TECHE
UDINE

MANOSCRITTI

FONDO JOPPI

Manoscritto n. **J_MSS_0097**

I manoscritti che compongono compongono il fondo, assieme alle migliaia di testi a stampa - compresi rari incunaboli e cinquecentine - il Fondo Joppi, sono quasi esclusivamente di interesse friulano. La raccolta si è formata nell'arco di una sessantina di anni grazie alle ricerche di Vincenzo ed Antonio Joppi.

Collocazione:

Biblioteca Civica "Vincenzo Joppi", Udine - Inventario dei manoscritti del Fondo Joppi
https://www.techeudine.it/fondo-joppi
https://www.sbhu.it/

BIBLIOTECA COMUNALE UDINE JOPPI
Ms. Joppi
97

97 - *Sermones catholici.* — Incipit: « Emitte manum tuam ex alto.... etc. » A carte CXIV t.° avvi: « Expliciunt sermones dominicales per circulum « anni in honorem domini nostri Jhesu Christi in ecclesia Sancti Petri « completi scripti per manum presbiteri Francisci de Tarvisio [quondam] « plebani ecclesiae Pasiglani qui Sermones sunt Presbiteri CHRISTOFORI « dicti HELISEI, Helie discipuli. » Una nota di Vinc. Joppi riporta: « Pre- « sbiter Elya, ha una lite (An. 1370) innanzi al Vicario Patriarcale » [Cfr. Marquardo di Udine Notaio — Arch Not. Udine]. Un *Eliseo Canonico* di Aquileja desumesi testimonio in Atto del Patr.ca Goffredo *di Aquileja* — 15 Novem. 1191 (Cfr. Ankershofen — Urkunden Regesten zur Geschichte Karnten al N.° DL — Wien 1853). » Probabilmente sono « dei Corrado di Sassonia minutamente stampati col nome di S. Barnaba « in edizione separata. [Nota di V.° Joppi] ». In fine avvi la « *Tabula Sermonum qui continentur in isto quaterno,* sino all' *Explicit Tabula libri.* »

Codice di gran valore bibliografico.

Un vol. in-4° (mm. 293 × 225) cartaceo con filigrana raffigurante una testa di bue; rilegato in assi coperte a metà con pelle rossa. Il dorso è scoperto, e la conservazione è buona. Scrittura della fine del sec. XIV in parte autografo del prete Francesco di Treviso. Il Codice adesp. e anep., è adorno di vari curiosi disegni a penna rappresentanti figure di Santi, e le lettere capitali sono miniate rozzamente. Nell'ultimo foglio è tracciato a penna uno stranissimo disegno che pare una satira contro un tale Martino « amicum vini » (forse Papa Martino IV° che « purga per digiuno, L'anguille di Bolsena e la Vernaccia ») che si genuflette dinnanzi al Patriarca Aquil. Raimondo Torriani offrendogli due oche. La scrittura sovrapposta alle figure dice: « Raymundus Pathriarca — Martinum amicum vini .˙. — Toile queste oche (dice Martino) — Ben es ocha (risponde Raimondo). Il tutto è inquadrato in un castello e sopra l' unica torre è sovrapposta una cicogna.

12 . 10

BIBLIOTECA COMUNALE
VINCENZO JOPPI
UDINE

Cat. N. ....

Loc. Ms. Joppi 97

Tip. Fiorini - Tel. 3-59

BIBLIOTECA COMUNALE
"VINCENZO JOPPI"
UDINE

Udine, li 26. 9. 1952
Piazza Marconi, 8 - Telefono 21-27

Prot. N. ....

Ms. 97 (fondo Joppi).

Risultano tagliate e asportate iniziali o vignette dalle seguenti carte: XLV, CXLVIII, CLVII.

Visto e constatato oggi 26.9.1952

Moschetti

Mai fatto vedere ad alcuno questo ms. - Si ritiene che l'asportazione delle vignette sia anteriore al 1921-22

Moschetti

97 - *Sermones catholici.* — Incipit: « Emitte manum tuam ex alto.... etc. » A carte CXIV t.° avvi: « Expliciunt sermones dominicales per circulum « anni in honorem domini nostri Jhesu Christi in ecclesia Sancti Petri « completi scripti per manum presbiteri Francisci de Tarvisio [quondam] — Codice di gran valore bibliografico.

« plebani eccl
« dicti HELISEI
« sbiter Elya,
Cfr. Marquar
nonico di Aqu
Aquileja — 1
zur Geschicht
« dei Corrado
« in edizione s
monum qui co

Un vol. in-4° (n
assi coperte a met
fine del sec. XIV in
vari curiosi disegni
Nell'ultimo foglio
Martino « amicum
la Vernaccia » che
La scrittura sovrap
Tolte queste ocbe
castello e sopra l'

Disegno

12 . 10

BIBLIOTECA
VINCENZO
UDINE
Cat. N. ....
Loc. Ms. Joppi 97
Tip. Fiorini - Tel. 3-59

1340. Prot[?]ter Elya, ha una lite in [?] al Vicario Patriarcale.
Marquardo d'Udine not. Prot. not. Udine

Un Eliseo Canon[...] Elya a queste
testimonii in atto [...] [Go]ffredo di [...]
15 9bre 1191 — V[...] Urkunden-
Regesten zur Gesch[...] à N° DL.
Vienna 1853 [...] un segno leggeri
le indicazioni del scrittore o[...] di questo [...] —

[Probabilmente [...] [...] [...]
stampati ad nome [...] in origin[ale]
[...] —

cc 115

97 - *Sermones catholici.* — Incipit: « Emitte manum tuam ex alto.... etc. » A carte cxiv t.° avvi: « Expliciunt sermones dominicales per circulum « anni in honorem domini nostri Jhesu Christi in ecclesia Sancti Petri « completi scripti per manum presbiteri Francisci de Tarvisio [quondam] « plebani eccl « dicti Helise « sbiter Elya, ,Cfr. Marquar *nonico* di Aqu *Aquileja* — 1 zur Geschicht « dei Corrado « in edizione *monum qui c*

Codice di gran valore bibliografico.

Un vol. in-4° (assi coperte a me fine del sec. xiv in vari curiosi disegn Nell'ultimo foglio Martino « amicum la Vernaccia ») che La scrittura sovra Tutte queste oche castello e sopra l'

12. 10

Disegno

BIBLIOTECA
VINCEN
UDINE
Cat. N.
Loc. Ms. Joppi 97
Tip. Fiorini - Tel. 3.59

Un Eliseo Canonico d'Aquileja è fra i testimonii in Atto del Patr. Goffredo d'Aq. 15 9bre 1191 — V. Ankershofen Urkunden-Regesten zur Geschichte Kärnten ai N° DL.

Vienna 1853 — dove trovi un segno leggerai le indicazioni del scrittore o trascrittore di questo testo —

[Probabilmente uno dei Canonici di [illegible], [illegible] [illegible] col nome di S. [illegible] in [illegible] separato. —

97 - *Sermones catholici.* — Incipit: « Emitte manum tuam ex alto.... etc. » A carte CXIV t.° avvi: « Explicimt sermones dominicales per circulum « anni in honorem domini nostri Jhesu Christi in ecclesia Sancti Petri « completi scripti per manum presbiteri Francisci de Tarvisio [quondam] « plebani eccl
« dicti HELISE
« sbiter Elya,
[Cfr. Marquar
nonico di Aqu
Aquileja — 1
zur Geschicht
« dei Corrado
« in edizione
monum qui c

Un vol. in-4° (
assi coperte a me
fine del sec. XIV in
vari curiosi disegn
Nell'ultimo foglio
Martino « amicum
la Vernaccia » che
La scrittura sovra
Tolte queste oche
castello e sopra l'

Codice di gran valore bibliografico.

12 . 10

BIBLIOTECA
VINCEN
UDINE
Cat. N.
Loc. Ms. Joppi 97
Tip. Fiorini - Tel. 3-59

[illegible]

[illegible]
[illegible]

97 - *Sermones catholici.* — Incipit: « [illegible]
carte cxiv t.º avvi: « Explicunt
« anni in honorem domini nostr
« completi scripti per manum [illegible]
« plebani eccl
« dicti Helasi
« sbiter Elva,
Cfr. Marqua
nonico di Aqu
Aquileja — 1
zur Geschichte
« dei Corrad
« in edizione
nonum qu

[illegible]
... coperte a m...
[illegible]
[illegible]
Nell'ultimo fogli...
[illegible]
la Vernaccia ... el
La scrittura ...
Tutti questi ...
[illegible]

BIBLIOTEC
VINCE
UDINE
Cat. N.
Loc. Ms. Joppi 97
Tip. Fiorini Tel. 3 59

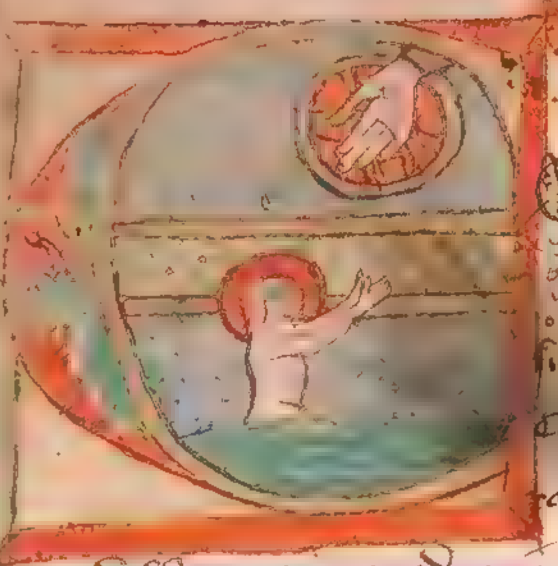

Emitte manum tuam de alto. eripe me.
et libera me de aquis multis. et de manu
filiorum alienorum. ps. ¶ Sicut homi-
nes naufragi fluctuum periculosissimorum et sicut
capti hostium seuissimorum. desiderant libe-
rationem. Sic patres antiqui feruentissime
desiderauerunt aduenire saluatorem. quorum unus exclamans dixit
ad eum. s. Emitte manum t. e. manum dicit dei filium. hoc enim
per manum et deus operatur per filium. Jo. 1o. Omnia per ipsum facta sunt.
¶ Debetis autem scire quod sunt iiii. xpi aduentus. s. in carne. ad iudicium
ad limbum. et in mentem. sed de primo dicendum est. s. de aduentu in carne.
quem antiqui patres multum affectabant. Emitte ergo manum tuam i. filium
tuum de alto trono. eripe me et libera me de aquis multis suffocantis
miserie. et de manu vigilantis potentie. filiorum alienorum. filiorum iniquitatis.
superbie filiorum luciferi. hoc est demonum. ¶ Considerare autem
possumus iiii causas emissionis filii dei. Emitte inquid. ut diuina
offensa placetur. emitte ut humana natura liberetur. emitte ut angelica
natura restauretur. emitte ut dyabolica malicia superetur. ¶ De
quo dicitur. ysaie. xvi. Emitte agnum domine dominatorem terre. Agnum
ut inquit cum sanguine. cum suauissimo ymolationis odore. tu
placeris patri eterne. hic enim est agnus absque macula. cuius
sanguis sicut legitur leuit. 1o. fundi iubetur super altare per circuitum.
et membra diuidi et super ligna imponi quibus subiciendus est ignis
et sic adoleri in odorem suauissimum domino. Sanguis namque xpi.

[illegible] altare [illegible] per circuitum de latere de manibus et de pedibus fusus est.
Tu autem homo funde hunc sanguinem super altare cordis tui per circuitum
infunde inquam cogitando devote, pensando attente. Aug.: O anima pre-
tiosa redempta sanguine agni immaculati attende quantum valeas quid
pro te datum sit. Cogita membra vero agni nostri in cruce divisa sunt non
abscisione sed quadrifida ab invicem distensione. Ps.: Dispersa sunt omnia
ossa mea. Sunt ergo super lignum crucis imposita et non defuit ignis amoris
ipsum cogentis mortem pati pro nobis. Patrem reconciliavit per suavissimum
odorem sue passionis. Eph. 5°: Dilexit nos et tradidit se metipsum
pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suavitatis. ¶ Dominus ij° dicit
hic emitte manum tuam. Certe qui in mari iaceret vel in medio
inimicorum coangustatus esset qui ei manum daret et eriperet, merito
eum diligeret. Et ecce deus pater emisit manum, id est filium, de alto throno
ut de aquis miserie et de manu potentie nos eriperet. Sed quare domine
deus mundus manum tuam non cognovit que ipsum creavit. Et
quare Iudaicus populus manum tuam non cognovit que ei tanta bona
fecit. Forte non cognovit quia cyrotheca carnis tecta fuit sicut
figura. significatum fuit Gen. xxvii° in ysaac sene et ceco quod manum Jacob
ei ministrantis non novit quia pellicula circumdata fuit. Ysaac enim mundus
vel potius israhelitarum populus senem tempore et cecum mente significari
potest. ¶ Dominus iij°. Ps.: Emitte lucem tuam et veritatem tuam. Hec enim
lux antequam fieret nascendo, tenebre infidelitatis et ignorantie erant
in mundo. Ys. 4°: Habitantibus in regione umbre mortis lux orta est
eis. Sed tenebre per hanc lucem declarantur. Jo. x°: Ego sum lux
mundi. Qui sequitur me non ambulat in tenebris sed habebit lumen vite dicit
dominus. Et ideo dicit David quia hec lux adducit in montem dei et in

tabnacula eius. Mons est regnum celorum. ps. quis ascendet
in montem dni etc. Tabnacula sunt ordines angelorum. Nouem
quoniam ordines nouem sunt tabnacula. luc. xvi. facite uobis amicos
de mamona iniquitatis ut cum defeceritis / recipiant uos in eterna
tabnacula. ¶ D. 4o. ps. Uirga uirtutis tue emittet dns etc.
Quo hec uirga dicitur in medio inimicorum. i. demonum. figura
e. Exo. 7. Ubi dr quod uirga aaron uirgas magorum uersas in
dracones deuorauit. Uirga aaron significat filium dei. Uirge magorum
sunt angeli apostatici. que prius in dracones uertuntur quia angeli
conuersi demones efficiuntur. sicut per uirga aaron deuoratur.
quia per xpm. demonum malicia superatur. ¶ Sed considerato x aduentu
multiplicia debemus facere quod docetur nobis. i. Re. vii. prepa
rate corda uestra dno et seruite illi soli et sunt uerba Samuel
ad Isrl. Et no. quod ad quatuor solent homines preparare se. s. ad
deffendendum. ad seruiendum. ad recipiendum. et ad conuiuandum.
Et ad hec iiii. debemus corda uestra et nos preparare. et primo dico ad defen
dendum. Obsessi. n. et iam impugnant ab hostibus. castrum suum.
deffendere nituntur. Anime uero nre cottidie impugnantur. Unde
ad eas deffendendas / nos preparare debemus. ¶ 2o ad seruiendum.
sicut n. ministrantes de cypho coram regibus se lauant et ornant.
et preparant ut honeste seruiant. et decent. sic qui deo seruire desiderant
debent se preparare ut honeste seruiant. ¶ 3o ad recipiendum. Recepturi
dnm uel principem. uenientem preparant se ut occurrant illi honorifice.
sic nos expectantes uentum dni natiuitatem debemus ieiunare et
confiteri ac orare ut digne eum recipiamus. ¶ 4o. ad conuiuandum. Inuitati
n. ad curiam nobilium magnatum. se ornant et preparant diligenter. Sic nos
qui inuitati sumus ad curiam et ad conuiuium Regni celorum. oportet nos preparare.

ne excitavit ... fiat ille de quo dicitur. Mathei. xxii. Amice quomodo intrasti non habens vestem nuptialem ¶ Monet ergo nos hodie apostolus in Epistola hodierna. ad Ro. xiii. dicens Hora est iam nos de sompno surgere. In qua Epistola apostolus iii facit. primo quia primo excitat a sompno mortis. ¶ 2o removet occasiones dilationis ¶ 3o assignat causam evigilationis. De primo dicit hora est iam nos de sompno surgere. Nota quod sompnus consideratur tripliciter. scilicet secundum quantitatem. qualitatem tempus. Secundum quantitatem quia multi nimium dormiunt ut illi qui in peccato diu morantur. Et tales sunt ad modum letargici. qui nec ad clamorem predicatoris. nec ad tonitruum comminationis / nec ad flagella divine animadversionis excitantur a sompno mortis. ~~excitantur a sompno mortis~~. Eccli. xxii. Qui enarrat verbum non attendenti quasi qui excitat aliquem a gravi sompno ¶ Item consideratur secundum qualitatem quia quidam suaviter dormiunt ut contemplativi in quibus sensus exteriores ligantur et a suis actibus suspenduntur. Iere. xxxi. Sompnus meus dulcis michi ¶ Item consideratur secundum tempus quia quidam in nocte dormiunt. ut infideles per ignorantiam quos ignorantia excusat et si non a toto. tamen a tanto. i. thess. v. Qui dormiunt nocte dormiunt. quia non mirum si torpent vitiis / qui non habent notitiam veritatis. Sed valde mirum est de fidelibus qui dormiunt in die. orto iam sole. i. revelata eius veritate. ¶ Quare autem sit surgendum iii causas ostendit ¶ prima est approximatio salutis. ibi nunc autem est propior nostra salus. i. dominus Ihesus. ¶ 2a causa est depulsio infidelitatis ibi. Nox precessit. Unde non est mirum si patres nostri dormierunt in concupiscentiis suis cum essent filii noctis. nec aliquis eos excitavit. Actuum. xiiii. In preteritis generationibus. dimisit deus omnes gentes ingredi vias suas ¶ 3a causa est opportunitas actionis ibi. dies autem appropinquavit. i. tempus gratie quod est tempus acceptabile ad agendam penitentiam et ad optinendam veniam. ad acquirendam gratiam et ad gloriam promerendam. Ad quam etc. :

Tales ipse sponsus prohibet excitari. in antiphona 3a. Adiuro vos filie Iherusalem ne excitetis neque evigilare faciatis dilectum etc.

Tunc uidebunt filium ¶ Dominica · iij · de aduentu ad
hominis uenientem in nube. cum iudicium
potestate magna et maiestate. Luc. xxj. ¶ In dominica
precedenti recoluit ecclesia aduentum saluatoris in
carnem. qui fuit in humilitate et mansuetudine.
et ideo dicebatur in Euangelio. Ecce Rex tuus uenit
tibi mansuetus etc. In hac prenuntiat aduentum
eius ad iudicium. qui erit in potestate et maiestate. ut qui amare noluerit
humilem et mansuetum. timeat potentem et magnum. Beatus Gregorius in omelia.
Dominus ac redemptor noster paratos nos inuenire desiderans. senescentem
mundum que mala sequantur denuntiat. ut nos ab eius amore compescat.
Appropinquante uero eius termino quante percussiones preueniant innotescat.
ut si deum metuere in tranquillitate nolumus. uicinum eius iudicium uel
percussionibus attriti timeamus ¶ Circa aduentum ad iudicium duo
uidenda sunt. scilicet antichristi fallacia et signa terribilia ¶ Videamus primo circum
et fallacia antichristi. Quatuor enim denominationibus designatur. ¶ Primo dicitur
Antichristus ab anti quod est contra et christo. quia contrarius christo ¶ 2º dicitur abhominatio desso-
lationis. quia per ipsum qui abhominabilis erit dessolabitur ecclesia ¶ 3º dicitur
homo peccati. id est plenus peccato. quia sicut in christo fuit omnis plenitudo gratie. ita in ipso
erit omnis plenitudo malitie ¶ 4º dicitur filius perditionis. id est dyaboli. non sicut
alij mali sed speciali modo. quia postquam concipietur descendet spiritus malignus
in uterum matris. cuius uirtute puer aletur. nascetur. et alet. Nascetur
autem ultra mare in Babilon de tribu dan. et postquam fuit in etate
xxx. annorum. incipiet predicare in Ierusalem et dicet se esse messiam in lege
promissum. et ihesum christum filium dei. et ad demonstrandum magnam sanctitatem.
faciet rehedificare Templum Salomonis in Ierusalem. ~~in ierusalem~~. et mittet.
discipulos suos per uniuersum mundum. ut conuertant gentes. ad ipsum
et tunc Iudei omnes conuertentur. et multi ibunt post ipsum. Quidam ibunt
timore tormentorum quia omnes qui non uoluerit ipsum sequi faciet occidi.
Quidam ibunt post ipsum propter cupiditatem numorum. quia sequentibus se.

magna munera largietur. peruenient enim ad manus suas omnes the-
sauri absconditi et propter quod thesauri qui absconditi sunt aliquo
modo artificiose super terram. Sunt autem thesauri multi per diuersas
mundi partes et multitudo immensa et auri optimi et sunt positi in
yemino sub custodia demonum. sed ipso Antixpo adueniente demones
docebunt ipsum istos thesauros. et omnes peruenient ad manum eius et sic
ex magnis diuitiis quas largietur subuertet multos. Et de hoc
dicit Daniel propheta. In copia rerum occidet plurimos. ¶ Quidam
non dubitabunt post eum propter miracula que uidebunt facere. Videbunt mor-
tuos suscitare. et alia plura propter que gentes credent ipsum esse filium
dei. Sed omnia eius miracula erunt falsa. et fient per deceptionem
diaboli et de hoc dicit apostolus cuius aduentus est secundum operationem sathe.
et sic propter ista omnia supradicta quod totum mundum trahet post se. nam
qui noluit ipsum sequi propter unum. sequetur propter aliud. Tunc apparebunt
duo prophete qui sunt in paradiso deliciarum. scilicet Enoch et helyas.
et dabunt testimonium de xpo. quod iam uenit. et quod fuit mortuus
pro salute humani generis. et dicent antixpm esse filium dyaboli. et se-
ductorem gentium et predicabunt gentibus quod non credant ei
propter hoc antixpc faciet eos occidi. Nullus ei poterit resistere eius
potentie. sed durabit in tanta potentia et dominio per iii annos et
dimidium ¶ Postea mittet deus fulgur de celo et occidet eum.
Iudei autem cum magna reuerentia accipient corpus eius et sepelient
in monumento et expectabunt quod die iii resurgat. Post uero iii dies
uidentes quod non resurget. sed inuenient corpus eius fetidum. cognoscent
et dolebunt se male credidisse. et omnes conuertentur ad deum et ad fidem
xpi. et salui erunt. Et de hac conuersione dicit ysaias propheta.
In diebus illis saluabitur Iuda. id est post mortem antixpi populus infidelium Iudeorum.

[Margin:] ... apparebit ... / ... xxiiij. / ... qui in tecto / fugiat ad ... / ... reuertatur tollere / aliquid de domo sua. / qui in agro non re- / uertatur tollere aliquid / de domo sua ... / Veat pregnantibus et nutrientibus / in illis diebus. orate / ut non fiat fuga / hyeme vel sabbato. / ... tribulatio magna / qualis non fuit ab initio / ... usque modo nec fiet / ... nisi fuissent breuiati / dies illi non fieret salua / omnis caro. sed propter electos / breuiabuntur etc.

[Margin:] ... sed aliquos / dicunt sanctus Michael / ... in presentia domini an- / tixpm existentem in / monte oliueti / potentia sua occidet.

¶ 2° precedet Judicium signa terribilia. Signa [illegible]
hec Evangelium hodiernum Luc. xxj°. Erunt signa in sole luna et
stellis et in terris pressura gentium pre confusione maris et fluctuum.
Sed beatus Jo. dicit se invenisse in libris hebreorum signa xv. pre
cedentia Judicium ¶ Prima die eriget se mare xl. cubitis super al
titudinem montium stans in loco suo quasi murus ¶ 2a die tantum
descendet ut vix possit videri ¶ 3a marine bellue apparentes super
mare dabunt mugitus usque ad celum et eorum mugitus solus
deus intelliget. ¶ 4a ardebit mare et aque ¶ 5a herbe et arbores
dabunt rorem sanguineum. In hac et quinta die ut alii asserunt.
omnia volatilia celi congregabunt in campis unumquodque genus
in ordine suo non gustantia nec bibentia sed adventum Judicis for
midantia ¶ 6a ruent hedificia. In hac et 6a die ut dicitur flumina
ignea surgent ab occasu solis usque ad ortum currentia. ¶ 7a
petre adinvicem collidentur et in iiij. partes scindentur et una
queque pars collidet alteram ¶ 8a fiet generalis terremotus qui adeo
erit magnus ut dicitur quod nullus homo nullum animal stare poterit sed ad
solum sonum omnia prosternentur ¶ 9a equabitur terra et omnes
montes et colles in pulverem redigentur ¶ xa exibunt homines de
cavernis et ibunt velud amentes nec mutuo colloqui poterunt.
¶ xja surgent ossa mortuorum et stabunt super sepulcra. omnia enim sepulcra
ab ortu solis usque ad occasum aperientur ut inde mortui exire
valeant ¶ xija cadent stelle spargent enim ex se igneas comas
et hec faciet deus ad terrorem peccatorum et non videbitur ut cadant licet non fiat.
In hac et xija die fertur quod omnia animalia veniet ad campos mugientia
non gustantia nec bibentia ¶ xiija morientur viventes ut cum
mortuis resurgant ¶ xiiija ardebit celum et terra ¶ xva fiet celum
novum et terra nova. Apoc. xxj°. Et vidi celum novum et terram novam.

[illegible] iudex [illegible] celum et terram per ignem et apparebit tunc nouum. ps. Initio
tu d. t. f. et o. m. t. s. c. Ipsi peribunt. Ecclesia. Qui venturus es iudicare uiuos et
m. et s. p. i. Hijs quidem pactis xpc ueniet ad iudicium et qualiter ueniat
dicit Math. xxiiij°. Sicut fulgur exit ab oriente et apparet usque ad occidentem.
ita erit filius hominis et in aduentu. Ubi descendet scribit Johel 3°. Congregabo
omnes gentes et deducam illas in uallem Josaphat et disceptabo cum eis. Et
credendum est eum in loco eminenti futurum. Unde certi possunt eum uidere.
Non intelligendum est quod omnes intra uallem illam concludantur quia hoc est impossibile
ut dicit Jo. sed quod erunt ibi et in locis circumadiacentibus. In parua autem terra innu-
merabilia milia hominum esse possunt. maxime quando constringuntur. et si necesse fuerit electi
erunt in aere corporis agilitate. Dampnati et esse possunt diuina suspendente
uirtute. Ad cuius aduentum omnes resurgere habent cum corporibus suis et reddere de factis propriis rationem.
Angeli enim cum tubis suis pulsabunt et dicent surgite mortui uenite ad iudicium.
Tunc uidebunt filium hominis scilicet Christum qui in forma humana apparebit uenientem in nube.
sicut promissum fuit. actuum j°. hic Jesus q. a. e. a. u. i. c. s. u. q. u. e. e. i. c. Et nota
quod dicitur uenire in nube. quia differentia est inter nubem et nubeculam quia de nubecula
non descendit nisi ros et pluuia. Sed de nubibus exeunt grandines. fulgura. corus-
cationes et tonitrua. Igitur xpi humanitas in natiuitate. passione. resurrectione. et ascen-
sione fuit nubecula. a qua non descendit nisi pluuia gratie et ros misericordie. sed in iudicio erit
nubes. quia descendent de ea pene horribiles peccatoribus. Cum potestate magna
et maiestate. cum potestate quia pater omne iudicium dedit filio. ps. Deus iudicium tuum regi da.
et maiestate. quia omnes sancti erunt cum eo. Ibi erit gloriosa uirgo. beatus Johannes baptista.
xij. apostoli. sicut eis promiserat. Vos qui secuti estis. Ibi erit ille gloriosus prepositus
paradisi archangelus Michael cum omnibus angelis. Et dicitur quod sanctus Michael tanquam
uexillifer portabit crucem domini. clauos. lanceam. spongiam et coronam spineam.
xpc habebit cicatrices ita recentes sicut quando facte fuerunt. Crux et
cicatrices radiis solaribus erunt lucidiores. Considera igitur quanta sit uirtus
crucis. Sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum. ut discas quando crux
et luna ~~preclarior~~ lucidior et sole preclarior. ibi erunt omnes boni et omnes mali.
Et tunc sicut dicitur Math. xxv° quod Sicut pastor segregat oues ab hedis.

[Margin:] [illegible] in iudicium [illegible] uehementia [illegible] ut habak.

[Margin:] Math. xxiiij°. Et mittet angelos suos cum tuba et uoce magna et congregabunt electos a quatuor uentis a summis celorum usque ad terminos eorum.

[Margin:] ps. Ignis in conspectu eius exardescet et in circuitu eius tempestas ualida.

Oves a dextris. Edos autem statuet a sinistris. per oves intelliguntur
iusti. nam dicebat apostolus. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio
luporum. per edos autem qui habent magna cornua et barba intelliguntur
peccatores qui sunt fetidi. et istos mundus ellevat ad statum magne
reverentie. et hos xpistus ponet a sinistris tamquam indigniores. Tunc omnes
stabunt cum magno timore. Unde dicitur in Evangelio. quod virtutes celorum mo
vebuntur. i. angeli. archangeli et omnes ordines paradisi. Et ibi dicit Job.
Quid faciet virgula deserti ubi concutitur cedrus paradisi. i. quid
faciet miser peccator. qui timebit iustus et sanctus. Et illa hora xpistus apriet
os suum et dicet. Ego propter vos homo factus sum. propter vos alligatus
delusus. cesus et crucifixus. Ubi est tantarum marum iniuriarum fructus.
Ecce pretium sanguinis mei quod dedi pro redeptione animarum vestrarum. Ubi
est servitus vestra quam mihi pro pretio sanguinis mei redidistis. Ego super gloriam
meam vos habui cum essem deus appensus homo. et viliorem me omnibus
rebus vestris fecistis. Nam omnem rem vilissimam terre amplius di
lexistis quam meam iustitiam et fidem. hec Crisostomus. hec dicens vertet se
ad sinistram partem. et peccatores increpabit acriter de operibus misericordie dicens.
Esurivi et non dedistis michi manducare. Sitivi et non dedistis
mihi potum. hospes eram et non collegistis me. nudus et non chooperu
istis me. Infirmus et in carcere eram. et non visitastis me. Tunc respon
debunt ei ipsi dicentes. Domine quando te vidimus esurientem aut sitientem.
hospitem. nudum. vel in carcere et non ministravimus tibi. Tunc
respondebit eis dicens. Amen dico vobis quod diu uni non fecistis uni ex
minimis hys. nec mihi fecistis. Et tunc sicut dicitur mathei xxiiij. plagent
super se omnes tribus terre. i. amatores terrenorum. Judei. pagani. heretici.
et falsi xpistiani. Et si vellent tunc peccatores negare peccata vel se excusare.
quero si poterunt. certe non. quia tunc contra se habebunt. iiij. accusatores.
Primus erit. dyabolus. Augustinus. presto tunc erit dyabolus. recitans verba
professionis nostre et obiciens nobis quecumque fecimus et in quo loco et in qua
hora peccavimus. et quod boni tunc temporis facere debuimus. et noluimus. etc.

Ep. ic testes accusatores eri proprium scelus. peccata n. ipsa unumquodque accusabunt.
qui sicut dicet Aug. dicent. tu nos egisti. opa tua sumus nō te deseremus.
. ecc ad iudicium pgemus. Tertius accusator erit totus mundus. Greg.
Offenso creatore offendit totus mundus. Et dic m quesco erunt
testes aliq contra peccatores nisi. Eso. q. iii. testes habebit tunc peccator contra se. primus
erit deus. Jer. xxviii. Ego sum iudex et testis dic. dns. et hunc testem
habebit peccator supra se. 2 testis erit consciencia et hunc habebit intra se. Augustinus
Quisquis futurum iudicem times presentem consciam corrige. Tercium testem
habebit iuxta se. s. angelum ad sui custodiam deputatum qui tamquam conscius omnium
que fecit. contra eum testimonium phibebit. Job. xx. Revelabunt celi .i. angeli.
iniquitatem eius. Unde dicit Jo. adveniet dies illa in qua facta nostra quasi in quadam
tabula picta demonstrabunt. Nonum sicut dicitur apoc. xviii. Ore eius
exibit gladius ex utraque parte acutus .i. sententia qua anima cum corpore condepnatur.
s. cum dicet Ite maledicti in ignem eternum. A qua sententia nemo poterit
appellare. quia super deum nemo est. que precibus alicuius sancti non poterit revocari
unde si virgo maria et omnes sancti tunc pro uno dapnato orarent, non impetrarent.
nec timore ille iudex ut pena corrupetur. B. veniet dies illa in qua valebunt plus pura corda. quam astuta verba. et consciencia bona quam marsupia plena
unde sententia erit irrevocabilis Luc. xxi. Celum et terra transibunt verba autem
mea non transibunt. Et ipse non compatietur dapnatis ymmo dicitur prov. i. Ego quoque
in interitu vestro ridebo. nec sancti compatientur. ymmo dicit ps. Letabitur iustus cum
viderit vindictam. manus suas lavabit in sanguine peccatoris. Nec michi
insuper poterit fugere vel latere. ps. Neque ab oriente neque ab occidente
neque a desertis montibus quoniam deus iudex est. et alibi. Quo ibo a spiritu tuo
et quo a facie tua fugiam. si a. i. c. t. i. e. s. d. a. i. a. Greg. O! quam angustie
erunt tunc vie reprobis. superius erit iudex iratus. inferius horrendus chaos.
a dextris peccata accusantia. a sinistris infinita demonia. ad supplicium trahentia.
intus consciencia urens. foris, totus mundus ardens. miser peccator sic deprehensus quo
fugiet. Latere erit impossibile. apparere intollerabile. Sed poterunt peccatores
dicere domine postquam sic audere nos sinas. da nobis aliquam societatem que nos
debeat consolare, quibus dicet diabolus cum suis erit vobis socius in angustia

Dne dic nob quato tpe ibi stabim. Et respondebit dyscola scolop.
Et illa hora ut dicit in Ewlio mathi exibunt angli et separabunt
eos in Caminum ignis ibi erit fletus et strid dentium. ¶ Ulterius
Salvator nr benignus ondet se benignum et letum erga iustos
et dicet. Venite bndicti patris mei pcipite regnu qd vob paratum
est ab origine mundi. Esurivi et dedistis mi manducare. sitivi et
dedistis mi potum. nudus fui et cohopuistis me. i carcere eram
et infirmus et visitastis me. Et illi dne qn te vidim esurientem
et paviim. etc. Et ille Quamdiu fecistis uni ex minimis istis mi fecistis.
Et ideo venite qz volo vob retribuere et centuplu accipietis et vitam
eternam possidebitis. Ad quam — — — — — — H. t

Cum audisset Johs Dnica .iiª. de adventu
in vinculis opa .x. etc. ¶ In hoc loco Johs gerit
formam hois penitentis. Et notant circa ipm
duo. s. status et actus. Status qz in carcere et vinclis
erat. Actus triplex. audivit et misit. et interrogavit.
Sic et penitens est in carcere corporis. Corpus enim
hois ante qz primus ho peccaret erat palatiu glie. sz post pctm est
carcer miserie. ¶ In hoc .n. carcere ligavit deus hoiem post pctm. vin
culis penalitatum. que sunt vii. s. fames. sitis. frigus calor. labor.
dolor. et mors. A quibz dissolui desiderabat apls dicens. Cupio
dissolui et esse cum xpo. Solutus aut ab hiis pot dicere illud ps.
Dirupisti dne vincula mea. etc. ¶ Nunc videndum e de actibz
penitentes. ¶ Primus actus est opa xpi audire. Opa xpi
dicuntur ea que egit ministerio huanitatis assumpte. Et sunt
spalr duo. s. opus redemptionis et opus retributionis. ¶ 2us actus
e ad xpm discipulos mittere. ¶ Duo discipli sunt opatio et oratio.
qz debem orare mente et corpus opibz edomare. s. ne supbiat et aie resistat.

¶ Tertius actus penitentis est interrogare utrum sit ad eum venturus
in articulo mortis. quia est formidare ne sit misericordia dignus
an pena. Eccl. viij. Nemo scit utrum amore an odio dignus
sit. quia ignorat ad quem finem deveniat. ¶ xpc autem sic timidi
est. reducendo ad mentem eius opera gratie. ut ex illorum consideratione
valeat sperare bona glorie. primum est illuminatio intellectus per fidem que
cum ait. Ceci vident. fides enim primo aperit oculum sinistrum
cum facit hominem considerare mala sua. et ostendit ei eterna supplicia.
Secundo aperit oculum dextrum cum facit hominem considerare divina
largitatem. et ostendit ei eternam beatitudinem sicut David.
dicebat. Quando veniam et apparebo ante faciem domini. ¶ 2° est
expeditio affectus per karitatem cum dicit claudi ambulant
duo pedes anime sunt affectus placendi deo. et proficiendi proximo.
Quidam enim claudicant cum pede sinistro. scilicet qui volunt deo va
care. non autem proximo ministrare. Quidam autem econverso qui illi clau
dicant dextro. Quidam nec deo nec proximo intendere curant.
utroque pede claudicant. ¶ 3° est mundatio peccatorum per lacrimarum
effusionem. cum ait Leprosi mundantur. quod significatum est
.4°. Reg. v°. in Naaman Syro. qui septies lotus in Jordane. mun
datus fuit a lepra. ¶ Et nota quod vij. sunt cause. quare peccator
debet lacrimas effundere. ¶ prima propter creatoris offensionem. Malach. j°.
Si pater ego sum ubi est honor meus. Si dominus ubi est timor
meus. ¶ 2a propter angelorum confusionem. Ysa. xxxiij°. Angeli
pacis amare flebunt. ¶ 3a propter demonum irrisionem. Tren.
j°. Viderunt eam hostes. et deriserunt. ¶ 4a propter anime prostituti
onem. Ysa. lvij. Juxta me discoopruisti te. ¶ 5. propter pene ultime.
¶ vja est propter omnium bonorum amissionem. ¶ vij. propter eterni mali transgressionem.

Figura.

¶ 4º est patefactio aurium per preceptorum adimpletionem
cum dicat · Surdi audiunt · Ut sinistram aperiat ad clamorem
pauperum · prov. xxj. Qui obturat aurem suam ad clamorem
pauperis · et ipse clamabit et non exaudietur · Dextram ad auditus
predicationis · prov. 28. Qui declinat aurem suam ne audiat
legem · oratio eius erit execrabilis · ¶ 5 · est resurrectio mortuorum ·
per contemplationem cum ait · Mortui resurgunt · primo · in · surgit homo
ad actionem · 2º resurgit ad contemplationem · ys. xxvj. Expergiscimini
et laudate qui habitatis in pulvere · Item dicuntur homines mortui
resurgere · quando peccatores convertuntur ad penitentiam · peccator namque positus
in mortali peccato · est primo cecus non videns se periculum imminens
scilicet infernum · est cecus non videns per considerationem gratiam
quam amittit · est surdus dum verbum dei non audit et de talibus
dicit psalmus · Aures habent et non audiunt · est leprosus per fetidi
tatem · est ultimo mortuus per vite privationem · Christus namque
est vita sicut de ipso dixit · Ego sum resurrectio et vita · et alibi ·
Ego sum via veritas et vita · ¶ Item ceci vident quando pauperibus
miserentur · fratres claudi ambulant quando ad ecclesiam vadunt · Sur
di audiunt quando ad predicationes assistunt · Leprosi mundantur
quando luxuriosi caste vivunt · ¶ Studeamus ergo videre nostrum
statum ne ut ceci cadamus in foveam · recte ire ne ut claudi
amittamus bravium · verba dei audire ut in hereamus consilium ·
a lepra peccati mundare ut munde cum veste nuptiali
veniamus ad dominum qui nos benedicat in secula seculorum · Helisen
non potui facere hunc sermonem longiorem quia non inveni verba
utilia · sed per hystoria hic finivi · sciens quod alium sermonem habes de
ista materia pulcriorem · Ex de hiis duobus poteris facere unum magis ·

Ego uox clamantis in deserto. Domini. iiij. de adventu:
Sicut ex ewangelio patet. triplex opinio erat de Johe
in turba. Quidam. n. putabat eum xpm. i. me
siam. in lege promissum. pp baptism. Alij putabat
eum helyam. pp nimiam abstinentiam. solitariam uitam.
et asperimam increpationem. Alij dicebat eum heliseum resuscitatum
pp uirtutem spus que in eum cinebant. Unde miserunt legis ptos. ut
ab eo quererent utrum esset xpc uel helyas. uel ppha. i. heliseus. qui
antonomasice dicebatur ppha. qz duplex spus helye fuit in eo.

·dnūs ē h' smo·

Et ideo dicunt ei Es tu ppha. quia non es tu unus pphaꝝ. Quibus cum
nullum predictoꝝ se esse diceret. certificari uolentes addunt. Quis es
ne absque certitudine reddeamus ad eos qui miserunt nos. Quid
dicis de te ipo. quia audiuimus te de xpo asserentem multa. sed de te ipo
nulla. Ad hec poterat respondere Ego sum ho. uel ego sum Johes.
uel ego sum filius Zacharie. sed noluit in se considerare huiusmodi naturam.
uel pphicam sublimitatem siue generationem carnalem. ymo hec omnia
transcendendo. fitetur in se solam habundantiam gre que omni
preminet creature dicens. Ego uox clamantis in deserto. quasi dicat.
Ego sum uox xpi clamantis in me manente in deserto. Et quid
clamantis. Dirigite uiam dni. i. preparate corda ura. ut deus ue
niat in uos. In quibus uerbis declarat de se. iiij. s. dignitatem.
offitium. locum. et utilitatem. Dignitatem declarat osten
dendo quid sit. ibi. Ego sum uox. Offitium. ostendendo cur sit.
ibi. clamantis. locum. ostendendo ubi clamat ibi. In deserto. quid
clamet ibi. Dirigite uiam dni. Primo ergo ondit quid sit.
cum dicat Ego sum uox. Uox est ad uocandum. quia sicut ait Cris.
Nichil erat in eo quod ad primam non uocaret. Mathi. iij. Ipe autem Johes.
habebat uestimenta de pilis camelloꝝ. Nota quod naturalia instrumenta
uocis sunt. iij. s. anhelitus pulmonis. concauitas gutturis. plectrum lingue.

dentes et labia. Unde et vox describitur esse sonus ab ore ...
naturalibus instrumentis formatus. Que omnia spiritualiter in beato Johanne fuerunt.
In anelitu pulmonis qui aerem attrahit et emittit. significatur gratia spiritus sancti
quam in utero attraxit et emisit cum aliis intimavit. Unde ps. Os meum
aperui et attraxi spiritum. In gravitate gutturis/ significatur virtus humilitatis.
que in eo maxima fuit. Cum enim talis esset ut Christus credi posset si vellet.
respondit Judeis querentibus se non esse sufficientem ad solvendum
corrigiam calciamenti eius. quod est ultimum servitium ad minores ...
pertinens. In plectro lingue significatur officium predicatoris.
primus enim penitentiam predicavit/ et regnum celorum promisit.
In dentibus mordaces viciorum increpationes significantur. ut illud.
Genimina viperarum quis docuit vos fugere a ventura ira etc. In labiis
blande amonitiones. ut illud. Qui habet duas tunicas .i. superflua.
det non habenti. Quod ostendit cuius sit. cum ait. Clamantis .i. Ego
sum vox verbi incarnati. quia ita me habeo ad Christum. sicut vox ad
verbum. Vox enim naturaliter precedit verbum. prius enim vox auditur.
quam intellectus mentis percipiatur. Sic et Johannes precessit Christum nascendo.
predicando. baptizando. moriendo et ad limbum descendendo. Unde
dicitur Luc. i. Preibis ante faciem domini parare vias eius. Item vox
baiulat verbum ad aures auditorum quia vehiculum et interpres ipsius.
Sic et Johannes manifestavit Christum Judeis non solum absenti/ testimonium
perhibendo. sed et presentem indice demonstrando. Unde ait Jo. i. Ut
manifestaretur in Israel. propterea veni ego in aqua baptizans. Item
vox transit in nichilum remanente verbo. Sic et Johannes postquam ex
citavit auditum Judeorum. ad recipiendum Christum. desiit baptizare.
et predicare manente baptismo et predicatione Christi. Unde merito
comparatur lucerne que extinguitur orto sole. Jo. v. Ipse erat
lucerna ardens et lucens. Et non quod ait vox clamans et non solo
quietis tamen. non predicantis. ut maiorem affectum exprimat. Clamat
autem verbum in voce. i. Christus in Johanne. Judex in precone. ut genus
humanum reddat attentum. ad illud quod postea clamabit per se. Primo namque

auit in paradiso n(on) fuit q(ui) responderet. Un(de) Job. xxx. Quum meu(m)
uocaui (et) no(n) respondit m(ihi) i. adam q(ui) abscondit se p(ost)q(uam) peccauit. P(ro)p(ter)
hec s(ecund)o clauit in mundo ut ho(mo) p(ro)p(r)ium factorem agnosceret (et) ad ip(su)m
rediret. Et qui no(n) audit monentem audiet punientem. ¶ Nota
aut(em) q(uod) clamor fit. v(e)l q(ua)tuor de causis. ¶ Aut eni(m) fit ad adussos. aut
ad remotos, aut ad surdos. aut ad dormientes. aut p(ro)p(ter) indigentes.
Sic n(on) erat huan(um) gen(us) erat .n. adussiz. p(ro)p(ter) pc(catu)m. remotu(m) q(ui)
hac ualle mis(er)ie missum. surdu(m) du(m) no(n) audiuit dei preceptu(m).
dormiens du(m) no(n) timebat ei(us) iudiciu(m). Et dormiebat i(n) morte
Un(de) uoce magna clauit q(ui) suscitauit Lazaru(m). ¶ 3(o) ondit ubi
clamet. cum dicat in. deserto. i. in hoc mundo a dei gr(ati)a derelicto.
¶ Et nota q(uod) mundus. i. mu(n)di amatores. desertum dicu(n)tur p(ro)p(ter). iij.
p(rim)o q(ui)a no(n) inhitatur a deo p(er) gra(tia)m Un(de) plebi Judee d(icitu)r. ys. xbyo. Eris
deserta. q(ui)a oblita es dei saluatoris tui (et) fortis adiutoris tui no(n) es
recordata. ¶ 2(o) p(ro)p(ter) penuria(m) cibor(um). Un(de) dicunt discipuli d(omi)no. math(ei)
xb(o). Un(de) emem(us) panes ut .m.h. q(uo)s sum(us) suple in deserto. ¶ 3(o) dicat
desertum p(ro)p(ter) Venator(um) a(n)i(m)alia. ¶ 4(o) ondit quid clamet cu(m) addit
dirigite uia(m) d(omi)ni. Hec uia fides est qua d(eu)s ad ho(m)iem uenit. Un(de)
Aug(ustinus). Venit ho(mo) ad deum credendo. obediendo. cupiendo. Deus
aut(em) uenit ad ho(m)iem. subueniendo. illuminando. i(m)plendo. ¶ Uia hec
p(rim)o deb(et) mundari. p(er) temp(er)antia(m). q(ui)a p(er) sordidam uia no(n) gradit(ur). Un(de)
ps. Deus m(eu)s impoluta uia ei(us). ¶ 2(o) deb(et) equari p(er) fortitudine(m).
ut illata mala equanimit(er) tollerent. ¶ 3(o) deb(et) dirigi p(er) iustitiam.
que est quasi regula mentis hu(m)ane ut uia regia incedamus.
Ad dexteram declinat qui male utitur p(ro)p(ri)is. u(e)l auare reti
nendo. u(e)l male expendendo. ¶ Ad sinistram declinant q(ui) no(n) con
tentus p(ro)p(ri)is. instat alienis p(er) usuram. u(e)l p(er) rapinam. u(e)l p(er)
uiolentiam. u(e)l p(er) fraudem. ¶ 4(o) deb(et) ornari p(er) prudentia(m)
de qua prouerb. iij(o). Uie eius uie pulcre. Inde e(st) q(uod) in solempnitatib(us)

templa manufacta ornant. ut magnus sacerdos
introeat. ita et tu adorna thalamum tuum/ ut et nus sacer
intret ad te cum plenitudine gratie. ¶ Hab. iiij. preparatio
fatim in .iiij. dnicis de adventu. ut in die nativitatis
recipiamus dnm cum honore. ¶ In prima dnica via fit
munda p penitentiam sicut aplus monet dicens. No in come
ssationibus .i. luxiosis convivijs et ebrietatibz .i. imoderatis po
tationibus. no in cubilibz .s. in pigritia. et in pudicitijs .s. in
luxuria. ¶ In sca fit equa p fortitudine. unde ortat in epla.
ut p patientiam et consolationem scripturarum spem habeamus. Gregorius.
Quanto quis graviora pp deum pertulit. tanto spes in deum
solidior surgit. ¶ In tertia dnica fit recta p iustitiam sicut
in ewangelio amonemur. iustitia vero parit gaudium sicut dicit
ps. Gaudete iusti in dno. et ob hoc ad gaudium in epla
provocamur. ¶ In quarta dnica fit ornata p prudentiam
pp quod in epla noiamur ministri dei. ut de ornatu simus solliciti.
et sic digne suscipiamus nativitatem dei

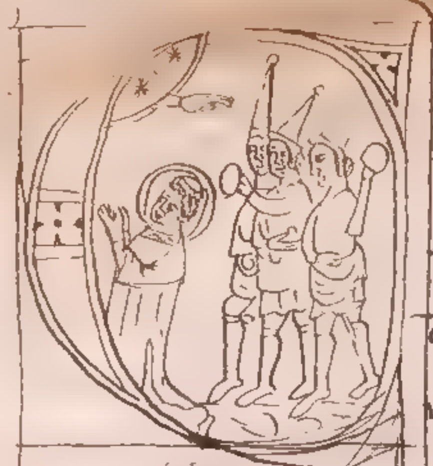

Cum esset Stephanus. Sermo de sancto Stephano prothom.
plenus spiritu sancto intendens in celum vidit
gloriam dei. Actuum vii. In hac auctoritate beatus Stephanus
a iiii. precipue commendatur. Primo a nominis dignitate
cum dicitur Stephanus. Secundo a spiritus sancti plenitudine.
ibi. plenus spiritu sancto. Tercio a superiorum dilectione.
cum dicitur intendens in celum. Quarto a premii eterni
pregustatione. cum dicitur. vidit gloriam dei. Primo commendatur
cum dicitur Stephanus a nominis dignitate. Stephanus enim interpretatur regula, vel
corona. in quo significabatur quod in vita sua erat aliis futurus regula
et exemplo pro domino fideliter decertandi et quod coronatus lapide precioso intraturus
erat regnum celorum quos celos in passione sua apertos vidit. Secundo commen-
datur a spiritus sancti plenitudine quia dicitur plenus spiritu sancto. Duo signa plenitudinis
spiritus sancti. sunt fortitudo et sapientia. hec enim duo operatur spiritus sanctus in eos quos re-
plet. unde hic dicitur plenus gratia et fortitudine. quia spiritus sanctus roborat quos replet.
ut non timeat verba vel carnificum verba. unde dicitur de sanctis apostolis quod repleti
spiritu sancto, loquebantur cum fiducia verbum dei. Item spiritus sanctus sanctos quos replet
facit sapientes unde in epistola dicitur quod non poterant resistere sapientie et spiritui
qui loquebatur in eo. Item spiritus sanctus quos replet facit graciosos. unde
dicitur quod intuebantur Iudei vultum eius tamquam angeli stantis inter
illos. Tercio commendatur a superiorum dilectione. ibi intendens
in celum. plenitudo spiritus sancti hoc faciebat. quia facit despicere terrena et
minorum cum solum eius gustus. Gregorius. Gustato spiritu desipit omnis caro. mem

debat namq3 in celum. q2 ubi amor ibi oculus. math. x. i. d.
Ubi e thesaurus tuus, ibi est et cor tuum. ⁋ Et nō q beatus
Stepho. iiij. de causis intendebat in celum. ⁋ p° ut ondret
q ois ut eet esse in celis. et de celis, iux illud ap. Gra dei
sum id qd sum. ⁋ 2° ut ondret p quo pena sustineret. ps.
propt te m. t. d. e. s. o. o. ⁋ 3° ut ondret q illuc ire
desiderabat. ps Queadmo desidat ceruus a. f. a. i. d. a. m. a.
q. d. ⁋ 4° ut ondret q inde aux° sparet. ps Leuaui oclos
meos i. m. u. u. a. m. ⁋ 4° comdat a primis eius pgratioe.
q dz uidit gliaz dei. Ecce q dns an q laboraret i agoe
martyrij incepit eu remunerare. q fiet no solu no n. dat
laboranti denari9 an laboze sicut xpe ei dedit q fecit eum
uidere gliam dei. ad qua ipe suspirans ait. Dne Jhu.
suscipe spm meum. Bz dns eum in duob3 eu pcipue
honorauit in introitu et exitu uite sue. ⁋ p° ei hostia palatij
sui apiendo. ⁋ 2° ei assurgendo. ut ait in Epla. Ecce uideo
celos apto. ut ei introituz pandent et ihm stante a. d. d.
eu uocantem tamq regem et pncipem remunare suum
militem uolentem qui dixit apoc 2° Esto fidelis usq3
ad mortem et dabo tibi coronaz uite et alibi Qui pdidit
aiaz suam pp me in u. e. c. eam. Ad qua nos pducat q
sine fine uiuit et regnat Amen

Temporibus Cesaris Incipit legenda beati Stephani prothomartiris
Regis Iudeorum et pilato existente Iudice in
Galilea. fuit vir quidam nobilis nomine An-
tonius in Iudea. cum uxore sua nomine Perpe-
tua. erant enim ambo multum diuites et here-
dem non potant vnde cotidie in suis orationibus
dominum deprecabantur ut eis filium dare dignaretur
quem ad oblationem templi secundum legem non recipiebantur eo quod essent
steriles prout contigit beato Joachim et Anna legis parentibus domine matris. Dum
igitur frequenter diu orassent deus exaudiuit eos. et concepit mulier et
cum peruenisset ad tempus pariendi. ab angelo nomen pueri prenuntiatum
est, in multum gauisi sunt et omnes eius amici. Accidit
autem ut dum puer Stephanus in cunabulo quiesceret. nocturno
tempore uenit dyabolus humani generis inimicus et surripuit puerum Stephanum
et posuit ydolum loco sui seu alium dyabolum in forma pueri. et portauit
Stephanum ultra mare in Troiani Regnum ante hostium cuiusdam
sancti viri Episcopi nomine Julianus et sic paruulum inuolutum dimisit credens
puerum mori et Episcopum ex tali negotio diffamari. et abijt Sathanas
et Infans cepit uagire. Quo audito Episcopus Julianus dixit. fletus
pueri est hic quem audiui. Alij de suis clericis dixerunt fantasma
est. Episcopus uero surgens et hostium aperiens uidit puerum et orauit
dicens. Deus eterne qui absconditorum es cognitor te deprecor
quod si est homo loquatur, Si uero fantasma fugiat. Et statim
puer diuino nutu locutus est dicens. Ego sum homo quem tibi deus
transmisit. Episcopus uero gaudens in domino puerum in ulnas suscepit
et deo gratias agens dixit. domine gratias tibi ago. quia dedisti mihi filium sine

peto. Sz te pat' exoro cum sim in loco silvest' et incito ut tu di-
gneris dimitte puero puidere. Et statim dns pparauit
ceruam candidam. que puero lac pbuit. quousq3 puer ad (in hospit Epi uo tuc)
tps ablactādi puenit. Du g' ad tpe adolescentie peruissz
dns ei gtulit grām suam ut lras adisceret et legem dei plen'
intelligeret. et ab Epo in dyacon ordīatus cepit in missa dei
deuotissime ministrare. Angelus aut dni appuit ei
dicens. Vade pdica cirenez. alexandria. Ciliciã et asyam.
Stephs uo cum bndictioē Epi iuit in Asyam. et du peruissz
ad portam Ciuitatis. uidit sup eam ydolum magnum.
Quod cu uidiss3 obstupuit et orauit dicens. Deus oips
qui dignatus es fuis tuis salutē concedere. dignare
me huic Ciuitati salut acqre. et intrans pdicar cepit
feruent' vbum dni unde plen' spu sco. faciebat signa et
pdigia magna in pplo. et quatuor Ciuitates ad fidem dei
gutit. Accidit aut ut ho quidam defunctus feret' portare
cu turba multa pentibz et amicis cunquaq3 plorantibus. Tuc
btus Stephs fecit deponē feret' et orauit dicens. Dne ihu
xe in cui' noie cuncta uiuut ut isti infideles cdant in te q
es resurrectio et uita, surgat ho hic. Et hijs dictis mortuus
surrexit. et pcidens ad pedes ei' clauit dicens. O beatissime
Iuuenis uidi te magnu coram deo tuo. et statī oroē tua co
pleta iussu dei aīa mea in corp' meu reuissa est. Videntes
pp dicebat. hic est uer' propha que deus nobis misit et
crediderut. Post hec iteru dni Angelus ei appuit dicens.

Vade in Galilea in domu patris tui et pone ibi gaudiu pro tristitia
quia Satanas te tullit ibi alium loco tui demone derelinquid et dedit
sibi signa quibus potuit patrem et matre inuenire. Et intrauit
namcula et uenit in Galileam et repperit domu patris intrans
in domu salutauit omes ipi aut non cognoscebat eum. sed plorabat
et congregabant dicentes utinam numquam petissemus filiu quia tale hemnus
qui die noctuque clamat et uult aliquid abi rape. Tunc dixit Stephanus
obmutesce immunde spiritus et obmutuit. Et dixit Stephanus Ego sum
filius uester quem dyablus rapuit de cunablo et hunc alium mei loco dimisit.
et conuocatis pluribus fecit igne accendere et dixit proiicite hunc in
igne. Tunc dixit demon. Noli me inficere Stephane/ subito in
inimicos tuos et cepit sedere et mugitus tantum prouie. et omnium bestiarum
siluestrium fremitum dare et euanuit. Tunc gaudium imensum fuit
est in domo patris. Mane facto dixit pater oportet me ire ad preceptum
dei in Judea ad principes Sacerdotum disputaturus pro fide ex precepto
dei, et accipite hunc cyphu et cum uidebitis eum plenum sanguinis sciatis
me amore xpi martirium suscepisse. parentes uero dure dimisit. sed iu-
dentes uoluntatem dei et suam dederunt ei benedictionem suam et ille sig
nacos se muniens. accessit ad principes Sacerdotum et Caypha et cepit
disputare cum eis. Dixit autem Caiphas. Vnde est iste puer Juuenis.
Et qui cognoscebant eum dixerunt filius Antiochi est. Dixit Caiphas
Legem filii. non predicat morte turpissima condempnemus eum
Quia non possent resistere sapientie et spiritui qui loquebatur in eo iussit Cayphas
ut lapidaretur et ipsi impetum fecerunt in eum ut scribitur in actibus
et epistola hodierna et eicientes eum ex Ciuitatem lapidabant. Et posuerunt
uestimenta sua secus pedes adolescentis qui uocabatur Saulus et Saulus
lapide uerticem Stephani percussit. Et dominus dixit Saule quid persequeris
filium meum pro eo ordinem ego te faciam filium meum. qualiter autem lapidatus est

epistola hodierna satis
docet :

uale

Quid hic statis tota die ociosi. Math. xx. Dominica in septuagesima. R.
Ista dominica appellatur Septuagesima. et significat tempus deviationis quod fuit ab Adam. scilicet postquam a deo deviavit et duravit usque ad Moysen. Et illud tempus representat ecclesia ab ista dominica usque ad pascha. Unde hodie inchoatur liber geneseos. in quo ponitur deviatio primorum parentum. cuius exilium sub revolutione vij dierum peragitur. et sub vij milibus annorum includitur. quia per lxx dies septuaginta centenas annorum millium. In persona Ade hodie clamat ecclesia in introitu misse. Circumdederunt me gemitus mortis. Tria bona habuit dominus Ade in statu innocentie. scilicet quandam immortalitatem. paradisi amenitatem et spem felicitatis eterne. Et ab hiis tribus bonis cecidit in iij mala per inobedientie culpam. primo ab immortalitate in mortalitatem. ipse et sua posteritas. Psalmus. Quis est homo qui vivet et non videbit mortem. ¶ 2o cecidit de paradisi amenitate in calamitatem proprii exilii. ut in labore et dolore operetur terram de qua sumptus est. Unde dictum est ei Gen. 3. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Tertio cecidit de spe beate patrie in timorem pene eterne. Ecclesiastes ix. Nescit homo utrum amore an odio dignus sit. Clamat ergo propter necessitatem moriendi. Circumdederunt me gemitus mortis. Et bene dicit circumdederunt me. quia omni etati. omni persone. omni loco et in omni tempore et ex omni parte imminet mortis insidie. iuxta illud. Quocumque ingrederis sequitur mors corporis umbra. Item Septuagesima significat tempus captivitatis israelitice plebis que propter peccata sua punita fuit in Babilonia. ubi sicut ait Psalmus suspenderunt organa sua dicentes. Quomodo cantabimus etc. Et istud representat ecclesia cantica letitie suspendendo. quia dimittitur alleluia. Te deum laudamus. Gloria in excelsis. intermissa est. organa non pulsantur. paramenta nigra in ecclesiis cathedralibus sumuntur in signum meroris et exilii. et per totum tempus septuagesime nuptiarum sollempnia prohibentur. Quia tamen ut non desperet proponitur ei in evangelio et in epistola triplex salubre remedium et triplex premium. remedium est ut simul propter liberari ab hiis in vinea anime sue christianus laboret. abscidendo vitia et peccata. In stadio vite huius currat per penitentie opera. Deinde viriliter in agone pugnet contra omnia diaboli temptamenta. quia laboranti dabitur denarius. currenti bravium et pugnanti corona. Hic incipiatur textus evangelii. quo per ordinem enarrato, exponatur sic. Simile est regnum celorum etc. Regnum celorum in hoc loco presentem significat ecclesiam. Et pater

famil qui conduxit operarios in vinea sua tenet figuram dei omnipotentis
qui semper gubernat illos quos creavit. Greg. in omel. Quis uero patris
famil similitudinem rectius tenet quam conditor noster qui regit quos condidit et
electos suos sic in hoc mundo possidet. quasi subditos dominus in domo. per istam
vineam intelligitur congregatio fidelium universalis ecclesia et illi laborant eo
tidie in vinea domini qui firmiter custodiunt mandata eius. ut vinea est
cura que magnum laborem exigit. tamen si bene excollitur preciosum fructum
reddit et si continuus labor adhibeatur sterilis redditur. prov. xxiiij.
Transivi per vineam uiri stulti. i. uiri negligentis inspexi et ecce totam
repleuerant urtice. i. incentiua luxurie. operuerat superficiem eius spine. i.
punctiones et sollicitudines terrenorum et maceria lapidum. i. munitio uir
tutum et bonorum operum destructa erat. Duo opera adhibenda sunt precipue
in vinea excolenda. s. fossio et putatio. tamen quando mala vinea est iratus
est dominus. ut ys. v. Nunc ostendam uobis quid faciam vinee mee
ponam eam desertam non putabitur et non fodietur et ascendent super
eam uepres et spine. Pater familias exiit conducere operarios. i. deus omnipotens
ab initio seculi conduxit predicatores ad predicandum populum suum. Et
qui bene laborat in ista vinea. i. qui fideliter laborat in sanctam
ecclesiam s. in bonis operibus. illi accipient mercedem a deo sicut
hic dicitur. Conuentione autem facta cum operariis ex denario di
urno misit eos in vineam suam. Iste deus qui promittit illi qui labo
rat in vinea ista. signat remunerationem uite eterne pater
famil facit conuentionem cum operariis ex denario diurno. i. deus
promittit illam gloriam illis qui bene operantur in hoc seculo. Et bene comparatur
vita eterna denario. quia sicut denarius est rotundus. ita illa est rotunda sine
fine mansura. sicut in denario ymago domini cernitur. ita in illa uultus
dei sicut dicit Greg. in omel. Que autem lingua dicere uel quis intellectus
capere sufficit illius superne ciuitatis quanta sint gaudia. angelorum choris
interesse. cum beatissimis spiritibus glorie conditoris assistere presentem
dei uultum cernere. nullo mortis metu affici. incorruptionis perpetue
munere letari. Et sicut in mundo per denarios cuncta bona humane uite
habentur. ita ibi in comparatione omnia bona habentur et sine mensura.

Et egressus circa horam terciam vidit alios stantes in foro ociosos.
et dixit illis ite et vos in vineam meam. et quod iustum fuerit dabo vobis.
Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam et nonam horam. et fecit
similiter. per primo mane vero in prima hora seculi fuerunt operarii in vinea domini
i. in populo sicut fuit Abel et Enoc. et multi alii qui in illa etate placuerunt
deo. In tercia vero hora fuerunt operarii Abraham. Ysaac. et Jacob. et xij.
patriarche. et vj.a et nona hora cepit crescere numerus operatorum quando missus
est Moyses et Aaron. Samuel et David. et Ysayas et Jeremias. et multi
alii prophete. Circa xj.am vero exiit. et invenit alios stantes in foro ociosos.
et dixit illis. Quid hic statis tota die ociosi. Dicunt ei quia nemo
nos conduxit. Dicit illis. Ite et vos in vineam meam. In undecima hora
fuerunt operarii sancti apostoli qui quanto fuerunt prophetis docti a domino tanto dili
gencius et studiosius predicaverunt verbum dei. Illi qui stabant circa xj.am
horam ociosi fuerunt pagani qui hec poterant dicere. ad quos missi
apostoli introduxerunt in vineam dei scilicet ecclesiam et conversi ad fidem multi
fortissimos laboratores. pugnatores et currentes denarium meruerunt.
Sed nos qui tota die in ocio peccatorum vacamus in die judicii quid dicemus.
qui semper sumus vocatores. [illegible] predicatores tubas eccle
siasticas resonantes in auribus meis et tamen in vinea dei intrare differimus.
Nobis ergo potest dici quid statis tota die ociosi. B. homo ad laborem
natus si laborem non facit quid ad quod natus est. ad quid venit in mundum
quid respondebit ei qui misit eum. qui statuit ut laboret. non aliter
formam ad statum potest nisi per laborem primo. unde nobis dicitur per prophetam Jno.
Josue xviij. usquequo marcetis ignavia et non intratis ad possidendam
terram quam dominus deus patrum vestrorum dedit vobis. Item per istas horas
possunt intelligi etates hominis. quia per primam horam puericiam. per terciam ado
lescentiam. per sextam iuventutem. per nonam senectutem. per xj.am decrepitam.
quia sicut sol in istis horis ascendit et clarius lucet et fervet ita sanguis
in corporibus humanis et intellectus magis acutus manet et sicut sol in xj.a
hora descendit et ad noctem appropinquat. ita fit in senectute et decrepita in
qua adhuc deus nos expectat. Sed lignum quod non plicatur in virga male in
trabe vel trunco. magnum periculum est expectare senectutem in die Cristi. Satis
a fide alienus est qui ad agendam penitenciam tempus senectutis expectat. metuendum est

ne vl'un? stat in mia. mercedat in iudicium. sequit'. Cum sero aute' sum
esset. dixit dns vinee procuratori suo voca operarios et redde illis mercedem
incipiens a novissimis usque ad primos. Cum sero f. e. i. qn finis et terminus
p'ntis vite advenerit. tunc dns unicuique reddet s3 suum laborem. qr q bona
egerit eis ibunt i vitam eternam. q vero mala. i. i. e. Cumque venissent q circa
. u. h. v. a. s. d. V. aut. q. p. a. s. q. p. e. a. d. a. n. q. s. d. Et. a. m. a. p. s.
d. hij. n. u. h. f. q. p. i. n. f. q. p. p. d. q. e. At. i. r. u. e. d. a. n. f. t. i.
Tolle. q. t. e. q. u. Volo. a. q. h. n. d. s. q. t. Aut. n. l3. m. q. u. f. an. o. t. n.
e. q. e. b. sic. Brevis sna est q unu den dabit oibz. s. vita eternam ita
peccatori in senectute ad penitentiam redeunti. sicut q i in p'ma etate. tertia sexta
vel nona. n. ibi erit invidia. in sine dubio illi q plus laboraverint in hoc
mundo maiorem gloriam habebunt. s3 omnes bn congratulabunt. q pot's poni exemplu
i campa ubi sunt diversa vasa parva et magna et sunt omnia plena. ita
plenu est vas vino q continet .j. congium sicut qd .C. congia. ultio dicitur
Multi sunt vocati pauci vero electi. Certe multi currunt ad ecclesiam q vocantur
xpiani. s3 opa xpi nullo mo operantur. Nos vero fratres sic talem laborem
i vinea aie nre q ipa nob producit fructu vite eterne q fructum
nobis concedat qui sine fine vivit et regnat am :

De festo sci Blasij.

Q(ue)m etiam forte dedit illi ut vinceret et sciret quia omnium
potentior e sapia. Sapie. xxiij. Istud videtur mihi
difficile q hic dicit q dedit forte etiam militi ut vincat nam messirra
e in rebz oibz oportuna tamen qd ultra sit non bn videtur nam q
plus hiidat equi q possit portare cadit et quo videtur q miles
suus vincat dedit ei forte etiam. nam Reges huius mundi milites
suos consueverunt invitare ~~milites suos~~ et non esse bello gravare. ut
hic dicitur. Xps q xpi milites suos ex hac probabat. i in oibz per
sucurrebat ut dicitur ibidem. Descendit cum illo in foveam et in
vinculis non dereliquit eum. hec etiam q dedit forte ut vinceret
qr sicut dicit apte b. Vincentii dubo edere d ligno vite. s. q est
paradisi. De bto Blasio possum dice dem apli. Talis decebat ut
nobis esset pontifex. sanctus. innocens. impollutus et a peccatoribus segregatus.

2ª In festo sancte Agathe virginis et martiris

Incorruptio facit proximum esse deo. et concupiscentia sapientie deducet ad
Regnum perpetuum. Sapie. vj. In verbis propositis beata Agathes
commendatur de duobus. primo a corporis puritate. id est incorruptio s. p.
2º a dei amore. id est concupiscentia sapientie. Quantum ad primum est multum com
mendanda quia dum esset pulcherrima et nobilis elegit hoc illud quod maxime
placet sponso celesti. scilicet virginitatem quam ipsa per multas tribulationes
et martirium transiens admirabiliter conservavit. et non ut lilium inter spinas fuit.
Unde de ea possumus dicere quod de sanctis virginibus cantat mater ecclesia.
Hec tua virgo duplici beata sorte dum gessit fragilem domare corporis
sexum. domuit cruentum corpore seculi. Et nedum fuit incorrupta corpore.
sed et mente sine qua nil valet. prima Jo. Virginitas in corpore nichil prodest
si castitas a corde discesserit. ¶ 2º commendatur a dei amore cum dicit
et c. s. quia non deum diligens qui est vera sapientia ideo integritatem con
servavit et martirium tam crudele toleravit. unde nota quod amor dei
facit hominem obedientem. exemplum in naturalibus. nam cera ad ignem
calefacta de facili flectitur et metalla ad ignem liquefiunt et sic
de facili formam rei cum infunduntur accipiunt. Sic et cor in quo
est ignis divini amoris. est flexibile ad obedientiam et ad omne bonum.
unde beata ista sancta virgo potuit dicere Regnum mundi et omnem or
natum seculi contempsi propter amorem domini mei ihesu christi. quem vidi. quem
amavi. in quem credidi et speravi. Ergo concludendo et ad propositum
redeundo. Incorruptio id est munditia mentis et corporis facit proximum
esse deo. quia omne simile appetit suum simile. et concupiscentia sapientie
scilicet filii dei deducet ad Regnum scilicet vite eterne. Ad quod nos perducat
christus qui sine fine regnat ubique Amen. ¶ Agatha dicitur ab agios
grece latine sanctus et theos deus. quasi sancta dei. ut dicit ab. a. que sunt
et geos terra et theos deus quasi dea sine terra. ut puta nesciens terrena.
iiij sunt sicut dicit Criso(stomus) que sanctum faciunt. scilicet cordis munditia. spe
sancta presentia et bonorum operum affluentia que perfecte fuerunt in beata agatha.

Dnica .4. lx.

Exijt qui seminat seminare semen suum etc. Luc. viij.
Ista dnica vocatur Sexagesima / et significat tps
inductionis. tps inductionis fuit ab ascenssione et du
rabit usqz ad diem Judicij. qz ecclia pnata e pma
corpali sponsi sui ihu xpi. Jt p sexagesimam i qua sunt sexa
gita dies .s. sex uicibz .x. p. hz intelliguntur hz mie ~~ope~~ opa[?] intellige
p decenas uo decalogi madata .i. sacra dei precepta q imple iubem.
et alia mlta possent dici. sz no potestis portare mo. na puulis lac
e exhibendu. esca uo magnis videam. Ergo Gmtuz qd dns nr
ihs xps sua clemtia dignat e exponere. hic dicas textu p ord
nem totu. quo dicto hic incipe glosam. Exijt q seminat seminar etc.
Debetis scire q. dicit ys. xxv̊. Dabitur pluuia semini tuo ubicumqz
seminaueris sup terram. Sem ergo est vbum dei. pluuia ipius gra.
ymitte g pdicatori / q in quacumqz gente seminauit vbum dei.
ipe pluuia .s. gram suam largietur. pdicatori ut dicit. ps. dns dabit
vbum euuangelizantibus uirtute mlta. audientibz ut operantur na
mlti p pdicatores ymo infiniti iu sunt gussi. et nedum pagani ad
fidem sz et puersi xpiai / ad pmaz ueraz. et potest poni exemplum
de illa gntrice q in ea fuit (contal.) ex crucem amplectendo expirauit. et io hz
dicit luc. xj̊. bti qui audiunt vbum dei. gulti in diuersimode
uadut ad pdicationes. et no oms ex deuotione. sz aliqui ut uideat
amasias suas et io dnc qn uadunt ad pdicationes se magis ornat
et gutunt domu orois in speluncam latronum. aliq uadut ex inuidia
ut possint pdicatorem capere in smone et sic d alt. Jta diuersimo
de ueniebant ad xpm. alij .n. sequebant eu p curationem ut infirmi.
alij p admirationem ut curiosi delicati diuites q delectantur
uidere noua et magnalia. alij p karitatem ut apli. alij p cibu
ut familici. alij p doctrinam ut simplices / sinceres vbum dei.
alij p calumpniam ut Pharysey in ussus. C Morbus signa

decenas.

ebus· amor· atque calupnia dogma· ¶ Cause cur xpm tam ca sequta
sunt / Et ideo cum hec ipse uera sapia nosceret· p parabola quam
dixit omnibus xpm in turba sequentes et audientes notauit· Exijt
qui seminat· s· ego xpc exiui a patre veni in mundum ad saluandum nos·
sicut alibi dixit· venit filius hominis querere et saluum facere quod perierat.
semen e verbum meum· ager in quem cadit est cor uniuscuiusque uiri·
Et dicitur Dum seminat aliud cecidit secus uiam· et conculcatum e·
et uolucres celi comederunt illud· quantum ad literam hec sepe accidit.
sed spiritualiter loquendo p uia intelligitur immundum cor et sordidatum· qz sicut
uia ut plurimum e cenosa / ita et carnalium corda; si semen dei cadit
in talem uiam conculcatur assiduis cogitationibus / et aues celi comedunt
illud· i· de corde auferunt· iste et n· aues demones sunt qui inuisi
biles ad modum auium p istum uolant aerem / caliginosum· sequitur
Et aliud cecidit sup petram et natum aruit· qz non habebat humorem·
sup petram cecidit· i· sup corda reproborum indomita et dura Zach· 4o·
posuerunt cor suum ut adamantem ne audirent legem· tal fuit
Pharao de quo dicitur Induratum est cor pharaonis· unde in talibus
non potest facere radicem boni operis· n· peruenit ad fructum saluationis·
Et aliud cecidit inter spinas et simul exorte spine suffocauerunt eum·
sup spinas cecidit· i· sup corda auarorum sollicitudinibus et curis lacerata
et cruentata· Greg· in omelia· Quis interpretari uellet diuitias spinas·
maxime cordibus hominibus uidentur· maxime cum spine pungant et diuitie delectent·
et tamen spine sunt· qz hominum mentes lacerant· unde de diuitijs dicit quidam
Sapiens metrice loquendo· ¶ Diues diuitias non congregat absque labore·
¶ Nec tenet absque metu· nec desinit absque dolore· hic perit semen·
qz spinis simul crescentibus suffocatur· Gen· iij· Maledicta terra
in opere tuo· spinas et tribulos germinabit tibi· Et aliud cecidit in
terram bonam et ortum fecit ~~fruct~~ fructum centuplum· p terram
terram cor humile et iusti hominis designatur / deditum ad faciendum bonum·
qui facit fructum centuplum· i· perfectum· qz sicut bona terra multum fructum
facit de pauco semine· ita bonus homo audiens unum bonum verbum e· bona facit·

hec ꝛ eno . laborat . Qui hꝫ aures audiendi audiat . i . qui sunt spūales intelligant . nam plurimi de illa turba erant de illis quibꝫ dicitur p ysaiam . Aures hnt ꝛ nō audient ꝛc̄ . alij etiā euntes ad pdicationem illud q audiunt p una aurem / p alia egreditur . qui u͛o bn̄ audit ē ille qui intelligit ꝛ postea opatur ꝛ d̄s dicit in p̄ x̄ p pphām . Jn auditu auris obediuit michi . Jnterrogabat aut discipli eius que essꝫ hec parabola Non debemꝰ intellige͛ n̄ credere q discipli interrogauerint magrm suum xpm coram oībꝫ . sꝫ cum essꝫ solus in domo . vn̄ discipulus aliqūs magrm suū nunq debꝫ interrogare de aliquo dubio ut ubo difficili coram aliis ne magr nō uerecundet si nesciret illico respondere . cū lꝫ prius ꝯsiderare ꝛ uidere q̄ respondeat . ut sicut dicit p prudentem . Ex improuiso fallitur oīs homo . lꝫ de xp̄o in hoc nullū fuissꝫ dubium . q cum sit uera sapiā sciuissꝫ de quocumqꝫ ꝯtinuo respondere . sꝫ ad nr̄m ex̄ hoc dicit . sequitur . Quibꝫ ipse dixit . vob datum ē nosse misterium regni dei . ceteris aut in parabolis ut uidentes nō uideant . ꝛ audientes nō audiat . Vob̄ . s . apl̄is meis datū est . n . m . r . d . q ante mundi ꝯstitutionem electi estis ꝛ post me debetis ire ꝛ aliōs instruere Jo . xv . Elegi uos ut eatis ꝛ fructum afferatis ꝛc̄ . vob ꝛ datum ē qui libent͛ auditis . nō illis q nolunt audire ꝛ intelligere . Salom . Vbi nō est auditus . ne effundas sermones . ceteris aut in parabolis ut . u . n . u . ꝛ . a . n . a . Ceteris . i . aliis de ista turba qui me secuntur . in parabolis datum est nosse . i . in obscuro sermone q uulgo dicit . d Carne de louo . salsa de carne . ut uidentes nō uideat . i . uidentes corpe . nō uideant spū . ꝛ ꝯ dixit alibi de suis aplis . Beati oculi qui uident que uos uidetis . ꝛc̄ . ꝛ audientes nō audiat . i . audientes solum ꝛ nō intelligant . vn̄ sicut sequitur huiꝰ ut bonꝰ magister eis dignatus ē parabolam aprire ut patet in textu euuāly . dicens . Est aut hec parabola semen est ūbum dei ꝛc̄ . q de hoc satis supius dcm̄ est .

Jt potest ꝛ aliter parabola . s . allagorice intelligi . s . isto mō / Seminator ē penitens qui seminat in lacrimis prīe . ut in gaudio metat fructū vite eterne . Semina sunt cogitationes . locutiones ꝛ opa . sꝫ bonū semen est elemosina . in ii . ad corinth . ix . Qui parce seminat . parce metet . Jt prīa ē bonum semen Ecclesiastes xi . Mane semina semen tuum . i . in pueritia . ꝛ vespe nō cessꝫ manꝰ tua . i . in senectute pseuera . ꝛ

Dominica in Quinquagesima :—

Ecce ascendimus Jerusalem et consumabuntur omnia que scripta sunt
per prophetas de filio hominis etc. Luce xviij. In hac dominica
incipit Quinquagesima et terminatur die resurrectionis et significat perfectionem
penitentie. que subiciat v sensus corporis preceptis divine legis. significat
et quinquagesima tempus remissionis in quo remissa sunt omnia peccata / figuratam
de anno iubileo. levitici xxv. Sanctificabis annum quinquagesimum et vo
cabis remissionem cunctis habitatoribus terre tue. In hoc anno iiij fiebat.
prius vacabat quinque. clangebat tubis. servus hebreus manumittebat.
hereditas suo domino restituebat. et hec omnia per penitentiam fiunt in nobis.
etc. Sed de quinquagesima plene notitiam invenies hic in floribus sanctorum require.
Ecce ascendimus Jerusalem etc. Unum consideranda sancta mater ecclesia considerans
quod homines mundi isto tempore dediti sunt vanitatibus mundi et ne dyabolus eos seducat
et capiat in deliciis suis proponit speculum dominice passionis ut considerent
et videant quomodo christus deliciose se habuit / Similiter attende xl Sexagesime tractatum
de semine. quod in lx seminavimus in l fructum colligimus. Quid in
consumit Sed hodie non ut hunc fructum. fructus n. noster est intelligere et
sentire beneficium dominice passionis. et hoc evangelium sepe in ecclesia legitur
quod magnitudine instruit fidem. erigit spem. et accendit karitatem. Fidem
instruit in hoc quod ipse dominus passionem suam predixit et voluntarie ad locum
passionis accessit. nam futura predicere et mori velle / non est hominis. sed dei
solius. In cruce pendere. et mori posse. non est dei. sed hominis. ergo contra
patet ex hoc loco. quod christus sit deus et homo. Spem erigit in hoc quod die
iij resurrexit nobis eandem resurrectionem promisit. Ad caritatem accendit.
in hoc quod omnes penas hominibus pro peccato debitas in se ipso suscepit. Hec
christus discipulis predixit ut apostoli premuniti de passione magistri sui minus turbarentur
et in fide stabiliores redderentur. Gregorius in omelia. Redemptor noster previdens
ex passione sua / discipulorum animos perturbandos. eis longe ante et eiusdem passionis
penam et resurrectionis sue gloriam predixit. ut cum morientem. sicut

p̄dictum e cucurrent. ꝛ iam resurrectionꝭ no dubitarent. Quinqȝ sunt hic
. a dño a Judeis. quia tradit̄. illuditur. flagellat̄/ ꝯspuit̄. ꝛ occidit̄.
ista fuit ut patet in eius passioe. In isto tpe hoies ꝑ qui̅ȝ delectatur
quia ꝑ uana gl'iaȝ se bn̄ induūt ꝛ ornat. xp̄c indut' e coccio nudat' in
cruce ꝛ diuisus a pilati militibȝ. hoies tripudiat ꝛ extendūt brachia ꝛ pedibȝ
saltat. xp̄c brachia in cruce extendit ꝛ pedibȝ affixus se moūe no potuit. ecce
ho ꝛ mulier qualit̄ tripudiauit ꝑ te qd̄ facis ꝑ eo. xp̄c in cruce ꝑ te sitiuit ꝛ penuriā
aqua sustinuit ꝛ fel ꝛ acetum ꝯ datꝭ e q̄ oīa creauit sua sapia. ꝛ tu ho
ꝯtra isto tpe si posses in die centies bonos bolos ꝛ bōa uina ad replendum
uentris ingluuie affectares. in faciem in qua desiderat angli ꝯspicere
exspuerunt Judei / ꝛ tamē tu ꝑ opportuniȝ hec reuoluit in iniuriam sui creatoris
q̄ faciem dedicata ꝑ̄clarā ad ymaginem ꝛ similitudinem suam isto tpe
ꝑ̄cipue tingunt. Ecce q̄ dura ꝛ indigna. ꝑ nob̄ sustinuit diu maiestatis.
Quid debuit facere ꝛ no fecit. be g̊ illis q̄ tantis bn̄ficiis se exhibent
ingratos. Agere 3°. de ꝑuocatione ꝛ redempta Ciuitas uidelȝ ꝑ̄ratx aīa, ꝑ̄tio
sanguis eius redempta que tā benignum dnm ꝛ suauem / ꝑ̄ctis suis /
ꝑuocat in furorem. Jt q̄ ꝑ̄ceī e xp̄c a quolibȝ peccatore dum in se ul' alio
Notandū caritatem extinguit. Jo. 4°. ~~Jo 4°~~. Deus karitas e ꝛ q̄ manet i caritate
i deo manet, ꝛ deus manet in eo. g̊ q̄ caritatē no h̄t deus in eo no ē.
⁋ Sequit̄. Et ipi. s. apli nichil horum intellexerunt. ꝛ erat uerbum istud absconditum
ab eis no intellexerunt que dicebant̄. Discipli dni q̄ adhuc carnales erat
ꝛ io no intelligebant neqȝ credebat q̄ filius dei debet̄ occidi. ꝛ io miraculum cecitatis
q̄ sequit̄ fecit ad uidendum q̄ sicut oculos ceci corpales apiebat/ ita oculi spi
rituales. s. mentis apłorum ad uidenda graȝ dei ꝛ potentiaȝ erat apiendi. sequit̄.
Factu est aute dum appropinquaret Jerico. Cecus quidā sedebat secus uia
mendicans ꝛc. Jerico fuit Ciuitas in t'ra repmissionis ꝛ Josue destruxit eaȝ.
qn̄ filii Isrl' transierunt iordanem. Sȝ spualit̄ loquendo. Jericho interpretat̄
luna. ꝛ significat hunc mundum. luna. n. nunqȝ stat in uno statu. q̄ mo
e plena. mo media mo uacua. ꝛ sic significat ꝑ̄ntem uitam ui hoies cottidie
crescunt. s. nascendo. decrescunt moriendo crescunt in iuuentute. decrescunt in
senectute sunt mo pleni in diuitiis. mo uacui in paupertate. quis fuerit
iste cecus omnis no pot sȝ ꝑ eū intelligitur genus humanū qd̄ in ꝑ̄ntē ꝑ̄ ut
dic. GG. a paradisi gaudiis expulso claritate superne lucis ignoras. Dap

nationis sue tenebras patitur· sed tamen per redemptionem sui petit.
quod Conditor noster appropinquat Iericho. Cecus ad lumen redit· quia dum divinitas
nostre carnis suscepit· humanum genus lumen quod amiserat recepit. Qui videlicet cecus
recte et iuxta viam sedere et mendicans esse describitur. ipsa namque veritas dixit. Ego
sum via. Et per istum cecum possumus intelligere unumquemque peccatorem qui ablatus
in tenebris dum nix deum apostoli non induit arma lucis· sequitur Cum audisset
turbam pretereuntem interrogabat quid hoc esset. dixerunt ei quod Ihesus nazarenus
transiret. Turba ista que preibat fuerunt omnes patres qui ante adventum
precessere. sed dicitur quod iste cecus cum hoc audivit· clamavit dicens. Ihesu fili david
miserere mei. In quibus verbis ipse credidit quod ipse esset verus deus et verus homo. verus
deus in quantum eum vocavit Ihesum· id est salvatorem et dixit miserere mei. quod ad
deum est lucem reddere expectabat· verum hominem credidit cum dixit· fili david.
ypse vocabat fili david· quia beata maria fuit de progenie david. Et qui preibant
increpabant eum ut taceret· Ipse vero multo magis clamabat. fili david miserere
mei· Isti qui preibant cecum increpabant significant dyabolos et malas cogitationes
que dyabolo instigante increpant peccatorem et ei suadent ne clamet ad deum per orationem
ut illuminetur. sed ad exemplum huius ceci peccator debet fortiter clamare et de tali increpatione
seu suggestione minime curare. Gregorius in omelia· Quanto graviori tumultu
cogitationum carnalium premimur· tanto orationi insistere ardentius debemus.
Stans autem Ihesus iussit illum duci ad se. Et cum appropinquasset interrogavit
illum dicens. Quid tibi vis ut faciam· Ait ille· domine ut videam.· Gregorius. Transire
namque humanitatis est· stare divinitatis. Cecus quidem clamantem dominus transiens
audit· stans illuminat· quia per humanitatem suam vocibus nostre cecitatis compatiendo
misertus est. sed lumen nobis gratie per divinitatis potentiam infundit. Sed numquid qui
lumen reddere poterat quid velit cecus ignorabat dicens. Quid tibi vis ut faciam.
ille qui nos invitavit ad petendum dicens petite et accipietis ad hoc requirit
ut cor ad orationem excitet. sed iste cecus minime exaudiri qui non aurum non argentum.
sed lumen. unde ait Domine ut videam. Thobie· v°. Quale mihi gaudium est qui in
tenebris sedeo et lumen celi non video· peccator non videt lumen celi sua cecitate.
·s· Christus qui dixit Ego sum lux mundi, unde iste cecus sua bona fide et vita induit in corpore
et anima illuminari. unde Ihesus dixit illi respice· unde f·t·t·s·f. Et confestim vidit et seque-
batur eum magnificans deum. et ipse confirmabat alii hoc videntes unde sequitur
Et omnis plebs ut vidit dedit laudem deo gentibus etc.

¶ Incipit ieiunii sermo in die cinerum. Sermo XI.

Convertimini ad me. in toto corde uro. in ieiunio et fletu et planctu.
et scindite corda vra et non uestimenta vra. Johel. ij°. Sic dicit
eccli. iij°. Omnia tempora tempus hnt. et suis spatijs transseunt uni
uersa sub celo. et i. dr. Tempus flendi et tps ridendi. Isto carnisprivio fuit
tpe ridendi saltandi comedendi et non, aliqua uetula q noluit tripudiari et dissolucio
prauiunt qd plures et fm gsraz magis et mi aliq uenialit. et aliq mortaliter.
Sz nc est tepus flendi. geiunandi et orandi. Et io p pphaz hodie uocamur
i pa uer ad pniaz. vn dicit. Convertimini etc. In quibz ubis notantur iiij. et p
ad que debemus gutu. i. qu. ad me. 2° qualit debemus gutu. ibi. in toto corde uestro.
3° in quibz. i. in ieiunio fletu et planctu. etc. ¶ Primo dico q debemus gutu ad deu unde
dic ad me. s. deum. Jer. iij. Si gutus fit ait dns ad me gutere. na
multi gutunt de uno pcco in aliud. Jer. ix°. de malo ad malu egssi sunt.
et me non cognouerunt dic dns. Debemus autem gutu ad dum sic cerum
flex ad locum suum. locus nr est ipe dns. vn aug. fecisti nos ad
te et inquietu est cor nrm. donec quiescat in te. a quo e contrario hod. flexat
nos dyabli manus. inclinando ad temporalia et caduca. Et sicut pullus
perdicis ad genitricem suam cum audit uocem illius. Natura huius auis
e q alt alteri furatur oua et fouet ea. sz postq egrediuntur pulli quodam
instinctu nali, mox ut audierit uocem illius q oua genuit, dimittit
nutricem, sequens genitricem. Jer. xvij°. Perdix fouit que non peperit. Ita
diabolus furat aias. sz nunc qm audiunt uocem creatoris debent redire
ad illu q dix. Oues mee uoce meaz audient et s. m. ¶ 2° Qualit autem
debemus gutu non i. in toto corde uro. non diminuto sic illi q partem
peccatorum desunt. et partem adhuc retinere uolunt. non separato in p diuersa.
qa mens diuisa non impetrat. Osee. x°. Diuisum e cor eorum. nc interibunt.
¶ 3° non in qbz debeamus gutu cu dicit in ieiunio et fletu. et planctu
extius. et scindite corda vra et non uestimenta vra, melius q dicat
interiori et exteriori pnia gutu debemus. ¶ Debemus ieiunare ut satiemur.
ps. Satiabor cum apparuerit gloria tua. ¶ Debemus flere ut rideamus
qd ultio ridebit in die nouissio. et iterum plangere ut consolemur.

4°. quaz debe
cuti. cu subdit
et. a. d. d. u. quoniam pius
[et] r. etc.

xpc in Euu.° Bti q luget qm ipi 9solabunt ¶ ...
cu dicit. Et 9utimi ad dnm deum vrm. q.s. pcta ferunt ...
alienum qz benignus & misericors est. pstabilis sup maliciam.
Et assignant hic .iiij.or cae. p° est qz benignus in largiendo boa. mat v.
Qui solem suum oriri facit sup bonos & malos. 2a qz misericors
& condonando pcca. Ezech. xviij. Quacuqz hora ingemuit
peccor oium iniquitatum ei no recordabor. 3a qz patiens e longanter
expectando. ys. xlvj. vsqz ad canos ego pstabo. 4a qz multe mie et
pstabilis sup malitia .s. sup afflictoem penitentu dando gram pro
merendi bona etna. Vltio monet nos hodie eccia dando cinerem
q valet p° in memoriaz mortis cu dicat / memento ho qz pulvis es et
in pulverem reverteris. q.d. i. Eccl. xiiij. memor esto. qm mors no
tardat ¶ 2° ad imitatoez dnice passionis / cu impositio cineris fit
i modum crucis. q. dicat tolle crucem tuam p carnis mortificationem
& sequere xpm p veraz contritionem ¶ Et no qz dns baiulavit cruce
sua in humero .s3 nos ponimus capiti nro / ad designandu qz ipe tullit de
hou ignoraz. nos no ad honore eccliaz. Gal. ulto. michi aut absit gliari &c.
¶ Tercio in signu humilitatis. Gen. xviij. Loquar ad dnm meu cum sim
pulvis & cinis ¶ 4° & ulto in sie recordatoe ppriij scelus. qz cinis est
reliqe ignis. ps. Cinere tamqm panem manducaba & potum meu cum fletu
miscebam. sicut .n. ignis 9buit ligna in cinere ducit. ita ardor divini
amoris .s. ignis sca spc pcta mea consumpsit cu recordatus sum, propterea
datur cinerem. Qz pro nobis dignet &c.

¶ Dnica pma in quadragesima.

Ductus e Ihus in desertum a spu ut temptaretur a diabolo. & cum
ieiunasset xl. diebz et xl noctibz postea esuriit &c. Math. 4.
Quadragesima hodie incipit & terminat in die cene. i quo ...
qz qui bn quadragesimaz pferit pueniet ad sanctitate dnice resurrectionis.
sicut de Helia legit .iij. Reg. xix. 9summata xl. sua. venit ad montem
dei oreb. q interpretatur missa. Est aut xl. tps pnie & continet ... xlvj.

ies computatio vnicis diebz. Ex quibz dum vj. dies dnicales subtra-
hunt. remanet. xl. dies in abstinencia q sunt decima toti anni. Anni enim
sunt. ccc. lxv. dies quorum xxxvj. sunt decima. Sed iiij. dies precedentes
addunt ut sacer nus xl. dierum impleatur qui Saluator sub suo ieiunio
consecrauit. Sunt autem iiij. que debent nos imitari ad ieiunandum.
Primo est dni preceptum. 2°. xpi Ex. 3 multiplex nocumentum. 4°.
magnum emolumentum. Circa primum sciendum est quod dns precepit ieiunium
quadrupliciter. primo per se ipm Ade et eue in paradiso. cui precepit ut gegu-
naret et abstinerent a ligno scie boni et mali. Gen. ij. De ligno autem
scie boni et mali ne comedatis. 2°. precepit Jeiunium per legem moysi.
Leuitici xvj°. Sabbatum n. requietionis est et affligetis aias vras reli-
gione perpetua. 3° per prophas. Johel. ij. Sanctificate ieiunium. uocate
cetum. congregate populum. sanctificate ecclesiam. 4° per aplos. 2a. Corinth. xj. In fame
et siti. in ieiunijs multis. in frigore et nuditate. etc. 2 fuit xpi ex.
sicut legitur in Eui hoc. qd Eui legit triplici roe. primo ut ex dni ad
pugna contra uitia oyeam secum de uictoria. 2° ut iaton ad uigilantiam
contra diaboli uersutiam. 3° ut discamus in dno quibz armis et qualiter di-
micemus. 4°. ut consolacionem eius superiorum semper nobis adesse speremus.
Dic ergo ductus est Jhc in desertum a spu. istud desertum est inter Jrlm et
Jerico et distat x. miliaria a ierico. per aqua ductus est fuit spc scus stati
postquam fuit a Johe in Jordane baptizatus a patre filius uocatus
seu appellatus cum spc scus in spe columbe super ipm mansit cum celos apertos
uidit. ut illuc eum spc eius duceret. ubi ad temptandum maligni spc inue
niret. non est mirum si dns permisit se a diablo temptari qui permisit se occidi
a Judeis qui sunt membra eius. ut temptaretur a diabolo. i. ut temptationes
diaboli superaret et doceret nos ex eius superari. Et cum ieiunasset xl. diebz et
xl. noctibz. Jeiunauit aut tribus de causis. primo ut ieiunio suo morbum
nre nature curaret. ut sic hoc quod per gula ceciderat ieiunio repararet et diabolus
qui per gula uicerat ieiunio uinceretur. 2° ut utriusque testi concordantiam
nobis insinuaret et sic ueterem legem a deo datam esse monstraret.
nam moyses lator legem. sicut. xl. diebz et xl. noctibz ieiunauit sic

ait. deut. 9. perseuaui in monte .xl. dieb3 ac noctib3 panem non
medens, et aquam non bibens. ¶ 3° ut nob ex ieiunandi preberet et .xl.
forma nobis prescriberet. vn. Exo. xxv°. Inspice et fac. s. exemplar
qd e in monte monstratu est. unde x°. q ait Jo. xiij. Ex° dedi uob ut
quadmo° feci uob. ita et uos faciatis. In hoc aut differentia q ipse
nich omnino comedit spatio .xl. dierum, nos autem comedimus semel in die
propter infirmitatem nature. qr non possum ex quo currere cum gigante. na a summo
celo egressio ei. ¶ Sz quare non ieiunamus eodem tempore quo et dns ieiunauit j. 90.
cu eodem dierum numero ieiunemus. ad hoc dd e, q ieiuniu nrm institutum
e p pecco primi parentis. omis .n. in ipso fuimus cum peccauit vn ieiunare
in uere. qr peccauit in uere. ¶ Alia ro est qm in uere. maxe regnum
usum motus carnales. postea non esuriit. Esurijt tribus de causis.
p° ut se uerum hoiem pbaret. ¶ 2° ut ad temptandum se dya° occonem
preberet. timuisset .n. dya° ad eum accedere ni prius eu esurire sentiret.
¶ 3° ut desiderium nre salutis exprimeret. Et accedens temptator dixit
ei. Si filius dei es dic ut lapides isti panes fiant. Multis enim
modis diabolus nouat x° uenisse in mundum. ut angelis nunciantib3
ad pastores. ut pastorib3 referentib3 ad mariam. ut magis querentib3
in Jrlm. ut testio Johis et uoce patris. sz reddebat eu incertum
infirmitas et humilitas carnis. Sz uolens seipm certificari utrum
esset dei filius ut ho purus. ipm tribus talib3 temptationib3 aggredi
uoluit quib3 p° hoiem prostrauit. ¶ Nam sicut dic. Gg. Diabolus
p° hoiem temptauit de gula. et uic qn de ligno uetito manducare suasit
et eodem mo temptauit x° de gula cum dix. si fili° dei es. d. u. l. i. p. f.
Cogitabat .n. intra se dicens, Si lapides in panem conuertit fili°
dei erit. si autem conuertere non poterit. purus ho apparebit vn suadet re-
uel- leuare famem. non ut curet salutem. sz ut exploraret uirtutem. ac si
diceret ne fame tabescas q uirtute tua superfluitatem et delitias
genuisti. saltem solo pane subuenias extreme necessitati. Dns autem
responsum sic temperauit ut q incertus uenerat incertus rediret dicens.
Scriptum e .s. deutron .8°. Non in solo pane uiuit ho. sz in oi uerbo qd
procedit de ore dei. Et sunt uerba moysi ad pp iudeorum q credebat q dns

.. et sic eos nutrire in pane materiali in quibus ostendit quod possit eos pascere solo sermone
sicut ipse fuit refectus in monte. nec mirum cum verba deliciosa cibi et potus
sepe homines saturat et reficit. Et in hoc responso conclusit dominus temptatorem
eum deceptorem esse quia cum vis quod de cibo corporis agens agit quod nobis com-
mune est cum pecoribus et non de cibo anime quod nobis commune est cum angelis. ac si
aperte dicat. Cum homo constet ex corpore et anima et cibus anime sit verbum dei.
et cibus corporis sit panis et nullam facias de cibo anime mentionem. sed tantum
de cibo corporis / manifestum est quod tua suasio temptatio est. Tunc
assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem. scilicet ierusalem que dicebatur sancta
propter templum et archam testamenti in qua erant tabule legis et virga aaron que floru-
erat et similia que continuerat. et statuit eum supra pinnaculum templi. id est in loco ubi sacer-
dotes consueverant predicare. et dixit ei. si filius dei es. mitte te deorsum.
Scriptum est enim. quia in psalmo. Quia angelis suis mandavit de te et in manibus
tollent te / ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Vera enim ut
dicit Crisostomus cogitavit intra se dicens. Iste homo sanctus esse videtur. Sancti
enim viri etsi non vincantur vitio gule sepe tamen vincuntur vitio alicuius vane glorie.
ideo Christum assumpsit / assumptio hic potest intelligi deductio. Nec autem Augustinus quod
verissimile est diabolum in sua specie apparuisse. sed tamen Christus fecit ut ancie viderentur.
dixit ergo diabolus Si filius dei es. hoc non dixit mortali proprietate. sed ut nulla
sentita lesione omnes ad eum currentes ipsum adoraret et ipse ex hoc vanam
gloriam incurreret / vel ideo dixit ut per hoc diabolus potentiam suam cognosceret
Sed Christus sic temperavit suum responsum ut diabolum relinqueret dubium
dicens / non temptabis dominum deum tuum. Ille deum temptat qui vult ex-
plorare quantum possit apud deum et tamen habeat ex humana ratione quod faciat. sic
Christus poterat aliter de pinnaculo templi descendere quam per vectariam se papi-
tare. Qui ergo eum non potuit superare de gula nec de vanagloria voluit explorare
si posset eum temptare de avaritia ut sequitur. Iterum assumpsit eum diabolus
in montem excelsum valde et ostendit illi omnia regna mundi et gloriam eorum
et dixit ei. Hec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. Iste mons dicitur
esse in Galilea duobus miliaribus distans a loco illo ubi Christus ieiunavit in
isto loco cum manu ostendebat omnia regna mundi ac si diceret ex ista parte est
Grecia. ex illa. alemania. ex illa ytalia. et ubi preciosa nascuntur ut aurum argentum

rursus scriptum est. s.
deuteronomio vi°

ꝯ lapides p̃ciosi. Sȝ qm̃ istud ꝯtinebat iniuriam creato͛ris/ xp̃s eum
repullit dicens. Vade Sathan. s. in infernu scriptum e. s. deut̃ vi°.
Dnm̃ deum tuum adorabis. magestate diuinã in eo solo ꝯfitendo. et
illi soli ſuies. bn̄ ꝛ digne operando. In ill' duabȝ temptationibȝ q̃ uidebat
ꝯtinẽ iniuriã suam/ patient' tulit. In ista aut̃ que ꝯtinebat iniuriã
creatoris. dure redarguit/ Crist'. In ꝓprijs iniurijs ee ꝯqua patientẽ
laudabile. iniurias aut̃ dei dissimulare impium est. Ecce qualit' dn̄s
uic abstinentia gula. paupertate auariciã. humilitat' supbiam. vicit
g° diabolu sapient. fortit' ꝛ ꝓsperantes. Sapient' uic eum p scripture
testimonia respondendo/ Sapie vi°. melior e sapia q̃ vires. ꝛ uir prudens
melior est q̃ fortis ꝛc. in eodem libro. Omnis ſmo dei/ ignitus clipeus e
sperantibus in se. ¶ Eodem mo nos possum' ꝯ diablm̃ p scripture testimonia
respondere/ Si n. nos temptat de supbia ꝛ appetitu honor̃/ debemus
respondere scriptum est. Eccl. x°. Quid supbis t'ra ꝛ cinis. ois potentat'
breuis uita. Si temptat de appetitu diuiciarum respondeam' scriptum e. i°.
Thimot. vi°. Nichil intulimus in hunc mundum. ꝛ Job. Nudus
egressus sum ꝛc. Si temptat d' appetitu delitiarum carnaliu. respondeam'
scriptum e Corinth. xv. Caro ꝛ sanguis regnum dei no possidebunt.
p carnem ꝛ sanguinem/ uentrem ꝛ libidinem dessignant. ulto seqt̃.
2 Tunc reliquit eum diabolus ꝛ ecce angli accesserunt ꝛ ministrabant ei.
Diabolus reliquid eu ꝯfusus ꝛ uict' ꝛ sic a nob recedet si ei in nullo
ꝯsentiam'. ꝛ angli. a. ꝛ m. e. Quitqd aut̃ ei ministrassent euangelista no
posuit. s; credendum e q̃ ꝓbabat se ad fidem eius. n̄ e credendum q̃ cibaria
misisset de celo cibu cum ip̃e potat suo precepto oia h'ere. s; ministrabant
ei illa q̃ ministrant uictoribȝ. benedicebat eum. glorificabat ac si dicerent
gratias t' agim' q̃ dignat' e saluar huan genus ꝛ uicisti inimicum q̃ eum
seduxit ꝛ io repabit ruina malorum anglorum ꝛ replebunt sedes euacuatas
p supbiam Luciferi. Ps. Benedicite dn̄o omnes angli eius. potentes
uirtutes facientes u̇bum illi. ad audiendum uocem sermonu eius. ¶ ꝯ e
multiplex nocumentum qd' ꝓuenit no ieiunantibus. ꝛ p° est malu culpe.

[illegible] xvi. hec fuit iniquitas sororis tue sodome saturitas panis et ha-
bundantia etc. ¶ 2º malum dampni quia qui noluit ieiunare hic a fructu vite
eterne perpetuo ieiunabit. hec significatur est gen. 3º. ubi dicitur quod quia adam
noluit abstinere a fructu ligni vetiti dixit dominus. Nunc ergo ne forte mittat
manum suam et comedat et sumat de ligno vite et vivat in eternum, emisit
eum dominus de paradiso voluptatis. 3º est malum pene presentis ecclesiastici xxxvii.
propter crapulam multi perierunt. ¶ 4º malum est pene famis et sitis in
inferno perpetue. Qui enim noluit modo ieiunare, famem et sitim perpetue
sustinebit. ysaie lxv. Ecce servi mei comedent et vos esurietis quod patet
in divite epulone qui nolebat ieiunare sed cottidie splendide comedebat.
unde postea positus in inferno non potuit habere guttam aque ut patet luc. xvi.
¶ Item abstinentia a cibo corporali multipliciter commendatur. Valet enim ad sanitatem
corporis. ecclesiastici 37. Qui abstinens est adiciet vitam. et in multis escis erit infir-
mitas. Si homo abstinet consilio medicorum a nocivis corpori, quanto magis
a nocivis debet anime abstinere. ¶ Item abstinentia demonia fugat et expellit
ab homine. sicut fames lupum a nemore. Math. 9º. hoc genus demoniorum
in nullo potest exire nisi in ieiunio et oratione. Item enim diabolus in arido non rege
non invenit. Unde ut est tanquam piscis habitans in humidis. Item ambrosius in
exameron. quod homo ieiunus cum sputo suo serpentem interficiat. ¶ Item absti-
nentia castigat carnem et facit eam esse subiectam, non est enim castrum tam
validum quod non habeatur per subtractionem victualium non est adeo magnus
ignis qui non extinguatur per subtractionem lignorum. ¶ Ad ieiunium vero xlᵉ iiii
temporum et vigiliarum apostolorum preter Jacobi et philippi, tenentur omnes ieiunare
a xv annis supra nisi debilitate nature graventur. ex precepto ecclesie unde si quis
potest ieiunare et ex contemptu non ieiunat. mortaliter peccat. Excipiuntur autem
ab hac ieiunii regula isti videlicet. laboratores pauperes quos oportet manu
tenere familiam suam nisi possent aliter laborare nisi frangant ieiunium. divites
vero non excusantur per laborem quia per se alios laborare facere possunt. Item famuli
qui serviunt dominis. Item peregrinantes qui essent in itinere arduo ut puta ultra
mare. tempore passagii excusantur, si autem peregrinaret sponte tenentur; nisi si non

possut monere sut ne arripiat iter tpre ieiuniorum et alio tpi
repessare. It mulieres pgnantes si timent de puerpio. It nut
si timet de lactis puatoe. It infirmi et antiq qui puenunt ad
ultiam senectute. // It in die ieiunabili an prandium vinum mime
debz bibi. sz si sitiat possut secure bibere aqua q aq no solu ieiu.
¶ 4 or ultio notat emolumentum qd puenit ieiunantibz. et p° e uiciorum
mortificato. 2°. mentis in deum elleuato ¶ 3 uirtutum aqsito. 4°
eterne btitudis remunerato. et hijs. iiij. dicit. Gg. in pfato. xle.
Qui corpali ieiunio uicia opmis / eccce 1°. mentem eleuas. ij°. uirtutez
largis. 3°. et pmia. iiij. ad que nos pducat q sin fine uiuit et regnat am

2

2 / i festo sci mathie apli.

Fiant dies eius pauci et epatum eius accipiat alter. ps.
Si aliqua domus uel palatium que uel qd essz hedifi
catum. sup. xij. colupnis et una earum obruta essz seu cecidissz
qua domus minaret ruine necesarium essz et expediret dno
domus ut qr citius possz alia colupnam imponi faceret / alioqn si dom⁹
caderet / culpa essz dno imputanda. Spualr loqndo xpc est ille q dom⁹
suam firmauit. s. ecclsiaz. sup. xij. colupnas. s. xij. aplos. qui qde essent
firmi ad modum colupnarum et recti p iusticia ut colupne firmi p
stabilitatem qstantie et pacie un dixit eis. Estote fortes in bello.
Undecim uo colupne steterut firme. q hedificate erat supra firma
petram. Una u° earum. s. Juda sceleratus crepuit. in hon° dnicum. sz
dyabolicum noluit substine. Un xpc puidit o de alia colupna. s. beato
mathia q p aplos ad electionem aductus et p spm scm qfirmatus epatuz
s. aplatum illius pditoris accepit q sicut xpc dixit no est bo° dare scm
canibus et picere seu sparge margaritas inter porcos et io aucs pdca
sibi queuit. s. fiant dies eius pauci. q cito debeant mori et ideo se ipm
interfecit. q si omis malus latro e suspendendus ipe mito se suspendit.

q[illegible] ut dicit de oibz bonis que dabant xpo / ipe decimam surripiebat. si hoi cida, debz mori et interfici ipe dign9 erat. na patrida fuit et filium audam regie ut recitabitur rob in legenda / interfecit. Si pditor e dign9 morte ipe erat dignus. qr deum prodidit. dicens aue rabi. cui xpc respondit. Juda. osculo filium hois tradis. Si scellatissim9 ho in oibz vicijs debz mori / ipe pre all obtinuit pncipatum. De aplatu uo quam amisit dignu fuit de dignitatibz hui9 mundi. offitijs seu bnfitijs hoies expelunt / debent ratione puari. ipe naqz erat de dispenssator dni / et si dispenssatores fraudulen sunt pellendi. iste digne fuit pellendus. qr no erat dno / n9 qfratibz legal ymo sepe ut dcm est / conabat surripe et furari. Si et insufficietes pelluntur et dat offitium sufficientibz et utilibz. dignum fuit ut Judas iniund9 et malitiosius pelleret de quo xpc dixit. Bonu erat ei si natus no fuissz ho ille. Et btus mathias iustus et pur9 elligeret no .n. decebat ut lup9 agnis comitteretur. Mathias u9 ebrayce deus est. Latin uo dicit donat9 dei. ut donatio dni. nam donat9 a dno fuit qm ipm de mundo ellegit et int. lxxij discipulos dessignauit. Donato dni fuit qm sorte ellectus inter aplos enumari pmruit et dicit mathias a manu q est bonum. et thesis positio. quasi positio boni p malo. qr posit9 est p malo .s. Juda. Bonu .i. btus mathias. ablat9 e fur. datus est custos et thesaurari9. p lupo dat9 est agnus et pastor et p proditore fidelis et ydone9 et ista fuit bona pmutatio p fm po. Qui noluerit bndictionem / elongabitur ab eo :

Dnica Scda in quadragesia.

Miserere mei fili dauid. filia mea male a demonio uexat. math xuij. Put maifestat nob btus aplus et euuangelista scilicet mathus dum xpc secederet in ptes Tyri et Sydonis q ut dic Beda Ciuitates olim fuere gentilium. Queda mulier Cananea a finibz ill egressa. an q ulterius pcedam / dabo uobis intelligere quid sit dicere Cananea. Sicut dic quida sapiens.

nõie illarũ. Cananey erãt in quibz Judey fuit. pius uoluerũ
qui alto loco ꝯsupta. ul in ſuitute ſubiecti nom̃ in ſuum ꝯ
circũferunt. Ex illis g° iſta Cananea erat que Judeis admixta
credit̃ ex lege cognouiſſe xp̃m ꝯ ſeie dauid naſcit̃ur. q̃z igo
ꝯ fuit ꝯ pgnie dauid. y no ꝯceptus e ꝯ ſpu ſco. hec iſta mulier
habat quãdam filiam ſuam demoiatam. ⁊ audiens xpi
famam putau a x° impetraꝛ ſue filie ſanitatem. ⁊ dum
appiquaret ad Jhum eleuãs uocem ſuam clauit dicens.
miſere mei fi. d. ut ꝟ. ¶ In q̃bz ũbis iij. facit. na p° captat
bniuolentiam in eo q̃ uocat eum dnm ⁊ filium dauid.
¶ 2° iſinuat ſuam tribulacoem ⁊ miſiam. ibi filia m. m. a.
demoio uexat̃. ¶ 3° implorat ei miam̃ cum dic miſere
mei. ¶ Dico p° q̃ ipa acquit bniuolentiam eo q̃ uocat eũ
dnm ⁊ filium dauid. ⁊ ꝯtrum dnm uocat ⁊ deum fatet̃
q̃ e dns dnantium. ⁊ ꝯtram dic fili dauid uerũ hoiem
credit in eum ĩ bez deum ⁊ uerũ hoiem maifeſtat. ¶ In hec
iſtrumentũ uetr ad dnos accedentes. ut debeat eos ꝯ
eorũ dignitates ſalutare. ſi ſeculares appellare dnos. ſi re
gulares. patres. ⁊ eis reuerentiam debitam ipenꝛ. ⁊ in hec
magna bniuolentia acquirit̃. hec iſta mulier no ꝯſidauit
Jhm eẽ male indutum. ỹ uili ſotietate comitatum quem
ſciebat uerũ deum ⁊ hoiem eẽ. ⁊ io eum reuenter ſalutau.
¶ 2° dico q̃ ipa iſſinuat ſuam tribulacoem ⁊ miſiaz dicens.
filia mea male a. d. u. ac ſi apte dicat Ecce dne quaz ad
te accedo. ecce. quia heo quandam filia a demoio oppſſaz.
in ſciunt declarare defcm ſuum. ꝯ q̃ plures q̃ accedentes
ad dnos neſciunt dice fcm ſuum. ⁊ io lucratur aduocati
hec. ſi Jnfirmus uult ab infirmitate liberari. ipm oportet

. . o u ... decoge qualitatem vbi Boeti' m. y. Si opa medicantis
expectas optet ut vuln' detegas. || 2° implorat suaz miam
ibi. misere mi. Postq' c'nauit tribulacoem suaz / mo petit di
cens misere mei quasi diceret / ha dne ad te uei confidens
de tua bonitate z audiens tua scam doctrinam z pietas uirtu
tes. no dubito q' meu effam execucoi mittes. z ideo in
sinuato t' dolor meo / peto filie mee curatoem. no enim es
tu ille qui dixisti petite z dabit' vob. z id eo peto. Jhc
at ille no respondit ei vbum. tanq' ex iocunte aut respo
nsioni indigne. Et credit' q' xpc hoc fecit no ut eam n' vbi
audiret h' q' ipe misericors dus pces misero despiciat.
cum deo t pe scibrim desiderium paupu exaudiu dus.
Sz quar hoc fecit xpc. ctc ut psueratiam mulieris nobis
imitandam demonstraret. Illa at uidens eu v'. no respo
dere rogauit discipulos ut p ea intercederet. hoc debent
face hoies. q' postq' no possunt p se gras a dno impetrare
debet recursum hre ad familiares suos. Discipli at ei co
patietes / dixert xpo. Dimitte ea q' clamat post nos.
dimitte ea. i. fac qd' petit. na m quatz no exaudiebat
eam cito / uidebat' ipam quodamo retinere. Jhc at ut ad
huc qstantiam mulieris magis pbaret ait. uissus discipulos
suos. No sum missus n' ad oues que perierant dom' Isrl.
Sicut dicit Beda. p se ipm docebat Judeos z p suos di
scipulos / z gentiles ad fidei gram uocauit. vn ipe alibi dixit.
Et alias oues hes que no sut ex hoc ouili. z illas oz me adduce.
z uoce meam audiet. z fiet vnum ouile z vnus pastor. q'
dicat. Ego p me sum missus ad Judeos pt morte mea discipli

mei ibat p brundisium mundum, d qbz dom est. dyoen, t.
exiuit sonus corp. p hoc q dicat eam no esse d omibz isrl. 7
oues isrl erat oues dei p quos sequebat q ipa existes gentilis
esset ouis diabli. 7 tn q ad istam iniuriam fuit paties. 7 nichil
sumpta fiducia, iuit ad eum. 7 pcidens ad terram, eum
adorabat dicens. Dne adiuua me. in quantum eum adorat
uerum deum esse no dubitat. un dic dne adiuua me. quia
n sum amplius gentilis, gentiles no credunt in deum. ego
uo ut deum meum te adoro. ¶ Et xps aliam dilectiam sa
ostendit 7 quo (canis) usus e eam uitupasse dicens. No est
bonum sumere panem filior 7 mittere canib. Ecce q adhuc
p. contumeliam ipam pbare uoluit, no hoc dix supba de-
dignatione. ut eam confunderet. ut mos est dnorum. 7 magnatorum
q paupes ad eos accedentes incpant ut tali incpatione
preteriti rationem suam dicere no audeant. sz hoc
fecit ut adhuc magis suam pbaret constantia. et ecce qua
se humilx ac puide huit 7 confirmans dom x. Nam 7 catheli
edunt d micis que cadut d messa dnor suor. No est aliqua
contumelia hec qua si aliqs uocaret eam canem no saltem diceret uos
male dicitis, qz no sum canis. sz bona dna d ira mea. Sz ista
dom confirmat. Ut sic dne ueraciter ut asseris ita est. qz n est
bonum sumere pane filior isrl. i. no est bonum, isrl sumere celitus [l sancte]
destinatam. 7 dare eu gentibz. tu enim es ut dixisti. Ego sum
panis uiuus q d celo descendi. sz ego no dico me esse filiaz
qz no sum digna uocari. nec canis magna qz tn in te credo.
sz tanq catula postulo rotem meam. qz 7 catheli edut de
micis que cadut d menssa dnor suor. Si uo sum canis ut
me uocas 7 consuetudinem canu uolo hre. q si expellunt per
unam portam. reuertunt p aliam. 7 ita ego quanq me p portam

ꝯcessato · ꝯ expellas ꝑ Januā mētue pforata uero · Insup
no peto panem · i · magna grām · istud · n · qđ tibi peto · ē tibi queda
pua mica respectu aliaꝝ graꝝ que facere potes · ¶ Ihus ats uides
eius ꝯstātiam ait · o · mlier magna ē fides tua · hm ıam no uoco
te canem · s; mulierem fidelem · q2 tanta est fides tua ꝙ me supau
ıt · et ob hoc fiat t' sicut petisti · hm ulto seqᵗ · ē sanata ē filia eı'
ex illa hora · o ·

¶ Quedam allegoria sup Euangelium hodiernum

Mlier ista spualit loqndo ptest ēē · Cananea :—
ā magis peccatrix aīa · in isto mundo · Tyrus & Sydo
que Ciuitates fuert gentilium signit mundum
istum · a quibz mlier egressa uenit ad dnm ꝑ
uenire · Si peccator stetit in mudo et i · fortuitu huit filia · i · aiam
demoniosam · ꝑ pecca mortalia · Sicut fuit magist · & qua dr q xpc
exiet hm demoia · Si uult g° ut filia · i · aia eius liberet · egrediat°
Tyrū & Sydonem · Tirus ptest dici mundus q2 tiro similis
q quidem ualde spens uenenosus est · et ita hic mundus
ē uenenosus ꝑ tribulōes mltas · Boeci' in 2° · Qua mltis
amaritudībz huāe felicitatis dulcedo respsa est · q spens
dat uenenum · i · pccm mortale qđ tossicat aiam et ea interficit ·
Sydon pōt denotari a Syndone · Syndon est quedam tela
serica · que est ualde pulcra · et delectabil' rea uanit · ij in estate
que qdem modico usu frangit° · et adueniete hieme dimittit° ·
et sic mundus iste potest dici syndo a sindo dis · nam cito sindit°
cito frangit° · oīa oblectamia licet uideant° pulcra et delectabilia
ī estate · i · in tpe iuuentutis · et flore huī' Vite · in aduenient'
morte dimittatur · q2 portare no possum' · hm hm ꝯpetit ei illud
ps · s · Thesaurizat et ignorat cui ꝯgregabit ea · Si uo ho cupit
filiam suam · i · aiam a demone liberari · clamat ad xpm et dicat
misere mei · roget discipulos · i · Sacerdotes · ꝑ ꝯfessionem · supplicat

⁊ sās p ieiunia ⁊ honorem scōꝝ q̄ tn̄ recitat semp ad dām ... ...
dantia moneat. q̄ si canis dicit siēyasspat p uba. p tribulōes ꝯ
aliquas. sit paties. nam canes quātumcūq; uberent a dn̄is.
reuertuntur, q̄ tn̄ eos huliant cauda q̄ ligua q̄ eis panem
porrigunt. Si unq̄ ut Canis momordisti pximum aliq̄
iniuriam inferendo. pp qd̄ ubereis. i. puniaris a deo in hoc mdo.
sis patiens placa dnm̄ tuum xpm̄ lingua. i. ꝯfitendo. cauda.
i. usq; in finem pseuerando. impetrabis nō solum micam.
s; ⁊ panem uiuum uite etne. q̄ qui manducat uiuet in
etnum. ⁊ tunc saluabit filia tua. i. aīa. ut dicat tibi illud qd̄
dicebat xp̄c. Euge sue bone ꝯ fidelis ⁊c. ⁊ illud Jacobi. 2.
Beatꝰ uir q suffert temptationem. q. c. p. f. a. c. ad quam ⁊c.

Sabbto an dnicam terciam in quadragesima. Rubrica

Fili tu semp mecum es q̄ oīa mea tua sut. ⁊c. Luc. xv.
Scd̄m literam huiꝰ Euuangelij. iij notantur. q̄ pᵒ peccoris aūssio.
cum dicat pegre pfectus est in Regionem loginquam
2ᵒ. notatur eiꝰ ꝯūssio. i. Inse aūt reuersus. dix. Quanti mercenarij ⁊c.
Tercio dei benigna receptio cum dicit. Vidit illu patꝰ eiꝰ ⁊ mia motꝰ.
Circa pᵒ notandum est q̄ peccator a deo se aduertens. tres miserias incurrit
pᵒ q̄ a deo se elogat unde hic dr̄ q̄ abijt in Regionem longinquā.
ps. Longe a peccoribꝫ salus ⁊ ysa. xv. longe est dn̄s ab impijs.
q̄ tn̄ in ueritate nō est sic. q̄ dn̄s nō se elogat ab hoīe s; ita uideat.
s; hō se elongat a deo sicut ponit hic ex dyo. Quia si nauis impigat
i petram. nō elongat petra a naui. s; nauis a petra. qnto aut
peccor magis se elogat a deo. tanto magis appinquat dyaᵒ. 2ª
miseria peccoris est q̄ sua oīa dissipat. unde hic dr̄ dissipauit substantiā
suam uiuendo luxuriose. Quia nauis in certa petra oīa bona ꝯsumant.
peccor in luxuria dissipat oīa bona. s. tēporalia. corporalia ⁊ nālia.
dissipat quidem boa corpalia q̄ ipm̄ corpꝰ duc ad ꝯsumptionem.

Ambrosius
Qui a xᵒ se se
parat, fit exul
patie. ⁊ cuiꝰ m
⁊ fumo dyaⁱ. s; d
uestris dr̄. Fratres
ia nō estis hospit
⁊ adue. s; estis
ciues scōꝝ ⁊c.

ꝯsenectutem. Jere. Luxuriosa namque vita cito carnem debilitat, fr[actaque] celleus duc ad senectutem. Item dissipat bona tpalia. quia deducit hoiem ad paupertatem. p̄u xxiiij. Qui nutrit scortum pdit substanciam suam. Item dissipat bona naturalia. quia memoriam ebetat. ut nichil spualitr possit recipe. Unde Crisostomus. Nulla res sic pdit virtutem sicut corporalis voluptas. ¶ 3ª miseria est quia peccator famem tollat, unde dicit ꝯcep egere. nulla .n. e sacietas .n. in diuicijs .i. delicijs neque in honore. p̄u xxx. dr̄ q̄ iiij. sunt insaturabilia. Infernus. terra sitiens. et ignis. p. Infernum significat suꝑbia. quia sicut Infernus nunquam satiat avarus. sic et supbus non satiat honoribus. p terram sitiente significat avaricia quia sicut terra non satiat aqua. sic nec avarus peccunia. p igne significat carnal concupia. quia sicut ignis non satiat ignis lignis, sic nec ꝯcupia delectacionibus pravis. ¶ 2º notat peccatoris ꝯfessio. peccator debet in se hr̄ illa que iste ꝓdigus hūit. nam pº hūit statum sui recognicionem unde dr̄ In se autem reuersus. ¶ 2º oris ꝯfessionem. i. pater peccavi in Celum .i. coram angelis et scis. et coram te .i. te sciente. et vidente. qui es Judex meus in debeo timere et erubescere. ¶ 3º hūit satisfactionem cum dixit fac me sicut unum ex mercenarijs tuis. et ista in ꝯgue hebit recipiet gram pius a patre pditam. ¶ ultimo nota benigna dei receptio ꝑ dr̄ vidit illum pater etc. deus .n. peccatorem recipit ut hic nota quadrupliciter .s. velociter. unde dr̄ et accurrens. dulciter .i. cecidit sup collum ei et osculatus est eum. honorabiliter .i. fecit eum indui stola prima. qua in sancto baptismo induerat et ꝑ peccatum pdiderat et postea ꝑ penitenciam recuperaverat. letanter cum dicit manducemus et epulemur etc. In ꝯfessione .n. peccatoris magnum est gaudium unde illud Luc. xv. Gaudium erit scis et angelis dei sup uno peccatore penitenciam agente etc. Verba autem supradicta possunt esse gloriose virginis ut dicat filio suo ihū xpō. fili tu semp mecum es et oia mea tua sunt. Ipa autem vera mater pia et dulcis in oibus vocat eum filium quia oia que debet facere mater filio ipa fecit suo. unde portando. nutriendo visitando in cruce et oibus modis erga eum se benignam exhibendo. dr̄ et tu semper mecum.

q· xpc semp fuit secum iux illud dns tecum qr secu fuit dum
ipa essz in utō matis· dum uiuēt in mūdo et dum recedet d̄ mu-
na dum essz in utō sctificauit ipam· dum uiuēt in mundo ipaz
ab omi pcō ɔsuauit· dum recessit de mudo ipam totam glio
sam et lucidam fecit/ ut dz canitur· Exaltata es sca dei gnitx·
sup choros anglorum ad celestia Regna ad que nos pducat qui
sine fine viu et Regnat Am :

miraculum de beata virgine maria :

Legit in vita bti Basilij q cum Julian9 apostota
q .s. fuerat xpian9 et postea fidem negauit/ neqssim9
Imperator/ iret pugnar ɔ psas/ ueniēs Cesarea capodotie
petijt panem p exercitu suo a bto Basilio/ q in ea eptatum gerebat·
q cum Imperatori offerret panem ordeaceum/ quale hebat/ iratus
iurauit q cum redderet uictor/ fenum faceret Epm et suos more
bestiarum comedere· et Ciuitatem destruet. Cuiqz suadere Basilio·
missz pplus ad quadam ecclam bte virgis in vicino monte sitaq·
ibiqz fuissz tbz diebz in Jeiunio et oroe/ tercie diei nocte uidit btus
Basilius mulierem speciosissimam descendentem de celo i apparatu-
regio militia celi circumdatam· q sedens in throno Mercurio martiri
nup p fide occiso precepit· ut uindicaret eam de Juliao se ac suos
psequen. Qui acceptis armis suis et equo/ que in abbatia bti Basilij·
in qua ei9 fuat corp9 sepultum suabantur· Julian in me° exercitu/ lancea
trasuberauit/ in metita e inigtas ē· Qui ɔfosus in dei despectum·
sanguinem ppium ipsius celu pitiebat manu ac dices· Vicisti galilee·
uicisti galilee· et hec dices expirauit. Btus atq Basilius post
hac uisionem ɔfestim descendit ad Ciuitatem· et martis corpore
equo et armis nō inuenit· que tn fusse in sero in eccā saepe reffebat/
cior de uisione/ morte Juliani/ pp° nutriauit. ~~Ad illum nō uenissz~~ Re-
deuntes atq inuenerunt corpus martyr in sepulc9/ et arma in suo
loco pedentia· et lanceam cruentatam· Quidam atq ɔsiliari9 Juliani magn9
sophysta· dicz de exercitu fugiens· et hec eade reffens audito miraclo/ baptizatus est

Dnica .iij. in quadragesima :—

Erat Jhus eiciens demonium et illud erat mutum.
Luce .xj.o Consuetudo est dnorum qui magis
timent de subditis suis ut eis non reuellent aut
pditionem faciant suarum Ciuitatum uel Castrorum
aut qui sunt circumuallati ut maiorem diligentiam
heant circa suos et eos magis sollicitent. quam cum de nullo timeant. Et
sic spualiter loquendo Princeps huius mundi dyabolus infernalis toto tpre
anni non tm uisitat subditos suos .s. peccatores. quam in tm stimulat sicut
tpre quadragesime. quia timet ne sibi reuellet fame .i. ieiunio / cum omne
castrum fortissimum fame aut pditione heatur. pditio ut plurimum
fit pro thesauris / et ita tpre isto solet aie pro thauro uite eterne
pdere dyabolo et dare se deo. Et ideo ecclia precedentibus dnicis et
in ista amonet temptationes suas esse cauendas. Eorum enim
quos temptauit .iiij.or sunt gna. Quosdam enim temptauit sed non
supauit et isti sunt viri spuales et fortes. et significat dnm Jhm
xpm. qui licet temptatus fuit / non tamen supatus. sed ipse temptatorem
suum supauit. ut heatur in Eu.o pme dnice. Tunc reliquit eum dya.
et c. Vade Sathanas .i. aduersarie. etc. Quosdam temptat et supat
et p diuersa vitia uexat. et isti significantur per filiam mulieris cananee.
de qua dicitur ibi. filia mea male a demonio uexatur. Alios temptat
et supat / sed tamen p contritionem postea se emendant. et isti significant istum
demoniacum qui sanatus fuit hodie. et hec non in Eu.o hodierno cum dicit.
Cum .i. mundus spiritus exiet ab homine. Veniendo ad textum
euangelii hodierni. dicit Luce: ~~quidam~~ erat Jhus eiciens demonium et erat mutus
que dic Matheus qui non solum erat mutus. sed et Cecus. quem demon curauit
ita ut loqueretur et uideret. quo facto omnes turbe ~~[illegible]~~ stupebant. et ad
mirabantur dicentes. Nunquid hic est filius Dauid. Pharysey autem

uidere
hora adductus e
ad Jhm [illegible]

qui semp ei' actibz inuidebat sicut hodie multi sunt q semp dolent
qn alios laudare uidet & honorem hre / ut bonu nom q auferre
possunt dicunt. In Belzebuch pncipe demonior eicit demonia.
q1 dicat / qd admiraim qd stupetis / iste malus ho. iste illusor /
hec qd facit no facit uirtute dei. s3 facit hec p incantationem
& ad petitionem pncipis demonior qui dicitr Belzebuch. Baal
interptatr uir. zebuch. musca. in belzebuch .i. uir muscarum. q2
sicut musce oia sordidat. ita iste malas cogitatoes / hoium
cordibz iponendo. Alij quidem temptantes signum d celo qrebat
ab eo. ut putta more Helye ignem de sublimiore cupiebant.
ut & pharisei ista talia signa no possent calupniari. Jhus aut
uidens eor cogitatoes / dix eis. Omne Regnu diuisum i se
ipo desolabit / & domus supra domu cadet. ¶ xps aut in uerbis
istis ondit phariseis / quatuor roibz hec qd dicebat no esse
uerum. & pa ratio sumit a pte demonu & est talis. Si in aliq
Regno / ut familia diuisio orit. ca q ad nichilu redigitr. Si igitur
demones se mutuo expellent & e ad inuicem diuisi et
ctrij essent. iam ad nichilu / redacti fuissent. & in malor
cordibus no regnarent. q in no est verum. ymo regnat
& io diuisi no sunt. ¶ 2a ro sumitr ex pte aplor & Judeor.
& e talis. Filij. uri .i. apli mei expelut demones uirtute
nois mei ut filij uri .i. exorciste uri expllut demones
uirtute exorcismi. q2 ut hetr in hystoria scolastica. Salomon fecit
quosdam exorcismos p quos exorciste Judeor demones
expellebant. Ideo hic dicit. Si in Belzebuch ut dicitis
eicio demonia. ego peto. filij uri in q eiciunt. q.d. Si discipuli
mei & Exorciste uri uirtute nois dei demonia eiciunt.

;Beda.
No ideo sic ait
cogitata respondit
ut ut sic ostenderet
credere potuerit ei
qui uidebat occulta.

Bi illorum eiectionem deo atribuistis. meam quam deo atribuere deberetis
ideo ipsi Judices vestri erunt. scilicet in fine seculi contra quos dampnandi estis. Vos quia scan
dalizastis me etc. quasi dicat discipulos honorastis et magistrum vituperare
conamini. Porro si in digito dei eicio demonia profecto pervenit in vos
Regnum dei. si in digito dei eicio demonia id est virtute spiritus sancti qui similitudi
narie dicatur digitus. ut cantat sancta mater ecclesia. Tu septiformis
munere dextere dei tu digitus. tu rite promisso patris sermone ditans
gutura. Manus est Christus pater virtutum dicitur In manus tuas domine commendo spiritum meum id est in
potentia tua. ps. Emitte manum tuam de alto eripe et libera me de aquis
multis et de manu filiorum alienorum. brachium dei est filius luc. i. fecit potentiam
in brachio suo. dispersit superbos mente cordis sui. ¶ 3º ratio sumitur a parte christi et ipsius
dyaboli que est talis. Dyabolus tanquam fortis mundum tanquam Castrum suum
possidebat pacifice. sed ego fortior ipso veni et ligavi / ergo quia ego sum
eo fortior et ipsum ligatum teneco / eius auxilio non indigeo. Vnde Cum for
tis armatus custodit atrium suum in pace sunt ea que possidet. Si autem fortior illo superveniens vicerit eum universa arma eius auferet in quibus
confidebat et spolia eius distribuet. ¶ 4º ratio similiter sumitur a parte christi et ipsorum
demonum et est talis. Ego et dyabolus habemus contrariam voluntatem. quia
qui non est mecum scilicet per voluntatem contra me est. ego enim volo omne bonum.
ille omne malum. ego humilitatem. ille superbiam. habemus ergo contrariam operationem.
quia qui non colligit mecum / dispergit. quia ego ut bonus pastor oves
meas colligo ad unitatem. ille ut lupus infernalis eas dispergit per
errorem. Vnde Corinth 2º. Que conventio christi ad belial. ¶ Vltimo
sua benignitate nos amonet. dicens. Cum immundus spiritus exierit ab homine ambulat per
loca inaquosa querens requiem et non inveniens dicit Revertar in domum meam unde exivi et cum venerit invenit eam scopis mundatam et ornatam. Et tunc vadit et assumit septem alios spiritus nequiores se
et ingressi habitant ibi et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus. Hic nos amonet contra recidivo cavendo / tanquam
bonus medicus et potest intelligi contra Judeis ut sit sensus / vos dicitis
quod ego eicio demonium in principe demoniorum. sed possum dicere contra vos quod
prius ante legem habebatis unum demonem qui vos faciebat ydolatras.
sed modo habetis septem id est omnes. quia per septenarium numerum universitas dessignatur.

q. s. Job suadet ut me debeatis int[ue]ri. ul' p[er] int[e]ll. ꝯ[t]rea[m]
antibz ut sit sensus / q[uonia]m dya[bolus] incerim et ligudim. t[ame]n nullus
d[e] se c[on]fidat. q[ui]a q[uando] ab aliq[uo] expellit[ur] / uadit ad p[er]fectos uiros et inueniens
eos sine humore uiciorum. q[ui]a ip[s]e dya[bolus] est sicut piscis. q[ui] no[n] uult
stare n[isi] in humidis et no[n] in aridis sicut porc[us] q[ui] semp[er] q[ue]rit uo-
lutabra / no[n] in aridis ut p[ut]a in abstinentibz et castis. s[ed] in gulosis
et luxuriosis. t[ame]n dicit reuertar in domum meam. s[cilicet] in debiles. et
assumes o[mn]es modos te[m]ptandi / t[ame]n nequ[aqua]m eos te[m]ptat / q[uo]d sepe
eos uincit :

alia expositio hui[us] eu[a]ng[e]lii.

Sicut dicit Beda. Tria g[e]n[er]alia signa in uno ho[m]i[n]e
facta sunt. Cecus uidet. mut[us] loq[ui]t[ur]. et possessus a
demon[e] liberatur. p[er] q[uo]d dat intelligi q[uod] peccator in se ista .iii[a]. h[abe]t. q[ui]a
e[st] mutus. cecus. et a demon[e] oppressus. ¶ Peccator p[rimo] est mutus
in q[ua]ntum no[n] loq[ui]t[ur]. Deus .n. dedit ho[m]i[n]i linguam ad .iii[a]. officia. s[cilicet]
ut deum laudaret. p[ro]ximum hedificaret. et se d[e] suis peccatis accu-
saret / s[ed] peccator est mut[us] q[ui]a deum no[n] laudat. s[ed] blasphe[m]at. in q[uan]t[um]
n[omen] dei in uanum assumit. t[em]p[or]a loq[ui]t[ur]. p[ro]ut appetit / uidet deum
quodam[m]o[do] blasphemare. Ro. ii[o]. Nom[en] dei p[er] uos blasphemat[ur]
int[er] gentes. ¶ 2[o] peccator est mut[us]. q[ui]a p[ro]ximum no[n] hedificat. p[ro]xi[m]o[s]
hedificare est alios ad uiam ueritatis inducere. s[ed] illi no[n] hed-
ificant ymo destruunt. q[ui] p[ro]ximum ad mala op[er]a incitant. atq[ue] mo-
uent / ecc[lesiasticus] h[o]c d[icitu]r. dedit ei d[omi]n[u]s linguam incedon[em] ma[gis]. ligna
e[st] merces iusti. et suppliciu[m] maligni. ps[almus] Dilexisti o[mn]ia u[er]ba
p[re]cipitationis lingua dolosa. et ecce suppliciu[m] q[uo]d seq[ui]t[ur]. p[ro]pt[er]ea deus
destruet te in finem. euellet / et emigrabit te d[e] tab[er]naculo tuo.
et radicem tua[m] d[e] terra uiuentium. ¶ 2[o] ꝗ peccator est mutus
q[ui]a se d[e] peccatis no[n] accusat. q[ui]a tenetur a demone. demo namq[ue]
facit sicut lup[us] qui no[n] tenet oue[m] [illegible] capit p[er] pedem ul' aurem.

I[st]e gutur.

c[apitulum] 3

sic draco no capit peccatorem p pedem q2 tu pmittit eum
ire ad ecclesiam. no p aures q2 tu pmittit audire vbum dei.
sz p gut ut eum no pmittat cfiteri pcta sua. ¶ 2o peccator est cecus
i quantum deum no videt q est vera lux ipe dixit q sequit me no
ambulat in tenebris. sz hebit l.u. dia sequit qui ambulat in tenebris.
sz illuminatus a deo videt ante / retro / a dextris et a sinistris / sicut
dicitur de scis animalibz apoc. 4o q plena erant oculis ante et retro
et in circuitu. Ille videt ante q csiderat dei iudicium et in hit horrorem.
Ille videt a dextris q csiderat mundi pspa q sunt vana et eis
no adheret p amore. Ille videt a sinistris q csiderat mundi ad-
-vsa q sunt brevia et no frangit p desperationem et ille videt
retro q no cadit in pccm p reiteratorem. ¶ 3 peccator est a
demone possessus q2 dyabolus in domo cordis sui habitat. sz xpc eum
tanq malu pensionarium expellit ¶ No. q tribz de causis de domo
cducta qs pot expelli et pmo qn pensionem no solvit. Ds
enim hoi dedit iii a de quibz vult pensionem sz. s. corpus. aiam
et res tpales. nam de corpe requirit ieiunium. de aia oronem. et
de rebz tpalibz elemosinam. Dya phibz ieiunium q est venenu.
vn dicit ambros q sputum hois ieiuni est venenum serpenti. ita
ieiunium demoni. 2o phibz oroes qm sunt incendium thob
. 6o. Cordis eius particula sup carbones pones. fumus n. eius extricat
ome genus demoniorum. fumus est oro que qn exit a corde inflatto
p amorem. expellit et fugat omes demones. phibz elemosinas quia
pccm extinguunt. vn dr Sicut aqua extinguit ignem ita elemosina
pccm. ¶ 2o pot quis de domo cducta expellere qn eam cvertit
in pravum usum. ut puta in lupanar vel turpe ministerium. et sic fuit
dya q i pont oia immunda et tpia. ¶ 3o pt quis de domo expelli cum
dns domus vult ea pse. ¶ Deus .n. ht .iii. domus in aia in quibz
vult habitare. s. memoriam. intelligentiam et voluntatem. in domo

memorie deus vult hitare p suorum bnficiorum recordationem ps. memor fui dierum antiquorum etc. ¶ In domo intelligentie p peccatorum nrorum quamuam meditatoem. ys. 43°. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. ¶ In domo volup tatis vult hitare p dei quamuam dilectionem. vn ipse dix Johis xiiij. Siquis diligit me sermonem meum suabit. subdit et ad eum veniem et ad eum ueniem et mansionem aput eum faciem. ultio sext in Emul Et fem est autem cum hec diceret extolens voce quedam mulier d. t. d. ex. b. u. q. t. p. q. u. q. s. dt. i. d. quimo. i. isup. b. q. a. u. d. q. c. i. Ista mulier vocabat marcellia et fuit discipla bte marte q dicebat xo btus venter et xpc respondit no solum ille uent. s. matris mee q me portauit e beatus. s; omes illi qui audient vbum meu et deuote custodiunt Quod nobis prestare dignetur q uiuit et regnat i scla sclorum amen :

¶ Dnica. iiij. in quadragesima :

Qum sublenasset oculos suos Jhus. et uidisset. q2 multi dp magna ueit ad eum. dix ad phylipu. unde ememus panes ut manducent hij. etc. Johis. vj°. ¶ In prnti eum° fit metio de tribus quibus p°. s. de xpo. discipul et turbis. In xpo autem tria fuerunt. s. magna clementia. magna potetia. et magna prudetia. ¶ Clementia fuit in duobus. p° in hoc qd dicit q oclos sublenauit. et turbam vidit. Beda. Qd sublenasse oculos ihc et uenientem adse multitudinem phibet. diuine pietatis indicium est. quaomnes ad se venire quentibus gra mie celestis accurre ofueuit. ¶ Flo e ats q deus ht duos oculos. oclm. s. sapie et mie. de p° dicit Ecc. 24°. Omnia videt oculos ei et pro. Qui finxit oclm no o sidat. de 2° oclo dr. sapie. 3°. Gra dei et mia est. in sctos ei et respt ei in electos illd. Istos duos oclos deus olim clausos tenebat: oclm sapie. q2 nlli uiam eundi ad patriam ostendebat et oculum

mie quia nullu ē reconciliari volebat. Job. xxx. Ḿto ⁊ n respicis
me. oculo. s. sapie. mutat⁹ es m̄ in crudelem. q̄z no uides me
oclo mie. Tandem deus apuit oclm sapie qn pp̄ Judeorꝫ
legem dedit. Oculu aut̄ mie clausum tenebat. q̄z nullum
ad se recipiebat. Sz mo oculos ambos apuit / ⁊ oclm sapie
p que nobis ondit uiam. ⁊ oclm mie. p que ad suam gliaz
nos recipit. io dr̄ Cum subleuasset oculos Jhc. ¶ 2° eius
clementia ⁊ benignitas fuit in hoc. q̄ d̄ hys. q̄ fratris erat
ta familiarit⁹ cum suis discipulis referebat. Vn dx ad phy
lippum. Vn emem⁹ panes ut manducent hy. ¶ xpc naqz
exhibebat int discipulos mo se ondebat supiorem dicens Jo. xiij. Vos uo
catis me magr ⁊ dne. bn dicitis. sum ⁊ enim. modo inferiorez
luc. 22. Ego aut̄ in me⁹ uim sum sicut q̄ ministrat. mo equale
Jo. xv. no dicam uos suos. sz amicos q̄z suus nescit qd faciat
dns eius. Vos aut̄ dixi amicos. q̄z oia quecunqz sciui a patre
meo / nota feci vob. ¶ In hoc dat exe° prelatis ut quibzcuqz
magnis dns. q̄ int̄ suos subditos aliqn debet se ostendē.
tanq̄ supiores ⁊ hoc in offo correctionis. Titum. ij°. Argue cu
oi imperio. Aliqn tanq̄ inferiores. ⁊ hoc in humili sui reputatoe.
th. 2°. facti sum paruuli in medio vrm. ¶ aliqn tanq̄ equales.
⁊ hoc in amicabili conuersatoe. Eccl. xxxij. Rectorem te posue
runt. noli extolli. ¶ 2° in x° fuit magna potentia q̄ onr
in duobus. p° in hoc q̄ quinqz panes sic multiplicauit q̄ v. m°.
hominum mli satiauit. exceptis paruulis ⁊ mulieribus sic dr̄
mathi. xiiij. ⁊ nichilo⁹ xij. cophini superfuerunt. hec. n. fuit po
infinite. Multiplicabant aut̄ ipi panes int̄ man⁹ xp̄i dum
eos frangeret. Int̄ man⁹ discipulorꝫ dum eos distribuent. ⁊ inter

ventres excentur· dum eos comederent· ¶ Istud autem miraculum
cottidie fit et tamen nemo miratur· Augustinus· maius miraculum est
gubernatio totius mundi quam saturatio v^m^ milia hominum de quinque
panibus et tamen nemo hec miratur· istud mirantur homines non quia
maius est· sed quia rarum est· Ipse enim multiplicat de paucis granis
segetes· modo in manibus suis multiplicavit· v panes· panes
non erant in manibus suis· panes autem illi quinque semina erant non quidem
terre mandata· sed ab eo qui terram fecit multiplicata· ¶ 2° ondit
Christi potentia in hoc quod panes asperos· id est ordeaceos· id est dulces et suaves·
convertit· Credendum est enim quod nunquam panes dulcioris saporis fuerunt·
et ratio potest esse quia illud quod fit per miraculum est melius quam quod fiat
per naturam vel per artem· sicut fuit aurum quod beatus Johannes convertit de virgis
et lapidibus illis Juvenibus prout legitur in eius hystoria· ¶ 3° in Christo fuit
magna providentia in eorum propterea ut fragmenta et reliquias colligerent·
ut denuo pauperibus daret· Et ideo reprehendendi sunt divites
qui non dant pauperibus nisi mala ea corrupta· id est que sibi restant dant Joculatoribus·
meretricibus· et tirannis· sed veniet tempus quod carebunt gutta aque
qua caruit dives in Inferno· ¶ Ultimo fit mentio de turbis
in quibus iiij^a^ fuerunt· scilicet humilis sessio· plena refectio· et devota
laudatio de primo dicitur discubuerunt· per sessionem enim corporis intelligitur
quies mentis· qui enim vult a deo spiritualiter pasci· oportet quod sedeat· id est a
curis superfluis et anxietatibus quiescat· ¶ De ij· dicitur ut impleti sunt·
consequitur celestem refectionem in qua sancti plene saciantur· psalmus· Satiabor
cum apparuerit gloria tua· In inferno autem est fames incommoda· Trenorum
4°· Adhesit cutis ossibus eorum· aruit et facta est quasi lignum· De 3°
dicitur· Illi ergo homines cum vidissent quod fecerat signum· dicebant quia hic est
vere propheta etc.· Cum enim comedimus· prius debemus precedere benedictio·
in missis platorum debet sequi lectio· sed in aliis· saltem sancta verborum minuto·
Cato dicit consilium· ff· sig· in ultima gratiarum actio· Corinthiorum x^o^ sive manducatis vel bibitis
vel aliud aliquid faciatis omnia in gloria dei facite hec omnia· vel ut hic
legitur fecerat etc.

Dnica de passione. Ev.

Tulerunt ergo lapides Judei ut iacerent in eum. Ihc autem abscondit se et exiuit de templo. Omnia que xpc faciebat et dicebat, ad nram utilitatem ordinabat et ad nram instructionem. Si enim dicebat verba, ordinabat ea ad nram doctrinam. Si faciebat miracula ordinabat illa ad nre fidei confirmationem. Si prebebat exempla ordinabat illa ad nre fidei confirmationem sicut patet hic quod dns a Judeis furentibus se abscondit. et hic dat nobis exemplum ut nos similiter faciamus. ¶ In verbis ergo premissis .ij. tanguntur primo est magna Judeorum malitia quia xpm uoluerunt lapidare. ¶ 2 est magna xpi patientia qui eis uoluit cedere. ¶ Circa primum notandum quod Judei ~~iiij modis~~ xpm uoluerunt pati. ¶ primo enim eum uoluerunt occidere cum adhuc esset paruulus tempore scilicet herodis. ¶ 2 xpm uoluerunt de quodam montis supercilio precipitare ut sic capite confracto et cerebro coliso moreretur. sicut habetur luc. 4°. ¶ 3 uoluerunt ipm lapidare sicut patet hic. ¶ 4 uoluerunt ipm crucifigere. et crucifixerunt. ¶ Contra sunt hodie qui istis .iiij. modis xpm occidunt. ¶ primo cum e adhuc paruulus. xpc .n. paruulus est in illis. qui de nouo ad penitentiam conuertuntur de quibus dicitur Gal. 4°. filioli mei quos iterum parturio donec ~~fiat~~ formetur xpc in vobis. Illi ergo qui de nouo conuersos ad penitentiam scandalizant, uel ab ipa penitentia eos reuocant, xpm paruulum occidunt, in eorum cordibus contra quos dicitur mathi. xviij. Qui scandalizauerit unum de hys pusillis qui in me credunt. expedit ei ut suspendatur mola asinaria et demergatur in profundum maris. Alij sunt qui xpm precipitant et caput eius frangunt, et isti sunt heretici. nam sicut dicitur .j. Corinth. xj. Caput .x. est deus. heretici ergo qui xpm esse deum non credunt, caput eius auferunt. ¶ Alij sunt qui xpm lapidant, et isti sunt qui malas cogitationes et voluntates habere non cessant. Quelibet .n. mala cogitatio et

Marginal notes: de quadruplici morte; miraculum de Judeo qui alium Judeum fecit exire de heimitorio; i. quibus premittit

mala uoluntas/ e iiij lapis que in xpm mittitur. Beda. Qui
quo malas cogitatões qs assumit qr tot lapides in xpm mittit.
Alij sunt qui xpm crucifigunt et ista sunt illi q ad peccatum reddeunt.
De quibus dr hebr vj. Rursus crucifigentes in semetipsis filium
dei. Cum hec aut q iudei in xpm lapides mittere. uident pila
pontis ichoasse. Nam in Epla agit de ponte cum dr. xpc assistens
pontifex .i. pontem faciens. In euangelio agit de pila. Tunc ergo
Iudei pillam fecerunt. qn lapides in xpm miserunt. sed in passione
crux porta est sup pila et sic nobis pons factus est. Mundus enim
iste erat tanq mare periculosum et sicut fluuius rapidus in quos
periclitabant. sed contra istud naufragiu data e crux q qi nauis fuit
uel pons p quam transire possumus ad portu uite eterne. Vn cantat
sca mater ecclia. Sola digna tu fuisti ferre secli preciu. atque
portum preparare nauta mundo naufrago. quem sacer cruor perunxit.
fusus agni corpore. Dicit quo hic xpc pontifex .i. pontem faciens
et dicitur pontifex triplici alia de ca. primo pp habitum. qr habuit amictum
circa caput qn fuit uelatus. habuit albam qn ab herode ueste
alba fuit indutus. habuit planeta qn a militibus purpura fuit
circumdatus. habuit cingulum et stola qn ad columpnam fuit ligatus.
habuit manipulum qn in manibus clauis fuit affixus. habuit mitram
qn spinis fuit coronatus. habuit baculum pastoralem qn arundo
data fuit in manibus. habuit sandalia qn habuit clauos in pedibus.
2o dicit pontifex pp unctionis misterium. ipse enim fuit unctus
ut dr ps. unxit te deus deus tuus. olim gedeon deus erat durus
horribilis sed xpc est unctus et ideo factus est mansuetus. olim deus erat iratus
sed modo letus e et ideo dicitur/ oleo letitie. 3o dr pontifex pp officium.
primum officium pontificis e p ppo orare. et xpc pro nobis orauit. Jo. xvij. Non
pro eis rogo tm .s. p aplis. sed p hijs q credituri sunt in me p uba ipo
Et in cruce orauit p crucifixoribus dicens. pater ignosce illis qr nesciunt qd
faciunt.

Ex. Est pila
pes pontis. pila
ludus. pila tabu

¶ 2m officium pontificis est sacrificium offerre et istud officium xpc huic
qui pro nobis se metipsum sacrificium obtulit. ¶ 3m officium pontificis e
prebendas et beneficia distribuere. prebende .n. in celo multe sunt vn
ipse dixit. In domo patris mei mansiones multe sunt. ¶ 2o in xpo
fuit magna paciencia in hoc quod a Judeis furentibus se abscondit.
Et in hoc dat nobis exemplum ne immisceamus rixis. sed homines rixosos et
contenciosos declinemus maxime qui ex nostris contencionibus peiores
fieri viderentur. Sunt .n. quidam qui sunt sicut Cera mollis.
Alij sicut lapides duri. et alij sicut spine pungentes / Cera moll
si frangitur / statim cedit et se ducere permittit. Sic et sunt multi ita
mansueti quod qui tanguntur / statim obediunt et ad omne opus bonum
se ducere permittunt in quorum persona dicit ps. factum est cor meum tamquam cera
liquescens. Tales sunt sepe admonendi. quia sicut dicit Crisostomus
Justus si admonitus non fuerit per negligentiam evanescit. ¶ 3o Alij
sunt sicut lapides. lapis enim si tangitur non cedit tamen non ledit / sic sunt
multi qui cum reprehenduntur non obediunt. sed in sua duricia persistunt
Job .xl. Cor eius indurabitur quasi lapis. Unum tamen bonum habent. quia
non mouentur contra reprehendentes se. nec verba iniuriosa eis dicunt
tales sunt sepe admonendi et reprehendendi. quia sepe mollescunt
et corriguntur. vnde dicitur Job .xx. lapides excauat aque. Sicut
enim lapides ex frequenti casu aque / sepe excauantur. sic multi
homines duri ex frequenti reprehensione corriguntur. ¶ 3o Alij sunt sicut
spine. nam spine si tanguntur non cedunt. sed pungunt. Sic et multi
qui reprehenduntur non se corrigunt. sed in verba contumeliosa prorumpunt
et ideo vnde dicit Salomon in prouerbiis. peruersi difficile corriguntur / Et
stultorum infinitus est numerus. et tales erant Judei et ob hoc propterea
xpc paciencier sustinuit eorum iniurias et videns quod correctionem non
capiebant dedit locum ire et secessit ab eis.

Dnica in Ramis palmarum.

Risus dolore miscebitur et extrema gaudii luctus occupat.
Eccles. 4o. Sicut dicit Salomon quod omnia tempora tempus habent et
quod est tempus gaudendi et tempus flendi / Tempus namque gaudendi
non est in hoc mundo. quia gaudium huius mundi vacuum
est. et vanum. In omnibus festivitatibus. instrumenta musica / ad quorum
maxime sonum gaudent homines huius mundi. interius vacua sunt.
Divitie quas homines ita student acquirere vane sunt / nec possunt con
tentare / possessorem suum. unde dicit idem Ecclesiastes. Ubi
multe sunt opes multi et qui comedant eas. Et quid prodest possessori
nisi quod cernit divitias oculis suis. Similiter est de honoribus huius mundi.
quia cito deficiunt. unde homo qui est in maiori statu in hoc mundo sciat
se casurum consideret mortem suam. quia risus. i. gaudium presentis vite. dolor
mortis miscetur / et omnia huius mundi mixta sunt. Unde cum Christus homo
tam honorem recepisset et debuisset videre statim appropinquans Civi
tati / Jerusalem flevit super illam. Sicut hodie post honorabilem
processionem cum ramis olivarum facta est / in missa legitur eius passio.
Ecce quomodo extrema. i. ultima gaudii. luctus occupat. quia Christus post
vi dies habuit tantum vituperium / quantum honorem habuerat. Videamus
ergo hystoriam Evangelii. Cum appropinquasset Jhesus Jerusalem et venisset
Bethphage ad montem oliveti. misit duos ex discipulis eius dicens.
Ite in castellum quod contra vos est etc. Beda. Frequenter quidem
Jhesus venit in Jerusalem. sicut Johannes testatur / et nunquam tamen adhibuit
ministeria iumentorum nec ramorum virentia. ita se ornamenta constituit.
nec ad tribuendam laudem divinitatis animos populi excitavit nisi modo quia
ut paterem ascendit. Ideo ergo cum tanta gloria est ingressus. ut
amplius illorum ad invidiam se excitaret iudiciam. quia iam tempus passionis
eius instabat. et non mors eum urgebat. sed ipse magis ad invidiam se

ꝯpellebat mortem. ¶ Et q° Judei xpm voluerunt occidere tangere
eum non potuerunt. Ergo si xpc eos provocavit ne forte ꝯ morte sua
forent innoxios. absit. Provocavit eos non ut facerent q' ipse volebat
sed ut possent facere q' ipsi voluerunt. facultas eis data est non mu
tata voluntas. ¶ Nota autem ꝯtinentia huius Ewangelii comprehendit iiii
obsequia que xpo hodie fuerunt exhibita. Primum exhibitum fuit
a discipulis. ¶ 2m a iumentis. ¶ 3m a turbis. et ¶ 4m a pueris. ¶ Primum
ei obsequium exhibitum fuit a discipulis. Quia sicut dicit quod appropinquasset
tempus sue passionis Et cum venisset Betphage que est viculus sacer
dotum in monte oliveti. misit duos ex discipulis dicens Ite etc.
¶ Isti ii discipuli secundum quosdam fuerunt petrus et phylippus.
Quos misit binos sive propter fraternam societatem Ecclesiastici iiii°
Melius est duo esse quam unum. sive propter ubi auctem. deuteronomi xviiii.
In ore duorum vel trium testium stat omne verbum / sive propter
geminam caritatem dei scilicet et proximi. Tunc dixit eis Ite in ca
stellum. quod contra vos est. Et non vocat Jhesus Jerusalem Civitatem.
quia non erat ibi Civium unitas. sed multiplex discordia erat
inter eos / Vocat autem eam Castellum. quia tamquam debille castrum
munitum predonibus erat / patris contra xpm et nuncios eius. Unde ipse
dixerat ipse. Jerusalem Jerusalem que lapidas occidis prophetas et lapidas illos qui
ad te missi sunt etc. Precepit autem eis ut adducerent asinam
et pullum Et si quid eis aliquis dixerit. respondete ei quod dominus hiis
opus habet. Non dixit eis quia dominus meus. sed quia dominus universalis. Quia
sicut dicit Crisostomus ibidem. Ego sum dominus omnium / et non solum illorum
qui mihi subdita sunt. sed et illorum qui mihi sunt contrarii. Boni enim
mei sunt conditione et voluntate. Peccatores autem conditione quidem mei
sunt / voluntate autem dyaboli. ¶ 2m obsequium fuit sibi exhibitum a
iumentis / volens enim Jhesus implere prophetiam Zacharie c°

dicentis. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens et c.
fecit sibi adduci asinam et pullum. Dicitur autem quod in Ierusalem quedam
asina communis servabatur pro pauperibus ad portandum aquam. cum ci
vitas esset in alto et haberet aque penuriam. ut pro alia opera ne
cessariam. et erat ante domum alicuius ligata. Et qui indigebat tene
batur illo die ad locum illum reducere et publice sibi dare. pullus etiam
pro hoc eodem tempore fovebat. ¶ Quidam dicunt quod Christus non sedit
super utrumque iumentum. sed tantum super pullum. Unde ceteri Evangeliste
non faciunt mentionem nisi de pullo. et maxime quia via brevis
erat. ideo sessione utriusque iumenti non indigebat. Alii dicunt
quod primo sedit super pullum. sed quia lascivus erat. et viam rectam non
tenebat. ideo cum de pullo descendere fecerunt et super asinam
sedere voluerunt. Sed cum ista sessio super iumenta non fieret pro aliqua
necessitatem. sed propter misticam significationem. non videtur aliquid
inconveniens esse quod licet via brevis esset. Christus tamen super utrumque sedere vo
luit. primo super asinam et postea super pullum. ut significaret quod
utrumque populum ad fidem suam debebat adducere. et utrumque in fide co
niungere. Quod impletum fuit in primitiva ecclesia quando magna
multitudo Iudeorum ad fidem est conversa. Istud tamen fiet maxime
in ultimis temporibus quando plebs iudaica convertetur. ¶ Per asinam
intelligitur plebs Iudeorum que fuit mater gentium et edomita multis
modis per preceptorum. ¶ Per pullum intelligitur populus gentilium.
liber et lascivus cui nullus doctorum frenum correctionis
imposuit. ¶ 2m obsequium fuit sibi exhibitum a turbis. quia quidam
eorum sternebant in via vestimenta sua. quidam ramos palmarum.
et hoc faciebant tum propter reverentiam quam ad ipsum habebant tum
propter miracula que faciebat et maxime propter suscitationem Lazari
sicut dicitur Io. xii. tum etiam ut iumenta levius et sine lesione incederent.

¶ 4m obsequium fuit ei exhibitum a pueris qui clamabant Osanna filio david.
etc. Unde dicitur ibi quod videntes principes sacerdotum pueros clamantes
in templo Osanna filio david etc. Ipsi pueri cetere turbe que ante
ibant et que sequebantur cum laudibus et canticis xpm usque in
templum deduxerunt. Et cum quidam ex phariseis dicerent xpo
ut habetur luc. xix. ut ipsos tacere faceret. Respondit. dico vobis quod si hy
tacuerint. lapides clamabunt. ¶ Notandum est autem quod supradicta quatuor
obsequia xpo a nobis sunt exhibenda et primum pertinet ad predicatores.
¶ 2m ad penitentes. ¶ 3m ad activos. ¶ 4m ad contemplativos. ¶ Primum enim
obsequium exhibitum est a discipulis qui asinam et pullum ad xpm ad
duxerunt. Isti sunt predicatores qui peccatores qui sunt bestie debent
per predicationem convertere et ad xpm adducere ut sic illi qui erant bruta
les bestie fiant rationales. Peccator enim vere bestialis est. nam bestia que
semper terram respicit. et tales sunt avari qui semper terram respiciunt.
ps. Oculos suos statuerunt declinare in terram. Bestia una fera
contenta est. sed plures invadit. et tales sunt luxuriosi qui propria uxore
non sunt contenti. Bestia que non regitur ratione. sed fertur impetu nature
sue. Tales quidem sunt superbi qui non reguntur ratione sed propria voluntate dicen
tes illud Sap. 2o. Opprimamus pauperem et iustum etc. ¶ 2m
obsequium exhibitum fuit xpo a iumentis que ipsum assessorem habuerunt.
et isti sunt penitentes qui sicut fuerunt habuerunt assessorem dyabolum
modo debent habere assessorem xpm. ut scilicet ratio subiciatur deo et caro
rationi. ut sic deus sedeat et dicatur rationi. et ratio dicatur carni.
quod sicut dicitur ad Galath. 5o. Caro concupiscit adversus spiritum et spiritus
adversus carnem. Unde debemus facere quod spiritus qui principalis est carnem
vincat infirmam. et non econverso. B. Dominam ancillari et ancillam dominari
magna abusio est. ¶ 3m obsequium exhibitum fuit xpo a turbis qui
in via straverunt vestimenta ramos olivarum et palmarum. Istud spectat
ad activos. quorum quidam sunt incipientes. quidam proficientes et quidam

pfecti & pseuantes. Ad incipientes ptinet opa mie. et ista signt
p illos q sternebat xpo ramos oliuarum. p oliuam n. mia intellr.
na oliua mia interptr. Dicit ibi. Glosa. olei natura lucis e ministra
& labor & dolor solam. & eminet cetis liquoribz. Ex qbz ubis
habet q ipa olyua ualet hoi in uita. qr dolorem & multos peti
sanat & ideo dr q e dolor solam. ualz in morte. qr ad instar lu
cis uiam aie demonstrat. ne in tenebris mortis cadat & ideo
dr q e lucis ministra. ualz post morte. qr aiam sursum in celu
ellenat & io dicit q excellit ceteros liqres. Et ista. iij. ponit
Raphael angelus. Thob. xij. dicens. Elemosina a morte liberat.
& ipa est que purgat pcta. & facit inuenire uitam eternam. Ad
illos s. q pficiunt de uirtute in uirtutem. ptinet alt exhibere exepla
uirtutum & bonorum opum. & ista signt p illos q uestimenta sua ster
nebat in uia. uestia aie diuersorum colorum sunt uarietates diuersarum
uirtutum. Caritas n. ponit colorem aureum. puritas album. me
ditatio passionis rubeum. & humilitas nigrum. p. ps Astitit regina a
d. t. i. u. d. c. u. Ad pfectos & pseuerantes spectat semp in ope dei
continuare. Et ista signtur p illos q sternebat ramos palarum. pala
enim semp uiret in uere. in autumpno. estate & yeme. & sigat
pseuerantiam q in ueritate seruitute. pspitatis & aduersitatis constans est.
iiij. obsequium xpi fuit exhibitum a pueris. q tbis q eum laudabat
dicentes. Osana filio dauid. Osana idem e q salua obsecro.
& istud spectat ad contemplatiuos q debent psistere laudibz diuinis
& oronibz deuotis. Tunc autem est oro deuota & deo grata qn
ht. iiij. p qn a feruore cordis e magna. & hoc notr i. clabant. 2o
qn effundit cum fiducia. & hoc no. i. filio dauid. magna eni
spem hre possum qn ipm esse fratrem nrm & de nra natura pgenitum
considam. B. pcto qr iam me spne no potes. os. ex ossibz meis. & caro de c. m.
3o quarto qn petit digna s. ad salt eternam. & hoc no i. in excelsis. i. petue
in celis.

Hec dies quam fecit dns.
exultem9 et letem9 in ea.
ps. Sicut pten in florib3
scorp heccir dno. x. uicib3 appuit. i
die pasce. v. s. marie magdalon. ma
riis reuertentib3 a monumto. Symon
petro. discipulis euntib3 i Emaus.
discipulis piscantib3. discipulis x. abse
te Thoma. discipulis pnte Toma. i
monte oliueti. et Jacobo maiori vn
viij uicib3 appuit an ascensionem. et bis in ascensione. Et qr an asce
sione octies appuit, tota ista ebdomada ecclia facit de istis apparicionib3
mencionem. ¶ Omnes dies hz dns fecit. sz hic precib3 sua pietas
et angelis et homib3 ad gaudiu elegit un vn dr hec d. q. f. d. et seqr
exultem9 et l. i. e. Notu q. iij. dies dno nro maxie attribuuntur.
s. dies resurrectionis. dies Judicij et dies eterne glie. Gaudendu e in
p.a qr suam potenciam manifestauit. dum resurexit. Potestatem igd
heo ponendi aiam meam. et iterum sumendi eam. et dum gen9 hu
manum redemit vn dicebat luc. xv°. Congratulai m. qr inueni o
uem mam quam pdidam. ¶ 2a dies e dies Judicij. in qua debet
Justi exultar et peccores pauere. qr reddet unicuiqz iux opa sua. 3o
dies glie est ualde bona. ptra. et longa et ideo in ea est exultandu
ps. melior est dies una in atrijs tuis sup milia. Ob magnitudie3
huius diei tota hec septia p una die cellebrat vn om die can
tam9 hec dies qua fecit dns etc. Ideo et vespina hora no solito
more. sz oftiis omisse ichoat. in diat p psallum ec agleyp. kyrel.
qr hec sacra dies, figurat illa eternalem q nullo vespe tminat. Et3
his pmissis eiuslz hystoria uideam9. Vic. n. Maria magdal.
Maria Jacobi et Salome, emunt aroata. ut uenientes ungent iesum etc.

¶ Quamvis multe alie mulieres xpm sequerentur. iste tamen .iij. precipue
venerunt: quia xpo plus obligate erant. et plura beneficia ab eo acceperant.
Maria quidem magdalena multum xpo tenebatur. quia ab ea vij demonia
eiecerat / Maria Jacobi .s. mater multum xpo tenebatur. tum quia ne-
pos suus erat. tum quia .iij. filios suos .s. Jacobum alphei. Symonem
et Judam Cardinales .i. apostolos fecerat. ¶ In prima quidem huius quod de nobis
fit mencio .s. de sanctarum mulierum devotione. et angeli apparitione ¶ Devotio
autem istarum mulierum in tribus attenditur. primo in hoc quod xpm voluerunt
ungere. unde dicitur. Emerunt aromata .i. unguenta aromatica ut ve-
nientes ungerent Jhesum. ¶ 2o in hoc quod tam tempestive voluerunt
ad monumentum accedere unde dicitur. Et valde mane una sabbatorum.
¶ 3o in hoc quod desiderabant monumentum apertum invenire. unde subditur.
Et dicebant ad invicem. Quis revolvet nobis lapidem ab hostio
monumenti. ¶ Circa primum notandum est quod ex magna devotione volebant
xpm ungere. Consuetudo enim erat antiquitus Corpora mortuorum in-
ungere. ut conservarent a fetore. a vermium corrosione. et ab incineratione.
Sed iste mulieres in hoc erant decepte. quia corpus xpi divinitate erat
imbalsamatum. et ideo si per .x. milia annorum in terra iacuisset. putrefieri. corrodi.
vel incinerari minime potuisset. ps. Non dabis sanctum tuum videre
corruptionem. In hoc tamen sancte mulieres voluerunt ostendere dilectionem
mortuo. quam habuerunt vivo. Pauci vero sunt qui amicum vere diligat
in vita: quia fere omnes diligunt amicum non propter sua. sed propter se. Eccl. 6.
Est amicus socius mense / et non permanebit in tempore necessitatis. Et
quidem veros amicos paucos reperiunt in vita. pauciores reperiunt
in morte. ymo sepe parentes filiis. et filii parentibus adversant.
in morte. pro salute anime volunt aliqua ordinare paucissimi
sunt qui diligant post mortem. quia post modicum et filius patris.
et pater filii. et amicus amici obliviscuntur. ps. Oblivioni datus sum tanquam
mortuus a corde. Et periit memoria eorum cum sonitu. Eorum enim

memoria pit cum sonitu tympanorum. palaciorum vel claustrorum vel fletuum.
Iste autem sancte mulieres dilexerunt eum in vita quia sequebantur eum
predicantem. Luce viii. Sequebatur eum et mariae et alie multe que
ministrabant ei de facultatibus suis. Duxerunt eum in morte. quia
consociaverunt eum in cruce pendentem. Johannis xviii. Stabat iuxta
crucem Jhesu maria mater eius et soror matris eius maria cleophe etc.
Dilexerunt eum post mortem. quia voluerunt eum ungere. in monumento
existentem. sicut dicitur hic. Sed mirum videtur quod beata virgo cum istis
non ivit. sed domui remansit. et super hoc possunt iii cause assignari.
Prima est quia mater sepulcrum filii sui mortui sine nimio dolore non
videre non posset. Sic beata virgo sepulcrum videre non potuisset.
quin gladius doloris eius animam non perforasset. et satis probabile est
quod et si ire voluisset. Johannes eius custos hoc non permisisset. ymo et
apostoli dixissent Johanni nullo modo permittas eam ire. quia si iverit tamen
flebit. et maceabit se quod emittet spiritum. Secunda causa est quia in passione
et in tribulatione tantum flevit et tantum se maceravit quod ire substinere non
valebat. Unde dicit Bernardus quod oportuit quod inter manus discipulorum tamquam
semimortua domum ad domum portaretur. Quia Illa quippe pia mater
in nimio dolore eiulans et penitus derelicta gemendo. ita ipsa miseria
eius fatigaverat membra ut iam sensu deficiens vix potuisset ad
xpi funus pervenire. Tercia causa est quia iste mulieres credebant corpus
xpi adhuc esse in monumento. Beata autem virgo sciebat quod ibi non erat.
sed quod iam resurrexerat. et ideo illuc ire nolebat. Et pie credendum
est quod ei ante omnes apparuit. quod post ostendetur. Prima probatur auctoritate.
Sedulius enim magnus et antiquus doctor ecclesie agens de xpi
apparitione dicit. Semper virgo manens huius se visibus astans. luce
palam dominus prius obtulit. Secundo probatur ex Romanorum approbatam et antiquam
consuetudinem. Summus enim pontifex ad sanctam mariam maiorem in

die pasce primam celebrat stacionem pro inuenis beate quod primam statim apparuerit. ¶ 3 propter quandam moralem racionem / deus enim precepit honora patrem tuum et matrem tuam. Sed si esset aliquis filius in ultramarinis partibus constitutus / de quo mater audisset quod mortuus esset et tandem sanus rediens personas extraneas uisitaret et ad matrem tribulatam ultimo accederet. iste bonus filius non esset / nec matrem suam honorasset / sic et christus non uiteretur honorasse uidetur matrem / si prius alios de sua resurrectione uisitacione letificasset. et tandem desolate matri apparuisset. ¶ 2o deuocio istarum mulierum ostenditur in hoc quod ualde tempestiue uoluerunt uenire. unde dicitur ualde mane una sabbatorum u. a. m. o. i. s. Sed si erat ualde mane / quomodo iam sol ortus erat. ad quod dicendum est quod iste mulieres in ista ciuitate manebant. Sepulcrum autem christi extra ciuitatem erat. Ipse autem ualde mane surrexerunt. sed quia uia longa erat et honestas dominas / non decet currere. sed mature incedere. et porta ciuitatis Ierusalem aperiebat. unde iam ortus erat sol. cum ad sepulcrum peruenerunt. Est ergo sensus / valde mane ueniunt. i. uenire incipiunt. orto tamen iam sole quando peruenerunt. uel sol oriri dupliciter dicitur / uel quantum ad fulgorem suum. quod dicitur aurora / uel ad speram suam. primo modo non secundo ortus erat sol. secundum dicit Augustinus / orto iam sole. i. celum cum ab orientis parte iam albescit. uel nomine solis / intelligitur christus. qui duplex fuit ortus. de hac mundo. s. de oratis uero. per natiuitatem preciosam. et de sepulcro per natiuitatem gloriosam. Est ergo sensus / ualde mane ueniunt. sed cum uerus sol. qui est christus qui prius ortus fuerat in hoc mundo natiuitate carnali. iam ortus erat natiuitate celesti. ¶ 3o deuocio istarum mulierum consistit in hoc quod monumentum / apertum desiderabat uidere. unde dicebat. Quis reuoluet nobis lapidem ab hostio monumenti.

240·

Monumentum quidem tripliciter clausum erat. grandis lapidis ad os eius aduolutione. Sigilli impressione. et militum armatorum deputatione. Quia mulieres non sperabant intrare se posse. quia lapidem tam grandem cum ipse essent fragiles reuoluere non possent. et Sigillum presidis frangere non auderent / et milites eas fugarent. Christus autem qui exiuit de clauso utero matris. et qui intrauit ad discipulos ianuis clausis / ipse exiuit de monumento lapide clauso saluo Sigillo. et custodibus expauefactis. Postquam autem resurrexit angelus lapidem / reuoluit. ut sic mulieribus introeundi additum daret. Sed quia propter milites adhuc ne timuissent facti sunt uelut mortui. ut dicit matheus. Fuerunt enim sic exterriti ex terribili angeli uisione. sicut dicit marcus. et monumenti tam subita apertione et ex terre magna concussione. sicut enim dicitur mathei. xxviij. Terremotus factus est magnus. et hoc ut milites exterreret. uel ut dominus resurrectionem christi terra consentientia demostraret. sicut enim in passione terra mota est in signum compassionis. sic in resurrectione mota est in signum letitie. uel secundum glossam. Ideo terremotus factus ut significaretur. corda terrena ad fidem forent mouenda. ¶ 2º in consilio fit mentio de angeli apparitione quam fecit erga istas mulieres. nam primo eas confortauit. dicens nolite expauescere. In hoc enim cognoscitur bonus angelus a malo. quia bonus in principio terret ex suo fulgore. in medio confortat ex sua allocutione. in fine letificat ex immensa consolatione. Malus autem angelus in principio ex concussio terret. ex sua horribili uisione. In medio decipit ex fallaci promissione. et tamen contristat ex subsequenti deceptione. ¶ 3º ipsas confortatas de timore et resurrectione certificatas ad apostolos eas destinauit. dicens. Ite discipulis eius etc. ¶ Prima mulier fuit media inter serpentem et hominem trahens ipsum ad perditionem. ¶ 2ª mulier scilicet virgo beata fuit media inter deum et hominem. faciens nostram reconciliationem. Iste autem mulieres fuerunt medie inter angelos et apostolos. anunciantes eis nostram

saluatorem/ iam non potest hoc conqueri considerare. quia si prima dampnauit
2a saluauit. 3a nutriauit. Vel prima fuit causa mortis nostre. 2a fuit
causa vite. 3a nutriatrix salutis eterne. ¶ 3o quare specialiter ad petrum
misit cum subiungit et petro. Petrum autem solum nominauit
triplici de causa. prima est quam ponit Gregorius dicens. Petrum uocat et
nominat ne desperet ex negatione. si enim nominatim non exprimeret.
eum qui magistrum negauerat/ uenire inter discipulos non auderet. ideo
specialiter dixit petro. quia indignum se iudicabat discipulatu.
dum ter negauit. sed peccata non nocent que non placent. ¶ 2a causa
est ut angelus honorem tamquam summo pontifici deferret. Unde enim quando papa
et collegio cardinalium litteras mittit. papa nominatim exprimitur
Cardinales uero in generali profert. Angelus uero nominatim tamen
expressit petrum. tamquam pontificem summum. apostolos uero alios
generaliter tamquam collegium. ¶ 3a causa est quia petrus nuper agnoscens
sine discalciatus uel discalcians. Ille enim xpm uidit inuenit.
quem deum in se uiuere agnouit. quia affectus suos ab omni amore carnali
discalciauit. qui omnes colligationes impietatis dissoluit. ¶ 4o
angelus per istas mulieres apparitionem xpi in galilea denuntiauit.
quia precedet uos in galileam. ibi eum uidebitis sicut dixit uobis.
Ista autem apparitio facta in galilea licet fuerit. tamen propter misterium specialiter
nominauit galilea. Galilea enim interpretatur transmigratio. Xps dum
esset in hac vita in corpore habuit mortalitatem. in anima passibilitatem.
Unde utraque multiplicem miseriam et penalitatem. sed post resurrectionem
facta est transmigratio. quia corpus transmigrauit de mortalitate
ad inmortalitatem. anima de passibilitate ad inpassibilitatem. corpus
et anima de miseria et penalitate ad gloriam et felicitatem. Leo papa.
Post passionem et ruptis uinculis mortis infirmitas in uirtutem.
mortalitas in eternitatem. et contumelia transiuit in gloriam.
ad quam nos perducat qui sine fine uiuit et regnat amen.

u etiā dīsc 993

In octava pasce sermo.

Cum esset sero die illa · et fores essent clause ubi erant discipuli congregati propter metum
Judeorum · venit Jhesus et stetit in medio eorum et dixit eis · pax
vobis etc. Johannis ultimo. Sicut dicit Actuum j° · post resurrectio-
nem, dominus per dies · xl · in multis argumentis apparuit discipulis
ut mentes eorum firmaret in fide resurrectionis et sicut ait Damascenus.
Quedam exhibuit supra naturam · ut transire de loco ad locum in-
fatigabiliter et per ianuas clausas intrare. Quedam secundum fictionem ·
ut in eo quod finxit se longius ire · Quedam secundum dispensationem
ad certificandum quod ipsum corpus quod passum fuerat resurrexit · ut
cicatrices / cibatio / et potatio · Ultimo tribus argumentis usus est · ad probandum
[illegible] corporis · Tribus argumentis probavit resurrectionem · Primum est quod
sicut dicit hic clausis januis intravit ad eos · sicut clauso sepulcro et
integro signaculo resurrexit. Unde ab anno incarnationis domini · m° · cxc · Rome
cuidam monacho sancti Laurentii ex minus miranti de cingulo suo cum se ipso
insoluto vox in aere facta est · Sic potuit clauso Christus prodire sepulcro · In
hoc manifestavit resurrectionem suam per dotem illa que est subtilitas · non
quod hoc possent comprehendere discipuli sensu exteriori · sed quod considerando poterant hoc
cognoscere quod corpus illud erat gloriosum quod potuit intrare januis clausis
Tanta namque est subtilitas corporis glorificati · quod potest penetrare omnia corpora
quantumcumque spissa · sed ipsum nullo valeat penetrari · ¶ 2ᵐ argumentum
est quod subito apparebat / et disparebat in quo manifestavit dominus resurrectionem
suam per dotem illa que est agilitas · sed racione agilitatis non possunt a discipulis
deprehendi · Tanta namque est agilitas corporis glorificati quod tam cito potest esse
ubicumque voluerit · quemadmodum cogitatio hominis in momento potest esse ubique
multiplicius / unde Augustinus · Ubi volet spiritus · ibi erit corpus · Tertium argumentum est
quod videntibus discipulis · baiulantibus nubibus / comitantibus et iubilantibus
angelis · ascendit in celum propria virtute / unde ys · lxiij° · Iste formosus
in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis sue · In quo similiter
manifestavit resurrectionem suam per dotem illa agilitatis expressiori tamen

Vide in omelia[?] Quid quod intravit post resurrectionem suam clausis ianuis in cenaculum intravit · qui moriturus venerat non apertis uteri virginis utero exivit :

mo·s·per modum leuitatis tendendo sursum quod est contra naturam corporis
ponderosi· quia sicut dicitur Sap· viij· Corpus quod corrumpitur aggrauat animam·
s· corpulentia que premit deorsum· Sed in corpore glorificato non est pondus
alicuius corpulentie quod obsistat anime· ymo potest agi quocumque voluerit anima·
Ecce quod tribus argumentis per duas dotes gloriosi corporis·s· subtilitatem
et agilitatem probauit dominus resurrectionem suam· ¶ Sed quare non similiter per alias
dotes·s· claritatem et impassibilitatem· Ad hoc potest breuiter responderi 140
quod hoc fuit ex parte discipulorum qui huiusmodi manifestationes deprehendere non
valebant· Augustinus· Clarificata carne dominus resurrexit· sed noluit in ea
claritate discipulis apparere· quia non possent oculi mortalibus talem clari
tatem conspicere. Si enim in transfiguratione videre eum non potuerunt
quanto magis non in resurrectione. In transfiguratione enim ostendebat solum
similitudo glorificationis future / et tamen claritatem illam non poterant sub-
stinere / sed ceciderunt in facies suas et nubes lucida obumbrauit eos·
multo magis post resurrectionem non potuerunt ferre claritatem corporis
vere glorificati· et ideo mediante ea non potuit resurrectio eius manife
stari / Simile de impassibilitate dicendum est / quia impassibilitas christi non posset
a discipulis comprehendi· nec debebat eos actu experiri vtrum possit
pati vel non· ¶ Tribus autem argumentis probauit veritatem corporis
primum est visibilitas· quia decies legitur apparuisse· post resurrectionem· vt
innueret quod per obseruantiam decalogi decimus ordo debeat ex hominibus
restaurari. In hoc autem quod prebuit se ipsum visibilem sub eadem forma
et figura qua erat ante resurrectionem / fuit argumentum quod idem homo
christus ihesus qui prius cum eis conuersatus fuerat resurrexit· ¶ 2m argumentum
fuit palpabilitas· quia miraculose palpandas prebuit vulnerum
cicatrices· Corpus non glorificatum nec videri nec tangi potest a corpore non
glorificato / nisi per miraculum· et quantum ad hoc ostendebat eius quidem
corpus quod prius passum fuerat resurrexit· ¶ Nota quod sunt vij· rationes
quare in glorificato suo corpore reseruauit· dominus cicatrices· ¶ primo vt signa
sue victorie circumferret / sicut cum de milite strenuo multipliciter vul
nerato / qui preelegit sanari sine deformitatis apertis cicatricum vestigiis·

q̄ omīs deletis ut appeant uestigia ꝑbitatis. Vn̄ dn̄s ait ys. 44.
Ego q loquor iusticiā / ꝓpugnator sum ad saluandū. Eodem mo sta-
sicut ait aug̃ indicia martyrii remanebūt in ipīs corpibȝ gl-
ificatis. ¶ 2ª ut p eas discipulos ↄfirmaret. sic pꝫ in bt̄o Thoma
q aliꝰ credere recusabat dicens / Nisi uidero in manibȝ eiꝰ fixuram
clauorum. ↄ. in. d. m. i. l. c. ↄ man. in. l. e. n. c. Opīo quorundā
ē q ex reuerentia uoluit tangere cicatrices. sȝ tm̄ aspexit. ex eo q
dn̄s ait. Quia uidisti me Thoma. ↄ nō ait q palpasti. uł tetigisti.
Gz sca ↄfesso dicit q uidit ↄ tetigit. Ex uisu certificatꝰ fidez suaz.
ex tactu manu. Vn̄ Leo pp. Thomas enim esse sanus a fide nō du-
bitauit. sȝ ut omnem suspitōem incredulitatis a nob excluderet.
cicatrices tetigit / Sufficit ad fidem ꝓpriā uidisse q uidebat. sȝ nob
opatꝰ est ut tangeret quem uidebat. gº q ad fidem ꝓpriā uide
sufficit. Ideo solummo dix ei dn̄s. q2 uidisti me Thoma credidisti.
¶ 3º ut nos ad amorem suum ꝓuocaret indicia sue mortis indutus
accenderet. Cant. ult°. Pone me sicut signaculum sup cor tuū
℞. ¶ 4ª ut memoriale nrm̄ p oculis semp haret. Vn̄ ait ys. 49°.
In manibȝ meis descripsi te. ¶ 5ª ut celesti patri ad augmentum bea-
titudinis insignia redemptiōis nre inferret. Vn̄ Apoc. 5. Dignꝰ
es dn̄e deus nr̄ / accipe librum / ↄ apire signacula eius. qm̄ occisus
es / ↄ redemisti nos deo nr̄o in sanguine tuo. ¶ 6ª ut deo patri
p nob ↄfessionem uulnerum allegaret. Vn̄ ps. Respice i faciē
xpi tui. B. Securum hēs iam hō accessum ad deum / ubi ad me-
diationem cause tue / filium hēs an patrē. ↄ an filium hēs
matrem. xpc nudato pectore patri ostendit latus ↄ uulnera. maria
xpo pectus ↄ ubera / nō pōt ullo mō esse repulsa. ubi conueniunt
ↄ orant oī lingua disertiꝰ hec clementie monimenta. || 7ª ut ad
iudiciū ueniens ↄ crucifixores suos querelam ꝓponet. Apoc. 1. Vi-
debit eum oēs oculus ↄ q eum pupugerunt. Zach. 12. Aspicient

ad me q̄ ɔfixerunt ⁊ plangent eum planctu q̄si sup unigenitum ⁊c. que
sunt plage iste in medio manuū tuarum ⁊c. ¶ 3us argumentum fuit
comestio· q̄ corpa fantastice suscitata possunt loq ⁊ ambulare· s; nō
comedere / unde puella quam suscitauit dn̄s iussit manducare. Et de
lazaro legitur q̄ erat unus ex discumbentibus ¶ Et nō q̄ sicut aqua
absorbet aliter absorbente aqua terra· sitiens / ⁊ aliter radius solis· quia
illa ex indigentia / iste ex potentia· ita xpc ante refectionem sumpsit
cibum ex necessitate sicut nos / post refectionem / p̄pa potestate sicut
⁊ angeli comedisse leguntur· Gen· xviij°. Cibū uō sumptū ɔsumpsit
comedendo· sicut aqua modica ɔsumit in camino / uel a ferro igito.
¶ Tria gn̄a cibor post refectionem sumpsisse legit· s· panē· pissem assate
⁊ fauū mellis· q̄ uō refectio nō solum ē causa nr̄e reparationis
uerum ⁊ figura uite spūalis debemus cum xpo spūalit resurge· ⁊ in no-
uitate / uite sicut monet aplus ambulare ⁊ hec ē digne celebrare
refectionem illius / verum q̄ noue uite debet opa attestari. debemus
iisdem argumentis quibus dn̄s usus est pbare refectionem nrām.
¶ Primum ē ut clausis foribus exterior sensuum interiores motus
pacificemus ⁊ ordinemus in nobis· ys· xxvj°. vade pp̄le meus intra
cubicula tua claude hostia tua ⁊c. ¶ 2m ē ut cum p necessitatem
corporis uel utilitatem pximi cogimur ad exteriora exire / nō detineamur
ibi p uoluptatem· sicut de columba legit· Gen· vij°. q̄ cum nō in-
uenerit ubi requiesceret pes eius· reuersa est in archam. E contrario
coruus ē q̄ aq̄s ɔcupie intercipit· uel illectus cadauere luxurie
detinetur. ¶ 3m est ut p bonū ppositum feruenti desiderio ad ce-
lestia ɔscendamus· vn· ps· ascensiones in corde suo disposuit
in ualle lacrimarum. ¶ 4m est ut exhibeamus nos pximis ad uidendum
p bonam uitam ⁊ sanam doctrinam. Math v°. Sic luceat lux ura ⁊c.
¶ 5m ut exhibeamus nos tangendum p patientiam· pu· xix· Doctrinam
uiri p patientiam cognoscitur. ¶ Et nō q̄ dn̄s tangi se pmisit in uulnē-
nō solum in manibus· s; ⁊ in latere ⁊ a discipulo· nō ātuncq;

s[cilicet] a Thoma et post refectionem et coram aliis discipulis. Tactus vulneris est reprehensio peccati. Hic latus tangitur quando de peccato occulto reprehenditur. Digito tangitur quando ab inferiori redarguitur et non dicitur. sicut a Thoma qui interpretatur abissus .i. a peccatore. et post refectionem .i. satisfactionem de peccato et coram discipulis .i. in manifesto. Sed multi sunt sicut egri scabiosi qui non patiuntur se tangi. quia sicut philosophus ait numquam sine querela egri tanguntur. // Vnde est ut tibi non sit panis caritatis et piscis assi .i. mortificatio carnis et fauus mellis .i. mundicia mentis. ut per caritatem unitatem primo. per mortificationem carnis pacificem in corpore Christi. per mundiciam mentis fruam deo. Iuxta illud mathei v. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt quod ipse nobis concedat qui sine fine vivit et regnat Amen.

Dominica secunda post pascha.

Ego sum pastor bonus. Bonus pastor dat animam suam pro ovibus suis. etc. Johannis. Dicit Christus se pastorem bonum cuius bonitas cognoscitur triplici. primo in cognitione omnium ut ibi dicitur. cognosco oves meas. quod necesse esse in ex frequenti visitatione. Huius hanc cognitionem figuram habemus in libro Genesis ubi legitur quod Jacob discernebat et cognoscebat oves suas ab ovibus laban ad colorem. quia oves Jacob erant diversorum colorum. sed oves laban omnes albe vel nigre. Spiritualiter Jacob interpretatur supplantator et significat Christum qui dyabolum supplantavit / non credendo se esse generat. Iste cognoscit oves suas que sunt ornate multis coloribus .i. multis virtutibus. Laban interpretatur dealbatio et significat dyabolum cuius opera videntur facius pulcra cum tamen non sint. Iste habet oves suas .i. animas vel totaliter nigras .i. malas apertas omnibus modis vel albas .i. apparenter bonas ut sunt ypocrite. Secundo notandum est quod ovis Christi signatur tribus signis quibus cognoscitur ab ovibus dyaboli. primum signum est dilectio caritatis. Jo. iii. Omnis qui non diligit fratrem suum / ex deo non est. Secundum signum ovium Christi est mortificatio carnalis voluptatis. Gallath. v. Qui enim sunt Christi

carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis. ¶ 3 signum
est memoria dominice passionis. Exodi xii. Aspergite ex eo i. sanguinem
agni super liminare et utrumque postem i. intellectum et affectum. Glossa. Domus
nostre corpora sunt in quibus habitamus dum vivimus. Sic super liminare
domorum sanguinem ponimus quia crucem passionis illius in fronte
portamus. Sed oves dyaboli non signantur isto signo. non dilectione
sed odio superbia propter quam pastor suus dyabolus pulsus fuit de celo.
non signo mortificationis carnis sed luxurie et gule. non dominice pas
sionis memoria sed huius mundi frivolis delectationibus. de quibus
ovibus psalmista loquitur dicens. Sicut oves in inferno positi sunt:
mors depascet eos. Assimilantur pecoribus ovibus per quandam similitudinem
quia ovis ... comedit herbam et iterum renascitur. et sic est de ipsis
quia ipsi comedunt penas inextimabiles et dum sunt quasi ad mortem
consumpti iterum reviviscunt et pene augmentantur et ita mors
depascet eos / quibus dicit beatus Bernardus. Qua hii sunt oves qui de
nudato vellere terrenarum divitiarum dure possessionis detenti / sempi
ternis nudi deputabuntur incendiis. Hii dicitur quod mors depas
cet eos. quia semper moriuntur ad vitam et vivunt ad mortem.
hic caro vermibus. illic anima demonibus deputatur. Horum cursus
infelici collegio colligati / tormentis penalibus sociantur. qui
socii fuerunt in vitiis. ¶ 2. Christi bonitas cognoscitur in deffensione
ovium suarum ut dicitur Iohannis. bonus pastor animam suam ponit pro ovibus suis. Figura
de hoc habetur figura i. Regum. David custodiebat oves patris sui et
venit leo et voluit rapere ovem et surrexit David et interfecit eum. Glossa.
David interpretatur manu fortis et significat Christum qui venit custodire in
hoc deserto i. in mundo oves que perierant domus Israel i. populum suum. sed
dyabolus voluit eas rapere et agressus fuit oves cum credidit tenere
pastorem i. in morte Christi. cum ipse Christus interfecit eum i. vires suas.
hii dicitur quod bonus pastor s. Christus ponit animam suam pro ovibus suis. Sciendum
tamen est quod anima sumitur tripliciter s. pro sanguine. pro vita. et pro spiritu creato. Ista
tria Christum dedisse legitur. de primo dicit petrus. Redempti estis de vana

vera questione non auro argento corruptibilibus sed precioso sanguine quasi agni. posuit et vitam complem ad reconciliationem sicut dicit apostolus Ro. v. Reconciliati sumus deo per mortem filii eius. in persona ideo ipsius dicitur Jer. xii. Dedi dilectam animam meam in manibus inimicorum meorum. i. potestate Judeorum. posuit et spiritum in deductore animarum omnium de Limbo Inferni sicut dicitur Sap. viii. attinget a fine usque ad finem fortiter. i. a fine crucis usque ad finem Inferni humiliando fortiter ipsum diabolum et disposuit animam suam suaviter. s. educens gregem sanctorum patrum.

ij. figura. ¶ 3o cognoscitur xpi bonitas quia deducit ad pascua sicut ipse dicit Jo. x. Per me si quis introierit. s. et i. et e. et pascua inveniet. figuram habemus in libro Exodi ubi legimus quod Moyses dux gregem suum ad interiora deserti et ibi pavit eum. Moyses interpretatur assumptus de aquis et signat xpm assumptum de hoc mundo in celum. Iste Moyses ducit populum suum ad interiora deserti quando exponit nobis intellectum scripturarum in quibus reficiuntur mentes nostre. Jo. Nonne cor nostrum erat ardens nobis etc.

¶ Sciendum autem est quod omnis corporalis pascitur cibo triplici. s. herbis. floribus et rore. herbe sunt verba sancte scripture. que sunt quasi herbe virentes de quibus dicitur pv. xxvii. aperta prata et apparuerunt herbe virentes. Ideo dicitur Jer. 3o. Dabo vobis pastorem iuxta cor meum. et pascet vos scientia et doctrina. Gloriosa sunt exempla sanctorum et marie Jhu xpi que sunt quasi flores de quibus dicitur Cant. 2o. Flores apparuerunt in terra nostra. quia omni flos violatus fuerunt confessores quasi flores rubicundi fuerunt omnes martyres. Flores candidi et albi fuerunt sancte virgines. pascuntur etiam rore. s. celesti. bonis vite eterne. que sunt sicut ros et manna dulcissimum. qui omnes sanctas animas satiabit ad quod nos perducat etc.

¶ Dominica tertia post pascha.

Modicum et iam non videbitis me et iterum modicum et videbitis me. quia vado ad patrem etc. Jo. In precedentibus dominicis actum est de fide et dilectione. In consequenti agitur de spe glorie. que facit nos gaudere in tribulationibus huius vite. legitur autem hoc Evangelium in quo dominus paucis verbis nuntiat apostolis tria. s. mortem. resurrectionem et ascensionem.

ad patrem. de quo ait modicum et non videbitis me. post morte uno die et duabus noctibus dum fuero resuscitatus in sepulcro de quo subdit iterum modicum et videbitis me. scilicet post resurrectionem .xl. diebus in quibus apparebo vobis. de iii. addit quia vado ad patrem. Quantum dolorem putas hec verba in apostolorum cordibus generasse qui audierunt eum propter quem omnia dimiserant a se in proximo separandum. Et licet ipse modicum promisit eis tamen videbatur satis longum. ¶ In hiis tamen verbis spiritualis est intelligentia requirenda. Tempus in quo fuit dominus in sepulcro significat statum culpe in quo gratia dei mortificatur in peccatore, quod tamen constat ex uno die et duabus noctibus. dies est claritas glorie secularis que tota in ostentatione consistit et hic est dies qui a sanctis maledicitur. Job. iii. pereat dies in qua natus sum. Due noctes sunt concupiscentia carnis et concupiscentia mundi. que tote sunt in operibus tenebrarum. luxuriosus enim occultat turpitudines suas dicens illud eccli. xxiii. parietes circundant me quis me videt. Respondet. Esto quod nemo videat. tamen videt angelus malus qui flagitia suggerit. videt et angelus bonus qui indignatus recedit. videt et bonis et malis angelis maior deus. videt accusator videt et testium multitudo, videt et ipse iudex, ante quem oportebit assistere tribunali. Jere. xxiii. Si occultabitur vir in absconditis, et ego non videbo, cum dicat dominus. quasi dicat ymo videbo. Tales autem sunt similes sepisculo de quo dicitur quod caput terre imprimens dum videntem ipse non videt se reputat non videri. ¶ Nota quod in hoc euangelio septies repetitur modicum. quia in hac brevi vita bona precipue sunt modica et momentanea. scilicet sanitas. pulcritudo. fortitudo voluptas. divitie. honores. et requies. versus unde versus. ¶ Integritas spes, robur, censusque voluptas. ¶ Ac honor et requies, mox ut herba abit. ¶ Unde dicitur Job. xiiii. homo natus de muliere brevi vivens tempore repletus multis miseriis. ¶ Et ideo idem Job subdit. Qui quasi flos egreditur et conteritur. homo enim comparatur feno quod nascendo habet virorem. crescendo decorem. et florem. sed arescendo redigitur in pulverem. Sic homo vigorem in pueritia. florem in iuventute.

aresat in senectute et in pulverem redit in morte. ¶ D 3 Job vi°. Nec
fortitudo lapidum fortitudo mea. nec caro mea enea est. quia tamen in lapide
et in ere continuatur perpetua fortitudo. sed in homine vix consistit tamen in iu
ventute. Et quid dicam de lapide vel ere, cum homo fragilior sit quam vitrum.
Unde Aug. quid est fragilius vase vitreo, et tamen si servatur durat per secula.
licet eius casus timeatur. senectus et febris non timetur. Nos vero fra
giliores et infirmiores sumus. quia casus omnis qui non cessat in rebus humanis
ob fragilitatem nostram cotidie formidamus. et si ipsi casus non accidunt.
tempus ambulat. vitat homo ictum. numquid vitat exitum. vitat que
extrinsecus adveniunt. numquid que intrinsecus nascuntur. postremo
quamvis homini parcatur. novissima senectus cum venit. non est quod diffe
ratur. Et ideo recte dicitur Jer. xvii°. maledictus homo qui ponit
carnem brachium suum, quasi qui consistit in robore corporis. quod est
tam fragile et infirmum. ¶ D 4° prov. vi°. Pretium est scorti vix u
nius panis. quia sicut satietas unius panis cito transit. sic ymo
citius voluptas carnalis. unde Aug. Delectatio presens non sanat.
preterita non delectat. et futura cruciat. Item Brevis est voluptas for
nicatoris. sed perpetua pena fornicatoris. ¶ D 4 Job xx°. Cum
habuit quod cupierit possidere non poterit. Item illud Labitur exiguo.
quod partum est tempore longo. ¶ Et locuplex mane. vespere pauper
erit. ¶ D vi°. Eccli. x°. Omnis potentatus vita brevis. quia
cito transit mundi potentia. Unde i° Machab. xi°. Rex Tholomeus
imposuit sibi duo diademata. et iii. die mortuus est. Io. Prin
cipatus ut ingreditur deseritur. dum tenet labitur. et ictus
est qua die finiatur. ¶ D vii°. Mich. ii°. Surgite et ite. quia non habetis
hic requiem. ¶ Tempus quadraginta dierum quibus Christus discipulis apparuit.
significat statum gratie. In hoc tempore apparet Christus in triplici effigie.
Marie Magdalene apparuit in specie Ortulani. duobus discipulis in specie pe

). figura.

regrini / Et apti uidentes eum extiabat se ipm uidere. In
cipientibz namqz se exhibz in spe ortulan. pficientibz in spe
pegrini. pfectis ipm. Conuissis namqz adse pctoribus exhibet
ipm ortulan / extirpando uitia et inserendo uirtutes. puos he
radicando mores et cogitationes noxias dissipando. ¶ Gratia
namqz penitentie ad modum orti colitur. na pmo fodit p compunc
tionem. luc. xiij. Dimitte ut fodiam circa illa. 2o seminatur p bonam
operationem. Osee. xo. Seminate uob ad iustitiam. 3o adaquatur
p lacrimarum deuotionem. ps. Exitus aquarum deduxerunt
oculi mei. qr no custodierunt legem tuam. ¶ Proficientibus
atqz in seculi contempnentibz se exhibz peregrinum. cu quibz quasi gradiens
se ipm ex profundo. et confabulatur / scripture sacre lectionibz consolando.
Ceterum pfectis et spualibz qui in carne no ambulant. sz in spiritu
se ipm exhibz. qr sicut ipe ait. Jo. iiij. spus e deus et eos qui
adorant eum in spu et ueritate oportet adorare. in spu quo ad opera
contemplatiua que spiritualia sunt. In ueritate quo ad opa actiua
que debent fieri sine ypocrisi et simulatione. ¶ Tempus assensionis
statum glorie significat. qr filius gre ascendit ad patrem glorie.
De patria corporis ad patriam spirituum. De labore peregrinationis / ad quietem eterne
mansionis. hic est terminus an in quo filius transit ad oscula patris. sic de
Absalon legitur. ij. Re. xv. mansit Absalon in ihrlm duobz annis / et ij. figura.
faciem Regis no uidit. tercio uo anno intrauit ad Regem et ado-
rauit sup faciem terre coram eo. osculatusqz e Rex absalon. primus annus
estatus pnie. secundus. iustitie. tertius glorie. ps. Benedices corone anni b.t.
intrat aia palatium uite eterne et osculatur a Rege. Cant. jo. Osculetur
me osculo oris sui. et de hac felicitate dic. B. Ibi pater uiscera mie. co-
gitationes pacis. diuitie salutis. mistica bone uoluntatis. benignitatis ar-
chana. Ibi ymnici angelorum cori. ibi puidi pphetarum cunei. i. uenerandi apostolorum
senatus innumerabilium. ou. uictor exercitus. confessorum catena. virginum castitas mag[na] &c.

¶ Dnica quarta :-

Cum venerit paraclitus ille arguet mundum de peccato de iustitia et de iudicio etc. Johis. · Quia in offitio precedentis dnice actum est de spe · in hys duabus sequentibus dnicis agitur de hys que speranda sunt · scilicet de consolatione gratie / qua sustentamur in via ne incurramus ad carnalia consolatoria secularia desideria et de plenitudine letitie qua cumulabimur in patria. ut nichil nobis desit in ulla gratia. De quibus Cant. ij°. Leua eius sub capite meo et dextra illius amplexabit me. ¶ Primum ergo promittit nobis in Ewangelio hodierno in quo se dicit ad patrem iturum. ut discipulis mittat paraclitum. 2° in sequenti dnica ubi promittit se daturum gaudium plenum. promittit ergo sicut dictum est in hoc ewangelio. se missurum spiritum sanctum non solum ad consolandum discipulos suos. sed et ad redarguendum incredulos et hoc est quod ait Cum venerit paraclitus ille arguet mundum etc. ¶ Multipliciter actorem mundi dominus habet contra peccatores. sicut ipse ostendit Johis 8. Multa habeo de vobis loqui et iudicare. et de multis habeo vos accusare et condempnare. Sed quia primo est ad soluendum quam ad condempnandum. ideo ante iudicium premittat aduocatum suum. scilicet spiritum sanctum qui eos de offensis et iniuriis arguat et moneat ut resipiscentibus veniam det. obstinatos et inpenitentes / iuste condempnet. vnde Sapie. xij. O quam bonus et suauis est domine / spiritus tuus in nobis. ideo eos qui exerrant partibus corripis et de quibus peccant / amones et alloqueris ut relicta malitia credant in te dne.

¶ Arguit autem peccatores de tribus. scilicet de peccato quod habent. de iustitia qua non habent. et de iudicio quod non timent. ¶ Et primo de peccato infidelitatis quo aduersatur veritati. vnde dominus exponendo subiungit. de peccato quidem quia non credunt in me. ¶ Nota quod aliud est credere deum. aliud credere in deum. aliud credere deo. Credere deum est credere eum punitorem / malorum / et remunatorem bonorum. vnde hebr. xj°. Accedentem ad deum credere oportet quia est et inquirentibus se remunerator. Et hec

dicat fides signorum. Credere deo e credere q uera sut que dicat.
vn Eccli. ij°. Qui timent deum no erunt incredibiles u bo
illius. Et hec dr fides pmissorum. Credere in deum e sicut
ait Aug. credendo eum amare. credendo in eum ire. credendo
ei adherere. 7 ei membris incorpari. vn Jo. xj°. Qui credit
i me no morietur in eternum. 7 hec dicitur fides preceptorum.
C 2° arguit d iustitia scorum qua renuit imitari. Justitia scorum
e credere qd no uident. q nuc iustus ex fide uiuit. i futuro
aut uiuet ex spe. ex fide in uia. ex spe in patria. vn j. pe. j°.
Quem cum no uideritis diligitis. in q nuc q3 no uidentes
creditis. credentes aut exultabitis. letitia inenarrabili 7 glo
rificata. reportantes fructum fidei ure. salut aiarum urarum.
Et hec e q dns ait. q ad patrem uado 7 ia no uidebitis
me. Talem s. qualem pus. i. mortalem. s; glificatum 7 patri
equalem. pp hac iustitiam sci bona tpalia ptempserunt.
vn hebr. xj°. Rapina bonorum urorum cum gaudio susceperunt.
corpa q3 tormentis susceperunt. vn hebr. x°. Alii ludibria expti.
horum iustitiam pponit nob dns imitandam. in cantu hodie
i introitu misse. In conspectum suum reuelauit iustitiam
suam. C 3° arguit d iudicio dampnatoris. qd deberent uerri.
q princeps huius mundi. i. diabolus. cui se ho subiugauerat.
uoluntarie. ia iudicatus est. i. condempnatus. Si aliqs pp crimen
lese maiestatis dampnatus esset cum tota familia sua. ualde
stultus esset si aliqs de aliena familia cohereret ei. ut de sua
familia uideretur 7 cum eo simul dampnaretur. Sz dyabolus
dapnatus multiplici iudicio. C p° iudicio precipitationis. pp precip
elationis. q mox ut appetijt equalitatem dei. papitatus est
ad modum fulguris. d subli in istum aerem caliginosum sic dns

ut luc. x. Videbam Sathanam sicut fulgur de celo cadentem.
2° dampnatus est iudicio incarceracionis propter peccatum invasionis.
quia usurpavit in homine dominium propter peccatum originale. Unde fortis ille
armatus mundum tamquam suum atrium et homines tamquam vasa
propria possidebat donec fortior ille superuenit. qui nos misericorditer
eripuit et invasorem in abissi carcere alligauit. sicut dicitur apoc.
xx°. apprehendit draconem serpentem antiquum qui est dyabolus et
Sathanas et alligauit eum per annos mille. Ubi dicit glo.
per totum tempus sue passionis usque ad novissima tempora ponit autem hic
numerum millenarium perfectione rei. sicut et ibi. Ubi quod mandavit
david in mille generationes. Tercio quia dampnabitur iudicio
cremacionis cum toto suo corpore. propter peccatum impugnationis etc.
quia regnum xpi non desinit impugnare. Unde apoc. xix°. et apprehensa
est bestia. i. dyabolus et cum illa pseudo propheta. i. antixpus.
qui fecit signa coram ipsa quibus seduxit eos qui acceperunt caracterem
bestie et qui adorauerunt ymaginem eius. Caracter dyaboli est peccatum
in opere. caracter in fronte. est peccatum in manifestatione. ymago eius
est gloria temporalis. hanc adorat qui se illi subicit seruituti. Hii duo. scilicet
dyabolus et antixpus. missi sunt in stagnum ignis ardentis
et sulphuris. i. in profundum inferni. ubi eos ignis exuret
et fetor affitiet. Ceteri vero qui acceperunt caracterem bestie
occisi sunt in gladio sedentis super equum. i. sententia oris xpi. Ite
maledicti etc. De hoc iudicio dicitur abac. i°. Ecce suscitabo
caldeos gentem amaram et velocem. ambulantem super
latitudinem terre. ut possideat tabernacula non sua. horribilis
et terribilis est. ex se metipsa iudicium et honor eius egredietur. Caldei

inproperat qr uba · q · fera · q · demo · dya · n · p qi ubere lactat in
suggestione · pu · j · fili si te lactauint pctores · ne acqescas
eis. Quasi fera detinet in pcca ppetratoe · ps · Ne tradas
bestijs aias ofitentes tibi · qr demo torquet in ppetua
afflictione · Jerp Bo · Crudel est et no misebit · horribilis
e pp culpe deformitatem · terribil pp pene crudelitatem ·
ut ho faciem ei diligent inspiceret · qr mox in eo signa
dapnatois eu deprehendet. Un ly dicit qr ipa uditu
ei egredietur · Et · n · dya quasi latro qui ad suspendium
uadit et alt ad ex sumum psuidet furtum · Un indicat
s no esse credendum · Ex ipo et egredietur osidatio homis
ei · qz cum statum q demum supbuit · ipm / celum sustinere
no potuit · / omis g ho qui hec hoii portat in humeris ·
qr n excitat ipm ad inferiora decurret · Quid g posst
expirare / qui dampnato desinunt · n ositem penam ·
Un oqueritur dns mich · bo · ppl meus qd feci tibi · ul quid
debui facere et no feci · B · Que e causa qr d inimico meo ·
ac uro libz magis fuire qm michi · Neqz ei creauit uos
sz nec pasat quide aut tpra ura dispoit · Si pua udent
hec ingratis · no ille · sz ego redemi uos · Sz quo ptio / no
utiqz corruptibilibz · auro ul argento · no sole / ul luna · no
salt aliq angloz · sz ppo uos cruore redemi · Ceterp si n
tn mltiplici iure · debitum a nob elicet familiat / omissis
oibz hijs · meum salt ex don duro quemente · et obstrepante ·
q plima uob · et potiora pollicetur ·

Petite et accipietis ut gaudium vestrum sit plenum. Jo.
In hiis verbis provocat nos dominus ad petendum premittendo orationis
effectum cum dicat petite et accipietis. Ubi hec dicit ut oratio consequatur
effectum .iiii. necessaria sunt oranti. scilicet ut petat pie. perseveranter. pro se et ad
salutem. Matheus. pie petere est orare ex pietate que consistit in mo
tu cordis. ut sit credimus dei potentiam speramus eius misericordiam. Et perseveranter. perse
verant petere et instanter orare. Luc. xviii. Oportet semper orare et numquam
deficere. Ubi dicit expositor. Cessat oratio quando necessitas deest. quando
nullum periculum imminet. Sed militia est vita hominis super terram. et
continua colluctatio. adversus nequitias spirituales. numquam ergo deest orandi
orandi necessitas. quia numquam est vera securitas. Et pro se petere et pro se ipso
digno orare quia tunc nichil obsistit orationi quia tota causa est in ipso orante.
Sed qui orat pro alio potest ille ponere obicem orationi ut non debeat exau
diri. Jere. vii. Noli orare pro populo hoc nec assumas pro eis laudem
et orationem et non obsistas mihi quia non exaudiam te. Et quod petat ad
salutem. id est devotionem postulare. Damascenus. Oratio est petitio decentium. et
ideo dicit petite ut gaudium vestrum sit plenum. Triplex est gaudium. scilicet va
cuum. semiplenum. et plenum. Primum est temporalis illecebre. et hoc est et
consistit in tribus. scilicet deliciis. divitiis et honoribus. In divitiis gaudet
avarus. Eccl. xl. In aperiendo manus suas letabitur. scilicet dum accipit
munera. Sed gaudium eius est vacuum sicut dicitur Eccli. v. Avarus
non implebitur pecunia. Et in honoribus similiter gaudium vacuum est.
Jacobi. 4. Nunc exultatis in superbiis vestris. Sed omnis exultatio
talis maligna est. Gaudium quidem hoc est vacuum et transsitorium unde
Osee. x. Transsire fecit Samaria regem suum quasi spumam
ex. super faciem aque. Unde legitur quod quidam rex grecie gaudium tempo
rale reputans vacuum. et inane semper merens incedebat. et
gaudere non poterat. Et cum quadam die plures nobiles ad convivium
invitasset ut solitum merrorem deponeret. interrogatus super hoc a fratre

suo noluit eum ostendere. Mos autem erat illius patrie ut quan-
cumque mortis sententia dictaretur / coram domo eius / tube regie personaret.
Misit ergo rex tubicines ad domum fratris et mandauit lictoribus
ut ipsum sibi ligatis manibus et uelatis oculis presentaret. Cumque
fuisset adductus et de mandato regis cum .iiij. ministris nudatis
gladiis circumstaret. precepit rex ut citharas et alia instrumenta
dellectabilia coram eo sonaret. Cumque ille timeret et mestus esset
interrogauit rex quare non gauderet. Cui cum responderet et quo
possum iminente michi morte gaudere. ait rex modo respondebo
questioni tue. Statimque precepit eum solui. et dixit ei. Si tu nichil
offensus / tantum timuisti coram me cum sim frater tuus. quantum time-
rem ego qui tot culpabilem me uideo non aput fratrem sed aput
meum et omnium creatorem. Quatuor autem sunt que me super omnia terrent.
scilicet timor peccatorum que commisi. timor mortis. timor iudicii et timor
inferni. Hii sunt .iiij^or. enses reuocantes me a gaudiis mundi.
Tercium gaudium est gaudium spiritualis gratie quod similiter triplex
est. scilicet de spe futurorum bonorum. de consolatione uirtutum. et de tollerantia
presentium malorum. De triplex gaudium supra positum. Primo dominus ait
Luc. x°. Gaudete quod nomina uestra scripta sunt in celis. quia iam estis illius
Regni per spem et celestem conuersationem. econtrario dolere debent amatores
mundi quia nomina eorum scribuntur in terra. sicut dicitur Jere. j°. et ideo pu-
trescunt / cum ea. Prou. xj°. Nomen impiorum putrescit. Secundo gaudet
fidelis anima. ys. lxj°. Gaudens de collatis uirtutibus / gaudebo in domino.
de bonis operibus et exultabit anima mea in deo meo. quod gaudium hoc
spirituale est. non carnale. Unde autem gaudeat ostendit cum subdit. quia
induit me uestimento salutis. quantum ad gratiam ornantem et decorantem
animam. et indumento iustitie circumdedit me. quantum ad bona operationem ex-
terius / prouerbiorum ultimo. Fortitudo et decor indumentum eius. Tercio .iij. dicitur actuum. v°.

Ibat apli gaudentes a conspectu concilij. q. d. h. s. p. n. i. c. p. hoc gaudiu
no est omni. sz paucorum. phylipen. j°. vob datu est p xpo no solum
ut eu credatis. sz ut p illo paciam. Corinth. xij. Libent gloriabor in infir
mitatib3 meis / ut inhitet in me virtus xpi. vn legit q quidam he
ex remita qui frequent consueuit egrotare cum vno anno no infirma
retur. cepit flere dicens. vereliqd me deus. hoc gaudium dr semi
plenum. respcu plenitudinis et consumationis eterne. ¶ 3° gaudiuz
e eterne glie ubi est sacietas indeficiens oium bonorum. quam nec oculus
uidit / nec auris audiuit. nec in cor hois ascendit. ps. Saciabor / cu
apparuerit gloria tua. mathi. xxv. Intra i gaudium dni tui. Ibi eciz
erit gaudium ex oi parte. sursum uisio dei. deorsum uisio in
ferni. intus gloria conscie exterius decor omnis creature. ut electi
plenissime in oibus rebus collectentur in deo in xpo in se ipis.
et in oibus creaturis. Ite q erit omni bonorum conceptable vn dns
ait moysi. Exodi xxxiij. Ostendam tibi omne bonum. i. summu
bonum in quo solo sunt oia bona. vn. Augs. Singula bona delec
tabilia sunt. cogita in mente quam delectabile sit illud bonum qd
cont·inet iocunditatem omni bonorum. et no qualem in rebz creatis sum
expti. sz tanto differentem / quanto differt creator a creata. Si enim
bona est vita creata / quam bona est vita creatrix. si bona et iocunda salus
facta. quam iocunda e salus que fecit omem salutem. Si amabil est
sapia in cognitione conditarum rerum / quam amabil est sapia que ex nichilo
condidit omia. Deniqz si multe et magne delectationes sunt in rebz
delectabilibz. quanta delectatio est in eo q fecit delectabilia. Ite
istud gaudium erit purum et no mixtum. ut gaudium mixti q luctu occupatur
io dicit. Apoc. xxj°. Abstergat deus. o. l. a. o. s. Et ia no erit amplius rc.
¶ It istud gaudium erit interminabile. Johis xvj°. Gaudium vrm nemo
tollet a vob. q2 claudet ianua / ut illuc intrare no ualeat inimicus
nec exire amicus. Ecce gaudium plenum. ad qd nos pducat. q sine fine uiuit et regt. Am.

Cum venit paraclitus quem ego mittam vobis a patre. Unica .j. in octaua ascensionis.
spiritum veritatis qui a patre procedit, ille testimonium perhibebit de me etc. Johannis xv. ¶ Quia dominus in die ascensionis dixerat apostolis Luce ultimo. Ego mittam promissum patris in vos etc. ideo legitur hoc euangelium hodie in quo agitur de promissione spiritus sancti et tanguntur hic .iiij. scilicet qualis sit iste spiritus / a quo mittatur / ad quos / et ad quid. ¶ Qualis sit notatur cum dicitur cum venerit paraclitus .i. consolator. Nam paraclitus grece latine consolator dicitur. ¶ Missus est enim ad consolandum apostolos / velut orphanos derelictos secundum illud sermonem domini. Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Tunc enim apostoli lugebant et dolebant propter absentiam christi. Sicut ipse dixerat Mathei .ix. Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu est sponsus cum illis etc. Consolatur autem cottidie mentes fidelium que contempnunt rerum temporalium / solatium et amorem. Unde dominus ait Luce .vj. Ve vobis diuitibus qui habetis consolationes vestras / scilicet in diuitiis / delitiis et honoribus. huius seculi et ob hoc non meremini consolationem paracliti. ymo dessolationem inferni. Unde Habraham ait diuiti Luce .xvj. Recordare quia recepisti bona in vita tua. Bernardus. pretiosa res est diuina consolatio. nec omnino tribuitur ad mittentibus alienam. Psalmus / vnam petii a domino, hanc requiram. Et alibi. Renuit consolari anima mea. memor fui dei et delectatus sum. vnde dicit expositor. Delicata res est amoris affectio, et tenui occasione leditur letitia spiritualis. ¶ A quo mittatur notatur cum dicitur. Quem ego mittam vobis a patre spiritum veritatis qui a patre procedit. ¶ Sicut enim missus est filius a patre ut nos liberaret Johannis .8. Si filius vos liberauerit. vere liberi eritis. Deinde missus est spiritus sanctus a patre et filio. ut nos beatificaret. ij. Corinthiorum .j. Dedit nobis pignus spiritus in cordibus nostris. Qui hoc pignus seruauerit. de regno celi securus erit. pater ab alio missus non est. quia ab alio esse non habet. Nec tamen ex hoc quod spiritus sanctus mitti dicitur. accidit ei mitti. cum vbique sit. iuxta illud Sapientie .j. Spiritus domini repleuit orbem terrarum. Sed accipiatur actus.

aliqd' q̄ i illo est qd' p'ius no erit. sicut p3 i ceco. qui cū p'ius n̄ sentit lucem / si ia ceitate depulsa. luce videat / diam i oculo ei9. cū nullus mot' sit circa lucem. s3 circa illu. Ɛ

.i. ego mittā vob' a patre .i. ego mittā ⁊ pat' mittet. Eadē ei9 est missio pat's ⁊ filij. No .n. mittit filius spm scm .n. cum pat' mittit. n' pat' mittit n̄ cum filius mittit. Vn. Jo. xiiij. paraclit' q̄ mittet pat' in noīe meo. q2 in missione pat's / intelligitur missio filij. Vr' aut' spc' ūitatis. q2 fugat spm falsitatis. s. dyabolum. Qui tplice h3 falsitatē. s. p'mam in p'mittendo ¶ 2am. in docēdo ¶ 3am. in suggerendo. p falsitatem p'missionis decepit prothoplaustos. q3 beatitudinem p'misit ⁊ miseriam solvit ut habet. Gen. iij. ¶ p falsitatem / doctrine / seducit hereticos excecado intellcm. ¶ p falsitatem suggestionis fallit pueros katholicos infatuado affcm. iij. Reg. xxij. Egrediar ⁊ ero spc' mendax in ore om̄ium pphar. Jo. 8. mendax est ⁊ pat' eius. g° filij dyaboli sunt mendaces. Sapie. j. Os q̄ mentitur occidit aīam. ¶ Ɛ contrario spūs scūs h3 tplicem ueritatem. s. in p'mittedo. i docēdo ⁊ i suggerendo. Veritas p'missionis illuminat pphas. Veritas doctrine aplos. Veritas suggestionis fideles alios. De p°. 2a. pet. j°. Spū sco spirati / Locuti sunt sancti dei. De 2° ⁊ 3°. Jo. xiiij°. Ille vos docebit oīa ⁊ suggeret vob' oīa. quecunq3 dixero vobis. ¶ Ex hoc atq3 q2 ait Qui a patre p'cedit. sumunt Greci fomitē sui erroris ut dicant spm scm no p'cedere a filio sicut a patre. cū no possint / negare q sit spūs ūitatis .i. filij sicut dr' hic. Similit' ad Galat. 4°. misit deus spm filij sui in corda nra. Si enim est spc' filij. aut spc' est a filio. aut filius a spū sco. S3 dicere q filius est a spū sco error est. g° spc' scūs est a filio. preterea aut e a filio p gnationem. aut p p'cessionem. no enim e alius modus existendi ab alio in eterna tri ~~interitum~~ / trinitate. S3 genitus a filio no est. g° p'cedens. ⁊ ita p'cedit a filio.

Et filius mittit spiritum sanctum. sicut dicitur hic. Aut mittit eum de sua substantia aut non. Si non de sua substantia ergo habet spiritum secundum participationem ad uenientem id est secundum accidens. et non secundum naturam quod hereticum est dicere. Restat ergo quod mittat eum de sua substantia ita procedit ab eo. Et in die resurrectionis insufflauit super apostolos et ait eis. Accipite spiritum sanctum. Constat quod flatus ille spiritualis non fuit spiritus sanctus. sed signum quo significabatur dari spiritus sanctus a christo. Sed flatus ille processit a christo. ergo et spiritus sanctus processit a christo. aliter signum fuisset falsum. Preterea si spiritus sanctus propter hoc non procedit a filio. quia dicitur quod procedit a patre eadem ratione non mittit a patre. quia dicitur hic mittam a filio. quod uterque falsum est. Unde Augustinus. Eius missio ipsa processio est. qua de patre procedit et filio. Uerum tamen hic dominus eum tantum a patre procedere. quia omne quod suum est. solet attribuere patri. a quo habet quicquid habet. procedit autem spiritus sanctus a patre et filio. ¶ Sicut uoluntas a memoria et intelligentia ad diligendum amatum. Io. xiiij. Qui diligit me diligetur a patre meo. ¶ Item sicut fluuius a fonte et riuo. ad irrigandum corda fidelium. ¶ Et sicut calor a sole. ad inflammandum affectum. ¶ Et sicut fructus a radice et arbore ad reficiendum dilectum. ¶ Sed quos autem mittatur non cum dicitur uobis. scilicet meis discipulis. ¶ Nota quod sunt que faciunt discipulos christi. primum est abrenuntiatio terrene cupiditatis. Luc. xiiij. Nisi quis renuntiauerit omnibus que possidet. non potest meus esse discipulus. ¶ 2º est affecto abiectio carnalis affectionis. unde dicitur ibidem. Siquis uenit ad me. et non odit patrem suum et matrem suam. uxorem filios etc. non potest meus esse discipulus. ¶ 3º est repudiatio uoluptatis. quod notatur cum dicitur. Adhuc autem et animam suam. id est sensualitatem. ¶ 4º est tollerantia tribulationis cum addit. et qui non baiulat crucem suam etc. ¶ 5º humilitas. Mt. xi. Discite a me quia mitis sum et humilis corde. ¶ 6º karitas. Io. xiiij. In hoc cognoscent omnes quia mei estis discipuli. si dilectionem habueritis inter uos. et qui hanc disciplinam non habet

p[ar]aclitum recipe minime valeret. ¶ vi. Id q[uo]d aut[em] veniat no[n] cum d[icit]:
Ille testimonium p[er]hibebit de me. Testificatus est .n. sp[iritu]s s[anctu]s xp[istu]m
esse deum in eo q[uod] tam magnum donum de celo misit ap[osto]lis. te
stificatus e[st] q[uod] eum revixisse a mortuis. q[ui]a h[om]o mortuus solue[re] no[n] val[uisset]
p[ro]missum. s[ed] xp[istu]s mittendo paraclitum. soluit ap[osto]lis q[uod] p[ro]misit ¶
Et nota q[uod] viij. sunt que de xp[ist]o sp[eci]aliter testimonium p[er]hibent. ¶ P[ri]mo
pater in bap[tism]o [et] transfiguratio[n]e dicens. hic est filius meus dilectus
in quo michi [com]placuit. ¶ 2º. sp[iritu]s s[anctu]s descendens sup[er] ip[su]m in co
lumbe sp[eci]e. [et] sup[er] ap[osto]los appa[r]ens in igne. ¶ 3º op[er]a miraculo[rum] que
nemo alius fecit. Alij enim s[an]cti p[ro]p[ri]e no[n] faciunt miracula. s[ed] fiu[n]t
a deo p[ro]p[ter] eo[rum] merita. Jo. x[º]. Op[er]a que ego facio in no[m]i[n]e pat[ri]s mei.
testimonium p[er]hibent de me. Item xv[º]. Si op[er]a no[n] fecissem i[n] eis que
nemo alius fecit. p[e]cc[atu]m no[n] h[abe]rent. ¶ 4º. moyses in lege. vn[de] Jo. v[º].
Si crederetis, crederetis moysi. crederetis forsitan [et] m[ihi]. De me
.n. ille scripsit. Deutron[omii]. xviij. P[ro]p[he]tam de gente tua [et] de fratrib[us] tuis.
suscitabit tibi d[omi]n[u]s tuus. sicut me. q[ui]a sicut moyses dedit legem, ita
[et] xp[istu]s. [et] in hoc fuit ei similis. ¶ 5. Sc[ri]ptura p[ro]pheta[rum] [et] toci[us] veteris
testamenti. Apoc. xviij. Testimonium Ih[es]u est sp[iritu]s p[ro]phetie. Jo. v[º].
Scrutamini scripturas. q[ui]a vos putatis in ip[s]is vitam eternam. h[ab]ere
[et] ille sunt que testimonium p[er]hibent de me. ¶ vj[º]. Joh[ann]es baptista.
Jo. v[º]. vos misistis ad Joh[ann]em [et] testimonium p[er]hibuit v[er]itati. Cum
ait. Jo. j[º]. post me venturus est [et]c. It[em] Ecce agn[us] dei [et]c. ¶ vij[º]. Tur
ba acclamanciu[m] in die palma[rum]. Benedictus q[ui] venit in no[m]i[n]e d[omi]ni.
Jo. xij[º]. Testimonium p[er]hibebat turba q[ue] erat cum eo q[ua]n[do] lazar[um] vo
cauit de monumento. ¶ viij. ap[osto]li. de q[ui]b[us] d[icit] hic. Et vos te
stimonium p[er]hibebitis. q[ui]a ab inicio mecum estis. Act[uum] 4º. Vir
tute magna reddebant ap[osto]li testimonium resurrectionis d[omi]ni n[ost]ri Ih[es]u x[risti].
[et] hoc m[u]ltiplicat[ur]. s[cilicet] in linguarum elocutione. In p[re]dicationis dissertitudine.

miraculorum operatore · et flagellorum perpessione ¶ Huius et aliorum martyres · de quibus dicitur · ys · xliij · Vos testes mei dicit dominus · Martyr · namque grece · latine testis interpretatur · Qui et sanguinis effusione testificati sunt xpm esse deum · hec testimonia deo credibilia facta sunt nimis · Tu autem domine miserere nobis amen.

Sermo de sancta et individua trinitate :—

O altitudo divitiarum sapientie et scientie dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et investigabiles vie eius etc. Ro. xj. ¶ Festum de trinitate olim non fiebat ab ecclesia · sed quia propter ipsam trinitatem personarum multe hereses crescebant. Karulus xpianissimus imperator rogavit Alchuinum magistrum suum · ut de historiam de trinitate aliquam compillaret. per qua errores eliminaret et fidem katholicam edoceret. qua composita ordinavit ut festum de trinitate fieret ut sic error infidelium confunderet et fidelium devotio augeretur.

¶ Et sciendum est quod festum trinitatis fit diversimode · Quidam enim non faciunt aliquod festum speciale, quia cotidie illa laudant continua trinitatis de qua dicitur · gloria · patri · et filio et spiritui sancto · etc. Et isti indicant quod festum trinitatis debet esse continuum et eternum.

¶ Alij illud faciunt in dominica ante adventum volentes ostendere quod ipsa trinitas est principium operum etc. ¶ Quidam celebrant in octava pentecostes ut ecclesia Romana · que est prima dominicarum ad innuendum quod est principium omnium · celebratur in dominica ante adventum que est ultima dominicarum ad innuendum quod est finis omnium · Celebratur in omnibus diebus dominicis et diebus

singulis ut ostendatur q est gubnatrix et conservatrix omnium. ¶ Illi autem qui cellebrant in octava pentecostes trinitatis festum facere videntur. quod ab ecclesia cellebratum est de patre in de potentia sua. et hec in septuagesima ubi legitur. In principio creavit deus celum et terram. ¶ Et de sapientia filii. et hec ab incarnatione usque ad assenssionem. De amore et gratia spiritus sancti in pentecoste. Et hodie ad evitandum omnem errorem fit simul festivitas omnium trium ut in singulari festivitate cuilibet ostendatur in ipsis esse personarum trinitas. In festivitate communi ut ostendatur in eis esse una et indivisa maiestas. Unde in fide catholica scribitur. Fides autem catholica hec est. ut unum deum in trinitate et trinitatem in unitate veneremur. etc. Et ideo in baptismo dicitur Baptizo te in nomine patris et filii et spiritus sancti. ad innuendum quod debet credere in tres personas et unam essentiam. ¶ Quidam enim sunt qui credunt in patrem. et non in filium et spiritum sanctum ut Judei. Quidam adorant sculptilia ut pagani. Quidam homines tenos ut Saraceni qui adorant Macometum. Quidam fatuitates ut Turci. qui primam rem quam vident in mane. tota die adorant. Aliqui totam trinitatem credentes peccant quoque in patrem et hec per superbiam dum non cognoscunt omnia que sunt bona a deo. Jacobi quarto. Omne datum optimum. et omne donum perfectum etc. Aliqui peccant in filium et hec per ingratitudinem. et impatiam. dum non habent amorem et karitatis nec de bonis collatis amor dei tribuunt. igitur videretur. Ergo .C. marcus ab uno domino recepissent et uni suo nuntio unum per uulum donequiret. et in impatienter adversa tollando/enentes xpi patiam. istis duobus modis qui peccant remittitur. Aliqui

peccant in spiritum sanctum ut illi qui se desperant quibus non remittitur nec in hoc mundo nec in futuro. Mathei xij°. Quicumque dixerit contra spiritum sanctum non remittetur ei neque in hoc seculo neque in futuro. Unde magis peccavit Judas se desperando quam Christum negando et tradendo. Revertamur ad primum. ¶ O altitudo etc. Quamvis apostolus raptus fuerit usque ad quartum celum ubi audierit divina misteria et profunda tamen non est ausus misterium trinitatis investigare sed in verba admirationis et laudis prorupit dicens o altitudo. ¶ Ubi nota quatuor. Primo quod beata trinitas et unitas non est curiose investiganda cum dicit o al. d. s. et s. d. etc. ¶ 2° quod fideliter est credenda cum dicit quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia. ¶ 3° quod est suppliciter adoranda et glorificanda cum dicit ipsi honor et gloria in secula seculorum. ¶ Ad primum dico quod non est investiganda quia hoc esset vanum et periculosum et confusione dignum. Vanum quidem quia homo non posset consequi finem et intentum suum et ideo dicit Eccl. 3° Altiora te ne quesieris et fortiora te ne scrutatus fueris. Sed que precepit tibi deus illa cogita semper. Job xj°. Excelsior celo est et quid facies profundior inferno et unde cognosces. Sicut vanum esset oculos huc illucque dirigere ut illud quod in profundo terre ut abissi latet ut illud quod in celorum cacumine manet intueri ita vanum est misterium trinitatis investigare. De quo scribitur in Apocalipsi. Ego sum primus et novissimus vivus et fui mortuus et ecce sum vivens in secula seculorum et habeo claves mortis et inferni. Et alibi. Ego sum alpha et o initium et finis. Ego sitienti dabo de fonte aque vive gratis. ¶ Sequitur

De bto augustino q eo tpe quo libros de trinitate cponebat.
dum p litus maris solus a logre sequentibus meditando
discurret. q civitas sua iux mare erat posita / Puerulum
mire pulcritudinis ludentem in littore maris invenit.
qui in littore foveam pvam fecerat. et cum cocleari ar
genteo / aquam de mari in illam foveam refundebat. Que
aug videns qd ageret inquisivit. Et ille rfit. Volo totam
aquam maris. cum isto cocleari in hac \ foveā. aqua infundere.
Tunc aug in risum pvocatus ait. Quo pot hec esse bone
puer. Cum mare sit magnu. coclear modicum. et fossa pva.
Cui puer. possibilius est mi hec agere. q tibi ea que cogitas
adiplere. Tunc aug stupefactus quid esset inquit. puer
rfit. Tu cogitas et laboras brevi volme cprehēdere trinitatis
inexplicabile sacramentum. cum liber tuus modica sit fovea.
ad recipiendū. Ingenium tuum pvum coclear ad inqrendū
et trinitas ipa pellagus infinitum ad exquirendū et statim
disparuit. Hic aug deum glificans / que cogitabat de corde.
amotione pueri removit. // It no esset trinitas investigada.
q hec esset piculosum pv. xxv. Sicut q mel comedit mul
tum / no est ei bonum. sic q perscrutator e maiestatis di
vina / opprimetur a glia. hyllari de trinitate Si intuentibz
claritatem solis. virtute et tanti lucis obstupescit quid nob
in dei rebus et in sole iusticie est petendu. Ihc Syrac
j° capto. harenam maris. pluvie guttas / et dies scli. quis
dinumeravit. Altitudinem celi. Latitudinem tre et pfundū

abissi. quis messus est. Sapiam dei precedentem oia quis investigauit. [2°] ponitur q ipa trinitas firmiter 7 fideliter sit credenda. cum dicat. Quo ex ipo 7c. Est enim firmit credendu q in deo sit trinitas psonaru q no. ibi ex ipo. s. patre. p ipm. s. filium. 7 in ipo. s. spu sco. 7 q ibi sit unitas essentie. no cum dicitur in singulari nuo. ipi honor 7 glia 7c. 7 hec debet nob sufficere. s. ut sciamus 7 cognoscam p fidem. Aug s de trinitate. mentis huane acies inualida. in tam excelenti luce no figitur. n p iustitiam fidei emundetur. B. ad Eugenium. Dicimus tres sut. s; no ad preiudicium unitatis. dicim unum. s; no ad confusionem trinitatis. queris quo possit hec esse. sufficit te nosse sic esse. scrutari hec temitas est. credere pietas est. nosse. uita est. 7 uita etna. | licet aut hec p fidem sit tenendum. tn ipa fides auctoritatib. rationib 7 congruis simlitudinib adiuuatur. misterium trinitatis. 7 q sint. iii. pe. in una essentia. unde trinitas. 1. trium unitas. pot pbari p diuinam auctoritatem. Gen. j^o. faciam hoiem ad ymaginem 7 simlitudinem nraz. 7 est ubum patris ad filium 7 spm scm. no enim potuit esse ubum ad angelos. uel ad aliam caturam. q nulla catura pot creare. In quatum aut dicat faciam. 7 ad nram. ad pluralitatem ptinet psonarum. si no esset ibi pluralitas psonarum. no dixisset faciam. s; faciam. n nram. s; meam. q uo dr ad ymaginem 7 simlitudinem ad substantie ptinet unitatem. q si ibi no esset unitas subae. no dixisset ad ymagine 7 simlitudin.

nram . sz ad ymagines et similitudines nras. In hoc aut quod dicitur
ad ymaginem datur intelligi quod sicut ho. ht dei ymaginem in
natura. sic debet ei esse similis in opere sua. ut tandem possit
pervenire ad similitudinem in gloria. sicut filius carnal similis est
pat. in facie et ipm imitat in opere. succedens ei in hereditate.
Sic erit utique de nobis in eternali patria. ¶ 2° hoc p. ondi p auctoritatem
angelicam. ysa. vi°. Sanctus. sanctus. sanctus. dns deus exercituum. plena
e omnis terra gloria eius. In quantum ter dr sanctus ptinet ad trinitatem
personarum. quod aut dr semel dns deus exercituum. ad essentie p
tinet unitatem. ¶ 3° potest ondi p prophiam et auctoritatem humanam.
ps. Benedicat nos deus deus nr. benedicat nos deus. et me
tuant eum omnes fines terre. || p auctoritatem aplicam Jo. v°. Tres sunt
qui testimonium dant in celo. pater. verbum. et spc sanctus. et hii tres
unum sunt. Gal. v°. Quoniam estis filii dei misit deus spm. s.
in corda vra. math. ultio. Baptizantes eos in noie patris.
et filii et spus sancti. ¶ 3° ipa trinitas est a nobis suppliciter
adoranda et glificanda cum ait ipi honor et gloria i. s. s. ¶ Debe
ea glificare mltis de causis. ¶ 1° pp debitum. quia pp eam ho est
creatus. ysaie xliij°. populum istum formaui in laudem meam
narrabit. ¶ 2° pp meritum. i° Reg. ij°. Quicumque honorificauit
me. honorificabo eum. ¶ 3° pp exemplum. quia ipm laudat et glificat
ois creatura. s. insensibil. ps. Celi enarrant gloriam dei. et o. m. e.
&c. ¶ 4° pp offm. libenter se debz hic ho assuefface ad officium
quod e in patria habiturus illud aut officium est semp laudare
deum. ps. Beati qui habitant in domo tua dne. in scla sclorum
laudabunt te .: ~~~ : ~~~ : ~~~ : ~~~

[H]omo quidam dominica ija post penthecosten .1.
fecit cenam magnam et uocauit multos etc.
luc. xiiij. ¶ In presenti euuangelio .v. notantur.
s. eterne glorie preparatio multiplex ad eam uocatio.
non uenientium excusatio. uenientium introductio et confessio.
et non uenientes tribulis comminatio. ¶ Eterne glorie preparatio
notatur cum dicitur. homo quidam f. c. m. homo iste est mediator dei et hominum.
homo xpc ihc. Qui dicitur quidam propter excellentiam. quia solus
immunis ab omni peccato. plenus omni bono. et conferens omne bonum. ¶ Eterna
gloria dicitur Cena. quia sicut Cena sequitur post prandium. sic sa
cietas glorie post pabulum eucharistie. ¶ hec cena dicitur magna
propter .iiij. primo propter delitiarum copiositatem. aug. Si singula bona
dellectabilia sunt, quanta erit delectatio in summo bono. quod
continet omnium bonorum iocunditatem. si multe et magne sunt
dellectationes in rebus dellectabilibus. quanta erit dellectatio
in eo qui fecit delectabilia. ¶ 2o dicitur magna cena propter conuiua
tium pluralitatem. math. viij. multi uenient ab oriente
et occidente et recumbent cum habraham. ysaac. et Jacob in
Regno celorum. ¶ 3o dicitur magna propter diuturnitatem. unde figuratur
hest. jo. assuerus .i. deus solus beatus et potens. fecit conuiuium
cunctis principibus suis. Centum octoginta diebus. Centenarius numerus
significat eternitatem. octogenarius refertur ad beatitudinem.
qua iusti propter obseruantiam decalogi consequuntur. ys. xxxv. Letitia
sempiterna super capita eorum. gaudium et letitia optinebunt.
et fugiet dolor et gemitus. ¶ 4o dicitur magna cena propter dispensationis

maiestatem, de qua Luc. xij. Et transiens ministrabit illis. Tercio

implex ad eam vocatio non cum subditur, convocavit multos. Math.

xj°. Venite ad me omnes qui laboratis et honerati estis et ego reficiam

vos. Ubi dicit expositor. Et si rem grandem diceret etc facere

deberemus. quanto magis quod dicit et ego reficiam vos. Heu homines mercenarios

captos vocant ad refectionem et ad amplectitur. adhuc ille

suum homines ille laborem non ab eis refecto quemcumque negligit

sed tanta utique quantus ipse qui promittit. invenire contempnunt. Nota

quod Xpc vocavit nos per se. sed postmodum nos triplici vocatione et primo

per apostolos. secundo per martires 3° per confessores. Et ob hoc in magnis

sollempnitatibus tercio pulsant campane priusquam incipiat officium.

Sequitur et misit servum suum hora cene dicere invitatis ut

venirent. per istum servum possumus intelligere beatum Johannem baptistam

qui missus fuit. Jo. j°. Fuit homo missus a deo hic venit ut t. p. d. l.

Hunc servum quam fidelem nuncium suum misit dominus hora cene id est

in fine seculi. dicere invitatis ut venirent. quod verbo et exemplo docuit nos

terrena despicere et amare celestia. Non venientium excusationem

cum dicitur. Et ceperunt omnes simul excusare. prov. xviij. Occasiones

querit qui vult recedere ab amico. Primus dixit villam emi.

In emptione ville non appetitus divitiarum qui ex superbie radice procedit.

Bernardus. Quociens hominibus preesse desidero. toties deum meum prei

contendo. De ipso namque scriptum est. Et erat subditus illis. Alter

dixit Juga boum emi .v. per ista iuga boum intelligunt quinque

sensus corporis sicut enim in iugo boves ordinant ita duo membra

officio cuiusque sensuum deputantur. Due enim sunt aures. duo

oculi. due nares. de gustu et sunt duo instrumenta scilicet palatum et

lingua. de tactu gratia voluptas carnis scilicet interior et exterior. Unde

Juga boum emit q delectator v3 sensuum carnalit se exhibuit. Sz si optas iugum tolle iugum xpi qd est suaue. no graue. sz leue. qd no infligit laborem. sz requiem. Dimitte cupiditatem et ellige caritatem. Ex° helysei q statim ut misit helyas palium suum sup illum relictis bobus cucurrit post eum. iij. Re. xviij°. hec palium e caritas xpi. que iux dictum apli opit multitudinem pctorum. ¶ Et ali° dixit uxorem duxi et io no possum uenire. uxor ista e concupia carnis de qua Ro. viij. prudentia carnis mors est. hanc in uxore ducit qui s. desideria carnis uiuere pponit. ¶ Matrimoniu eni est coniunctio psonarum indiuiduam uite consuetudinem retinens. Notatur etiam in hoc q multos no matrimoniu sz abusio matrimonij retrahit a cena dni. Quia sicut ait Ambr. multi no pp fecunditatem. sz pp desideria carnis uxorem ducunt. preterea licet matrimoniu sit licitum. magnu tn secum portat piclz. ¶ Sequitur de introductis et compulsis intrare. Et primo agitur de introductis intrare cu dicit. Tunc iratus pater familias etc. In quo no. qm contemptus et ingratitudo puocat deum pw. vi°. vocaui et renuistis. Dixit suo suo Exi cito i plateas et uicos ciuitatis. In hoc q ait cito no q sit auidus salutis huãe q no uult uult pdicatorem in hoc ope pigritare. Luc. x°. Neiez i uia salutaueritis. Ciuitas e mundus. In plateis sunt diuites que late sunt q lata e uia que ducit ad mortem ¶ Vicus est strata angusta et io exprimit angustiam paupertatis. In his uicis sunt paupes / debiles / ceci et claudi q introducuntur ad cenam. In quo ostenditur q deus no est acceptor psonarum. In debilibz cecis et claudis. ostenditur sicut ait ambrosius q nullm debilitas

corpis excludit a regno. ¶ Verum seqt̄ de cōpulsiōe inuitatorum cui dicit sponsus. Exi in uias et sepes. p uias et sepes intelligunt religiones que ex mundum sut. p uias q. late sut. religiones obseruātie laxioris. que tn dure sut cōparatoe uite secularis. un ps. ꝓꝑ uba labior tuor ego custodiui uias duras. prio hoc fuit ad uitam uia breuis et leuis q mis cōtue ho uni erat ꝓpriqus et iustus. ut unꝰ singulare. ꝓpiqꝰ breue. et iustus leue uiam hret. ¶ p sepes que sut spinis ornade intelligunt religioes obseruatie strictioris. de quib; Eccli. xxxvi. Ubi no est sepes diripietur possessio. Sicut em̄ sepes custodit plātationes et ortos. ita et disciplia religiosos. has sepes hedificauerunt btūs Bnardus. btūs franciscus et btūs Dnicus. quoz singulis cōpetit illud ysaye. lviii. Vocaberis hedificator sepiū. auertens semitas iniqtatum. hij cōpellunt intrare ꝓꝑ necessitatem uoti. nichoꝰ intrat uoluntary. cōuolut cogi. Augˢ. Felix necessitas que ad meliora cōpellitur. ¶ Tertio seqt̄ sniā cōtra no uenientes cu dicit Nemo virorum illorum qui uocati sunt gustabit cenam meam. Sententia ista diffinitiua est n̄ pot reuocari. Nemo ḡ se excuset. nemo dicat no possum pcca dimittere. mala ablata restituere. neminem diligere. pniam agere. imo totis viribus laboremꝰ. ut ad cenam magna illiꝰ eterni cōuiuij ueniamꝰ. Ad quā nos pducat qui sine fine in seclorum secla uiuit et regnat. Am.

Erant appiquantes ⁊ Dñica iij. post pente
ad ihm. publicani costen :
⁊ peccores ut audirent illu. &c. luc. xv. ¶ In
pnti euuãlio notant. iiij. s. benignitas saluatoris.
modus nre redemptionis ⁊ iustificatio peccoris. p. ibi.
Erat appiquantes. ¶ 2o. in pposita pabola. i. Quis ex uob
¶ 3o. ibi. aut que mlier. ¶ Benignitas saluatoris no in tbus.
s. in atrahedo peccores ad se. in recipiendo. ⁊ deffendendo.
¶ Qualis at traxit no cum dicat. Erat appiquantes. Quare
no essz s. euuangelista diceret. q ihc appiquauit ad peccores.
Siquidem ad peccores ⁊ pp peccores uenat. Sz ualde mirum
e q publicani ⁊ peccores appiquauerunt ad ihm. at si peccor
possit moue pedem ad bonum cu sit sp uadens ⁊ no re
diens. Sz hec uirtus dilectissimi no erat peccoris. s; sal-
uatoris. Quia sicut ait Jo. fulgor ⁊ maiestas diuinitatis
oculta q ⁊ in hua facie refulgebat. xpo ospectu poterat ad
se trahere ita ituentes. Si. n. in magnete lapide huius
uis esse dicatur. ut arenulas. stipulas ⁊ festucas ē coplet.
quato magis dns rep omnium. ad se trahere poterat quos uolebat.
Publica. Publicani dicuntur q publica uectigalia exigunt
ut pedagium. ul q conducunt ut tholoneum. ⁊ qui lucra secti
p negotia sectantur que sine peccato exercēri no possunt. peccores
sunt publice peccantes qui manifestis scelibz polluuntur ut
magdalena dicebatur peccatrix. Tales appiquant xpo corde et
corpe ueniam postulado. ⁊ xpc appinquat eis gram infundedo.

vn Jacobi. 3°. Appropinquate deo et appropinquabit vobis. ¶ Sequitur ut audi-
rent illum. In quo notatur quod auditus divini sermonis via est conversionis
et ideo valde utile est predicationes audire frequenter. ¶ Quia hic
recepit peccatores non cum dicat. hic peccatores recipit et manducat
cum illis. O benignitas. o caritas. quod rex celorum. amicus efficitur
publicanorum. panis angelorum reficit in convivio peccatorum. Quam
dulce ferculum panis compunctionis. quam suave poculum lacrime de-
votionis. hiis libenter christus vescitur. suaviter dellectatur. ymo quo-
dammodo inebriatur. ut omnium offensarum mearum minime recordetur. Recole
lacrimas magdalene. et videbis hoc verissimum esse. ¶ Qualiter
eos deffenderat videamus. murmurabant quoque scribe et pharisei
dicentes. Quid autem dicerent si repelleret peccatores. nonne ipsum
superbum dicerent et crudelem. Quantum pietas peccatores ad
hec murmura timuisse. ne dominus repelleret eos. Sed benignus Ihesus
pro eis loquitur longa subnectens parabolam in qua probat se de-
bere recipere peccatores. ibi. Quis ex vobis homo etc. ¶ In hac pa-
rabola notatur modus nostre redemptionis et distinguitur hic triplex
status hominis scilicet transgressionis et reparationis ¶ De statu creationis dicitur.
Quis ex vobis homo etc. homo ex nobis christus est os ex ossibus nostris. et
caro de carne nostra. quia verus homo sicut et nos et quia omnes deffectus
nostros assumpsit preter ignorantiam et peccatum. Oves centum angeli
et homines sunt. in statu innocentie: quia boni et puri. condita sunt ab eo.
¶ Istarum ovium quedam pars cecidit. quia Lucifer superbivit. et
multos sibi consentientes in ruinam detraxit. et qui erat ovis
innocens: factus est lupus pestilens. Unde homo ad hec conditus erat.

ut ruinam angelorum suppleret. et quia ouis centesima. numerum celestium ciuium adimpleret. insidias posuit et dente suggestionis pestifere lacerauit. de domo deliciosa eduxit. in uallem miserie huius deiecit. et tandem in infernum precipitauit. ¶ Ouis iste dicitur fuisse centum. quia centenarius numerus perfectus est. et significat perfectionem rationabilis creature. ¶ Sequitur de lapsu huius transgressionis cum dicit. Et si perdiderit unam ex illis. Ouis perdita est humana natura. suggestione dyabolica. Unde dicit Ricardus Sapiens. Quis non medullitus doleat. hominem ab angelorum numero. a cetu tam bono. a statu tam beato. tam infeliciter corruisse. ipse se perdidit. ipse se precipitauit. qui pastoris monita seruare contempsit. ¶ Sed uideamus modum reparationis ipsius. Nonne inquid dimittit lxxxxviiij in deserto. i. ordines angelorum in celo. non quod ab eis se absentauit cum ubique sit. sed quia non in ea forma in qua ab angelis uidetur apparuit. Et quia non assumpsit naturam angelicam sed humanam. hebr. ij. Nusquam enim angelos apprehendit. sed semen abrahe apprehendit. ¶ Desertum dicit celum. quia desertum est ab angelis. homo quia celum deseruit cum peccauit. quia a dextera transiens in sinistram. ¶ Domum cum oue reuertitur. cum in die ascensionis humanam naturam in celum conduxit. Amicos et uicinos ad congaudendum inuitauit. quia angelos de redemptione nostra gratulantes reddit. Amici dicuntur angeli. quia omnes sunt caritate iuncti. et quia conformes uoluntati diuine. Proprium amicorum est idem uelle et idem nolle. uicini quia sunt similitudine nature. et contemplationis propinquitate. mathei. xviij. angeli eorum semper uident faciem patris mei qui in celis est. Et ait illis congratulamini mihi.

Nes aut congratulari oui ut ostenderet quantum de reparatione hominis
gaudeat. Et quod ouis culpa sua se perdidit. sed ipse sua gratia eam in
uenit. ¶ Sequitur Dico autem vobis quod ita gaudium erit in celo etc.
Quia gloria dei maior est in restauratione hominum. quam in creatione
Angelorum. maius est impium iustificare quam iustum creare et in gratia
conseruare. Utrumque tamen est equalis potentie. sed illud maioris misericordie.
et clementie. Et quod de conuersione peccatorum magis gaudere nos facit.
quam de statu iustorum. Unde Augustinus. Cum magna iocunditatis auditur
quod ouis que errauerat exultantis pastoris humeris reportatur. Tri
umphat uictor Imperator et quanto maius periculum fuit in prelio.
tanto maius gaudium est in triumpho. Iactat tempestas nauigantes.
minaturque naufragium omnes futura morte pauescunt. tranquillatur
celum et mare. et exultant nimis. quia timuerunt ualde. Eger e
citatus et uena eius malum annuntiat omnes qui eum amant egro
tant. Si autem conualuit. fit tale gaudium quale non fuit cum ante
sanus esset. et fortis ambularet. Edendi et bibendi uoluptas
nulla est nisi precedat esuriendi et sitiendi molestia. Ubicumque
maius gaudium maiori molestia preuenitur. ¶ Et quod magis dilig[it]
conuersum feruentem quam iustum tepentem. Unde dicitur Ecles. 9.
melior est canis uiuus Leone mortuo. Super hoc loco dicit
et Gregorius. Dux in prelio plus eum militem diligit qui post
fugam reuersus hostem fortiter premit quam illum qui numquam terga
prebuit. et numquam aliquid fortiter fecit. Sic et agricola illam am
plius terram amat. que post spinas uberes fructus profert. quam
numquam eam que numquam spinas habuit. et numquam fertilem messem produxit.

Ex hoc patet quod istud quod hic dicitur non est intelligendum generaliter de quolibet peccatore conuersio et de quibuslibet iustis iusto. Nullus enim peccator est de cuius conuersione tantum gaudium est in celo quantum de Johanne baptista qui sanctificatus fuit ab utero. Sed intelligendum est finite de quibusdam iustis et quibusdam peccatoribus ad primam conuersionem. ¶ Et nota quod gaudent angeli de reparatione hominum propter .iiijor. Primo propter malignorum spirituum superationem ¶ 2o propter ruine proprie restaurationem ¶ 3o propter misterij proprij fructificationem ¶ 4o propter officij sui expletionem. ¶ Aut que mulier etc. hic notatur iustitia peccatoris. mulier hec est fidelis anima. hec habet dragmas .x. i. x precepta. Dragma est nummus certe quantitatis et impressam habet ymaginem Regis. Sic et precepta decalogi reformant in anima ymaginem dei. et eorum pretio emitur vita eterna. mathei xix. Si uis ad uitam ingredi serua mandata. ¶ Mulier quando dragma perdit. cum anima in alicuius precepti transgressione cadit. Eccles. ix. Qui in uno offendit multa bona perdit. Jac. 2o. Qui offendit in uno factus est omnium reus. Lucerne accessio est cordis per gratiam illustratio. Vnde oramus Accende lumen sensibus. Domus euersio conscientie perscrutatio. Diligens inquisitio est bone actionis exercitatio. ¶ Accenditur quando lucerna in contritione. ¶ Domus euertitur in confessione. diligenter queritur in satisfactione. // Congratulamini michi etc. Bernardus. Exultare facimus angelos quando conuersi fuimus ad penitentiam. perficiamus quod et festinemus complere eorum letitiam ut peruenire mereamur ad gloriam. Quam nobis concedat qui sine fine uiuit et regnat. Amen.

dnica · 4a · p. p.

Cum turbe irruerent in ihm ut Dnica quarta
audirent verbum dei et c. ¶ Dnica post pasca f.
hoc Evangelio · iij · notantur. s. magna turbe devotio.
Summe ihu circa instructio. Religiosis comme
datio et pelectio ¶ primu no cum dicitur. Cum
turbe irruerent in ihm · et c. vere magna illi' turbe devotio.
circa audientiam verbi dei · irruebat ardent. s. revertentes ad audi
endam veritatem · ad salut capiendam. Et ipse stabat sec
stagnum Genasereth. hoc stagnum hr in longitudine. C. xl. o
stadia et in latitudine xl. Et sortitur diversa vocabula ¶ Dicitur
ar mare Galilee ab adiacenti regione. Et mare tybriadis. a.
pxima civitate. Et stagnu genasereth ab effectu. quasi generans
sibi auram. quia undis bullientibus, ipso modo ex se auram generat.
que sentitur in litore. ¶ Hoc mare sive stagnum designat
presens seculum · quod tumet per superbiam. fetet per luxuriam et e pro
fundum per avaritiam. mare galilee spaliter dici pot propter cupi
ditatem. Galilea · n. interpretatur rota. et sigt sollicitudinem mundanam.
in qua metaphorice rotatur avarus. primo in labore acquirendi ut alia
per vim. alia fraudibus. alia blandimentis acquirat. ¶ 2o in sollicitu
custodiendi ut diligenter quesita custodiat. ¶ 3o in timore amit
tendi. videt militem, timet esse raptorem. videt pauperem
suspicatur furem. ¶ 4o in dolore amissi quia cum magno dolore
amittitur quod cum magno desiderio possidetur. ¶ Mare tybriadis
dici pot propter vanitatem. Tybriadis · n. visio interpretatur. Et oculus
superbi omne sublime videt. Greg. s. Superbia spaliter in oculis
principatur. Stagnu genasereth dici pot propter carnis voluptate
quia humanum corpus ad modum aque stantis per coitum corrumpit

et putrescit. Nam caput uitium ni moueant aque. Unde Ezech.
xvi°. hec fuit iniquitas sodome. superbia. saturitas panis et ocium. etc.
¶ Cumat aut quarum .v. motu proprium contra spm. ¶ 2° nō tunc dicitur
Et uidit duas naues secus stagnum etc. ¶ Due naues sunt
due uite in ecclesia institute. s. claustralium et secularium quarum
altera debet abicere. altera debet subicere temporalia. Vita religionis
significat nauem salomonis de qua dicitur .3° Reg. x. quod classis eius ibat
in Tarsis. quod interpretatur exploratio gaudii. quia religiosi contemplantur
eterna gaudia. et desiderat ea. et defferebat inde aurum et argentum
et dentes elephantorum / symias et pauones. aurum significat
caritatem que dicitur forma uirtutum. hec admodum auri non
corrumpitur in fornace tribulationis. percussa non tinnit per sonum murmuris.
Argentum quod suauitate soni metallis ceteris preminet. significat
mansuetudinem quia que uerba ueritatis / non sine affectu
compassionis promit. prouerb. x°. argentum electum lingua iusti. Greg.
Illa vox libenter auditur. que a compatiente profertur. Uidetur
quod fabricantes argentum dentes habent nutantes et masticare
non possunt. sic et mansueti non mordaci increpatione. sed suaui
amonitione corripiunt. ¶ Dentes elephantorum significant uerba
casta. et munda. Eph. iiii°. Omnis sermo malus ex ore uestro non
procedat. Dentes elephanti pannum supportum a combustione def-
fendunt. Sic uerba sacra contra carnis incentiua refrigerium
tribuunt. ¶ Simie que imitantur quod uident. significant bonorum
imitationem et conformationem. Unde Apostolus ait .i. corinth. xi°.
Imitatores mei estote sicut et ego xpi. ¶ portabat et pauones.
Nota quod pauo habet caput serpentis propter astutiam prudentiam passum

latronis p absconsionem huiusmodi. anglicus penas p de
corum gustationis. tribleque sonum p ullulatu compunctionis.
i consideratione finis. Ecce tota pfectio religiosi. ut caritas sit
i corde. mansuetudo et castitas in sermone. imitatio bonorum et
cautella malorum in gustatione. ¶ Gubnaculum huius navis est fides.
hebr. xi°. fide transierunt mare rubrum. Remi sunt opa iustitie.
mie et doctrine. Saburra e pondus timoris. Anchora. spes. malu
.i. arbor. est lignum crucis in medio erectum. Velum est mortifi
catio carnis. ¶ Navis vite secularis significat p naves Jo
saphat de quibus dicit .iij. Re. ultio q navigabat in Ophyr
pp aurum. s3 ire no potuerunt. qz confracte sunt i Asyongab. Ophyr
sicut dicit Glosa est insula indie que a quodam posito heb. sic
dicta. que et terra aurea dicitur. eo q hic montes aureos q
a leonibus et sevissimis bestiis incoluntur. ad quos quos nullus
audet accedere i navis stans iuxta litus. terram qua ungibus
leones effodiunt recipiant. ¶ Montes aurei sunt dignitates.
divitie. et delitie huius mundi. leones et bestie seuissie sunt
Reges. principes hec possidentes. Ad hos g montes navigant
seculares p appetitum vanitatis et voluptatis. s3 franguntur
naves eorum in Asyongab. qui interpretatur fatiens mentes colles.
.i. in morte. Quia sicut ait ps. Exibit spc eius et revertetur
i terram suam. i illa pibunt omnes cogitationes eorum. hec navis
i prima et posteriori parte angusta e. unde Job. j°. nudus egressus
sum de utero matris mee. et nudus revertar illuc. In medio
e lata. Math. vij°. Lata porta et spatiosa via que duc ad mortem.

.ver. xvj.o omta.

¶ Sequitur piscatores a. i. predicatores ubi de quibus piscatores multos et piscabunt eos. descenderat. de cathedra doctrine ad exam propriie conscientie. ut non solum sint utiles proximis. sed et humiles in oculis suis. ¶ Et lauabat retia. Retia piscatorum sunt elloquia predicatorum de fide et moribus et auctibus utriusque testamenti conplexa. Dicuntur et retia quasi retinentia. quia quos capiunt non perimunt. sed ad celeste convivium trahunt. Abac. j. facies homines quasi pisces maris. hec lauantur per sordide intentionis remotionem. Deinde suspendunt et dessicant. per vehementis zeli feruorem. postea reficiuntur per diuissarum auctum conexionem. Tandem plicantur per predicatoris intermissionem. quia non omne tempus habile est doctrine de Luc. iiij. Cum plicuisset librum reddidit ministro et sedit. Nunquam rumpuntur per diuisiorum preceptorum transgressionem de legit de demoniaco Mathei. v. quia sepe conpedibus et cathenis vinctus disrupisset cathenas et conpedes comminuisset. ¶ 3o. non cum dicitur. Ascendit in vna naui que erat Symonis qui interpretatur obediens est vita Religiosorum de quibus Eccli. 3o. filij sapientie ecclesia iustorum et natio illorum obedientia et dilectio. hec vna dicitur propter vnitatem constitutionis. ps. Ecce quam bonum et quam iocundum habitare fratres in vnum. ¶ Sequitur Rogauit ut a terra reduceret pusillum. i. a carnalibus delitijs. a terrenis diuitijs. a secularibus negotijs elongaret. ha. Thy. ij. Nemo militans deo implicat se negotijs secularibus. B. Periclitatur castitas in delitijs. humilitas in diuitijs. pietas in negotijs. veritas in multiloquio. caritas in hoc seculo. ¶ In hoc autem quod dicitur Rogauit.

Confunditur superbia prelatorum qui semper imperant. Ezechiel 34°.
Cum austeritate imperabatis eis et cum potentia et dispersae sunt oves
meae. eo quod non esset pastor et factae sunt in devorationem omnium bestiarum etc.
Ecce Imperator celi et terre qui imperat soli ventis et mari et obediunt
ei. Rogat, non imperat, et vult pulvisculus dilectos suos coequales vocat.
Gregorius. Homo quippe brutis animalibus non autem ceteris hominibus natura
platus est. Et ideo ei dicitur ut ab animalibus non ab hominibus timeatur.
quia contra naturam superbire est et ab equali velle timeri. In de Eccli.
xxxii°. Rectorem te posuerunt noli extolli. Esto in illis quasi unus
ex illis. Deus rogavit, non cogit. ut bonum hominis esset voluntarium.
et voluntas haberet meritum. Eccli. xv. Deus ab initio constituit
hominem et reliquit eum in manu consilii sui. Et sedens docebat
de navicula turbas. Difficile est in turba turbam docere. et propter hoc
predicator debet ascendere super turbam non solum scientia sed et vita. Qui
ergo vult predicare penitentiam debet prius facere penitentiam. sicut Iohannes
baptista et dominus ipse. qui cepit facere et docere. In apostolo. Corinth.
viiii°. Castigo corpus meum etc.

Dnica v. Sermo super Epistolam.

Omnes unanimes **Sermo super epistolam V dominice**
in oratione estote. compatientes fraternitatis amatores,
misericordes modesti humiles. In Epistola hodierna
apostolus petrus hortatur nos ad exercitia bonorum operum quibus ordi
namur ad deum. ad proximum et ad nos ipsos. Sed quia multum homo valet
aliquid ad salutem nisi unitatis integritate servata. ideo in principio
Epistole sue monet nos ad unitatem cum dicit. Omnes unanimes
in oratione estote. Et in hoc docet qualiter ordinem ad deum.
Oratio enim est pius affectus mentis tendens in deum. In textu

Suple hetur in fide oms unanimes. ¶ Debem⁹ aut in oroe esse corcordes. pulsantes unanimi prece p utilitatis ecclie Saluatorem. Et tunc impossibile est oroes nras no exaudiri. Vn dns ait Math. xviij. Si duo ex vob consenserint sup terram. de omi re quacuqz petierint. fiet eis a patre meo. ubi dic expositor. Si consensus duorz ul trium, preces ipetrabiles faciunt. quato magis totius ecclie consensus in xpo. Quo no impetrat unitas. qua ipm cor dni penetratur. ¶ 2° docet qualit ordinem ad pximu. cu dicat. Compacientes. amatores. misericordes. hec tria debem⁹ pximo. Compassionem cordis. Correctionem oris. Subuentionem opis. ut copatiam⁹ afflictis. delinquentes corrigam⁹. Indigentibus subueniam⁹. ¶ p̄mo gi debem⁹ compassionem afflictis. qz sicut aplus ait. j. corinth. xij. Siquid patitur unum membrz compatiunt oia membra. Vn de se ait. ij. corinth. xj°. Quis infirmat et ego no infirmor. ubi dicit magr Ugo de sco uictore. Triplex est copassio. alia ex uitio. alia ex natura. alia ex uirtute. ¶ Compassio ex uitio est qn affectus illicito ex rephensibili dolor tangitur. ubi illicito prius amore tenebatur. Talit adam copatiebat mulieri qn ad psuasionem ipius comedit de pomo uetito ne suam contristaret uxore. Gen. iij. Talit et Saul copassus fuit agab. contra preceptu dni. j. Re. xv°. ¶ Compassio ex natura est quado ex indicto se pietatis affectu aim⁹ alienis erupnis codolz. de qua Job. xxx. Ab infantia mea creuit mecu miseratio et de utero matris mee egressa est mecum. ¶ Compassio ex uirtute est. qn pp deum alienis doloribus codolem⁹. cum s. ul iustitiam

premi· ut innocentia affligi uidemus· De qua Jere. 9°. Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fontem lacrimarum et plorabo die ac nocte. interfectos filie populi mei. prima est culpabilis. 2a irreprehensibilis. 3a laudabilis. D. quod beata anima que compassionem habere potest. Omnes patiuntur. pauci compatiuntur. pati possunt impii. compati autem non nisi pii. ¶ 2° debemus correctionem delinquentibus. et in hoc fraternus amor ostenditur. quia non separamus ab eis sicut caritatis corripimus. Eccli. xviij. Corripe amicum ne forte non intellexerit et dicat non feci. aut si fecerit ne iterum addat facere. Unde ij. corinth. vj° propter quod exite de medio eorum. Dicit Augustinus Exire de medio eorum est. facere quod pertinet ad correctionem malorum quantum licet pro gradu. cuiusque salua pace. quantum licet ait. quia non debemus excedere formam mandati Euangelii. De qua Math. xviij. Si peccauerit in te frater tuus etc. pro gradu eorum quia debemus attendere qualitatem persone. et utrum utilis sit ei correctio. salua pace. quia tollerandus est et numquam incorrigibilis.

¶ 3° debemus subuentionem indigentibus ut eorum inopiam misericordie releuemus. Unde et anima dicitur. quia miseria cordis de malis alienis. quia non solum subuentione operis. sed et compassione cordis. et affabilitate sermonis debemus pauperes consolari. ¶ hec iij. notantur luc. vij°. ubi dicitur quod magdalena pedes domini lacrimis lauit. ecce compassio cordis. Unguento unxit. ecce consolatio sermonis. Capillis tersit. ecce exhibitio operis. Nec solum temporalia. sed et spiritualia bona debemus impendere proximis. j. pet. iiij. Unusquisque sicut accepit gratiam in alterum illa ministrantes etc. Bernardus. Nichil sit in bonis nature. quod nature consortibus neges. nec in donis gratie quod filiis Dei non communices.

¶ 3º docet qualiter ordinemus ad nos. cum dicit. modesti. huiles. Modestia est virtus que ponit modum in factis et dictis. ut nec in venialiter peccet homo. sed quantum possibile est humane nature. hec virtus ceterarum virtutum custos et mater est. omnes moderatur. omnes dirigit. ita ut virtutis nomen amittat que consilio eius non aquiescat. hec virtus commendatur nobis cum dicitur. Sapie. xj. Omnia in pondere. numero. et messura disposuisti domine. In quo. iij. vitia condempnatur. scilicet. Levitas. singularitas. et supfluitas. ¶ Levitas pondus non habet. unde fertur et evolat in ventum. non enim sinit cor esse stabille. ut firmum. ab hac alienum se prebebat apostolus dicens. ij. Corinth. j. Numquid levitatis usus sum. aut que cogito. secundum carnem cogito. ut sit apud me est et non. quasi dicat. Ideo mutabilitatis aura non moveor. quia levitatis vitio non succubo. ¶ Numerus non servat singularitas. quia numerus est collectio unitatum ubi autem regnat diversitas non est collectio. sed divisio unitorum. Jude. v. hii sunt qui segregant se semetipsos animales. spiritum non habentes. ¶ Modum nescit supfluitas. quia non ab ea admittitur messura. Ro. xij. Rationabile sit obssequium vestrum. vide ergo ne discedas a medio. ne quid nimis nimis. ne quid facias sine modo. sed in gratia coram deo si potes alios transgredere diligendo. hoc solum est in quo moderator scelorum. nostra immoderatio delectatur. cum nostri amoris affectio in ipso sine modo intenditur. et messura. Unde Deuteronomium vj. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. Bonus ergo que ponderis gravitas reddit stablem. Ratio numi sotialem. ~~moderantia~~. moderatia menssure frugalem.

ut sit stabilis in fide. socialis in caritate. frugalis in questione.
De primo. Job. xxviij. Qui fecit ventis pondus. p. corinth. xv.
Stabiles estote. et immobiles etc. ¶ De 2º hebr. ultimo. Caritas
fraternitatis maneat in vobis. j. mach. ultimo. Hic est fratrum amator.
et populi israel. ¶ De iij. Eccli. xxxj. Utere quasi homo frugi his que
tibi apponuntur. Quia vero humilitas custos est virtutum. Nam
sicut ait Gregorius. Qui sine humilitate virtutes congregat. quasi qui in ventum
pulverem portat. ideo postquam de virtutibus premisit. de humilitate sub
iungit dicens. humiles. humilitas enim est virtus animi. in nullo se
preferens. nichil boni sibi ascribens. exterius in habitu devotionis
defferens. ¶ Nota quod novem sunt que humilitatem pariunt et
nutriunt. ¶ primum est meditatio proprie conditionis. Eccli. x. quid superbis terra
et cinis ¶ 2º est memoria mortis. ut j. mach. 2º. Gloria impii
stercus et vermis. ¶ 3º est recordatio propriorum scelerum. ys. 38. Recogi
tabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. ¶ Quartum
est timor futuri examinis. ys. ij. Dies domini exercituum super omnem
superbum. et super omnem arrogantem et humiliabitur. ¶ v. est assiduitas
subiectionis, ut homo semper velit esse cum aliquo qui reuocet et timeat.
ut discat sub alio suam frangere voluntatem ¶ vj. est comparatio
melioris sicut helysabeth humiliata est comparatione beate virginis.
luc. j. Unde hoc michi. ut veniat mater domini mei ad me. et Johannes
comparatione salvatoris. mathei. 3º. Ego a te debeo baptizari. et tu
venis ad me. ¶ vij. est consideratio dominice incarnationis sive passionis
quia Rex celorum humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem.
¶ viij. est contemplatio occulti iudicii et cogitatio hominis ostenderet. ps. pudeba
d. i. g. mo. s. ¶ viiij. et ultimum est amor virtutis. s. elige vilia tam in victu
quam in vestitu :- -f.f.

Quinta dominica post penthecosten.

Nisi habundaverit iustitia vestra plusquam scribarum et pharyseorum non intrabitis in regnum celorum etc. Mathei v. In hiis verbis dominus ostendit quod lex nostra debet altius operari quam lex olim data Iudeis. Unde primo amonet nos quod habeamus habundantiorem iustitiam quam scribe et pharisei qui videbantur in lege perfecti. Scribe erant cancellarii qui legis litteram exponebant. Pharisei erant religiosi. Iustitia istorum erat manum tenere et non animum ab illicitis cohibere. Credebant enim peccatum esse solummodo in operatione et non in cogitatione. eo quod lex nullam penam infligebat prava cogitanti. Sed iustitia nostra debet habundantior esse ut abstineamus non solum a malis operibus sed et a malis cogitationibus et malis desideriis. Item iustitia eorum erat legem carnaliter et non spiritualiter observare. Erant enim rudes in doctrina et in altitudine intelligentie spiritualis non poterant penetrare. Tota enim intentio eorum erat circa hedificationem templi materialis. cum tamen totum illud esset figura templi spiritualis scilicet anime. que ornari debet virtutibus et bonis moribus. et in iustitia nostra habundantior debet esse videlicet ut intelligamus legem spiritualem et non corporalem. Io. vi. Verba que locutus sum vobis spiritus et vita sunt. id est spiritualia et vivificantia. Item iustitia eorum erat traditiones suas quas fecerant de munditia exteriori scilicet de manibus abluendis in comestione et de vasis mundandis et similibus. plus quam legem datam observare. cum in hoc essent contra legem. quia lex dicit Deutronomii xiii. Quod precipio tibi hoc tantum facito domino. et nichil addas. nec minuas. Sed iustitia nostra debet.

habundatior esse. ut traditiões diui[n]um legis / oib[us] ꝯstitutoribus /
preferamus. ¶ Justitia aut[em] est reddere vnicuiq[ue] q[uo]d suum e[st].
¶ Redde g[ra]t[ia]e p[ro]p[ri]um. q[ui]a nich[il] aliud inuenies tuu[m]. ꝯ no[n] in aliu[m]
refundas. accusa teip[su]m in ꝯfessiõe / Et no[n] sicut adam q[ui] ait
Gen. iij°. mulier qua dedisti m[ihi] sociam decepit me / ꝯ mulier
simulit[er] dixit. serpens decepit me ꝯ comedi. Alia / aut[em] no[n] sunt
tua. j. Corinth. 4°. Quid hes q[uo]d no[n] accepisti. Nos in hac
puertim[us] iustitiaz. q[ui]a n[ost]r[u]m. s[cilicet] p[ec]c[atu]m in aliuz transferim[us]. ꝯ attri-
-buim[us] / nob[is] op[er]a uirtutuz. cu[m] dicat ys[aias] xxvj°. O[mn]ia op[er]a n[ost]ra / in nob[is]
op[er]atus es d[omi]ne. ¶ proximo. redde subsidiu[m]. Eccli. 4°. Declina
paup[er]i sine ĭtertiacaũre tuaz. ꝯ redde debitu[m] tuum. ¶ Deo redd-
-de / gl[ori]am. hec est unu[m] d[e] t[ri]bus q[ue] deus s[ibi] retinuit. Nota q. iij.
sunt que ueri creat deus. s[cilicet] gl[ori]a. Juditiu[m]. ꝯ uindicta. De p[rimo] d[icitu]r
ys[aias]. xlij°. ꝯ xlviij°. Gl[ori]am meam alt[er]i no[n] dabo. De 2° Jo. 5°.
pater o[mn]e Juditiu[m] dedit filio. Jt Jacobi. 4°. Vn[us] est legis lator
ꝯ Judex. De iij. Deutron. 32°. mea e[st] ultio ꝯ ego retribuaz eis
i[n] t[em]p[o]re. Ro 12°. m[ihi] uindicta ꝯ ego retribuam. ¶ 2° mandat[um]
legis d[e] no[n] ledendo p[ro]x[imu]m. p[ro]pt[er] xp[istu]s introducit cu[m] ait. Audistis quia
dictum e[st] antiq[ui]s. No[n] occides. q[ui] aut[em] occiderit reus erit iuditio.
.i. accusatoe ꝯ dampnatione legis. Jn hac man[da]to / lex p[ro]hibuit
no[n] t[antu]m lesionem carnale[m]. s[ed] [etiam] spualem. Et spualit[er] dissua-
detur hic homicidium. ¶ Est aut[em] homicidium. iij[ple]x. s[cilicet] uoluntatis.
oris / ꝯ op[er]is. Volu[n]tate comittit[ur] t[ri]bus modis. ¶ p° odiendo ad
mortem. Jo. 3°. Omnis qui odit fr[atr]em suum homicida est. ¶ 2° p[ro]po-
nendo occide[re]. sicut Esau q[ui] ait Gen. xxvij°. ueniet dies luct[us]
pat[r]is mei. ut occida[m] Jacob fratrem meum. ¶ 3° ꝯsentiendo i[n] mor-
te p[ro]x[imi]. Sicut Acab q[ui] ꝯsensit in morte naboth. vn[de] dicit ei helyas

·3°. Re. xxi. Occidisti et possedisti in loco in quo linxerunt canes ·figa·
sanguinem Naboth. Lambent quoque sanguinem tuum. Unus qui mor
tem Johannis imputavit phys. eo quod in hoc consensit herodi.
mathei. xvii. helyas iam venit et non cognoverunt eum. sed fe
cerunt in eo quecunque voluerunt. ¶ Verbo vero committitur. x. modis. primo
precipiendo. sicut herodes de quo mathei. 2°. mittens occidit omnes
pueros qui erant in bethleem et in omnibus finibus eius. ¶ 2° consulendo.
sicut Cayphas qui ait Johannis xi. Expedit vobis ut unus moriatur
pro populo etc. ¶ 3° innocentem morti adiudicando. iuris ordinem
non servando sicut pilatus Luc. xxiii. adiudicavit fieri petitionem
eorum i. iudeorum. ¶ 4° peccatum aliorum suggerendo. unde de dyabolo dicitur
Johannis 8°. Ille erat homicida ab initio. ¶ quinto detrahendo et per
consequens ad odium provocando ¶ 6° adulando. ps. molliti sunt
sermones etc. ¶ 7. male blandiendo ut faciunt meretrices. ¶ viii.
tacendo vel omittendo corrigere. Ezech. 4°. fili hominis speculatorem
dedi te domui Israel. audies ex ore meo verbum et anuntiabis
eis ex me. Si dicente me ad impium morte morieris non anuntia
bis ei. neque locutus fueris ut avertatur a via sua impia et vivat. ipse
impius in iniquitate sua morietur. sanguinem autem eius de manu tua
requiram. Ubi dicit Glo. Speculator i. prelatus vel sacerdos curatus
subditum occidit qui eum tacendo morti prodidit. ¶ ix. tacite
reprehendendo. ¶ decimo a fide subvertendo ¶ Opere committitur multis
modis. scilicet conceptionem impediendo. venena sterilitatis procurando. percu
tiendo fuste vel gladio. tradendo sicut Judas Christum. non liberando cum posset
impediendo. pauperibus rapiendo. fraudando. necessaria subtrahendo. et
malum exemplum prebendo. ¶ 3° xpc ostendit perfectionem Emul. explando
mandatum legis cum dicit. Ego autem dico vobis. omnis qui irascitur

frat' suo etc. ¶ Nota q est ira p zelum et est ira p vitium. Ira p
zelum e cu irascitur proprio vitio uel alieno uel persone pp vitium.
De p° ait bernard. Nolite irasci eis q vob transitoria auferunt.
q quecia inferunt. q ingerunt forte supplicia et pp hoc faciunt
nihil. irascimini iniquitati eorum. nulla enim vob nocebit aduer
sitas. si nulla dnetur iniquitas. ¶ De 2° dicit ambr. sup illo
vbo ps. Zelus dom' tue comedit me. Bonus zelus e feruor
cu quo mens abiecto timore humano p deffensione virtutis
accenditur. comedit. q quelibz praua que uiderit. corrigere sa
tagit. si nequit tollat et gemit. ¶ De 3° dicit glosa. Qui irascitur
frat' suo. no frat' irascitur sz vitio sicut moyses iratus est contra ydo
latras. Exodi 32. ¶ Ira p vitiu est qua quis irascitur psone.
Et quoqz hoc veniale pctm. s. primus motus ire q no est i
ptate nra. ps. Irasci et nolite peccare. Quoqz est pctm mor
s. motus ai ad nocendu ex consensu rois et hoc phibz hic cu dicit
nolite peccare. Eph. 4°. Sol no occidat sup iracundia uram.
Id. sup hoc Quid agemus nos in die iudicij sup quorum iram
tanto numero annorum sol celestis occubuit. ¶ 2° phibet contumelia
cum dr. Qui dr dixit frat' suo racha i. q motu cordis in
contumeliam oris prorupit. reus erit iudicio i. accusatore. prov. x°
Qui profert contumeliam insipiens est. Racha. verbum hebreum e.
q interpr grece cenos. latinum uacuu qsi sine cerebro. ut sine
discretione. ¶ 3° phibet in iniuria. cum dr. Qui autem dixit
fatue i. usqz ad spiritualia contumelia processit contra fratrem pp q reddet
infamis. reus erit gehenne i. dapnatione de consensu corporis iudicantium.
¶ 4° suadet satisfactio iniuriarum cum dr / Si offers

munus tuum ad altare. &c. Et ostendit hic qualiter debemus primum hic placare quos lesimus. Dicit ergo si offers. i. offerre proposueris. munus tuum. i. quecumque boni operis. ad altare. i. in fide incarnationis. Exo. xx. Altare de terra facietis michi. Et ibi recordatus fueris. quia frater tuus quem lesisti hic adversum te per cruelie affectionem. corporali lesione. uel spiritualium subtractione. Relinque ibi munus etc. i. differ offerre. Eccli. xviij. Ante orationem prepara animam tuam. ¶ Contra autem predicta impedimenta remedium nos... dicit: vade prius reconciliari fratri tuo. passibus corporis si presens est. et operatione fieri potest. Quando absens est. sufficit motibus cordis pergere. ad reconciliandum eum et tunc uenies offeres munus tuum. ordinate prius te offerendo. deinde tua. aliter non placet deo. Si se subtraxerit non placebit anime mee. quia talis oblatio subsannatio est. Unde dicitur Eccli. xxxiiij. Ipso sunt beneplacite deo subsanationes iniustorum. Quatenus dicere nos miserere amen.

Cum turba multa esset Dominica vij post pentecosten cum Jhesu &c. Marci viij. — *Dnica vij.*

¶ Tres sollempnes refectiones legitur xpm exhibuisse. ¶ Prima v. milibus hominum quos pavit v panibus ordeaceis et duobus piscibus. ¶ Secunda iiij. milibus quos pavit vij panibus et paucis pisciculis. ¶ Tertia discipulis quos pavit sacramento corporis et sanguinis sui. ¶ Prima refectio est incipientium

7 adhuc quiqȝ sensibȝ fruetium· vn̄ pcipiunt sup fenu sede.
·i· carnalitate calcare· qr oīs caro fenum· vnȝ· panes ordacei
sunt aspitates pnīe 7 offensam sensual' illecebre· Duo pisses
spes glie 7 tior gehene· ¶ 2a reffectio est pficientium q tang' la
pides viui quatuor ꝑ virtutibȝ cardialibȝ quadrant· ut in
celesti hedifitio collocent· vn̄ sup trram sedere dicitur· qr
no solum carnalia· sȝ 7 trrena desideria pfecte despitiunt· vn̄·
panes· sūt ·vij· vij· gratie spus sci· vn̄ 7 hoc euuāgeliu post pent
legitur· qr post datum spc sci· Pauci pisciculi sunt exa· scorȝ qbȝ
9fortat' ad bn̄ agend'· ¶ 3a est pfcorȝ trrena 7 caduca trasili
entium· 7 i alto 9teplationis degentium· vnde in Cenaculo
strato legunt' manducare pasca cum dno· hos quiqȝ panibus
reffecit sicut ait ·B'· pm̄ panis est diuini executo uoluntatis
qua exhibuit ex humilitatis· qn sicut dicit Johns ·xiij· Sur
gens precinxit se linteo· ¶ 2s est smo exortationis q in ore
suo ex humilitatis adiuxit· cepit eni facere 7 docere· ¶ 3s est
9solatio diuini pmissionis de sua refectione· de aduentu paracliti·
de discipulorȝ 9firmatione· ¶ 4s est virtus orois qn factus e in a
gonia plixius orans· vbi no solu oculis· sȝ mebris oibȝ plorasse
videt'· ut totu corpus eius qd est eccl'ia· ꝑ toti' corpis lacrimis p
garetur· ¶ Quintus panis est caro ipius que sup oia ue
e cibus· ¶ Sȝ iam de refectione pris francisci videamus·
Circa qd ·iiija· nob 9sideranda occurrunt· s· loc'· tps 7 nus ·i· qbȝ
7 quot panibȝ reffecit ¶ Locus est solitudo deserti· vn̄ Quis
poterit istos satiare in solitudine· Solitudo istorȝ est ut qsi corpe
sunt in hoc mundo aio sunt in celo· ij· Corinth· vn̄· Qui gaudet

taq̄ nō gaudētes sint. ꝯ qui emūt tanq̄ nō possidetes.
ꝯ qui utunt̄ hoc mūdo, taq̄ nō utentes. ꝛc. ¶ Temp⁹
em̄ triduū expectationis de quo ipe dn̄s ait ꝯmiseor sup
turba istam. qꝛ ecce ia triduo sustinent me. Trib; dieb;
accedit ho ad deum. sicut ꝯ totidem noctib; recedit a deo.
¶ p͂a. nox ē supbia que deum deseruit. Ecc. x. Initium
supbie. hois apostotare a deo. ¶ 2a. nox ē carnal ꝯcupiscētia.
que alia p̄ter deum appetit. Luc. xv. ꝯmisit illu in uillam
ut pasceret porcos. ¶ 3a. nox ē auaritia que ad aliena recedit.
vn̄ dictum ē ad Caym. Gen̄. 4o. Vagus ꝯ pfugus eris sup
tram. ¶ Ez Recti ad deum pria die. est ab aliens ad se
ipm̄ reddire. ¶ 2a die a mal opib; ad boa opa. Eph̄. 4o. Qui
furabat̄. iam nō furet. ¶ 3a. die a se ipo ad deum. Ecc. xxiiij.
Transsite ad me oms qui ꝯcupiscitis me. In p͂a die pecor ex
ꝑcat indulgētiam. i sca gram. in tria gliam. ¶ Fercula
hui⁹ refectionis sut vij panes. i. septe dona spc sci. p que
possit ho supra carnem. mūdum ꝯ dyā⁹. Contra carnez
dant̄. iij. dona. s. timor. pietas ꝯ scia. Duob; ei uitijs im
pugnam̄ a carne. s. Gula ꝯ Luxuria. Luxie opponit̄ tior.
timoris. q. ē fugere ꝯ resilire. ja. corinth. vjo. fugite forni
cationem. Vbi dicit ambr. Cum alit uitijs pot expetari
ꝯflictus. hac fugite ne apximetis. qꝛ nō pot alit mlius
uici. ¶ fugieda est aut sicut ignis, cum sit ho stipula sicca.
Sic ait Job. xiij. Stipulam sicca psequis. ¶ It fugieda ē qꝛ
lepra corumpens ꝯ fedans. Ecc. xiijo. Qui tengit pice. inq
nabit̄ ab ea. ¶ It fugieda est ad mo⁹ ꝑpetis. Eccli. xxj. Quasi

afatue allubri fuge pccā. ¶ Gule opponitur pietas. gula enim est immoderatus appetitus edendi. cui huic opponitur pietas quia omnia mala proximi reputat sua. et id subtrahit sibi ut prosit alii. Sicut Job qui dicebat xxxi. Si comedi bucellam meam solus et non comedit pupillus ex ea. Commendatio autem huius uirtutis patet per apostolum thym. 4. pietas ad omnia ualet etc. Optima medicina que omnes morbos curat. ambr. Omnis disciplina xpiane religionis consistit in opibus mie. qua siquis sequitur et si lubricum carnis patiatur: uapulabit. sed non peribit. ¶ Contra mundum dantur duo dona. scilicet consilium et fortitudo. Mundus enim. quandoque nos impugnat prosperitatibus. quandoque aduersitatibus. prosperitati opponitur consilium. ut homo expediat se a laqueis diuitiarum. et grauedine temporalium. et faciat sibi amicos de mamona. Aduersitati opponitur fortitudo. Greg. Iustorum fortitudo est carnem uincere. propriis uoluptatibus contraire. delectationem presentis uite extinguere. prosperitatis blandimenta contempnere. aduersitatis metum in corde superare. ¶ Contra dyabolum dantur ii. dona. scilicet intellectus et sapientia. duobus enim modis aggreditur nos dyabolus. scilicet astutia. et uiolentia. Unde in ps uocatur Leo et draco. leo in persecutione. draco in tranquillitate. Astutie opponitur intellectus cuius uirtus est legere. i. uersutias et insidias deprehendere. et de dyabolo dicit. B. Ille insatiabilis homicida primis parentibus nostris. non ursos. non leones. non fortia terre animalia. delegit. sed tortuosum et callidum serpentem. qui caput cauda. non caudam capite. regere consueuit. Caput cauda regit qui malum suggerit

sub spe boni. ut pote priuum y uitanda dapnificatione
pxi. Cauda capite regit qr suggerit bonu ut pote omni
netiam uite ul dignitatis intendes precipitat in baratrum.
maioris transgressionis. Ex. mathi. 4o. Statuit do supra
pinnaculum templi et postea dixit mitte te deorsum. ¶
pauci piscati sut ex scorp qui dicunt piscati pp humilitatis
pauci pp veritatem. qr raro uia humilitas reperit. pisses
isti hnt pennulas contemplois. Squamas aspe castigatois.
Tegunt se cauda. i. osideratioe finis. Conducunt in aquis
amaris et preciosis. i. in tribulatoib multis :

Attendite a falsis pphis etc. Dnica septima. dom Dnica vij.
mathi vijo. ¶ In hoc euuangelio distinguntur .iij. gna
hominum. s. heretici. falsi catholici. et hoies iusti. ¶ Primi
hnt speciem bone operatois. s. benem praui smois.
de quib hic dicit attendite etc. Secundi hnt
speciem boni smois. s. infectoem praui opis de quib subiungit
No omis qui dicit mi dne dne intrabit etc. ¶ Tertij hnt ueritatem
utrusqz. qr recte loquntur et bn operantur de quib concludit
Qui facit uoluntatem patis mei etc. Dicit gro Cauete uobis
a falsis pphis etc. Crio. Magna uirtus boi est cognoscere malos
et firma tutella salutis scire qd fugias. ¶ Falsi prophete
heretici qr impugnat sciam ueritatis. Prophe qr pretendunt
spm scitatis. ij. pet. ijo. Fuerut et pseudo prophe in pp etc. Tales
ergo sunt cauendi. qr excoicati sunt. no solu iure Canon. s3 et aplico.
¶ Compant ad falsatorib et prio falsatorib metallorum qui falsat

metalla. i. creaturas dei. dicentes omnia invisibilia ad vanam formata.
cum dicat apostolus. Eph. iij. Qui omnia creavit deus. ¶ 2º comparantur
falsatoribus litterarum qui falsant litteras. i. auctores sacre scripture.
primus expositoribus corrumpendo et mendacia de novo fingendo. I Thy.
vj.º Siquis aliter docet et non aquiescat sanis sermonibus domini ihesu
xpi etc. superbus est nichil sciens. sed languens circa questiones et pugnas ver
borum. ¶ 3º falsatoribus sigillorum qui falsant sigilla. i. ecclesie
sacra. nuptijs detrahendo. et alia putendo. ¶ 4º falsatoribus
clavium qui falsant claves. i. potestates prelatorum eorum dicentes
eos non posse solvere et ligare. sed penes se tantum potestatem esse quasi
apostolorum vitam sequuntur. Contra quos dominus ait. Mathi. xxiij. Ve
vobis ypocrite qui clauditis regnum celorum ante homines. vos autem non in
tratis. nec introeuntes sinitis intrare. Jo. x. Qui non intrat per hostium
in ovile ovium. sed ascendit aliunde. hic fur est et latro. ¶ 5º. fal
satoribus gemarum. qui falsant gemas. i. patres veteris testamenti.
¶ vj.º falsatoribus monetarum qui falsant monetas. i. opera bona.
quibus emitur regnum celorum. vij.º comparantur falsatoribus ponderum
et mensurarum. quorum aliter ponderat et mensurat peccata sua. aliter
aliena. sicut parentes. et alios honerantes. Math. xxiij. alligant
enim honera gravia. et importabilia. et imponunt in humeros hominum.
digito autem suo nolunt ea movere. Tales veniunt in vestimentis
ovium et in habitu religionis. in blandimento sermonis et in austeritate
victus. Sequitur a fructibus eorum cognoscetis eos. Ovis. Lupus
tectus pelle ovina. per vocem cognoscitur et per actum. Ovis balat
inclinata deorsum. Lupus ululat contra celum. hic superbie. illud
humilitatis signum. Ovis herbam manducat, lupus carnem. etc.

Nota quod a tribus maxime ypocrite cognoscuntur. sicut ait Aug.
Primum est bonorum oppressio. quia opprimunt bonos. vel persequendo
factis. vel detrahendo verbis. Omnes enim ypocrite detractores
sunt. 2us est ficta reprehensio aliorum quod faciunt ut videantur
habere zelum. 3us est impatientia in adversis. supra omnes moventur
et offenduntur ad contumelias et dictas. Querunt namque gloriam.
et ideo dolent in contumelia. Unde Jo. Non queras gloriam et non do-
lebis cum ingloriosus fueris. Qui laudem non appetit, nec
contumeliam sentit. pro. xvij. Doctrina viri per patientiam noscitur.
Sequitur de malis catholicis qui sunt in ecclesia. unde dicit
Non omnis qui dicit michi domine domine intrabit etc. quia non folia verborum.
sed fructus bonorum operum requirit deus in nobis. Unde maledixit
ficui foliose mathei xxj. Et nota quod quidam semel vocant
dominum. qui habent eum tantum in ore. ysaie xxix. populus iste ore
suo et labiis suis honorificat me. cor autem eius longe est a me.
Quidam vocant bis qui credunt corde et confitentur ore. licet
operibus contradicant. Gilbertus. Quid nobis prodest christianos dici et esse
potius antichristos. Alii ter vocant scilicet corde. ore. et opere. quia ore con-
fitentur. corde consentiunt. et opere attestantur. Jacobi ij. Os-
tende michi fidem tuam sine operibus et ego ostendam tibi ex
operibus fidem meam. Alii nec corde nec ore nec opere vocant.
Qui semper vana cogitant. loquuntur mala. operantur prava ys. lix.
Non est qui invocet iustitiam neque qui iudicet vere. sed confidunt in
nichilum et loquuntur vanitates. Sequitur videre de iustis quibus
promittitur regnum cum subditur. Sed qui facit voluntatem patris
mei qui in celis est. ipse intrabit in regnum celorum. Augu.

voluntas dei hec est quam xpc fecit et docuit. humilitas in conuersatione
Stabilitas in fide. verecundia in uerbis. In factis iusticia. In moribus
disciplina. In fratribus pax. Et quantam dignitatem assequamur
ex adimpletione diuine uoluntatis ostendit mathi. xiij. dicens.
Quicunque fecerit uoluntatem patris mei qui in celis est. ipse
meus frater soror et mater est. :

Omnis arbor que Dnica viij :
non facit fructum bonum excidetur etc. ¶ In his
uerbis terribilis sententia contra peccatores profertur non est
aliquis adeo iustus qui non debeat formidare. quia
in multis offendimus omnes. ¶ Videndum est autem quare homo arbori
comparetur. quot sunt genera arborum et de diuersitate fructuum ¶ Multa
namque sunt in arbore que uidentur homini conuenire. vnde et homo grece dicitur
antropos. i. arbor uersa. ob hoc videlicet quia arbor materialis habet radi-
cem deorsum. homo uero sursum. Radix. n. corporis humani est. os. quia
sicut arbor ex radice. ita homo ex ore attrahit alimenta. Truncus
est collum. stipes pectus. nodi iuncture. medulle uiscera. rami ulne
et tibie. ¶ Sed si cognoscere uis huius arboris fructum. considera te ipsum.
non inuenies aliquid nisi corruptionem. et abhominationem. Galat. ult.
Qui seminat in carne. de carne metet corruptionem. Gen. iij.
Spinas et tribulos germinabit tibi. Spine sunt motus auaricie.
Tribuli motus luxurie. Vnde dominus. Numquid colligunt de spinis uuas.
aut de tribulis ficus. quasi dicat non. Vua est penitentia de qua
elicitur vinum compunctionis. ficus est uera dulcedo que non colli-
gitur de carne. quia caro primam refugit. et falsam dulcedinem
querit. Job. xxiiij. Dulcedo illius vermis. ¶ Nota quod arbores
diuersificantur tribus modis. s. secundum generationem. qualitatem et genera.

~~Contra carnem~~
praesens

Et primo secundum generationem quia quedam generantur ex se. queda
plantate. per se tamen una arbor nobilissima produxit. mediator dei et hominum
homo xpc ihc. qui natus est de terra uirgine sine semine uirili vp
po. homo natus est in ea. ¶ Ex semine uero generantur qui ritum
progenitorum prosequuntur ut xpiani filii xpianorum et iudei filii iudeorum.
¶ plantati uero generantur qui ex uno ritu in alium transferuntur.
sicut cum infideles conuertuntur ad fidem. ¶ Secundo diuersificantur
arbores in quantitate. nam quedam crescunt multum. queda
uero parum. multum ut ille que sunt poros aptos ut pinus et abies.
et talibus comparantur contemplatiui. qui affectionibus cordis sui quasi quibus-
dam poris. dilatati in deum indesinenter diuine gratie attrahunt
dimittunt. ¶ Sunt alie arbores parum crescentes. que sunt poros
inordinatos et fortiter attrahunt nutrimentum alias non possunt crescere
et uehementer indurantur ut buxus. et talibus comparantur carnales.
qui inordinatas habent affectiones nec diligunt eas ad deum.
sed ad carnalia et ad terrena. ¶ 3° diuersificantur secundum qualitatem
quia quedam arbores sunt aride. in quibus deficit calor / et
humor naturalis. et tales sunt illi in quibus non est amor et
cognitio creatoris. Quedam sunt uirides et infructuose. ut quercus
et alie siluestres. quas nemo plantat in orto suo. quia et si fructum
faciat / non est aptus humano usui. sed porcino. Tales sunt carnales
quorum opera quia mala in se nullius fructus sunt. Gal. v°.
manifesta sunt opera carnis. que sunt fornicatio. immunditia. im-
pudicitia / luxuria etc. ¶ Quedam sunt qui ferunt fructum
non suum ut uepres uuas / tales sunt ypocrite portantes crucem
non suam cum Symon Cyreneo. Quia faciunt opera de genere bonorum
sed non sunt eis fructus quia intendunt aliud. scilicet uanam gloriam. uel di-
gnitatem / uel comodum temporale. Mathei vi°. Amen dico uobis receperunt

mercedem suam ¶ Quidam sunt qui faciunt fructum no
suum. sz no in tempore suo. ut presumptuosi in scolis quolt
prius respondere q̄ audiat. et prius docere q̄ sciat. ¶ Vi
dendum est nunc d̄ diuersitate fructuu. Quidam fruct
sunt quorum medula comeditur et cortex eicitur ut amig
dala et nuces. Et tales sunt boni seculares qui sub ornatu
uestium tegunt proprie fructum. ¶ Quidam sunt quorum cor
tex comedit̄ et medula eicit̄ ut pruna et dactali et tales sunt
ypocrite speciem pietatis habentes. uirtutem aut eius abnegantes.
¶ Quidam sunt quorum totum comeditur ut ficus et uua.
et tales sunt boni religiosi. habitu honesti. actione iusti.
sermone modesti. cogitatione sancti. affectione puri intenti
one recti. ¶ Quidam sunt quorum nichil comedit̄. sz totu
eicitur ut glandes que sunt cibi porcorum. Et tales sunt
manifesti adulteri et usurarij. qui ex toto sunt cibus demon.
¶ Circa bonu fructum. iiij^or. attenduntur. ¶ p^us est ualitas
unde et multe arbores sicut dictum est steriles reputant̄.
q2 fructus earum steriles reputatur. ut querc^us et salices.
Et tales sunt ociosi qui nichil utile operant̄. ¶ 2us est sinceritas
ut no sit intus putridus. et tales sunt ypocrite quorum uita
apparet exterius pulcra. sz intus latet consciencia uermiculosa. mathei
xxiij. Ve uobis ypocrite qui similes estis sepulcris deal
batis. etc. ¶ 3us est sapiditas. ut no sit insipid^us uel amarus.
Et tales sunt accidiosi et malecontenti qui pre amaritudine

mentis/ nesciunt cum alijs affabiliter conuersari. ¶ 4° est fructus ne generet infirmitatem. Et tales sunt dissoluti quorum vita et facta alijs sunt nociua. ¶ Hec .iiij. considerantur in opere bono. Est enim vtile quia meritorium vite eterne bonorum quia procedit ex bona intentione. sapidum. quia delectat proximum. sanum. quia nulli obest. sed omnibus prodest. Ad hos fructus inuitat sponsum ecclesia. Cant. v°. Veniat dilectus meus in ortum suum et comedat fructus pomorum suorum :

Homo quidam . Dominica nona : dnica xviij

erat diues qui habebat villicum etc.

In hoc euangelio videndum est quis sit iste diues. quis villicus eius. Et in quo sit commendandus et imitandus. ¶ Diues iste est ille qui dixit et facta sunt omnia. Cui dicit ps. Tui sunt celi. et tua est terra. Huius diuitie/ sunt bona temporalia. bona naturalia. bona gratuita et bona eterna. Tria prima distribuit in presenti. quartum distribuet in futuro cum dicet venite benedicti etc. Duo prima tribuit bonis et malis vnde actuum .xiiij. Omnibus dat inspirationem et vitam. Mathei v°. Qui solem suum oriri facit super bonos et malos. et pluit super iustos et iniustos. Tertium et quartum non tribuit nisi dignis. Sapie. 4°. c. Gratia et misericordia in sanctos eius. et respectus in electos illius. ¶ Huius villicus est quilibet homo. cui committitur villa id est mens propria. vnde Eccli. xv. Deus ab initio vel constituit hominem et reliquid eum in manu consilij

sui adveniat mandata et precepta sua dedit precepta de vinea ex
colenda ne spinis mundane cupiditatis seu tribulis carnalis
voluptatis occupetur. prov. xxiiij. Per agrum hominis pigri transsi
vi. et per vineam viri stulti et ecce repleverant eam urtice etc.
¶ Sequitur. Et hic diffamatus est apud illum. malis operibus clan
tibus, et non demonibus qui penam nostram desiderant accusantibus
quasi dissipasset bona ipsius. Gen. 4o. Vox sanguinis fratris tui
clamat ad me de terra. Exo. xviij. Clamor Sodomorum et gomo
reorum multiplicatus est. ¶ Nota quod tunc bona temporalia dissipantur.
quando male conservantur seu inutiliter expenduntur. Unde primo Jacobi 5o.
Agite nunc divites plorate et ululate in miseriis vestris que
advenient vobis. divitie vestre putrefacte sunt. vestimenta
vestra a tinea comesta sunt. aurum et argentum vestrum erugi. et
erugo eorum in testimonium vobis erit. et comedet carnes vestras
sicut ignis. thesaurizastis vobis iram in novissimis diebus.
Unde Osee ij. Ego dedi eis frumentum. vinum et oleum. et
argentum multiplicavi et aurum que fecerunt baal. i. destruxerunt
gule et luxurie. ¶ Bona vero naturalia dissipantur quando pravis
cogitationibus seu operibus vulnerantur. Unde predicatores suos
alloquitur dominus. ysaie. xviij. Ite angeli veloces ad gentem
convulsam et dilaceratam. convulsam a statu rectitudinis. de
laceratam per pravas cogitationes. ¶ Bona vero gratuita
dissipantur quando virtutes et bona opera amittunt. Unde prov. xxj.
Thesaurus desiderabilis. i. divitie bonorum operum. et oleum. i.
nitor bone conscientie in habitaculo iusti. ¶ Nunc considerandum est in

quibus iste billicus comendatur. Comendatur autem a .iiij^or.
et primo a deuotione humilitatis, quia uocante domino non refugit
nec se abscondit sicut adam, sed diligenter audiuit. unde uocatum
cum dominus suus. secundo a prouisione futuri temporis. cum ait quid
faciam. quia dominus meus aufert a me uillicationem. ¶ 3°
a consideratione proprie imbecillitatis et indignitatis cum dicit.
fodere non ualeo. mendicare erubesco. ¶ 4° a prudenti
remedio future necessitatis. cum subdit. Scio quid faciam.
¶ Vocat autem dominus .iiij^or modis. primo per predicationem. unde
mathei .x. Qui uos audit me audit. ¶ 2° per bonorum largi-
tionem. unde ysaie .lxv. Expandi manus meas tota die ad
populum incredulum qui graditur per uiam non bonam. post cogitatio-
nes suas ¶ 3° per supernam inspirationem. unde Job .xxxiij.
Quando irruit sopor super homines et dormiunt in lectulo tunc
aperit aures uirorum et erudiens eos instruit disciplina. ut
auertat hominem ab hijs que facit et liberet eum de superbia.
¶ 4° per corporis infirmitatem. seu per aliam correctionem. unde
ps. Multiplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerunt.
¶ Et ait illi quid hoc audio de te. In hoc quod non continuo
punit. sed prius inquirit et locum deffensionis tribuit. ostendit
quod nemo puniendus nisi prius conuictus fuerit. uel confessus. Item
notandum quod non debet cito credi cum aliquis diffamatur. Eccli.
xix°. Qui cito credit leuis est corde. Redde rationem
billicationis tue. quasi dicat dum adhuc uiuis prerogata.

quid debeas iudici respondere. Sed qua ratione potest homo reddere cum dicat dominus Mathei xvii. De omni verbo ocioso quod locutus fuit homo reddet rationem de eo in die iudicii. Tunc ait villicus intra se. Quid faciam quia dominus aufert a me villicationem. quasi dicat. Quid ergo ago miserrimus quid dicturus quid faciam cum nil boni proferam ante tantum iudicem. Job xxx. Quid faciam cum dominus ad iudicandum surrexerit et cum quesierit quid respondebo illi. Fodere non valeo. mendicare erubesco. Fodere est penitentiam agere. mendicare sanctorum suffragia implorare. que in futuro locum non habent. nunc ergo tempus est fodiendi et mendicandi. Nota quod est fossio cordis. et fossio corporis. Fodiendum igitur est cor primo per contritionem in consideratione peccatorum suorum. Gen. xxvi. Foderunt in torrente et invenerunt aquam vivam id est gratiam lacrimarum. 2o. fodiendum est per compassionem proximi. Eccl. xxxi. Intellige que sunt proximi tui ex te ipso. 3o. fodiendum est per devotionem in consideratione beneficiorum dei. Similiter fodiendum est corpus nostrum tripliciter. primo per asperitatem habitus. 2o per tenuitatem victus. 3o per exercitium operis. Unde Prov. xxiiii. Prepara foris opus tuum. primo ad habitum. et diligenter exerce agrum tuum quod est corpus per ieiunium ut postea hedifices domum tuam id est conscientiam ex virtutibus et bonis operibus. Deinde debemus mendicare panem gratie. Luc. xi. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie. Hunc panem erubescit mendicare qui est consors et qui indignus sit exaudiri. Prov. 28. Qui declinat aurem suam ne audiat legem. oratio eius erit execrabilis.

Qui g° no valet laborare et erubescat orare / necesse est ut ex° huius villici ofugiat ad tertium remedium scilicet ad erogatoem elemosinarum. Unde ait. Scio quid faciam ipendam micam ut amicos in acquiram. Unde cum amotus fuero a villicatoe recipient me in domos suas. quod consilium dominus ipse ofirmat. facite vobis amicos de mamona iniquitatis ut cum defficeritis recipiat vos in eterna tabnacula.

In quo notatur quod celum est domus paupum. Unde mathei. v. Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum. Sequitur Convocatis singulis debitoribus domini sui. Debitores domini sunt pauperes voluntarii. qui debent deo tollantiam paupertatis et asperitatis et vilitatis pro quibus merentur divitias delitias et gloriam sempiternam. Unde ait dominus luce .xxij°. Ego dispono vobis sicut disposuit in pater regnum etc. Veruntamen quoniam in omnibus hiis opus est. ut iustitia sit in intentione et yllaritas in affectione / dicunt hic .C. cados olei tamquam devotionis et .C. choros tritici pure intentionis. In tritico notatur pura intentio. quia sicut triticum sine palea seminatur. ita et bonum opus purum. debet fieri propter deum. It triticum cum seratur absconditur. quod bonum opus ab huana laude debet occultari. mathei. vj°. Nesciat sinistra tua etc. It triticum mortificatur ut multiplicetur. sicut dominus ait Jo. xij°. Nisi granum frumenti etc. In oleo notatur yllaris affectio. Oleum enim supernatat aliis liquoribus. ita et yllaritas bonis opibus. Ecc. xxxv. In omni dato yllare fac vultum tuum. ij. Corinth. viij. hylarem datorem diligit deus.

Dnica. x.

Cum appinquaret Dnica decima post
dnus Jrlm. videns Penthecosten:-
Civitatem flevit sup illa etc. in euang
hodierno. ¶ Describuntur aut .ij.
in Euang hodierno. s. lacrime dnice passionis. vre
dicto iudaice destructionis. et eliminatio iudeorum
de templo. Quorum unu fuit causa alterius. Nam
ca lacrimarum dni fuit destructio iudeorum ca destruc
tionis cupiditas et malitia iudeorum et spalr sacdotum.
¶ Circa passione dni notant .iij. s. locus. tpe. et qualitas.
Tpus extitit dies palmarum qn in tanta gla suscep
fuit a turbis et tunc in medio exultationis prupit
in lacrimas cpassionis ut instrueret nos qd in quanta
cumqz gla fuerimus no est nob gaudendum in hac
vita. qr sicut dr pu. xiiij. Extrema gaudij luctus occu
pat. et luce vj. ve vob qui nunc ridetis qr flebitis.
¶ Locus fuit mons oliveti. cum s. appinquaret Ci
vitati. no solum corporis gressu. sz intime cpassionis
affectu. Sz Civitas noluit appinquare ei p pniam.
et ideo no meruit indulgentiam. Vn ait math. xxiij.
Jrlm. Jrlm. que occidis pphas et lapidas eos q
ad te missi sunt. quoties etc. et noluisti etc. Jacobi iiij.
Appinquate deo et appinquabit vobis. ¶ Magnitudo
cpassionis no cum dicat videns Civitatem. videns ingq

i preuidens in ultionem sui sanguinis pitturam · fleuit
sup illam · ¶ Nota quod dominus quinquies fleuisse legitur
primo in die natiuitatis more puerorum · unde canit ecclesia ·
vagit infans inter arta · positus presepia ¶ 2° fleuit
in Lazari suscitatione · Jo · xi · ubi dicit Jo · non fleuit
Lazarum mortuum · sed uiuum opatiens illi ad presentis
uite miseriam reuersuro · ¶ · 3° · fleuit sup Jerusalem ·
sicut habetur in euangelio hodierno · ¶ · 4° · fleuit post
cenam · s · nocte qua tradebatur quando orabat in monte
oliueti · ¶ · 5° · fleuit in cruce · quando animam emisit ·
¶ In primo fletu docet nos deflere miseriam conditionis
humane · Eccli · xl · Jugum graue sup omnes filios Ade · a die
exitus de uentre matris eorum · usque in diem sepulture
in matrem omnium · ¶ In 2° docet nos deflere mortem
anime nostre · Lazarus · n · quatriduanus iacens in monumento ·
ligatus institis sudario opertus · lapide supposito pressus ·
significat animam in peccato mortuam que iacet in ergastulo
carnis ligata uinculis peccatorum · operta desidio temporalium ·
· iiii · dies sunt peccatum cogitationis locutionis operationis ·
i praue consuetudinis · ¶ In iii · de quo habetur in hoc
euangelio docet nos deflere mala prauitatis aliene ·
ps · vidi preuaricantes i tabescebam · ¶ In quarto
monet nos flere contra errorem gehenne · Jac · 4° · miseri
estote i plorate · risus uester in luctum conuertetur · i gaudium
in merorem · B · Contremisco a dentibus bestie infernalis

.. uentre infer. a rugientibus paratis ad escam. hoc est uermem rodentem. ignem urentem. fumum et uapo
rem. sulphur et spiritum procellarum. ores tenebras exteriores.
Quis dabit capiti meo aquam et oculis meis fon
tem lacrimarum. ¶ In quarto docet nos flere pro dila
tione. sicut ps qui dicebat Quando ueniam et appa
rebo ante faciem dei. q.d. illud apostoli. Cupio dissolui
et esse cum xpo. ¶ Circa predictionem iudaice
destructionis notantur. iij. scilicet affectus predicentis. mo
dus destructionis et causa. ¶ Primo notatur cum dicit Quia
si cognouisses et tu. quasi dicat si cognouisses cladem
uenturam. sicut ego cognosco merito pariter fleres.
sed quia nescis exultas in rebus pessimis. et letaris
cum male feceris. ¶ 2º notatur cum dicit. quia
uenient dies in te. Ecce pro uno die prosperitatis
uenient infiniti dies aduersitatis. Ecclesiastes ultimo me
mento creatoris tui in diebus iuuentutis tue ante
quam ueniat dies afflictionis tue et appropinquent anni de
quibus dicas non mihi placent. Et circumdabunt te inimici
tui uallo. principes Romani Vespasianus et Titus.
cum Romano exercitu ad capiendam Ciuitatem. Et
circumdabunt te et coangustabunt te undique ut nullus
possit inde exire et ad terram prosternent te. et filios
tuos qui in te sunt. et non remanebit in te lapis super

lapidem. q̄ funditus fuit euersa. ⁊ p̄ʳ ab elio adriano
i alio loco fuit sita. Et app̄z ex hoc q̄ locus in quo xp̄c
crucifixus est dn̄s. ⁊ ortus in quo sepultus est. tunc
erat extra. s; modo sunt in medio ciuitatis. ¶ Deinde
causam euersionis assignat. cum dicit. Eo q̄ n̄o cogno
ueris tēpus uisitationis tue. Tempus uisitationis fuit
tēpus incarnationis qn̄ uisitauit nos oriens ex alto.
hac uisitationem orabat. ps. memento nr̄i dn̄e in be
neplacito tuo/ uisita nos in salutari tuo. ¶ Visitauit
aūt dn̄s pp̄ʳ Judeorum. sicut amicus amicum. It uisitauit
eos sicut medicus infirmum. mathi. ix. n̄o est opus
ualentibus medicus. s; male habentibus. ¶ It uisitauit eos
sicut pastor Gregem propriū. Ezech xxxiiij. Ecce
ego ipse requiram oues meas. ⁊ uisitabo eas sicut
uisitat pastor gregem suum. mathi xv. n̄o sum missus
n̄ ad oues que perierant domus isrl̄. ¶ It uisitauit
eas sicut legatus puinciam suam. abd. j. auditum
audiui a dn̄o legatum ad gentes misit. ¶ It uisi
tauit eos sicut pater famil uineam suam iuxta
petitionem ps. Respice de celo uide ⁊ uisita ui
neam istam. ¶ Moraliter destructio peccatorum ierlm
dampnationem pctōris designat quā si quis p̄ oculo
oculo mentis uiderit amare flebit. Jer. viij. Quis
dabit capiti meo aquā ⁊ oculis meis fontem lacrimarum
⁊ plorabo die ac nocte interfectos ppl̄i mei. ¶ Pᵒ uallo

[margin:] in Quid
e ho ⁊c
qm uisi. eu.

minuci circuindant qui corpus obsident ut aiam extra
hant extractam ad tormētu deducat. ¶ 2° circuindāt
eam qm educta de corpe ad societatem. sue dapnati
onis trahut eiqȝ oīa mala que gessit replicant atqȝ
horendis supplitijs undiqȝ coangustant. ¶ Et nota
q̄ prauam aiam deus tripliciter uisitat aliqn̄ uerbo
predicationis ut illuiet in rationabilē. ps. visitasti
trām inebriasti eam. glosa ubertate passionis pre
dicationis. ¶ Aliqn̄ psperitatis fauore ut alliciat
uim concupiscibilem. Job. x°. vitam et miam tribuisti
michi. et u.t.c.s.m. ¶ Aliqn̄ flagello aduersitatis ut
deprimat uim irrationalem. ps. visitabo in uirga
iniquitates eorum. in uerberibȝ pctā eorum. :

Dnica .xi.

Uo hoies ascenderut Dnica vndecima :-
in templum ut oraret. Luc xviij°.
Determinant in hoc Euu° iij. s. que sunt
orati necessaria. ¶ Ubi sit orandum. ¶ 2 qualiter
pº notatur cum dicitur. Duo.h.a.i.t. ¶ Et
nota qm in hoc q̄ dicit duo notatur uirtus caritatis. In hoc
q̄ dicit hoies notatur uirtus mansuetudinis. qr ho est
aial mansuetum nā. In hoc q̄ dicitur ascenderunt no desiderium eternitatis. Coll. 3°. Que sursum sunt sapite non
que sup terram. ¶ Locus orōis est templum, ut ecclia.
q̄ notatur cum dicitur ascenderunt in templum ut oraret. Ubi dns ait

mathi·xxj°· Dom' mea dom' orois uocabit· Non
locus est de subia orois q' r alibi no possim orare·
cum dns sit ubiq3· bn ppha redarguit Judeos·
q putabat deum esse locale r q no ess3 sup tram
i alio loco n in templo· ys·ultio· Que e dom' ista
qua hedificabitis m· r quis est iste loc' quietis
mee· Simile ait Salon ·3°· Re· 8°· Si celum et
celi celorum te capere no possunt· quato magis dom'
hec qua hedificaui tibi· ex hoc pz q' fidelis ubiq3
orare potest· bn dns ait· Jo·4°· Venit hora qn nc i monte
hoc neq3 Jrlis· adorabitis patrem· s3 ueri adoratores
adorabunt patrem in spu· i· bona intentione q ueritate·
i· p ueris r etnis· in q' innuit q hec duo sunt d subia
orationis· s· intentio bona q finis debit' loc' aut rpe
no sunt de subia· s3 laudabil' circumstantia· q locus
sacratus r bndictus· aptior est r utilior ad orandum·
r hoc pp bj· ¶ p° pp signationem q locus ille signicat
cor fidele· bn ·j°· corinth· 3°· Templu dei scm est· qd'
estis uos· Jt· ij°· corinth· vj°· uos estis tplm dei uiui·
q sicut matiale tplm ~~matiale~~ mundatur· illuiat·
q ornatur· r turificatur· ita q fidelis mundari deb'
p ctionem r cfessionem· illuiari p lectionem, et
predicationem· ornari p bonam oponem· thurificari
p oronem· ps· Dne dilexi decorem dom' tue· q locum
hitationis glie tue· ¶ 2°· pp deuotionem q ibi ex

intuitu crucifixi maior excitat devotio et ferventior fit oratio. ·3°. Cum astat oranti sacra ymago dei nascentis. aut morientis / aut resurgentis / aut ascendentis / stringat animum in amore virtutum. ¶ ·3° propter virtutem. quia benedictio et oratio episcopalis maiorem efficaciam confert orationi ad impetrandum unde in collecta dicitur. Quisquis hoc templum beneficia petiturus ingreditur. cuncta se impetrasse letetur. Similiter Salomon ait ·3°. Reg. ·8°. Domine deus meus audi ymnum et orationem quam servus tuus orat coram te hodie. ut sint oculi tui aperti super domum hanc die ac nocte et quicumque oraverit in loco isto. exaudies in loco habitaculi tui in celo. ¶ ·4°. propter fidelium societatem quorum vota quemunt ad impetrandum. Johel. 2°. Vocate cetum. congregate populum. Ob hoc et sunt campane ut ad earum pulsationem populus in ecclesia congregetur. Unde dominus ait moysi num. x°. Fac tibi duas tubas argenteas quibus convocare possis multitudinem. ¶ ·5°. propter divinam habitationem. quia deus domum sibi dicatam et orantes in ea quadam gratia speciali custodit. et visitat. ¶ ·6° propter frequentiam angelorum. et effugationem demonum. quia locum benedictum benedictum et orantes in eo angeli fovent. et demones abhorrent. Gen. xxviij°. Quam terribilis est locus iste. n. e. h. a. n. d. d. et p. c. ¶ Qualiter autem orandum sit exemplum publicani ostenditur. qui in spiritu humilitatis et anima contrita deum sibi propitium exoravit. propter quod iustificari meruit. Et quia omne bonum per oppositum pulcrius elucessit. primo introducitur phariseus qui iactanter se extullit propter quod deo non placuit. sed eum potius irritavit. publi

canus apte malos. phariseus ficte bonos designat. Sed
sicut ait Jo. in comparatione duorum malorum minus malum
est aperte / quam sanctitatem simulare. Job. Simulatores et callidi
prouocant iram dei. ¶ Superbia pharisei in tribus exprimit.
primo in statu corporis, cum dicat phariseus stans. cum dicatur
Eccli. 30. Oratio humiliantis se / nubes penetrabit. ¶ 2o
elatione mentis cum dicat aput se orabat. tanquam sibi
placens. Greg. Oratio hominis placentis sibi non ascendit
ad deum. nichil tamen inuenit orasse. sed se tamen laudasse. et
orati insultasse. ¶ 3o in iactantia oris cum dicat. Deus
gratias ago tibi etc. Ecce usurpat sibi quod est proprie perfectorum cum dicat
Eccli. xv. Non est speciosa laus in ore peccatoris. Commendat
se quod ab omnimoda bonitate. primo quod malum non fecit cum dicit.
quia non sum sicut ceteri hominum raptores etc. quasi dicat omnes
sunt tales. ego autem iustus sum. uelut hic publicanus.
Ex intuitu publicani. creuit ei tumoris occasio. quia ut ait
Greg. Incentiuum elationis est respectus deterioris sicut
cautela humilitatis respectus melioris. Deinde commendat
se de bono quod fecit. cum dicit. Ieiuno bis in sabbato. id est in ebdomada.
in quo ostendit quod bene sit ordinatus ad se ipsum. decimas do omnium
que possideo. in quo ostendit quod bene sit ordinatus ad deum.
Sed possumus sibi dicere. Tu de te pharisee testimonium perhibes.
testimonium tuum non est uerum. prov. xxvii. laudet te os
alienum. et non tuum. Sed in tribus peccauit iste. quia ceteros
contempsit. de bonis propriis superbiuit. peccata propria non attendit.
¶ Sed huic penitus / contrarius extitit publicanus. qui coram

deo nil nisi pecca sua respicere voluit / Vn publicanus a longe stans tangi polutus. quia peccauerat in se ipm. ecce pudor nolebat oculos ad celu levare. quia offenderat deum. ecce tirnor. sed percutiebat pectus suum. quia lesat proximum suum ecce dolor. Aug. Quid est pectus tundere nisi arguere quod latet in pectore et evidenti pulsu occultum castigare peccatum. Stabat ergo a longe non audens appropinquare sacris. quia se reputabat immundum. ¶ Nota quod Salomon fecerat .iiij.or atria circa templum. primum in quo erat lavatorium et altare eneum ubi orabant sacerdotes. aliud .ij.m illud in quo orabant viri. .iij.m in quo orabant mulieres. .4.m in quo orabant immundi gentiles. ¶ In hijs distinguitur .iiij.or genera orantium. Immundi sunt adhuc existentes in peccatis mortalibus qui debent orare ut mundentur a peccatis. iuxta illud ps. Amplius lava me domine ab iniusticia mea etc. Per mulieres notantur illi qui iam mundati sunt a peccatis / veruntamen debiles sunt ad bonum agendum et isti debent orare ut roborentur in bono opere / Vnde Eccli. xxxviij.o fili mi in infirmitate tua ne despicias te ipsum. sed ora deum et ipse curabit te. Per viros fortes in bono opere qui possunt cum apostolo dicere. Phil. iiij.o Omnia possum in eo qui me confortat. Per sacerdotes notantur contemplativi qui deo iugiter offerunt sacrificium laudis in oratione et devotione mentis. De quibus dicitur ys. lxj.o Vos sacerdotes domini vocabimini. ministri dei nostri dicetur vobis. ¶ Nunc ad consyderationem orationis illius accedamus. Deus inquid propicius esto mihi peccatori. Oratio ista brevis est et magne virtutis. Vn sancti patres tale statuerunt modum orandi ut quilibet deo simbolo / quasi

[margin:] ... illud quod scribitur in libro Regum. peccavi super numerum arene maris. et multiplicata sunt peccata mea et non sum dignus videre altitudinem celi pre multitudine iniquitatis mee :-

reconssito sue fidei fundamento, dicat ter. Qui plasmasti me
miserere mei. et dicat dnicam oroem. Un Jnocentius 3us ait.
Comonendi sunt fideles ut gnaliter a minimo usque ad max.
oroem dnicam et simbolu discant. qm in hijs duabus
sententijs omis fidei xpiane fundamentu incubit. Et
nisi quis has duas snias memorit tenuit / et ex toto cor
de, crediderit / et in oroe sepissime freqntauerit katholic
esse no potest. Jn hac oroe pmo captat bniuoletiam
cu dicit deus. Quamuis hoc uocablm deus diuinam
essentiam predicet, ex diuersis tn adiunctis diuisam hit
significatoem. significat .n. potentiam diuinam. ut ibi. Jn pncio
fecit deus celum et terram. Jt iusticia. ut Exo. xx. Ego
sum deus zelotes uindicans iniqtates patru in filios.
Jt miam ut hic. d. p. e. m. p. quasi dicat tu q sume misericors
es. et sume clemens. ¶ Secundo iplorat ei miam cum dicat.
ppitius esto mi. q fecisti. q assumpsisti. q ~~fecisti~~ (vel cas…) c spm scm
misisti. cui gliam pmisisti. hanc foram ecclia huat in
letanijs. cum dicit ppitius esto, pce nob dne. Dicat aut
ppitius a ppe. qz dns appiquat peccori p effcm mie no ua
lenti ad se accedere ppitiatus aut est no solum ignoscendo iux
illud. Qui ppitiatur ombz iniqtatibz tuis. sz et ulciscendo.
un ps. Deus tu ppitius fuisti eis et ulciscens i. o. a. e. qz ex
magna mia est q castigat / ne nos pctare delectet. //. 3o.
ostendit suam miseriam cu ait. peccori. q. dicat. Jniqtatem
meam ego cognosco et p. m. c. m. e. s. Un qz deuote orauit.
et se ipm accusauit iustificari pmeruit. et io seqt. Am dico u.
nob descendit hic iustificatus i domu suam. s. uita etnam ad qua.

Exiens Ihc de finibz. Unica duodecima.
Tyri, venit p Sydonem post pentecosten.-
ad mare Galilee inter medios fines decapoleos &c.
Mathi vii. ¶ In hoc evu tres p distinguit.
s. medicantes, languentes, & intercedentes. Medicus est xpc. lan
guens surdus & mutus. intercedentes sunt deprecantes pro eo.
¶ Circa medicum no sollicitudo visitandi infirmos cum dicit.
Exiens ihc de finibz tyri, venit p sydonem. ¶ In quibz verbis
no q a quibusdam deus recedit. p quosdam transsit. ad quos
dam, accedit. Recedit ab obstinatis. q sicut ait Job. xxi. dicit
deo recede a nob sciaz viarum tuarum n. Transsit p inconstantes q sic
ait Luc viii. ad tpc credunt &c. Accedit moratur ad psseue
rantes sicut ait Jo. xiiii. veniem & mansionem apud eu faci
emus. Tyrus naq interpr angustia. in qua plr infirmat.
q multiplex e angustia. ¶ pa e rei tpral. de qua R. i. Re. xxii.
Convenert ad david omes qui erat in angustia constituti &
oppressi ere alieno. & amaro aio. multi n sic angustiant de
paupertate tpralium, q de alio no cogitat ut locunt unde
Eccli xxvii. Sicut in ptusura cribri remanebit pulvis, sic
& apoxia hois in cogitatu illius. q electo frumeto gratie
de corde hois, no remanet in eo nisi cogitatio rei tpralis.
¶ 2a est pene tpral. unde Saul ait adolescenti. i. Re. xxxi.
Sta sup me & interfice me. qm tenent me angustie, & ita
multi desiderant mori ut pntes dolores fugiant. & de doloribz

sempiternis non cogitant. ¶ Tertia est divisi cordis de qua ys. xxviij. Coangustatum est stratum ita ut alter decidat et palium breve utrumque operire non potest. lectus enim est consciencia quam sponsum et adulterum id est xpm et dyabolum simul non valet admittere. pallium breve amor quia non potest amari simul deus et dyabolus. quasi sicut ait poeta. Certa bis spatio cum menbris cuiit utroque. Alterius vires subtrahit alter amor. ¶ 4a est remordentis conscientie de qua dicitur Eccli. xiiij. Beatus qui non est stimulatus in tristitia delicti id est quem non remordet consciencia pro delicto aliquo quoniam sicut dicit glo. super illud adiutor in tribulationibus que invenerunt nos nimis. Nulla maior tribulatio quam delictorum conscientia ¶ 5a est accidie de qua Ecc. xxx. Tristitiam ne des anime tue et ne affligas te metipsum in consilio tuo id est in cogitatu tuo. ¶ Mare Galilee signat penitentes propter triplicem amaritudinem scilicet cordis, oris et operis. Hinc est amaritudinem cordis in contritione ys. 38o. Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Item amaritudinem oris in confessione unde Job vijo. Non parcam ori meo sicut ille qui ea pudoris pretium non exprimit. loquar in tribulatione spiritus mei quod est contra illos in quibus apparet plus risus in confessione quam luctus. confabulabor cum amaritudine anime mee, singulas circumstantias confitendo. Item amaritudinem operis in satisfactione pro eo quod non potest tantum satisfacere quantum extimat se teneri. Galilea interpretatur transmigratio vel rota, vel revolutio. In transmigratione non status incipientium qui transmigrat de vitijs ad virtutes.

Ezech. xij°. Fili hominis sume tibi uasa transmigrationis. In rota status proficientium qui ex omni parte uoluunt et nullo angulo elationis seu timoris impediuntur per prospera et aduersa. Ezech. j°. Quocumque ibat spiritus illuc et rote pariter leuabantur sequentes eum. In reuolutione status perfectorum quibus deus reuellat archana consily sui. Jo. xv°. Vos autem dixi amicos etc. Sed quoniam deus omnem statum uite pro suis limitat regul sue legis, recte adiungitur inter medios fines decapoleos. Decapoli est regio .x. ciuitatum et significat karitatem in qua pendet tota lex et prophete. Ro. xiij°. Plenitudo legis est dilectio. Et recte dicitur finis medius quia ut dicit philosophus. Virtus est media inter superhabundantiam et defectum. Vnde Cant. iij°. media caritate constrauit et ita medium tenue beati. ¶ Circa languidum non defectus quo ad promotionem per esse proprium hominis in quo magis brutis precellit. Hoc est in eo quod mutus non erat potens ad proferendum. In eo quod surdus non erat potens ad recipiendum siue ad intelligendum prolata. Sed nota quod naturalis surditas sequitur mutitatem nam omnis naturaliter mutus per omnes erit et surdus. Et est ratio quia nerui nerui procedentes ad linguam continui sunt in origine neruis ad aures procedentibus unde opilato neruo lingue circa principia necesse est opilari et neruos aurium. Spiritualiter fit eo° nam qui surdus erit in audiendo, necesse est ut mutus sit in loquendo, uel docendo. Eccli. v°. Esto mansuetus ad audiendum uerbum dei. ut

intelligas et cum sapia pferas responsum verꝫ. Et hac
de ca iste prius dicitur fuisse surdus et deinde mutus. Et
nō q sicut ait dꝫ instrumentum auditus natura posuit in
medio rotunditatis capitis ut hō audiat circunquaqꝫ
Jacobi .j°. Sit ōis hō velox ad audiendum et c. ¶ Et pꝰ audire
debemus vba predicatoris. q dñs ait Luc. xj°. Beati
qui audiunt vbum dei. et custodiunt illud. ¶ 2° clamorem
dnice passionis. De qua Hebr. .5. Cum claore valido et
lacrimis preces offerens exauditus est p sua reuerentia. Hunc
claorem audiuit tra et contremuit / audiuit sol et obscuratus
est. audierunt petre et scisse sunt / audierunt monumenta et apta
sunt. nescis g° tra insensibilior lapide durior. sepulcris
desperatior. sꝫ multi hunc claorem expellunt desiderio terrorꝫ.
Vn ait Job. xvj°. Terra ne opias sanguinem meum / neqꝫ
inueniat locum in te latendi claor meus. ¶ 3° cōminationem
etne dampnationis qua audiebat Jerꝫ. xv°. A
facie manus tue solus sedebam: qm comminatione replesti
me. ¶ 4°. vocem pauperis. q dicitur pu. xxj°. Qui obturat
aurem suam ad claorem pauperis clabit ipe et nō exaudietur.
sicut patet in diuite epulone qui nō potuit hre guttam
aque. q sicut dicitur Jacobi. 2°. Judicium sine mia fiet illi
qui nō fecit miam. ¶ 5°. deprecationem offendentis. Vn
pu. xxix°. Relinque pximo tuo nocenti te / et tunc deprecanti tibi
pcca soluentur. ¶ Circa intercessores notantur duo p°. n. ad
ducunt languidum ad Jhm. Deinde orant p eo cū ipe p se nō

possit orare. Et p talos dessignatur plati et sacerdotes q uerbo
exortationis et exemplo boni operis et affectu pie compassionis tenentur
:·figa· ducere peccatores ad xpm. Gen. xlij. no uidebitis faciem mea
n fratrem urm minimum adduxeritis uobiscum. qr dapnabile
e prelato si ul' unus de e comissis ppter ei' negligentiam amittat.
Sz quidam p praua exempla potius ducunt aias ad infectionem.
q ad saluationem. ¶ 2o mr orare p subditis. hoc n. e officium
figa· sacerdotis. Sicut de aaron legitur Nu. xvj. Stans int mortuos
ac uiuentes p pplo deprecatus est et plaga cessauit. mortui sunt
peccatores quibus oranda e remissio culpe. Viuentes iusti quibus
orandum est augmentum gre. Sz sicut dicit btus Gg. Quo
alijs ueniam postulat qui ut sibi uidere sit placatus ignorat.
¶ In curatione uo infirmi .vj. leg xpm fecisse. ¶ po n. apphendit eum
de turba seorssum i quo no separatio a malorum societate. ¶ 2o misit
digitos in auriculas ei' in quo no imissio gre. ¶ 3o expuens
tangit linguam eius in quo no infusio sapie q no in spuuto
qd pcedit ex ore. Vnde sapia dicit. Eccli xxiiij. Ego ex ore al
tissimi pdiui. ¶ 4o suspexit in celum docens nos dirigere intentionem
ad finem ut eterna bona considerem et affectem. ys. xl. Leuate
in excelssum oculos uros. ¶ 5o ingemuit docens nos flere
p desiderio patrie et incolatu pntis mise. ps. heu m qr incolatus
ms p. e. etc. ¶ 6o ait ephetaq e adapire qd uerbum grte
potentie fuit patet cu subditur Et statim apte sut aures
ei' ut p eas uerbum uite intraret ad aiam. qui eam illustraret
sapia celesti ut consequetur uitam eternam ad qua ::

Beati oculi qui vident Dominica terciadecima
que vos videtis et c. post pentf :
Nota q duplex e btitudo. vna p graz altera
p gliaz. vna d btitudine patrie. alia d btitu
dine vie. D btitudi patrie dicit ps. Beati
qui h. i. d. t. d. i. s. s. l. t. D btitudi vie sub
iungit. Btus vir cui est auxiliu abs te q labores hui scli.
asensiones in corde suo disposuit. s. gradus quibz ascendat
ad gliam. Gradus isti sunt viij. virtutes quas dns enumerat
mathi. v°. Bti paupes spu et c. Vtraqz vo btitudo surgit
a visione dei. illa a visione p spem. Vn Jo. xvij°. Hec e vita
eterna ut cogscant te solum deum et c. Ista a visione p fidem
sicut hetur hic. Bti oculi et c. Dicit Ambz sup ps Bti in
maculati. Omnes volunt esse bti. et mali. Et ro est. qz
ho creatus est ad hndaz btitudine et ideo appetitus btitu
nalis est impssus ei. Sz est sciendum q aut xpc lo 240.
cutus e discipulis d visione corli qua videbat huanitatez.
aut d spuali qua videbat diuinitatem. Si d corporali
g° bti fuerit Judei qui viderut et crucifixerut, ut herodes
qui vidit et sprevit. Aut pilatus q vidit et condempnauit eu.
q manifeste falsum e. cum ipe dicat d nob Jo. xx°. Beati
qui no viderut et crediderut. Si vo intelligat d visione
spuali, nonne viderut eum patre et pphe p fidem, cu dns
dicat Jo. 9°. habraa pat vr exultavit ut videret die meu.
vidit et gauisus est. Quare g subdit, multi reges et pphe

noluerunt videre que vos videtis et non viderunt. Propter quod dicendum est
quod non loquitur de visione corporali sed de visione corporali coniuncta
spirituali qua viderunt divinitatem in humanitate sicut ait Jo. i°
Vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre plenum gratia et veritate. i. signa ineffabilia divine
potentie et specialiter gloriam transfigurationis gloriam resurrectionis atque ascen-
sionis in celum et missionis spiritus sancti per que innotuit esse filius dei.
¶ Homo quidam descendebat ab Jerusalem in Jericho et incidit in latrones.
Homo iste fuit Adam qui a gloria paradisi cecidit in exilium
huius mundi a statu felicitatis et immortalitatis in miserias huius
vite mortalis. ¶ Et notantur hic mala in que incidit per peccatum.
¶ Primum est amissio interne quietis que est paradisus spiritualis quod notatur
ibi descendebat ab Jerusalem que interpretatur visio pacis quando perdidit omnem
pacem et quietem. ¶ 2m est defectus omnium bonorum quod notatur
ibi In Jericho que interpretatur defectus quia nunc omnibus indiget et aliud
cum labore cogitur mendicare. et significat hunc mundum quia ipsum oportet
habere victum a terra vestitum ab animalibus adminiculum a iumentis.
¶ 3m est oppressio malorum spirituum quod notatur ibi incidit in latrones
id est in potestatem demonum per consensum primum. Unde Job xix. Simul
venerunt latrones et fecerunt sibi viam per me. quia per primum
parentem invaserunt totam posteritatem. Et dicuntur latrones
a latendo propter invisibilitatem nature. Unde ps. Insidiatur quasi leo
in spelunca sua. ¶ 4m est amissio gratuitorum bonorum quod notatur
ibi. qui et despoliaverunt eum. scilicet vestimentis gratie et innocentie
et immortalitatis quibus ibi erat indutus. ¶ Vel latrones
sunt vitia tamquam satellites. Superbia namque abstulit homini pallium
humilitatis de quo iij Reg. xix. Operuit helyas pallio vultum
figura suum. ¶ Invidia abstulit ei tunicam misericordie. Avaritia largitatem.

et passiones. Gulam temperantiam et sobrietatem et sic de singulis. ¶ 4ᵒ est vulneratio sive debilitatio bonorum naturalium, quod notatur ibi: Et plagis impositis. In ceteris membris abierunt semivivo relicto. Homini enim nudo in quolibet membro de facili potest vulnus infligi. Sic homini denudato bonis operibus et gratia dei de facili demones vulnera peccatorum infligunt. Unde in canticis: Vulneraverunt me, percusserunt me, et tulerunt pallium meum. ¶ Sequitur de statu reuocationis cum dicit. Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via etc. In sacerdote notatur lex sive ministerium legis. In leuita prophete, quia per legem et prophetas disposuit deus homines ad se revocare. Et specialiter sacerdos iste fuit moyses legis dator, quia sacer dux et sacra docens. De quo iij dicuntur. Primum est quod descendit eadem via, scilicet a defectu non solum pene sed et culpe. ¶ 2ᵒ est quod vidit illum, id est fecit illum videre vulnera sua, in quo notatur utilitas legis cum eius simplicitate, quia si non curabat tamen ostendebat peccata et prohibebat ea. Unde Ro. 3ᵒ: Per legem enim cognitio peccati. ¶ 3ᵒ est quod cito preteriit, in quo notatur brevitas observantie legis. Fuit enim umbra sive figura future veritatis. Unde hebr. x. Umbra habens lex futurorum bonorum. ¶ Sequitur de statu reconciliationis cum dicit. Samaritanus quidam iter faciens etc. Samaritanus interpretatur custos et significat Christum, de quo dicitur in ps.: Nisi dominus custodierit civitatem frustra vigilant qui custodiunt eam. ¶ Et notantur hic iij de eo. ¶ Primum est quod iter fecit, cum dicitur iter faciens. Iter fecit Christus per incarnationem, sicut ait Jo. xvj: Exivi a patre et veni in mundum. ¶ 2ᵒ venit secus eum, scilicet per huius passibilitatis assumptionem. Phil. ij: In similitudinem hominum factus.

¶ 3ᵒ est quia uidit eum per compassionis affectum. Ezech. xvi. Vidi
te conculcari in sanguine tuo. ¶ 4ᵒ. appropinquauit ad eum per pas
sionis et mortis susceptionem. ps. Veni in altitudinem maris i. sponte
ascendi patibulum crucis ubi gustaui amaritudinem mortis. item
tempestas dimersit me. i. sedicio et impetus Judeorum ad similitudinem
Jone quem cetus absorbuit. sed tercia die euomit. ¶ 5ᵒ. alligauit
uulnera eius per sacramentorum appositionem quibus quasi quibusdam
fasciis peccatorum uulnera cohibentur. Vnde ys. xxx. Alligabit
dominus uulnus populi sui et percussuram plage eius sanabit. In
fundens oleum et vinum. Jn oleo misericordia que generat spem. Jn vino
iusticia que incutit timorem. Et recte utrumque iungit ne spes de
generet in presumptionem. uel timor declinet in desperationem. ¶ 6ᵒ
imposuit illum in iumentum suum et duxit in stabulum et curam
eius egit. Hoc iumentum fuit corpus christi. Vnde dicit ad patrem
per ps. Vt iumentum factus sum apud te. quia sicut dicitur j. pet. ij.
peccata nostra pertulit in corpore suo super lignum. Stabulum significat
ecclesiam in qua reficiuntur animalia mansueta. Vnde ps. Animalia
tua habitabunt in ea. ¶ Sequitur de statu peregrinationis. Et
altera die. i. post resurrectionem in die. i. glorie post diem misere
quia non uacabat ei diutius in terra morari cum oporteret eum ad
patrem redire consummato nostre redemptionis opere. protulit duos
denarios et dedit stabulario et ait. Curam illius habe etc. quia
apostolis et eius successoribus. i. sacerdotibus claues commisit cum ait.
Jo. xx. Accipite spiritum sanctum quorum remiseritis peccata remittuntur
eis. etc. Vbi dicit glo. quod due claues sunt discrecio et potestas ligandi.

atque soluendi. has ministri ecclesiastici debent exercere circa
curam sanitatis peccatoris ad deum. conuersi discreti iudicando
diuersitates et circumstantias peccatorum et discernere inter morbum
et non morbum peccati. ¶ Et nota quod deus primo agit circa peccatoris
culpam remouendo, deinde ministri absoluendo et penitentiam
imponendo. unde sicut dicitur Jo. xj°. Ipse per se Lazarum suscitauit.
deinde discipulis soluendum commisit dicens. Soluite eum
et sinite abire. debet et superogare i. super bona uitam et iterum
doctrinam atque maiora opera consiliorum addere. Et talibus reddet
dominus mercedem laborum. cum reddicit dicens Euge serue
bone et fidelis intra in gaudium domini tui. ad quod etc. omnes

Cum ingrederetur ihesus Unica quatuordecima :–
quoddam Castellum occurrerunt ei. x.
viri Leprosi etc. ¶ In hac Euangelio
notantur .iij. ¶ primo est humilitas incarna
tionis cum dicitur. Cum ingrederetur ihesus quoddam castellum.
Et secunda curatio humani generis. cum subditur. occurrerunt x. u. l. ¶ Tercia
deortatio ingratitudinis ibi. Unus autem ex illis. Dicat
ergo. Cum ingrederetur quoddam castellum etc. Castellum in
hoc loco dicitur mundus iste diminutiue ¶ primo propter bonorum
diminutionem. quia sicut ait ps. Diminute sunt ueritates
a filijs hominum. s. ueritas bone uite. iustitie et doctrine.
unde. Osee. 4°. Non est ueritas et non est misericordia et non est scientia dei
in terra ¶ 2° propter spatij breuitatem. quia tota mundi huius spatio
sissima latitudo. modica est respectu celestis patrie. unde dicit

Boeti⁹. Omnem t're ambitum / ad celi spatium puncti ostat
optinere rationem. ¶ .j.⁹ castellu vocat⁹ p⁹ contraria uoluntat⁹
rebellionem. Deblauit p factori suo quem fortis armat⁹
ille latro dyabolus in pace custodiuit a' mu'n suum .s. pre
sentem mundum. a quo introducebat hoies in infernu.
Ingressus e' g⁹ dns hoc castellu ueniens sicut magn⁹ me
dicus ad egrotum. q iacebat p totum mundu. Vn dic. math.
9°. Non est opus ualentibz medicus. s3 male hntibus.
¶ Occurrunt ei .x. viri Leprosi. Nota q lepra e iulis
corruptio, ul infectio membror / ex putrefaction humor
7 sigt pccm mortale qd totam potentia3 corrupit 7 ideo h
abhominabilem reddit. Vn deutron. xxiiij. Obserua diligt'
ne incurras plagam lepre. ¶ Nota q sunt iiij. spes lepre.
p^a ex corruptioe sanguis. 7 dr alopitia ab alopicibz .i. uulpibus
q sicut uulpes hnt supcilia depilata / ita illi qui laborant
hac spe / patiuntur supcilior depilation. 7 oculor deprauation.
facies q3 inflat' 7 rubet / nares oprimunt' 7 sanguis editur.
hec spes sigt luxuriam. cui corruptio p⁹ manifestat' in oculis. q
sicut dic Augs. Impudicus oculus. impudici cordis est nuntius.
Eccli. xxxj°. nequius oculo qd creatu est. n' em corrumpit extio'
oculus / s3 7 interior .s. intellcus. Vn ps. Nolite fieri sicut equs
7 mulus qbz no est intellcus. ¶ Et nota q duos custodes
adhibuit deus oculis exterioribz. s. supcilia que phibeat hu
mores a capite / defluentes, 7 palpebras tagi sepes que phibe
ant ingssum rebus ab extrinseco uenientibz. Eodem modo

inferioribus oculi duos ad iubo debemus custodes. s. reuerentiam
dei et timorem inferni. In superciliis non reuerentia in spirono dei.
que prohibet hominem turpia cogitare. Exo. 20. Cogitatio peruersa
aduertit sensum. In palpebris non timor penarum inferni qui
prohibet prauis affectionibus locum dare. Job. x°. Dimitte me
domine. ut plangam paululum dolorem meum. ¶ 2° intumescat
mens i. uenosi quadrimo facies leprosi. propter habundantiam temptationum
Job. x°. Operuit faciem eius crassitudo. Rubet propter executionem
turpium. Eph. v°. Que in occulto fiunt ab ipsis, turpe est dicere.
Nares comprimuntur. quia non sentiunt fetorem proprium. Amos. 4°.
Ascendere feci putredinem castrorum uestrorum in nares uestras.
et non redistis ad me. Sanguis. i. peccatum effluit propter corruptionem
aliorum. 3° Re. ult. Fluebat sanguis plage in sinum currus.
Quod fit quotiens peccatum prelati redundat in subditos. ¶
Cum lepra fit ex corruptione colere et dicatur leontia. Leo enim
est animal ualde collericum adeo ut a primo anno usque ad tertium
patiatur tertianam deinde fit quartanarius propter coleram adustam.
Qui laborat hac specie patiuntur fissuras labiorum gracili-
tatem uocis siccitatem pectoris. contractionem pedum. fissu-
ras manuum. et casum articulorum. Unde signat superbiam. Superborum
namque labia finduntur. per dissensionis uerba et contentionis. Unde
prouerbia xiii. Inter superbos semper iurgia sunt. siccatur pectus a ger-
mine bone cogitationis. Unde. Eccli. x°. Radices gentium
superborum arefecit deus. Contrahunt pedes .i. affectiones. quia
non extendunt eas in deum. sed contrahunt ad se ipsos per appetitum

xxiiij honoris. phil. 2°. Omnes que sua sunt querunt non que ihu xpi. Vindunt man' .i. operationes. quia non choerent ad primum. Cadunt et articuli. quia in eo quod volunt videri discreti apparent stulti. ¶ .3a. est ex corruptione melancolie et dicitur Elefantia. Elephas enim est animal melancolicum et nullas habet iuncturas, preterea sicut animal Elephas maior est inter cetera animalia / ita et hec species maior est et difficilior ad curandum et signat avaritiam que difficilius emendatur. quia non in senectute deficit. sed magis ac magis crescit. Vnde Eccli. xxxj. Qui aurum diligit non iustificabitur. Qui laborat hac specie colorem habet terreum. similiter et avarus quia de terra est et de terra loquitur. Item patitur in manibus fissuras. in naribus et in pedibus et divisionem partibus corporis. quia avarus divisus est totus per diversas voluntates et diversas operationes contra quos dicitur Eccli. x°. fili ne in multis sint actus tui. ¶ .4a. est ex corruptione flegmatis, et dicitur tyria. a. tyriasis .i. scamis. que fiunt in capite ex habundantia flegmatis. vel dicitur a. tyro serpente. quia sicut ille de facili deponit spolium ita et qui laborat hac specie et significat ypocrisim. hypocrita enim quodammodo deponit spolium proprie iniquitatis / per simulationem per simulationem simplicitatis. Mathi. 7°. veniunt ad vos in vestimentis ovium. Item oculi corporis lacrimantur per simulationem compunctionis. Eccli. xij. In oculis tuis lacrimabitur inimicus. Item ostendunt scamas et sordes in cute per simulationem penitentie. Mathi. vj. Exterminant enim facies

suas. Et non syntomata lepre: Ulcera, vox rauca, corruptus anelitus, algor, ardor, sive sitis defusio. ¶ Signa lepre ulcera significat peccata detecta. peccatum namque ad modum lepre quanto fortius occultatur et per confessionem non detegitur, tanto postmodum turpius aperitur. Exo. ix. Tulit moyses cinerem de caminis et sparsit illum in celo, factaque sunt vulnera vesicarum turgentium in hominibus et iumentis. Caminus est cor humanum. manus plena cineris, opera fragilitatis que in celo sparguntur cum homines de vitiis gloriantur. Ys. iii. peccatum suum quasi sodoma predicaverunt, nec absconderunt. Fiunt autem ulcera hec in oculis qui non vident eterna. Ps. Oculos suos statuerunt declinare in terram. In auribus, qui non audiunt legem dei. In naribus qui non sentiunt suavitatem paradisi. Ezech. xxiii. Nasum tuum et aures tuas precident. In labiis qui non est in ore eorum veritas. Sapie. i. Os quod mentitur occidit animam. In manibus qui operantur iniquitatem. Ys. i. Manus vestre sanguine plene sunt. In pedibus qui currunt ad vanitatem. Prov. i. Pedes eorum ad malum currunt. ¶ Vox rauca est indignitas divine laudis sive predicationis. Eccli. xv. Non est speciosa laus in ore peccatoris. Ps. Peccatori autem dixit deus quare tu enarras etc. ¶ Corruptus anelitus sunt verba corrumpentia. i. Corinth. xv. Corrumpunt bonos mores colloquia prava. Ad litteram nam leprosus inficit ex confabulatione et cohabitatione. Algor est timor male infrigidans. Ardor vero amor male incendens. Ps. In

figura.

ccensa igni et suffossa ab increpatione vultus tui peribunt. Ubi dicit glo. Omnia peccata sunt vel per cupiditatem vel per timorem, scilicet quia amabat ut bene sit et cetera. Quarto est appetitus peccandi per aviditatem ab humore gratie dei. eo quod in peccato non est satietas. Unde prov. xxii. Venter impiorum insatiabilis. Jo. Voluptas insatiabilis est et contra famem non satietatem parit. Contra quos dicitur matth. v. Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam quoniam ipsi saturabuntur. quia iustitia est substantia que satiat. iniquitas vero non habet substantiam. et ideo ventrem devoratium vacuos relinquit. Diffundit lepra per corpus sic et peccatum per totum hominem ad modum cancri vel morbi. Decem itaque viri leprosi significant totum genus humanum peccati lepra infectum vel solum lepra originali peccato quod infecit naturam. sed et actuali quod inficit personam. Tria vero leguntur ipsos fecisse. scilicet occurrisse. a longe stetisse. et vocem levasse. Occurrit homo deo penitendo et deus homini gratiam infundendo. prov. xxii. Dives et pauper obviaverunt sibi. Dominus a longe stat propter indignitatem considerando quia multum recessit a deo, contraria namque naturaliter sunt remota sicut peccatum et gratia unde Gen. i. Divisit lucem a tenebris. Item dicitur quod leprosi levaverunt vocem suam in quo notatur intensio doloris ex corde in vocem prorumpens iuxta illud ps. De profundis clamavi ad te domine. Et quia secundum apostolum Oris confessio fit ad salutem. confitentur

i xpo diuitatem z huanitatem/ cum dicit Jhu pceptor·
Jhc idem e q saluator z opetit diuitati· qz dni est salus
pceptor ptinet ad huanitatem· qz xpc no solu appuit
i carne ut nos redimet· s z ut uitatem doceret·
Jo· xiij· Vos uocatis me magr z d· b· d· s· z· q· Et ognue
pceptorem eu uocant· qz se de transgssion pctor accusant.
Deinde miam illius implorat cum dicit/ misere nri·
quasi dicat miseri sum· s z tu dne misator z misicors.
go misere nri· pcta odonado z gram oferendo ¶ Sextum.
Quos ut uidit dixit· Ite ondite uos sacerdotibus. Vadit
pctor pors uite statum relinquendo· Ostendit se sa
cdoti osciaz suam p ofessionem appiedo/ ¶ Et nota
q ualet ofessio ad duj· ¶ p naqz ualet ad cogitionem
pcti· qz Sacerdos penitentem facit cognoscere qualit
z quantum deliqd· vn l'euit· xiij· Judicium Lepre· ad
Sacerdotem ptinet ¶ 2° ad purgationem pcti· qz eru
bescentia e magna pars pnie vnd Aug· p uos pcatis·
p uos erubescatis. erubescentia n ptem remissionis ht·
In quo ostendit q nullus pot p scriptam ul p alium co
fiteri nisi sit mutus/ ul no intelligatur· ydioma ipius/
¶ 3° ad taxation pene· qm s· quantitatem pcti ad judiciu
sacerdotis/ pnia taxanda e delinquentis· Deut 25· p m
sura pcti/ erit z plagarum modus· ¶ 4° ad relaxationez
pene i parte ex uirtute clauium· Jo· xx· Quorum remise

ritus peccata remittant eis. ¶ .q. ad humiliatem. Aug.
deus exigit confessionem ut liberet humilem. ad hoc dapnat non confitentem ut puniat superbientem. ii. Re. xii. quod
David humiliter confessus est dicens peccavi. dictum est ei a propheta
Dominus transtulit peccatum tuum. non morieris. Ambr. O breve
verbum peccavi. o iii. sillabe que portas aperiunt paradisi ¶ vi.
ad exhonerationem et hec quoad confessionem venialium. quia
sicut dicitur Eccli. xviii. Qui modica spernit paulatim decidet.
Aug. Si quando intrant aque per minutissimas rimulas ad
sentinam exauriatis eam per confessionem ne plus intrando
cumulus fiat et navem mergat. ¶ Septimo ad gloriam dei.
Iosue vii. Da gloriam deo et confitere quod feceris ¶ viii.
ad infusionem gratie. quia quandoque confertur homini in ipsa confessione. que
prius non erat collata. Ps. Confessio et pulcritudo in conspectu eius.
¶ viii. ratio ad augmentum gratie. quia tunc ei gratia dei magis
augmentatur. et de virtute confessionis est versus ¶ Construit et
purgat. taxat. confessio lavat ¶ Submittit. leviat. infundit.
laudat. et addit. ¶ Sequitur et ipse est dum irent mundati
sunt. quia sola contritio est proposito cum proposito confitendi a culpa mundat.
Ps. Dixi confitebor adversum me iniustitiam meam domino et sequitur. Et tu remisisti impietatem
peccati mei. Sequitur unus autem ex illis etc. In hoc uno significatur
unitas electorum que cogitatione et affectione ad sue mundationis
auctorem et magna voce magnificat eum. de magnitudine culpe
dimisse et de impensione gratie. sequitur et cecidit in faciem. scilicet per humilitatem

grãs agens· p bone opationis feruorem ¶ p huiꝰ· mlti
reproborum significat· que p transgressionem deficit a deo
preceptorum et p ingratitudinem claudit ẽ fontem diuinorum
beneficiorum. De ingratitudine sic dicit B'. Ingratitudo est aie
pdicio· exinanitio meritorum· uirtutum dispsio· beneficiorum
pemptio· hostis gre· psecutrix iustitie· ipa est uentus urens
q pietatis fontem· mie uenam· et gre fluenta dessicat·
p hanc emancipatus in seruitutem iuste redigitur. dandum
impedit· et datum tollitur. Vn dicit Lex· Si manumissus
ingratus circa patronum suum extitit, et quadam iactantia
aduersus eum ceruicem erexerit aut leuis offense contraxerit
culpa· a patronis rursus sub imperio ditioneque mittatur.
Et de talibus reperiuntur hodie multi· q in articulo necessitatis
currunt ad deum siue ad scos· et emittunt uota plima· sed
postq euadunt picula no curant· ps· Vouete et reddite·
Vouere namque uoluntarium est· sed reddere necessarium·

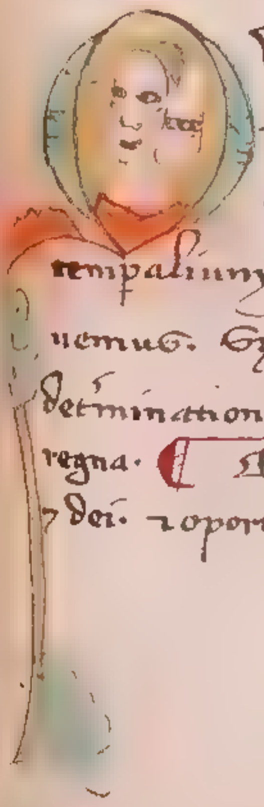
Querite primu regnum celorum dnica quintadecima
et iustitia eius et hec oia adicietur uob· ¶ In hoc
Euuangelio cor nrm dns abstrahit a sollicitudine
temporalium ut illud ad celeste regnum p desiderium ele
uemus. Et in hoc q no ait simplr querite regnu· ymo cu
determinatione inqt querite regnum dei· innuit esse et alia
regna· ¶ Est· n· quadruplex regnum· s· carnis· mundi· dyab·
et dei· et oportet ut in aliquo horum militemus· qr sicut ait Job· vij·

Militia est uita hominis super terram u[bi] dicitur. B[?] ¶ Carni militamus gulle illecebris seruiendo. luxurie motibus obsequendo. contra quod monet .1. pe. 2.
Obsecro uos tamquam aduenas et peregrinos .i. abstinere uos a carnalibus desideriis que militant aduersus animam. Ro. 8. Qui in carne sunt deo placere non possunt ¶ Mundo militamus auaricie estibus anelando. honoris altitudinem affectando. Jacobi 4°.
Quicunque uoluerit esse amicus huius seculi inimicus dei constituetur.
¶ Diablo militamus bonorum profectibus inuidendo et superbie spiritu intumescendo quod sicut dicitur Sapie. 2. Inuidia diaboli mors introiuit in orbem terrarum. ¶ Deo militamus pietatis operibus insistendo et de isto Regno acquirendo dicitur hic ¶ Est autem regnum illud excelentissimum propter quatuor. ¶ Primo propter diuturnitatem. ps. Regnum tuum domine regnum omnium seculorum. Dan. 7°. potestas eius potestas eterna que non auferetur. cum regnum terrenum est fragile et momentaneum. vnde ecc. x°. Omnis potentatus uita breuis. ¶ 2. propter amplitudinem. vnde baruch. 3°. Quam magna est domus dei. et ingens locus possessionis eius. sed terrenum regnum est augustum.
Jo. xvj°. In mundo pressuram habebitis. ¶ 3° propter tranquillitatem ysa. 32°. Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. sed Regnum terrenum sepe turbatur. Sape xiiij. alius alium per inuidiam occidit. ¶ 4° propter securitatem ysa. 32°. Securitas erit usque in sempiternum. sed regnum mundi semper est cum timore. Job xv°. Sonitus terroris semper in auribus eius. Generatio. Non est liber

qui suos timet ¶ ·4· propter affluentiam, prov. 8. mecum
sunt divitie et gloria. ps. Replebimur in bonis domus tue.
et alibi gloria et divitie in domo eius. Sed regnum terrenum
est in defectu. Eccles. v. multe sunt opes. multi et qui co-
medunt eas. ¶ ·v· propter uniformitatem. ps. Cuius parti-
cipatio eius in idipsum. Sed regnum terrenum est divisum. ps.
vidi iniquitatem et contradictionem in civitate. ¶ ·6· propter iocun-
ditatem. ps. Quam magna multitudo dulcedinis tue domine.
Sed regnum terrenum est in errore. Bern. in meditationibus.
In quantam tribulationem deveni. et in quos fluctus tristitie in
quantum sum etc. Hoc regnum querere debemus orando. Mathei 6.
Adveniat regnum tuum. It. Bern. operando. ys. 21. Si queritis
querite. et hoc instanter cum tota sollicitudine. quia tempus breve est.
Deut. 32. Adesse festinant tempora. ¶ Et iustitiam
eius. Iste est bonum spirituale. et sumitur hic iustitia prout est ordo
quantum ad se. ad deum et ad proximum. Ad se per peccati puni-
tionem. ad deum per dilectionem. et ad proximum per compassio-
nem. ¶ Et hec omnia scilicet temporalia que ultra sunt et
minima adicientur vobis. ne putent esse tres utile. Sed
adicient quasi adiectivo modo. non substantivo. Unde Crisostomus.
non dixit dabuntur. quia quasi nichil sunt. et ita quere futura
et accipies presentia. Sed quidam de adiectivo faciunt substanti-
vum etc. De quibus dicit Augustinus. Ve hiis qui relinquunt te

dne roberat in uestigiis tuis. ¶ Queritur quare dns
frequenter bonis subtrahat necessaria. cum hic prinsit ea illis
admiceda ad quod dicendum quod multis ex causis tribuit dns ne
cessaria ¶ Dat enim ea pueris ad allitiendum eos. It dat ea
infirmis ad solatium contra tedium et tristiciam huius seculi. It dat
ea diuitibus ad erogandum. vnde diuitie a diuidendo nominantur.
Luc. xvj. Facite vobis amicos de mamona iniquitatis. ¶ vnde
diuitie de bonis acquisitis meritorum possunt si conferantur amore dei. prouerbiorum
xiij. Redemptio anime viri proprie diuitie. Crisostomus. Ibi substan
tiam colloca. ubi patriam habes. quia stultitia est illic relinquere.
unde exitur est. et illuc non premittere. quo itur est. It sola
misericordia sequitur hominem. Ambrosius. Non sunt hominis bona que secum
ferre non potest sola misericordia comes est defunctorum. apoc. xiiij.
Opera enim illorum sequuntur illos. It sunt advocatum in die iudicij.
Eccli. xxix. Conclude elemosinam in sinu pauperis et hec pro
te exorabit et liberabit. ¶ It dat dns temporalia reprobis
ad premium quodammodo remunerando eos in hac uita.
quia fecerunt aliqua de genere bonorum non est eis datum eterna.
vnde de Nabuchodonosor. dns ait Ezech. xxix. Pro eo quod seruiuit mihi
adversus tyrum. dedi ei terram egypti ¶ Sed subtrahit diuitias
dns bonis propter duas causas. prima est ut magis desiderent eterna.
alia est quia temporalia frequenter sunt occasio peccati. Thym. vi. Qui u. d. f. etc.

Ibat ihc in civitatem que vocat naym etc. Dnica
In hec evangelio iiij notant. ¶ p° e Salvatoris xbi
ytineratio ibi. Ibat ihc in civitatem. ¶ 2° vidue consolo-
ibi. Cum appropinquaret porte civitatis. ¶ 3° defuncti
resuscitatio i. Et accedens tetigit loculum ¶ 4° ibe-
miratio. ibi accepit aut omnes timor. ¶ Sed p° dicat
q° ibat ihc in civitate que vocat nay. Ad litteram n°
naym civitas est galilee. 2° miliario a thabor.
Moralit vero civitas hec aia est cui rex e ratio. princi
pes v sensus. populus cogitationes et affectiones. quas ro
disponit suis legibus et refrenat. Eccles. x°. Ve tre cuius
Rex puer est i. puerilis, et cui principes i. sensus mane
comedunt i. pravis delectationibus delectantur. Bta terra
cui Rex nobilis est nobilitate virtutum. poeta. nobilitas
aut sola est que moribus ornat. Civitas hec vocatur
naym q intpr comotio. qr semp movet anima qr p gratiam
ad eam xpc accedat / movet namque dum gaudet prosperitate.
contristatur in adversitate. sperat diu vivere. timet temporalia
amittere. Sed postquam xpc accedit dolet de comissis. timet
de suppliciis. gaudet in iustitia. sperat de gloria. ps. Comovisti
dne terram et conturbasti eam. sana contritiones eius. qr comota e.
Quid mirum si qn iustitiarius venit in civitatem. turbat
reus ofensse / reus / conscii et principes pene. Ciiio. Cum diem illu

ꝯsidero totꝰ mente ꝛ corpe ꝯtremisco. Discipli euntes cū Jhu
sunt uirtutes que nos ꝯ doctrina illius informant ꝛ a passionibꝫ
uitiorꝫ curat. Turba copiosa sunt motꝰ ꝯpunctionis. s. timor.
pudor. dolor. ¶ Sequitur cum aut appropinquaret porte ciuitatis.
porta exterior est quilibꝫ senssus. per que homo interior ad exteriora
egreditur. ꝛ peccatum ad aīam ingreditur. vnde senssus carnales
semper debent esse clausi. quando Jhc intrat ad nos. hyō:
ianuis clausis. ¶ porta interior ē uoluntas ꝛ ad hanc xpc ꝯ
accedit ꝯ pulssat ut apiatur ei. vnde apoc. 3°. Ego sto ad
hostium ꝛ pulsso. Stat ad hostium expectans ad penitentiam.
pulssat excitans uoluntatem. ¶ Sequitur ecce defunctꝰ
efferebatur. Defunctꝰ iste significat aīam mortuam. i. peccatis
ꝛ nō. quia mors nichil aliud est nisi priuatio uite. priuatur autem homo
per mortem corporalem uita. dignitate. nomine possessionibus
ꝯ amicis. ita ꝛ aīa per peccatum amittit deum qui ē uita eius.
Deutron. xxx°. Ipse est uita tua ꝯ longitudo dierum tuorum
amittit dignitatem. i. similitudinem dei. vnde ps. homo cum
in honore esset nō intellexit. ꝯ. e. i. i. ꝛ. s. f. e. i. quasi dicat
diuinam simillitudinem comutauit in bestialem deformitatem.
amittit ꝯ nomen. i. famam. quia sicut dicitur pu. x°. memoria
iusti cum laudibꝫ ꝯ nomen impiorum putrescet. Amittit
possessiones ꝯ diuitias. i. uirtutes ꝯ bonas operationes. Tren. j.

manu suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius. Amittit
amicos et consanguineos .i. presidium angelorum unde dominus ait
ys. v. auferam sepem eius et erit in direptionem. Defunctus
effertur cum peccatum in corde conceptum producit ad notitiam
plurimorum. Et nota quod iste defunctus erat adolescens quia
in hac etate plus frequenter contingit incipit homo peccare. Gen.
viii. Sensus et cogitatio humani cordis in malum prona
sunt ab adolescentia sua. et valde felix est qui ea potest peccatum
euadere. Huius defuncti mater est ecclesia christo per fidem copulata
et dicitur vidua .i. a uiro .s. christo diuisa. dum peregrinatur in terris
ij. corinth. v. Quamdiu sumus in corpore peregrinamur a domino.
Turba que condolet et compatitur sunt fideles qui peccatoribus
condolent sicut apostolus qui dicebat Ro. x. Tristitia magna
est michi et continuus dolor cordi meo pro fratribus meis et cetera.
Sequitur. Quem cum uidisset ihesus. oculo pietatis, misericordia motus
super illa .i. supra mira. quia tam grande miraculum et mira
supplicium excellit et nota. sequitur. Et accedens tetigit loculum.
loculus est conscientia male secura. portitores illius sunt .iiij.
Primus est fiducia uiuendi. de qua Luc. xii. Anima habes multa
bona reposita in annos plurimos. Secundus est leuigatio
peccati. Tertius est aliene uite consideratio. Exo. 23. Non sequeris
turbam ad faciendum malum. Quartus est uenie promissio.

ꝯ qd' dr̄. Eccli 4°. Ne dicas miseratio dei magna est. ¶ Et nō
ordinem suscitandi ¶ p° accedit ad defunctū p timoris incussione.
ps. Timor et tremor venerūt sup me. ¶ 2°. tangit loculū p cōpunc
tionis impressionem et tunc steterunt mali portitores qui defere
bant illum ad sepulc° inferni. ¶ 3°. vocat p interne cō
solationis inspirationem spem venie largiendo dicens. ado
lescens tibi dico surge. vn̄ seq̄ et resedit q erat mortuus.
et cepit loq. s. cōfitendo. laudando. orando. et gras agendo.
¶ It q. iij. mortuos xp̄s legit suscitasse. s. filiam archisina
gogi. ut dr̄ luc. 8°. viij. filium huius vidue luc. 7°. et lazaꝝ
ut dr̄ Jo. xj°. In quibz notant. iij. gn̄a peccatoꝝ. s. cogi
tationis. opis. et cōsuetudinis. Differunt aut resusci
tationes istoꝝ in. iiij. or. s. in etate. loco. in modo et in circum
stantijs. ¶ Et p° in etate. qr filia archisinagogi. erat
puela forte annoꝝ. xij. Sz filius huius vidue adolescēs.
Lazarus vō in etate virili. nā peccm̄ cogitationis ꝯ
puulum est. vn̄ ps. Beatus q. t. et allidet puulos suos
ad petram. Jo. Dum puus est hostis interfice eum.
peccm̄ vō operationis magnū est. qr p praua cogitatio
nem nō nocet ho nisi ei ipi. sz p opus nocet pximo. Et ipo
ope efficit ho deterior crescente pcco. Sz peccm̄ cōsuetudis
est maximū. qr sicut ait. Greg. praua cōsuetudine cōfirmat peccm̄.

ps. Inveteravi int oms inimicos meos. ¶ 2°. Differunt in loco.
qm puella iacebat in domo. s3 adolescens efferebatur
ia ex portam. Lazarus ferebat in monumto. na pccm
cogitationis latet in penetralibz cordis soli deo notum.
ys. j°. Auferte malu cogitatonu uraru ab oculis meis.
pccm uo operationis manifestatur aliis. et ita fit occasio
ruine. audiebz inventi et scienti. ps. Iustificatis universi vos.
s3 pccm consuetudinis corrupit et remotos diffundendo cir
cunquaqz fetorem. Johl. j°. Computruerunt iumenta in
stercore suo. ¶ 3°. in modo. qz puella suscitavit paucis ubis.
dicens puella tibi dico surge. et ~~surge~~ surrexit continuo. s3 in
suscitatione huius adolescentis. p° mia motus est. deinde ac
cessit et tetigit loculum. et plura uba dixit. et surrexit statim
s3 prius resedit. In suscitatione Lazari infremuit spu et turbavit
se metipm et lacrimatus est et uoce magna clamavit et surrexit
ille neqz resedit. s3 tum prodiit ligatus manus et pedes. In quo
notatur qz facilis est curatio ul correptio male cogitationis.
s3 dificilis operis. difficilia uo consuetudinis ¶ 4°. differt
i personis circustantibz. qz puella paucis astantibz susci
tavit. s3 adolescentem multa turbe parte. que seqbat illu.
et turba civitatis que erat cum vidua. Lazarus uo coram multis
ex diuersis locis. q venerant ad martam et mariam ut conso -

larentur eas de fratre suo. nam sicut dicit glo. publica noxa pu.o
eget remedio, leuis leuiori et secreta potest dissolui pena. ¶ Accepit
autem omnes timor. Quantus timor erit. quando in uoce uir-
tutis et clangore tube, resurgent omnes mortui quod huius adolescentis
resuscitatio prefigurauit. sed timor istorum reuerentie fuit unde sequitur.
et magnificabant deum dicentes. quia propheta magnus surrexit in nobis.
et quia deus uisitauit plebem suam. In quibus uerbis commendatur
xpistus ab utraque natura et primo a natura humana. secundum quam fuit propheta. futura
et eterna inmobili ueritate denuntians. Secundo a diuina. secundum quam
dignatus est uisitare humanum genus. ut redimeret ipsum. Et
hic est ille propheta de quo ait dominus moysi. Deuteronomii xviii. Prophetam
suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui, in quo innuitur
quod xpistus oriturus erat de genere Judeorum et daturus legem xpistianis.
sicut moyses dedit Judeis. sequitur. et ponam uerba mea in ore eius.
hoc est quod ipse xpistus ait Jo. viii. Que audiui a patre meo. hec
loquar in mundo etc. ¶ Fuit autem magnus xpistus in tribus
.s. in sermone. operatione et in passione. ¶ In sermone triplicater
primo in exortatione. Mathei iiii. Erat docens sicut potestatem habens.
¶ 2.o in promissione Luce vi.o Beati pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum celorum. ¶ 3.o in co-
minatione unde sequitur ibi. Ve uobis diuitibus qui habetis hic
consolationes uestras. ¶ In opere triplicater. primo in operibus uirtutum. Jo. xiii.

Ex.° dedi vob. ii. q. f. i. r. u. f. ¶ .2.° in opibz miraculo
act. x.° ptrassijt benfaciendo & sanado oms oppssos a dya.°
¶ 3.° in opibz significatoz sicut qn maledixit ficulnee et
arefacta est. mathi. xxj. ¶ In passion q triplr. p.o
qr passus est dura uerba. Jo. viij. Samaritan es tu.
¶ .2.° duiora uerbera vij mathi xxvij. Ihm flagellatum
tradidit eis ut crucifigeret. ¶ .3.° durissima tormeta
vij. Tren j.° videte si est dolor sicut dolor ms. & hijs de
causis ppha magn potuit merito applari:

Cum intraret Ihe in domu dominica xvij
cuiusdam pncipis phyeoz s pentecosten
sabbo manducar panem. ¶ In hoc Eim.°
iij. notant ¶ p.° est dignatio seu humiliato
diuine maiestatis .i. cu intraret Ihe. ¶ .2.° ostensio
diuine uirtutis .i. Et ecce ho quidam ydropic. ¶ 3.°
doctina humilitatis cu ccludit. Cum inuitat fueis ad nuptias.
¶ Ad p.° q humilitas saluatoris insinuat ex iiij. ¶ p.° ex eo
q itrauit aliena domu tanqm mendic & paup. mathi
viij.° filii hois no ht ubi reclinet caput suum. ij. corinth
viij.° ppr nos egen fact est cu esz diues. ut illi inopia
diuites essem. ¶ 2.° ex p.te q intrauit no in quacuqz domu
si principis phyeoz ut arguet & sanaret spualit. phy.

naqȝ ypocrite erat z ei spaliter adinsidiabant z detrahebant. Et h'
e causa quare frequenter legitur comedisse in domibus phariseorum
Jo. 4o. Ego cibum habeo manducare quem vos nescitis. preterea
intravit in domum inimici. tamquam amicus ut eum ad benivolen
tiam traheret. ps. Cum hys qui oderunt pacem eram pa
cificus, cum. l.i.i. m.gr. ¶ 3o. ex tpre. quia intravit illuc
die sabbati miraculum facturus z multitudinem instructurus.
Principes naqȝ Judeorum solebant eo die convivia celebrare
per quod multitudo confluebat ad eos. ¶ Et nota quod quatuor
de causis dominus miracula operabatur in sabbato. ¶ prima causa est ut
ostenderet cessationem litteralis observantie illius quod erat cessare
ab operibus servilibus. ¶ 2a causa quare operabatur in sabbato est ut
ostenderet se non teneri ad opera legis, non enim erat subditus
sed dominus legis. in luc. vj.o Dominus est filius hominis. z sabbati
¶ 3a causa ut se ostenderet creatorem. Jo. 5. Pater meus usqȝ modo operatur
z ego operor. ¶ 4a causa ut hoc facto doceret nullo tempore pretermit
tenda esse opera pietatis. si enim licitum erat die sabbati bovem
vel asinum de puteo extrahere. multo magis infirmum restituere
sanitati. ¶ 4o dignatio ostenditur ex eo quod assumpsit
defectus nostros, ut esuriret z sitiret z lassitudinem sustineret.
cum dicitur manducare panem. Aug. Panis esurit. fons sitit. via

lascatur. ¶ Sequitur de onssione uirtutis. Et ecce
quidam ydropicus erat an illum. ydropicus iste spalit(er)
designat auarum. est n(im) ydropisis defectus uirtutis di
gestiue in epate / inflatio membrorum generans. ¶ Prima namque
digestio fit in stomacho ubi separatur malu(m) a bono. ¶ 2a
in epate et inde transmittitur nutrimentu(m) ad alia membra.
Cibus aie est u(er)bum dei. Mathei iiij. Non in solo pane etc.
Intellectus e(st) quasi stomacus in quo p(ri)mo u(er)bum dei recipit(ur)
et ibi separatur uerum a falso seu bonum a malo. j. Jo. 4o. nolite
omni spui credere. S(ed) probate sp(irit)s si ex deo sunt. affectus uero e(st)
q(uas)i epar. nam sicut epar recipit a stomaco sic affectus ab i
ntellectu / ut bonum cognitum diligatur. Vires aie sunt quasi
alia membra que comode nutriunt(ur) si digestio epatis fuerit
bona. i. si bonum dilectum / transsit in opa. hec at fit cum calor
naturalis. i. feruor caritatis / uiget in affectu. q(uo) si deficiat, crudi
humores transmittuntur ad membra. q(uia) mali et inordinati
mores ad omnes sensus aie deriuantur. et ita generatur in
aia spualis ydropisis. i. inordinata cupia. ¶ Nota
q(uod) sunt iiij.or spes ydropisis. ¶ Prima uocatur Leucoflemantia.
que est totius corporis mollis inflatio cedens digitorum
impssiones. et dr sic ab albo colore. leuco. e(st) album. flema
e(st) humor. ¶ 2a est yposarca. ab ypos q(uod) e(st) sub. et sarcos q(uod) e(st)
caro.

quasi sub carne est enim consumptio carnium cum respiratione. ¶ 3ª uocatur aschites ab asces quod est uentris eo quod uenter percussus sonat ad modum utris semipleni. ¶ 4ª dicitur typanites quia uenter percussus sonat ad modum typani quod factum sicca uetustate retusa harum due prime sunt ex frigiditate et sunt curabiles. Due ultime ex caliditate et sunt incurabiles. ¶ Eodem modo sunt quatuor species auaritie. due circa retinenda sua que est ex timore male infrigidante. Et due circa rapienda aliena. que est ex amore male incendente. ¶ Quidam namque sunt qui retinent sua. et propter deum pauperibus tribuunt si tamen comprimantur a potentioribus per uiolentiam largiuntur et tales spongie similantur que aquam bibit et non emittit nisi compri- matur manu. et designantur in prima specie. ¶ Alii sunt qui nil pro deo tribuunt. sed ea que recondunt postmodum luxuriose consumunt Prouerbiorum 5. Ne des alienis honorem tuum. id est demonibus. et annos tuos crudeli. n. f. i. e. u. t. etc. ¶ 3ª Alii sunt qui aliena cupide rapiunt. que in uanitatibus suis expendunt ad modum utris qui primo impletur et postea euacuatur. Ecclesiastes 5. ubi multe sunt opes, multi et qui comedunt eas. sicut ubi multa sunt ca- dauera. ibi multitudo uulturum. coruorum et canum. Seneca dicit in- mel musce secuntur. cadauera lupi. frumenta formice. etc. tales significantur in tertia specie. ¶ Alii sunt qui aliena rapiunt

p. usuram et dolum et huiusmodi ad utilitatem suam expendunt
De quibus dicit quidam poeta· Querit et inuentis miser
abstinet ac timet uti· ¶ Sequitur de modo curandi· Ipse uero
apprehensum sanauit eum ac dimisit· ¶ Dominus noster nos multipliciter
apprehendit et primo per incarnationem· unde ad hebreos ij· Semen
abrahe apprehendit ubi dicit Glosa· tamquam fugientem consequens·
¶ 2° per graciam a peccatis atrahendo· ps· Eduxit me de lacu miserie
et de luto fecis· ¶ 3° ad eternam gloriam perducendo· unde deut.
xxviij· Venient super te benedictiones et apprehendent te· quod erit
cum dominus dicet· math. xxv°· Venite benedicti patris mei etc
¶ Ultimo sequitur de parabola humilitatis cum dicit· Cum inuitatus
fueris ad nuptias etc· Nuptie iste sunt xpi et ecclesie coniunctio·
ad quas inuitati sumus per fidem unde math. xxij· multi sunt
uocati· p. u. e· In primo loco discumbere est dignitate ambire· ij· mach. ·figura·
·4°· ambiebat Jason super omne summum sacerdotium· adito rege pro
mittens ei argenti talenta· lxxxx· Ecce quod ex ambitione sequitur
Symonia· Recumbe quoque in nouissimo loco· in quo recubuit
creator tuus unde ait apoc· j°· Ego sum primus et nouissimus
quasi dicat quod sum primus eternitate/ factus sum nouissimus humilitate·
unde inuocatus ad dignitatem cum uellet eum facere regem·
fugit in montem ut dicitur jo· 6°· sed uocatus ad passionem/ sponte
se obtulit· jo· xviij· processit et dixit eis Quem queritis· humiliemini
ergo sub potenti manu dei· ut uos exaltet in uita eterna ad quam·

Diliges dominum deum Dominica xviij. post
tuum ex toto corde pentecosten :
tuo et ex tota anima tua. et in tota mente tua.
etc. ¶ In proposito quidem verbis notantur tria.
scilicet materia. causa. et modus dilectionis. ¶ Materia
vero notatur cum dicitur. Diliges d. d. t. quasi diceret. diliges dominum id est
patrem. qui ad divinitatem pertinet potentia. et hec attribuitur
patri. diliges deum id est filium. quia humanitatem assumpsit.
divinitatem tamen non deposuit. In quo apparet maximus effectus
sapientie que attribuitur filio. Item diliges tuum id est spiritum sanctum. qui datus
est nobis et hic est maximus effectus benignitatis que attribuitur spiritui
sancto. hec enim est excellentissimum donum quo dantur cetera dona.
Ro. v. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum
qui datus est nobis. In patre debemus timorem propter potentiam
Malachie j°. Si ego dominus ubi est timor meus. Filio honorem
propter sapientiam. Eccli. xxxvij°. Sapiens in populo hereditabit honorem.
Spiritui sancto amorem propter bonitatem. Sapie. xij°. O quam bonus et suavis
est spiritus tuus domine in nobis. bonus est quia bona sua libenter
communicat. suavis. quia penitentibus veniam prestat. ¶ Causa
dilectionis eisdem verbis exprimitur. quia scriptura proprietatem
gerit speculi. In uno enim eodemque speculo videntur multa.
Similiter in uno eodemque verbo plura significantur. Est enim triplex
causa dilectionis divine. ¶ Prima causa est quia ipse est dominus et creator quia nos

A nichilo p bonitatem suam cõdidit et in multiplicat' honorauit
Cp in delibatione rationis Dicitis n. dixit et facta sunt.
hic hoie uõ nõ sic. sz q̃ q delibans ait. faciam' hoiez
ad ymagine et similitudin nram. C 2° in excelentia for
mationis. q fecit ipm ad ymagine et similitudin suam.
C 3° in dignitate plationis q oia subiecit sub pedibz eius.
Gen. 1°. dominamini pisciba maris et uolatilibz celi et uniu
sis aiantibz q mouentur in tra. C 4°. ca est q ipe nr glo
rificator q se ipm dabit nobis in pmium. Gen. xv. Ego
protector tuus et merces tua magna nimis. C modus dilec
onis notatr cum subditur ex toto corde tuo. nõ ex ore sic
quidam d quibz dicitur in ps. dilexerunt eum in ore suo.
Ysaie 29°. populus hic labijs me honorat. c. a. e. l. e. a. m.
It ex toto corde. nõ diuiso. q mens diuisa nõ impetrat. O
Osee. x°. Diuisum e cor eorp. nuc interibunt. Toto g corde nõ
diuiso diligendus est deus. totu n. exigit q totu cauit. pu.
23°. prebe fili mi cor tuum michi. n aut comoda. sz prebe.
C Et nõ q cor hois quietentiam ht cum caritate. cor n. est
calidum et siccum. ita et caritas. q inflamat ad amorem ce
lestis patrie. et desiccat ab amore carnalis affectionis. und
ps. Inflatum e cor meu. e. r. m. c. s. It dicit phus q cor est
principium uite. et oms motus. et ois sensus est a corde. itaz

in caritate est principium vite spiritualis. ¶ Diligendus est deus
dulciter, prudenter et fortiter. Dulciter in remissione peccatorum
in recordatione beneficiorum, in degustatione eternorum. De primo
ps. Qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis. q. s. o. i. t. De secundo idem.
Qui redimit de interitu vitam tuam. q. c. t. i. m. et m. quia beneficia
dei circumdant nos. De tertio idem. Qui replet in bonis desi-
derium tuum. ¶ Item diligendus est deus prudenter ut discernas
inter verum et falsum. ys. v°. Ve qui dicit malum bonum et bonum
malum. ¶ Item diligendus est fortiter ut expellas omnem
timorem, appetas laborem, non effugias opprobrium et mortem.
De primo i. Jo. 4°. Perfecta caritas foras mittit timorem. De ii° ps.
Ego in flagella paratus sum. De iii°. Luc. 9°. Qui me eru-
buerit et meos sermones, hunc filius hominis erubescet cum venerit
in maiestate sua et patris et sanctorum angelorum. ¶ Sequitur hoc est
maximum et primum mandatum. maximum dignitate et primus
in ordine. Secundum autem simile est huic. quia de dilectione proximi.
illud enim est de dilectione dei, hoc de dilectione proximi. Dili-
ges proximum tuum sicut te ipsum, non sicut diligis. In hoc quod diligendus
est proximus. hoc enim est diligere proximum sicut se cupere illi
bonum quod sibi cupit, primum quidem sibi deinde illi. non enim
amat illum sicut se, nisi prius amet se. ps. Qui diligit ini-
quitatem odit animam suam. ¶ Item non quia mandatum de dilectione

oplectit illa tria pcepta q fuerut in pria tabula. quor pe
de uno deo credo. s. audi isrl. Dns deus tuus unus est. hoc
pceptum obligat cor: q sicut dicit ibi aug. ut Origenes.
Colere deum est toto mentis affectu se illi mancipare.
7 respondz primo modo diligendi q est toto corde. s. dulciter.
¶ 2. no assumes nom dei tui in uanu. hoc pceptum obligat
os 7 retrahit a mendatio. piurio 7 blasphemia. unde est
sco mo diligendi q est ex tota aia. s. sapienter. ¶ Tertium
e memento ut diem sabbi sctifices. q obligat q ad opus
exterium. ut qescas ab opibz pccor 7 intendas opibus
uirtutum. unde est tertio modo diligendi q e ex tota uir
tute. i. fortiter. ¶ Similr mandatu de diligendo pximu
oplectitur alia vii pcepta que erant in sa tabula. quor
pe honora patrem tuu 7 matrem tua. in q intelliguntur
oia in quibus debemus pximo subuenire. unde illud corinthi
vi. Omnia quecuq uultis ut faciat uobis hoies 7 uos facite
eis. p patrem 7 matrem intelliguntur illi quibus honore
debemus impendere. Et ut animemur ad opa mie. additur
duplex pmissio. i. Thim. iii. Pietas ad oia ualet pmissionem
hns uite. q nuc est 7 future. ¶ Secunt alia vi. in quibz
phibent transgressiones ad pximu. ¶ In tribus pmis phibetur
transgressio opis. s. no occides in q phibetur homicidium uolun
tatis 7 actus. no mechaberis in quo phibetur choitus illicit.

nō furtum facies in quo ꝓhibetur rapina et omnis ablatio rei alie[ne]
iniusta. siue per mensuram. siue per extorsionem / siue per fraudem.
hijs n[am]. tribus modis proximus leditur opere .s. in corpore et fama
in possessionibus. ¶ In quarto ꝓhibetur transgressio oris. quod non
falsum testimonium dicens ubi ꝓhibetur de mendacium. In v°. et vj°.
.s. non concupisces rem proximi tui. et uxorem eius ꝓhibetur transgre
ssio in corde quod ad iniquitate que est concupia carnis et oculorum
licet intellige de concupia ꝑssima in actum ex quo offende proximi :

Ascendens Jhesus in dnica xviij^a ! naviculam transfretavit et venit in ciuitatem suam. ¶ In hoc euangelio notantur iij. ¶ Primo est diuina transfretatio. ibi Ascendens Jhesus in naviculam. t. et u. i. c. s. ¶ 2° est baiulorum parasitica devotio. ibi. Ecce offerebant ei paraliticum in lecto iacentem. ¶ 3. est ipsius infirmi curatio. ibi. Videns ihesus fidem illius. ¶ In primo nota effectus diuine passionis ¶ In 2°. sollicitudo superne salutis. ¶ In tertio manifestatio divine virtutis. Dicit ergo ascendens ascendens ihesus in naviculam. ¶ Navicula hec significat crucem xpi eo quod conveniunt in ea materiali, finali, formali. materia namque navis fuerunt ligna et clavi. eodem modo et materia diuine crucis. iuxta illud dulce lignum dulces clavos d. p. s. ·forma navis taliter disponitur quod in principio et fine est stricta in

medio lata / eodem mo crux xpi stricta fuit in summo q
no huit ubi caput suum reclinaret simlr et in ymo q
pedem huit sup pedem. lata fuit in medio. q ibi expa
dit manus suas. finalis q ducat ad portu et de cruce
cantur. Vola digna tu sinsta fere secli preciu. atq portu
pparare nauta mudo naufrago. etc. pd ulto sta est q
nauis. d. l. p. p. s. Et nauis eripit a piculis maris
simlr et p crucem libam a piculo ute ptis. Aug
Nemo pot transsire mare hui seculi n cruce xpi
portatus. hac nauiculam xpc ascendit in die pasceue.
qn p salute nra in ligno crucis eleuat est. uela erex
qn in cruce manus extendit et ipo facto clauit illud
mathi. xxij. Sigs uult. u. p. m. a. s. m. et t. c. s. et s. me. Ex
quo Rex Regum i illam ascendit secure possum in illa
ascendere spantes illam esse firmam et uelocem cito
n. fluctus tribulon transcendit. Un latroni dns ait
luc. xxiij. hodie mecum eris in paradiso. Sequitur transfretauit.
s. in die resurrectionis a mortalitate ad imortalitatem.
Ro. vj. xpc resurgens ex mortuis ia no moritur etc. et
uenit in Ciuitatem suam .i. ad gliam patris celestis. q
in die assonis luc. ultio. Optebat pati xpm et resurgere
a mortuis et ita intrare in gliam suam. Ciuitas hec

Simile est regnu celorum homini. Dnica xx^a post penthecosten:
Regi qui fecit nuptias filio suo. Mt. xxii. ¶ Quia sumus
sensibiles. io dns per sensibilia nos ducit ad intellectualia et per
intellectualia ad diuina sicut patet in scis magis quos per sensibilem
stellam dux ad intellectualem prophiam et ad xpi uisionem. sic et hic
per nuptias corporales xpc nos ducit ad spuales et per spuales
ad intelligendum celestes. ¶ In ista g parabola plura sunt uidenda.
¶ primo quid significatur per regnu celorum. ¶ 2o quis sit iste homo rex. ¶ 3o
que sunt iste nuptie. ¶ 4o qui sunt isti inuitati. ¶ 5o que sit illa
uestis nuptialis. ¶ vio. que sit ista ligatio pedum et manuum.
¶ vii. que sint iste tenebre exteriores. ¶ Circa primo notandum est quod secundum grego.
per regnum celorum. primus ecclia siue congregatio iustorum intelligitur.
Non enim potest intelligi de ecclia triumphante. tum quia prandium uocatur.
Et post prandium aliud restat conuiuium. Tum quia in eius nemo intrat cum
inde nullus eiciatur. Et ideo conuiuium de quo habetur luc. xiiii. de
eterno intelligitur cum quia cena uocatur Et quia nullus eiectus fuisse perhibetur.
¶ Et autem ecclia celum quia in celo est quoddam corpus celeste quod illuminat
et non illuminatur. sicut sol. Et isti sunt prelati maiores qui non in
digent aliena illuminatione. sed ipsi uerbis et exemplis alios de
bent illuminare. De quibus dicitur math. v. Vos estis lux mundi.
Aliud quod illuminatur et illuminat sicut stelle et luna. et isti sunt prelati
minores qui debent a superioribus illuminari. et inferioribus lumen infundere.

Tertiu est q illuiatur et no illuiat sicut firmamentum·
isti sunt boni subditi qui debent a platis illuiari sz illuiati
illuiari alios no tenent. ja dan·xij°. Qui docti fuerint.
fulgebut sicut splendor firmamti. hec refertur ad subditos
illuiantes· Et q ad iustitia erudiunt multos qi stelle
i pfectuas eternitates· hec refertur ad platos minores.
illuiatos et illuiandos. Circa scdm no e q iste ho rex
e deus pater q dr rex qr regnat in celo p gliam in mdo
p gram: in inferno p iustitiam. Vr aut ho pp conformi
tatem que est inter deum et hoiem scdm Ex qua conformi
tate accidit q ho aliq accipit psonam dei·ps. Ego dixi
dij estis· et deus pro hoie sicut pz hic· Eodem mo tanta est
conformitas inter xpm caput et membra q aliq caput
accipit membrorum psonam· act. ix°. Saule saule· cur
me psequeris· aliq membra pro capite·ps· Nolite tan
gere xpos meos· pari mo tanta conformitas int dyabolu
qui est caput malorum et eius membra· q aliq dyabolus
accipit psonam mbrorum· math xxiij· Inimicus ho hec
fecit. aliq membra psonam capitis· Jo·vj°. Vnus ex uob
dyabls est. Circa tertium no est q sicut dicit Greg.
pater filio suo tuc nuptias fecit qn ipm huane nature
cuiunxit· Et subdit nuptialis thalamus est uirginale uterus
·ps· Ipse tamqm sponsus pcedens de thalamo suo· Et qm

chalami nuptiales sunt depicti, ideo iste thalamus fuit depictus colore nigro humilitatis. albo virginee puritatis. et rubro caritatis. pulcra commixtio albi. rubri et nigri. quia pulcra est coniunctio humilitatis. virginitatis et caritatis. Cant. primo Nigra sum. ecce color niger humilitatis. sed formosa. ecce color albus puritatis. sicut pelles salomonis que erant rubricate, ecce color rubeus caritatis. ¶ Circa quartum notandum est quod isti invitati sunt omnes fideles. Sed fidelium quidam sunt boni. scilicet qui habent fidem et opera. Quidam mali qui habent fidem sine operibus. Unde dicitur ibidem. Congregaverunt omnes bonos et malos, quos invenerunt. Mat. xxii. Mali mixti sunt cum bonis quia sicut dicit glo. Ecclesia est medium inter celum ubi sunt boni tantum et infernum ubi sunt mali. Sed nulli miscentur bonis quia neque producitur ferrum acie ad subtilitatem acuminis. Si hec non consistit alie luna puritatis. i. bonus non fuit qui malos tollerare recusavit. Invitati sunt ergo omnes fideles. sed horum quidam veniunt qui scilicet habent fidem caritate et opera alii non veniunt qui scilicet habent fidem tantum sine operibus caritatis.

¶ Sunt autem causae quare non veniunt. Quidam propter corpulentatem pinguissimam quod non cum dicitur. Et nolebat venire. nullum enim aliud impedimentum habent nisi quia nolunt. tales nichil videtur

ex sua salute curare. ps. pro nichilo habuerunt terram desiderabilem.
Alii non ueniunt propter suam negligentiam. ideo subditur. Illi autem
neglexerunt. Multi enim sic sunt pigri quod cum anima habeat duos
pedes. scilicet salubre propositum et opus bonum. alii pedem boni
propositi ponunt in uiam iustitie reliquum autem ad multos annos
differunt ponere. Et sicut dicitur Eccli. vii. Qui timet deum
nichil negligit. Tertii non ueniunt propter eorum superbia et uana
gloriam. ideo subditur. Et abierunt alius in uillam suam. per uillam
enim terrena dominatio intelligitur. Superbi enim non solum non ueniunt
sed et deo contradicunt. Job. xxiiii. Ipsi fuerunt rebelles lumini.
Quarti non ueniunt propter eorum auaritiam. et hoc est quod subditur.
alius ad negotiationem suam. Auarus enim non potest seruire
deo et mamone. Quinti non ueniunt propter eorum aperta mali-
tiam. Et hoc est quod subditur. Reliqui uero tenuerunt seruos eius.
et contumeliis affectos occiderunt. Tales sunt multi peruersi
qui illos qui se amonet. et corrigit. odiunt et persequuntur. Amos.
v. Odio habuerunt in porta corripientem et loquentem perfecte ab-
hominati sunt. Circa uestem nuptialem est quod caritas dicitur uestis. cum quod
operit delicta pro. x. Uniuersa delicta operit caritas. tum quod
calefacit desidia. Job. xxxvii. Nonne uestimenta tua calida
sunt. cum perflata fuerit terra austro. Tum quod ornat opera nostra.

Sine caritate enim opa nra no placent deo. j. corinth. xiij. Si
distribuero int alios paupu omis facultates meas. carita
tem aut no huero. nich m pdest. 2o aut nuptial qr fit
pp amititia reformanda ul cforanda ul augendam.
In matrimonio g filij dei qd fecit cum na hua. ut amitia
int nos z deum esst reformata. Eph. 2o. Ipe eni est pax nra.
Est ppetuo cfirmata. Jere. xxxj. In caritate ppetua dilexi
te. Est augmentata. qr filius dei q erat dns factus e ferq
amicus. B. Hec loco in qd no predicatur magnus dns z lau
dabilis nimis. sz puus dns z laudabil minz. puus utiqz
qr nat est nob. Ex hoc eni natura nra in tm est exaltata
qr z ab anglis in multa reuerentia est hita. Vn angelus
no substinuit se adorare a Johe ut het apoc. xix. cum tm
an incarnation substinet. ¶ Circa b. no e qr in celo sut
omes soluti. hnt enim solutum intellcm. qr deum uident
sine enigmate. j. ad corinth. xiij. Videmus nuc p speculum
i enigmate. tuc aut facie ad faciem. hnt solutu cogitatu
qr omes cogitationes cuertunt in deum suum retardatoe.
Sape vo. Cogitatio illor apud altissimum. hnt solutum
affectum qr totus transsit in deu cum deificatoe. Vn cum
dr. vr ignis. hebr. xij. Deus nr ignis cossumens est. Sacti

diamti carbones accensi ut habetur Ezech. j°. Visio autem eorum
lapides igniti. eiusdem xvj°. In medio lapidum igneorum
ambulasti. dicuntur atque sempiterni. ys. xxxiij. Quis habitabit
de vobis cum ardoribus sempiternis. ¶ In inferno atque sunt eo
ligati. habent enim ligatam potentiam operatiuam. quia nullum bonum opus possunt
facere. ideo dicitur. ligatis manibus. per manus eius potentia operatiua intelligitur.
habent ligatam potentiam affectiuam. quia deum non possunt diligere. ideo
dicitur ligatis pedibus et manibus. nam secundum aug. pedes anime sunt affectus.
habent ligatam potentiam intellectiuam quia deum non possunt di-
ligere cum sint in terra obscuritatis et obliuionis. ideo dicitur mit-
tite eum in terram ob. tenebras exteriores. habent ligatam potentiam
reoperatiuam quia numquam ad primam reparari possunt. ideo dicitur exteri-
ores. peccator enim in hac vita est in tenebris interioribus.
quia adhuc est in spe venie. In inferno autem est in tenebris ex-
terioribus. quia erit extra ambitum diuine misericordie. ¶ In mundo autem quidam
sunt ex toto ligati sicut in peccato mortali existentes qui
ligati sunt vinculo culpe. et addicti sunt pene eterne. In cuius signi-
ficationem dicitur Judicum. xv°. ligauerunt Sansonem duobus nouis
funibus. ¶ Alii sunt ex toto soluti sicut viri perfecti quos sic dicit
j. corinth. iij. hedificat aurum. argentum. et lapides preciosos.
tales enim nullum habent vinculum culpe. et nulli sunt obnoxii pene.
¶ Alii sunt ex parte soluti et ex parte ligati. sicut penitentes.

q soluti quidem sunt a vinculo culpe. eccl. iii. Sicut in se
reno glacies solventur peccata tua. sed tamen sunt ligati funibus
pene satisfactionis in cuius significationem dicitur Jer. xxxviii.
Extraxerunt Jeremiam funibus et eduxerunt eum de lacu. et
de ista ligatione et solutione dicitur math. xvi. Quodcumque
ligaveris super terram etc. ¶ Circa viii. notandum est quod tenebre
infernales dicuntur exteriores quia sunt extra omnes dies. q
Triplex est enim ordo dierum ac noctium. Unus quo dies precedebant
et noctes sequebantur / iste ordo post peccatum primi hominis
currere incepit ad innuendum quod de die gratie cecidit in noctem
culpe et duravit iste ordo usque ad passionem christi. Tunc autem
secundum Bedam mutatus est ordo. quia noctes precedunt et dies
secuntur / ad innuendum quod homo per christi passionem de nocte
culpe redit ad diem gratie. iste ordo durabit usque ad diem
iudicii. Tunc autem mutabitur tertius ordo quia tunc omnes dies
erunt per se et noctes per se. Deus enim tunc separabit omnes
noctes a diebus. et noctes proiciet in infernum. et omnes dies
mittet ad celum. Noctes ergo nunc dicuntur tenebre ~~ext~~
interiores ~~ores~~ quia sunt iuncte omnibus diebus. Sed tunc erunt ex
teriores quia erunt separate ab omnibus diebus. ideo vocatur
infernus terra tenebrosa. et paradisus locus fulgidus:

Erat quidam Regulus dnica post pent. xxj.ª: —
cuius filius infirmabatur Capharnaum etc. Johannis iiij.
Sicut Theophilus dicit iste Regulus interfuit
miraculo facto in nuptijs quando xpc aquam in vinum mutauit.
quia tunc credidit. sed tamen xpi diuinitatem non cognouit perfecte et
adhuc tenendum Euangelium. illud miraculum rememorat dicens.
venit iterum ihesus in chana Galilee ubi fecit aquam in vinum.
Erat quidam Regulus etc. Circa curationem autem istius
filij Reguli iiij.ª notantur. Nam in patre magna nobilitas
et credulitas. In filio magna infirmitas. In xpo magna
pietas. Nobilitas non in hoc quod dicitur Regulus. quia
secundum Crisostomum quia vel erat de genere regali vel habebat aliquem
principatum. Ille autem Rex dici potest qui regit populum sapienter.
rem publicam sapienter et se ipsum innocenter. Debet quidem
populum regere sapienter. Ecclesiastici x. Judex sapiens iudicabit populum
suum. et principatus sensati stabilis erit. Econtra dicitur ibidem.
Rex insipiens perdet populum suum. Et ciuitates inhabitabuntur
per sensum prudentum. Proverbiorum xxviij. Dux indigens sapientia
multos opprimet per calumpniam. ideo dicit valerius quod
plato tunc solum bene fore dixit. cum sapientes regnarent
vel Reges sapere cepissent. Et Seneca dicit quod seculum
aureum dicebatur cum sapientes regnarent. Secundo debet
regere rem publicam utiliter. quia tunc utiliter regit quando non.

propriam. sed communem utilitatem attendit. Legitur de romanis quod
olim pugnabant pro gloria acquirenda pro libertate assequenda et pro re
publica conservanda. et tunc semper vincebant. sed postquam se ad avariciam
converterunt. semper victi fuerunt. Unde dicit Augustinus in epistola. Si
qui prudenter attendunt, plus dolent paupertatem quam opule
ntia, perisse romana. In paupertate enim integritas servabatur.
Opulentia autem hominum omni peior hoste corrupit. Legitur
in historia romanorum quod dum legati missi a … romani
venissent invenerunt Fabricium principem in scampno seden
tem et ligneo catino. … cui cum pro sua libertate
multa auri pondera obtulissent. Ille non ad propriam sed ad co
munem utilitatem respiciens ait abite in aurum vestrum
exportate. quia romani magis volunt dominari habentibus aurum
quam auro. et mementote fabricium nec auro nec hostibus vinci
posse. ¶ Tercio debet regere se ipsum innocenter. ut scilicet immunis
sit ab illis viciis quibus alios reprehendit ne ei dicatur
illud quod scribitur ad Ro. 2º. In quo enim iudicas te ipsum
condempnas. Legitur quod dum magnus athenis quedam
furem ad penam trahi faceret, Socrates philosophus dixit.
magni fures minorem puniunt. Maxime autem debet princeps
a tribus viciis esse immunis a quibus non ipse princeps maximus
Alexander legitur immunis fuisse. Licet enim victor fuerit.

orbis terraꝝ ab ira et vino et cupiditate uīcebatur. ab
scidenda g° est a principe ira. quia sicut dr̄ prou. xxviij°. Ira
n̄ h̄t mīam nec erumpens furor, nec enim Iudex e
aliquam sniam in ira pferre deb;. Vn refert Valerius
q cū Quidam ꝯ seruum suum ess; iratus ait. O in
felix iam de te supplitiu sumerem. si iratus nō essem. Legit
itē in histor. Romanoꝝ q cū Theodosius Impr ad issa
Senece nimis ess; pceps. quidā sapiens eum amonuit.
ut cum se irasci sentiret prius q aliquā sniā feret. xxiiij°r
litteras intra se morasse diceret ut sic refrigeratus qd
statuendū ess; maturi9 uidere poss;. ¶ Scdo abscidenda
ē ebriositas. prou. xxxi°. noli regibꝫ dare uinū quia nllꝫ
secretum est ubi regnat ebriositas. Reffert Valerius q
cum Phylipp9 Rex ess; violentus iniustam sniā ꝯtra
quandam viduam tulit. q ad ipm accedens dix se ap
pelare a phylippo ebrio. ad phm sobriu, q cum vinum
digessiss; sniā reuocauit. ¶ iij°. abscidenda ē cupiditas
nimia prou. xxviij°. Leo rugiens et ursus esuriens. prin
ceps impius sup pp̄ pauperē. Reffert Valerius q Tiberi9
cesar. Iudices prouīciaꝝ raro mutabat ex eo q nouī
q ibant, ad rapiendum intenti erant. ponens exemplū de quodā
uulnerato q cum muscaꝝ multitudo opuiss;. et quidam
eas abegiss; ait male egisti. quia iste plene erant, et fame

licet noueris quod amplius me affligent. Non quidem Judices maiores qui sunt pauperes vel auari semper ad rapiendum sunt auidi. Unde dicit Idem quod cum consules in hispaniam mitti deberent et de duobus consultum fieret. Scipio dixit. neutrum mihi placet quia alter nichil habet. alteri nichil satis est eque malum in magistratibus iudicans inopiam et auariciam. C 2o.

In patre fuit fides et credulitas. Dicit autem Beda quod eius fides triplicem habet gradum sicut et quelibet alia virtus. scilicet initium incrementum et perfectionem. Habuit enim initium quando ipsum rogauit. ut descenderet et filium suum sanaret. tunc enim credidit et dubitauit. Credidit enim quod filium suum sanare posset. sed non credidit quod eum posset sanare nisi presens esset in corpore. Deinde fides eius accepit incrementum. quando credidit sermoni domini dicentis. vade filius tuus viuit. Ultimo perfecte credidit quando sanitatem filii nunciauerunt. quia tunc credidit et domus eius tota. Hic autem ponuntur duo notabilia. Unum in domino. quia ad filium reguli noluit ire rogatus. quia tamen ad seruum centurionis venturum se dixit. et non rogatus ut fieret. Math. viij. in quo nostram superbiam reprehendit. qui in nostro homine non naturam qua ad ymaginem dei factus est sed diuitias honoramus. Seneca. Quemadmodum stultus est.

q equu empturus no respicit eum· s; stratu ifren· sic stul
tissimu e q hoiem ex ueste extiat. ¶ In Regulo e notabile
est q licet eius uestis fuit diminuta· tn salt filij impe
trauit. ex quo magna uirtus insinuatur q i impso
aput deum tn meret. Vn q alexander p fidei inforez·
filiorz isrl inclusionem obtinuit. na sicut ait Josephus
cu ad montes cassinas uenisset e filij captiuitatis x.
tribuum egrediendi licenciam petijssent. Ille cognita causa
iclusionis dixit· q amplius eos includeret. et cu cepisset
uidet q op huan adhuc no sufficeret. rogauit deum
ut illud opleret; p rupta montium ad se inuicem re
cesserunt e locus incomeabilis factus est. Et subdit
Josephus qd factur' est p fidelibus/ sicut p infideli
fecit. ¶ Sed in filio no magna infirmitas. Vn ait q in
firmabatur capharnau· e q erat filius reguli/ qtu
ad primu notant iiij· q sunt ca spual infirmitatis·
Capharnau interpretatur ager pinguedinis. uel
uilla aplorum· erat q ciuitas magni honoris iux illud
luc· x°. Et tu capharnau usq ad celu exaltata es ex
quibus habetur q sepe cam spiritualis infirmitas est. ut
nimia habundantia·pc· prodeat qi ex adipe iniqtas eorz.

Nimia consolatio mundana. Jo. dicitur luc vj°. Ve vobis diuitibus
qui habetis hic consolationem vestram. Et nimia exaltatio temporalia
qui sunt in prelationibus maiores. sepe sunt in transgressionibus
priores. Jer. v°. Ibo ad optimates et loquar eis. Ecce magis
hii confregerunt iugum ruperunt uincula. ¶ In eo quod erat filius
reguli datur intelligi nobilitas generis. sepe est causa infirmi
tatis spiritualis. filij enim nobilium semper inferunt in superbiam.
Osee viiij. Gloria eorum a partu. et ab utero et a conceptu.
id est gloriantur de eo quod de magno genere sunt concepti et nati et sepe
exercent rapinam. Unde dicitur de leena Ezech. xix. Eduxit
unum de leunculis suis et leo factus est. Et didicit predam
facere capere homines quoque comedere et sepe immergunt se in lutum
luxurie. et in hoc a sua nobilitate degenerant. porcus moratur
in luto. sed aranea in loco mundo. filij ergo nobilium hiis tribus
vicijs laborant. scilicet superbia. luxuria et rapina. Sed illi qui sunt
in dei filios adoptati ista detestantur. Legitur enim historia scolastica
quod cum filia pharaonis moysen in filium adoptasset. Rex co
ronam in qua erat ymago ydoli puero imposuit. sed puer
eam in terram proiecit et comminuta fuit. et cum sacerdos ydolorum
diceret eum occidendum fore eo quod per ipsum cultus ydolorum
euacuandus esset. ad suasionem cuiusdam sapientis allate

funt prune quas puer accipiens in os posuit et os combussit. Et sic mocens comprobatus fuit. Filius ergo dei debet detestari superbiam quod significatur per hoc quod coronam pharaonis confregit. ysaie xxviij. Pedibus conculcabitur corona superbie effraim. Debet detestari auariciam quod significatur per hoc quod ydolum comminuit iuxta illud coll. iij. Auaricia que est ydolorum seruitus. Debet timore dei adurere et refrenare luxuriam. quod significatur per hoc quod prunas in os posuit et combussit. ps. Ure renes meos et cor meum. Et dicit abbas. Confinge timore tuo carnes meas. et cetera.

Tercio in christo notatur magna pietas in hoc quod dixit. Vade filius tuus uiuit. hoc dixit ad ostendendum quod secundum naturam morbus ille erat ad mortem. nec debet intelligi tantum de uita nature sed et de uita gratie. quod sanatus est in corpore et in mente. Pater non fuisset dare tantum uitam nature cum sit breuis et caduca iuxta illud Jacobi. iiij. Que enim est uita nostra uapor enim ad modicum parens. Ubi uij. implicatur. sicut quia est uapor. quia sicut uapor ad calorem solis dispergitur. sic uita humana a modico calore febrili extinguitur. Sapie. ij. Transibit uita nostra tamquam uestigium nubis. et sicut nebula dispergetur. dispergetur quod fugata est a radijs solis. Est et uapor extrinsecus apparens. sicut et aurum sompniatum non est aurum. sed apparens. sic humana uita non est uita. Job. xx. Velud sompnium auolans non inuenietur.

transsiet sicut visio n[octur]na. Est [enim] vapor apparens no[n] ad longu[m] s[ed] ad modicum. Aug[ustinus] in libro. l. omel. Tota uita hu[m]a[n]a ab i[n]fantia usq[ue] ad decrepita[m] senectutem. breuis est. [et] subdit. Etia[m] si ad huc Adam uiueret [et] hodie moreret[ur] q[ui]d illi uite longitudo p[ro]fuiss[et]. n[on] mir[um] si uita e[st] breuis que dependet ad scintilla a fumo [et] a flatu. Scintilla est in corp[or]e q[ua] q[uam]cito extinguit[ur] ho[mo] morit[ur]. fum[us] est in narib[us] cui[us] si uia interrup[ta] fuerit uita finitur. flatus est in ore qui si alt[er]i impeditur. ho[mo] continuo suffocatur. De h[is] tribus dicitur. Sap[ientie] ij. Fum[us] [et] flatus est in naribus n[ost]ris. [et] s[er]mo scintille ad commouend[um] cor n[ost]r[u]m

Simile est regnu[m] celor[um] ho[min]i regi. D[omini]ca — xxij. qui uoluit rat[i]o[n]em pone[re] cum s[er]uis suis [etc]. M[athei] xviij. ¶ Supi[us] interrogauit Petrus Ih[esu]m. quotiens peccabit in me frater m[eu]s dimittam ei usq[ue] septies. Cui d[omi]n[u]s r[espond]it. no[n] dico tibi usq[ue] septies. s[ed] usq[ue] ad septuagies septies. [et] ponit ibi determinatus n[umer]us p[ro] indeterminato. i. quotiens peccabit/to tiens dimittet/ iste t[ame]n n[umer]us potius ponitur q[uam] aliq[ui]s alius. q[uia] ab Adam usq[ue] ad xp[istu]m fuerit. lxxvij. g[e]n[erati]o[n]es. Sic [er]g[o] xp[istu]s totas deleuit huiu[s] g[e]n[erati]o[n]is culpas/ sic [et] ho[mo] om[ne]s suas deb[et] dimittere offensas/ u[e]l ideo posuit in isto n[umer]o. q[uia] [con]stat ex n[umer]o uniuersitatis. a. vij. [et] n[umer]o transgressionis ab. xj. q[uia]

septies undecim faciunt septuaginta vij. Est ergo sensus di
mitte septuagies septies .i. universas transgressiones et iniu
rias tibi fratris. Ut autem istud quod dominus dixerat petro melius
mentibus nostris infigeret. ideo quod dixerat verbo confirmavit ex-
ponens parabolam istam dicens. Simile est regnum celorum
etc. ¶ In hac ergo cautio describitur persona Regis et persona
suorum. ¶ Per istum autem Regem intelligitur deus qui tripliciter
describitur ¶ Primo quod sit districtus omnibus in exigenda ratione.
quod notatur cum dicat. Qui voluit rationem ponere cum servis suis.
et infra cum autem non haberet unde redderet. quod secundum Regnum
hoc autem homo per se peccare per se resurgere non potest. A pecco.
iussit eum dominus venundari et uxorem et filios et omnia que
habebat. et reddi debitum. ¶ Per ista quatuor que dominus iussit
venundari. intelliguntur iiij. que homo habere potest. habet enim quedam
que est ipse .s. corpus. et animam quidam que est circa ipsum .s. uxorem
quidam que est ab ipso .s. filios quidam que est extra se ipsum .s. res
temporales. Sunt ergo quidam qui male regunt se ipsos .i. corpus
et animam tales venundantur .i. dominio demonum mancipantur.
homo enim multo peccati efficitur servus dyaboli. Jo. viij. Omnis qui
facit peccatum servus est peccati. Alii sunt qui uxores suas
nimis voluptuose diligunt et libidinibus tamquam equus et mulus
deserviunt. isti cum uxoribus venundantur .i. cum eis dominio
demonum traduntur. ¶ Alii sunt qui filios inordinate.

deligit. excecantes rapias et usuras ut eos ditare possint. et
isti cum filiis uenumdant. i. furtum demoni tradunt. ¶ Alij
sunt q bona tpralia ut auar retinet. aut auar expendut.
isti uenudantur cum hoibz que hnt et potati demonu
traduntur. ¶ Alij sunt qui bona tpralia paupibz no coicant
s3 aut auare retinet aut in uanitatibz expendunt ¶
Hoc ponitur de Rege q fuit libalis huilibz in debiti di
missione. cu dicit. Christus aut dns sui illius ome
debitum dimisit illi. Ecce qnta libalitas dei na huius
petebat dillatoez et accepit totius debiti dimissionem
Sicut here luce. xxiij. ubi dicitur de latrone ubi dicit aug.
q dns q confitenti facinora sua dixit am dico tibi. hodie
eris mecu in padiso. cita obtulit qd misria distulit nec
mir fideus est nuc ita libalis et misericors. ht. n. tplex
forz. Unu est in psnti q est for solius mie. In eo enim mia
audit cas et iustitia facit ferias Ysa. xvj. Spabitur i mia
solium eius ideo oms causas iustitia remittit ad tronu
gre. Un dr hebr. iiij. Adeamus cum fiducia ad tronum
gre eius. ut miam consequamur etc. ¶ Aliud forz erit in
iudicio qd erit pure iustitie ubi iustitia audiet cas et
mia faciet ferias. Et ideo mia oms cas deinceps
remittet ad solium iustitie. ys. ix. Sup solium dauid

et sup regnum eius sedebit ut confirmet et corroboret
i iudicio et iustitia amodo et usque in sempiternum. ¶ Tertium
forum est in purgatorio quod est forum mixtum: quia ibi iustitia
que penam infliget et misericordia que gratiam dabit. ps. Misericordia
et veritas precedent faciem tuam. Vnde quilibet qui est in pur
gatorio potest dicere misericordiam et iudicium cantabo tibi domine. ps.
Et illud. Duo hec audivi quia potestas dei hec est. et tibi domine
misericordia etc. ¶ Tertio ostenditur de rege quod sit severus
ingratis in totius debiti dimissione/repetitione. unde dicitur
Iratus dominus tradidit eum tortoribus. i. demonibus.
quousque redderet universum debitum. glo. Si non dimi
sitis ex corde que in nos deliquerunt hec que per penitentiam dimissa
erunt/exigentur. Ex quo videtur quod peccata dimissa redeunt.
per peccatum hodie. Super hec dicunt quidam quia non redeunt quantum
ad maculam vel reatum. sed quantum ad ingratitudinem. qui enim
post acceptam remissionem ad peccatum redit magis deliquit quia
ingratus tanto beneficio existit et ita ingratitudo peccatum recidiv
antis aggravat. ¶ Alii dicunt peccata redire quantum ad penam
subalternam. Sicut enim est in celo unus deus verus. i. una beatitudo
subalterna per modum dampni scilicet carentia visionis dei. et alia per modum
sensus. scilicet ignis et vermis. et utraque videtur (idest) pro quolibet peccato
mortali. secundum maioritatem vel minoritatem peccatorum sentiet

pecco maiore uel minorem ignis uredinis et uermis corrosione
puniatur. Quo peccata reddire. que recidiuata ea pena in genere debet
quam primus / maior in quantum prius. ¶ Alii dicunt quod preposituus peccata
reddeunt in .iiij. casibus scilicet propter hodium fratrum propter apostasiam
a fide. propter contemptum confessionis et propter dolorem de peccata habita. Unde
versus. Fratres odit / apostata fit. spernitque fateri / penituisse piget / pristina culpa redit. ¶ Secundo ponuntur persone fuerorum et hec
in triplici differentia. ¶ Primo ponitur ille seruus qui debebat .x.
millia talenta. ¶ Secundo ponit ille qui debebat .C. denarios. ¶ Tertio illi
qui annunciauerunt domino. ¶ Per seruum illum qui debebat .x. mil
talenta. intelliguntur illi qui offendunt proximum. unde dicit Criso.
Tanta est differentia peccatorum que committuntur in deum et
in hominem quanta est differentia .x. mill talentorum et .C. denariorum.
Magis autem et multo plus ipse enim corpus nobis fecit / animam
inspirauit. filium misit / celum aperuit. nos in filios suos
fecit / numquam igitur si unaquaque die moreremur pro illo retribuere
ei aliquid dignum nequaquam. Ut Augustinus. Et quo possum / aliquis dicet /
diligere inimicum. O quicumque es / attendis quod tibi fecerit
homo. et non attendis quid tu feceris deo. quare non dimittis
homini parum ut deus tibi dignetur dimittere multum. ¶ Serui
autem illi qui domino denunciauerunt. significant angelos secundum glosam
qui peccatores deo accusabunt et non solum boni angeli. sed et mali

ipos accusabunt imo et ipsa pecca(t)a et o(mn)ia elementa. Isti iiij.
accusatores stabunt in iudicio (contra) peccatores. ¶ Primi erunt
angeli Job. xx. Revellabunt celi iniquitatem eius. quorundam
enim revellabunt iniquitatem illorum qui fuerunt valde mali qui
in iniquitatibus finierunt. aliorum exultabunt illorum qui fuerunt
valde boni qui pecca(t)a sua penitendo deleuerunt. aliorum ex parte revel
labunt. et ex parte occultabunt illorum scilicet qui fuerunt boni qui secum
aliqua venialia portauerunt horum enim pecca(t)a angelis et deo
revellabunt ut de ipsis purgentur et demonibus occultabunt.
ne ab ipsis accusentur. ¶ Secundi accusatores erunt demones. de
quorum accusatione dicit Augustinus. Dicturus est in iudicio
adversarium equissime iudex. Judica istum meum esse ob culpam.
qui noluit tuus esse per gratiam. tuus per naturam meus per penam.
tuus per passionem. meus per suasionem. tibi inobediens. mihi
obediens. a te accepit immortalitatis stolla. a me recepit
hanc pannosam. qua indutus est tunicam. Tuam vestem
dimisit. cum mea huc venit. equissime judex iudica istum
meum esse. et mecum dampnandum. ¶ In quibus verbis
ponuntur allegationes quibus dyabolus vult ostendere
peccatorem secum dampnandum. ¶ Prima est talis. Tu obtulisti
sibi tuam gratiam. ego meam culpam. tuam gratiam contempsit.
meam culpam recepit. ergo debet esse meus. ¶ Secunda est talis.

tu creasti eum p natam . s; fecit se meum p suam magnā
miseriam g° deb; esse meus . ¶ Tertia talis est . tu substin
uisti p eum grauem passionem . ideo debet esse tuus . o
Ego uo obtuli ei meam suggōem . s; ipe tuam passionē
ptepsit ⁊ meam suggōem recepit . ideo deb; esse meus .
¶ Quarta est talis . duo sunt s . obedia ⁊ inobedia . quicq;
aut est michi inobediens ē tuus . qd est inobediens
te meus . s; iste fuit tibi inobediens ⁊ m obediens . g° deb;
esse meus . ¶ Quinta est talis . tuū est hoī facē ⁊ uestē
fulgidam uirtutum . meum est facere ē uestem sordidam ui
ciorum . quicq; aut ht uestem uirtutum ē tuus / qui uestē
uiciorum est meus . s; iste tuam uestem abiecit ⁊ meā secū
portauit . g° deb; esse meus . ¶ Tercij accusatores erunt
ppa peccā sapie . iiij . Traducent illos ex aduerso iniqtates .
Istud ondit Jacobi . v° . Ubi dicit . agite nūc diuites plo
rate / ululantes in miserijs uris que aduenient . Diuicie
ure putrefacte sunt . ⁊ uestimenta ura a tineis comesta
sunt . aurū ⁊ argentum urm eruginauit ⁊ erugo ⁊ erugo
eorū uobis in testimonium erit ⁊ infra . Ecce merces operariorū
q defraudata est a uobis clāt ⁊ clamor eorū in aures dni
Sabbaoth introiuit . Ubi ondit Jacobus qd ꝯ malos diuites
tria clabunt in Judicio . s . erugo tinea . ⁊ merces defraudata

Sunt .n. q decias suas auare retinent et recondunt. et
c illos clat erugo. ¶ Alij sunt q eas uane expendunt
p multa mutatoria uestium emut et c eos clamat ti
nea. ¶ Alij sunt q bona pauperum rapiut et eos expoliat
7 mcedibz laborum suorum eos defraudant. c hos clamabit.
iuste detenta. ¶ Quarti accusatores erunt omnia
ellementa. istud ondit hugo de sco victore dicens c peccorem
in iudicio celum dicet. Ego ei lucem ministraui ad sola
tium. aer dicet ego omne genus auium ei dedi ad obsequium.
Aqua dicet ego diuersa gna piscium ei dedi in esum. Terra
dicet ego panem et vinum ei dedi ad nutrimentum. Propter
uo oia recitauint beneficia querentur peccoribz ad supplicia.
sicut ibidem ondit hugo dicens. na dicet ignis. a me
cburetur. aqua dicet in me demergatur. aer dicet in
me uentiletur. Terra dicet a me absorbeatur. Infernum
dicet a me deglutiatur. Sape .v. Armabit omnem cre
aturam ad ultionem in insensatos :

Abeuntes pharisei consilium dnica xxiii post pent.
inierunt ut caperent ihm in sermone. Math. xxij.
¶ Eo tempore quo cesar augustus uniuersum mundum describi
fecit et censum capitis ab oibz solui iussit. ut habetur luc
ii. Judea que tributaria facta est magna tm sup hoc in ppq

erat et quibusdam videbatur perscrutate et quiete quod Romanis
p oibz militabat debebat solvere tributa phys eo asse (pharisei)
rebus q pplus dei qui decimas et primitias et alia in lege
precepta deo solvebat non tenebat hoi terreno tributa psol
vere. Jdem tamen invaluit psuasio phyorum q tributum Romanis
est denegatum pp q Imperator Titum et Vespasianum
in Judeam misit et eam evertunt. ¶ Quamvis autem
phyorum malitia sepe fuerat a xpo ofusa non tamen refrenata
q affectata malitia alicui ratione veritatis ofundit. sed non
emendatur et istud ostendit Criso. Sicut aque et ignis di
cens. quemadmodum si quis claudere voluit aque currentis
meatum alium sibi semitam rapit. Sic istorum malignitas
ex una parte ofusa aliud sibi aditum invenit. Et sicut quanto
ignis amplius ligna susceperit maior excrescit. sic animus mal
quanto magis veritatem audierit / tanto amplius excitatur.
¶ Volentes igitur phy ipsum capere in sermone. non venerunt
personaliter sed miserunt discipulos dupplici de causa ut dicit Criso.
miserunt inquit discipulos suos qui adhuc minus cogniti ut
aut incogniti factionem deciperent / aut deprehensi minus
erubescerent. Et subdit Criso discipuli aut sunt magistris
erat etate minores. malitia aut pares. nam et pulli s
pentum statura minores sunt. veneno aut equales et
catuli luporum. sic venationem tenere non possunt. tamen in sangui

gaudent / et morsibus invadunt. Mittunt et cum suis
discipulos et hos herodianos. Dicebantur autem herodiani
milites quidam herodis absolonite qui adhuc supsti-
tes erant. vel milites herodis thetrarce qui tunc in iherusalem
ad diem festum venerant. vel secundum Jo. phariseus illos herodianos
vocabat. quia tributa romanis solvebat. Ideo igitur herodianos
miserunt ut per eos illum caperent quia pre timore turbe capere
non audebat. Dicit Abeuntes pharisei etc. ¶ In isto autem cum
.iii. ponunt ex parte phariseorum. .iiii. ex parte christi. Prima ex parte
phariseorum et discipulorum eorum. primo fuit malitia in consiliando.
quia non cum dicit. Abeuntes pharisei etc. Isti consiliatores
fuerunt pharisei et herodiani. Pharisei autem erant christo invidi. Matthei
xxvii°. Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum.
Herodiani erant avari quia exactiones multas in populo faciebant.
Utrique autem erant christo inimici. Invidus autem intendit
denigrare famam. Avarus rapere temporalem substantiam. Inimicus
opprimere personam. Contra christum igitur consilium inierunt. pharisei
invidi ut famam eius denigrarent. Si enim respondisset
christus tributum cesari esse solvendum, ipsum apud populum
infamassent. Inierunt secundo consilium herodiani avari ut si
respondisset quod deberet dari, tunc maiorem occasionem
habuissent maiores exactiones faciendi. Inierunt et ipsi tertio
illi qui erant inimici ut si respondisset quod non darent, eum caperent.

comederent. quia sicut dicit Cris. multi propter istos sermones a Iudeis occasi fuerunt / ecce quale consilium et quales consili
arii. scilicet Pharisei invidi qui Christum volebant infamare. Herodiani
avari qui Christum volebant spoliare. Et utrique inimici qui Christum
volebant occidere. Sed dicit Job. v. quod Deus consilium pravorum
dissipat. Cris. super hunc locum. Dominus colonus cuius
terram possidet illius auxilio habet opus. Colonus dei auxilio
terrabili non requirit. Colonus dyaboli et auxilio dei si quo requirit non meretur
Vidisti ne aliquem euntem ad furtum orare deum ut prosperet
in furto aut qui vadit ad fornicandum nunquam signum
crucis ponit in fronte. ut non comprehendatur / qui tamen ideo non
iuvatur. sed tanto citius capitur. quia nescit iusticia patro
cinium dei dare criminibus. ¶ Secundo fuit in eis fraudulentia
in laudando cum dicunt magister scimus quia verax es. Cris.
magistrum eum vocat ut quasi honoratus secretum sui cordis
eis aperiat. Hoc est enim ypocritarum prima possessio simulata laudatio
quinimmo autem adulatio sic eum laudaverunt / decepti dixerunt.
potest enim esse magister falsitatis. iiij. modis: ¶ primo mendacium
inserendo. Ro. j°. Commutaverunt veritatem dei in mendacium
¶ 2° veritatem in tacendo. Augustinus utrique reus est apud deum
qui veritatem occultat. et qui mendacium dicit. Ille quia prodesse
non vult. ille qui nocere desiderat. ¶ 3° veritatem puniendo.

sicut faciunt mali iudices qui munere vel timore veritatem
pervertunt. ¶ 4° veritatem non defendendo que defendenda
est usque ad mortem eccli. iiij. usque ad mortem certa pro iusticia
xpc autem fuit magister veritatis. ¶ Primo quia puram veritatem
in ore suo habuit ideo dicitur. Scimus quia verax es. non enim
aliquod mendacium dicere poterat quia deus erat. hebr. vj°.
Impossibile est mentiri deum. ¶ Secundo quia veritatem non tacuit
ideo dicitur. Et viam dei in veritate doces. Jo. viij°. Ego autem
veritatem dico vobis. et non creditis michi. ¶ 3° veritatem iusticie
non timore nec munere in iudicio permutavit ideo dicitur
Et non est tibi cura de aliquo. Job. xxij°. Numquid timens
arguet te. et veniet tecum in iudicium. prov. vj°. Non
suscipiet pro redemptione dona plurima. ¶ iiij. veritatem
deffendit ideo dicitur non enim etc. Deffendit enim ipsam
usque ad mortis irrogationem iniuriarum. quia verbis iniuriosis
fuit lacessitus. usque ad rerum expoliationem. quia vestibus
denudatus. usque ad verberum perpessionem quia ad columpnam
flagellatus. usque ad mortem turpissimam condempnatus.
¶ 3° fuit in eis astucia interrogando quia dixerunt. licet censum
dari cesari an non. Cogitaverunt enim quia aut respondebit
pro nobis quod scilicet non debemus solvere, tunc incurret cesaris in-
dignationem. et si respondebit pro cesare. tunc veniet in iram
populi et furorem. Si omnino tacebit, tunc ipsum omnino repre

hendemus quod ueritatem amet dicere propter humanum timorem. ¶ In
xpo autem iiij notantur. primo quod eorum praua consilia precognouit
vnde dicitur. Cognita autem ihc illorum nequitia. Ideo eos ypocritas
appellat. quia sub simulato sermone abscondere uoluerunt. Sunt
enim qui abscondunt se sub simulato amore fingentes se amare
celestia cum diligant terrena. ps. Posuerunt in celum os
suum et lingua eorum transiuit in terra. Alii sub simulato
timore fingentes se timere deum cum potius timeant mundum
cum tamen dicatur mathi x. Nolite timere eos qui occidunt cor
pus. Alii sub simulato sermone habentes mel in ore et uenenum
in corde ps. Molliti sunt sermones eius super oleum et ipsi sunt iacula.
Alii sub simulata conuersatione fingentes se habere conuersationem
ouinam cum habeant mentem lupinam. mathi vii. Veni
ent ad uos in uestimentis ouium intrinsecus autem sunt lupi rapaces.
Cum enim tales intentiones diuina sapientia precognoscat. vnde
dicit propheta. Si ascendero in celum. id est si finxero me quasi
amare celestia tu illic es. id est cor meum uides. Si descen
dero ad infernum. id est si finxero me timere iudicia ades.
id est intentionem meam uides. Si sumpsero pennas meas
diluculo etc. Sicut pennę scorpionum sunt uirtutes. sic pennę ypo
critarum sunt simulati sermones. qui et uidentur habere aliquam
apparentem ueritatem. sequitur. manus tua deducet me id est falsitas

tem/ mea ostendet. Rursus si habitavo in extremis maris &c.
Mare est mundus in cuius medio gubernantur homines mundani
Sed autem viri habitant in extremis maris. quia in mundo
gubernantur ad necessitatem non ad superfluitatem. Sic ergo finxe
me habere conversationem celestem. dextera tua me tenebit.
et falsitatem tuam [maz] cunctis in iudicio demonstrabit. ¶ Secundo
xpc laudes ipsorum respuit et dure eis respondit dicens: Quid
me temptatis ypocrite. non enim respondit ad eorum blanda.
sed ad eorum prava corda. cum pharisei blandiebant ut perderent.
Similiter contendebat ut salvaret. quia utilior est deus iratus
quam homo propitiatus. In hoc autem quod xpc laudes respuit/ dat in
telligere quod nullus debet velle laudari/ respiciendo ad vitam
suam preteritam. presentem et futuram. nam si respicit ad
vitam [preteritam] inveniet se multa omisisse de quibus coram deo
debet erubescere. Ro. vi°. Quem ergo fructum habuistis in illis
tunc in quibus nunc erubescitis. Si respicit ad presentem
inveniet se in loco exilii de quo multum debet dolere. ps.
Heu mihi quia quia incolatus meus prolongatus est &c. Si respicit ad
futura inveniet super se multa dei iudicia de quibus debet
timere. ps. A iudiciis enim tuis timui. Quis ergo in hac vita
debet velle laudari qui habet causam tanti ruboris et timoris. q.d.
Beati autem secure laudari possunt. quia nec de preterito habent in

possint erubescere cum sint in plena felicitate / nec de presenti non debeant dolere cum sint omnino in iocunditate / nec de futuro non debeant timere cum sint in eterna securitate. ¶ Tertio christus eorum interrogationi sine alicui preiudicio respondit dicens. Reddite ergo que sunt Cesaris cesari etc. Sic hec enim salvat iura imperii et iura dei. Et tamen multa erant que christum ad quandam inducebant. Si enim attendisset quod Cesar erat alienigena et Iudei domestici non dixisset ut aliquid Cesari solverent. Rursus etsi attendisset quod per tale solutionem pauperes gravabantur similiter non dixisset ut solverent. Aliter si attendisset quod extra limitem tributorum solutoribus populus poterat retrahi a solutione decimarum et oblationum dei non dixisset et ut solverent. Si et attendisset ad potentiam Cesaris et tirapnorum non dixisset quod deo decimas solverent cum Gentiles ipsi et tirampni in deum Israel non crederent. Sed christus noluit alicui preiudicium facere nec propter amorem privatum nec in favorem pauperum nec et sub pretextu cultus dei / dans nobis exemplum ut eadem similiter faciamus:

L Oquente Ihesu ad turbas Dominica xxiiij. post pentecosten. ecce princeps unus accessit et adoravit eum dicens. Domine filia mea modo defuncta est etc. Matthei viiij. ¶ Servus dei valet corpus suum in quadruplici statu scilicet quod est sanum vel infirmum / vel mortuum vel resuscitatum. Valet enim sanum quia anima mediante corpore merita multa acquirit que sine corpore

accipe non valet. sicut remunari. peregrinatione facere. martirium
sustinere. ¶ Valet et infirmum qui s. ipsas infirmitates
patienter portat iuxta illud ij. corinth. xij. Libenter gloriabor in
infirmitatibus meis. etc. Valet mortuum. qui desiderat sibi
mori. et in xpo remunerari. Vnde clamant anime apoc. vj. Vsque
domine sanctus et verus non iudicas. et vindicas sanguinem nostrum
de hijs qui habitant in terra. ¶ Valet resuscitatum. qui tunc ho
beatificabitur et anima in contemplatione deitatis. et in corpore in
visione humanitatis. Jo. xj. Ingredietur et egredietur et
pascua inveniet. ista patent in sanctis duabus mulieribus
s. in Emoroissa et in filia archisinagogi. nam prima habuit corpus
infirmum. sed postea sanum. valuit eius s. corpus infirmum
quia illa infirmitas corporis fuit occasio sanitatis mentis.
¶ Valuit corpus sanatum. quia illa sanitas in corpore fuit ad
conservandum sanitatem in mente. ¶ Secunda s. filia archisina
gogi habuit corpus mortuum. sed postea resuscitatum. valu
it ei corpus mortuum. quia illa mors corporalis fuit occasio vite
spiritualis. Valuit resuscitatum. quia illa resuscitatio fuit anime
vivificatio. per has autem duas bona s. gravis infirmam.
et alia mortuam peccatorum significatur. ¶ Prima autem iij. dicuntur.
quia gravi infirmitate erat circumdata. quia miraculose fuit
sanata. et quia sanata fuit ingrata. ¶ Infirmitas quidem gravis
erat. quia xij. annis fluxum sanguinis patiebatur. sicut dicitur

mathi. b°. om̄a bona sua in medicos erogauerat et quicq̄ pro
ficerat. sed magis deterius habebat. peccator enim in sanguine
fluit quia de peccato in peccatum cadit. Osee. iiij. Sanguis san
guinem tetigit quia quis de peccato in peccatum fluit. peccator enim
fluit de mala cogitatione in mala delectatione et con
sensum. de consensu in opus. de ope in consuetudinem. de co
suetudine in necessitatem. de necessitate in desperationem
et tunc tanquam infirmus desperatus nullum cibum nocivum
i. nullum peccatum vitat. prov. xviij°. Impius cum in profundum
peccatorum venit contempnit. Crisostomus. Sicut infirmus dum medio
crem habet passionem et sperat posse curari servat se a nocivis.
Si aut intellexit passionem esse insanabilem iam non parcit
sic et homo donec mediocriter peccat et sperat salutem observat se
a malo. Si aut graviter peccando ceperit desperare, nichil iam
dubitat facere, nesciens miser quia sicut in bono gradus sunt
gloriarum sic in malo gradus sunt penarum. medici aut fallaces
quia animam deterius faciunt habere. Honores divitie et de
licie. Nam honores promittunt exaltationem et dant subi
tam dejectionem. ut in vita. Job. xxx°. Elevasti me et quasi
super ventum ponens elisisti me. Item Job. xx. Si ascenderit
usque in celum superbia eius et caput eius nubes tetigerit quasi
sterquilinium in fine perdetur. Divitie promittunt satietatem

ꝛ dant effectum sicut patet in diuite epulone qui ad tantam paupertatem
deuenit quod modicum aque habere non potuit. ¶ Delicie primitus
delectationem ꝛ dant amaritudinem ꝛ istud ostendit Salomon verbo
exemplo ꝛ facto. Verbo dicens prouerbiorum v°. Fauus distillans la-
bia meretricis nouissima autem illius amara. Exemplo sui ipsius
dicens ecclesiastes ij°. Omnia que desideraverunt oculi mei non negaui
eis nec prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur. et
Cumque me vertissem ad universa opera que fecerant manus
mee. Vidi in omnibus vanitatem. Ostendit etiam hoc ipso facto.
Cum enim multis vacasset delicijs tandem se ipsum expoliauit
ꝛ usque ad sanguinem verberari se fecit sicut dicunt Judei ꝛ
ex tunc duram penitentiam fecit. ¶ Secundo ista mulier fuit mira-
culose sanata ꝛ hoc per tria. Primo per visum Christi. Unde dicit Ihesus con-
uersus ꝛ videns eam. Ista visio fuit respectus diuine misericordie
quo deus respicit peccatorem ut dicitur Luce xxij°. quo ꝛ istam
mulierem respexit ꝛ sanauit. Videmus enim quod Sol poros terre
penetrat. ꝛ aurum ꝛ lapides preciosos in eius visceribus penetrat
generat. Multo ergo forcius oculi misericordie Christi super Solem lucidiores.
profundum cordis penetrant. ecclesiastici xxiij. Oculi domini multo
plus lucidiores super Solem. homini corda intuentes in abscon-
ditas partes. penetrando autem generat aurum gratie ꝛ lapidem precio-
sum misericordie. Sapientie iiij. Gratia dei ꝛ misericordia est in sanctos eius. et

respectus in ecclesia illius. Tantus enim fulgor de christi facie pro
cedebat quod ad se peccatores attrahebat. Unde dicit Jo. Certe
fulgor ipse maiestas divinitatis occulta que in humana specie
relucebat. Ex ipso a se videntes trahere poterat aspectu.
Secundo fuit sanata per verbum christi quando ei dixit confide filia fides tua
te salvam fecit. Ps. Dabit voci sue vocem virtutis. Petrus
quidem erat tamquam apoteca omnium carismatum ideo ubique
in procedebat erant medicalia et sanativa. Sape xvi. neque
herba neque malagma sanavit illos. sed tuus sermo domine qui sanat
omnia. Est enim christus lignum vite ut dicitur Apoc xxii. cuius folia id est
sunt verba sunt ad sanitatem gentium. Tercio sanata fuit
per tactum christi quando scilicet tetigit fimbriam vestimenti eius. Luc vi.
Omnis turba querebat eum tangere. quia virtus de illo exibat et
sanabat omnes. Si enim calamita suo tactu attrahit ferrum
multo fortius quando christus per fidem et devotionem trahitur tangitur
trahit ad se ferreas voluntates. Jo. Si in magnete lapide virtus
esse dicitur ut anulos et festucas sibi copulet quanto magis
dominus omnium creaturarum ad se trahere poterat quod volebat. Quarto
hec mulier sanatori non fuit ingrata. Dicit Eusebius in historia
ecclesiastica quod huius emoroissa postquam a profluvio sanguinis fuit
sanata fecit in Cesarea philippi unde fuerat oriunda statuam
in curia sua ad ymaginem cum fimbriis vestimenti prout viderat

xpm sive ipam ymaginē devotissime adorabat; fecit i ymaginē
sui pprius stantem an ymaginē xpi genibz flexis manibz
cancellatis · ↄ dicitur ibi qd sub statua xpi quedam hbe cre
scebant q cum ptus essent nullius virtutis erant · sz postea os
infirmitates curabat. Dicit autem Jo in hystoria tripartita qd Ju
lianus apostata ymaginē xpi inde removit ↄ suam ibidem collocavit que
tm postea sub ictu fulminis est combusta. ¶ p puella ↄ mortua
intelligit peccator de qua simili · iij · dicuntur. ¶ p qd mortua plo
rabatur · vn dicit luc · viij · flebant aut omnes ↄ plangebat
illam · Eodem modo peccator ab omnibus plangi deberet. ¶ primo
n · plangitur a deo · michee vij · ve m qz factus sum sicut q
colligit racemos in autupno vindemie · Dolet enim xpc qd dya
colligit omnes magnos ↄ ipe vix pot hre parvos · ys · p° · heu
ↄsolabor sup hostibus meis ↄ vindicabor de inimicis meis ·
Glo · more impij patris eos sz inimicos plangit ↄ patitur.
Sc° ploratur ab angelis · sicut enim angli gaudent de peccatorum
conversione sic dolent de pvaricatione · ys · xxxiij · Ecce videntes
clamabunt foris Angeli pacis amare flebunt. ¶ Tertio plorandus
e a se ipo · Jere vj · luctum unigeniti fac tibi planctum amarum ·
michee p° · faciam planctum velud draconum ↄ luctum quasi
structionum · Draco qz elephans caput suum contrit plorat · Structio
ullulat qz ova sua pdit · Debet g° peccator flere ↄ qz dyabulus
caput suum · i · xpm in eo extinxit · ↄ qz vita sua pdit ¶ 4° ·

flendus est a quolibet xpiano eccl. vij. Luctus aut mortui vij
dies. fatui aut et impij omnibus diebus vite ipsorum Aug. Sunt
ne in te xpiane viscera mie q plagis corpus a quo recessit aia.
et non plangis aiam a qua recessit deus. ¶ Ergo ista puella
fuit resuscitata q hec manu eam tangendo. et eleuado. quam
aut dei quinque dignitas ht. ¶ Primus est potentia dei in iste
e prolex. ¶ Scdus est sapia dei, iste est index. ¶ Tertius
e gra dei iste est medius. q p gram dei mediante peccator
iustificatur. ¶ Quartus caritas dei iste e mediens. kari
tas aut dei maxe appz in xpi passione. q est medicina
oium peccatorum ¶ Quintus est mia dei q iste est auricularis.
q p miam pecca purgantur. ¶ Peccator aut est infirmus ideo
indiget potentia dei. que ipm faciat fortem ad resurgendum
et operandum. philipen. iiij. Omnia possum in eo qui me confortat.
Est cecus, ideo indiget sapia dei que sibi viam demonstret.
ps. Deduxit eos in viam rectam. ii. ii. c. h. Est eni dei ini
micus, ideo indiget gra dei. que ipm reconciliet et sueet.
Eph. ij. Cuius gra vos estis saluati. Est vulneratus ideo
indiget karitate et medicina que fuit in xpi passione. Ecci
xxxviij. Altissimus de terra vel de carne sua creauit medicinam.
Est eni immundus ideo indiget mia que immundicias peccatorum
purget. prov. xxvj. P miam et fidem purgantur peccata.

Tertio ista puella post resuscitationem fuit nutrita. Unde dicitur Mathei viiio quod iussit illi dari manducare. Postquam enim peccator est resuscitatus indiget pane verbi. qui ipsum fortificat ps. Panis cor hominis confirmet. Indiget vino gratie dei quod ipsum confortatum et delectatum letificat cor hominis. Isto vino hic per gratiam. sed in futuro ipsum in suo fonte bibemus. Augustinus. In religione illa intelligibilium beata vita in suo fonte bibitur. inde huic humane aliquid aspergitur. ut in temptationibus huius seculi temperanter. fortiter. iuste. prudenterque vivatur

Cum sublevasset oculos Jhesus Dominica xxva post penthecosten et vidisset quod multitudo magna venisset ad eum etc. Jo. vio.

Sicut dicit Augustinus super Johannem. Litteras pulcras et bene formatas aliter laudat ille qui nescit litteras, aliter qui novit. Primus laudat figurarum pulcritudinem. Alius sensus profunditatem. Sic et aliter laudatur pictura. aliter scriptura. nam tota laus picture est in decore exteriori. laus autem scripture est maxime in sensu interiori. Eodem modo miracula Christi aliud pretendunt. Unde parvuli intus continet mistica habebat enim ipsa miracula. Ibidem dicit Augustinus. Linguas suas non quod Christus est dei verbum, ideo et factum verbi nobis. factum est verbum. Mystice quod loquendo Christus in hoc ewangelio quadruplicem gerit personam. Primo gerit personam patris misericordis in hoc quod oculos sublevavit. et iterum respexit. Respectus eius et enim ille significat.

respectu mie patne q respectum pphta petebat dicens. Respice in me et miserere mei. Quo miseretur pat filiorum suorum misertus est dns timentibus se. et subdit triplicem causam quare sic miseretur. Prima sumitur a parte principij q. s. de fragili et nulli materia facti sumus. ideo dicit. Qm ipse cognovit figmentum nrm. Secunda sumitur a parte finis q. s. in cinerem redigendi sumus ideo subdit. Recordatus est qm pulvis sumus. Tertia sumitur a parte medij. q. s. instabilem vitam habemus. ideo subdit homo sicut fenum etc. nam ad instar feni homo modo virescit in iuventute. modo arescit in senectute. modo florescit in sanitate. modo aret in infirmitate. modo putrescit in morte. Hoc gerit personam amici familiariter colloquentis in hoc quod tam familiariter phylippo locutus fuit dicens. Unde ememus panes etc. Jo. xv. Iam non dicam vos servos sed amicos. quia omnia que audivi a patre meo nota feci vobis. Sequitur. hoc autem dicebat temptans eum et innuit quod nullus secreta sua amico committet. nisi prius eum temptet et probet. Eccl. p°. Non omnem hominem inducas in domum tuam et in cor tuum. multe enim insidie sunt dolosi. eiusdem vj°. Si possides amicum in temptatione posside illum. et non facile tradas ei teipsum an probationem non debet de facili se ipsum credere. sed postquam ipsum probavit et tep

tavit .i. probavit. et fidem invenit. debet secure se ei committere.
Unde legitur de Alexandro quod cum Phylippus medicus et
probatus amicus medicinam ei dare deberet, supervenerunt
litere a benivolis misse continentes Phylippum in medicina
venenum immiscuisse. Quas cum Alexander legisset, me
dicinam prius hausit et postea tegendas litteras Phylippo
dedit ob magnam enim fiduciam quam de ipso habebat, malum
de ipso suspicari non poterat. Si autem dicat temptavit enim
videtur esse contrarium quod dicit Jac. i°. Deus enim neminem
temptat. Et est dicendum quod aliter temptat dyabolus, aliter homo et
aliter deus. ¶ Dyabolus enim temptat ut decipiat. i. pe.
v^to. Adversarius vester dyabolus tamquam leo rugiens circuit
querens quem devoret. ¶ Homo temptat ut probet et cognoscat.
Eccl. xiii°. Ex multa loquella temptabat te. ¶ Deus
temptat ut a se ipso et ab aliis temptatum cognosci faciat
iuxta illud Gen. xxii°. Temptavit deus Abraham etc.
Sequitur nunc cognovi i. cognoscere feci quod timeat deum.
Sed videtur quod turba pascenda Christus non debuit requirere
Phylippum sed Judam qui loculos portabat. ad hoc respon
detur quod Phylippus oriundus erat de illa patria et propter
hoc de ipsis pascendis magis erat solicitus. Et cum dicat
Mathei xiiii. vespere facto accesserunt discipuli ad Jhesum dicentes.
Desertus est locus et hora iam preteriit. Dimitte turbas ut

euntes in castella emant sibi escas. credendum est quod inter ipsos phylippus erat qui xpm magis sollicitabat, et ideo xpc phylippum tentauit dicens unde ememus panes etc. ¶ Tertio xpus ostendit per hec dei potentiam operatis. In hac quinque milia hominum inde satiauit exceptis mulieribus et paruulis ut dicitur mathei xiiij. hec enim fuit potentie infinite. Voluit quidem deus ut dicit Aug. super Johem notitia sui dare huiusmodi generi. sed quia non poterat ab omnibus uideri corporalibus oculis, uoluit se manifestare ostensis miraculis. ideo in prima creatione et miracula multa fecit. inter que unum fuit quod scilicet terram segetes producere fecit. Sed quia illa miracula ex assiduitate uiluerunt, ideo xpus adueniens multa alia miracula fecit preter usitatum cursum ordinemque nature. non quia sunt maiora. sed quia magis insolita et subdit Aug. maius est miraculum gubernatio totius mundi quam saturatio quinque milium hominum de quinque panibus et tamen hoc nemo miratur. istud autem mirantur homines non quia maius. sed quia rarum. Idem. unde enim multiplicat deus de paucis granis segetes, inde in manibus suis multiplicauit quinque panes. potestas enim erat in manibus xpi. panes autem illi quinque semina erant. non quidem terre commendata. sed ab eo qui terram fecit multiplicata, quamuis autem xpo facile fuisset panes de nouo creare. sicut iam factos multiplicare noluit tamen multiplicare iam factos ut confunderet

hereticos quos sciebat esse dicturos omnia visibilia a dyabolo esse con-
creata cum ut dicitur i Jo. iij. In hoc apparuit dei filius
ut dissolvat opera dyaboli. Si illi panes a dyabolo facti fuissent
Christus eos non multiplicasset sed potius destruxisset. et alios de
novo creasset. Isti autem quinque panes possunt intelligi quinque
considerationes que mentem reficiunt et farina tota dulcia. con-
quidam ex farina partim dulci et partim amara. ¶ Primus est
panis compassionis et iste conficitur ex farina amara. i. ex miseriis
proximorum de quo dicitur Tobie ij. Post manducaverunt panem in
luctu et cum tremore memorans illum sermonem quem dixit dominus
per Amos prophetam. Dies festi vestri convertentur in lamentum
et luctum. ¶ Secundus est panis afflictionis qui conficitur ex
farina amariori. i. ex consideratione passionis Christi. De quo dicitur
deuteronomii xvj°. septem diebus comedent absque fermento aflic-
tionis panem. Ille panem afflictionis comedit qui conside-
rando passionem Christi corde et corpore se affligit corde condolendo.
et corpore se mortificando. sed tamen debet comedi sine fermento
malitie et nequitie. Cum fermento malitie comedunt heretici.
qui dicunt Christum non vere fuisse passum. Cum fermento
malitie comedunt mali christiani qui fidem habent sed opera non habent.
Debet ergo comedi sine fermento. i. cum fide vera et operatione
bona. Ideo precipitur quod comedatur vij diebus: quia contra vij effusiones sanguinis

xpi debemus esse intenti quarum due fuerunt in duabus manibus
alie due in duobus pedibus. quinta in toto corpore qn fuit flage
latus. vj.a in capite qn fuit spinis coronatus. vij in latere
qn fuit lanceatus. Tertius e panis tremoris q conficitur
ex farina amarissima .i. ex consideratione penarum infernalium
de quo dicitur Ezech. xij. Panem tuum in conturbatione co
medes. Multum enim debet tremere et conturbari qui considerat
penas inferni. Job xxj.o Quando recordatus fuero pertimesco
et concutit carnem meam tremor. ps. Timor et tremor venerunt
super me et contexerunt me tenebre. In inferno quia ibi comeditur
panis amarissimus et venenosus Job. xx.o panis eius in utero
eius vertetur in fel aspidum interius. Quartus e panis
devotionis q conficitur ex farina tota dulci .i. ex consideratione
celestium gaudiorum de quo dicitur in ps. Fuerunt mihi lacrime mee pa
nes die ac nocte dum dicitur mihi cotidie ubi est deus tuus. Nichil enim
e sanctis viris dulcius quam lacrimis devotionis pasci ys. xvj.o In
ebriabo te lacrima mea. Sicut enim ebrius non sentit. dampna pro nihilo
pendit verba contempnit. sic sancti viri talibus lacrimis inebriati
parvipendunt dolores corporis dampna rerum et iniurias verborum.
Quintus est panis compunctionis q conficitur ex farina amara
et dulci .i. ex recordatione peccatorum. Illa enim compunctio et habet
amaritudinem propter offensam et dulcedinem propter spem venie.
ps. Cibabis nos pane lacrimarum. Ecce amaritudo et potum

dabis nob in lacrimis in menssura. Ecce consolatio. Illi enim qui non
hnt spem venie debent flere sine menssura. sed illi qui sperant
veniam debent in flendo hre menssuram. pri. xiiij. Cor
novit amaritudinem aie sue, ecce amaritudo pro culpa. et
in gaudio eius non miscebitur extraneus. ecce gaudium pro venia.
Quarto xpc gerit personam magistri consulentis cum ait col-
ligite fragmenta ne pereant. Voluit autem xpc secundum Criso.
fragmenta colligi non propter ostentationem. sed ut cordibus discipulorum
qui erant predicaturi miraculum non fantasticum. sed verum
crederetur. Et ut turba discipulorum et pauperum diebus multis
de istis fragmentis sustentetur. Notandum est aut quod sunt quedam
reliquie peccatorum sicut mala cogitatio et delectatio que aliquando
remanent post peccatum. iste sunt dispergende. ysa. xiiij. perdam
nomen babilonis germen et reliquias. nota babilonica sunt
lasciva verba. germina sunt opera. Reliquie sunt cogitationes
male ista omnia sunt dispergenda. Secundo sunt quedam
reliquie bonarum cogitationum et iste sunt conservande. ps. Co
gitatio hominis confitebitur tibi. et laudabit. Reliquie cogitationum
diem festum agent tibi ut alibi. Reliquie cogitationum sunt bona
verba. quia ex habundantia cordis os loquitur. Sunt et bona
opera. quia illud quod cor concipit manus operatur. hec ergo tria
deum laudant et magnum festum ei faciunt. s. bona cogitatio.
locutio et operatio. Origenes. Puto quod per singulos fideles qui.

gratulantur ad deum et in fide persistunt festiuitates omnium
dno. ¶ Tertio sunt quedam reliquie aliorum et diuitiarum que
sunt pauperibus eroganda Luc. xi°. Quod superest date elymosinam
et ecce omnia munda sunt uobis. Et dicitur de auaro Job. xx°.
non remansit de cibo eius et propterea nichil remanebit de bonis
suis. Ps. Saturati sunt filiis i. cum filiis et reliquias non
dederunt egenis. sed dimiserunt eas paruulis suis. i. familiis
suis. uel deus saturauit eos filiis et multis diuitiis et in
morte nichil dimiserunt egenis. sed reliquias i. diuitias
quas hic relinquunt et secum portare non possunt dimiserunt
paruulis i. filiis et nepotibus suis :

¶ Expliciunt sermones dominicales per circulum anni in
honore dni nostri ihu xpi. in ecclesia sci petri completi. scripti per
manum presbiteri francisci de tursio qui plebani ecclesie pasignani qui ser-
mones sunt presbiteri xpofori dicti helisei, helie discipuli :

Ista sunt festa scorum que deficiebant in quaterno.

Conuerssus sum in erumpna In conuersione sancti pauli mea dum confringitur spina. ps. Hec verba sunt scripta in psalmo potest dicere beatus paulus de se ipso cui conuersio fuit uiolenta et coacta. Deus enim in tantum nos diligit quod cogit nos intrare paradisum quando sponte nolumus. unde ait in ewangelio. compelle intrare ut impleatur domus mea. Beatus namque paulus erat in tantum malo obstinatus quod sponte numquam conuertisset se ad deum. sed ille qui vult omnes homines saluos fieri per errorem eum conuertit dum in persecutione christianorum existeret. sicut in actibus plenius patet apostolorum unde hodie recitatur. hic dicas per ordinem epistolam hodiernam. scilicet Saulus adhuc spirans minarum et cetera usque in finem. Sed ante conuersionem ut dicit Rabanus dicebatur Saulus a Saulo Rege superbo. sed post conuersionem uocatus est paulus. ut dicit Beda. a Sergio paulo proconsule quem ad fidem conuertit. uel propter nominis interpretacionem. quia paulus idem est quod modicus id est humilis. Dicit ergo auctor Conuerssus sum. scilicet a deo propter errorem in erumpna mea. id est in superbia et miseria mea dum confringitur spina. id est peccatum uel suggestio dyabolica que mentem meam ad hoc perpetrandum pungebat. Spina ergo peccatum est que peccatorem in conscientia hic pungit et in futuro acrius uulnerabit. unde de peccatoribus talibus dicit propheta. Exarserunt sicut ignis in spinis. Quare

aut eius conuersio potius q̄ aliorum sanctorum celebrat. triplex solet ratio assignari ¶ Primo propter exemplum. ut nullus quantumcumque peccator desperet de uenia quem tantum in culpa. tale postmodum conspiciat fuisse in gratia. ¶ Secundo propter gaudium. Sicut enim ecclesia magna tristitiam habuit in eius persecutione. ita magna letitiam habuit de eius conuersione. ¶ Tertio propter miraculum quod scilicet deus ex eo ondit. dum de seuissimo persecutore fecit fidelissimum predicatorem. Eius namque conuersio fuit miraculosa ratione efficientis. id est christi qui eius conuersionem fecit ibi enim ostendit suam mirabilem potentiam. in hoc quod ei dixit. Durum est tibi contra stimulum calcitrare. et in hoc quod ipsum tam subito mutauit. tam continuo immutatus extitit. Domine quid me uis facere. Augustinus super hoc verbo. Occisus agnus a lupis fecit agnos de lupis. id est propter occasus qui fuit agnus dei qui tollit peccata mundi. a Judeis qui fuerunt ut lupi crudeles in eum. fecit agnos de lupis. id est de peccatoribus iustos. Ecce quod Saulus parat se ad obediendum qui prius seuierat ad persequendum. ¶ Secundo xpus ostendit ei suam mirabilem sapientiam in hoc quod ipsum a tumore superbie deiecit offerendo ei infirma humilitatis. non sublimia maiestatis dicens ego sum Jhesus nazarenus quem tu persequeris. Ubi dicit Glosa. Non deum/ uel dei filium se uocat. sed humilitatis infirmitatis inquid mee ego

infirma suscipe. et superbie tue squamas depone. ¶ 2o ondit ei suam mirabilem clementiam in hoc quod ipsum existentem in actu et voluntate persequendi convertit licet eum hiret defor mem asseram quod spirans minarum. perversum coactum. quod accessit ad principem. qui se ingerens. pertinaciosum actum. quod ibat ut victos duceret in ierusalem. videos ipsum iter pessimum erat. et in ipsum mia dei convertit. ¶ Ergo conversio beati pauli fuit miraculosa ratione disponentis. id est lucis que ipsum ad conversionem disposuit. Ipsa enim lux dicitur fuisse subita. immensa. et celica. Et subito inquid circumfulsit. id est circumquaque fulsit. eum lux de celo. ¶ Paulus enim iij. vitia in se hebat. et primum erat audacia quod non cum diceret. Accessit ad principes sacerdotum. Ubi dicit glo. Non vocatus. sed sponte zelo concitante eum. ¶ 2o vitium erat superbia cum dicitur. Spirans minarum. et tertium erat carnalis intelligentia. qua scilicet in lege hebat. Unde glo super illud. Ego sum Ihesus nazarenus quem tu persequeris. Ego deus de celestibus loquor quem mortuum putas sensu iudayco. ¶ Ipsa ergo lux divina fuit subita. ut audacem terreret. immensa ut sublimem et superbum in yma humilitatis prosterneret. fuit celica. ut carnalem eius intelligentiam in celestem mutaret. ¶ Tertio ista conversio fuit miraculosa ratione patientis

.i. ipius pauli in quo facta est ipa conuersio. In hac enim mira
culose hec tria exterius facta fuerunt. s. prostratio. obcecatio.
et ieiunatio. Est enim prostratus. ut erigatur. obcecatus
ut illustretur. in illo enim triduo quo mansit obcecatus euangelium
fuit doctus. non enim illud accepit ab homine neque per hominem
ut ipse testatur. sed per reuelationem ihu xpi. Est tertio et
ultio in carne per ieiunium mactatus. ut ipius caro dispo
natur ad bone operis effectum. Optime enim postea corpus eius
deinceps ad omne bonum dispositum est. nam esurire et ad
uersa pro xpi nomine sustinere didicerat etc.

In cathedra seniorum laudent eum. ps. Sermo in cathe
.Karissimi filij facimus hodie festum dra s. petri.
De incathedratione beati Petri apostoli. qualiter apud Anthi
ochiam super kathedram positus est. Sed est sciendum quod est
multiplex cathedra. s. regalis. iudicialis. pontificalis.
magistralis et predicationis. In omnibus autem istis beatus Petrus
apostolus preter quam in ultima sedit. Sedit quidem in prima. s. regali.
quia fuit princeps omnium apostolorum. unde xpus ei dixit. Tu uocaberis
Kephas quod interpretatur caput. In 2a. s. iudiciali sedit. quia
ligandi et absoluendi auctoritatem habuit. unde xpus ei dixit
Mathei xvi°. Quodcumque ligaueris super terram erit ligatum et in celis etc.

i kathedra pontificali sedit. quia hinc sumu sacerdotu que
cathedra fuit laboriosa in predicando. aspera in increpando.
sicut Judeos increpabat actuum .iij. vos autem sanctum et iustum
negastis .s. xpm. It in exortando et promittendo .j.a pet. j.o
Credentes exultabitis letitia inenarrabili. et in comminando.
2.a pet. ij. Ciuitates Sodomorum et Gomorreorum in cinerem
redigens / euersionem damnauit in exemplum. corporaque ipse
actum sunt puniens. ¶ It sedit in cathedra magistrali quia fuit
crux que quidem fuit sedes doloris in qua cathedra ut
bonus magister nos docuit humilitatem. constantiam et perseuerantiam.
humilitatem quia in cruce noluit poni erectus. sed voluit cedere
magistro .i. xpo dicens tunc ut dicit Crisippus Quidam sapiens.
Te imitari optaui. sed rectus crucifigi non usurpaui. quia tu es
semper excelsissimus. rectus et altus. Nos primi hominis filii qui caput
suum demersit in terram. debemus ad te respicere. unde rogauit
se crucifigi versus et sic fecerunt. dicens cum ps. Elegi
magis esse abiectus in domo dei mei quam habitare in tabernaculis
peccatorum. Constantiam nos docuit qui ita senex graue substi-
nuit martirium / cum illa etas sit ad patiendum infirma. Jo. xx.o
Cum senueris extendes manus tuas. et alius te cinget.
et ducet quo tu non vis. Perseuerantiam docuit. quia ibi in cruce fuit.

-j°· Reg·ij· Non egrediar· sz hic moriar· ¶ In kathedra pdicionis
no sedit sicut mali iudices qui malas snias p pcunia
dant· ps· Beatus vir qui non abijt in consilio impiorum· et in via
peccatorum non stetit· et in kathedra pestilentie non sedit· sz in
lege dni fuit voluntas eius etc· Explicit smo· ¶ Dicit
quod Gentiles faciebat poni sup funera defunctorum epu
las· dicentes quod mortui comederent eas· qz demones
ad illudendum eos de nocte eas asportabant· Et hac de
ca sci patres qui tunc erant mutaverunt illa erronea consu
etudinem in hoc festum· qz eo tpe fiebat quod fuit hoc festum
Unde adhuc a quibusdam dicitur sanctus petrus ad epulas·
¶ Sz fratres kmi non credatis quod mortui manducent vel
eorum aie· Ille et enim aie que sunt in paradiso satiate
sunt nec alio indigent· ps· Satiabor cum apparuit gloria tua·
et etiam de sanctis martiribus dicit· Non esurient neque sitient ampli'
neque cadet sup illos sol neque ullus estus· ¶ Ille vero aie
que sunt in inferno famescunt· et sitiunt· sz nequeunt hre ad
comedendum vel bibendum· In legitur de illo divite quod
non potuit hre guttam aque a lazaro quando dives cruciabatur
in inferno· sz hmi· ps· pluet sup peccatores laqueos ignis·
sulphur et sps procellarum· iste est calix eorum de quo comedunt et bibunt·

¶ Ille vero que sunt in purgatorio q no comedunt neque bibunt. sed per elymosinas. missas. et orationes in penis refrigerantur et tot possunt esse quod de penis trahuntur. Spiritus ergo no possunt comedere. quia carnem et ossa no habent. Unde dicit Augustinus in sermone hodierno. Epulas itaque et refectiones caro tantum requirit. spiritus et anima huius no indigent :

Egredietur virga de radice iesse. et flos de radice eius ascendet. et requiescet super eum spiritus domini. in ysaia. In nativitate sancte marie. ¶ Sicut dicit beatus ambrosius tot et tante sunt virtutes virginis gloriose. et sue perfectiones et sacra scriptura. quod sancti prophete no potuerunt eam describere et manifestare. per similitudinem unius rei. et ideo assimilaverunt eam diversis rebus et descripserunt eam sub similitudine diversarum rerum. Unde Balaam propheta gentilis sive paganus, edoctus tamen a spiritu sancto. descripsit eam sub similitudine stelle et sub similitudine virge in antiquo. Orietur stella ex Jacob. et exurget virga de Israel. Et adhuc ut sua prophetia sit veratior. et magis autentica, modo proposui vobis verba ysaie prophete qui fuit maximus amicus dei. et cui deus revelavit multum manifeste. illa que ventura erant. in quibus verbis concordat cum Balaam in similitudine virge. Egredietur inquid virga. id est virgo gloriosa. de radice iesse. id est de stirpe et progenie David. Et possum dicere quod beata virgo est.

multu quenienter assimillatur uge. 7 hec multiplici ratoe.
7 p° qr uga est gratilis .i. subtilis. 7 hec quenit ugini ratoe
paupertatis. qr in tm fuit paup 7 omnia tpalia otempssit.
qr loco 7 actu acqrebat ut se 7 filium substentaret. ut dic
Jo. Gaebat .n. ky qr qui uolut diuites fieri incidit in
teptationes 7 laqueos dyabli ut dicit btus paulus
qr nemo pot huire deo 7 mamoe ut xpc dix. magna est
demo q tetat d diuitijs. Et hec manifestum e in quo
dam iuuene cui dixit xpc. Si uis pfectus esse. uade
7 uende oia que hes 7 da paupibz 7 ueni et sequere me
Tunc ille iuuenis ait abijt merens qr mltas hebat
possones. 7 ideo subdit tuc dns. Facilius est camellu
p foram acus transsire qr diuitem intrare regnu celor
cu enim introitus paradisi sit strictus eo qr arta est uia q
ducit ad uitam nemo potest illuc intrar n subtilietur p
paupertate 7 ideo dicit in euu° bti paupes spu qm ipor
est regnum celor. Gregorius. Qui opes auge festia
pcum negligit. 7 quasi auis dum escam inspicit laqum
cum q strangulet no agnoscit. 7 dum pntia desiderat dap
q in futuro patietur ignorat. 7 ideo bta ugo oi spu sancto
edocta hec osiderans diuitias otepssit 7 paupertate amplexa e.

ad qua paupertatem amplexandam pdicandam et diligendam.
sciebat filium dei venturum esse in mundum qui cum dives esset
in omnibus propter nos egenus factus est. Est enim paupertas ut dicit
Bernardus bonum odibile. curarum remotio. possessio sine calumpnia.
mater sanitatis. felicitas sine cura. ¶ Ideo beata maria virge assimilatur
quia virga est flexibilis. et sic fuit ipsa ratione obediencie et humilitatis.
que inclinare facit et flectere hominem sicut superbia facit elevare.
qua humilitatem domina nostra super omnes mulieres habuit. Unde cum
nunciaretur ab angelo Gabriele quod deberet esse mater dei et
regina angelorum et hominum. non erexit se. sed ut virgula se flectit.
dicens. Ecce ancilla domini. De humilitate dicit Gregorius.
Qui ceteras virtutes sine humilitate congregat quasi pulverem
in ventum portat. ¶ Et virga non est nodosa. sed plana et
lenis. et significat dulcedinem et mansuetudinem eius. ¶ Et virga est
recta et non curva et significat virginis puram intentionem. ad
deum. contemplationem ad celestia et ellevationem a terrenis. ¶ Item
virga est signum dominii et potestatis. et significat virginis potentiam
excellentiam et dignitatem. quia de stirpe regia fuit et pre ceteris
creaturis possidet principatum. Unde beatus maximus magnus doctor.
eam commendans dixit. Quid dicam pauper ingenio cum
de te quicquid dixero. minor profectus est quam dignitas tua meretur.
Unde quo dixit ei angelus Gabriel Luc. j. Benedicta tu in mulieribus;

Ego si exaltatus fuero a terra In exaltatione sancte crucis sermo
omnia traham ad me ipsum. Jo. xij. Sciendum primum
est quod xpc fuit multipliciter exaltatus. et primo in cruce tempore
passionis, et de ista exaltatione dicitur ys. xxx. Expectat
dominus ut misereatur. ps. exaltabitur parcens nobis et ut nobis
parcat. 2o exaltatus est in resurrectione et de hac exaltatione
dicitur ys. lij. Ecce intelliget servus meus. exaltabitur scilicet in
resurrectione. ps. Exaltare domine in virtute tua. Tertio
exaltatus est in ascensione. ps. Nimis exaltatus est super
omnes deos. et super omnes angelos. Et alibi. Elevata est magni
ficentia tua super celos. Quarto exaltabitur in judicio.
ys. vo. Exaltabitur dominus exercituum in judicio. et michee. 4.
Exaltabitur manus tua. filius tuus. super hostes tuos.
Unde ergo. Cum exaltatus fuero a terra omnia traham ad me. Notandum
est quod quinque sunt que naturaliter ad se attrahunt. et primo vacuum
trahit enim ad se vacuitas sigilli ceram. ita ad se traxit
humilitas humanitatis divinitatem patris ad se. nam vacuum
paupertas trahit in passione. tunc enim valde pauper fuit.
ita ut non haberet potentiam ad defendendum. scientiam ad alle
gandum. amicos ad exorandum. pecuniam ad redimendum.
2o trahit ad se ponderosum leve quodcumque sive in alto sive
in depresso. ubi gratia. homo mortuus in aqua. gravior est vivo.

tu p aqua qua ht in corpe/ tu p sanguine coagulatum qui
qui subtrahit 7 no minimum subrigit. Sicut aliquis esset sup quda
turri cum uno fune longo usq ad pedem turris 7 alter teneret
funem a pede si superior tenens se ad turrim traheret inferiore
credendum est q ipm ad se elleuaret. si uo inferior traheret
superiorem se no tenentem simlr ad se faceret declinare. xpus
enim cum fuit in tra ponderosus 7 stabil p patiam / omem
supbiam 7 ellatoem Judeorum ad se traxit 7 eos 7 nunc 7 in corpe
suo oia nra peta tulit. ysaias. vere languores nros ipe por
tauit. Petrus. pecta nra ipe ptulit sup lignu q peccatu
no fecit nec inuentus est dolus in ore eius. 7 q stabilis
e 7 p diuinitatem. ps. Tu aut dne in etnum pmanes.
leues .i. humiles ad se trahit. 7 no dicit e. aia sca. Canticorum
i°. Trahe me post te curremus in odorem unguentorum tuorum
.i. i gaudiu padisi. Tertio trahit ad se simille. q ome
simille appetit e simile. hoc fit p exaltatoem resurrectionis.
p fidem ut crederent eum surrexisse qn ostendit eis latus
7 manus sue ultro dicens palpate 7 uidete. q spus
carne 7 ossa no ht. sicut uos me uidetis hre. ita traxit eos
ut simlr hrent fiduciam resurgendi. sicut ait aps ad Romanos
viij°. Qui suscitauit xpm a mortuis. uiuificabit 7 mortalia
corpa nra. Quarto trahit ad se calidum sicut ignis.
7 sic traxit xpc p exaltatoem assenssionis. q tunc misit spm

sem qui ignis est. Si em inquid abiero mittam eum ad vos.
Unde in pª primitiue ecclie sara dicebat. Tobie vº. heu me
fili mi ut quid misimus te peregrinari. i. in celum ubi peregre
profectus est. lumen oculorum nrorum dum nos ubis erudiebas.
baculum senectutis nre ne caderemus in temptationibus
solatium uite nre in interiorib; consolationib; spem pros
peritatis in promissionib; oia simul in te hntes. — Ite

Exordium in eodem festo.

Exaltatio sce crucis dicitur quia tali die fides et
sacra crux plurimum exaltata fuit. Notandum e aut quod ante
xpi passionem lignum crucis fuit lignum uilitatis quia
tunc cruces de lignis uilib; parabantur. Infructuositatis
quia quantuncumq; in monte caluarie. plantarentur. fructum minime
faciebat. Ignobilitatis. quia erat supplitium latronum. Tene
brositatis. quia sine omni decore et luce erat. mortis quia ibi
hoies moriebantur. Fetoris. quia in medio cadauerum pla
tabatur. ¶ Post passionem uero xpi sca crux fuit multiplr
exaltata. quia eius uilitas transsiuit in preciositatem. Unde
dixit scus Andreas appinquans ad crucem. Salue crux
pretiosa. etc. Infructuositas transsiuit in fertilitatem.
Cant. vijº. Ascendam in palmam et apphendam fructus eius.
Ignoblitas in sublimitatem. aug. Crux que erat supplitium
latronum. transsiit nunc ad frontes Imperatorum. Tenebrosita

i claritatem. Cris. Crux et caritates in iudicio, radiis solaribus erunt lucidiores. Mors in uite perpetuitatem. Unde in prefatione dicitur. Ut unde mors oriebatur, inde uita resurgeret. Fetor in odoris suauitatem. Cant. i°. Cum esset rex in accubitu suo, nardus mea, crux dedit suauitatem odoris.

Cum transisset Ihesus *In festo sancti Mathie apostoli et euangeliste.* uidit hominem sedentem in Tholo. Mathim nomine, et ait illi: Sequere me et cetera. In hoc euangelio ad honorem dei et commendationem beati Mathie et nostram utilitatem iii. considerare possumus. Primo quod est admirandum ex parte Saluatoris nostri ubi attenditur magna caritas et beniuolentia, cum dicitur. Cum transisset Ihesus. Secundo possumus considerare quod est imitandum. et hoc ex parte peccatoris et publicani perfecta humilitas et obedientia. cum dicitur. Et surgens secutus est eum. 3°. quod est uitandum et fugiendum. ex parte detractorum et murmurantium phariseorum peruersa iniquitas et malitia. cum dicitur. Murmurabant pharisei dicentes discipulis. Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister uester? Quantum ad primum possumus dicere quod benignitas Saluatoris nostri manifestatur communiter et generaliter ad homines omnes homines mundi in quantum pro salute omnium uoluit transire de diuitiis ad paupertatem. de delitiis ad penalitatem. de inmortalitate ad mortalitatem. et de sanitate ad

ēpiem · ſȝ eius bnignitas manifestatur in hec eni⁹ papue ad b
btm mathm · quo ad iiij · r p · qr uoluit ſe appinquare eum
ipe p pctm recessissȝ ab eo · r p locum ubi ipe erat uoluit
transire · felix ille cui appiquat deus · qr ei sit uita h̄t
uiuificare · r inflamare · ei sit ignis h̄t calefacere r infla
mare · r ei sit lux h̄t dirigere r illuīare · r hec oia fecit bto
matho ¶ Scdo ei⁹ bnignitas ad btm mathm ondit in hoc q
uoluit eum respicere · in dicit eni⁹ q uidit hoiem · ut dicit
glo · q uidit eum no tam intuitu corpis q interne misera
tionis affcu · ubi debetis diligenter attendere q Salua
tor nr Ihc xpus dicitur Sol iustitie · r io qn respicit hoiem
iiij · facit in eo ad similitudinem Solis matialis · Sol enim nr
p suum aspectum expellit nebula · r ita xpc pctm ab aia ·
facit pluuiam sicut patet in uaporibȝ elleuatis ab aqua · r tra
resolutis uirtute solis · r ita xpc sȝ respitiendo aiam pctricem ·
facit eam lacrimare r pcta sua plangere · Ex⁰ hem⁹ in bto
Petro q respex · r egressus fl foras fleuit amare · // Tertio
Sol matialis dat uitam inferioribȝ sicut appz q qn sol
in yeme recedit a nobis / fere deficit uita in uegetabilibȝ ·
reddeunte uo / oia uirescunt · florent r reuiuiscunt · hoc facit
magis xpc p respectum sue pietatis · sicut fecit in zacheo ·

7 hic in bto matho· || Quarto sol induat letitia expledo qum
s. ɔfitiam· Vn dicebat Tobias effectus cecus· Quale in
gau. est qr in tenebris sedeo· et lum celi .i. solem non uideo·
¶ Scdo no qr e imitandum· s. bti mathi uelox obedia. ai dr.
qr surgens secutus e eum· Vn sua qussio fuit ualde pfca.
qr huit in se oia que uera et pfecta qussio debz hre· ¶ Nam
po huit libertatem· qr no fuit tractus et quodamo tractus p
correctionem sicut dem fuit paulo· Saule cur me psequis.?
durp e tibi contra stimulu calcitrare. et no solum hec audit.
sz uirtute diuina piectus est ad t'ram· et corpalr excecat9.
ita qr stetit tbus dieb3 et tbus noctib3 in quib3 no mandu
cauit neqz bibit· et ita sua qussio fuit qsi molesta et coacta.
¶ It bus matho no fuit inductus p pmissione mercat'
sicut fuert petrus et andreas quib3 dix xpc· Venite
post me / et fatiam uos fieri piscatores hoiu3· ¶ It sua co
ussio huit uelocitatem· qr no dixit· Expta dne qr uado
ad licentiandum mea familia· sicut dix quidam iuuenis
cui xpc dixat. Seque me· Et ille respondit dne dimitte
me pus sepelire patrem meum· et xpc dixit ei. Dimitte
mortuos sepelire mortuos· na licet Vn sepelire mortuos et
e opus mie· sz longe melius est sequi xpm uideo· qd est g

maius debet eligi et minus dimitti. Unde dicit Salomon. Ne tardes
converti ad dominum et ne differas de die in diem. subito enim veniet
ira illius. ¶ Tertio non quod est vitandum et fugiendum
scilicet detractorum et murmurantium phariseorum perversa iniquitas.
cum dicitur murmurabant etc. ¶ Fugienda est a nobis detractio.
quia magnum peccatum est. Unde Salomon. Remove a te os pravum.
et detrahentia labia sint procul a te. Jo. Nulli detrahas nec
accusans sepe quod facimus. et nos metipsos in nostra vitia
invehimur. Et ita erant pharisei. qui ipsi erant pessimi et
detractores. habentes trabem in oculis et videntes festucas
alienas. Beda. Invidia namque fraterne salutis obcecati.
revolvebant. quia publicanus erat Matheus. publicani et peccatores
erant multi alii qui cum eo discumbebant. et Ihesus cogno
scens eorum malitiam ait. Non est opus valentibus medicus. sed
male habentibus. Unde in eo quod dicit quod valentibus non est opus
medicus, eorum temeritatem redarguit qui de eorum iustitia
presumentes. gratie celestis auxilium querere contempserunt. etc.
Quis namque ita iustus esse potuit ut divina opitulatione
non egeat. cum ille quo inter natos mulierum nemo surrexit.
de se aptissime dicat. Non potest homo accipere a se quicquam. nisi
ei datum fuerit de celo. Amen etc.

Angeli eorum semper uident In festo sancti michaelis ant.
faciem patris mei qui in celis. mathei xviij. capitulo
Angeli eorum .i. puulorum ad eorum custodiam depu
tati. quod tamen non desunt per contemplationem uident apta uisione
faciem patris. unde non est spernendum ab homine quod deo etiam
carum. Et dicit glosa super hoc omnium quod animalibus a principio
sue natiuitatis datur angelus ad custodiam hominem aut sint
infra alia angelorum officia ab homine tamen ad principes secundum quod ordines
distinguunt viiij. Primus ordo est Seraphym qui interpre
trantur ardentes. ardent enim caritate et fideles ardere
faciunt. Et viij. faciunt Seraphyn. primo ardere faciunt carita
te fideles xpi. apoc viij. Impleuit turibulum de igne altaris.
per turibulum quod est concauum, intelligitur cor humile. quod im
pletur a deo ordine caritatis igne. Secundo orat pro nobis et
offerunt orationes nostras deo. hoc testatur Raphael. Tobie
xij. Cum orabas cum lacrimis. ego obtuli orationes tuas
deo. Tertio purgat ys. vj. Volauit ad me unus de Seraphin.
et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari. et q
tetigit os meum et dixit. ecce tetigi labia tua. et auferetur
iniquitas tua et mundabitur peccatum tuum. Secundus ordo est
cherubyn qui interpretatur plenitudo scientie. super quos dominus sedere
dicitur. ps. Qui sedes super cherubym. et in huius ordinem misterium

instruendi ignaros. Apoc. x°. Angelus habebat in manu sua
libellum apertum in quo ostendit manifesta doctrina sic doctus fuit
Daniel a Gabriele. Dan. viij. fac intelligere istam visio
nem. sic et docuit matrem Sampsonis Judic. xiij. Caue
ne vinum vel siceram bibas nec immundum quicquam comedas
quia concipies et paries filium cuius caput non tanget novacula.
erit enim nazareus etc. et Raphael docuit Tobiam et plures
alios que nesciebat. ¶ Tertius ordo est troni per quos
deus exercet sua iudicia et hij sunt separare bonos a malis
de medio iustorum. et mittere eos in caminum ignis et cetera
in figura huius rei vidit Johannes angelum Apoc. xiiij. qui habebat
falcem acutam etc. ¶ Quartus ordo est principatus
per quos docet dominus quibus debeamus reverentiam et obedientiam
subici. in vindictam peccatorum et ideo apparuit angelus tenens
gladium Josue. v. In signum et huius rei angeli boni con
puniunt peccatores sicut habetur ij. Reg. xxiiij. Cumque exten
disset manum angelus domini super Jerusalem ut disperderet eam misertus
est deus super afflictionem et ait angelo percutienti populum
Sufficit nunc contine manum tuam. Percussit et per angelos
bonos Sodomitas Gen. xix. et blasphemos ysa. xxxvij.
et herodem Act. xij. et helyodorum qui spoliabat templum.

ii°. Machab. iii°. ¶ Quintus est ordo dominationum. per quorum ministeria
docemur quibus et quo dominari debemus. quia membris et sensibus
nostris ne erremus. aut nos nimium indulgentes / aut econtrario
carnem nimium affligentes. sed eam moderate castigantes
unde idem angelus qui dixit Abrahe. Gen. xxii°. sed docuit
arietem occidere. i. superbiam. ¶ vi°. ordo est potestatum quorum
officium est arcere demones / ne tantum noceant quantum nocere
vellent. unde B. Si se a nobis ellongaverint impetum malorum
quis sustinebit. ideo dicitur Apoc. xx°. Vidi angelum de
scendentem de celo. habentem clavem abyssi et cathenam magnam
in manu sua. et aprehendit draconem serpentem antiquum.
qui est dyabolus et Sathanas et ligavit ipsum. etc. et addit
ut non seduceret gentes. Sic et Raphael ligavit demonem
in deserto superioris Egypti. Tobie. viii°. ¶ vii°. ordo est vir
tutum. per quos dominus miracula facit. sed quia nullum miraculum
tantum est quantum de impio facere pium. et de iniusto facere
iustum. ideo ipsi in hoc desiunt cum hoc precipue fit per timorem
sicut dicitur Eccli. i°. Timor domini expellit peccatum et qui sine timore
est non potest iustificari. ¶ Octavus ordo est archan
gelorum qui maiora nunciant. et dicuntur archangeli ab archos
quod est princeps. unde archangeli principes angelorum. isti habent
nunciare maiora. unde Gabriel. interpretatur fortitudo dei. nunciavit

bte marie. luc. j°. missus est angelus Gabriel a deo in ciuitatem Galilee etc. ¶ Nonus ordo est angelorum qui minora perficiunt. et hii angeli ab officio dicuntur. a natura non spiritus nuncupantur. Angelus grece. latine nuntius. ebrayce malaoch hebrayce. et licet pictores eos pingant alas. non est credendum quod habeant alas. sed hoc fit propter eorum velocem cursum denotandum iuxta dictum xpi. Spiritus ubi vult spirat etc. horum officium est animas bonorum in paradisum introducere. luc. xvj°. factum est ut moreretur mendicus et portaretur ab angelis etc. ita nobis deus sua clementia nobis concedat

Dissapientia medici exaltabit In festo sancti Luce Ewangeliste caput eius. et in conspectu magnatorum ipsius et collaudabitur. ys. xlviij. ¶ Verba ista congrue possunt exponi ad honorem beati Luce euangeliste. ipse enim fuit medicus corporum et animarum. Corporum medicus fuit sicut dicit beatus Jeronimus. Lucas natione syrus aput Anthiochiam medicine artis egregius. Iste ipse est ille medicus honorandus de quo dicit Salomon. honora medicum propter necessitatem et enim illum creauit altissimus. Medicus et spiritualis fuit sicut dicit idem Jeronimus. Si nouimus scriptorem eorum esse Lucam ad audientes nos pariter omnia verba loquimur anime esse medicinam. dicitur quod dicta

plina medici etc. In quibus a duobus commendatur. primo ab exalta-
tione qua habuit in gratia. Secundo ab honore et laude quam habuit
in gloria. primo ibi. Disciplina medici etc. secundo ibi. In conspectu
magnatorum etc. Beatus Lucas fuit disciplinatus multiplici
medicina in qua meruit exaltari. Est disciplina que in-
funditur et est disciplina que a deo infligitur et est disciplina
que ab homine assumitur. Et est disciplina que per gratiam restitutam
acquiritur. Prima est disciplina lucis. Secunda divine correctionis. Tertia
penitentie et moris. Quarta honeste conversationis. De prima dicitur
Sapientie vi. Concupiscite sermones meos et diligite illos
et habebitis disciplinam. Hanc habuit beatus Lucas in predicatione.
De secunda disciplina dicitur Prov. xii. Qui diligit disciplinam diligit
sapientiam. Qui autem odit correctionem insipiens erit. De
tertia dicitur ad Hebr. xii. Omnis disciplina in presenti non videtur
esse gaudii sed meroris. Hanc disciplinam habuit beatus Lucas
in hac vita custodivit se a peccatis et a carnis corruptione.
De quarta dicitur Jacobi iii. Quis sapiens et discipli-
natus inter vos ostendat ex bona conversatione. Et propter has
disciplinas merito exaltatus est beatus Lucas unde sequitur
exaltabit caput eius. Propter primam fuit exaltatus ad profun-
das revelationes et dei amicitiam. Io. xv. Vos autem
dixi amicos. quia quecumque audivi a patre meo nota feci vobis.

Tres eni reuelatões magnas btus Lucas huit. primaz
de actibus aplorum. 2ᵐ Euu° qd scripsit. 3ᵐ secretis uirginis
quas e docuit. Vn dicitur q bta uirgo reuelauit eide
multis sicut de angeli ingressione z anuntiatoe. de xpi
filij sui natiuitate z alia multa que no posuerunt alij eu
uangeliste. sequitur Et in conspectu magnatorum collauda
bitur. hoc est in conspectu sanctorum qui sunt omes magni
uirtute z scia. Tu autem dne :

Abissus abissum inuocat zc. ps. In festo sci Thome
hec uba bn possunt dici de xpo apostoli :
et bto Thoma aplo. xpc uocatur abissus ratoe pfundi
tatis. abissus dicit ab a. q e sine z base. quasi sine fundo
xpc est sine pncipio z fine. Vn canitur in ymno. solus
ante principium. ymo in apocalipsi dicit Ego sum
initium z finis. Et aplus dicit. Quis prior dedit
illi zc. Iste abissus .s. xpc. abissum inuocat .s. btm
Thoma qui interptatur abissus. eo q pfunditatem diui
nitatis penetrare meruit. Inuocat g° abissus abissu
cum dicit. Affer manu tuam z mitte in latus meum
z noli esse incredulus sz fidelis. Qui statim credidit
qz uidit. multi tn uident z no credunt. Dubitatiom

beati Thome fuit nobis valde utilis: quia per eius dubita
tionem clarius cognouimus resurrectionem quod manifestat
venerabilis Beda in sua homelia dicens. minus mihi praestitit
maria magdalena que cito credidit quam Thomas qui diu
dubitauit. Ille etenim dubitando/ vulnerum cicatrices
tetigit/ et de nostro dubietatis pectore vulnus amputauit.
It dicitur Tomas a Thomos quod est diuisio. vel dicitur
grece didimus. latine vero geminus. eo quod geminate cognouit
resurrectionem christi : fo

In festo sancti Stephani protomartiris :

Cum esset Stephanus plenus
spiritu sancto intendens in
celum. vidit gloriam dei etc. Actuum vij°. In hac auctoritate
beatus Stephanus a iiij. maxime commendatur. et primo a nominis
dignitate cum dicitur. Stephanus. 2° a spiritu sancti ple
nitudine. ibi plenus spiritu sancto. Tertio a superiorum dilec
tione cum dicit/ intendens in celum. Quarto et
ultimo a premii eterni pregustatione. Quod primo dico commen
datur a nominis dignitate quia dicitur Stephanus. Stephanus enim
interpretatur Regula/ vel corona. in quo significabat quod in vita
sua erat aliis futurus Regula. et quod esset corona et caput
martyrum. Secundo commendatur a spiritus sancti plenitudine quia

plenus spu sco. ¶ Duo signa plenitudinis spus sancti sunt
fortitudo & sapia hec enim duo operatur spus scus in eis quos
replet. Un hic dicitur plenus gra & fortitudine. quia spc sanct'
roborat quos replet ut no timeat ubera carnificum Un aptli
erat repleti spu sancto loquebantur cum fiducia verbum
dei nec timebat eos qui occidunt corpus. Facit et spus sanctus
gratiosos ut libenter videantur Un hic dicitur plenus gra
& fortitudine quia intuebantur vultum eius tanquam angeli
stantis inter illos. It facit spus scus sapientes quos replet.
Un dicit in epla quod no poterant resistere sapie & spui qui loque
batur in eo. Johis xiiij. Ipse s. spus scus docebit vos & sug
geret vobis oia. ¶ Tertio comendatur a superiorum dilec
tione. ibi. intendens in celum. Plenitudo enim spus sancti
faciebat ipm contempnere terrena & amare celestia. G. G.
Gustato spu. desipit omnis caro. & hoc est quod hic dicit Inten
dens in celum. quia ubi amor ibi oculus. Mathi vj. Ubi est
thesaurus tuus ibi est & cor tuum. ¶ Nota quod iiij de causis
btus Stephus intendebat in celum & docet nos intende.
Primo ut ostenderet quod omnis virtus eius esset in celis. & dicit illud
dictum apli. Gratia dei sum id quod sum. Sco ut ostenderet p
quo penam sustineret. iux. ps. dicentem in p. martyrum.
Quoniam propter te mortificamur tota die. & estimati sumus sicut oves

occisionis. Et ut ostenderet quod illuc venire desideraret. ut
ibi quiesceret iuxta dictum ps. Quemadmodum desiderat
cervus ad fontes aquarum. ita desiderat anima mea ad te deus.
Et ut ostenderet quod inde auxilium speraret. ps. Levavi oculos
meos in montes unde veniet auxilium mihi. Quarto come
datur a primis eterni pregustatione. cum dicitur. vidit gloriam
dei. Ecce quod dominus antequam laboraret in agone martirii. incepit
eum remunerare. quod fieri non solet. non enim datur laboranti
denarius ante laborem sicut xpc ei dedit. Et dicitur quod vidit gloriam
dei. visio denarius est. unde suspirans ad eam ait. Domine Jhesu
suscipe spiritum meum. Et isto modo dominus noster eum in duobus
honoravit. primo in introitu suo in celum. hostia palatii
sui sibi aperiendo. et eidem assurgendo. Et vidit celos
apertos et Jhesum stantem sicut princeps assurgeret eum quem vellet
honorare. Et sic in domino obdormivit.

Dimissus petrus vidit In festo sancti Johannis Ewangeliste
illum discipulum quem diligebat Jhesus sequentem
qui recubuit in cena supra pectus eius. etc. Jo. ultimo.
In verbis propositis ad laudem beati Johannis Ewangeliste tria notantur.
primo excellentis doctoris disciplina. cum dicitur vidit illum
discipulum. Secundo xpi circa beatum Johannem dilectio intima. cum dicitur
quem diligebat Jhesus. Tertio Johannis ad dominum familiaritas magna.

ibi q re. i. c. s. p. d. ¶ 4º. ofratrum aduocatois audacia ...
ibi dixit. Symon petrus. q. secretorum dei notitia ...
ibi. dne. q. e. q. t. t. ¶ Ad pº. si in hoc seculo querit scola
res bonos magros ut melius possint discere beatus Johes
e merito comendandus. qr talem magrm secutus est ap
qi est omnis sapia. Salom. Omnis sapia a dno deo e et cum
illo fuit semper et c. et qr ipse est magr ipse met dixit discipulis
suis. Vos vocatis me magr et dne. b. d. s. e. e. o. admirabilis
magr q solo verbo oia fecit. ps. Verbo dni celi fir. s. e. s. o. e. et.
In cuius scolis docebantur multa utilia et scientia valde lucrativa
In quibus beatus Johes multas lectiones audivit et pº illam
que dicit. Diliges dnm deum tuum et c. aliam lectione
que dicit. Nisi quis renuntiaverit oibus que possidet et c.
¶ Ad iiª. pte dicatur q beatus Johes multum fuit a deo dilect
non qr et alios non bene diligeret qr dicit discipulus ille que
diligebat Jhc. sed qr maiora dilectionis signa ei ostenderat.
It beatus Johes scribendo tacuit nomen suum ne iactanter
se noiare videretur. ¶ Ad iiiº dicitur q magna familiari-
tatis fuit recumbere in sinu illius in quo est omnis gratia.
omnis vita. omnis sapia. ps. Dne aput te est fons vite.
unde potest dici de eo illud Salomonis. Cibavit eum dns pane
vite et intellectus. et aqua sapie salutaris potavit eum. bene

hic fuit familiaris et dilectus cui tanta gratie dignatione ¶ 12
4° dicitur quia quamvis beatus petrus esset caput aliorum tamen audacior
ad interrogandum, cum in passione sua xpc dixit: Amen dico
vobis quia unus vestrum tradet me. et cum omnes dubitarent de
quo diceret, innuit Symon petrus huic scilicet Johanni ut intero-
garet. quia sciebat eum ihesum magis diligere ac tamen quia xpc
petrus obiurgatus est. cum voluit eum avertere a passione
sua dicens. domine ne fiat istud. et tunc xpc ait ei. vade retro Sa-
thanas quia non sapis ea que sunt dei. sed que hominum. hic stude-
amus securi habere intercessorem quem Petrus voluit habere
intercessorem. ¶ 5° notatur secretorum dei notitia. id est domine quis est
qui tradet te. Tunc enim xpc revelavit ei multa secreta et pro-
ditorem Judam dicens. Cui intinctum panem porrexero.
ipse est. noluit hoc petro revelare quia ut dicit Crisostomus si petrus
scivisset potius dentibus lacerasset quam non vindicasset dominum suum.
Revelavit et beato Johanni multa secreta celestia que continentur
in Apocalipsi quam in pathmos insula relegatus scripsit.
et de consumatione seculi multa novit. Et ut aquila que altius
volavit divinitatem xpi agnovit cum dixit. In principio erat verbum.
xpc in cruce positus matrem recommendavit dicens. ecce mater
tua. hic quod dicatur. Valde honorandus est beatus Johannes etc.

Tunc Herodes videns quod illusus esset a magis. mittens occidit Innocentum :— multos pueros qui erat in Bethleem. Mt. ij.

Circa festum Innocentum. occurrunt dubitabilia. 1° circa eorum martirium. 2° circa eorum festum. 3° circa eorum festum. 4° circa flagellum. 5° circa misterium. Primo dico dubitari pot quare computantur inter martires cum usum liberi non haberent arbitrii. ps. voluntarie sacrificabo tibi etc. Ad quod dicendum est quod pp. iiij. computantur et orantur inter martyres. Et primo propter eorum primitiam. quia sanguis eorum primo effusus est pro xpo. apoc. xiiij. hij empti sunt ex omnibus primitiis. Secundo propter eorum innocentiam. quia virgines sunt et sine peccato passi sunt. apoc. xiiij. hij sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati etc. ps. Ex ore Infantium et lactentium perfecisti laudem. Tertio propter eorum multitudinem. apoc. xiiij. et cum eo. C. xliiij. milia. Si enim honorandus est et timendus miles Regis multo magis exercitus eius. Quarto propter spiritualem gratiam eorundem nam quantum habundavit super eos crudelitas herodis. tanto superhabundavit super eos gratia Salvatoris. qui eos privilegiavit ut tamquam martyres coronarentur. Ro. 5°. Ubi habundavit delictum superhabundavit et gratia. Circa 2° dubitari potest quare subtrahat

ecclesia. iiij. cantica letitie. scilicet Te deum laudamus. Gloria in excelsis deo et alia. Ad quod dicendum quod hoc facit ecclesia propter iiij. et primo propter signum illius fletus quem dabant matres. que filios cum se occidere videbant. Apostolus flere cum flentibus hec invicem sentientes. ¶ 2° propter conditionem illius status, ex hoc enim quod ecclesia subtrahit cantica significat quod homines illius status descendunt ad limbum ¶ 3° in signum fuge Christi. Mathei ij. Tolle puerum et matrem eius et fuge in Egyptum ¶ Circa iij dubitari potest quare hoc festum in hac die celebratur. quia videtur quod post Epiphaniam deberet celebrari. propter illud quod hic dicitur Tunc Herodes videns quod illusus esset a magis. tunc scilicet post epiphaniam. Ad quod dicendum est quod pueri interfecti sunt post annum et iiij. dies a nativitate domini sicut hodie recolitur. Distulit autem Herodes sevire in pueros. propter iiij. et primo propter infidelitatem. quia videbatur ei impossibile filium dei esse incarnatum. quia credebat magos esse illusos. cum quod audiret prophetiam Symeonis et Anne. ¶ 2° propter simulationem. simulabat persequi postquam fuerat certificatus a Symeone. ut deveniret in publicum et tunc interficeret omnes. Tertio propter accusationem. nam fuit accusatus a filijs et Romam vocatus per annum et facere et facere est impeditus sicut legitur in hystoria. ¶ Circa iiij. dubitari potest. quare. ¶ Circa quartum dubitari potest quare occidebat

pueros maioris etatis quam xpc esset. occidit enim omnes a bima
tu. et infra. i. a biennio usque ad unum diem. et omnes qui habebant
duos annos vel minores. Ericus dicit a bimatu et infra. i. a biennio
et post natos usque ad tres annos. ¶ Excessit autem numerum
annorum propter iiii. primo propter eius seviciam que effrenata crudelitate
delectabatur in sanguinem. 2° propter eius astuciam. audierat
enim puero nato stellas famulari. et ideo timebat ne statura
pueri in aliam mutaret etatem. Tercia fuit divina provide
ntia que sic voluit. ¶ Circa 5m dubitari potest quare dominus
voluit fugere in Egiptum. cum ipse postea dixit nolite
timere eos qui occidunt corpus. In hoc dominus fuit responden
do. dominus figuravit triplex misterium. primo ut daretur intelligi
quod possumus fugere mortem et servare nos maiori utilitati.
Mathei x°. Cum vos persecuti fuerint in unam civitatem
fugite in aliam. 2° ut daretur intelligi quod ipse veniat destru
ere ydolatria. Unde dicitur quod eadem nocte Ihesus intravit
Egyptum revolutis temporibus qua exierunt filii Israhel.
et sicut non fuit tunc domus in qua non iaceret mortuus
sic in introitu domini non fuit templum in quo non corrueret
ydolum. Tercio ut daretur intelligi quod alii debebat relinquere
Iudeos et consurgere ad gentes. Ieremie viii°. Relinquam populum
et recedam ab eis.

Non est hic aliud n[isi] domus dei. Sermo in dedicatione ecclesie
et porta celi. Gen. 28. Ex testimonio ecclesie: —
patriarche Jacob. novimus quod ecclesia est hostium viatoris.
dei aula celi porta. domus gratie et tronus glorie. quia non est hic aliud
nisi domus dei etc. Circa primo notandum domum iiii. commendabilem
faciunt que in ecclesia inveniuntur. scilicet fortitudo. pulcritudo.
et plenitudo. fortitudo domus consistit in tribus. scilicet quod sit bene
fundata. bene murata. et bene munita. Sic ecclesia est bene fundata
in fide apostolorum. Eph. 2. Superhedificati super fundamentum
apostolorum et prophetarum. Mathei vii. hedificavit domum suam
supra firmam petram. bene murata in sollicitudine prelatorum.
Tob. xiii. Omnis circuitus murorum eius ex lapide precioso.
et ex lapide candido et mundo omnes platee eius. et in pro
tectione angelorum. Ys. 62. Super muros tuos Jerusalem constitui
custodes. tota die et tota nocte perpetuo non tacebunt. Pulcri
tudinem similiter commendat iiii. scilicet situs. opus. et ornatus.
Sic ecclesia pulcritudine ornata est in cultura religionis.
fidei. Apoc. xxi. Vidi Civitatem sanctam Jerusalem novam descen
dentem de celo. a deo paratam sicut sponsam ornatam viro
suo. Item operata est sive distincta in structura hedificationis
morum. Prov. 9. Sapientia hedificavit sibi domum. excidit columpnas
vii. scilicet septiformem gratiam spiritus sancti. Item est bene sita in habundancia
irrigationis omnium desiderabilium. scilicet gratie et doctrine. Num. xxiiii.

· Quam pulcra tabernacula Jacob et tentoria tua o Israel ut orti iuxta fluuios. ¶ plenitudo est domus · iij · est · s · in necessarijs thesauris et famulijs · et ecclesia habundat necessarijs in sacramentis ps · Replebimur ab ubertate domus tue. It habundat thesauris in meritis sanctorum · et precipue xpi · de cuius thesauro habent prelati claues · faciendi indulgentiam. Et hec signatur in domo ubi erant condita corpora Regum · ijs · xxxvi. It in famulijs habundat diuissis · Baruc · iij · O que magna est domus dei et ingens locus possessionis eius. ¶ Secundo nota quod hec porta est per qua xps intrat in mundum · Apoc · iij · Ego sto ad hostium · i · in ecclesia · et pulsso per predicatione et inspirationem · It est porta per qua homo intrat in celum Jo · x · Per me si quis introierit saluabitur. It est porta per qua mundus exit ex infernum · mathi · xvj · Porte inferi non preualebunt aduerssus eam · ps · hec porta domini justi intrabunt per eam · Cuius hostiarius est beatus petrus apostolus · mathi · xvj · Tibi dabo claues regni celorum · cuius claues nobis apriant januam illius Regni celestis, meritis oratis illius gloriosi Regis · qui cum patre et spiritu sancto uiuit et regnat deus per infinita secula seculorum amen.

INtroibo ad altare dei ad deum In dedicatione altaris qui letificat iuuentutem meam. ps · taris :~

Circa que Xba .iiij. notabim' s. quid p altare intelligat.
quare consecretur. et qualit ad illud accedat. Quo ad
p° dico q altare representat psonam xpi. sicut n. post
altar in medio templi. ita xpc fuit mediator nri. Jt
altar est lapideum et xpo dicit aptus. petra aut erat
xpc. Altaria detegunt in parasceue. q xpc tunc fuit
denudatus in cruce. 2° no quare consecrat et ordinatur ad
q dicendum q ut ibi corp' xpi consecretur in altari significat
illam mensam in qua xpc cum aplis cenauit. ubi sacrm sui
corporis constituit. Ad consecration altaris plura concurrunt. p°.
enim. iiij.or cruces de aqua bndcta in iiij.or cornib altaris
consignantur. 2° ipm altare septies circuitur. 3° aqua
bndicta cum ysopo septies aspgitur. 4°. incensum in
ipo crematur. 5°. Crismate inungit. 6°. mundis panis
opitur. Hec aut quo ad tercium reputat ea que debent
hr illi q ad altar accedunt. Debent eni hre p° kari-
tatem quadruplicem p crucem acquisitam. ut s. dili-
gant deum. se ipos in deum amicos. et inimicos. et hec
significant. iiij.or cruces in .iiij.or cornib altaris facte et
hius .iiij.or cornib caritatis hetur. Gen. xxviij.° Dilata-
beris ad orientem et occidentem. septemtrionem et meridiem.
ut ideo .iiij.or cruces in .iiij.or cornibus altaris fiunt. ad signd

quod christus per crucem quatuor mundi partes saluauit. uel ideo ad signandum
quod crucem domini quatuor modis debemus portare. scilicet in corde per
meditationem. in ore per confessionem. in corpore per mortifi
cationem. et in facie per assiduam meditationem ¶ 2°.
debent habere curam et uigilantiam quod significatur per cantus.
vnde tunc cantatur. Inuenerunt me uigiles. etc. debent
enim pastores ecclesiarum sollicite uigilare super gregem
suum ut dicitur Luc. 2°. vnde negligentiam prelati ponit Gil
bertus inter ridiculosa dicens. Ridiculosa autem magis pericu
losa res est. Speculator cecus. precursor claudus.
Negligens prelatus. Doctor insciuus. Preco mutus.
¶ 3° debent habere dominice passionis memoriam. quod significat
per aspersionem aque. vnde .vii. aque aspersiones sunt vii. christi
sanguinis effusiones. quarum prima fuit in circumcisione ¶ 2a. in
orte ¶ 3a in corporis flagellatione. ¶ 4a in capitis coronatione.
¶ 5a. in manuum perforatione. ¶ 6a. in pedum crucifixione
¶ 7a. in lateris apertione. Hec autem aspersiones facte fuerunt
cum ysopo humilitatis et inextricabilis caritatis. ysopus enim
est herba humilis et calida. uel ideo septies aspergitur ad signi
ficandum quod septem dona spiritus sancti dantur. ¶ 4°. debent habere
orationem feruentem et deuotam quod significatur per conmatoem

thuris. Thus enim habet virtutem ascendendi ex fumi levitate, consolidandi ex sua qualitate, constringendi ex sua conglutinitate, confortandi ex sua aromaticitate. Sic oratio ascendit in dei memoriam, animam consolidat quantum ad culpa preteritam impetrando medelam, constringit quantum ad futuram impetrando cautellam, confortat quantum ad presentem impetrando tutellam. ¶ Vel potest dici quod devota oratio per thus significatur, quia habet ad deum ascendere. Eccl. 35. Oratio humiliantis se nubes penetrabit. Habet odorem deo reddere. Apoc. 5. Habentes singuli cytharas et phyalas plenas odorum etc. ¶ Ex corde inflamato procedere. Apoc. 8. Data sunt illi incensa multa. Et ibidem. Et accepit angelus turibulum et implevit illud de igne altaris. ¶ V°. debet habere nitorem conscientie et odorem bone fame, quod significatur per crisma, quod conficitur ex oleo et balsamo. Debent enim habere puram conscientiam. Crio. cha nullam debent habere maculam, neque in verbo neque in cogitatione neque in facto neque in oppinione, quia ipsi sunt plenitudo et virtus ecclesie, et si mali fuerint totam. ¶ VI°. altare debet habere mundiciam operis bone, quod significatur per pannos albos et mundos quibus altare operitur. Usus enim vestimentorum inventus est ad tegendum, calefaciendum, ornandum. Sic bona opera tegunt anime nuditatem, ornat ad honestatem, calefaciunt inflamando ad karitatem. Job. 37°. Nonne vestimenta tua calida sunt.

Si in preceptis meis ambulaveritis. Ad pluviam postulandum.
et mandata mea custodieritis et feceritis ea. dabo vobis pluviam temporibus suis. et terra gignet germen suum. et pomis arbores redundabunt. Levitici xxvi°. Sicut dicit .i.a ad corinth. 4°. Fides nostra habet promissionem vite. que nunc est et future. nam qui eternam beatitudinem nobis promisit in patria. temporalem refectionem presentitate corporis nobis promisit in via. Unde in hijs verbis quodammodo pactum facit nobiscum. quia promittit se bonorum temporalium habundantiam largiturum. si servaverimus mandata ipsius.

¶ Tres conditiones apponit. et iiij.a promittit. ¶ prima conditio est imitatio christi. cum dicit. Si in preceptis meis ambulaveritis. declinando a malis que in itinere presentis vite occurrunt.

¶ 2.a est observantia mandatorum cum addit. Et mandata mea custodieritis. memoriter retinendo. et assidue meditando.

¶ 3.a est adimpletio eorum cum subdit. et feceritis ea. hijs conditionibus apponit iiij.a promissa ¶ primo est pluvie largitatem cum dicit. dabo vobis pluviam. quam nullus alius potest dare. nec celum potest tribuere. Job. 38°. Quis est pluvie pater vel quis genuit stillas roris nisi ego. Sed quia pluvia non prodest, ymo potius obest, nisi veniat tempore congruo. ait temporibus suis.

¶ Secundo promittit terre fertilitatem cum addit. Et terra

gignet g[er]men suum. que[m] de voluntate dei g[er]minare no[n]
valet. p[ro]p[ter]ea d[omi]n[u]s dabit benignitatem et t[er]ra n[ost]ra dabit f[ru]c-
fructum suum. Un[de] p[e]cc[a]nti ho[min]i dictum est. Gen. iij. male-
dicta t[er]ra in op[er]e tuo. Simil[ite]r nu[n]c p[ro]p[ter] p[e]cc[at]a hom[inum] terra
st[er]ilitate dampnatur. ¶ 3º p[ro]mittit fructuum ubertatem.
cum subdit. Et pomis arbores redundabunt. que q[uando]
p[ro]pitiato deo fructificant. Unde Johel. ij. Noli timere t[er]ra.
& exulta & letare. q[ui]a magnificavit d[omi]n[u]s ut faceret.
lignum attulit fructum suum. & ficus & vinee dederunt
virtutem suam. Eo q[uo]d irato p[ro]p[ter] p[e]cc[at]a degnat. Unde abacuch
ult[im]o. ficus e[n]i[m] no[n] florebit. & no[n] erit g[er]men in vineis.
mentietur opus olive. & arva no[n] afferent cibum. Ex
hac [er]go q[uod] fidelib[us] d[omi]n[u]s largitatis sue p[ro]missa no[n] tribuit. ma-
nifestum e[st] q[uod] p[ra]vitas n[ost]ra ab obs[er]vantia mandatorum
suorum p[ro]cul defecit. q[ui]a ip[s]e ait Osee. 4º. Non est veritas & no[n]
e[st] m[isericordi]a & no[n] est sci[enti]a dei in t[er]ra. q[ui]a fere o[mn]es sunt menda-
ces ad invicem. crudeles in p[ro]ximum. hebetes in his
q[ue] sunt ad deum. Sequit[ur] maledictum detractionis q[uod]
d[omi]n[u]s p[ro]hib[et]. Levit. xix. No[n] maledices surdo. & no[n]
detrahas absenti. & id circo no[n] audienti & mandatum
falsse testificationis, & homicidium cordis in odio fratris. j. Jo.
iij. O[mn]is qui odit fratrem suum homicida est. & furtum.

i cōcupiscētatione rei aliene. et adulterium in aliena uxore uc.
q oīa expresse in decalogo phibentur. mandata g° dei n°
solum faciunt h're bona tēpalia si sibi obseruant. s; regnum
celeste sicut xpc dixit. si uis ad uitā ingredi. serua man-
data. Ad quam uitā nos pducat. q sine fine uiuit et
regnat Amen.

Post transq tempestatem. Sermo p serenitate
tranquillum facis. et post lacrimatōez postulada
et fletum. exultatōem infundis. Tobie. iij.
In hijs verbis ostenditur q flagella quibus a deo corripi-
mur bona sunt et cū salutis nre fiunt ut pluuie tēpesta-
tes et alie aeris intēpies. et ut dicit Aug° Diuina bo-
nitas ideo irascitur in hoc mundo, ne irascatur in futuro.
Quidam at sapiens dicit quos lesit misos fortuna me-
detur eisdem. Serenitas nobis est ualde necīa et bonum
tpe. q. p nimiā pluuia blada et uina destruuntur. sicut
dicit ps pluuiā uoluntariam segregabit deus. Ad hoc
aut ut cessz et appeat tranqlitas oprtet nos face illud
qd i figura actum fuisse legit Jo° j° ibi enim legit q dum
dns Jonam pphaz mitteret in Ciuitat Niniuen ad pdicad
ipe fugiebat a facie dni et ibat in Tarsum et dum iret f
fca est tempestas magna in mari et Jonas descendat ad in

riosa nauis et deterrebat etc. ¶ Ubi q° legitur fra fuisse illa que
facere debem⁹ si uolum⁹ quod plura cessit tempestas et appareat tranqui
litas et serenitas. ¶ P°. dicit quod proiecerunt vasa que erant in naui i
mare. ¶ 2°. consiglauerunt Jonam et fecerunt in mare proiecerunt.
¶ 3°. uouerunt uota. ¶ 4°. ymolauerunt hostias // proiecto vasorum
est abiectio peccatorum per confessionem et abiectio temporalium per elymosinarum lar
gitionem. hebr. xii°. Deponentes omne pondus et circumstans
nos peccatum etc. ¶ Excitatio Jone est instantia orationis deuote.
que excitatur xpc qui aliquando pro corpore dormit in nobis. prou. vi°. Discurre
et festina suscita amicum tuum. Sicut discipuli qui dixerunt. Domine
Salua nos perimus. Debem⁹ et ipsum mittere in mare i. in tribu
latione ipsum nobis associare. quia propter eum tempestas orta est i. propter odium
quod dyabolus habet in illum. ps. Superbia eorum qui te oderunt
ascendit semper. Uouere uota est firmiter in bono proposito perma
nere. hostias ymolare est corpus ieiuniis macerare. Ro. xii°.
Obsecro uos per misericordiam dei ut exhibeatis corpora uestra hostiam
uiuentem. item hostias ymolare est nunc sacrificium misse deo
offerre quo serenitas impetrabitur in cuius figura legitur Gen.
viii°. dicatur. nisi quando Noe esset liberatus a diluuio ipse
cum vxore et filiis egressus est de archa. et cessauisset inundatio
hedificauit altare domino. et tollens de cunctis pecoribus et uolucribus
mundis obtulit holocausta et odoratus est dominus et ait ad eum. Ne
quaquam ultra maledicam terre propter homines. Ita nunc per sacrificium
sancte misse quod hic est factum et sotietatis orationes deo datae impetrabimus
serenitatem :—

Fiat pax in virtute tua etc. ps. Sermo de pace postea

Quia de pace tractaturi sumus. Notanda

Sciendum est quod triplex est pax scilicet exterior interior et superior. Prima

temporis secunda cordis vel pectoris et tertia eternitatis. De prima orat ecclesia

ecclesia dicens. Da pacem domine in diebus nostris quia non est alius

qui pugnet pro nobis nisi tu deus noster. Unde dicitur Jer. xxix. Querite

pacem civitatis ad quam transmigrare vos feci scilicet mundi

huius et orate pro ea ad dominum quia in pace illius erit pax vestra.

De ii. pace dicit ps. Pax multa diligentibus legem tuam domine.

2 figura. Judicum vi. hedificavit Gedeon altare et vocavit illud domini

pax. De iii. que super omnes est dicitur ad philippenses iiii. pax

dei que exuperat omnem sensum etc. Et istam pacem xpc

servat dilectis suis tamquam thesaurum preciosissimum. Unde ys. xxvi.

Servabis pacem nobis quia in te speravimus. Prima ergo pax est bona

secunda melior et tertia optima. Prima pax indifferens est malorum

pariter et bonorum. secunda tantum bonorum. tertia beatorum. et propter hoc dominus bis dixit

apostolis in die resurrectionis. pax vobis. quia eis pacem pectoris

contulit et pacem eternitatis repromisit. Jo. 2o. pacem meam

do vobis. pacem relinquo vobis. Tertiam vero pacem scilicet

temporalem non habuerunt apostoli quia eos semper persecutus est o.

mundus. Jo. xv. Si me persecuti sunt et vos persequentur.

Pacem ergo inter nos habere debemus sicut dicit apostolus. Pacem

sequimini cum omnibus et sanctimoniam sine qua nemo videbit deum.
Beda. xps in summa mundi pace natus est. ut se pacem et
diligere ostenderet. Aug. hec est testamentum quod dominus discipulis
reliquit s. pax. ad passionem veniens cum dixit Jo. xiiii. pacem
meam do vobis. pacem relinquo vobis. non quo hic mundus dat
ego do vobis. Unde non potest ad hereditatem patris pervenire qui testamentum
eius noluit observare. Videmus enim quod propter guerras omnia destruuntur
ymo celum fuit vacuatum angelis propter pugnam Luciferi. homines
moriuntur. habitationes corporum comburuntur animalia et asportantur
ut boves quibus aratur terra. arbores fructifere caduntur.
ymo ecclesie in quibus anime nostre clauduntur ubi salvatorem
nostrum contemplantur/ sacraque ecclesiastica rapiuntur. destruuntur quod
guerram desiderare debet non filius iniquitatis. Et econtra propter pacem
omnia restaurantur. ¶ Sed sciendum est quod si volumus hanc pacem
oportet nos dirigere deo legatos seu ambaxiatores qui nobis eam
impetrent. Quatuor enim sunt legati qui pacem impetrant. primus
est oratio de qua ps. Intret oratio mea in conspectu tuo. ut dicit glo.
magna virtus orationis hic non. quia quedam prima ad deum tendit.
et illic mandatum peragit ubi caro. quo caro venire nequit.
Crisostomus. Oratio grandis est virtus anime per quam omnia tribuuntur.
a domino et cuncta noxia effugantur. ¶ Secundus legatus sunt lacrime.
de quibus dicitur Eccli. xxxv. A maxilla ascendunt usque ad celum.

¶ Tertius nuncius est ieiunium. quod fuit specialis nuncius Niniuitarum. quia propter triduanum ieiunium euaserunt subuersionis periculum. ¶ Quartus legatus est Elemosina. Tobias fac elemosinam et ipsa orabit pro te.

Ipsum elegit ab omni uiuente In missa noua sermo :— offerre deo sacrificium. incensum et bonum odorem. Eccli. xlv°. ¶ In uerbis propositis ostenditur nobilitas sacerdotis seu sacerdotii et maxime triplici ratione. ¶ primo ratione illius a quo sacerdos eligitur ¶ 2° ratione multitudinis de qua singulariter assumitur. ¶ 3° ratione officii quod ei imponitur. propter primum dicit. Ipsum elegit. supple deus. de quo ad literam intelligitur. ¶ propter secundum subiungit ab omni uiuente. ¶ propter .3m. subinfert. offerre deo sacrificium etc. ¶ Magna dignitas monstratur sacerdotis quia deus eum elegit. et unde omnis dignitas et auctoritas a domino est. Nemo enim assumit sibi honorem. sed qui uocatur a deo tamquam Aaron. hebr. 5. De uocatione Aaron dicitur Exo. xxviii. Applica quoque Aaron fratrem tuum ad te cum filiis suis de medio filiorum israel. ut sacerdotio fungantur mihi. dominus ergo elegit sacerdotem. quia ab ipso est electio et auctoritas. ¶ Sed et sciendum quod est triplex a domino sacerdotum electio. Quosdam enim elegit ad simplicem sacerdotii dignitatem. auctoritatem ¶ Quosdam ad pontificii sublimitatem. ¶ Quosdam ad ipsius sacerdotii sanctitatem. licet enim omnes debeant esse sancti. et hoc uellet

ipe deus elligens/ tn no omnes sunt et ut solum essent boni. |
sicut Phyletus q uxorem dux. Elegit ad sacerdotij sim
plicem auctoritatem, ut omnes canonice ordinatos in sacerdotes.
Reg. 1. c. 2. Dicit dominus ellegi eum ex omnibus tribubus israel
michi in sacerdotem. ut ascenderet ad altare meum et
adoleret michi incensum. Elegit ergo istum dominus in sacerdotem
ad sacrificandum ei hostiam laudis. ¶ 2 Elegit ad pon
tificalem sublimitatem sicut Episcopos. Archiepiscopos et superiores.
de quibus dicitur. 1a. Pet. 2o. Vos estis genus electum. regale
sacerdotium gens sancta. Regale sacerdotium habent pontifices
qui plura in figura habent regalia et ipsi gens sancta. qui inter
alios debent sanctitate pollere. Hebr. 5. Omnis namque ponti
fex ex hominibus assumptus. supple a deo et pro hominibus constituitur
in hijs que sunt ad deum. ¶ Item ellegit ad ipsius sacer
dotij sanctitatem ut sanctos in fide et moribus ordinaret. Ecc. 45.
In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum. et ellegit eum ex
omni carne. in ps. Inveni David servum meum oleo sancto
meo unxi eum. ¶ Sequitur nobilitas sive dignitas ex parte
multitudinis de qua assumitur. in subditur. ab omni viuente.
Et in hoc est magna dignitas et nobilitas sacerdotis. quia
de tot personis elligitur singulariter. et in hoc et docetur in more
in vita et in moribus ipse sacerdos. Electus enim dicitur esse de mul
titudine tanquam precellens eos. et maxime in duobus scilicet in sanctitate

et mundicia. ut exemplo bonum possit tribuere subditis suis. et di
gne ministrare. Ut cantic. v. Dilectus meus candidus
et rubicundus electus ex milibus. candidus per mundiciam
et maxime castitatis. rubicundus propter fervore caritatis.
Tales elegit Judas. i° mach. iiij. Elegit sacerdotes
sine macula voluntatem habentes in lege. et vere tales debe
rent eligi et tales deberent esse. sicut et dominus praecepit Levit.
xxi°. Sancti erunt deo suo et non polluent nomen eius. ince
nsum enim domini et panes dei sui offerunt ideo sancti erunt. Vere
sancti et mundi esse debent. quia alias propter dignitatem suam dig
ni sunt morte. scilicet eterna. et morientur in culpa iuxta illud Le
vitici. xxii°. Omnis homo qui accesserit de stirpe vestra ad ea que
consecrata sunt. et que obtulerint filii israel domino. in quo est inmun
dicia peribit coram domino. Ego dominus etc. ¶ Moriuntur enim quia
immundi et fetidi panem de celo descendentem contractant.
et quia alios ad malum suo exemplo provocant. Ideo dicit dominus
Levit. xxii°. Custodiant praecepta mea ut non subiaceant
peccato et moriantur in sanctuario cum polluerint illud etc. Di
xit enim dominus Levit. xxi°. Omnis qui habuerit maculam de semine
Aaron sacerdotis non accedet offerre hostias domino nec panes
deo suo. ¶ Item debent alios excellere in discretione et
sciencia ut inter peccata discernere valeant. Ita enim dicitur in Levit.

ca° 9°. Vinum et omne quod inebriare potest non bibetis tu et filii
tui. quando intrabitis in tabernaculum testimonij ne moriamini. ut
habeatis scientiam discernendi inter sanctum et prophanum. inter pollutum
et mundatum. doceatisque filios israel omnia legittima mea. et
mallach. ij°. Labia sacerdotis custodiunt scientiam. et legem re-
quirent de ore eius. Tales debet populus eligere et querere
sicut dicit aug. Qui vult confiteri ut inveniant gratiam.
querat sacerdotes qui sciant ligare et solvere. O quanti
ducunt Ceci a cecis et que cadunt in foveas pene purgatorij
vel inferni. qui non habent sacerdotes scientiam vel discretionem.
istam unde ligant alios solvendos et solvunt ligandos. sicut dicitur
Ezech. xiij°. Ve eis qui vivificant animas que non vivunt
et mortificant que non moriuntur. ¶ Sexto iij°. videre di-
gnitatem ipsius ratione officij. quod ei impenditur in subin-
ferendo. Offerre deo sacrificium etc. hic nota et missa triplex sac-
rificium offerre. videlicet sacrificium divine laudis. incensi et
boni odoris. sacrificium eucaristie xpi placationis. et
secundum hec iij. tanguntur in ultima parte. primo dicit offerre sacrificiu
quantum ad illud quod est divine laudis de quo ps. Sacrificium
laudis honorificabit me. et sic in missa fiunt multa ad
laudes divinas persolvendas. sed quia non est speciosa laus in
ore peccatoris Eccl. xv°. ideo debet sanctificari sacerdos ut 3 dicit est etc.

glo. Leonar-
duti et pax.

na ming togne esst.

Heu mulier vidua ego sum mortuus est Sermo in morte uni
vir meus. Verba ista sunt scripta in 2o libro Regum. Sacerdotis.
In quibus verbis duo principaliter notantur. primo notatur lamentabilis vidui
tas cum dicit. h.m.u.e.s. Omnis enim viduitas est lamentabilis.
secundum beatum Bernardum. quia viduitas nichil aliud est quam bonorum perditio
honoris et pulchritudinis privatio detestanda. Quare sciendum est quod duplex
est viduitas. scilicet temporalis et spiritualis temporalis viduitas est illa quando mulier
perdit virum suum / maritum suum tunc est vidua. unde dicit Jeremias propheta
facta est vidua domina gentium. quasi dicat que consueuit dominari sub iugo
servitutis facta est. unde si mulier perdit patrem. matrem. sorores fratres
et alios affines propter hoc non est vidua. sed quando perdit maritum tunc vidua ap
pellatur perdit pulchritudinem honorem quia propter eam mutat vestes.
omnes eam opprimunt. Advene. orpphani. et vidue. valde molestant.
ps. viduam et advenam interfecerunt. Secunda est viduitas spiritualis
et hec est quando anima propter mala opera perdit deum / cum enim anima sit sponsa
Christi quando ipsum propter peccatum perdit vidua potest merito appellari. Et quando ecclesia
perdit platum suum. ovis pastorem suum. unde de hoc non solatium perdi
ta / amertas. cum dicit. mortuus est vir meus. asserit se viduam
propter mortem viri cum tamen esset uxorata. multe enim in vita virorum
sunt vidue. videlicet quando sunt lusores. potatores. Gulosi et choreas.
et tales in morte virorum non habent materiam conquerendi. sed illa mulier
que perdit virum bonum qui libenter laborat et manutenet familiam
suam illa potest plorare et lacrime debent esse in maxillis eius.

Hoc g(ratia) ecclesia cui Capellanus erat iste Sacerdos pot(est) ubi a supra dicta.
dicere viduasum et vere viduati hodie sunt parochiani eius
et bonum patrem et pastorem perdiderunt. Unde possunt dicere illud
Jere. Ve nobis. quia pupilli facti sumus absque patre. et illud quod di-
cebant discipuli ad beatum martinum. Cur nos pater deseris, aut cui
nos desolatos relinquis. etc. Ipse enim erat bonus pastor et
bene cognoscebat oves suas. bene regebat. ubis divinis pascebat
officium suum diligenter exercebat. Nunquam propter eius aliquos defectus
umquam fuit ut aliquis parochianus suus sine ecclesie sacramentis
decederet, ita quod sicut dum vixit deum libenter in suis missis
et orationibus pro nobis rogavit, vos nunc ad deum preces pro anima eius
fundatis ut eum perducat in vitam eternam :

Memor sit dominus omnis sacrificii tui. It(em) alius sermo :-
et holocaustum tuum pingue fiat. ps. ¶ Hec verba
karissimi sunt prophete David qui comendat istum
Sacerdotem et duo in predictis verbis facit. nam primo orat deum
ut memoretur ministerii sive servitii impensi, cum dicit. m. s. d.
o. s. t. ¶ 2° orat ut retribuat ei cum addit. et ho. t. p. f. ¶ Quantum
ad primum sciendum est quod iiii sunt que faciunt de homine memorare. scilicet primo
iustitia. fidelitas. et largitas. Unde primo ps. In memoria eterna erit
iustus. ecce quod xpc facit hunc in eterna memoria. hic in mundo.
et perpetue in celo. ubi dicit Ambr. Digne in memoria iterum
hominum qui ad gaudium transiit angelorum et talium anime sunt ut dicit

BIBLIO[TECA] CIVI[CA] UDI[NE]

Salon ut melius possit memorari eos in manu eius. et ut sint mi
nus secure sicut ait. Justorum anime in manu dei sunt et non tanget
illos tormentum malitie. ¶ 2º faciat recordari ihesu in memoria
fidelitas videlicet quando servus est fidelis domino suo. et sicut ostenditur, re
cordatur sui sicut dicitur in Euangelio. fidelis servus et prudens quem
constituit dominus super familiam suam ut det illi in tempore tritici mensuram.
fidelis servus est bonus sacerdos qui fideliter sacerdotale exer
citium quod dominus constituit super familiam suam. i. super populum suum.
ps. Nos autem populus eius. et oves pascue eius. ut det illi in tempore
tritici mensuram. Triticum. i. frumentum in horreo ponitur. palea
non comburitur vel bestiis datur. Triticum ergo est generatio rectorum que
benedicetur. et in horreo vite eterne collocabitur cum dicet venite be
nedicti patris mei percipite regnum. tunc dicet sacerdoti accipe
mensuram tritici. tuis bonis exemplis istud triticum acquisisti. istas animas
quas tecum portas intra in gaudium domini tui. ¶ 3º faciat hominem in me
moria largitas. quando homo est largus. avari enim usque notantur et
eorum memoria deletur. xpistus enim fuit nobis valde largus in vita in pa
ssione in morte continua sustentatione et ideo frequenter debemus habere eum
in memoriam. ps. memoriam fecit mirabilium suorum misericors
et miserator dominus escam dedit timentibus se. Iste sacerdos erat
largus egenis et dominus memor eius erit. ¶ Demum propter propheta
orat ut dominus holocaustum eius pingue fiat. holocaustum enim
est totum incensum. in veteri testamento fiebat holocausta quando cremabat

aialia ut uitulos. tauros. oues. arietes et similia. post ea interficiebat et postea comburebat. et istud dicebatur holocaustum. Sic nunc fit sacrificium misse quod representat passionem christi. Et istud holocaustum fit pingue bonis sacerdotibus et macrum malis, unde Thomas de Aquino dicit in sua sequentia. Mors est malis vita bonis, psalmus. Adipe et pinguedine repleatur anima mea et cetera. tamen Pinguis est panis christi et prebebit delitias scilicet paradisi Regibus .i. sacerdotibus qui se et alios rexerunt. Quidam sapiens. Si aio te rexis rex eris si corpe humus.

Iustus si morte preoccupatus fuerit anima eius in refrigerio erit. Salomon. Licet enim quod subitanea morte videatur nobis valde ineptum detestabile et periculosum mori detestabile subitanea morte et ita est. quia tunc homines si sunt in peccato mortali dapnantur et possunt preoccupati morte hic cordis contritionem et oris confessionem per quae unusquisque salvatur. tamen illi quibus vivunt in hoc mundo de tali morte non dubitant neque timent unde dicit beatus Augustinus. Mala mors non est putanda quam bona vita precessit. non enim facit malam mortem nisi qui sequitur mortem. Et unde hic .iii. possunt notari. et primo quod est excendum scilicet iustitia. cum dicit Iustus. 2º quod est timendum scilicet subitaneam mortem. cum dicit si m. p. f. scilicet .i. quis. 3º quod est sperandum et desiderandum scilicet celeste regnum. cum concludit anima eius in r. e. Quantum ad primum dicit quod iustitia facit hominem liberare a penis eternis et a potestate demonum.

dy ps. Feci iudicium et iustitiam non tradas me calumpniantibus
me. Qui nos calumpniantur apud deum sunt utique demones dy
de iustitia legitur quod dum fundamenta fierent ut quedam ecclesia
hedificaretur. inventum est ibi caput quoddam humanum totum de
calvatum quod quidem adhuc labia recentia habebat quod dum sic
esset repertum dellatum est archiepiscopo illius loci sancto homini qui inde
prostravit se ad orationem ut deus ei revelare dignaretur quid hoc
significaret. et facta oratione capiti sic ait. Salve quiro te per vir
tutem domini nostri ihesu christi ut michi dicas cuius caput fuisti. et facta con
iuratione caput respondit. Ego fui caput unius Saraceni qui
fui iudex in ista civitate et quia de ore meo nunquam egressa
est sententia nisi iusta ideo dominus reservavit os meum intactum et
incorruptum. donec baptismum acciperem et salvarer. Quo audito
episcopus plorans pre gaudio caput baptizavit. quo baptizato cunc
tis videntibus in cineres est redactum. ¶ 2o quod est timendum
est subitanea mors. Subito enim dicit Salomon venit ira illius.
et ideo dicebat christus vigilate quia nescitis diem neque horam. Si enim
homo sciret horam mortis annum mensem ebdomadam vel diem locum
vel etatem possit in aliquo certus esse. Sicut christus dicit in euangelio
luce dicit. Si sciret paterfamilias qua hora fur veniret vigilaret
utique et non sineret perfodi domum suam. Sed dicit ecclesiastes quia nescit homo
finem suum. sed sicut pisces capiuntur hamo et aves comprehenduntur

9ᵘˢ i purificatione bte m. v.

Veniet ad templum suum dnator quem uos queritis. Malach. 3°. Uba
prosita possunt dici Symeon q illumie prophetasse qui cum tanto desiderio
expectabat Saluatoris aduentum. In quibus iij ostendunt circa p̄ntem Salua
toris humilitas i. ueniet dnator. 2°. loci sanctitas i. ad templum suum. 3° queren
cium assiduitas i. q uos queritis. Ad p°. dico q ondit Saluatoris humilitatem
in quantum ipe dns omnium dignatus e pro salute nra de celo [ueire] in mundum q
hodie ad suum expectantem in templum qui ibi ut paup. precium p suis offeru
q redimi q redemptor erat uniuersum mundum. Ad 2° q dr loci sanctitas
dignum erat q sanctus sanctorum in dicimus tu solus sanctus. tu solus dns. tu solus
altissimus. i. xpe. ueniret ad locum sanctum ad locum purum q mundum non ad
loca inhonesta. ad tabnas. ad lanternam ubi blasphematur ubi piurat ubi
negatur. sed ad templum ubi benedicitur ubi laudatur ubi magnificat ubi predicatur.
3° querentium assiduitas i. q. u. q. Senex Simeon non querebat xpm pedibus
sed omnibus annis q p magnum tempus eum sollicite quesierat q eum ubi
uenire credebat affectuose expectabat q ideo ipm inuenit in inuenire et | # hic possimus
propriis ulnis portare. # Videamus ergo. s. ewa Luce quo hoc factum sit. Dic | dicere cum eo. s.
ergo in Ewangelio hodierno. Postquam impleti sunt dies purgationis marie | suscepimus
s. legem moysi tulerunt illum in Jrlm etc. Purificatio bte uirginis | mia tua in me
xl°. die post natiuitatem dni facta est. Consueuit autem istud festum tribus | templi tui. p dicat
nominibus appellari. s. purificatio. ypopanti q candelaria. Purificatio autem dicitur | p ordinem festum
ex eo q xl° die natiuitatis dni bta uirgo ad templum uenit ut s. legis consue | eiusdem
tudinem mundaretur cum tamen sub illa lege non teneretur. precipit autem lex leuitici xij°.
q mulier que suscepto semine filium pepisset immunda esset vij diebus. Im
munda s. a consortio hominum q ab ingressu templi. Sed completis vij diebus munda
quidem censebatur quo ad consortium hominum. sed adhuc usque ad xxxiij die quo ad
ingressum templi immunda erat. Tandem completis xl diebus in templum
intrabat. q puerum cum muneribus offerebat. Si uero feminam pepisset duplicabatur
dies q quo ad consortium hominum q quo ad templi ingressum. Sed quare deus precepit | 290.
ut xl° die puer in templum offeratur triplex potest esse ro. p̄ut p hoc intelligatur
q sicut puer xl° die in materiale templum inducitur. sic xl° die
a conceptione ut supponitur aia in corpus tamquam in suum templum infunditur. 2ª ut sic
aia xl° die corpori infusa ab ipso corpore maculatur. sic xl° die templum ingrediens

per hostias ab ipsa mactatas amplius expietur. ¶ Quarto ut per hoc detur
intelligi quod illi in templum celestem ingredi merentur qui x precepta cum fide
iiii evangeliorum voluerint observare. In partu vero femine duplicantur dies
quo ad templi ingressum sicut duplicantur quo ad corporis formationem
nam sicut xl diebus corpus masculi organizatur et perficitur et in xl anima infunditur
sic corpus femine in lxxx anima infunditur. ¶ Quare autem duplo tardius
q° corpus femine perficitur in utero quam corpus viri et ei anima infunditur omissis
rationibus naturalibus triplex potest ratio assignari. Prima quia christus erat assumpturus
carnem in sexu virili et ideo ut ipsum sexum honoraret et ampliorem ei gratiam
faceret voluit ut citius formaretur et mater citius mundaretur. ¶ Secundo quia
mulier plus peccavit quam vir sic erumpne eius ab erumpnis viri duplicate
sint exterius in mundo sic et duplicari debuerunt interius in utero.
¶ Tertio ut per hoc detur intelligi quod mulier quodammodo plus fatigavit deum
quam vir ex eo quod amplius peccavit. Deus enim quodammodo in nostris pravis
operibus fatigatur. Unde ipse dicit per ysayam. Servire me fecisti in ini-
quitatibus tuis scilicet peccatis. Beata virgo maria que erat virgo ante
partum in partu et post partum huic legi purificationis non tenebatur quia non concepit
suscepto semine sed mistico spiramine. ¶ Secundo dicitur hoc festum ypopanti quod idem
est quod presentatio et ex eo quod christus in templo est presentatus. Vel ypopanti idem
est quod obviatio quia Symeon et anna obviaverunt domino cum offeretur in templum
et dicitur ab ypo quod est ire et anti quod est contra. ¶ Tertio dicitur hoc festum cande-
laria ex eo quod candele accense in manibus portantur. Quare autem ecclesia
q° hoc ordinavit ut scilicet in hac die candele accense portentur in manibus
possunt assignari iiii rationes. ¶ Prima propter removendam erroneam consuetudinem.
Romani enim olim in kalendis februarii ad honorem februe matris martis qui erat
deus belli urbem de v in quintum annum cum cereis et facibus
tota nocte lustrabant ut filius suus eis victoriam de inimicis con-
cederet cuius matrem tam sollempniter honorarent. Et illud spatium
dicebatur lustrum id est spatium v annorum. Et ad hoc removendum
quidam papa Sergius nomine hanc consuetudinem in melius commutavit
ut scilicet xpiani ad honorem matris domini omni anno in hac die totum
mundum cum accensis et benedictis cereis illustrarent. ut sollempnitas

quidem staret. s; alia intentione fuerit. ¶ 2° pp ostendam virginis puritatem. aliq. n. audientes virginem purificatam. possent credere ipam purificatioe indiguisse. ut g° ostendat q tota fuit purissima et splendida. ideo ecca ordinavit ut luminosos cereos portemus. ¶ 3° pp repntandam hodiernam processionem. nam maria. Joseph. Symeon et Anna. hodiernum diem venerabilem fecerunt et puerum Jhm portaverunt in templum / sic et nos processionem facimus. et cereum accensum. p q signatur xpc i brachiis nris in ecclesiam portamus. ¶ iij. n. sunt i cereo. s. cera. papirus. et ignis. et p hec iij. signatur iij. que fuerunt in xpo. nam cera signat carnem x̄i que nata e de virgine sine corruptione. sicut apes ceram gignunt sine alterutrum commixtione. papirus in cera latens signat xpi animam candidissimam. i carne latentem. Ignis vo sive lumen signat deitatem. ¶ 4° pp nram instructionem. i hec. n. instruimur q si volumus esse ante deum purificati et mundi. iij. in nobis hre debemus. s. fidem veram. actionem bonam et intentionem rectam. nam candella i manu accessa. e fides cum operatione bona. et sicut candela sine lumine mortua e. et lumen p se sine candela non lucet. s; mortuum esse videtur. sic et operatio sine fide et fides sine bono opere mortua esse dr. papirus vo in cera absconsus est intentio recta. vn dicit. sic sit opus in publico. ut intentio maneat in occulto :

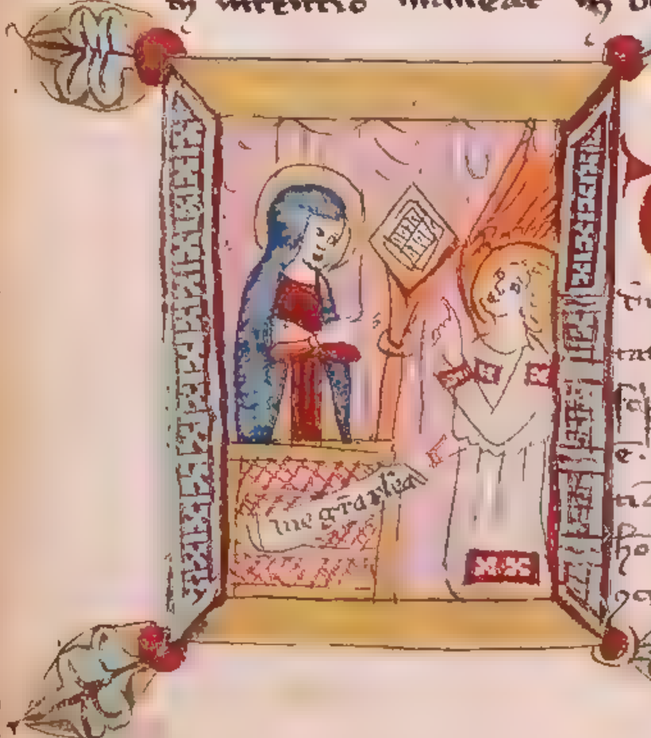

¶ In annunciatione virginis marie sermo.

Quum esset Rex in accubitu suo. nardus mea dedit odorem suum. Cant. j°. hodie excellentissimus est dies magne reverentie magne sanctitatis magne altitudinis nam ut reperitur a sanctis doctoribus scripturarum i hac die. mundus primus perditus recuperatus e. quia tali die incarnatio xpi per angelum virgini nunciatur. et legitur q ea die eadem q; hora qua primus homo conditus e in paradiso / ea filius dei novus homo conceptus fuit in virginis utero. i hac die xpus

i cruce fuit passus. Adam fuit. latus in paradisum introductus. et multa alia p talia
temp miracula deus operatus est que hijs versibus declarant. ¶ Salue festa
dies. que vulnera nra coherces ¶ Angelus est missus est passus in cruce xpc.
¶ Est adam factus et eodem tpe lapsus. ¶ Ob meritum decime cadit abel fratris
ab ense. ¶ Offert melchisedech. ysaac supponitur aris. ¶ Est decolatus
xpi baptista Johes. ¶ Est petrus ereptus. iacobus sub herode peremptus. ¶ Cor
pora scorum cum xpo multa resurgunt. ¶ Latro dulce tamen. p xpm suscepit
Amen. ¶ Cum ei primi parentes in paradiso delicijs affluxissent et
dyabolo propinante poculum mortis hausissent / ac tota successionis corp globo
los. p. v. m. cc. annorum mortis sine succubuissent. misertus deus qd ille mali
gnus predo gloriabatur qd totum genus humanum quasi iure hereditario
possedisset qui mortis pomum homi p femina diabolo instigante porrectum. mi
sit deus angelum suum ministerium eterne salutis virgini marie nunciare pro quo
et ut melius predictum mundum regaliam. nunciationis que hystoriam videamus.
¶ Cum virgo beata a. iij. anno etatis sue usque ad xiiij. in templo cum alijs
virginibus extitisset. et votum de seruanda virginitate emisisset a castitate
nisi deus aliter disponeret. eam Joseph desponsauit dno disponente / et reuelante
et Joseph virga frondente sicut in hystoria de natiuitate beate marie virginis
plenius continetur. Joseph in Bethleem vnde oriundus erat necessaria nuptijs p
usuris iuit. Ipsa vero in Nazareth in domum parentum rediit et ibi eam
angelus appens salutauit. sicut beatus lucas in euangelio hodierno plenius ma
nifestat. dicens. Missus est angelus Gabriel etc. Queritur quare nunciata
Lyo. fuit virgo p angelum potius qd p aliud sexum. Rno. Congruum fuit ut incarnatio
nem filij dei precederet angelica annunciatio. et hec triplici roe. ¶ p ratione
roe ordinis connotandi. ¶ 2a roe misterij angelici. ¶ 3a roe lapsus repara
tionis. ¶ p. dico. r. o. c. s. ut ordo reparationis respondeat. ordini preuaricationis.
Vnde sicut diabolus temptauit mulierem ut eam pertraheret ad dubitationem.
et p dubitationem ad consensum. et p consensum ad lapsum. Sic et angelus
nunciauit virgini. ut nunciando eam excitaret ad fidem. et p fidem ad
consensum. et p consensum ad concipiendum filium dei. ¶ 2 roe mi. an.
qz ei angelus dei est minister et seruus. et beata virgo electa erat ut esset dei

mat. et congruum est ministerium dne familiari. quoniens fuit ut bre virgi anti
atio fieret p anglm. Tercio r. e. l. a. r. Quia n. incarnato uo tm fiebat
ad reparacoem huius lapssus. sz et ad reparationem ruine anglice. io an
gli no debuerit excludi. missus g° est gl angelus Gabriel. q interpretatur
fortitudo dei. Beda. merito tali noie fulget q nasciturum in carne deo testimo
phibet de quo psalmista in ps. Dns inqd fortis et potens. dns potens in plio.
missus e a deo. ad uirgine. a celsso ad humilem. a dno ad ancilla. a. cre
atore / ad creaturam. in ciuitatem Galilee cui n. erat nazareth. nazareth
interpretatur flos. B. i. flos nasci uoluit in flore. i. in nazareth q sic interpre.
et de flore. i. uirgine pura. flouis tpre. i. gra sua superueniente. ad birginem
desponsatam. Cur aut an q desponsare uo no est impleta. un qui
exstit dicens. fortasse ne diceretur ex adulterio concepisse et bn utrumqz posuit
scriptura. ut et desponsata essz et vgo. birgo ut expers uiris consortium indeum.
desponsata ne temeritate birginitatis adhuc infamia. maluit aut. i. magis
ut potius uoluit dns aliquos de suo ortu qm de matris pudore dubitare.
biro cui nom erat Joseph de domo dauid. Iste Joseph q fuit de domo
dauid figurat illu de q° legit in genesi q liberauit ppl egipciu a fame et postea
et uenditus fuit a fratribz. et significat xpm qui redemit mundum et
uenditus fuit a Juda confratre suo et discipulo Judeis in qbz natus fuerat
et de qbz et ab ipis occisus. Et nom birgis maria. maria interpretatur
mare amarum. ut maris stella. lingua uo Syrica dicit dna. Et ingressus
angelus ad eam. Ei sedissz in strata no introissz ad eam. bta birgo no
stabat ad fenestram respiciendo mulieres. Jo in Epla ad Cromatium
et Eliodorum. dicit q ipa gliosa birgo a mane usqz ad. iij. orom instabat.
post mo / ab orone surgens a. iij. usqz ad
nona opi manuu uacabat. postmo intermittens opa manuum.
ad oroem reddibat et inde no recedebat donec angelus ueniebat.
qui ei cibum ministrabat. cum q° consolationem hebat. Dix Aue
gra plena. dns tecum. bndicta tum in mulieribz. Aue. canitur in terra
Sumens illud aue Gabriel ore f. n. i. p. mutas n. eue. Nota q

hec non eua est oportum ex tribus interiectionibus plangentes siue dolentes
inueniens nascentos ex ea s̄plici ue subiacet. Vn quidam Ve ve in nascenti-
ue nato. ue morienti. Ve ve in q̄ sine ue. no uiuit filius eue. Et ista
aut salutatio .iiij. continetur que mirum placet dnabus s. pulcritudo i. aue.
diuitie ibi. gra plena. filios pulcros ibi. dns tecum. laus. ibi. bndic-
ta stu. Aug. Impleta e gra et Eue euacuata e culpa. maledictio Eue in bndicoe
mutat marie. Que cu audisset turbata e in sermoe ei⁹ et cogitabat qualis eet
ista salutatio. Turbata e non angli uisione. qr crado vn anglos uidere
didicerat. s; in solo sermoe turbata est. q. c. q. e. u. s. Ambr Trepidare uirginum
est et ad oms uiri ingressus pauere. ut discant uirgines. qr turbata e in
sermone ut no dent aures statim peccatoribus. Quida sapiens Vulalz ex mo
dulis decipiunt aues. Ouidi⁹ de arte amandi. Verba dat ois amans. i.
deceptiones sicut. n. auis decipit ad cantu fistulatoris ita mlier ad vba
amatoris. Et ait anglus ei. Ne timeas. m̄. inuenisti. n. gram apud deu.
Quasi dicat. o. virgo prudentissima no dubites. qr istud qd t dico no est
cum uitupio tui, no cum dapno. s; honor et pfectu. qr capies in vtero fi-
lium dei. Vn ecce. c. i. u. p. f. e. u. n. e. i. i. saluatore. Math. j. Ipe. n. saluum f.
faciet pp̄ suum a pccis eor. hic erit magn⁹ et filius altissimi uocabit.
Dictum e et de bto Iohe ab anglo q esset magnus. s; cora dno. Iste aut
fili⁹ altissi uocabit. ille qi ho magnus. iste quasi deus magn⁹. ps. o
Magnus dns et laudabil nimis. et magnitudis ei⁹ no est finis. ut
ut scias uirgo bndicta ipm esse magnu dico t. qr dabit illi dns sedem
dauid patris ei⁹. et regnabit in domo Iacob in etnum. et regni ei⁹ no erit
finis. Beda dabit a sedem. i. israheliticam plebem. cu dauid et
filii eius tpralis regni gubnacla probuerit. hec regni spuale dari
e xpo. qm dispositum e a deo ut de semie dauid incarnaret. nam
de bta virgine cant. Regali ex pgenie dauid orta refulget etc. ut ds
pat dedit filio suo dno nro ihu xpo. sedem dauid. qr illu pp̄ que dauid

erexit. corporaliter xpc erexit spiritualiter. Domus Jacob ut dicit Beda significat totam
ecclesiam. vel congregationes iustorum. quia xpc semper habitat in cordibus eorum hominum
et per suam gratiam gubernat eos. unde dixit Zacheo iustificato. hodie in domo
tua .i. in anima tua oportet me manere per gratiam eo quod fecisti sic habere. i. potentis et virtutis
omnipotentis dei. Dixit autem maria ad angelum. Quomodo fiet istud quoniam virum non cognosco.
Ambrosius. Non videtur dubitasse de facto. sed de facti qualitate quesisse. nam virum credimus
quia si legerat quod virgo conciperet. sicut dicit ysaias. Ecce virgo concipiet et pariet filium etc.
non legerat qualiter fieri deberet. unde non dixit quomodo potest hoc esse. ut non posset
esse. sed dicit in modum et forma quo fiet. Et respondens angelus dixit ei. Spiritus sanctus
superveniet in te et virtus altissimi obumbrabit tibi. Virgo prudentissima tu
in petis quomodo fiet istud. et ego tibi respondeo, non putes quod humano more concipias
quia dixisti virum non cognosco. ymo dico tibi quod sicut desideras ita erit. scio quod vo-
visti deo virginitatem tuam et ideo dico tibi quod eris virgo ante partum et in partu.
et post partum. unde spiritus sanctus s. v. i. t. et v. a. o. t. veniet enim in te spiritus sanctus ad
te in amorem tui calefaciendam et virtus al. o. t. circundabit te et vinciet ut
tamquam castrum fortissimum sis ab iniquis spiritibus inexpugnabile. B. Quia
deus spiritus est. nos in umbra corporis sui temperavit se nobis. ut per obitum in-
visibilem carnis videamus verbum in carne. solem in nube. lumen in testa. cereum
in lanterna. unde istis visis potuit dicere. Ideoque .i. propter hoc quod spiritus sanctus te
tam totaliter fecundabit. quod nascetur ex te sanctum vocabitur filius dei. Et ecce
helisabeth cognata tua. et ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis
est sextus illi que vocatur sterilis quia non erit impossibile apud deum omne
verbum. Nota quod. sed B. Quatuor de causis concepta helisabeth. maria. nuntiatur.
et prima est cumulus letitie. secunda perfectio scientie. tertia perfectio doctrine. quarta obse-
quium vite. dicit enim. sicut io. sterilis cognate concepta maria nuntiatur ut du-
miraculum miraculo additur. gaudium gaudio cumuletur, ut io. quod perfecto decebat.
ut verbum mox divulgandum ... faret prius virgo per angelum quam audiret
ab homine. ne mater dei a consiliis filii videretur ... si eorum que in terris ...
prope gerunt remansisset ignara. ut ideo potius ut ... saluatoris.

nue p̄cessione edocet adventꝰ. resp̄ ipe zordinem. tenes ipā postmo.
mlinis sep̄tribꝫ z p̄dicatoribꝫ refert ueritatem, ut ideo ut audiens cogitā
uerlam. ꝯ grauidam, cogitet iuuencula 𝔡 obsequio, ut sit puulo p̄hetē
tenus lono obsequii dn̄o. z mirabilius fiat miraculum de miraculis. ꝙ
dix autē maria ad angelum. Ecce ancilla dn̄i. fiat m. s. ubum tuum.
B. alys in aure. alys in ore. all. in manu ubum dei fem fuisse memo
ratur. marie aut̄ fem est in aure p̄ angelicam salutacoem. in corde.
p̄ fidem. in ore p̄ ꝯfessionem. in manu p̄ ꝯtractacoem. i uentre p̄ incar
nationem. in gremio p̄ substentacoem. in brachyis p̄ oblacoem. ideo
fiat m. s. ubum tuum. nolo ut fiat m. aut declaracoe p̄dicatum.
aut figuraliter signatū aut ymaginacoe sompniatū. s. silenter inspiratum.
psonaliter incarnatum. corpalr inuisceratum. Statimqꝫ filius dei in btā
conceptus est. pfcus deus. pfcus ho. Et in ipa die prima die conceptionis.
tate sapie ac potentie extitit. quāe in. xxx. anno fuit. Bene g̊ ad ppo
situm potest dicere dum esset rex in accubitu suo filius dei in sinu patris
nardus mea. i. humilitas mea dedit odorem suum. fecit eum descendere
in btūm meum. Nardus enim est quedam herba ualde odorifera et
suauis. B. birgo birginitate placuit. sꝫ ex humilitate concepit. De ista dicit
in ecc. mirtus temperantie. rosa patie. nardus odorifera.

¶. In festo sci Marci Ewangeliste.

Ecce qⁱ Leo ascendet de superbia Jordanis ad pulcritudinē ro
bustam. qꝛ subito currꝫ faciam currere ad illa. Jere. xlix. ¶
In ubis p̄missis duo occurrunt nob̄ ꝯsideranda. s. qualiter hodierne
ꝯpetunt solempnitati. ¶ 2ᵒ quo de moralitate exponat. p̄mo enim qꝛ uerba
p̄missa hodierne ꝯpetunt sollempnitati. ii. sunt attendenda. ¶ 1ᵒ p̄mo qualiter
btūs Marcus p̄ leonem significat. ¶ 2ᵒ qualiter hodie ascendit de superbia
Jordanis ad pulcritudinem. ¶ Btūs Marcꝰ p̄ tanto leoni potest assimulari.

q2 ipe in Ewu/ suo loq[ui]t[ur] d[e] xpo q[ui] fuit in r[esurrecti]o[n]e sua tanq[uam] filius Leonis.
ad rugitum p[at]ris resuscitatus. Catulus .n. q[uan]n Leunculus mortuus na-
scitur/ ibi mortuus manet usq[ue] ad t[er]ciam diem. Tertia uo die ad
uoce Leonis resuscitat[ur]. Ita r[eu]e[r]a fuit d[e] filio dei. q[ui] p[ost] .n. tribus noctibz
fuit in corde t[er]re / sicut leg[itur] Jon. 2o. Et erat Jonas in uentre ceti &c.
Tertia uo die ad rugitu[m] .i. ad uoce patris resuscitatus e[st] / q[ua]n[do] .s. pat[er]
dix[it]. Exurge gl[or]ia m[e]a / ipe respondens dixit / exurgam diluculo.
i[ta] sic diluculo a mortuis resurexit / sicut Luc. xxiiij. testat[ur]. q[uod] una sabb[at]i
ualde diluculo mulieres uenientes ad monumentum / no[n] inuener[unt]
corpus d[omi]ni Jhu in monum[en]to / ~~q[uia] r[esur]rex[it] diluculo.~~ Iste Leo significat[ur]
e[ti]am i[n] uisione .iiij. a[n]i[m]aliu[m] s[cilicet] i[n] Ezech. j. Et in medio eor[um] similitudo
.iiij.or a[n]i[m]aliu[m] / sub q[ua] figura .iiij.or a[n]i[m]aliu[m] .i. iiij. Ewuangelistar[um] descripto co[n]ti[n]et[ur].
Ista .n. similitudo .iiij.or a[n]i[m]aliu[m] tali for[m]a uisa fuit sicut demonstrant seq[ue]ntia
u[er]ba. q[uod] similitudo ho[min]is erat in eis / q[uia] ne ex hac uideret[ur] q[uod] sola similitudo ho[min]is
esset in eis / q[uia] no[n] Leonis / uituli & aq[ui]le. ideo subdit & quatuor facies uni
.iiij.or pene uni .i. quatuor similitudines. l[icet] ei q[ua]libz eo[rum] una similitu[do]
dicat[ur] h[ab]e[re] / m[e]th[od]o d[icitu]r q[uod] q[ua]libz .iiij.or h[abe]re & hoc io. q[uia] quilibz in Ewu/ suo sc[ri]psit
d[e] xpo q[ui] in natiuitate sua fuit ho[mo]. in passione tanq[uam] uitulus ymolatus.
in resurrectio[n]e tanq[uam] filius Leonis ad rugitum patris resuscitatus.
In assensione sicut aq[ui]la que ce[ter]is auibz altius uolat ascendit ad
celum. Deniq[ue] postea in litt[er]a Ezech. q[uod] .iiij.or pene uni erat / p[er] quas
possum[us] recte intelligere .iiij.or cardinales uirtutes .s. fortitudinem.
t[em]p[er]antiam. prudentiam. & iustitiam. quar[um] suffragio / tanq[uam] allar[um]
Bt[ea]us martinus hodie ascendit. De superbia Jordan .i. d[e] uitijs & peccatis
mundi / ad pulcritudinem robustam .i. celestem patriam. Secundum
aute[m] q[uod] de nob[is] mistice exponit[ur] .iiij. breuit[er] uideam[us]. p[rimo] q[ui]d p[er] leone
intelligat[ur]. 2o unde ascendere debem[us]. 3o .u. Primo q[ua]si Leo &c.
Leo in sc[ri]ptura / multiplicem h[abe]t significatione[m]. aliq[ua]n[do] .n. p[er] ip[su]m.

[right margin:] ho[min]is
[right margin:] Moralitas.

xpc significat / sic habetur Apoc. v°. Ecce vicit Leo de tribu Juda radix David aperire
librum et vii signacula eius solvere / sicut enim Leo universas bestias superat sic
filius dei universas bestias .i. demones vel rebelles superavit in virtute sua.
et dicitur de tribu Juda quia carnem assumpsit de tribu illa. Item est leo quilibet
verus martir de quo dicitur in prov. xxx. Leo fortissimus bestiarum ad nullius pa
vebit occursum etc. hic est ille martir / qui pedem suum firmiter fixit in san
guine passionis ut tandem volaret super penas veterum. sed iste ad nullius
pavebit occursum et hoc quia non timet eos qui occidunt corpus. non enim ignorat
quod animam occidere non possunt iuxta illud Math. x°. Nolite timere eos
qui occidunt corpus etc. ¶ Item Leo dicitur diabolus quia beatus petrus in cano
nica .i. ultimo capitulo amonet nos dicens. fratres sobrii etc. quia adversarius
vester dyabolus tamquam leo rugiens etc. quasi dicat per sobrietatem et orationem
possetis vos ab illo cavere: et dicit prius sobrietate quia homo numquam bene potest
in oratione vigilare / nisi sit sobrius. ¶ Item est Leo quilibet prelatus cuius omnis
predicatio debet esse terribilis / non ut gratiam captet. sed ut gloriam videat. ¶ Leo
enim cum cauda circulum facit et circa animalia rugitum emittit et sic cetera
animalia tremitura circulum illum transgredi exire non audent / postea veniens Leo quem
vult interficiat / Et sic debet prelatus facere rugitum predicatoris. ut
possit bestias .i. demones et malos homines motus in hominibus inter
ficere per virtutem predicationis sue / ¶ Item est leo quilibet Religiosus
Debet enim Religiosus rugire per suspiria et lamentationes et cum cauda.
.i. cum memoria finis sui / debet defectum sui corporis circuire: ut
animalia .i. carnales motus cohibeat. ne ad perpetrationem operis pro
cedant. ¶ Sed nota est quod sicut beatus marcus non tantum unam faciem habet sed
iiii. sicut superius dictum est. Sic quilibet virum debet faciem habere quadru
plicem. scilicet faciem hominis per mansuetudinem. Leonis per fortitudinem. Vituli per carnis maceratio
nem aquile per contemplationem. Ne videamus in ascendere debemus et quo. de
superbia Jordani. Jordanis enim interpretatur descensio / vel appressio corporis et significat
mundum istum / in quo magis aut metuit ascendere ad celeste premium

iut descende ad infern. Et notabile q dic de supbia. q mundus iste
tot plen e supbia. inuidia. et uanagloria ac i alt peccatis ideo testat
xps eodem in euang Johis. x. No potest mundus odisse uos me
aut odit. q ego testimonium phibeo de illo. q opa ei mala sunt.
Et quales notat debem ascende no in po. Ubi dicit. Quis
ascendet in motem dni aut qs stabit in loco sco ei. et rsp dices.
Innocens manibz et mudo corde. q. n. a. i. u. a. s. n. i. i. d. pxio suo &c. ✠

In festo sci Georgii or.

De fert fructum multu Jo. xv.

De sanctis Jacobo et phylippo.

Isti sunt due olive et duo candelabra in conspectu domini terre stantes.
apoc. xj.° In hys verbis beatorum apostolorum phylippi et Jacobi sanctitas
ostenditur et eorundem perfectio a tribus ellegantissime commendatur.
Et primo commendantur a fructu bone operationis cum dicitur i.s.d.o. Secundo
ab officio sancte predicationis ibi et d.c. Tertio a familiaritate divine
contemplationis cum subinfertur i.c.d.t.s. Quantum ad primum dico
quod commendantur a fructu bone operationis quia comparantur olivis. oliva enim pro
ducit oleum quod significat misericordiam. et inter alia bona opera que deo placeant est
misericordia unde ps. miserationes domini super omnia opera eius. illa enim fuit que fecit
deum incarnari. oliva et fructificat in yeme et significat quod misericordia maxime
est tempore necessitatis exhibenda. hoc fecerunt sancti apostoli qui toti mundo
missi fuerunt et ubique predicaverunt in tempore necessitatis quia tunc mundus
infidelitatis rigore premebatur. Unde bene dicebat eis xpc ut in hodierno
euangelio recitatur. Qui credit in me opera que ego facio et ipse faciet.
Secundo dico quod commendantur ab officio sancte predicationis eo quod dicuntur candelabra.
candelabra enim sunt instrumenta super que imponuntur cerei vel lucerna
unde dicebat xpc Nemo accendit lucernam et ponit eam sub modio
sed super candelabrum ut omnibus luceat (qui in domo sunt) tales fuerunt apostoli qui porta
verunt lucernas id est animas deo misericordie plenas lumine spiritus sancti accensas
et verbo predicationis totum mundum illuminaverunt. ps. Lucerna
pedibus meis verbum tuum et l.s.m. Tertio commendantur a divina familiaritate
et contemplatione. Isti semper habuerunt familiaritatem et dei contempla
tionem. primo conversando cum xpo in hoc mundo quia qui conversabantur
cum xpo erant cum deo ut in euangelio hodierno phylippe qui videt
me videt et patrem meum. post xpi assensionem quia semper ten
debat illuc mens sicut dicebat beatus paulus. Nostra conversatio
est in celis. post eorum consumationem in celesti gloria sicut dicitur in epistola
hodierna. Ecce quomodo computati sunt inter filios dei et inter sanctos sors illorum est.

¶ In inventione sancte crucis sermo.

Qui me invenerit / inveniet vitam et hauriet salutem a domino.
Prov. 8. Verba hec possunt esse filii dei loquentis in persona crucis;
quemadmodum faciunt fabri in cultellis ubi ponunt verba sua in persona loquentis
et dicentis talis me fecit. que re vera non sunt verba cultelli, vel ensis,
sed magistri qui eum fecit vel artificis. ¶ Sic ergo est in verbis propositis.
quasi littera sit scripta in ligno crucis dicat hec. qui me invenerit etc. Ubi
iiii notantur. ¶ Primo inquirentis diligentia. id est qui me invenerit. Secundo re
inventa reverentia. ibi me. scilicet crucem dominicam. ¶ Tertio in inventione utilitas
et efficacia. id est inveniet vitam et hauriet salutem a domino. ¶ Circa primum
sciendum est quod quicquid honoris et comodi acquiratur / oportet cum labore et diligentia
inveniri. in isto enim mundo plures sunt scientifici quam magistri. plures discipuli quam
magistri et si haberent diligentiam et exercitium in acquirendo honorem / acquirerent. Unde
in volendo invenire aliquid tria sunt necessaria. scilicet quod homo desideret quod querit.
quod laboret in querendo et quod querat in locis ubi credit esse. quia non potest reperiri
piscis in silva et lepus in aquis. qui vult autem habere fructum arborem
ascendat. sic Christus qui voluit habere fructum redemptionis nostre crucis arborem
ascendit / sanctus quoque ascendit in palmam et apprehendit fructus eius. maxime
autem qui aliquid querunt se mutuo / facilius se inveniunt. et de hoc exemplum habemus
Thobie. 5. Ubi dicitur quod Thobias minor volens ire in Rages civitatem
civitatem ignotam quesivit ductorem et invenit juvenem splendidum
precinctum et quasi paratum ad ambulandum. quem cito invenit. quia non solum
querebat sed et querebatur. Erat enim angelus dei missus ad eum ducendum
regendum et reducendum. similiter habemus exemplum Luc. 2. De magis quibus
quos ipse Christus querebat. ideo misit nuntium suum ad ipsos. scilicet novam
stellam. ideo ipsum salvatorem facilius invenerunt. unde dicitur ibi invenerunt
puerum cum Maria matre eius etc. facilius ergo possumus querere Christum
qui nobis dabit regnum suum. quia nos querit et quesivit. Luc. 19.
Venit filius hominis querere et salvum facere quod perierat. Queramus

¶ Zacheus sicomorum ascendit ut videret Christum.

et eum in locis ubi possimus invenire: quia licet ipse sit ubique per essentiam iuxta
illud Ysaie [illegible] celum et terram ego impleo, tamen non ubique reperitur. Mat. [illegible] et Joseph qui
quesierunt eum inter cognatos et notos, non invenerunt, sed qui quesierunt
eum in Templo tunc invenerunt. Unde ipse dixit: Quid est quod
me querebatis? Nesciebatis quia in hiis que patris mei sunt oportet me
esse? ¶ 2° in re inventa reverentia: viso isto signo debemus ei facere magnam
reverentiam: quia olim erat supplicium latronum, nunc transiit ad frontem imperatorum.
Hanc reverentiam facit ecclesia dicens: O crux ave spes unica, hoc passionis tempore, [illegible]
[illegible]. Salve crux sancta, salve mundi domina, vera spes nostra, vera ferens
gaudia [illegible]. Hanc reverentiam fecit beatus Andreas cum
duceretur ad crucem, quam videns a longe genua flectens dixit: Salve crux
que in corpore Christi dedicata es et in membris eius tamquam margaritis ornata etc.
Hanc reverentiam fecit ille Heraclius imperator de quo legitur in exal-
tatione quod portavit eam crucem in Jerusalem. Salutavit eam sic: O crux splen-
didior cunctis astris, mundo celebris, valde amabilis, sanctior uni-
versis, que sola fuisti digna portare talentum mundi. Dulce lignum etc. Et
isti sunt Bruncius peiores quam qui videre eam fecerunt non assurgunt,
et noluit ut nesciunt se signare, ymo faciunt ut muscas velut fugare
faciendo de manu flabellum. ¶ 3° et ultimo in inventione utilitas
et efficatia eius dicitur et habetur salus a Deo. Salus per hoc venerabile lignum
fuit in passione Christi, in morte arboris ligni vetiti. Hec figurata fuit
Num. 21°. ubi dicitur quod dum populus Dei iret versus mare Rubrum cepit eum
tedere itineris et laboris et locutus est contra Deum et Moysen et ait: Cur
eduxisti nos de Egypto ut moreremur in solitudine? Deest panis, non sunt
aque; anima nostra iam nausseat super cibo isto levissimo. Quamobrem misit
Dominus in populum ignitos serpentes. Ad quorum plagas et mortes populi venerunt
ad Moysen dicentes: peccavimus, quia locuti sumus contra Moysen [Deum] et te. Ora
ut tollat a nobis serpentes. Et oravit Moyses pro populo. Et locutus
est Dominus ad eum: Fac serpentem eneum et pone eum pro signo. Qui percussus aspexerit

[Margin:] A n offendantes [illegible] / n solu man exc. [illegible] / [illegible]
[Margin:] Figura.

eum uiuet. et ita aspicientes ... ad
Nichodemum sicut scribit Johes ... ses
exaltauit serpentem in deserto ...
qui credit in illum non pereat sed ...
Quecumque momorderit aspi...
pendentem. per istud signum multa ... fideo
et quod dicit Gregorius in dialogo. Hec ...
scorpionum. Et hoc in signo legitur in vi...
per demones eam conabatur decipe... ra
omnia superauit diaboli temptamenta ... net
Dyaconus diabolus cruce in ...
sentes / uepres et tribulos remeauit ... sicut deus xpistus ... et ab eo
fuit. Similiter et hoc signo legitur in uita beati Martini. quod cum Julianus
cesar beato Martino diceret quod non religionis causa, sed metu belli imminentis militie
resignaret. Respondit intrepide. Si hoc ignauie et non fidei ascribitur, crastina
die ante aciem inhermis astabo. et in nomine xpisti signo crucis non clipeo
protectus aut galea hostium cuneos ... penetrabo securus / quod et fecit
et uirtute crucis triumphum obtinuit. Et hoc signo dicitur. hoc signum erit in celo
cum dominus ad judicandum uenerit / quod portabit Michael archangelus.
ps. Tunc exultabunt omnia ligna siluarum a facie domini quia uenit iudicare terram.
Jeronimus. Considera quanta sit uirtus crucis / Sol obscurabitur et luna non
dabit lumen suum. (s. iudicio) ut discas quod crux et luna lucidior, et sole splendidior sit.
Ista crux preciosa est nobis scala ad conducendum nos in uitam eternam quam uidit
Jacob ut legitur in Genesi. per quam angelos ascendentes uidit et descendentes. Ista crux
est nobis pons ad conducendum nos ultra mare huius mundi ut canitur. Sola
digna tu fuisti etc. per istam crucem omnes amaritudines mundi nobis tepescunt.
figura huius est hec. Exodi xv°. ubi dicitur quod dominus Moysi ostendit lignum figura
quod cum misisset in aquas in dulcedinem uerse sunt. Cuius uirtutem
paulus apostolus considerans ut legitur in hodierna epistola dicebat. Michi autem
absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu xpisti. per quem michi mundus crucifixus est et ego mundo.

Sermo in ascensione dni:

Sicut aquila provocans ad volandum
pullos suos. et super eos volitans.
expandit alas suas et asumpsit eos.
atque portavit in humeris suis.
Deuteron. xxxii. // Circa gloriosam
assensionem dni. vii per ordinem
considerandu sunt. Primo unde ascendit.
Secundo quare non statim post assensionem resurrectionis
ascendit. sed tot diebus expectavit.
Tertio qualiter ascendit. Quarto cum
quibus ascendit. Quinto quo merito ascendit. vi°. quo ~~merito~~ ascendit.
vii° contrario quare ascendit. Circa primum notandum quod de monte oliveti
versus bethaniam in celos ascendit. In hunc enim montem discipulos xpi
ire precepit. nam in ipsa die assensionis bis apparuit. Semel xi. apostolis
comedentibus in Cenaclo. Omnes quidem tam apostoli quam alii discipuli et
mulieres habitabant in illa parte Ierusalem. que dicebat mello.
s. in monte syon. ubi david construxerat sibi pallatium. et erat ibi
Cenaculum illud grande stratum. in quo dnus precepit sibi parari pasca.
et in illo Cenaclo tunc xi. apostoli habitabant / Ceteri autem discipuli
et mulieres circumquaque per diversa hospitia. Dum igitur in illo
Cenaclo comederet dnus ut dicit cum marcus. eisdem apparuit. et
incredulitatem eorum exprobavit. et cum comedisset cum eis et precepisset
ut in monte oliveti versus bethaniam iret. ibidem eis
iterum apparuit. ac indiscrete querentibus respondit. et elevatis
manibus eis benedixit et in coram eis in Celum ascendit.
De loco autem assensionis dicit Simplicius Episcopus Ierosolimitanus
et habetur in glo. quod cum ibi postea ecclesia hedificata esset locus

ille in quo steterunt vestigia xpi ascendentis. nunquam potuerit / potuit sterni
pauimento. immo resiliebat marmora in hora calcantium. Calcati etiam
pulueris a deo hec dicat esse documentum / quod vestigia impressa cernuntur.
et eandem adhuc speciem velut pressis vestigiis terra custodit. Circa
primum scilicet quare non statim ut surrexit ascendit sed per xl dies expectare voluit.
notandum quod hoc fecit propter iii rationes. Prima propter refectionis certificationem
difficilius erat probare veritatem refectionis quam passionis. quia per unum diem usque
ad tertiam non poterat probari passio. sed ad veram refectionem probandam.
plures dies requirebantur. et ideo maius tempus requirebatur inter refectionem
et ascensionem quam inter passionem et refectionem. Unde hac sic dicit Leo papa
in sermone de ascensione. Quadragenarius hodie dierum completus est numerus
sacratissima ordinatione dispositus et ad utilitatem nostre eruditionis impensus.
ut a deo in hoc spatio quo mora presentia corporalis extenditur fides resurrectionis
documentis necessariis muniretur. Gratias igitur agamus divinam dispensationem
et sanctorum patrum necessarie tarditati. dubitatum est ab illis ne dubitaretur
a nobis. Secunda propter apostolorum consolationem. quia ii consolationes divine superhabundant
tribulationibus. et tempus passionis fuit tribulationis apostolorum. tempus autem resurrectionis fuit tempus
consolationis ipsorum. ideo plures debuerunt esse esse dies isti quam illi. Tertia propter
misticam significationem ut per hoc daretur intelligi quod consolationes divine
comparantur sicut dies ad horam et sicut annus ad diem. Quod enim comparentur
sicut annus ad diem patet per illud quod legitur ysa. lxi. Predicare annum
placabilem domino et diem ultionis deo nostro. Ecce pro die tribulationis
reddit annum consolationis. Quod autem comparentur sicut dies ad horam. patet
per hoc quod dominus xl horis iacuit mortuus. quod fuit tribulationis. per xl
uero dies resurgens discipulis apparuit quod fuit consolationis. Unde glo. xl quia
horis mortuus fuerat et propter hoc xl diebus uiuere se confirmabat.
Circa 3m qualiter scilicet ascendit notandum quod ascendit potenter. patenter. et
letanter. potenter quia propriis viribus. ysa. lxiii. Quis est iste qui.

Apostolus ad Romanos. Existimo enim quod non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis.

uenit de edom etc. gradiens in multitudine uirtutis sue. Jo. iij. Nemo ascendit in celum. s. propria uirtute. nisi qui descendit de celo filius hominis qui est in celo. Licet enim in quodam quasi globo nubis ascenderit. hoc tamen non fecit quasi nubis misterio indigeret. sed ut per hoc ostenderetur quod omnis creatura parata est obsequi creatori suo. Ipse enim potentia diuinitatis sue ascendit. Et in hoc non differentia secundum quod dicitur in historia ecclesiastica. Nam Enoch translatus est. Helyas subuectus est. sed Jhesus propria uirtute ascendit. 2o ascendit palam ter. i. manifeste. quia uidentibus illis. Unde dicitur. uidentibus illis eleuatus est. Jo. xvj. Vado ad eum qui me misit. etc. ... Glo. Ita palam ut nemo interroget quem uiso corporali sic cernat. Ideo enim illis uidentibus ascendere uoluit. ut ipsi ascensionis testes existerent. et naturam humanam in celum ferri gauderent. et ipsum semper desiderarent. 3o Letanter. quia iubilantibus angelis. ps. Ascendit deus in iubilatione. etc. ... Aug. Ascendente xpo. pauet omne celum. mirantur astra. plaudet agmina. tuba sonat. et letis miscet blanda modulamina chori. 4o ascendit uelociter. ps. Exultauit ut gigas ad currendam uiam. Valde enim uelociter ascendit quando tantum spatium uelut in momento percurrit. Testatur enim Rabbi Moyses magnus philosophus quod quilibet circulus cuiuslibet planete habet in spissitudine uiam quingentorum annorum. i. tantum spatium quantum posset aliquis ire per uiam planam in quingentis annis. et distantiam inter celum et circulum et inter circulum et circulum est similiter. ut dicit uia quingentorum annorum. Et ideo cum sint vij. celi. erit secundum ipsum a centro terre usque ad concauum celi saturni qui est celum vij. uia vij milium annorum. et usque ad concauum octaui celi. vij milium septingentorum annorum. i. tantum spatium quod per uiam planam aliquis iret. vij milibus septingentis annis. si tamen uiueret. ita tamen ut quilibet

anus ut dicat oponat. ex. c.c.c.xl. miliaribz et quolibz miliarie
sit duorum milium cubitorum. hec Rabi Moyses. Utrum autem hoc uerum
sit deus scit. hic enim mensuratorem. scire arbitror eu qui omnia
fecit in nuo. pondere et mensura. Non enim est nrm scire tempora
uel momenta, que pater posuit in sua potestate. Iste fuit magnus salt.
quem fecit xpc de terra s. in celum. Circa 4. s. cum quibus ascendit
no. quod ascendit cum magna preda hominum et magna multitudine
Anglorum. quod primo cum preda hominum ascenderit patet per illud quod dicitur in ps.
s. Ascendisti in altum. cepisti captiuitatem. d.d.i.h. Quod autem ascendit
cum multitudine anglorum. patet per illas interrogationes quas xpo ascen
dente angeli fecerunt. Unde n. dio. in libro Anglice Ierarchie. c. 7
dicit quod dum xpc ascenderet. iij. questiones ab angelis facte sunt. Prima
fecerunt maiores angeli ad inuicem de ipso. Secunda fecerunt minores ma
xpo ascendenti. Tercia fecerunt minores maioribz. Querunt
int se maiores dicentes illud ys. 63. Quis est iste qui uenit
de edom. tinctis uestibus de bosra. ~~mutta. q. d. Quis est iste~~
qui uenit de mundo sanguineo. etc. Edom sanguinea interpretatur.
bosra mutta. quasi dicat. Quis est iste qui uenit de mundo san
guineo per peccatum. et mutto per malitia. i. demum. uel qui uenit de mundo
sanguineo et Inferno munito. Et dicit unus Ego qui loquor iustitiam etc. et propugnator sum ad saluandum.
Secundo quo est qua fecerunt supremi angeli. ad xpm dicentes. Quare
ergo rubrum est uestimentum tuum, et uestimenta tua sicut calca
tium in torculari. Unde ihc xpc dicitur huisse indumentum. i. corpus
suum rubeum. i. sanguine cruentatum. ex eo quod adhuc dum ascen
deret in corpore suo cicatrices habebat. Voluit autem cicatrices in
corpore suo seruare. sed quod dicit Beda. iiij. de causis. ut. n. sic. Cica
trices xpc seruauit. et in Judicio seruaturus est. ut fidem resurrectionis
instruat. ut pro hominibz supplicando patri repraesentet, ut bonis misericordiam

aspersus est sanguis
eorum super uestimen
ta mea. Non dicit
hoc eo quod inimicorum
sanguine heat.
sed hiis uerbis quibus eos
pugnat ostendit.
et maxime loquitur
per similitudinem. uic
toris et uicti. qui
sepe sanguinis super
uestimentum uicto
ris aspergit. pro
Effunde frameam
et conclude aduersus
eos qui persequuntur
me. non dicit enim
gene. ut effusione
notetur sanguis.
aspersio in framea
uindicta de inimicis.

sint saluati redempti uideat. et reprobi quod iuste sit dampnati agnos
cant. ut perpetue uictorie sue triumphum referat. hinc ergo dicit dominus
sic dixit. Torcular calcaui solus et de gentibus non est uir mecum. Calca
(id est iudicio tuo) (id est austeres ... in ... preparatu)
ui eos in furore meo. et conculcaui eos in ira mea. Et aspersus est
sanguis eorum super uestimenta mea et indumenta mea omnia coinquinaui.
etc. Et potest hic uocari crux torcular. In qua tamquam in prelio sic pressus est.
ut sanguis effunderet. ut uua in torculari torculatur ut uinum humidum
exeat, quod pedibus calcatum. uel Torcular uocat dyabolus quia humanum genus sic
funibus peccatorum inuoluit et astrinxit. ut quicquid in eis spirituale erat expri
meret. et solum uinacia remanerent. Sed noster bellator torcular cal
cauit. uincula peccatorum disrupit. et in celum ascendens postmodum
tabernam celi aperuit. et uinum spiritus sancti effudit. ¶ 3º quo est qua fe
cerunt mores angeli maioribus dicentes. quis est iste Rex glorie. quibus
illi responderunt. Dominus uirtutum ipse est Rex glorie. De hac angelorum uoce.
et aliorum mouerentur dicit augustinus sic dicens. Orificat diuino comitatu
immensus aer. et omnis illa uolitans demonum per aera turba. xpo ascen
dente transfugit. Cui accurrentes angeli quis sit sciscitantur. dicentes.
Quis est iste Rex glorie. Quibus alii responderunt. Hic est qui non habet

hic est candidus et rubeus

speciem nec decorem. sed Infirmus in ligno. fortis in spolio. uilis in cor
pusculo. ¶ armatus in prelio. et fedus in morte. pulcer in resurrectione.
candidus ex uirgine. rubicundus in cruce. fuscus in opprobrio et

clarus in celo. ¶ Ar. 6º quo est. mitto ascendit. non est complia mitto
de quo sicut dicit Io. pro uirtutem. quia illa que per prophetas promisit
adimpleuisti. et mansuetus quia sicut ouis pro uita propter ymolatus et iterum
non cum potestate. Sed iustitia arripuit hominem. et deducet te dextera potentia
sue uirtutis. deducet te hoc est in Celum. ¶ Circa 6º quo est as
cendit. notandum quod ascendit super omnes celos. secundum quod dicitur Eph 4º. Qui de
scendit ipse est qui ascendit. super omnes celos ut impleret omnia. dicit

q plures sut celi sup quos ipe ascendit. Est .n. celum matiale. ratoale. 7 intellectuale. 7 supsubstantiale. Celum matiale multip. e. s. celum aereum. etheum. olipum. igneum. cstallinu. sideum. et empyreum. Celu at roale est ho iustus. qr dicit celum ratione inhabitationis diuin. qr sicut celu est sedes 7 hitatio dei. h. q dr in ps. Celum m sedes est. 7c. ita aia iusti sedes e sapie. ¶ 2o ratoe quersatois scee. qr sci p quersatoem 7 desidium hitant in celo. Sic dicit apls nra quersatio est in celis. ¶ 3o ratoe opis quinue. qr sicut celi quinue mouent. sic 7 sci p boa opa quinue mouentur. Celum intellectuale e anglus. angli .n. dnr celi qr sut altissimi. roe dignitatis 7 excellencie. de quorum dignitate 7 excellentia dicit Dio in libro de diuis noibz cap. 4o. Diuini mentis sut sup reliqua uiuentia 7 uiuut 7 intelligunt 7 cognoscunt. sup sensum 7 roem plus q oia existentia. pulcrum 7 bonu desidant. 7 eo ptcipat. ¶ 2o sut pulc ratoe nate. 7 glie. de quorum pulcritudine. dic Dio in eodem libro. anglus est manifestatio occulti lumis. speculum purum. clarissimum. 7 incontaminatum. ¶ 3o sut fortissimi ratione uirtutis 7 potētie. de quorum fortitudine dama. dic in libro. ii. capitlo. fortes sut 7 parati ad dei uoluntatis expletionem 7 ubiqz co festim inueniuntur. ubiqz diuin iussit nut. ¶ Celum at sup substantiale est equalitas diuine excellete. de quo celo xpc uenit. 7 postmo usqz ad illud ascendit de quo dr in ps. Assummo celo egssio ei. Sup oms g hos celos usqz ad ipm supsubstantiale. xpc ascendit. Qr eni ascenderit sup oms celos matiales hetur p illud qd dr in pno ps. Eleuata e magnificetia tua sup celos. deus .n. super celos matiales usqz ad ipm celum empyreum. ascendit non sicut helyas qui in curru igneo ascendit usqz ad sublimare regionem. n eam transcendit. sz in paradisum terrestrem translatus est.

q adeo eminet ut ptigat ad subliarem regionem et ea transcendit.
¶ In hoc g celo empyreo xpc residet et e spal et ppa ei mansio. et an
glor ralior scor et congrue conuenit hec habitatio talibus habitatoribus
Illud .n. celum ceteros celos excellit .s. dignitate. tpe situ et habi-
tatio est conueniens habitatio xpi. qui omes celos ratoales et intellcuales
transcendit dignitate. eternitate. situ. imutabilitatis. et habitu po
testatis. ¶ Similr est congrua habitatio scor. Illud ei celum e uni
forme. imobile. et capacitatis imense. et luminositatis pfecte. Et
ite congruit anglis et scis qui fuerut uniformes in opatoe. imo
biles in dilectoe. et luiosi in fide siue in cogtion. capaces in spu
sci receptoe. ¶ Et aut sup omes celos rationales ascendit.
pz p illud qd dr in Cant. Ecce iste uenit saliens in montibus.
transiliens colles. et uocant montes angli. colles uo biri sci.
Nec sup omes celos intellcuales ascendit .i. anglos pz p illud
qd dr in ps. Qui ponis nubem ascensum tuum. qui ambulas sup
penas uentor. It. ascendit sup cherubi. et uo. uo. s. p. u. Nat
usqz ad celum supsubale .i. dei equalitatem ascendit. pz p illud
qd dr Marci ultio. Et dns quidem ihus. postqz locutus est eis. as
sumptus est in celum et sedet a dextris dei. Dextra .n. dei e equali
tas dei. ¶ Circa huius et ultimi quar .s. ascendit. nom q assione
sue huius. fuerunt fructus siue utilitates. ¶ p utilitas e inflamm
atio amoris dni. Jo. xvi. Nisi ego abiero. paclitus no ueniet.
ad uos. ubi dic aug. Si carnaliter in hesieritis. capaces spc sci
no eritis. ¶ 2a maior cognitio dei. Jo. xiiii. Si diligeretis me.
g. u. q. u. a. p. Aug. Ideo subtraho forma. istam hui. in qua pater
maior me e. ut deum spualiter uidere possitis. ¶ 3a est meritum
fidei de hac sic dic Leo in smoe de ascensione. Tunc adequale.

h. budanti

m. xvi.

patri filium eruditor fidei cessimus(?) mens. cepit accedere. et cetera corpo
ree in xº sube. ¶ 4ª. nra securitas. io. ii. ascendit ut nr aduocatus
ap patrem sit. valde in secura esse possumus quia talem aduocatum aput patrem
huit quidam. Jo. 2º. Aduocatus habemus Jhesum xpm, et ipse propiciato est pro
pecc nris. ¶ 5ª. e dignitas magna quequidem dignitas nra est, quia
nra natura usque ad dexteram dei patris exaltata e. Vnde et angeli hac
dignitatem in hominibus considerantes / deinceps prohibuerunt se ab
hoibus adorari. sic dicitur Apoc. xixº. Cecidi inquit ante pedem eius ut ado
rarem eum et dixit michi uide ne feceris. quia conseruus tuus sum et cetera. Vbi
sicut dicit glo. In ueteri lege non prohibuit se adorari. sed post assumptionem
videns in se exaltatum hominem ab hoie timuit adorari. Leo pp.
in sermone de assumptione. Natura hodie nra nre humilitatis ultra cunctarum
altitudinem creaturarum, ad dei patris est prouecta consessum / ut mirabilior
fieret gratia dei. cum remotis a conspectu hominum que merito reuerentia
sui sentiebantur. non tepescet fides non diffidet / spes non fluctuaret.
karitas non tempet. ¶ vj. est spei nre soliditas. hebr. 4º. habentes
ergo pontificem magnum qui penetrauit celos xpm filium dei teneamus
spem nre confessionem. ¶ vij. est uie ostensio. Mich. ijº. ascendes
iter pandens ante eos. Augustinus Via factus est et ipse saluator. surge
et ambula. habes quo. noli pigrescere. ¶ viij. Janue celestis apertio
sicut in. viijº dicitur aput Janua inferi sic et ... paradisi. Vnde
ecclesia cantat. Tu deuicto mortis aculeo. aperuisti credentibus regna
celorum. ¶ viiij. cultra loci preparatio. Jo. xiiij. Vado parare uobis
locum. Ergo vnde dicitur est in prima. Sicut aquila prouocans ad uolandum p...
inter alias innumeras proprietates quas aquila habet ista est quia ѯbat pullos
suos pueros quia quando pulli sui sunt nimium pingues et non possunt
uolare. tunc extenuat eos subtrahendo cibum et quoque eos rostro perciendo
et vnguibus. Sic multi impinguati bonis temporalibus nollunt ire ad deum

n̄ possunt. n̄ affligant᷑. s₃ quidam uolat p mundum sicut coto mac.
que solu uolant duob₃ alis ad astra. ꝯ capiunt. Sic multa mi̅ tea
cum cord uolantes a dya° cap uent. po ꝗ rete dyabli. ps. Laden
i retiaculo eius peccores ꝛc. Et sup nos uolitat ista aq̄la ꝗ tergido
p miam. assumpsit ꝯ portauit in humeris suis ꝗ pcta nra pendit
sup lignū ut dic petrus. Et ysaias bere langores nros ipi ptau.
hodie g° ista aquila ad celos uolauit ꝛ oue inuentam i humeris p̄tau.
que pierat lue xp̄o. Congratulā n̄ quia inueīi oue maz qua p̄dida.

¶ finito s̄mone isto. refferam⁹ gras xpo Am̄ :

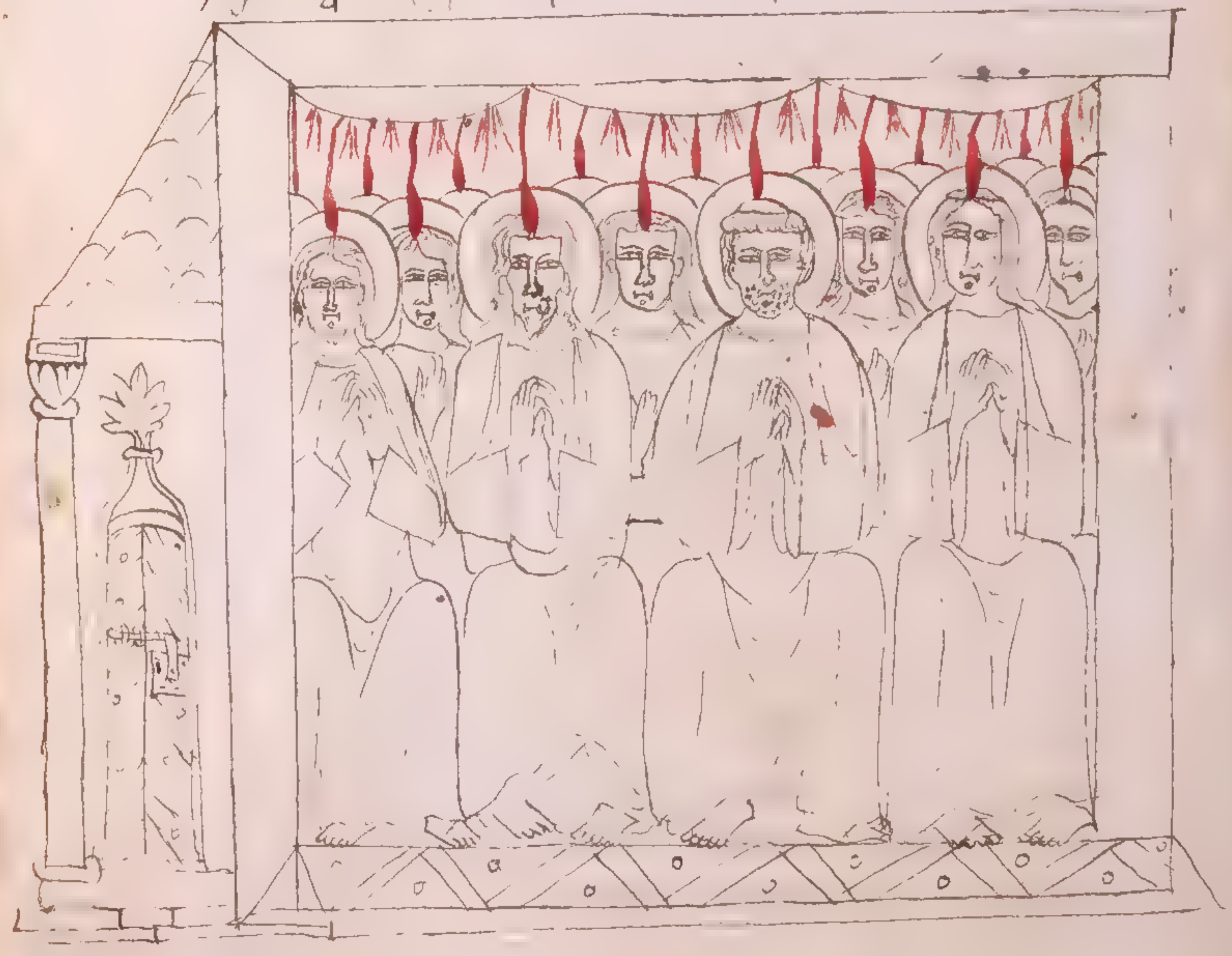

Super servos et ancillas meas effundam de spiritu meo etc. Johelis 2° ca°. ¶ Circa adventum spiritus sancti et eius missionem viij sunt consideranda. Et primo a quo missus est. ¶ 2° quibus modis missus est. ¶ 3° quo tempore missus est. ¶ 4° quoties missus est. ¶ 5. qualiter missus est. ¶ vj° in quos missus est. ¶ vij° propter quid missus est. ¶ viij per quid missus est. ¶ Circa primo notandum est quod ipsum spiritum sanctum et pater misit et filius misit et ipse et spiritus sanctus se ipsum dedit. De primo Johannis xiiij. Paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo. De 2° Johannis xv°. Ego autem abiero mittam eum ad vos. De iij° Johannis xvj°. Cum autem venerit ille spiritus veritatis. ¶ Circa 2° notatur quod spiritus sanctus duobus modis mittitur, scilicet visibiliter et invisibiliter. Invisibiliter cum in cordibus castis illabitur. Visibiliter cum in aliquo signo visibili demonstratur. De missione invisibili dicitur Johannis 3°. Spiritus ubi vult spirat et vocem eius audis et nescis unde veniat aut quo vadat. ¶ Missio autem visibilis est cum in aliquo signo visibili ostenditur. ¶ Et notandum est quod in quincuplici specie visibili ipse spiritus sanctus monstratus est. ¶ Primo in specie columbe super Christum baptizatum. Luce 3°. Descendit spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipsum. ¶ 2° in specie nubis lucide super Christum transfiguratum. Mathei xvij°. Adhuc eo loquente ecce nubes candida obumbravit eos. Ubi sicut dicit glossa: sicut baptizato Christo / sic et clarificato misterium sancte trinitatis ostenditur. Spiritus sanctus ibi in columba, hic in nube. ¶ 3° in specie flatus. Johannis xx°. Insufflavit et dixit eis. Accipite spiritum sanctum etc. ¶ 4° in specie ignis. ¶ 5° in specie lingue. Et in hac duplici specie apparuit hodierna die. Ideo in hac quincuplici specie rerum monstratus est / ut detur intelligi quod harum rerum proprietates operatur in cordibus illorum quibus illabitur. ¶ Columba namque gemitum pro cantu habet, felle caret, in foraminibus petre manet.

Sic spiritus sanctus illos quos replet facit per peccatis gemere ps. lix. Rugiemus
quasi ursi omnes et quasi columbe meditantes gemimus. Ro. viij. ipse spiritus
postulat pro nobis etc. ¶ 2° sine felle amaritudinis est sapie. xij. O. quam
bonus et suavis est domine spiritus tuus in nobis. ¶ 3° in petre foraminibus et in
vulneribus christi habitare. ¶ 2° monstratus est in specie nubis. Nubes attra elle
vatur. refrigerium prestat. et pluviam generat. Sic spiritus sanctus quos replet
attra ellevat a contemptu mundi. ut per contemptum terrenorum Eze. 8. Ele
vavit me spiritus inter celum et terram. Gregorius. Gustato spiritu desipit
7 3 omnis caro. ¶ 2° refrigerium prestat contra incentiva viciorum. Unde Luce. j.
dictum est. Spiritus sanctus superveniet in te. et virtus altissimi obumbrabit
tibi. i. ab omni estu viciorum te refrigerabit. Unde spiritus sanctus vocatur aqua.
aqua. n. est unum refrigeratam. Johannis. 7°. Flumina de ventre eius fluent
aque vive. hoc autem dixit de spiritu sancto quem accepturi erant credentes in eum.
¶ 3° pluviam generat lacrimarum. ps. Flavit spiritus eius et fluent aque. s. lacrimarum.
¶ 3° monstratus est in specie flatus. Flatus. n. levis est. calidus. lenis.
et ad respirandum necessarius. sic spiritus sanctus levis. i. velox est ad infundendum.
2° calidus est ad inflamandum unde austro vento calidus comparatur.
Cant. 4°. Surge aquilo et veni auster perfla ortum meum. ¶ 3° lenis
est ad demulcendum. Unde ad eius lenitatem insinuandam. vocatur nomine
unctionis. et significatur oleo. ps. Oleo sancto meo unxi eum. nomine roris.
unde cantat ecclesia Et sui roris intima aspersione fecundet.
figura. nomine aure tenuis. Re. xviij. Et post ignem spiritus aure tenuis.
ibi aure tenuis. ibi dominus. ¶ 4° necessarius est ad respirandum
adeo quod ipse necessarius est. quod si ad horam subtrahetur homo continuo
moreretur. sic et de spiritu sancto intelligendum est. Gen. ij°. Formavit deus hominem
de limo terre et inspiravit in faciem eius spiraculum vite et factus
est homo in animam viventem. ps. Auferes spiritum eorum et deficient. et
in pulverem suum revertentur. ¶ 4° monstratus est in specie ignis et quia

in spe lingue. Quare autem in hac duplici spe apparuit, dicetur
infra. Circa 3m s. quo tempore missus est. Notandum est quod missus est
50 die a pascha. Ideo autem in die 50. missus est ut det intelli-
gi quod a spiritu sancto est legis perfectio eterna remuneratio. peccatorum remissio.
legis perfectio quoniam secundum glo. a die agni immolati quinquagesima die
data est lex. in igne lex in monte syna. spiritus sanctus in monte syon.
lex in sublimi montis loco. spiritus sanctus datur in cenaculo. unde per hec in
sinuatur quod ipse spiritus sanctus est perfectio totius legis. 2 eterna
remuneratio unde glo. sicut xl dies quibus post resurrectionem cum
discipulis eius conversatus presentem ecclesiam designat. sic quin
quagesimus dies quo spiritus sanctus datur, denarium eterne remunerationis
exprimit. 3 peccatorum remissio unde glo. ibidem. Ideo in 50.
quia indulgentia fiebat in iubileo. et per spiritum sanctum peccata remittuntur
et sequitur in glo. dum spirituali iubileo rei solvuntur. debita re
mittuntur. exules in patriam revocantur. hereditas amissa
redditur. Servi i. homines peccato venundati a iugo servitutis
liberantur. rei mortis solvunt unde Ro. viii. lex spiritus vite
in Christo liberavit me a lege peccati et mortis. Debita peccatorum
dimittuntur. quia caritas operit multitudinem peccatorum. Exules
in patriam revocantur. ps. Spiritus tuus bonus deducet me
in terram rectam. hereditas amissa redditur. Ro. viii. Ipse spiritus
testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii dei. si autem filii
et heredes etc. Servi a peccato liberantur. ii ad Corinthios
4. Ubi spiritus domini ibi libertas. Circa 4m s. quotiens apostolis
missus est sciendum est quod secundum glo. tribus vicibus datus est. s. ante pa(ssionem)
post resurrectionem et ascensionem. primo ad faciendum miracula. 2 ad relaxandum

peccata. ¶ 3° ad confirmandum corda. ¶ 4° quia eos ad predicandum
misit. et super omnia demonia et ut omnes languores curarent eis
potestatem dedit. hec enim miracula per spiritum sanctum fuerunt. sicut glossa
mathei xii°. Si autem in spiritu dei eicio demonia. non tamen querens
heat est. utrum quicumque spiritum sanctum faciat miracula. quia sicut
ait Gregorius miracula hominem sanctum non faciunt. sed ostendunt. non quicumque
facit miracula habet spiritum sanctum. quia mali asserunt se fecisse mi
racula dicentes. domine nonne in nomine tuo prophetavimus. Deus enim
facit miracula per propriam auctoritatem. angeli per materie habilitatem.
Demones per virtutes naturales rebus insitas. magi per pactos
contractus cum demonibus. Boni christiani per publicam iusticiam. et
mali christiani per signa publice iusticie. ¶ 2° dedit eis spiritum
sanctum quando in eos insufflavit dicens accipite spiritum sanctum. et quorum
remiseritis etc. Non tamen potest aliquis peccata dimittere. quantum ad maculam
que est in anima. aut quantum ad reatum. id est obligationem ad penam eternam.
aut quantum ad dei offensam que solum ex infusione gratie et virtute
contritionis remittuntur. Dicitur tamen sacerdos absolvere tum quia
a culpa absolutum esse insinuat. tum quia penam purgatoriam
in temporalem commutat. tum quia de ipsa temporali pena ex vi clavium
partem remittit. Inveniuntur tamen a sanctis plures modi per quos
remitti dicuntur. Origenes enim ponit vii dicens. remittuntur
peccata per baptismum. per martyrium. per elemosinam. per remissionem delicti.
per penitentiam. per confessionem peccatoris. per caritatem. Item Ambrosius

ponit alios dicens. mundat sermo divinus. mundat nostra con

fessio. mundat bona cogitatio et honesta operatio. bonorum gustatorum usus. Quod dedit eis hodierna die spiritum sanctum quo corpora corda sic solidata sunt: ut nulla tormenta timerent. ps. In spiritu oris eius omnis uirtus eorum. Augustinus. Talis est gratia spiritus sancti que si tristitiam inuenit dissoluit. si desiderium prauum (?) consumit. si trepidationem abicit. Circa quartum quatuor sunt. missus est non est quia cum sono. in linguis igneis et ipse lingue apparuerunt sedendo. Sonus autem fuit repentinus. celestis. uehemens et replens. repentinus: quia spiritus sanctus tarda molimina nescit. celestis. quia celestes efficit. uehemens quia teneritatem (?) filiale induit, uel quia etnum ue adimit .i. remouet. unde uehemens quasi etnum ue adimens .i. remouens. uel quia mentem ab omni amore carnali uehit. unde uehemens quasi uehens mentem, fuit et replens quia spiritus sanctus omnes repleuit. unde in actibus, Repleti sunt omnes spiritu sancto etc. Triplex autem est signum plenitudinis quod fuit in apostolis primum est non resonare ut patet in dolio. quod cum plenum est non resonat: sic apostoli non murmurabant sed ibant gaudentes a conspectu concilii. quoniam digni habiti sunt pro nomine ihesu contumeliam pati. Secundum signum est non plus recipere siue satietatem habere. quando enim aliquod uas liquore plenum est, alium recipere non potest. similiter homo satur non appetit amplius. Sic sancti qui habent gratie plenitudinem, non possunt alium liquorem scilicet terrene delectationis recipere, similiter quia gustauerunt celestem suauitatem, et ideo non sitiunt terrenam uoluptatem. Augustinus. Qui bibit de [guta] fluuio paradisi cuius guta una, maior est occeano, restat ut in eo sitis huius mundi extincta sit. hoc signum

hebat apli qui nichil pprium h[abe]re uoluert s[ed] in com[mun]i oia diuide[re].
¶ 3 signu[m] est supefluere q[uo]d p[atet] in flumio i[n]undante. Eccli. 24.
Qui implet q[uas]i physon sapiam. ad litam. illi[us] fluuij.
pp[ri]um e[st] effluere [et] circu[m]adiacentia irrigare. sic [et] apli ceperu[n]t
effluere. q[ui]a ceperu[n]t loqui uariis linguis ut dicit glosa.
ecce signu[m] plenitudinis plenu[m] uas statim eru[m]pit. et
i[n] sinu ignis no[n] pot[est] occultari. ceperu[n]t [et] circu[m]adiace[n]tia irri
gare. [et] b[eatu]s petrus statim predicare cepit. [et] iij. m[ilia]. [con]u[er]tit. ¶
2o missus est i[n] linguis igneis. ¶ Circa q[uo]d iij. uidenda s[un]t.
[et] p[ri]mo quare siuecs i[n] linguis igneis. ¶ 2o quare poti[us] in igne q[uam]
i[n] alio elemento. ¶ 3o quare potius in lingua q[uam] in alio mbro.
¶ Ad p[rimum] sciendum e[st] q[uo]d t[ri]plici ratione apparuit in linguis ign[ei]s.
[et] p[ri]mo ut ignea u[er]ba [pro]ferent. ¶ 2o ut legem ignea[m] p[re]dicaret.
s[cilicet] lege[m] amoris. ¶ 3o ut sp[iritu]s s[an]c[tu]s q[ui] ignis est p[er] eos loq[ui] c[o]g[no]
scent. ¶ Ad ij. dicitur q[uo]d i[n] sp[eci]e ignis ap[par]uit [pro]p[ter] ignis p[ro]p[ri]etates.
Ignis e[n]i[m] h[abe]t iiij. naturas. b[ib]it. purgat. calefacit. [et] illu[min]at.
Sic similiter sp[iritu]s s[an]c[tu]s exurit pecca. purgat corda. torpore exuit.
ignorancias illustrat. ¶ Ad iij. dicit[ur] q[uo]d apparuit i[n] lingua apparuit
ad significandum q[uo]d p[re]dicantibus necessaria est. Item q[uia] lingua
e[st] mebru[m] difficile ad regendu[m]. Jacobi 3o. Omnis natura
bestiarum [et] uolucrum serpentiu[m] [et] ceterorum domant[ur] [et] domita
sunt a natura huana. linguam aut[em] nullus hominu[m] domare
pot[est]. It[em] lingua e[st] membru[m] utile bn[e] reru[m]. Eccl. ho. Dedit
m[ihi] d[omi]n[u]s linguam mercedem meam. Item lingua e[st] membru[m]
mortiferum male reru[m]. ps. Dilexisti oia uerba precipitationis

lingua dolosa · 7 seqr̃ detrimentu · ppa deus destruet te i fin · euellet te / 7 emigrabit te / 7 radicem tuam · d · t · u · Et apparuert dispertite lingue ad inuendu q̃ p uniuersum mundum debe bat ire · ps · In omnem terram exiuit sonus eorum · 7 i f · o · t · u · e ·
Circa ij° in quos s · missus est · no · q̃ missus e in discipulos qui fuert receptacula munda 7 hec pp · vij · p° q̃ fuert aio quieti · q̃ no in hec q̃ dr̃ · Dum cplerent dies pent · i · dies requietionis · illud · n · festum erat ad requiem deputatum · ys · lxvj° · Sup q̃ requiescet spc meus / ni sup humilem 7 quietum ·
2° dilectione uniti q̃ no cum dicat · Erant oms pariter · Erat · n · eis cor unu 7 aia una · sicut · n · spc hois no un unificat membra corpis ni uicta / sic n° spc scus mebra spualia · 7 sicut ignis lignorum diuisione distinguit / sic p discordia in hoibz · 3° loco secreti q̃ no cum dr̃ in eodem loco · s · in cenaclo · ubi Jer · Ducta eam in solitudinem 7 loquar ad cor eius · 4° oroe assidui · ubi primitu erat psouantes unanimiter in oroe · 7 q̃ oro sit necia sit ad susceptionem spc sci patet Sapie · vij° · Inuocaui 7 uenit in me spc sapie ·
5° humilitate p̃diti · q̃ no in eo q̃ dr̃ · sedentes · ps · Qui emittit fontes in quibz · i · graz spc sci donat humilibus ·
vj · pace quieti cum dr̃ erat in Jrlm · q̃ intpr̃ uisio pacis · p̃ at ad requirendu spcz scm / pax necia sit ondit dns Jo · xx° · ubi p° pace obtulit dicens pax uob · Dein ft ait insufflauit eos · 7 dix accipite spm scm · 7° · cteplatoe erti · q̃ no in hoc q̃ spm scm acceperunt · i superiori cenaculo ·

vn dicit glo. ibidem q sps scus desidat carnis dominiu:
intus contemplation trascendens calcat. ¶ Circa vi. s. pp
qd missus est. Pso pp vi. causas q notant in hac aucte. pa
raclitus aut sps. s. etc. ¶ p. ad consolandum mestos q no dicit
paclitus q idem e q consolator. Greg. Consolator uo dicit
qr pcti ppetratione merentibz spem uenie pparat/ ab afflic
tione tristitie mentem elleuat. ¶ 2o ad uiuificandum mor
tuos/ q no cum dr sps. q sps est q uiuificat. ¶ 3o ad sanctificandum
imundos q no cum dr scus. q idem e q mundus. po.
sctus ipemus letificat i. mudat gra sps sci. ccitatez dei
i. ect. ¶ 4o ad confirmandum amore int discordes et odiosos.
q no cum dicit pater. pat n. dr eo q naliter amat nos.
Jo. xvi. Ipse pater amat uos. ¶ 5. ad saluandum iustos q
no cum dicit. In noie meo q e ihc. q salus int prat.
¶ vi. ad docendum ignaros q no cum dr. ille uos docebit
omia. ¶ Circa vi ultimo no. q diuus sue missus
est in primitiua ecclia p ordem. vn canit orantibus
aplis etc. et luc xi. Orante Jhu descendit sps scus etc.
¶ 2o p ubi dei deuotam et attentam auditionem. act. x. Et
adhuc loquete petro cecidit sps scus etc. ¶ 3o p assiduaz
opationem q no in manuu impositione. act. viii. Tunc
iponebat manus sup illos etc. ut impositio manuu sigficat
absolutionem que fit in confessione. Visis g modis reci
piendi spm scm et in quos descendit et qualitate q ex eo
acquiritur studeam corda nra deo pparare

P[anem] de celo prestitisti eis omne delectamentum in se habentem et omnis saporis suavitatem etc.

Capitulum xvij°. Circa festum corporis xpi. hec notanda sunt. p° quare xps suum corpus sacramentaliter nos comedere voluit. 2 quando hoc sacramentum instituit. 3 quibus commisit. 4 quibus dandum voluit. 5 quo figuratum sit. 6 qua utilitate devote [digne] sumentibus fiat. 7 indigne recipientibus quale iudicium edictum sit. 8 qua venerandum sit. Circa p. petere possit aliquis quare deo tam xps voluit suum corpus a nobis comedi. Responsio. Ut unde sumpserat humana natura corruptionis principium, reparationis haberet remedium. humana namque natura ex esu ligni scientie boni et mali fuerat corrupta. dignum ergo fuit ex esu xpi qui est vere lignum vite sicut dicitur prov. 3° Lignum vite est etc. quando lignum q. p. e. s. d. a. etc. ipsa esset reparata et regulata deo patri. 3° Eusebio Cum comedisset

Exodi xvj°
Iste e panis
quē dedit
dns ad uescēdū
vobis ;~

In sequētia hora
Dogma datr xpi
anis qd in carnē
transit panis
et vinū in sanguinē

2 q°

In sequētia.
Qd nō capis qd nō
uides aiosa firmat
fides ꝑ prt rerū
2 figura . sextum.

comedare neuatu q nō in ꝓpa spē . tunc doctores respondet qd ideo
ut fides nrā maius hēret meritū . nam fides nō hēt meritū cui hūana
ratio prebz experimentū . ut dicit Ambrosius . It est alia ratio . qz crebra
ratio prebz expimentū . ut dic Ambz . It est alia ratio . qz iberea
fictas nrā ~~claritatem~~ claritatem diui corporis glificati nō po
tuissz sustinere . qd significatū est Exo. 24° . In claritatē vultus
moysy . q sic radiabat dum descendissz de monte q uidebat cornuta .
nec ei splendore ɔsistere potat populus intueri . ꝓpt qd posuit ipē
uelam sup faciem . i hoc significans xp̄m . q i hoc facto uultū
suum q forma uellauit . It dix dns moysi . Exodi xviij° . Veiaz
ad te in caligine nubis . ut audiat me pplo loquentem . It possz
quis dubitare sicorp xpi uelandum erat . quaz nō uellabat poti
sub spē carnis q sanguis q sub spē panis q vini . nā ita potat sa
cerdos offerre deo carnē q sanguinē . q sub ill' spebz recipe corpus
xpi . sicut sub spebz panis q vini . Sz de hoc reddit ratio multiplex

in decimis. Una est quia in primeuo tempore s. i. tempore ante legem offerebat
deo sacrificium panis. Legimus enim quod dum habraham summus patriarcha
veniret de cede .iiii. regum ei occurrit summus sacerdos melchisedech et ei
obtulit panem et vinum in quo significauit quod noster summus sacerdos scilicet
xpistus summo patri abrahe s. deo patri oblaturus erat pane et vino
s. corpus et sanguinem ~~s. corpus et sanguinem~~ suum in specie panis et vini
et ideo dicit propheta de xpisto. Tu es sacerdos in eternum secundum ordinem
melchisedech. Tempore vero legis offerebat sacrificium carnium.
Tempore autem tempore gratie ex quo xpistus in fine seculorum sacrificium fieri mandauit
in specie panis et vini. Et alia racionem ponit ambrosius dicens ideo sub specie
panis et vini quia similibus fieret orator et laborator cum non habemus in
consuetudine comedere ~~carnem crudam~~ et bibere sanguinem et sic
scandalizarentur incredibili sicut Judei qui litigabant ad inuicem
... Quomodo potest hic dare nobis carnem suam ad manducandum ...
et discipuli qui dixerunt durus est hic sermo. quis potest eum audire

... non quibus commisit et hec cuius ecclesia dicens Hoc sacrificium istud
instituit. cuius officium committi voluit. solis presbiteris quibus sic congruit.
ut sumant et dent ceteris. Unde hic non magna dignitas sacerdotis
quia tantam ... a deo meruit obtinere quam nec angeli nec sancti nec
... habent. nec sacerdos legis ... ordinatus ... sunt in reuerentia
amor ille qui eos ordinauit de quibus dixit qui uos audit me audit.
et qui u. s. m. s. ... vos dicit. Nolite tangere xpistos meos et in prophetis
meis nolite malignari. quoniam qui malignant exterminabunt etc.
Aug. Nichil in hac vita magis est hoc difficilius periculosius.
laboriosius. Episcopi presbiteri et dyaconi officio. sed apud deum nichil
beatius. si eo modo militetur quo imperator noster iubet. Et debet
... honorari propter necessitatem ... quia eius auxilio indigentes. sic infirmus
medico. in Eccli. . Honora medicum propter necessitatem ... altissimus.

Gen. xiiii

Et quia panis et vinum sunt ma... nutritiua et confor... tatiua et usui ... ... nes necessa... ... ... confirmet ... per vim ... ...

... miraculis ... ardore ... dubitabat de ... corpore

¶ 4o - non quibus dandum voluit. Et hoc significatur cum dixit apostolis Marci
xiiij. Ipse vobis demonstrabit cenaculum grande stratum et illic parate
nobis. Cenaculum enim corpus nostrum dicitur esse grande per affectum karitatis
stratum virtute humilitatis. Tales enim erunt templum dei. Talibus
dicet in iudicio hospes eram et fui et suscepistis me. Ideo suscipiam
eos in regnum suum. Hic dicit glossa Ambrosii: Latum corpus oportet
illud esse ~~illud~~ quod recipit illum qui replet celum. Hec dicit apostolus in
epistola hodierna. Probet autem seipsum homo et sic de pane illo edat et
de calice bibat etc. ¶ Et nono quod quilibet christianus si est in etate le-
gitima tenetur eum recipere saltem semel in anno scilicet in pascha et prius
sua confiteri peccata. Sunt enim multe cause quibus ostenditur quod graviter peccant
qui non communicant tempore determinato ab ecclesia. ¶ Prima causa est contemptus man-
dati. Quia vocatus ad cenam domini venire noluit. Mathei xxii. Perdidit
Rex homicidas illos qui venire contempserunt vocati ad prandium.
¶ 2a est violatio testamenti quia nobis corpus suum tradidit sanguinem in com-
memorationem sue passionis. i. Corinth. xi. Hic calix novum testamentum
est in meo sanguine. Tertia duo dampna incurrit. Primo quia hostibus proiectis
armis se tradunt. Trenis i. Abierunt absque fortitudine ante faciem
subsequentis. 2o a se vitam privant. Jo. vi. Nisi manducaveritis carnem
filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis vitam in vobis.

¶ 9o quo figuratum sit. quia in isto sacramento omnes sensus corporis
deficiunt preter auditum. Ideo necessarium est introducere multas
figuras et multa exempla ac multas scripturarum auctoritates. Deficit enim
in hoc visus nam quod ad visum panis videtur. Deficit odoratus
quia ut panis odoratur. Deficit gustus quia ut panis gustatur. Deficit
tactus quia ut panis tangitur. Sed solum auditus certificat. Propterea in auditu
auris obedivit mihi. Et hoc figuratum est Genesis xxvii ubi dicitur de ysaac
quem decepit Jacob. Primum quia ita senex erat quod iam non videbat vel
forte in loco obscuro erat. Decepit eum odoratus scilicet vestium Esau.

quas induerat. Decepit eum cibus quem coxerat quia putabat esse aliquid
venaticum. Decepit eum tactus quia pilose erant pellicule quibus ille
ad maternas instantias nudata protexit. Sed solum auditus eum certificavit
ubi dixit. Vox quidem vox Jacob est. Sed manus sunt Esau. Item dicitur
hic quod si corpus Christi unius mons esset tamen esset consumptus. Et ad
hoc potest introduci figura de Rubo quem Moyses vidit incombustum.
De farina et oleo quam dedit vidua Helie. que numquam defecit. Item si
aliquis crederet quod plus esset in uno loco quam in alio. plus in pro integra
hostia quam in particula. plus recipit qui .C. hostias consumeret. quam
qui unam sumeret. hoc potest ostendi per figuram. exemplum et auctoritatem.
Per figuram. quia dum deus populo suo pluit manna in deserto et quedam
mensura ad hoc recipiendum esset deputata aliqui impii volentes duas
mensuras accipere non replebant nisi unam. Per exemplum ostenditur de speculo quod
si frangatur in .C. partes in unaquaque ho integras recipit vultum
suum. Item de voce predicatoris quia tantum audit de predicatione
unus, dum modo bene attendat quantum .C. Et ideo valde stultum
unus, dum ... quia plures ad unam missam existentes videt quamvis corpus
non videtur quia plures ad unam missam existentes videt quamvis corpus
.x. in manibus sacerdotis, vel quia signat, vel quia dividit. vel quia sumit
vel alii tribuit, et cum alibi ostenditur vel in alio altari elevatur
omnes currunt dimisso loco in quo prius videbat, quod valde stultum est.
Item possumus per auctoritates beati Thome de Aquino sic canentis in
sequentia hodierna ostendere. dicit enim. quo ad primum. A sumente non concisus.
non confractus non divisus. integer accipitur. quo ad secundum dicitur. Sumit
unus sumunt mille. tantum iste quantum ille. nec sumptus consumitur. quo ad tertium
fracto demum sacramento. ne vacilles. sed memento. tantum esse sub fragmento
quantum toto tegitur.
Ubi quanta utilitatis digne sumentibus faciat. in de se dicit qui manducat hunc
panem vivet in eternum. et qui manducat ...

Exodi iii.

Item de accessu candela ... .C. accendit et de lumine suo nichil perdit. similiter de fonte scaturiente.

De viduae ... iii Re...

De manna. Exodi xvi.

Item de virga Moysi que versa est in colubrum. Exodi 4°.

Item de virgis et lapidibus que ... Johannis ... fuerunt ... in aurum.

Et qui manducat me ipse uiuet propter me. Item recipe corpus xpi sine uidere multa bona facit. Primo quia reprehendit consciam peccatorem et prouocat ad penitentiam. Job. Oculus meus uidit te ideo ego me reprehendo et ago penitentiam in fauilla et cinere. Secundo quia confert dona gratie. Salomon. uenerunt mihi omnia bona pariter cum illa s. sapientia et ipse est filius dei uera sapientia. Tertio quia uidentes nequeunt ea die demones infestare. ymo mirabiliter tremunt / dicitur ... in rerum naturis. quod aquila ea die qua uidit se ambz non audent predam rapere. Quarto quia inducit compunctionem et dolorem. ps. Respice in faciem xpi tui. Quinto destruit in homine spiritum superbie. Vnde legitur iij° reg. x°. quod cum uidet regina Sabba regem Salomonem. per quem designatur xpc et sapientiam eius et domum quam hedificauerat / et cibos mense eius. et habitacula seruorum et ordinem ministrantium. uestesque eorum et pincernas et holocaustaque offerebat in domo domini. non habebat ultra spiritum in pectore. hec dixit. maior est sapientia et opera tua quam rumor quem audiui. Beati uiri tui et beati serui tui hii qui stant coram te semper et audiunt sapientiam tuam etc. Domus quam hedificauit xpc Salomon uerus qui interpretatur pacificus / est ecclesia. cibi mense domini uel altaris scilicet corpus et sanguis eius. ordo ministrantium in celis sunt angeli in terris sacerdotes eius. sicut ubi est corpus ibi aquile. ita absque dubio ubi corpus xpi est ibi et angeli dei sunt.

Quia sapiens Qui sumit indigne dignus dampnabitur igne. Nam sacrum pignus sumat nullus nisi dignus.

Vy indigne recipientibus quale iudicium sit. Et hoc tangit apostolus in epistola hodierna dicens. Qui enim manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat et bibit non diiudicans corpus domini. Augustinus. Non potest bene esse male accipienti quod bonum est. Nuda sapiens. Ve homini illi cui salus mundi in iudicium est. cui uita mors est. cui absolutio dampnatio est. cui gratia ira est. cui calix propitiationis calix est indignationis. Sanctus Thomas de Aquino. Sumunt boni.

sumunt mali. sorte tamen inequali. vite vel interitus. et declarat dicens.
mors est malis. vita bonis. unde pares sumptores quod sit dispar
exitus. Ecce pares anglorum. facti ab eis maiores non mittendo
cambus. Et dicit dicto sacro dug magis peccant qui tradunt eum
peccantibus membris quam qui tradidit eum crucifixoribus
Judeis. Unde quidam sunt hoc sacrum suscipientes sed crucifigentes.
sicut sortiarie que sacro redemptionis utuntur in benefitio vel sitio
dyabolice inventionis. sed mirum est quod non descendit ignis de celo
consumit eas. sed quia divina benignitas tollerando expectat. et de
talibus intelligi potest illud hebr. vi. Rursum crucifigentes in
metipsis filium dei etc.

Et ulterius est multum notandum sumendum. nam si vasa lavantur
ad vinum recipiendum. si domus purgatur ad amicum introducendum.
quanto magis corpora nostra debemus domino nostro parare / in ecclesiis
quando elevatur prostrati adorare devote et cum magno timore tuum
creatorem suum de videre. quando portatur ad infirmos cum sotiare.
et post cum orationem dicere et ave maria. sepius dicere. non truffare. non
ridere vel unus alium comprimere ut sepius fatiunt. quod tales non habent
indulgentiam sed ad penam obligant suam animam. Similiter artifices
si honorant duos extantes in domum suam et deponunt capellos
et caputeos, quanto magis creatori suo qui dat eis salutem vitam eternam
sibi dare. sanitatem in hoc mundo/ Et ideo dicebat xpc Quicumque
honorificavit me honorificabit eum pater meus qui est in celis ad
quem patrem nos perducat filius qui se dedit hostiam / et regnat cum
ipso et spiritu sancto / per infinita secula seculorum Amen.

miraculum de [illegible]

miraculum de iudeo

Miracula i festo corpis Jhu xpi :~

Fuit qdam mal ho in ptib; appolonie q docebat simplices hoies.
prestigium, ad gseratoem apum. s. corp xpi hns in ore isuffla
uit p foraia cubiliu apu, hundant mltifluat ut apes i illo
cubili. Tn quidam simplex 7 cupidus, accipiens in die coronis
corpus xpi portauit. 7 cum ipo insufflauit p cubicla suap apu.
Qui incaute tenes corpus xpi. cum flatu simł illud emisit.
in cubille isilluit. Post aliquot uo dies audite sut ibi a biao
uł transeuntib; cantus dulcissoi, ctis dies hores in cubili. Vo
lentes, aut hoies scire quid hoc esset narrauunt Epo illius loci.
Qui ueniens, 7 apu uas frangens. ibi reppit ecc̃am fram apuz
mistio miro mo gstitaz. 7 in ecc̃ altaz, 7 sup altaz. cu omni
reuerentia, portaz corpus xpi. Et hoc actum e circa aim. dni. o.
. C. C. xxxv :

Quidam ardens in quanda oliem. ex gsilio cuidam
Sortalegie inqssime mulieris accepit corp xpi 7 po
suit eum in qdam cibo ul pulcro Sissemio comestibili.
7 misit amasie sue, ut citius ei gsentiret, in libidin pout illa
mulier psuaserat. Amasia uo nesciens qd in cibo lateret, comedit
Tn mch nocuit 6. qz quod supsstat. e sume castitatis medła
Mis aut ille q hoc pcim ppetrauat uidens q mch è pficet.
pon ardoris libidin. cruciabatur ad mortem. Eo aut nocte sur
gente. 7 p quandam Cmam dom sue deambulare. Ecce duo
demones pice nigriores. eum accipientes. Leuauunt a tra.
. x. brachys 7 statim tra apta est. in illa cũa usq; i Infernu.

et manifeste vidit Infernum sub terra. Erat enim apertura lata quasi
duobus brachiis. Tunc illo omni timore ac omni dolore perterrito.
et pene exanimato. Dixerunt illi duo demones: In istum ignem
Inferni statim mitteremus te. nisi quia dominus sua misericordia nos tenet, ne
interficiamus te. quia dignus bene es. cum presumpsisti contra dominum tuum
tam flagitium committere. Et statim eo dolente graviter
de commisso apertura clausa est. Et eum deponentes demones.
dispruerunt. Et hic statim mane facto confessus fuit. valde
dolens de peccato isto et omnibus aliis peccatis. Dicebat autem nullus
cor cogitare posse nec dicere. quam terribile et horribile est videre
Infernum. quid putatis quid sit sentire. Quare rogemus deum
ut ab ipso nos dignetur custodire. Amen :

Hereticus quidam dixit cuidam simplici
Sacerdoti sed valde fideli. Quid contra katholicos
insistis dicendo esse modicum panis quem ponitis in
altari dicendo corpus Christi quod si esset nulla bestia posset
contingere: quia ex naturali reverentia abstineret. Sed canis meus
comedet et contaminabit coram se habet. et ad hoc obligo fidem
meam. Sacerdote autem fideliter respondente. nequaquam posse
canem contingere. nec audere. ventum est ad examen. Sacerdote
vero devote et fideliter consecrato Christi corpore in domo heretici
honorifice super quandam mensam posuit et dixit. Nunc defende
te ipsum a cane ne heretici insultent fidelibus tuis. Hereticus
tunc eduxit magnum canem qui micas panis avide consueverat.

maducar, q ad hostiam iurtam comedendam eamq̃ c̃ digito
mostrando / r no appropinquantem canem ob quadam reuerentiam / cepit
p collu attrahere uolens uiolent canem sup hostiam inducere.
Et tunc canis iecit se sup dnm ppium hereticum / 7 apphensum
p gulam strangulauit - coram hostia, nllo hoie uberibz / tractoribz
cibz nisibz ualent de faucibz ei extrahere ꝫ mortuu. Et hec
actum dicitur in Tuscia circa annos dni · m · ij · xxlij.

¶ In festo scor martir tm c̃scemie 7 oro

Stabunt Justi in magna constantia. ad ad̃ss. eos
eos q se angustiauerunt &c. Sapie. v. ¶
Bti martires isti pspue comdant in ubis p
dictis a tbz . s . a p seuerantia . ibi stabunt . a fortitu.
i . in magna constantia . a patia 7 humilitat i ad . g . s . m.
p primo dico q semp stabat psewantes in bono
sicut de scis aplis dr actuu . 2° . q ipi erant psewantes in doctrina.
unanimiter 7 i oratione . 7 isti stabat pati cottidie ad pmedum do.
.3° . R . y° . Bti dni q assistut coram te semp . ¶ 2° stabat parati ad
pmedum hospitibz 7 pauperibus . Sic leg de illo sco patha abraha.
Gen . xviij . Abraha stabat sub arbore dum ministrabat angelis.
¶ 3° stabat ad contemplandu gliam celor . Numi . 34° . Contemplare
terram qua daturus sum filijs isrl. ¶ 2 Qualit ati steterunt
notat cum dr d 2° . s . in magna constantia . 7 hec eplicat . s . ad contep
nendum uoluptatis carnis . Judith . viij . Dam dne in aio meo
constantiam ut contepnam illu . ¶ 2° ad disputandu . actuu . 4° . vide
tes aut pot 7 dehis constantiam . 7 cpto q hoies essent sine litis
7 ydiote / admirabantur ¶ 3° ad sustinedum . s . adussa . Salom loques
de eis . pedes eor festinant ad effundendum sanguinem . s . sim . pp . x°.

¶ 3o non corpus patiam cum concludit adversus eos qui se angustiaverunt. scilicet tirampnos paganos et infideles ydolatras. qui delectabantur in sanguine martyrum. ps. Effuderunt sanguinem innocentium tamquam aquam. ad hebr. xj. Lapidati sunt secti sunt. in occisione gladij mortui sunt. It de eorum humilitate dicitur in ps. Et tribulaverunt eos inimici eorum. et humiliati sunt sub manibus eorum. et ideo dicit apostolus ad Roman. v. Tribulatio patientiam operatur patientia autem probationem. probatio autem spem. scilicet vite eterne. ad quam etc.

In festo sancti Johannis baptiste sermo :—

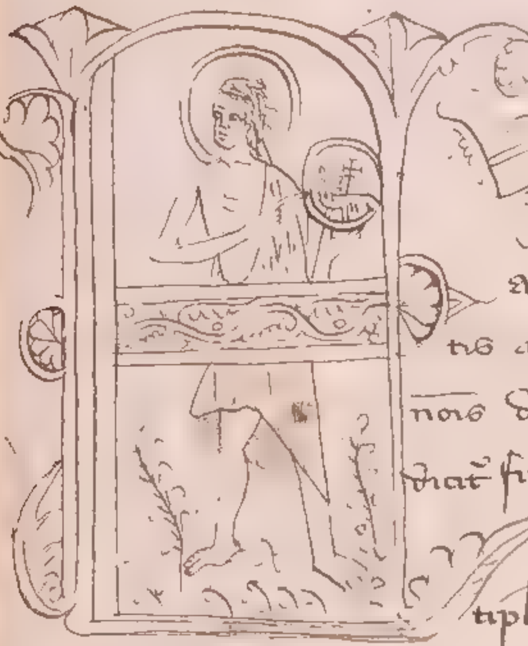

uit homo missus a deo cui nomen erat Johannes. Joh. j. In hiis verbis beatus Johannes baptista a duobus maxime commendatur. et primo a mittentis auctoritate cum dicatur fuit h. m. a. d. ¶ 2o a nominis dignitate. i. cui nomen e. J. ¶ Quod primum dicatur fuit homo. homo ut inquam magnus. quia in utero sanctificatus ab angelo prenunciatus. et a tota trinitate multipliciter commendatus. missus a deo ubi notatur eius auctoritas. Ro. x. Quomodo predicabunt nisi mittantur. hic missus est in multis modis. scilicet ut lucerna ante solem. ut preco ante dominum. ut preco ante iudicem. et ut vox ante verbum. ¶ primo dico ut lucerna ante lumen vel solem. Sol xpc. malach. 3o Orietur vobis timentibus nomen meum sol iustitie. Lucerna Johannes. sicut ipse sol testatur. Jo. 5. Ille scilicet Johannes erat lucerna ardens et lucens. ardens spiritu caritatis. et lucens ostensione boni exempli. hec lucerna preivit Solem. i. xpm prenunciando secundum essentiam humane nature. ¶ 2o missus est ut preco ante dominum. dominus

xpc sicut de se ipo testionu dat. Jo. xiij. Vos uocatis me magr et dne
et benedicitis sum zc. Huius e beatus Johes. q cui dns testioniu dat
ys. xlviij. Huius meus es israel. q i te gliabor. ¶ 3o ut pco an
iudicem. s. Judex xpc. 2a. thim. 4o. Testificor coram deo et xo ihu.
qui iudicaturus e uiuos et mortuos. pco fuit btus Jo. bapta. Jere
po. Ad oia que mittam te ibis. et uniuersa que mandauo t loqueris.
¶ 4o. ut uox an ubum. ubum. xpc. Jo. jo. In pnci erat ubum. Vox
Johes. bn dixit de se ipo. Ego uox clamantis in desto. et. sum uox
x clamantis in me manite in desto. hic no solum pcessit iudicem
nascendo. s3 et moriendo. et ad scos patres in limbo positos ad infori
descendendo bn bn pphauit pat de eo Luc. jo. dicens Tu puer
ppha altissimi uocaberis preibis an faciem dni parare uias eius.
Dupplicem eni uiam parauit x p qua uenit ad nos. s. mie et iustitie.
ps. Justitia et pax osculate sunt. ¶ 2 comendat a nois dignitas
cu dicat Johes. Johes. n. intptatur gra. ut in quo e gratia. ut cui da
ta est gra. un bn pot dicat de eo illud ps. Diffusa e gratia in
labiis tuis. p. b. t. d. i. Augs in quoda smon. Vt pcito zacharie
labus. helisabeth uterus intumescat. et concepit Johem gratia.
s3 no natura. bn usis de eo ecclia tot uirtutibz canit dicens.
O. nimis felix. meritiqz celsi. nesciens labem niuei pudoris.
preporens martyr. heremiqz cultor. maxie uatum

Incipit legenda sci Johis bapte:-

Natiuitas bti Johis bapte ab archangelo Gabriele nuntiata fuit sicut natiuitas xpi uirgo
bn et ideo hec ecclia tum istorum natiuitatem spralem celebrat.

p hac absq dubio causa. q hij solummodo iij. fuerit miraculose nati
z in utero sanctificati. Xpc quippe miraculose natus est de virgine ea
puritate ut dicit Anselmus que sub deo maior nequid intelligi.
virgo beatissima de sterilibus parentibus dicitur esse nata. z beatus Johs bapta.
plures quippe non legimus in quibus ista duo concurrant. qui videlicet
miraculose sint nati. z in utero sanctificati. ysaac n. fuit miraculose
de sterili matre natus. sed non in utero sanctificatus. Jeremias fuit in utero
sanctificatus. sed non miraculose conceptus. z quia plures non sunt ut dixi.
in quibus duo predicta concurrant. ideo non plurium natiuitas celebratur.
magna ergo fuit sanctificatio beati Johis. maior scilicet gratia virginis. sed maxima
saluatoris nostri dni ihu xpi. ¶ Natiuitas aut eius hoc ordine
agitur. Dauid n. Rex sicut habetur in hystoria scolastica uolens cultum
dei ampliare. xxiiij. summos Sacerdotes instituit Quorum tamen
unus maior erat qui princeps Sacerdotum dicebatur. Statuit
aut xvj. viros de Eleazar. i. de progenie illius hominis. z viij. de ythamar.
i. de isto alio. z secundum sortes dedit unicuique ebdomadam vicis sue.
Quidam aut nomine abyas octavam ebdomadam habuit. de cuius genere
Zacharias fuit. Erat aut ipse z uxor eius senes z absq liberis
Cum ergo zacharias templum dni ut incensum poneret ingressus
fuisset z multitudo populi de foris expectaret. apparuit ei Gabriel
angelus. Cum aut zacharias in eius visione timeret ait.
Ne timeas zacharia quoniam exaudita est oratio tua. proprium est
enim secundum quod dicit glosa. bonorum angelorum ex sua visione territos
consolari. E contra maligni angeli se in lucis angelos transfigurantes

si quos ex sui patria triticos senserint ampliori eos honore cumulant.
et postquam eum osculatus fuit dixit. Uxor tua helisabeth pariet tibi
filium et vocabis nomen eius Johannem. Et erit tibi gaudium et exultatio
et multi in nativitate eius gaudebunt. Erit enim magnus coram domino.
et vinum et siceram non bibet. Et spiritu sancto replebitur adhuc ex utero
matris sue. Et multos filiorum israel convertet ad dominum deum ipsorum.
Et ipse precedet ante illum in spiritu et virtute helye. ut convertat cor
da/ patrum in filios et incredibiles ad prudentiam iustorum. parare
domino plebem perfectam. Respondens zacharias dixit ad angelum.
Unde hoc sciam. Ego enim sum senex. et uxor mea processit in diebus
suis. Nota quod convenit dubitatio fieri et excusari tribus de causis.
Alia propter promissorum magnitudinem. Alia propter fragilitatis proprie conside
rationem. Alia propter nature impossibilitatem. Quamvis
omnia hic concurrerent/ tamen nichil est impossibile apud deum ut dicitur
Luce. j°. et propter hoc dixit angelus Ego sum Gabriel qui asto
ante deum et missus sum loqui ad te, et hec tibi evangelizare.
Et ecce eris tacens et non poteris loqui usque in diem quo hec fiant.
pro eo quod non credidisti verbis meis. que implebuntur in tempore suo.
3. q. 1 Tio Nota quod taciturnitatis punitio triplici de causa facta fuit.
Primo secundum bedam discredendo locutus. ideo silentio plectitur. ut
tacendo credere discat. 2° quia ideo mutus effectus est ut
maius miraculum in nativitate filii appareret. cum enim eius in na
tivitate Johannis loquela redditur. miraculum miraculo cumu
latur. 3° quia congruum fuit ut vocem amitteret. quia vox

nascebatur et legi silentium imponebat. C 4. Secundum mere. Judeorum signum ab angelo petijt. et ipsam taciturnitatem in signum accepit. sequitur Et erat plebs expectans Zachariam et mirabantur quod tardaret ipse in Templo Egressus autem non poterat loqui ad illos. Et cognouerunt quod visionem vidisset in templo. Et ipse erat innuens illis et permansit mutus. Et factum est ut impleti sunt dies officij eius. abijt in domum suam. Post hos autem dies concepit helisabeth vxor eius et occultabat se mensibus quinque dicens. Quia sic michi fecit dominus in diebus quibus respexit auferre obprobrium meum inter homines. Ambrosius dicit quod helisabeth propter hoc se occultauit quia partus sui erubescebat etatem, ne in senectute uacasse libidini uideretur, et tamen gaudebat sterilitatis carere opprobrio quia oprobrium est mulieribus non habere premium nuptiarum propter quod nuptie cellebrantur et carnalis choitus excusatur. Mense autem vj° beata virgo que dominum iam conceperat congratulans virgo fecunda anus ablate sterilitati et compatiens senectuti uenit ad helisabeth. et cum eam salutasset beatus Johannes iam spiritu sancto repletus sensit filium dei uenire ad se et pre gaudio in matris utero tripudiauit. et motu salutauit quem uoce non poterat. Et repleta spiritu sancto helisabeth, exclamauit uoce magna et dixit. Benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus uentris tui. Et unde hoc michi ut ueniat mater domini mei ad me. Ecce enim ut facta est uox salutationis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans in utero meo. Et beata que credidisti quoniam perficientur ea que dicta sunt a domino. Et ait maria Magnificat anima mea dominum etc. mansit autem maria cum illa quasi mensibus tribus. ministrans ei. nam que puerum suis sanctis manibus de terra leuauit ut habetur in hystoria scolastica.

⁊ quasi morem gerulę officiosissime peg(it). Seq(uitur). Elysabet aut(em) impletu(m) e(st) t(em)p(us) pariendi ⁊ pep(er)it filiu(m) (et)c(etera). usq(ue) in finem dicat(ur) hic euuang(elium) textualit(er). post(e)a idem Lucas. Puer aut(em) crescebat ⁊ (con)fortabat(ur) sp(irit)u ⁊ erat in desertis usq(ue) in diem ostensionis sue ad isr(ae)l. ubi asp(er)rima p(e)n(itenti)a(m) duxit. comedens mel silvestre ⁊ locustas ⁊ indut(us) de pil(is) camelor(um). hic pri(m)us baptismu(m) ⁊ p(e)n(itenti)a(m) predicavit. Ih(esu)m digito demostravit dicens ecce agn(us) dei. ip(su)m baptizavit celos ap(er)tos vidit ⁊ sp(iritu)m s(an)c(tu)m in colube sp(eci)e sup(er) x(pistu)m (con)sc(en)d(er)e (con)sp(ex)it ⁊ vocem patris dicentis de x(pist)o hic e(st) fil(ius) m(eu)s dilc(tu)s (et)c(etera) audivit. Ym ym dicat(ur) p(ro)ph(et)a ⁊ plusq(uam) p(ro)ph(et)a ⁊ x(pistu)s dix(it) Int(er) natos mulier(um) n(on) surrex(it) maior Joh(ann)e bapt(ist)a. Ergo e(st) comendand(us) multu(m) pariter ⁊ laudand(us).

Ex(emplum). miracla.

Erant ut legit(ur) duo doctores theologi quor(um) un(us) baptiz(am) alius p(re)ferebat Euu(an)gelistam. Tandem sup(er) hoc solemp(n)i disputatione indicta. quilib(et) valde sollicit(us) erat auctoritates ⁊ efficaces rationes invenire. quibus suum Joh(ann)em possent preferre. Adveniente aut(em) disputationis die quilib(et) sanctor(um) emulatori suo apparuit/ eiq(ue) dixit. Nos concordes sumus in celis. de nob(is) n(on) disputetis in t(er)ris. Tunc illi se adinvicem ⁊ omni populo visionem publicaverunt. ⁊ d(omi)n(u)m b(e)n(e)dixerunt ⁊ nu(m)q(uam) in talib(us) q(uo)d(a)m facere presumpserunt.

Aliud.

Paulus historiographus longobardor(um) Romane ecclie dyacon(us) ⁊ Cassin(ensis) monach(us). cum deberet quadam vice

cium consecrare fauces eius rauce facte sunt. Ut igitur uox ei restitueretur hymnum scilicet ut queant laxis etc. ad honorem beati Johannis baptiste composuit ubi in principio petit sibi uocem restitui sicut zacharie restituta fuit et secundum quod in hympno predicto habetur.

Aliud.

Fertur quod in quadam Ciuitate erat quidam nobilis homo diues et potens, carens liberis, qui ualde cupiebat habere aliquem heredem bonorum suorum. Hinc uouit beato Johanni cui erat deuotus quod si ~~dare~~ impetraret sibi a deo filium, quod faceret in palatio suo unam ecclesiam sub uocabulo eius et dotaret ei unum capellanum qui officiaret ibi in honore dei et beati Johannis. Quo facto ut placuit deo et meritis sui sanctissimi precursoris in breui mulier concepit, et ad tempus debitum peperit puerum masculum, cui baptizato nomen sancti Johannis pater imponi iussit. Et tota domus inmenso gaudio repleta est. Pater uero pueri promissa compleuit. Puer autem crescebat etate et prudentia et pater eius ducebat eum in ecclesiam frequenter ad altare beati Johannis et docebat eum flexis genibus ibi orare. Puer et ipse metipsum ecclesiam frequenter intrabat et deuote orabat. Factus itaque adolescens et iuuenis et iam uir et ad matrimonium habilis, sollicitatur a patre de uxore ducenda. Qui dixit quod uolebat uirginitatem suam amore dei et beati Johannis perpetue conseruare. Tamen pater compulit filium et precibus et minis sibi uxorem dedit nobilem et magna parentela et pulcram que erat in alia ciuitate. Adueniente igitur tempore quo conuenire

debebat ire ad desponsandam uxorem et ducendam eam antequam ascenderet
equum intravit solus ecclesiam et prostravit se ante altare beati Johannis et de
vote se commendavit asserens quod libenter tenuisset virginitatem ob sui
amorem, sed pater eius eum ad hoc coegisset. Facta oratione dum vellet exire
foras, et ecce iuxta ianuam intrinsecus erat quidam vir senex
valde honestus et in gratiositate amictus qui iuvenem salutavit
et petiit quo iret. Cui respondit se ad desponsandam uxorem pergere
et addidit utinam dignaretur pater meus adesse nuptiis. Cui respondit
se propter hoc venisse et quod volebat esse in nuptiis distributorem et
architriclinum. Ille valde congratulatus est et omnia in manu sua con di
stribuenda dimisit. Dum autem misisset sponsus hic senex omnia fecit
honorifice preparare. Et venientibus omnibus mirantibus ita large
et habundanter ministratum est ut omnes assererent quod in curia domini
imperatoris non ministratum fuisset. Igitur post omnia prandio iam
et declinante die vocavit senex sponsum seorsum et dixit. Fili
ego volo reddi domum meam et reddere tibi rationem administra
tionis mee, et duxit eum in cellarium et ostendit ei omnia
horrea plena frumento pulchriori et meliori et pleniora quam ei dimiserat
et vasa similiter plena optimo vino. Et dixit nunc invito te
ad meas nuptias. Iuvenis itaque stupore vehementi ad
mirans de tanto miraculo et de tam prudenti patre procidit ad
pedes eius et rogabat eum ut dignaretur manere semper secum
quia volebat eum esse dominum suum. Sene autem dicente quod ipsum
omnimodo oportebat repatriare. Dixit iuvenis Rogo ergo te

o venerabil pater ut dicas m(ihi) nomen tuum et sicut p(ro)misisti
et placeat me duce(re) tecum ad nuptias tuas. Et sic senes ob
reverentiam q(uam) m(ihi) fecisti / si obtemperabis m(ihi) in hijs que t(ibi) dicam
ad et(er)nas nuptias deo conducente te faciam p(er)venire / Cum
Juvenis se in o(mni)bus pariturum spopondet / dixit Nomine vocor
Joh(anne)s bap(tis)ta qui te natum pat(ri) tuo impetravi. Et cum iterum
dies / cubiculum cum uxor tua vide ne aliquo modo eam cognoscas.
Sed circa mediam noctem egrede(re) ad posticum viridarij tui
et invenies ibi Equum unum album. quem ascendens dimitte
eius frenum sup(er) caput suo ut nec eum calcaribus ut aliquo.
Sed p(er)mitte eum quocumque velit ire / ipse enim bene novit viam /
et te conducet. Discedente aut(em) sene oia hec Juvenis adimplevit /
et ad posticum pomerij vigilavit / et Equum invenit / et ascendit /
et sic equitante eo / quidam splendidus Juvenis ei apparuit / et eum
salutavit / et dixit se secum velle pariter p(er)gere. euntibus aut(em) illis
in diluculo applicuerunt in quoddam pratum / odoriferis herbis /
floribusque varijs colorib(us) plenum / et cum audiebat dulce sono
ritatem / et elevans caput suum vidit turba magna qua
dinumerare nemo poterat. qui aut(em) veniebant ferebant cereos p(er)
se / ad modum p(ro)cessionis / et p(os)t omnes isti salutabant istum
Juvenem / et iste erat in tanto gaudio q(uod) videbat(ur) ei esse in paradiso.
post omnes istos veniebat quidam senes albus / et aspectu reverendus /
et post omnes ultimus erat beatus Joh(anne)s bap(tis)ta / Quem Juvenis
videns statim cognovit et de equo descendit et ad genua eius

padit.

& salutauit eum & dixit. pater numquam vidi tempore meo tam pulcram gentem. Rogo vos ut placeat vobis tenere me vobiscum ut sim cum eis. Dixit ipse fili nemo huc venit nisi prius in corpore moriatur. Si reuertere in domum tuam in capite xxx. dierum veniam pro te et ducam te huc et habitabis nobiscum. Tuncque iuuenis respondet se nescire redire. Et sic ecce iuuenem qui te sociauit et equum in quo venisti ascende et ducet te in terram tuam. Cum autem vale faceret reuertens interrogauit socium suum quis esset et qualis gens illa quam viderat fuisset et quare beatus Johannes post omnes iuisset. Qui respondit. Ego sum angelus tuus qui tibi fui ad custodiam deputatus illa turba fuerunt sancti apostoli martires. Confessores. virgines prophete et patriarche. et ideo post omnes sanctus Johannes veniebat quia cum omnibus hiis in sanctitate participauit. Tuncque appropinquasset ad ciuitatem suam inuenit omnia mutata, ubi consueuerant esse pulcra hospitia. ibi erant silue et nemora, ubi erat patris palatium ibi erat nunc quoddam monasterium. omnia penitus erant mutata et nichil cognoscebat. appropinquans vero ad monasterium descendit de equo et statim equus et iuuenis disparuit. hic autem solus ante Zenobium se reperit et pulsans ad portam statim apertum fuit. Cum autem ingressus esset monasterium hic inde respiciebat et vehementer stupor intra se dicebat forte deus quid est hoc. Ego scio quod hac nocte recessi et omnia iam mutata sunt, in hac est ciuitas mea in qua morabar istud videtur michi fuisse palatium patris mei et nunc est monasterium. Introductus itaque petiit abbas ut veniret et quod peteret iste narrauit ei omnia per ordinem quo sic

illa nocte recesserat et iam oia mutata inebat. et abbas dixit
habes tu de moneta q illis tpibz expendebat / dix ille sic et ondit ei.
qua abbas videns / et in cronicas reqrens / repit fuisse .C.C.C. annos
q ille recesserat. mo videte fr̄s qualia sunt gaudia paradisi.
q tot anni elapsi videbant ei forte una dies. qz dicit ps̄ pphā.
melior e dies una in atriis tuis .s. padisi. sup milia supple huius
mundi. Abbas aut fecit ei ad comedendu parari / et statim cum
ille corporalem cibum gustavit. ille illico totus canus decrepitus
et senex q an q videbat ita iuvenis est effectus / et statim cepit febricitare / et confitens se diligent et corp xi devote suscipiens in lectum
iterans / in capite .xxx. dierum petijt unctionem extremam et dixit
ecce video dnm meum btum Johem btaz cum suis patribus
q pro me indigno venit / et hijs dictis / in dno obdormivit o . . . . . fo

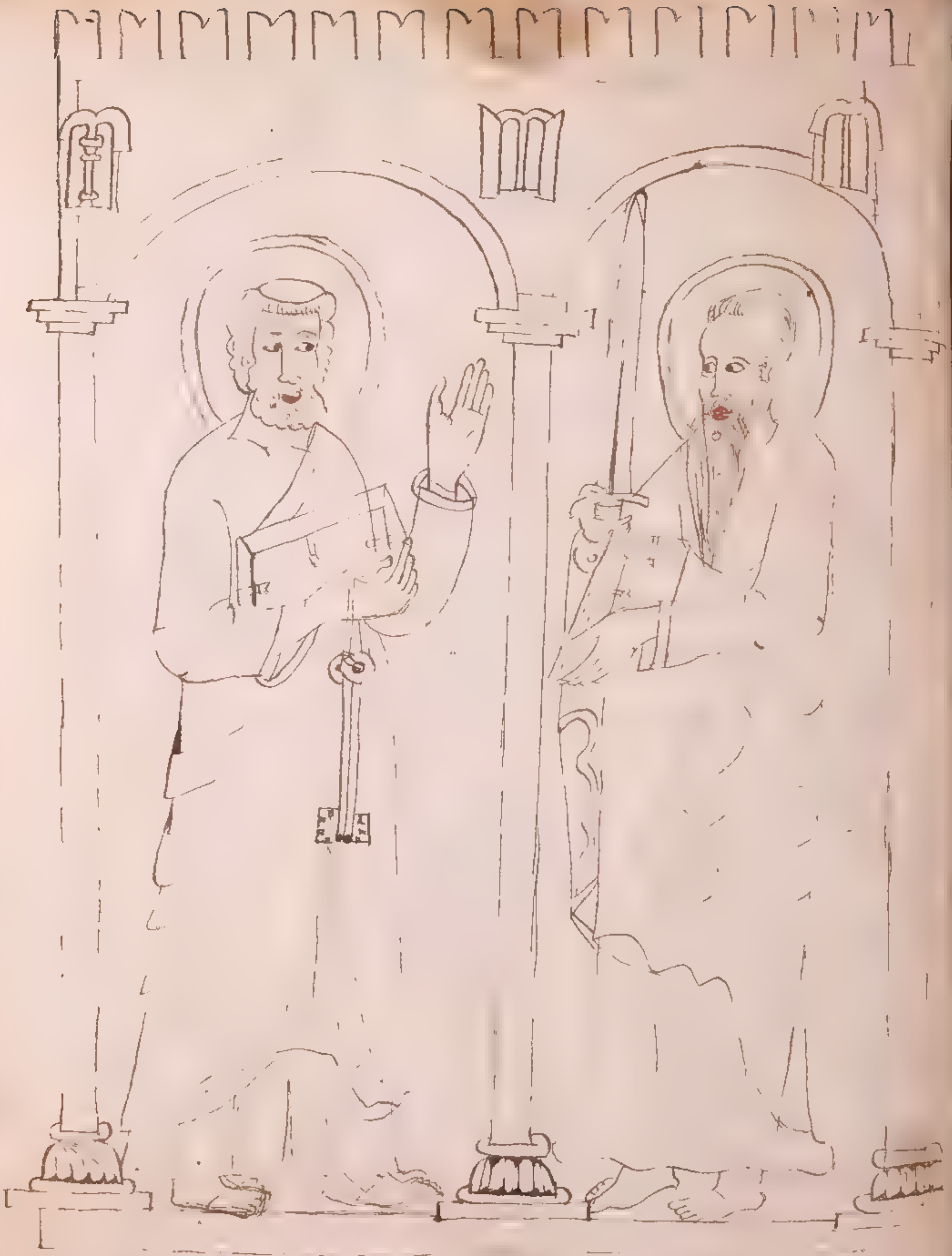

Constitues eos ¶ Sermo in natiuitate beatorum ap[illegible]
principes super omnem terram memores erunt [illegible] an[illegible]
[illegible] apostolis ad laudem et gloriam dei et matris et commenda
tionem istorum gloriosorum apostolorum petri et pauli duo sunt notanda
et primo bonum regis clementie [illegible] e. p. s. o. t. secundo beneficij recep
no ingrata memoria ibi. m. e. n. domine. ¶ Quantum ad primum
dico quod fuit magna clementia dei quod istos apostolos per filium suum
[illegible] ad se uocauit sicut dicit beatus matheus capitulo 3o. Ambu
lans ihesus iuxta mare galilee uidit duos fratres symonem qui
uocabatur petrus et andream fratrem eius mittentes retia in
mare. Erant enim piscatores et ait illis. uenite post me faciam uos fieri
piscatores hominum. magna clementia fuit xpisti ut de piscatoribus
faceret apostolos. sed maior clementia fuit quod pro peccatis nostris dignatus
est crucifigi. sicut sancta mater ecclesia quasi admirando clamat dicens.
O uere inmensa clementia. ut feres nostra crimina. crudelem mortem
patiens. ut nos a morte tolleres. Similiter paulum de lupo fecit
agnum et de persecutore apostolum. qui fuit doctor gentium [illegible]
nobis ostendit quod omnibus est paratus facere gratiam. tam nobilibus
quam rusticis. tam diuitibus quam pauperibus [illegible]
tibus. sicut iustis. et ideo dicitur in psalmo. misericordia domini plena
est terra. ¶ Secundo notatur beneficij recepti memoria. Istud est magna
uirtus domini cognoscere beneficia et pro pure a deo data. sicut isti
apostoli quia uidentes quod ita exaltauat eos [illegible]
et nomen xpisti constanter predicabant et finaliter mortem pro ipso subs
tinuerunt Rome. Petrus crucifixus et paulus decapitatus.
Beatum petrum cui date sunt claues regni celorum. scilicet auctoritas
ligandi atque soluendi. et Beatum paulum coapostolum suum et princi
pes ambos aliorum. Rogabimus fratres karissimi ut ipsi pro nobis apud
dominum intercedere [illegible] ad dominum. ut eorum gloriosissima [meritis] mereamur peruenire
ad celum et hereditare cum sanctis. Amen ;

Festo aplorum Petri et pauli :

Constitues eos principes sup omnem terram. memores erunt nois tui dne. ps. Quamvis videatur per orbem p orbem fieri solemne festum sci petri solum, et non sci pauli, tamen sciendum e ut eorum pandit legenda. et ut dicit Leo pp. eadem die passi sunt, eodem loco, et sub uno persecutore. licet diverso martirio qr unus decapitatur alter crucifixus. vnd versus. Ense coronatur paulus: cruce petrus. Et Gregorius ordinavit ut ista die spalius fieret quo ad officium solempnitas petri. et sequenti die comemoratio sci pauli, tum qr eadem die fuit dedicata ecclia sci petri. tum qr maior est dignitate. tum qr prior est in conversione. tum qr primatum obtinuit Rome. Quia g in martirio convenerunt et multum ab invicem sunt dilecti ut dicit ecclia. Gloriosi principes terre quomodo in vita sua dilexerunt se ita et in morte non sunt separati. ideo verbum prophe supius propositum eisdem merito convenire. s. c. e. p. s. t. ubi duo notantur. pmo e ex parte xpi magna benignitas. i. c. e. p. s. o. t. 2o ex parte aplorum magna fidelitas. ibi. m. e. n. t. d. Et dico pmo dico qr magna benignitas fuit ihu xpi ut istos duos aplos tm honoraret ut principes mundi eos constitueret maxime cum unus eorum s. paulus fuisset persecutor ecclie manifestus fecit namque ... piscator discipulum et de piscatore sacerdotem summum et pp hoc ... apud eum non est acceptio psonarum qr sicut dicit ipe ... omnes hoies salvos fieri. Magna potestatem et principatum contulit bto petro cum dix.

Tibi dabo claues regni celorum et quodcumque ligaueris super terram erit ligatum et in celis. et quodcumque solueris super terram erit solutum et in celis. Magnam auctoritatem contulit beato paulo sicut dicitur actuum 9°. Vas electionis mihi est iste ut portet nomen meum in gentibus. ¶ Ideo dico quod notatur ex parte apostolorum magna fidelitas cum dicitur m.e.n.q.d. Memor fuit petrus qui dixit mathi. Tu es christus filius dei uiui. uirtute huius nominis sanabat omnes infirmos unde dixit claudo quem sanauit actuum. In nomine ihesu christi nazareni surge et ambula. et propter hoc nomen ambo hodie martirium susceperunt. hoc predicauerunt ubique diuulgauerunt et multa opprobria sustinuerunt. actuum 5. Ibant apostoli gaudentes a conspectu consilii quoniam digni habiti sunt pro nomine ihesu contumeliam pati. ¶ Petrus trinominis extitit. uocatur enim Simon bariona cephas et petrus. Simon interpretatur obediens uel ponens tristitiam. bariona filius columbe. bar enim lingua syra dicitur filius. iona ebrayce columba. Fuit enim obediens quando christus ipsum uocauit. quia ad unius iussionis uocem domino obediuit. sicut cum dixit uenite fratres uenite post me faciam uos fieri piscatores hominum. ponens tristitiam quando dominum negauit. quia dicitur Et exiuit petrus egressus foras fleuit amare. filius columbe. quia deo simplicitate intentione seruiuit. ¶ 2° uocatus est cephas quod interpretatur caput. uel petra. uel increpans ore. Dicitur caput ratione ratione principatus in prelatione. petra

ratione firmitatis in passione. increpans ore. ratione constantie in predicatione. ¶ 3° uocatus est petrus quasi in tempore agnoscens. uel discalcians. quia xpi diuinitatem agnouit cum dixit Tu es xpc filius dei uiui. et pedes affectuum suorum ab omni opere mortuo et terreno discalciauit cum dixit. Ecce reliquimus omnia et secuti sumus te. et uincula peccatorum nostrorum a nob dissoluit hoc per claues quas a domino recepit. ¶ paulus interpretatur os tube. uel paulus dicitur a paussa. quod est requies. uel paulus latine dicitur modicus. ¶ primo dicitur os tube propter fructuosam doctrinam et utilem predicationem. tuba enim uocat amicos et fugat inimicos. dicitur paussa id est requies propter contemplationem. raptus enim fuit usque ad tertium celum ubi requieuit mens eius ab omni carnalitate. Gen. custato. s.d.o.c. ¶ 3° dicitur paulus id est modicus propter suam magnam humilitatem. unde dicebat Ego sum minimus omnium apostolorum. Et quia qui se humiliat exaltabitur ideo exaltatus est nunc in uita eterna ad quam nos perducat qui est benedictus in secula seculorum. ——— f.f.t

In festo sanctorum hermacore et fortunati.

Si enim mortui sumus cum xpo credimus quod simul uiuemus cum xpo. Ro. 6°. ¶ In hijs uerbis ad commendationem istorum martirum scilicet sanctorum hermacore et fortunati patronorum nostrorum. duo sunt notanda. primo demo

stratio pene. i. s. n. m. f. x. x°. ¶ .2° exp̄tatio glie. ibi. c. 2. u. c. x°.
¶ Ad primũ dico q̄ pena martyrꝝ ꝛ pꝑpue istorꝝ fuit magna
un̄ dr̄ de eis ad hebr. xj°. qr usq̄ ad ubor irrisionem unde
dicit. alij ludibria. Sapie bij°. hij sunt quos aliqñ h̃uim⁹
in derisu. ꝛc. usq̄ ad uerberꝝ pcussionem. un̄ seq̄. ꝛ ubera
expti. usq̄ ad iniuriarꝝ irrogationem. un̄ subdit. Insup.
vincla ꝛ carceres. usq̄ ad occisionem. un̄ sequit̃ Lapidati
sunt. secti sunt. ī occisione gladij mortui sunt. morte p̄ciosa
ps. p̄ciosa in conspectu dn̄i mors scorꝝ ei⁹. s; mors peccatorꝝ est
pessima. bij g° mortui sunt cū xpo. i. ei⁹ amor ꝛ ipm̄ usq̄
ī in finem confitendo ¶ B. ij°. dicit̃. c. diui⁹ ꝛ. s. u. c. x°. dicit
ps. Spa in deo ꝛ fac bonitatem q̄ dicat sino facis noli spar.
ita n. erat de sanctis sicut de operarijs q. tn̄ laborauerunt p totam
diem postea in sero exp̄tant mercedem ꝛ de istis dix xpc. mt
viij°. Gaudete ꝛ exultate. qm̄ merces ura copiosa ē in cel.
¶ Sz nota q̄ quadruplex ē exp̄tatio. s. mortis iudicij. iferni
ꝛ glie. p^a. ꝛ s^a ē cum timore. 3^a erit cum dolore. ꝛ 4^a cum io
cunditate. de p^a. Salom. Timor mortis conturbat me ꝛ alibi
.o. mors q̄ amara ē memoria tua hoi pacem hn̄ti ¶ 2^a. sa.
Job. 4°. Tremens fact⁹ sum ego ꝛ timeo. d. d. u. a. u. i. q. c. m.
s. ꝛ t. 3^a. mathi. xviij°. ibi erit fletus ꝛ stridor dentium.
4° ps. Gl'ia ꝛ diuitie in domo ei⁹. Sapie. bij°. iocunditate

⁊ exultationem thesaurizabit sup eum. Istam expectabat
sca p fidem/ quã recepit p adoptionem. i pcipue ista qui mlta
tormeta ⁊ diuersa substinuerit. ut eorum pandit legenda : —— Ht

Inuenta una p̃ciosa margarita abijt ⁊ uendidit i festo scē margarete :
omnia que habuit ⁊ emit eam. Math. 13. ¶ Primo dicat p ordinem
textum euangelij qd incipit. Simile est regnũ celorum thesauro
abscondito postea dicat̃ hec aues sup dicta cum ubis sequentibus.
¶ Margareta dr̃ aquadam pretiosa gēma. que sic uocat̃ ¶ Est enim
ipa. parua. candida ⁊ uirtuosa. Sic bt̃a margareta fuit can
dida/ p uirginitatem. parua p humilitatem. uirtuosa per
miraculorum opationem. Virtus autem hui lapidis dr̃ esse contra

sanguis efusionem. q[uo]d cordis passione. et ad sp[irit]us confortationem.
Sic b[ea]ta margarita habuit uirtutem q[uo]d sanguis efusionem p[er] consta[n]tia. q[ui]a in suo martirio constantissima extitit. q[uo]d cordis passione. i[d est] de
monis temptationem. p[er] uictoriam: q[ui]a ip[su]m dyabolum superauit.
Et ad sp[irit]us confortationem p[er] doctrinam: q[ui]a p[er] sui doctrinam multorum a[n]i[m]os
confortauit et ad fidem conuertit. Cuius a[u]t[em] legendam Theotimus
uir eruditus scripsit:

Maria magdalene uenit mane cu[m] adhuc In festo s[an]c[t]e m[arie]
essent tenebre. Jo. xx. In hys ubi b[ea]ta magdalene
m[aria] magd[alena] a tribus comendat[ur]. p[rim]o a conditione nimia i[d est]
maria. 2o a confessione festina i[d est] uenit. 3o a prouisione discreta
ibi mane. q[ui]a sibi op[us] erat cu[m] adhuc essent tenebre i[n] eius a[n]i[m]a sup[ra].
Ad p[rim]o m[aria] i[d est] mare amarum et signat a[n]i[m]am penitentem. q[ue] debet habere
amaritudinem p[ro] peccatis p[ro]prijs. ys[aie] 38. Recogitabo t[ibi] omnes annos
meos in amaritudine a[n]i[m]e mee. et 4o Reg. 4o. Dimitte ea a[n]i[m]a ei[us]
in amaritudine est. 2. 4o. dicit q[uo]d xpo obediuit q[ui]a peccatores
uocat du[m] dicit. Venite ad me omnes qui laboratis et honerati
estis et[c]. Sed contra illud Cant. 3o. In lectulo meo p[er] noctes q[ue]
siui i[d est] in consc[ienti]a mea diligenter p[e]cc[at]a consideraui q[uem] diligit a[n]i[m]a mea
i[d est] x[ristu]m. quesiui illum et no[n] inueni. q[ui]a p[e]cc[atu]m no[n] sentit. n. i. e. d. i. o. ei.
s. i. c. c. p. u. i. p. n. q. d. a. m. u. q[ui]a ibi inuenit superbia et uana
gl[or]ia. ps. Elongaui f. e. m. i. s. q. u. t. i. c. Inuenerunt me u. i. p[re]dica
tores et[c]. pastores luc. 2o. pastores. e. u. c. g. s. n. q. d. a. m. u. i. f
e. d. p. e. i. q. d. a. m. t. e. n. d. q[ui]a p[re]dicatores docent inuenire x[ristu]m. b[ea]ta g[regorius]
d[icit] Luc. xv. b[ea]ta q. a. u. d. i. c. i. 2. 3o. Eccl. xi. Mane semina
semen tuum et uespere no[n] cesset manus tua:

In festo sci Jacobi apli :-

Occidit Jacobum fratrem Johis gladio. Act. xij.

¶ In his verbis karmi btus Lucas ostendit q actus aplorum scripsit. q Iniquus herodes qui tunc Jrlmis regnabat misit manus ut affligeret quosdam de ecclia. et occidit Jacobum frem Johis gladio. s. istum apostolum cuius hodie agimus festum. quo facto ostendit ipm inter aplos primo martirem fuisse sicut cantat ecclia dicens. O lux et decus y. s. J. q. i. a. p. p. e. t. m. L. ic. Iste herodes occidit corpus Jacobi aiam autem eius non potuit occidere. Sape. 1°. visi sunt oculis insipientium mori illi autem sunt in pace.

¶ Et est sciendum quod spualiter loquendo per herodem istum intelligitur dyabolus. herodes. n. interpretatur vssi pellis. i. vertens pellem. vel gloriant in pellibus. et iste habet quasdam pelles ad vendendum sicut pelipary. quarum prime sunt

male mulieres que ad modum pellium ornantur non dico de bonis
quia si bone se ornant ad placendum viris eorum non est tam grave
peccatum sicut illarum que se ornant ad fornicandum ad faciendum homines
peccare. per quas dyabolus capit animas de quibus pellibus dicitur Job. xix.
Pelli mee consumptis carnibus adhesit os meum. et fortitudo mea
~~intrinsecus~~ per. inter omnia. n. que beatus Job passus fuit mala nichil ei
fuit ita grave sicut impia uxor eius. que dicebat quod una de stultis
m. l. es. s. b. s. d. m. d. m. a. q. n. s. etc. per aspectum harum pellium
filii israel decepti sunt per consilium balaam. Nu. 25. fornicatus
est populus cum filiabus moab. que vocaverunt eos ad sacrificia sua et
2. figura — illi comederunt et adoraverunt deos eorum etc. ¶ Item pelles dyaboli
sunt bona temporalia idem Job 2º. pellem pro pelle et cuncta que
habet homo dat pro anima sua. de hiis pellibus voluit decipere christum cum ait hec
omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. cum ostendit ei omnia regna
mundi. hiis pellibus divites expoliant pauperes. Mich. 3º. Qui
violenter tollitis pelles eorum desuper eis et carnem eorum desuper
ossibus eorum. ¶ Item habet pelles ad calefaciendum eius corpus. et iste
sunt vetule conciliatrices. stupri et adulterii et omnes ad malum infla
matores aliorum de quibus dicitur Abac. 3º. Turbabuntur pelles terre
madian. Terra madian. i. demonum sunt corpora luxuriosorum et de
istis et aliis mitris iste herodes habet et multos occidit. et occidet
factus gladius divine iustitie qui ut dicitur in apocalipsi est gladius
bis acutus quia cum una cuspide perforat corpus et cum alia animam. ¶ Item

dr̃ q herodes misit manꝰ ut affligeret quosdam d.e. Cõtra manꝰ dya. quibꝫ affligit quosdam de ecclia .i. aliq̃s in catholicos sut due. pª sut psecutores .s. tyrapni q affligut corpa. Job .x. Terra data ē in manu ipiy .i. corpa sunt in ptate tyrampor. Cª manꝰ sut pcca p que tenet aīas. ps. Verumt deus re dimet aīam meam de manu inferi .i. de obligaciom pcci. Cª quosdam occidit sicut hic ad texta dr̃. Illos utiqꝫ occidit i ad etnam dampnatione ducit q i pccis suis uita finiunt. Sꝫ licet herodes tpales tpralis btm jacobu occidissꝫ i corpe spualis herodes .i. diablus aīaz ei nõ lesit ymo eu de uicit i mltu eum dya. timuit ut pꝫ i ei legenda in mltis miraclis sicut audietis. Vn mito jacobꝫ nucupatꝰ q idem ē ut supplatator. qꝫ et dya. i ueria i mudu i carne suplatau. i celestiā dilexit ad q puenit ita nos rc̃

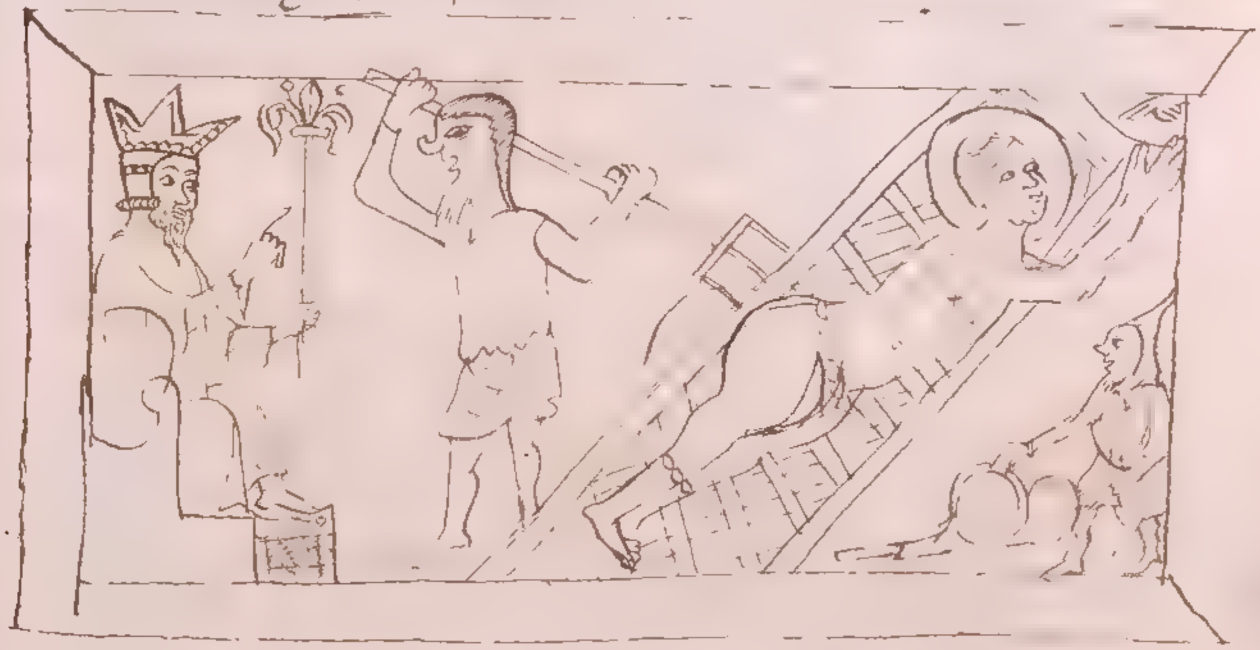

Auro locus est in quo conflatur. Job. 28°. In festo sancti Laurentii. com-
In verbis istis duo breviter ad commendationem Laurentii.
dationem beati Laurentii nobis declarantur.
Primo est vite sanctitas ibi Auro. Secundo passionis
acerbitas. ibi in quo conflatur. Circa primum dico quod
propter sue vite sanctitatem. beatus Laurentius comparatur auro.
et hoc propter auri proprietates. Et primo propter preciositatem. Aurum enim
inter cetera metalla est valde preciosum ita vita beati Laurentii
inter vitas aliorum martyrum fuit valde preciosa. Fuit enim in se
omnia illa que faciunt ad sanctitatem vite. Fuit namque mundi-
tia castitatis ideo meruit esse minister Christi. iuxta verbum
ps. Ambulans in via immaculata. hic michi ministrabat.
Hic fuit quasi alter Samuel de quo dicitur j° Re. iij. Puer autem Sa-
muel ministrabat domino coram hely. ita beatus Laurentius coram
beato Sixto. ministrabat Christo in sacro dyaconatus ordine. Secundo comparatur
auro propter soliditatem. Aurum enim dicitur esse valde solidum et ponde-
rosum. et sic patiatur quia fuit beatus Laurentius in sua passione
quod fuit stabilis et firmus sicut enim aurum sub malleo non resistit
ut ferrum. non frangitur ut vas terreum. et non ~~murmurat~~ resonat ut hec
aliud metallum sed in subtilissimas laminas extenditur. ita ipse
non resistit nec defecit nec iterum murmuravit. ymo ut habetur in Legenda

dicebat Decio. In nomine mei ihu xpi no timeo tormenta tua.
n pauesco. n miz sine timuit: qz sicut dixat ei dns sicut
Jere fuit dictum Jere. j. Ne timeas a facie eorum. s. supple
Decij et Valiani qz ego tecu sum et eruam te dicit dns.
Quarto simulatur auro ppter splendorem. Aurum .n. tactu a sole
valde splendet. Ita btus Laurentius illuiatus a sole .i. a xpo
per graz resplenduit in miraculis. in quo patet ei illud
qd scribitur ecci. l. Quasi sol refulgens sic ille efulsit
in templo dei. Item aurum no tingit tangentes sicut plubu
et alia metalla. sic btus Laurentius alios p malu exeplu n tinxit
si potius colorauit p bonum. Secundo notatur p[ar]s / arbitras.
ibi [placet] in qofl. Locus at in quo conflatur aurum / e fornax materialis.
Et sic nota q triplex e fornax. s. materialis. spiritualis. et infer
nalis. ~~De prima dicitur~~ De prima dicitur Daniel. iij. Si quis at prostratus
no adorauit mittatur in fornacem ignis ardentis que repleta
fuit in tribus pueris et certe n assatus fuit btus Laurentius
ratione ignis et magni caloris fuit fornax. sicut .n. aurum
excoquitur et purgatur in fornace. ita btus Laurentius
fuit excoctus et purgatus in illo igne. vnde recte potuit dicere
illud Job. xx. probauit me quasi aurum qd per igne transit.
qui dicit no diu stabit. Secunda fornax e tribulatio presens.
Vnde de hijs duabus dicitur Ecci. 27. vasa figuli probat fornax.

z hoies iustos teptatio tribulationis. In ista z fornace fuit adust
fuit. qr multas tribulationes z angustias amor xpi substinuit.
Et in istis fornacibz aux sicut .iij. pueri recepit qr dr in dan.
qr angelus dni descendit in fornacem z excussit flamam ignis
de fornace z fecit medium fornacis quasi uentum roris flan-
tem. p angelum intelligit diuina consolatio q secum erat z rore
spus sci sic igne tepabat ut dolore no sentiret. unde dicebat
decio. Disce miser qr carbones tui no ardorem. sz refrigerium
michi prestant. ¶ .3ª. fornax e infernalis i qua no est p-
gatio. sz ppetua z amara punitio z ignis istius fornacis
e ita accensus qr extingui no pot. sz peccatores semp incendit.
z nunq consumit. z de ista figatum e i daniel. 3°. fornax
succensa erat nimis. Quia g' beatus Laurentius in p̊ z 3ª.
conflatus e ad tertiam no uenit. sz ad gaudia eterna felicit abiauit
ad que nos pducat qui sine fine uiuit z regnat. Amen.

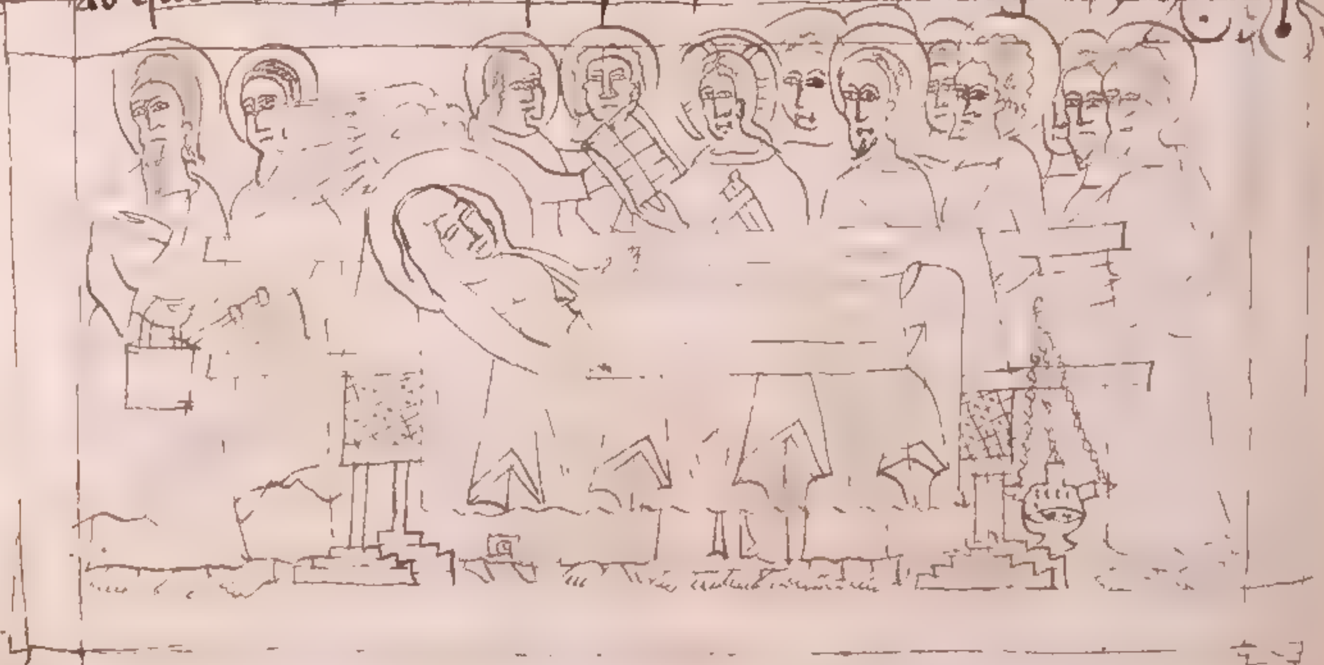

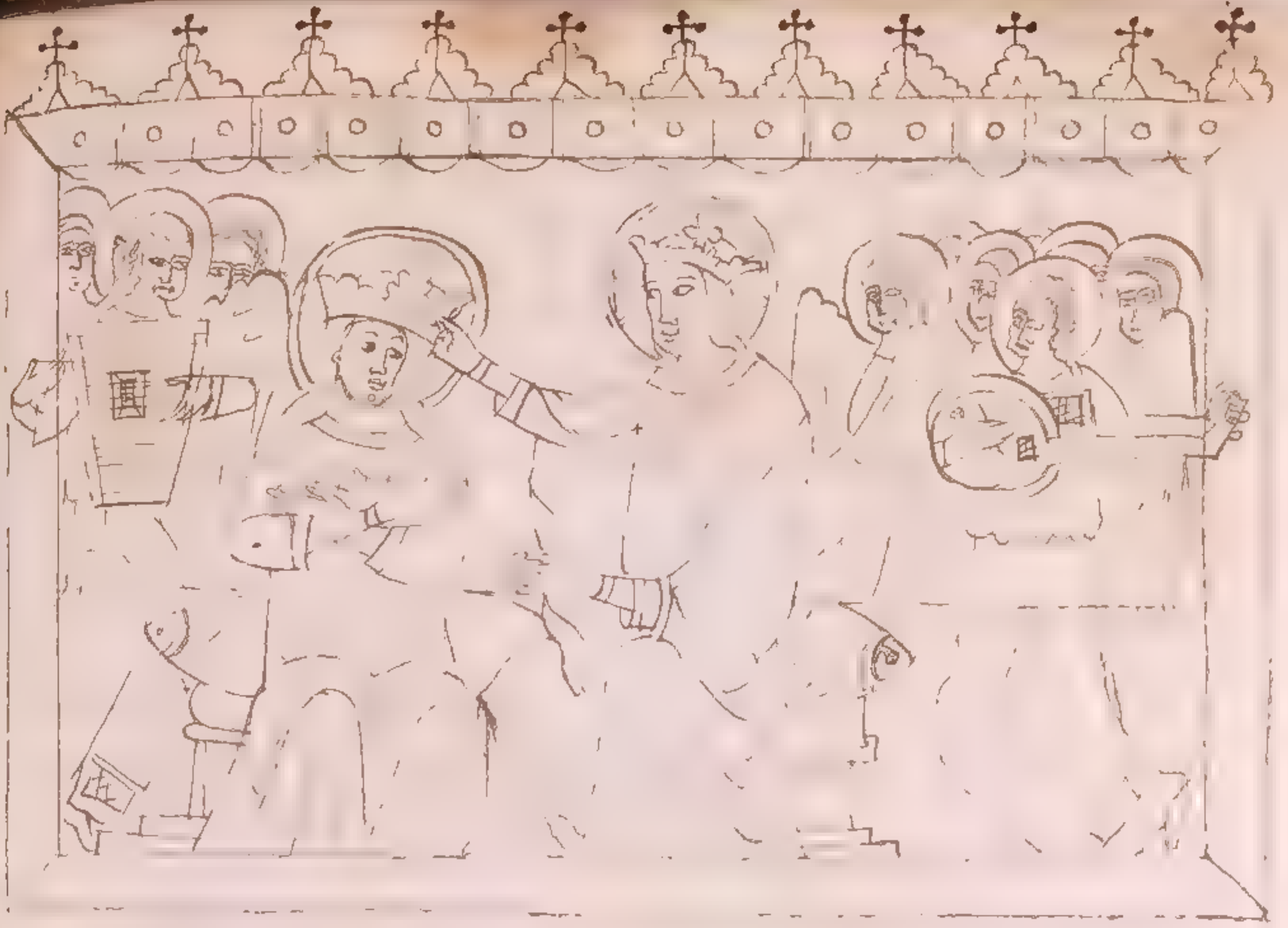

Quasi cedrus exaltata sum in libano. etc. Ecc. 24°.
In Epla hodierna virgo maria dna nra q
arborib; cōpatr̄ et exaltata ut ipe dicit eo quod
q harum arborum pprietates in se hunt et p° dr̄ exaltata
sut ut cedrus. Cedrus Odore suo fugat serpentes et quoque ve
nenosa ita ipa fugavit omēs serpentes infernales et oēs
eorum teptationes in se cōpat mire. ut hic qi mira effica
dedi suavitatem odoris mira .n. valet cōtra vermes tamus
et cōservat a putrefactione. Item (ciprisso) folia valet cōtra lepram
et offuscationem oculorum ita virtutes huius dne .s. humilitas
virginitas et alie valet cōtra lepram pcti et tenebras ignorantie.
et io ipa p Salomonem dicit In me oīs gratia vite et virtutis.

vn̄ sequit. Et q̄i apresus in mōte syon. Jt̄ cypssus e ualde grauis
et solidus et nasus redoler ita ipa fuit grauis et solida p stabi
litatem et patiam et odore bone fame bone gustationis vn̄
in ho. epa h̄ dicit. In plateis sicut Cinamomu et balsam
aromatizans odore dedi. ¶ 3ª arbor cui figurat est palma.
vn̄ dicit q̄i palma exaltata sum in cades. palma n̄ gelu nec
estu, uiriditatem amittit. sic n̄ ipa psecutione ul tēptatoe.
mentis constantia ul corpis virginitatē amisit. seqt et quarta
s. rosa vn̄ dicit et q̄i plantatio rose in ierico. Rosa n. de spina
nascitur et tn̄ caret spinis. quedam sapiens n̄ rosa dat spinas
quāuis sit filia spine ita ipa quāuis esset de nata mra in pctre
n̄ tn̄ mortalit aut uenialit potuit pctre. ps Scificauit
tabernaculum suum altissimus. et rose pp odore albedinem et rubore
pot merito cōparari ¶ 5ª arbor cui silat e oliua vn̄ dicit
q̄i oliua speciosa in campis. oliua n. h̄t radicem amaram.
folia caua et fructificat in hyeme. et sigt mrām quia ipa
habuit et h̄t. radix amara cōpassione. cōcauitas in humilitate
necessitas in hyeme. It olei nā lucis e ministra. It dicit
oliua speciosa in campis. no in ortis qr ad illas q sunt
in ortis no de facili it. s ad illas q sunt in campis oms
ire possunt. Ita mra quorundam scorum fuit est nobis clausa
tamqū in orto. s3 mra virginis oibus est apta. ¶ 6ª arbor cui
cōparatur est platanus vn̄ seq. Et q̄i platanus exaltata sum iux.

i sequentia. flos. d. s. s. c. t. s. nescia.

hec int(er) aquas nascit(ur) (et) e(st) arbor valde frigida. ita virgo gl(ori)osa
frigida fuit (contra) estum (con)cupi(scenti)e avaricie (et) iudicie. Et si quis in
aqua cadit extendit manu(m) ad ramos platani (et) statim
exit ita si tu cadis in p(e)c(catu)m vel in aliquam t(ri)bulatione(m).
extende manu(m) (et) capias p(er) orac(ionem) hanc platanu(m) ip(s)a statim
te iuvabit. un(de) de ea d(icitu)r in p(ro)v(er)biis. manu(m) suam ap(er)uit
inopi (et) palmas suas extendit ad paupe(re)s.

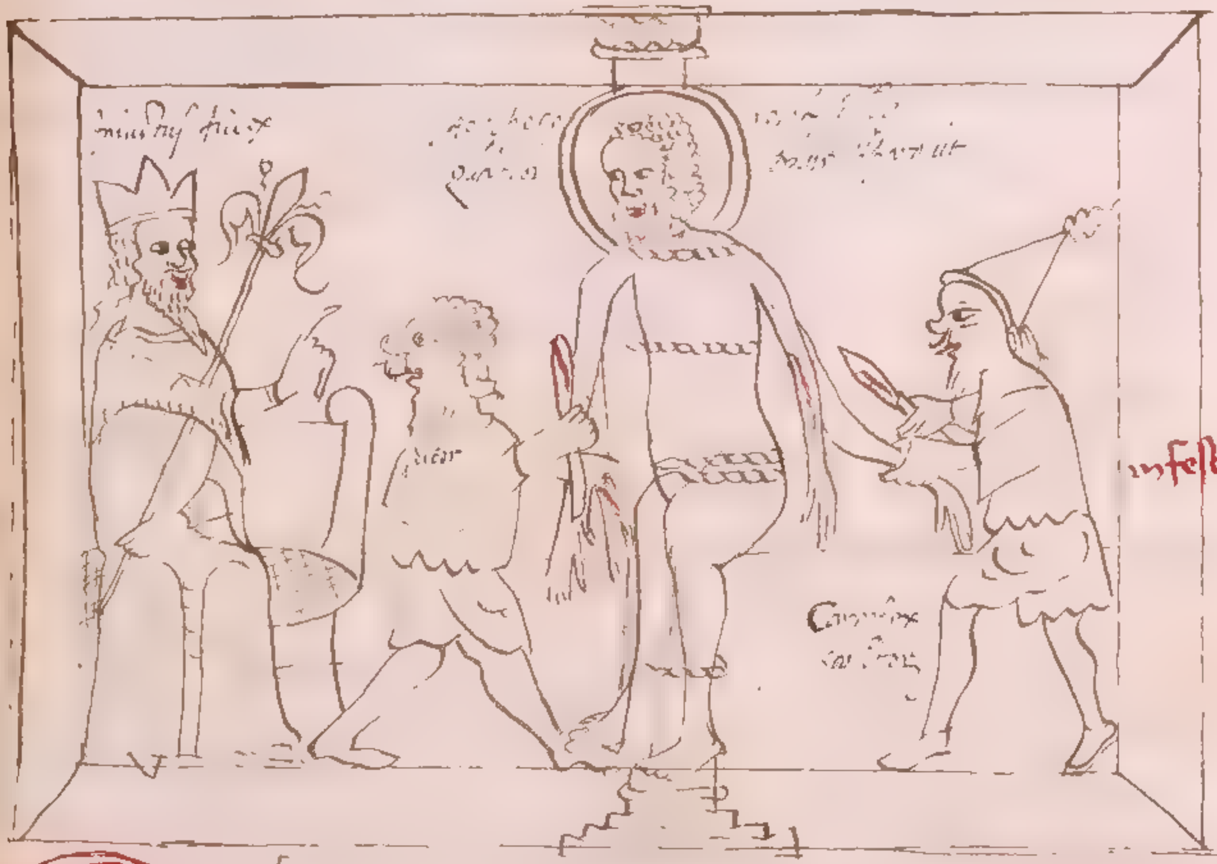

in festo s(an)c(t)i bartolomei

Expoliavi me tunica mea. quo induar s(er)mo d(e) s(an)c(t)o Bartho(lomeo)
illam. Cant(icorum) q(uinto). Ad honore(m) dei (et) co(m)mendatione(m) ap(osto)li s(an)c(t)i
Bartholi ap(osto)li in his v(er)bis duo notant(ur). Et
primo interioris corporis ejectio ibi ex(poliavi) m(e) t(unica) m(ea). 2° virtutu(m)
a(n)i(m)e circu(m)datio ibi q(uo) in(duar) i(llam). Circa p(rimum) sciendu(m) e(st) q(uod) ho(mo) m(en)tis

modo se expoliat . et p° qr vult bn curre. ¶ 2° qr vult ascende:
¶ 3° qr vult pugnar. ¶ 4° qr vult intrare . ¶ 5 qr vult purgre.
natare ¶ Isto p° dico q isti qui currut ad brauiu se expoliat ut citius
currat q licet multi currat, tn un' solus ht. p. q dic apls.
paul Nescitis q hij qui in stadio currut, omes quidem currunt.
sz un' accipit brauiu. s.c.u.c. bn g° dicit in evu° go... sut vocati.
p.u.c. ¶ 2° dico q ho se expoliat qr vult ascende. q difficile
ascendet panis howat'. quibz aut debeas expoliari dicit ps.
et facit interrogationem dillo q assensurus e ad dom idicit sic.
Quis ascendet in motem dni, aut q s. s. i. l. s. ei'. et r'fit. ino
cens manibz. i. q no ofendit pximu ope. et mudo corde. i. co
gitation. mathi. 5. bti mundo corde. qm ipi deum videbt.
qui no accepit i uan aiaz suaz. i. suauit ut accepit puraz
et mudam, i apoc. btus qui custodit. u. s. ic. q m. i. d. p. s. i. n
falssum testhouz. phibuit. un seq. hic. a.b. a.d. et m. a.d.s.o.ic.
¶ 3° qr vult pugnar ut melius possit se defende. quidam sapies
dicit. Nudus cum nudo pugnare debem'. sicut. n. q induens
pugnat cum nudo no ht ubi se teneat et deuicit sic q erit
nudus a pcco no hebit via u ad eu se teneat. Jo. xiiij. benit
ad me pnceps huius mundi. i. dya'. et in me no ht quicq. i
fuerut ulba xpi que quidem oes fidel potit dice qui repiet
nudus et expoliat oibz p pccas et induet opibz bonis. ¶ 4° qz
hoiem expoliat se videlz qr vult intrare et pcipue aliqd arduu

locum. Quia non ut dicit in matheo arta via est que ducit ad vitam. et lata que ad perditionem, et innuit quam expoliat exemplo in naturalibus. Fertur enim quod serpens quando senuit querit angustum lapidem et per eius foramen se trahit et sic expoliat pelle antiqua et tunc renascitur et iuvenis. Ad huius exemplum homo qui veterascit in peccatis exuat se transiens se per foramen angusta lapidis id est vita christi quia lapis dicitur in apostolo petra autem erat christus. psalmus lapidem quem reprobaverunt hedificantes hic factus est in caput anguli. in hymno angulare fundamentum lapis christus missus est. per quod si transieris efficeris iuvenis et renasceretur tibi pellis id est stola immortalitatis quam per patrem tuum adam amisisti et tunc habens nuptialem vestem ad eternum convivium secure intrabis. Cap. quando vult natare, Similiter in aqua natans debet expoliare. aque significant mundi tribulationes et pressure. psalmus Salvum me fac deus quoniam intraverunt aque usque ad animam meam. Qui non est pannis nimium honeratus et cadit in aquam fungitur et cadit in profundum. sed qui nudus, natat ad portum. Sic qui nimium est temporalibus diviciis plenus facilius mergitur in profundum inferni quam qui pauper est spiritu et ceteris natat nudus tenens ad vite eterne portum. Cap. 2o non quo anima expoliato corpore induitur anima enim in mundo induitur et in celo. in mundo ~~in mu~~ tribus induitur virtutibus scilicet caritate que operit multitudinem peccatorum. humilitate que vincit principem demoniorum. et sic de aliis quibus metrum induitur in regno celorum et de ea loquitur psalmus dicens astitit regina id est anima iusti a dextris tuis.

i uestitur de . c . u . ēē . n . ubi induta imortalitatis stola qua
nunq̄ priuabit. ¶ Beatus g(ilicet) Bartholomeus cui hodie festum agi(mus)
expoliatus fuit omnibꝫ uitiis animaꝫ induit uirtutibꝫ cunctis ꝛ nunc
regnat cum xpo sine fine in celis ꝛ pot dicere illud Job Rursus
circundabor pelle mea ꝛ in carne mea uidebo deum meum . in
si amor xpi pelem amisit noua incorruptibileq recuperabit
ꝛ perpetuo in eterno regno sine fine gaudebit ad quod

In malicia sua expelletur impius. ¶ In decolatione sancti Johannis
sperat autem iustus in morte sua. pv. xiiij. baptiste sermo.
¶ In ista auctoritate fit mentio de beato iohanne et herode. de beato
iohanne / ubi dicitur / iustus et de herode cum dicitur impius. ¶ Set quia
ut dicit Lex a[...]. digniora sunt preferenda. et a
dignioribus est incoandum. ideo de beato Johanne prius est
dicendum. licet auctoritas postponatur. ¶ Dicit enim quod
iustus sperat in morte sua. In quibus verbis beatus Johannes a tribus
commendatur. ¶ Primo a vite sanctitate cum dicitur iustus. ¶ Dicitur autem
iustus beatus Johannes multis de causis. ¶ Primo propter sanctificationem in
utero matris sue. luc. j°. Spiritu sancto replebitur ex utero matris sue.
ad Ro. 6. liberati a peccato servi facti estis iustitie. ¶ 2° propter fidei
magnitudinem quam habuit. Jo. j°. vidit Johannes ihesum ad se venientem
et ait ecce agnus dei. q. d. ipse et non ego. ¶ 3° propter sue vite
austeritatem. quam fecit in deserto ut nobis dicitur fuit in eius nativitate.
eccli. xvij°. penitentibus dedit deus viam iustitie. ¶ 4° propter
humilitatis perfectionem. unde dixit / me oportet minui. illum autem
crescere. augustinus. crevit xpc in cruce. minutus est Johannes in capite.
Et cum possit credi xpc / ait non sum ego xpc. veret. n. post
m. m. m. c. n. s. d. s. c. c. eius. humilitas autem est perfecta iustitia.
ut dicit dominus mt. 3°. Sic decet nos implere omnem iustitiam.
i. humilitatem. ¶ 5° propter obediencie promptitudinem. fuit enim obediens
xpo sicut satis patet in vita sua. obediencia enim iustum facit ut dicitur
ad Ro. 5°. Sicut per unius inobedienciam peccatores constituti sunt

multi. ita p uni⁹ obediam iusti cstituuntur multi. q̄ in sluci
orbz. et sicut fuisse manifestat Johs os auri in s̄mon hodierno
dic. n. sic. Johs. Scola uirtutum. magisterium uite. sanctitatis
forma. norma iusticie. uirginitatis speculum. pudicitie titlo.
castitatis ex. penitencie uia. peccatorum uenia. fidei disciplina.
Johs maior hoie. par angelis. legis summa. euuangelii
sanctio. aplorum uox. silentium pphar. lucerna mundi. pre
cursor iudicis. xpi metator. dni testis. toti⁹ medi⁹ trinitatis.
Et hic tantus datur incestui. traditur adultere. addicitur saltatrici. ¶ 2º no. et comendat ab acerbitate sue passionis i. i morte
sua. cui⁹ mortis acerbitas patet in multis. ¶ p qz fuit ab herode
iniquo rege tentus. ¶ 2º ferreis ligaibz uinctus. ¶ 3º in
carcere positus. ¶ 4º. in capite minutus. ¶ 5º. cui⁹ caput
fuit in disco portatus. Saltatrici donatum et p ipam sue matri
presentatum ut dz ora) 6º. ii eui⁹ hº. ¶ 3º comendat a sue mortis premii securitate
qz dr̄. spat. Sperabat n. post illam mortem cseq eternam
uitam. Tobie 2º. filii scorum sum⁹. et uitam illam expectam⁹.
qua deus daturus est fidelibz. de quorum un⁹ fuit btus Johs.
¶ Sa ps ptinet ad herodem ibi in malitia sua expliciunt ipi.
et notantur hic 4º. et pº herodis crudelitas ibi in malitia sua.
i quibz at fuit sua malitia et impietas satis pz et affirmat
Criso in s̄mone hº. dicens. herodes sicari⁹ in ciues. i nobles
latro. i socios supplantator. in domesticos predo. plebis corruptor. occisor filiorum etc. ¶ 2º no. ipius puitas qz explicit. Expulsa
fuit aia de corpe et in abyssum ipo ne uiuente in exilium relegatus et
in conspectu omnibz expirauit

Laudem(us) viros gl(ori)osos (et) parentes n(ost)ros. Ecc(li). 44.
Hodie karissimi e(st) magna sollepnitas. festum
celebrius. (et) iocundu(m) p(re) o(mn)ib(us) atq(ue)
magnu(m). vn(de) canit(ur) hodie in introitu misse.
Gaudeam(us) o(mne)s in d(omi)no (etc). Est (enim) festum s(an)c(t)e
et i(n)diuidue trinitatis. s(cilicet) pat(ri)s (et) filij (et) sp(iritu)s s(an)c(t)i uni(us)
dei omnipotentis creatoris o(mn)i(um) rer(um). s(ed) Rex aliquis facit aliqua(m)
curiam sollepnem (cum) ciuibus. militibus (et) baronib(us) suis / laus itaq(ue)
p(ri)mo (est) asc(ri)bitur. postea Regie demu(m) o(mn)ib(us) suis. Sic sp(irit)ualit(er) volentes
hodie recollere sollepnitate(m) curie celestis / oportet p(ri)mo de deo lau
des p(re)dicare q(uas) ad que laudandu(m) p(ro)pheta o(mne)s creaturas i(n)uitat. s(cilicet) cele
stes (et) t(er)restres. visibiles (et) i(n)visibiles. mortales (et) i(m)mortales.
vn(de) dicit laudat(e) d(omi)n(u)m de celis laudat(e) eu(m) in excelsis (etc). (et) alibi
laudat(e) d(omi)n(u)m o(mne)s gentes. (et) (in) pueros. Laudat(e) p(ue)ri d(omi)n(u)m (etc).
Debem(us) (ergo) eum laudare q(uia) ip(s)e fecit nos (et) no(n) ip(s)i nos. ys(aie). 43(o).
p(o)p(u)l(u)m istum formaui m(ihi). laude(m) mea(m) narrabit. Et cu(m) p(ro)pheta in
uitet o(mne)s bestias ad laudand(um) (et) (et) s(er)pentes. dracones. q(ui) deu(m)
no(n) laudat peior (est) s(er)pentib(us). dracoib(us) (et) i(n)ferno. Laudem(us)
s(e)c(un)do gl(or)iosam virgine(m) mariam. matre(m) d(omi)ni n(ost)ri ihesu xp(ist)i. amica(m)
sp(iritu)s s(an)c(t)i (et) toti(us) trinitatis ancilla(m) i(n)uiolata(m) virgine(m) n(ost)ra(m) adu(o)
cata(m). a qua nullus deuot(us) gr(ati)a priuat(ur). que (in) (con)tanto festo.
no(n) excluditur / ymo ut Regina a dext(r)is filij sedens a cunctis creatis
b(e)n(e)dicit(ur). Qua(m) laudat ecc(lesi)a dicens. Felix nanq(ue) es sacra v(ir)go.
(et) o(mn)i laude digna dignissima. q. e. t. o. e. s. v. x. d. n. Laudemus
t(er)tio ordines angelor(um) q(ui) s(un)t fratres n(ost)ri. nob(is) sua humilitat(e) s(er)uiunt
(et) a malig(ni)s sp(iritib)us nos defendu(n)t. vn(de) dicit B(ernardus). Si a nob(is) se ello
gauerint. ~~impetor(um)~~ impetum malor(um) quis sustinebit. q(ui) d(icit) n(on) ll.

Quia et gaudent de una conversione. Unde dicit. Gaudium est angelis
dei super uno peccatore penitentiam agente. ¶ Laudemus et omnes sanctos quorum
omnium festum est hodie. scilicet patriarchas. prophetas. apostolos. martyres confesso-
res et virgines. continentes et omnes alios. ¶ Dicit auctas pnota
ta. ..audemus viros g. 7. p. n. ¶ Laudari autem solent. formosi.
victoriosi. virtuosi. artificiosi et gloriosi. Laudemus ergo sanctos. formosos
in conscientia. victoriosos in pugna. virtuosos in vita. artificiosos in doc-
trina. et gloriosos in patria. ¶ Laudandi sunt Excellentes patriarche. Abra-
ham ysaac et Jacob. qui fuerunt viri Religiosi in vita sua patres prophetarum.
quorum impii posteritas non cessavit. quo ad usque Christus. ex quorum corpore
communi per uterum intacte virginis in mundo coruscando apparuit et
principatum totius orbis atque monarchiam capiendo retinuit. ¶ Hos sequitur
ellectio prophetarum. sicut. ysaias. Jeremias. Ezechiel. abacuch. Amos.
Naum. Johel. micheas. abdias. Zacharias et multi alii. Cum
istis locutus est deus. et ostendit eis secreta sua. ut ea que ventura erant
qui presentia sancti spiritus gratia illuminati. agnoscere atque annuntiare po-
tuissent. De istis et multi amore dei interfecti fuerunt. Unde ysaias
fuit sectus. Jeremias lapidatus. Ezechiel tractus et excerebratus.
Amos vecte ferreo per tympora transforatus. In hac tam preclara
visione Johannes baptista qui eodem angelo quo Christus. denuntiante conceptus est.
qui primus baptismum penitentiam predicavit. Christum digito demonstravit. et quo
inter natos mulierum maior nullus surrexit. ¶ Laudemus gloriosos apostolos
Christi testes et nuntios quos Christus elegit et de mundo vocavit. quorum sonus
in omnem terram exivit. Istis dixit Ego mitto vos sicut oves in
medio luporum etc. Istis dixit Ego sum vitis vera. vos palmites
istis omnia quecumque novit a patre eis revelavit. hos tempore passionis
se magis dilexit. dicens. Si ergo me queritis sinite hos abire.
De istis cantat ecclesia. Isti sunt qui viventes in carne plantaverunt

ecclesiam sanguine suo. ¶ Laudem⁹ gloriosos martyres quibus
xpc dixit. Nolite timere eos q occidunt corpus aiaȝ aut no
possunt occidere. et alibi vri capilli capitis omnes numerati sunt.
isti diversas penas p xpi noie sustinuerunt. Quorum prothomartir
fuit Stephan⁹ lapidat⁹. aliq fuerunt excoriati. ut btus Bartholomeus
aliq fuerunt tracte corrigie p spinale. aliq sagittati ut btus ypolitus
aliq in mare summersi. ut btus pathlon. ferus tracti. ut btus
vitus tracti p cardines ut btus ypolit⁹. assati ut btus Laurenti⁹
f plubo ferudo p ora aflicti ut btus Cyriac⁹ sci Stephi g man⁹
Infiniti decapitati ut btus Sixtus. hermacora q fortunatus.
et de hijs dr ad hebr xj⁹. Lapidati sunt. secti sunt. temptati sunt
i occisioni gladij mortui sunt etc. et sequitur fortes facti sunt in bello.
¶ Laudem⁹ et gloriosos confessores q p⁹ iiij⁹ pncipales doctores ecce
s. Gregor. Aug. Jeronimu. q ambrosiu. isti ecclesiaȝ dei tanq stelle
celum illuminaverunt. De istis xpc dixit vos estis lux mundi.
Et sic luceat Lux vra cora hoibus ut v. b. o. v. etc. ysidorus.
Tam vita q doctrina clare debz ecclie doctor. ¶ Laudem⁹ et gloriosos
q confessores q lubos carnis p castitatem pregerunt q multis
miraculis claruerunt ut btus nicholaus q deus innumis decoravit
miraculis. Isti sunt illi de quibz xpc dix. Bti sunt servi illi quos
cu venerit dns invenerit vigilantes/ q rigore abstinentie et vigilijs
oroibz semp vacantes sua corpa domuerunt. ¶ Laudem⁹ gloriosas
virgines/ que magnu de se pudicitie exemplum dederunt ex. q omem
amore terrenum a se excluserunt et p multa supplicia tyrannos res-
stentes/ velut prudentes btitudinis Januam intraverunt. mathi. 25.
Que parate erant intraverunt cu eo ad nuptias. Laudem⁹ g⁹ omnes
omnes scos gloriosos i vita eterna civitate celesti Jrlm. pp Gloriosa dca sunt etc. petens
nos q nos suis moribus exemplis q vita. genuerunt sic dicebat apls. filioli
mei quos iterum parturio etc.

Omnium sanctorum festivitas. In festo omnium sanctorum
Omnium sanctorum festivitas propter quatuor de causis instituta fuisse
videtur. Primo propter cuiusdam templi dedicati-
onem. Secundo propter omissorum supplectionem.
Tertio propter negligentiarum expiationem. Quarto propter
faciliorem orationum nostrarum impetrationem.
Primo ergo institutum est propter cuiusdam templi dedicationem.
Romani namque cum universo orbi dominarentur quoddam templum
maximum construxerunt in cuius medio suum ydolum colloca-
ntes omnium provinciarum simulacra per circuitum statuerunt
respicientia versus vultus ydolum Romanorum. Et si aliqua
aut aliqua provincia rebellaret, statim ut aiunt arte dyabolica
illius provincie symulacrum ydolo Romanorum posteriora volve-
bat, tamquam innuens quod ab eius dominio recessisset. Concitati igitur
Romani ad illam provinciam copiosum exercitum destinabant
et ipsam suo dominio subiugabant. Verum non sufficit Romanis
quod omnium provinciarum simulacra in urbe sua haberent, quin potius
fere singulis dyis singula templa construxerunt, tamquam qui victoriarum
civitatum victores et deos effecissent. Sed quia omnia ydola
ibi templa habere non poterant, ad maiorem sue vesanie
ostentationem unum templum ceteris mirabilius et sublimius
in honorem deorum omnium erexerunt et Pantheon quod sonat toti
dii vocaverunt a pan quod est totum et theos deus. Tempore
igitur Foce Imperatoris cum iam dudum Roma fidem dominicam rece-
pisset Bonifatius papa iiii a magno Gregorio circa annos domini

·C·ƺ·L· predictum templum a Foca cesare impetrauit et omnium
ydolorum eliminata spurcitia, ipsum iiii· ydus may· in honorem beate marie
et omnium martyrum consecrauit. et ad locum sancte marie ad martyres
appellauit. Qui locus nunc sancta maria rotunda uocatur. Nondum
enim confessorum sollempnia ab ecclesia agebantur. ¶ Sed quia ad hoc
festum multitudo maxima confluebat et defectu uictualium
celebritatioi uacare non poterat. Ideo quidam papa· Gregorius· hoc festum
in kallendis nouembris quando maior uictualium copia esse uidetur.
messibus et uindemiis celebratis fieri instituit ac per uniuersum
mundum hunc diem in honorem omnium sanctorum celebrari sollemp
niter ordinauit. Et sic templum quod erat fabricatum omnibus ydolis
nunc dedicatum est omnibus sanctis· et ubi multitudo colebatur
ydolorum· ibi multitudo laudatur sanctorum. ¶ Secundo instituta est
hec sollempnitas pro omissorum suppletionem· Nos enim multos sanctos
omittimus de quibus nullam festiuitatem siue memoriam facimus
quia impossibile esset omnium festorum festa agere· pro sanctorum multiplicitate.
qui infiniti sunt. Et ut dicit Jeronimus in quadam epistola que suo ka
lendario ponitur nullus dies est excepto die kallendarum Januarii
qui non ultra quinque milia martirum numero reperiri possit ascriptus. etc.
¶ Quare autem institutum sit festum omnium sanctorum· magister Guillelmus
altisiodorensis in summa de officio ponit ·iii· rationes. ¶ Prima est pro honore
diuine maiestatis. quia cum sanctos honoramus et deum predicando
de eis colimus et laudamus et illum specialiter honoramus qui eos sanctificauit.
¶ Secunda est pro auxilium nostre infirmitatis. quia per nos salutem habere non possumus.
ideo sanctorum intercessionibus indigemus· a quibus ut adiuuari mereamur.
merito ipsos honorare debemus. ¶ Tertia pro augmentum nostre securitatis.
ut scilicet pro sanctorum gloriam que nobis in eorum festiuitatibus proponitur. nostra spes

et securitas augmentatur. Si enim homines mortales nos similes p-
tant/ ita per sua merita sublimari/ constat quod nos similiter potius. ¶ 4. e. pp
ex nostre amonitionis. quia eorum festivitates agendo dimissis temporalibus,
eorum exemplo/ ad patriam uite gradiamur ¶ 4. est pp debitum mutue
uicissitudinis. sancti enim in celo festum de nobis faciunt quia dicitur quod
Gaudium est angelis et sanctis dei etc. Ideo iustum est ut sicut
ipsi de nobis festant/ sic et nos de ipsis. ¶ 5. est procuratio nostri honoris
cum enim sanctos honoramus nos nostrum honorem procuramus. quia si honoramus
fratres nostros/ honoramus nos ipsos. Caritas namque facit omnia esse communia.
¶ 3º Institutum est hoc festum pp negligentiarum expiationem in
infitorum sanctorum festa que cellebrantur ab ecclesia. male a nobis custo-
diuntur uel laborando. uel de nostro officio non uacando uel alia in-
honesta faciendo. quia male cellebrat sabbatum qui ab operibus
malis non uacat. ¶ Institutum 4 est pp facilliorem omnium nostrarum
impetrationem ut sicut omnes sanctos uniuersaliter hac die honoramus.
sic omnes ipsi simul pro nobis intercedat ut facilius impetremus.

¶ In festo sancti iusti pro defunctis.

Hac memoriam mortui et consolare illum Sapientie 42.
¶ Sicut heri sancta mater ecclesia fecit commune festum
de omnibus sanctis/ et multis de causis. prout uobis heri de-
claratum fuit. ita hodie pro defunctis iussit facere
memoriam/ scilicet ut illi qui nequeunt amicorum spalium subsidiis
liberari ualeant ecclesie et fidelium orationibus adiuuari. ¶ Videmus quod
in carceribus sunt capti multi. scilicet pauperes et diuites/ habentes amicos.
et non habentes. Diuites et habentes de suo, iuuant se ipsos. et si habent
amicos eis succurrunt. pauperes uero nichil habentes iuuantur solum de ele-
mosina communi. et iuuant. ¶ Sic spiritualiter loquendo. Carcerem sunt

Judicas est duplex .s. Inferni et purgatorius. Et sicut in mundo
diversi sunt carceres. aliqui in quibus ponuntur homicide. et latro
nes et illi qui filii sunt occidendi. aliqui carceres sunt in quibus
ponuntur debitores. et ita carceres .x. diversi sunt. Est purgatorium
et est Infernus. Est et Limbus qui dicitur Insula dei. in qua baptizati
mittuntur .s. pueri non baptizati. In carcere vero inferni nulla est
redemptio. quia tales finaliter sunt digni morte. In purgatorio
carcere debitorum potest esse redemptio. quia si homo habet de suo .s. bona
facta in presenti vita quam vix dicitur Johannis / sequuntur illos possunt se iu
vare et hoc docet nos Eccl 24. memento creatoris tui in diebus
iuventutis tue. antequam veniat tempus afflictionis tue. ¶ 2 adiu
vatur mortui per parentes seu amicos mittentes eis subsidia
et que sunt illa, ecce que dicit beatus Gregorius. Dicit .n. quod .iiij. sunt
que iuvant hominem post mortem .s. oblationes sacerdotum. Orationes
iustorum. elemosine carorum. et ieiunia propinquorum. Et ideo dicit multum exspec
tant parentes ut benefaciant eis. et possunt dicere illud Job / mi
seremini mei. miseremini saltem vos amici mei. quia manus domini tetigit
me .i. potentia iudicii sui. Si enim pro filiis quam plurima acqui
sissem. divinos honorassem et multis obsequia multa fecissem.
et casu insperato accidit mihi in regis carcere cruciari. Si dile
xistis me viventem. et vidissetis me in carcere et tormentis
positum / et venissetis. nunc quia sum in tantis penis positus. cur
non iuvatis. quia sicut dicit beatus Augustinus. Idem est ignis qui aurum
purgat / et paleas cremat. quia dicit sic ardet ignis purgatorii et
urit sicut ignis inferni / sed quia in purgatorio est spes liberandi.
et in Inferno nulla est redemptio. ¶ Et nota quod sex sunt que
debent movere homines. ad subveniendum illis qui sunt in purgatorio.

Primo grauitas ignis cruciantis eos. ¶ 2° magnitudo paupertatis. Na hic ho potest subuenire paupertati sue. aut laborare acquirendo vnde uiuat. uel mutuo accipiendo. sed in futuro non est opus laborandi. sed potius laborum mercedem recipiendi. ¶ 3° raritudo petitionis. quia nequnt a nobis petere et hac de causa fit mutus et punit. ¶ 4° priuatio missionis. quia non habent qui pro eis querat. et statu eorum nuntient. ¶ 5 errorum recepto ab ipsis. Valde enim ingratus uidetur pendere suis qui vix semel in anno eorum memor existit. cum tempore ipsi eum x. xx. uel xxx. anos nutrierint. ¶ 6. ipsorum liberatorum intercessio salutionis. quia cum sunt liberati intercedunt pro nobis et tunc plus ualet una illorum oratio quam hic. C. de nris. ¶ 3° mouent ecclesiam helyonis . . . . et ob hoc ordinata est hec dies ut habeant partem omnium que fiunt hodie. et io in missa non dicitur nisi eius oratio fit s. Fidelium deus omnium conditor etc.

¶ In festo sanctorum omnium

Qui sunt isti qui ut nubes uolant et quasi columbe ad fenestras suas. ysaie. lx°. ¶ Profectus apostolorum uolatui nubium et columbarum merito comparatur. quia tota uita eorum fuit in duobus. scilicet predicatione et contemplatione. Quasi ergo nubes per mundum uolaverunt. ymbre predicationis corda populi fecundando. et quasi columbe ad fenestras. celestes . . . suas. celestia contemplando. Nubes ergo fuerunt quia alti et suspensi per contemplationem. Vnde dicebat apostolus paulus in persona contemplatiuorum. Nostra conuersatio est in celis. Leues per paupertatem mathei xviiii°. Ecce reliquimus omnia. et secuti sumus te. Item nubes a mari . . . auriunt quod super terram effundunt. sic ipsi repleti spiritu sancto ceperunt loqui prout spiritus dabat eloqui illis. Actus. ii°. Ipsi ergo quod gratie

7 uirtutis a mari .s. a s(an)c(t)a t(r)initat(e) que e(st) mare i(n)desficie(n)s. sent
erunt. sup(er) t(er)ram. i. sup(er) ho(m)i(n)es t(er)renos p(re)dicando fuderunt. Eccl(esiasti)c(i) xi.
Si reple(te) fuerit nubes .i. ap(osto)li. ymbre(m) sup(er) t(er)ram effundet.
It(em) nubes a uento ducitur (et) circumferuntur. sic ip(s)i a
sp(irit)u sancto. act(us) viii. sp(iritu)s d(omi)ni rapuit phylippu(m). Job. nu(m)q(ui)d
nosti semitas nubiu(m). vn(de) Thoam ad Indos. petru(m) Romam
(et) sic de al(iis). It(em) nubes feruorem solis mitigat. sic ip(s)i inter
cedendo p(ro) nob(is) ultionem solis et(er)ni debita peccatorib(us) miti
gant. Colube dicunt(ur) p(ro)p(ter) simplicitatem. vn(de) x(ristu)s dix(it) eis estote
simplices .i. puri sicut colube. p(ro)prietate colube (et) nubis
si uis ultius dice(re) require inferi(us) in festo pent(ecostes) : — — Fi(nis)

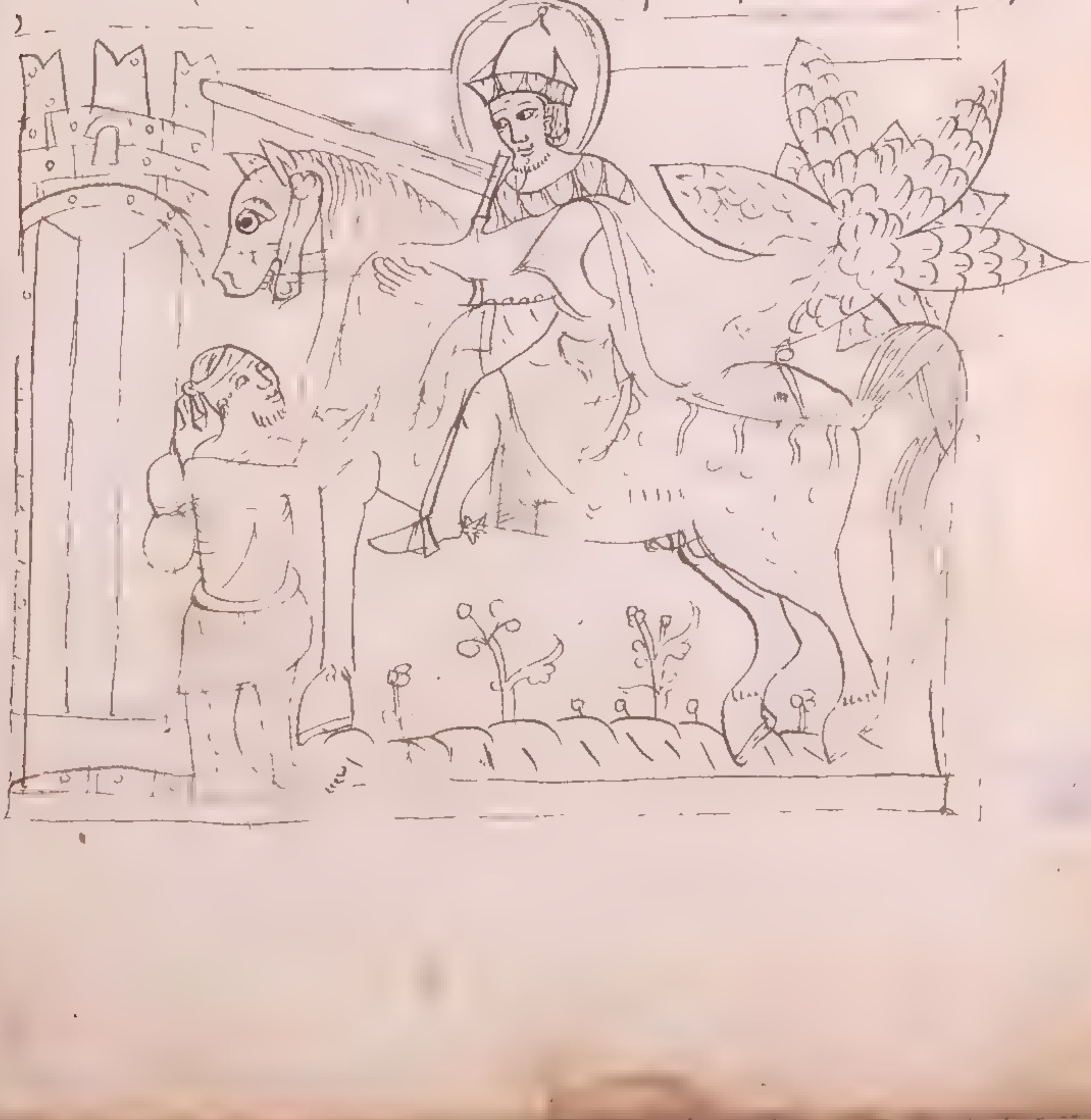

Cum videris nudum operi eum. In festo sci martini

et carnem tuam ne despexeris. ys. lxviij. Hec opere btus martinus impleuit. qui non de superfluo sed de necessario de pallio nudum vestiuit. Et tu homo putas ne hec solum bto martino esse preceptum. ymo etiam sicut ei ita et tibi dicit. cum videris nudum operi eum. Vide ergo nudum te ipsum. nudum proximum. nudum xpm. Nuditas tua ad humilitatem. nuditas proximi ad compassionem. nuditas xpi ad deuotionem te moueat. De nuditate propria dicit Job. 1o. Nudus egressus sum de utero matris mee. et nudus reuertar illuc. Mater est terra que omnes genuit. De nuditate proximi dicitur Thobie 4o. De uestimentis tuis nudos tege. Aug. Tolle nuditatem. cui prestas vestem. Quod est contra illos qui vestiunt non nudos. non egentes. sed uestibus habundantes. lenones vel meretrices. Grego. Da indigentia / non saltanti. ut cum vestibus tuis / animam perdas illi. Considera illud quod xps in die iudicii dicet. Nudus fui et non cooperuistis me. Et dicit Aug. Opi frigore morientes. si non operuisti occidisti. supple si potuisti. De nuditate vero xpi. dicit Bernardus. Vide pauperem et nudum xpm. sine hospitio. iacentem inter bouem et asinum in presepio. involutum vili panniculo. fugientem in egiptum. sedentem nudum in patibulo. Hec omnia considerauit btus martinus ut patet in legenda.

Invocavi et venit in me sps sapie. et posui illam regnis
et sedibus. et divitias nichil esse dixi in comparatione ipius. Sap. VII.
In ubis ppositis bta cathrina quadrupliciter comendatur.
et pmo a devota oroe. ibi. Invocavi. supple deum. 2° a sapie
claritate. i. et venit in me sps sap. 3° ab ipius sape cognitione. i.
et posui illam r. et s. 4° a divitiarum contemptione. i. et d. n. e. d.
in c. ipius. De pmo dicit. in p°. Boeti. Invocandum est
rerum omnium conditorem quo pretermisso nullum rite fundatur exordium.
In oibz donis et gratijs quas volumus debemus a deo petere. et in
oibz tribulationibz nris eum invocare. qui dicit nob p Jer. Clama
ad me et ego exaudiam te et ondam tibi grandia et firma que nescis.
grandia et firma sunt bona celestia. bona vero huius mundi sunt pua
et caduca. 2° comendat a s. c. ipa namq erat sapiens qr libalibz
erudita. sz ipa studuit acquirere sapiam dei que omnes alias scias hic
cui ptit. i multis modis. s. antiquitate. Eccl. xxiiij. Ego ex ore
altissimi prodij primogenita ante omnem creaturam. 2° dignitate. qr a spu sco
inspirata. ij. pet. ij. Non voluntate huana allata est prophetia. sz spu sco
inspirati locuti sunt dei homines. ipa enim est regina. et alie scie tanq
pedisseque eius famulantur. 3° utilitate. qr docet habere vitam
eternam. Jo. ulto. hec aut scripta sunt ut credatis. quia ihc est filius
dei. et ut credentes vitam habeatis in noie eius. 4° in ppetuitate
xxiiij. Celum et terra transibunt / Vba aut mea non pteribunt. 3°
comendatur ab ipius cognitione. cum dicit. posui eam r. et s. quidam
enim sunt qui recipiunt bona et non cognoscunt. et sic mito eu pdunt
unde magna prudentia est in acquirendo bona. sz maior in conservando.
ps. Bonum michi lex oris tui sup milia auri et argenti. De 4°
dicit sapiens Cor. despicere divitias si uis uo esse bnus. et in ps.
Divitie si affluant nolite cor apponere :

ichi at absit gliari. Sermo in festo sci andree ap
nisi in cruce dni mi ihu xpi. p que m mund
crucifixus est ego mudo. paulus ad Galath
Hoies huius mundi solent multiplicat gliari. s
nata ple. sicut de Johe bapta legit q audiere
biani et cognati ei congratulabant ei. Quidam
inuentione. et in hostium deiectoe. s; aplus / omem gliaz et popaz
scti uilipendens. solam crucis gliaz. i. dni passionem amplectit
p qua thaur paradisi inuenitur et hostes infernales p ipaz long
effugant. Et licet btus paulus hec uba dicet q cu xpo era
affu. i. desidio crucifixus. Btus andreas ueri dice potuit
q cum xpo fuit affu crucifix. parit et effcu. affu qz longo tpe
desidauit. Effcu qz in ligno crucis passus fuit. secut fuit pre
cepta magri sui dicentis. Siqs uult uenire post me abneget
se metipm et tollat cruce suaz et sequat me. Sz possz quis dice
no possum crucifigi / quo g faciaz et xpm quo sequaz. Rso. q
p crucem hic intelligit pnia / qua ho debet affligere carnem
suam. ieiunado. orando et alia que affligut carnem et aiam
ipinguant faciendo. Utruqz tn fecit btus andreas. qz et carne
afflixit et deu secut fuit in cruce et ad ostendendu q liben
p xpo mouebat / ut leg in legenda. appiquas ad cruce se exp
liauit et uestimenta crucifixoribz tradidit. Vocat ad una uocem
xpm dicetem o et frat uenite pt me / stati est secut. et nos q
tiens uocam. p predicatores et seq contempnim. Jpe uocat e
de mari et exiuit. Nos at no osidam picla maris i quo sum. qz
de eo exire nolum. mare ei sigt huc mundum. ps. hoc mare
magnu et spatiosum manibz. illic reptilia. i. demonia quorz n est
nus. Mare naqz est amarz. pfundum. et inundacoibz plenum.

Sic mundus est amarus per dolorem. infirmitatem. tristitiam. et anxietatem.
Boetius in 2° de consolacione. Quam multis amaritudinibus humane felicitatis
dulcedo respersa est. ¶ 2° est profundus. i. periculosus a fundo. quia in eo latet
fundum. i. mors que unicuique est ignota. s. eius hora. Augustinus. Nil
certius morte. et nil incertius hora mortis. ¶ 3° sunt undationes
que modo ascendunt. modo descendunt. et sic in mundo. undationes
i. ipsa mundi. modo hominem reddunt altum per iuventutem. pulcritudinem
et divitias. modo deprimunt per senectutem. turpitudinem et inopiam
et usque in sepulcrum humiliat. ut cogatur cum Job dicere. Solum michi superest
Sepulcrum. ¶ 4° in mari est consuetudo quod magni pisces comedunt
parvos. Et sic in mundo divites et magnates. depredantur
iustos et pauperes. ps. Considerat peccator iustum et querit mortificare
eum. Dominus autem custodit eum etc.

Sicut oliva fructifera in domo dei. ps. In festo beati [Nicholai]
¶ In hiis verbis beatus Nicholaus commendatur fidelis confessor
multipliciter in operibus misericordie. et ideo simillatur olive que
significat misericordiam. ¶ Oliva enim est habet radicem amaram.
folia viva et perpetua. et fructificat in hyeme. et significat opus misericordie per quod
ordinamur ad proximum. nam primo opus misericordie exhibendum est ex compassione
et significatur radice amara. Job. xxx. Flebam quondam super eum qui afflictus
erat. et compatiebatur anima mea pauperi. Gregorius. Plus est compati quam dare
quod re. quia qui compatitur se ipsum dat. ¶ 2° debet fieri helemosina cum humilitate
i. sine superbia quod figuratur in folio olive cavo. humilitas enim est cavata
ut vas. superbia non ut mons ellevatur. debet etiam esse abscondita. quia
in cavo absconditur et in monte ostenditur. De hiis duobus dicitur in Ewangelio.
De humilitate. Nesciat sinistra tua etc. De superbia. Non potest civitas
abscondi supra montem posita. ¶ Item helemosina debet fieri perpetue. s. per totam
vitam hominis. et hoc demonstrat oliva que perpetue stat viridis. ¶ It

In festo [sancti] Nicholai

Oliua fructificat in hieme. per hoc ostenditur quod helya et opus miseri-
cordie debet fieri tempore karistie. quia tunc magis est deo accepta. Sed
quidam tempore karistie abscondunt bladum ut carius vendant.
tales sunt maledicti. proverbiorum xi. Qui abscondit frumentum maledi-
cetur in populo. Est oliua signum pacis. quod significatum est Gen. viii.
ubi legitur quod cessante diluvio Noe misit columbam que reportauit in
archam ramum virentis oliue. Sed nichil est aliud quam ut pacificet
peccatores deo per opus misericordie. et hoc est quod in iudicio dicet Esuriui etc.
ps. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem in die mala
liberabit eum dominus.

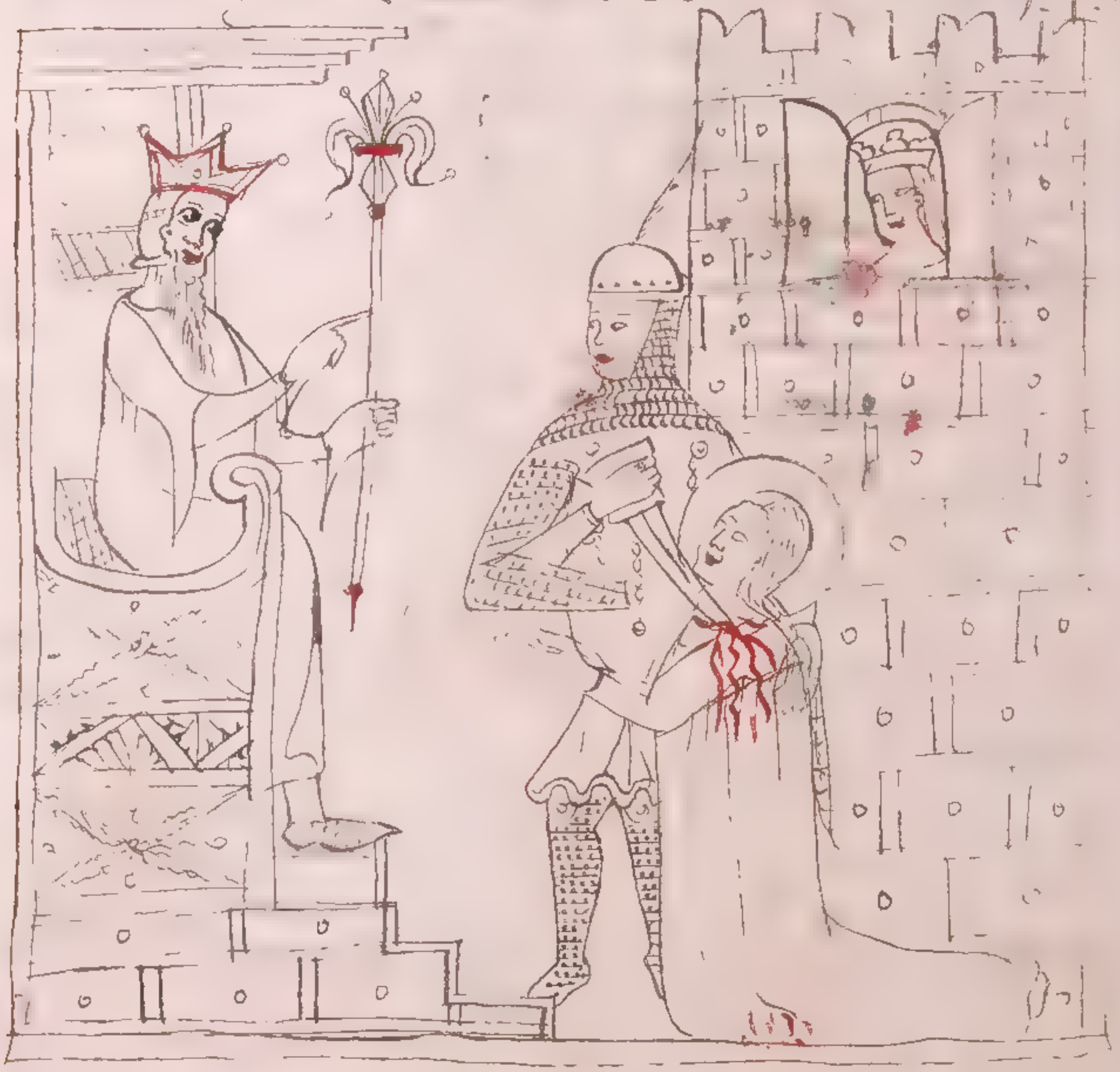

Tota pulcra es amica Sermo in festo sancte Lucie :
mea. et macula non est in te. Canticorum iiij. In hiis
verbis beata Lucia tripliciter commendatur. et primo
a virtutum multitudine. ibi tota pulcra es. secundo a
divini amoris familiaritate. ibi amica mea.
3° commendatur a spiritualis turpitudinis amotione.
cum concludit. Et macula non est in te. De primo
dicitur quod ipsa commendat a multitudine virtutum ratio dicitur tota pulcra. sed in
anima et corpore quia nec animam corrupit / nec eius corpus ~~corrupit~~. sed virgo prudens ^ violatum fuit
prima ~~fuit~~ Sicut enim quedam sunt que corpus ornant. ut albedo. rubedo et huius
sit ita et animam. castitas enim ad modum albedinis decorat animam id est castitas
seu virginitas fundamentum aliarum virtutum videmus enim quod pictores
volentes aliquod opus pingere. prius dealbant quia in albo omnes colores
melius discernuntur. sic proposita virginitate postea omnes alie virtutes
melius apponuntur. color rubeus significat caritatem. niger humilitatem.
viridis perseverantiam. Unde anima que taliter est depicta / dicitur tota pulcra.
Alique enim sunt virgines in hoc mundo que dicuntur medie pulcre. quia
sola virginitatem custodiunt et alia multa vitia obtinent. iste tales
pro deo non placent. unde si quis haberet sponsam que esset pulcra et viciosa
non eam diligeret. 2°. color est humilitas coniungit quod superbia ingratis.
pulcritudo igitur anime que non durabit ideo placet quia virtutibus acquiritur est
adipiscenda. sed pulcritudo corporis que est marcessibilis est fugienda.
est enim pulcritudo corporis sicut pomum malum quod exterius videtur pulcrum
et interius vero corrosum est putridum. Sic est caro nostra que exterius
videtur pulcra. et interius est turpissima. quia de limo terre formata. Bernardus
Cur caro letatur. quia vermibus esca paratur. Psalmus. Ego sum vermis et non
homo opprobrium hominum et abiectio plebis. Secundo beata Lucia dicitur amica. quia
amicorum est idem velle et idem nolle ipsa vero que deo placuit fecit. et
peccata que deo displicent fugit. Johannis xvj°. Vos amici mei estis si feceritis que precipio.
3° commendatur a peccati amotione cum dicitur. et macula non est in te. peccatum enim
est quedam macula que animam denigrat. sed penitentia cum lacrimis est quoddam
lixivium quod eam lavat. melius est enim non peccare. quam post peccatum animam lacrimis et penitentia
dealbare. Salomon. Beatus vir qui inventus est sine macula etc. :

Sermo in natiuitate dñi nri ihū xpi :-

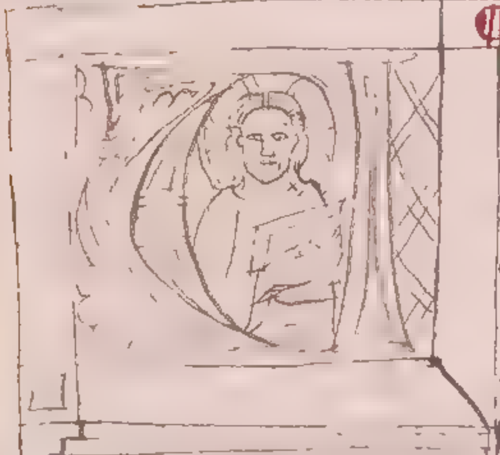

erbum caro fcm est. et hitauit in nob.
Johis. j. Sicut dicit btus Augs. Nos
diximus uerba cum loquemur. nuqd tale ubu
(deum)
erat aput ubum. nonne ea que diximus sonu
erunt. atqz transsierunt. Sz debetis scire q
ista dictio ubum het mltas significationes
sicut dicit quidam poeta. Est xps ubum. ipsius
ubum pas ois c una. Sermoqz sectus. deceptio siue figura. Fit hodie
festum natiuitatis filij dei. Est eni tplex xpi natiuitas. s. etna videlz
ex patre. tpralis ex matre. spual in mente. Ad q respondendum
hodie. iij. misse in ecclia cellebrant. Ja. in nocte. 2a. in aurora. 3a.
in plena luce. Ja que in nocte cantatur. significat occultissimaz
xpi natiuitatem. quia genitus est ex patre ab etno. Mich. 5. Egressio
eius ab initio a diebz eternitatis et ista natiuitas est inuestigabilis. ysa.
liij. Generationem eius quis enarrabit. q. d. nullus. Vn in initiu
misse canit. Dns dixit ad me filius meus es tu. ego hodie genui te. et

¶ 2. in aurora que modicum hns lucis. sigt spualem natitatem q
nascitur in mente iustificati. nocte peccor exterminans. et diē grē
introducens. Vn cantat in missa Lux fulgebit hodie. ¶ 3ª que ca
tatur in die significat maifestam xpi natitatem. qua nat est
nob ex matre. qr cuctis uisibilis in suba nre carnis apparuit. Vn
i introitu misse cantat puer nat est nobis. i. ad nram utilitate.
¶ Temporale xi natitatem alij euuliste s. Lucas et mathes satis clare
i suis euuliys ostendut. s; natitatem xpi etnaz qua pat se inp maet
equal. Johs Euulista q singlaris puilio munt castitatis enat. Neqꝫ
eni frustra in cena supra pctus dni ihu recubuisse phibet ut dic. GG.
Vz p hec typice docet qr. celestis austum sapie cetis excelentius
d sacratissimo eidem pectoris fonte potauat. Vn et merito in figa. iiij. aialiu
aqlam celsius uolat cunctis aiantibz. clari sol radys infigere
queuit obtutus. Ceteri euuliste qr in tra ambulat cum dno. q
tpralem ei gnationem pauit et tpralia fca sufficienter exponētes
pauca de diuitate dixerunt. hic uo qr ad celu uolat cu dno qui
p pauca d tpralibz ei actis edissens. etnam diuitatis ei potentiā
p qua omia facta sunt subli mente uolado et limpidius spectando
cognouit. ac nob cognoscenda ~~tradidit~~ / scribedo tradidit dicens.
In pncipio erat ubum. ¶ Illy eū int hoies eum subito apparuisse co
memorant. Ille ipm aput deum fuisse declarat dicens. Et deus ubi
erat aput deu et deus erat ubum. ¶ Illy hoiem eum aput hoies
tpraliter. quersatu. Ille deum aput deum in pricipio manentem
ostendit dicens. hec. s. ubum. erat in pncipio apud deum. Vn dr
Qualis pat talis fili. et Equalis pat. f. diuitatez. et etnus pat etnus
fili. etc. ¶ Alij mirabilia que in huanitate gessit phibent. ille
qr omem caturam uisiblem p ipm deus pat fecat docens dicens.
Omia p ipm fca sunt et sine ipo factum e nichil. Si eni nichil
caturaꝝ sine ipo factum est. patet pfecto qr ipe creata no est
s; cator p que ois catura facta est. Sine ipo factu est nichil

.i. pctm. Aug. Pctm quidem no p ipm fcm est. Vnd dicit d eo
petr. Qui pctm no fecit nec inuent est dolus in ore ei. Ipe
xps dicebat Judeis. Quis ex uob arguet me d pcto. qi dicat nlls.
manifestum e q pctm nich est. 7 nich sunt hoies cum pcant.
sequit. Quod fcm est in ipo uita erat 7 uita erat lux hoium.
hic ondit Euuglista q an q deus earet eaturas ipe disposuerat
eas ad uita utilitatem 7 hoiu substentatoem 7 qualr debebat
esse fca 7 disposita ia an in sua sapia fulgebat. Ex heris in car
pentario qui an q scindat lignu d silua retinet iam in corde
suo qual 7 quata 7 ad quid sit util arca. ul uas d hoc factura. seqt.
Et lux in tenebris lucet 7 tenebre ea non coprehendert. Sicut
eni qui patiunt in oculis solis claritatem nequnt intueri sic
illi quor oculi cecitats tpalium detinent, no cognoscunt luce
x. graz ei. ymo uelud talpe sub tra latitant q et ad sole ducti
moriunt. Vn dicit idem Johs alibi. Qr lux uenit in mundu.
7 dillexunt magis tebras hoies q lucem. Justi at egdiunt
d tenebris ad lucem 7 oclos mentis ad dnm dirigunt ps. Ocli
mei semp ad dnm. qm ipe euellet d laqo pedes meos. sequit.
Fuit ho missus a deo cui nom erat Johs. Beus Johs s. bapta.
fuit ho missus a deo. ho uit inqo magn. q in utero sanctificatus.
ab anglo prenciat. a tota tnitate mltiplr comendat. missus
e 7 multis mois. s. ut lucna an solem. ut fuus an dnm. ut pco
an Judicem. 7 ut uox an ubum. Luc. i. Et tu puer ppha altissi
uocabis pibis an faciem dni parare uias ei. Vn g dicit. hic
uenit in testioim ut testioim phibet de lue. cetero ut oms.
crederent p illu. i. p ei predicatoe no enim dixit in illu. q non in
Johem. s in xpm crediti erant. Vn bn dicit. No erat ille lux. s. iohs
suppleti. lucna. portas lucem. s ut testioim phibet d lue. Vn phibuit
q se pereab dic. No sum ego xpc. ueiet. n. post me maior me cui
no sum dign soluere corigia calciamentor ei. qd est cfitum ad minos

deputatum. Et ideo ondit lux dum dr̄. Erat lux uera q illuiat
omnem hoiem uenientem in hunc mundum. Ista q lux .s. xpc
q est ex se omēs illuiat. s; in nō omēs illuiantur. q pt quaque
tribus de causis .s. qr ho in domo tenebrosa se includit. 2o quado
oclos claudit. 3o qr obstaculum interponit. In domo obscura se
includit qui affrat ignorantiam. de quibz dr̄ Job. xxx. Ipi fuerunt
rebelles lui. Oculos claudit qui nō apit uoluntatem suam. Dan.
xiij. Declinauerunt oculos suos ut nō uiderent celum. neqz re
cordarentur iudiciorum. Obstaculum ponit qui ht mortalem clpam.
Ezech. lix. Iniquitates uestre diuiserunt inter uos et deum urm.
Seqt. in mundo erat .s. p carnis assumptoem, et mundus eum nō co
gnouit .i. hoies mundi ut ponatur cotinens p contento nō cognouit eum

mundus p ipm factus est. p creationem.

mundus p suorum documentorum opera ymo eu odiuit. vn dicebat ipe
suis discipulis. Si mundus uos odit. scitote qr me priorem uob odio
huit. sequitur. In ppa uenit .s. int iudeos de cui tribu carne susceperat
qr virgo mater fuit de tribu iuda et ex stirpe dauid de qua virgine
nasci dignatus est. l3 n. oia mundi ppa sua fuissent qr oia creauit
tn appellantur hic ppa terre et pplus Judeorum qr eis maiora signa di
lectionis ostenderat et amaritudinibus eos periclis liberat et ideo ut pprios filios
enutrierat. Et ipsi tamen debebant eos retribuere nocuerunt. et dure
flagellauerunt. vn dr̄ et sui eum nō receperunt. i. Judei de quorum gente
carnem sumpserat. hec conqueritur p pphetam dicens. Et nō audiuit
pplus meus uocem meam. et israel nō intendit mihi. vn et p ysaiam
conquerit et dicit qr fuerunt peiores irrationabilibz creaturis. dicens
Cognouit bos possessorem suum et asinus presepe dni sui. Israel
autem me nō cognouit et pplus meus nō intellexit. seqt. Quot quot
autem receperunt eum dedit eis potestatem filios dei fieri. Illi eum
receperunt qui eum secuti fuerunt. et ad eius monita conuersi fuerunt. Et
tales precipue fuerunt apli q pp suam patriam et alias uirtutes

filij dei uocati sunt. mathei .5. Beati pacifici quoniam filij dei uocabuntur
ps. Ego dixi dij estis et filij excelsi omnes. hijs qui credunt
in nomine eius. Unde non solum qui tunc receperunt eum meruerunt
filios dei fieri. sed et hij qui credunt in nomine eius .i. in eo est Jhesus.
.i. saluator. actuum 4o dicitur Non est aliud nomen sub celo in quo oporteat
nos saluos fieri. in istud supple. Nomine quoque christiani qui credunt
in nomine eius. et credendo fidei opera faciunt salui fiunt. Qui non
ex sanguinibus neque ex uoluntate carnis neque ex uoluntate uiri
sed ex deo nati sunt. Dicit autem quod hij tales qui christum recepe-
runt in nomine eius credunt et crediderunt non efficiuntur non nascuntur
concupiscentia carnali. non semine uiri. non sub peccato originali
sed gratia spiritus sancti ex deo ex dono ipsius. quia sicut dicit Gregorius sine tibi
sine te placere non possumus. Et nota quod dicit ex sanguinibus.
.i. ex peccatoribus. Sicut enim sanguinum deturpatus est deformis
et horribilis ad uidendum. ita peccator deo. ps. Uirum sanguinum et
dolosum abhominabitur dominus. ysayas. Manus uestre sanguine plene
sunt. Lauamini mundi estote auffert. m.c.u.a.o.m. et alibi. Bestia
mixtum sanguine erit in combustione et cibus ignis. Et nota quod
fera cupit inficere hominem seu alia bellua propter sanguinem aliquando
magis fere ut Leones cupiunt occidere homines solum ut eorum sanguinem
lambant. ut habetur in legenda beati thome apostoli quod Leo occidit
pincernam qui percussit apostolum in maxilla. bibit eius sanguinem et abijt.
ita demones propter peccata nostra nos inficiunt et uelut Leones de-
uorare cupiunt. Sicut dicit Beatus petrus. Sobrij estote .i.u.q.
a.u.d.t.L.r.c.q.q.d.c.r.f.i.f. Et uerbum caro factum
est et habitauit in nobis. Qui habet aures audiendi audiat.
confundatur hominum superbia. uideat christi humilitatem. Istud namque uerbum quod
paulo ante diximus fuisse in principio et apud deum et ipsum deum esse
quod est illud factum est caro. ps. Ego autem humiliatus sum nimis.

Ecce Nazarenus. O noua et inaudita permixtio. O noua et inexquisita copago. qui erat factor et creator creatur. et qui imensus est capitur mediante aia deo et carne. commutata sunt ad inuicem. deus et homo. mater et uirgo. limus et deus. maiestas et infirmitas

Dicit enim Anselmus quod iiij. modis deus potest hominem facere. sine homine et femina. sicut fecit adam. de homine sine femina. sicut fecit eua. de homine et femina sicut communis probat usus. de femina sine homine sicut hodie mirabiliter factum est. unde cantat ecclesia. non ex uirili semine. sed mistico spiramine. uerbum dei factum est caro fructus uentris floruit. filius enim dei factus est homo ut homines faceret filios dei. ultimo sequitur Et uidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre plenum gratia et ueritatis. Nota quod ante xpi incarnationem iiij. nobis incognita erant. scilicet gloria dei. quia nullum ad suam gloriam recipiebat. gratia eius. quia nullum sibi reconciliabat. ueritas et sapientia eius. quia nulli uiam eundi ad celum demonstrabat. Sed ista iiij. xpus nobis manifestauit secum portauit de quibus hic dicitur. Vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre. et istud refertur ad primum. plenum gratia ad secundum. et ueritatis ad tertium.
Tu autem domine miserere nobis. Amen

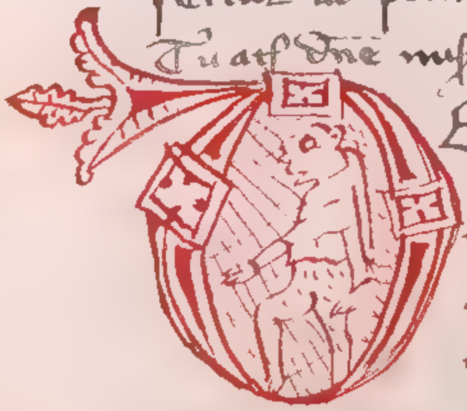

E natiuitate domini quo tempore uenit. Legenda natiuitatis domini.
in quo nasci uoluit. in tribus modis uoluit honorare natiuitatem suam. non propter se sed propter nos ad se atrahendos. Sicut autem nasci uoluit ut nobis pacem afferet cordis et eternitatis sic et in ortu suo uoluit esse pacem temporis ut daret eam. unde dicitur quod tunc erat tanta pax quod unus imperator nomine Cesar dominabat toti mundo et uoluit scire quot prouincie. quot uille. quot ciuitates et quot castra. essent in mundo et iussit ut omnes homines irent ad urbem sue prouincie et portarent secum

denarium qui valebat .x. numos usuales, ut ostenderent
et confiterentur se esse subiectos Romano imperio et hec numquam
fuerat ab initio mundi. Et propter hoc Joseph ivit Bethleem
unde genus suum erat, quia de genere David oriundus fuit.
et duxit secum beatam Mariam et nesciebat quando rediret, quia prope
erat tempus pariendi, et nolebat eam dimittere in aliena
manu, sed volebat eam servare thesaurum quem deus sibi commiserat.
Non autem erat nisi custos beate Marie. Cum ergo essent in Bethleem,
alii qui venerant ita impleverunt hospitia quod Joseph et beata
virgo hospitari non potuerunt, maxime quia pauperes erant. Et
diverterunt ad appendicium duarum domorum ubi rustici
qui veniebant ad forum ligabant animalia sua. Duxerat autem
Joseph secum unum bovem ut venderet eum et solveret tributum
et de residuo faceret sibi et beate virgini sumptus. In illo autem loco
tam vili hospitati sunt quia sicut dicit Lucas: Non erat ei locus
in diversorio. Appropinquante ergo media nocte versus diem
dominicam gloriosa virgo peperit benedictum fructum ventris sui
dominum nostrum Jhesum Christum et involvit eum pauperibus panniculis
et reclinavit eum in presepio, iuxta quod presepium
erant ligati bos et asinus. Et tunc impleta fuit prophetia
Ysaie dicentis: Cognovit bos possessorem suum et asinus
presepe domini sui. Et licet ista duo animalia famescerent, tamen
a feno abstinebant ut non detegerent puerum ibidem collocatum.
Illa autem hora medie noctis conversa est in claritatem diei.
Pastores autem in regione illa ut dicit Lucas erant vigi-
lantes circa gregem suum. Consueverant enim bis in anno in
longioribus noctibus anni et brevioribus, scilicet iuxta festum beati Johannis
baptiste et nativitatis domini, vigilare ob [illegible] venationem sicut

antiquus per gentiles fiebat. Et cum sic vigilarent
apparuit eis Angelus dni cum nimia claritate et valde
timuerunt. Et dixit eis Angelus, ne timeatis. quia
annuntio vobis gaudium magnum quod erit omni populo. quia natus
est ihesus xpc salvator mundi. in Bethlem civitate david.
Ite in hys signis. Invenietis infantem positum in pre-
sepio. mixtis panniculis involutum. Et statim cum hec
dixisset quedam magna militia angelorum apparuit
cum illo. et cepit adinvicem deum laudare di-
centes. Gloria sit deo in excelsis. et pacem dni pos-
sint habere omnes qui habent bonam voluntatem. Et
quando Angeli discesserunt. dixerunt pastores. Transeamus
usque Bethleem et videamus mirabilia que deus
fecit. et ostendit nobis. et venerunt cito et invenerunt
beatam Mariam et ioseph. et infantem in presepio collo-
catum. Et hys visis cognoverunt vera que Angelus
dixerat et laudem omnipotenti deo et filio eius non cessabant
et illi gloriose arbori que talem fructum produxit de-
vote dederunt. Multa insuper miracula illa nocte sancta
facta fuerunt. nam nox in claritatem diei versa est. Rome
templum pacis corruit. fons et natam oleum scaturiens.
usque in Tiberim confluxit. Arbuste que balsamum
producunt. floruerunt. fronduerunt. floruerunt. et fructum
suum dederunt. iij. soles in oriente apparuerunt. Et stella
de novo creata magis apparuit. et alia multa facta sunt. [illegible]

POstquam impleti sunt In festo Circumcisionis domini
dies viij. ut circumcideretur nostri ihesu christi : —
puer. uocatum est nomen eius Ihesus. quod uocatum est ab
angelo priusquam in utero conciperetur. Luce. ij.
Circumcisionis diem .iiij.or cellebrem facit
et sollempnem. Primo est octaua natiuitatis domini. Secundo.
impositio noui et salutiferi nominis. Tercio effusio
pretiosissimi sanguinis. Quarto signaculum circumcisionis. Primo quia est
octaua natiuitatis. Si enim aliorum sanctorum octaue sollempnes sunt. quanto
magis huius. dies sancti sanctorum. sollempnis erit. Sed non uidetur quod natiuitas 2. q.
domini debeat habere. huiusmodi quia eius natiuitas tendebat ad mortem.
Obitus autem sanctorum ideo octauam habent. quia ipsi tunc nascuntur eterna natiuitate
que est ad uitam eternam. ut postea resurgant in corporibus gloriosis.
Eadem ratione uidetur quod non debeant habere. octauam festiuitates
natiuitatis beate uirginis et Iohannis baptiste. similiter et resurrectio domini. quia supplem.
iam facta erat ipsa resurrectio in re. Solutio. Sed non est sicut dicit prepositiuus
Sunt octaue supplectionis ut est octaua natiuitatis domini in qua
suppletur quod minus factum fuerat. scilicet officium de parturiente.
Unde et in missa olim consueuerat cantari. ad honorem beate marie. O
Vultum tuum. Veneracionis ut pasce. penthecostes. natiuitas virginis.
et Iohannis bapt. Deuotionis ut cuiuslibet sancti possunt fieri
octaue. Figurationis ut octaue constitute de sanctis que significant
octauam resurrectionis. Secundo est impositio noui et salutiferi nominis.
hodie enim impositum est ei nomen nouum quod os domini nominauit.
Nomen preter quod non est aliud sub celo in quo oporteat nos saluos
fieri. Nomen quod secundum B. est in ore mel. in aure melos et in corde
iubilus. Nomen quod sicut dicit idem. B. instar olei lucet
predicatum. pascit recogitatum. Lenit et ungit inuocatum.

buit autem iii nomina sicut ex euuangelio manifestatur. scilicet filius dei. xpc
et ihc. vocatur autem filius dei in quantum est de deo deus. xpc
in quantum est homo. a persona diuina. quam ad humanam naturam assumpsit.
Jhesus in quantum est deus humanitati unitus. Unde primo dicit ylarius. be
dei filium unigenitum. deum meum ihesum xpm esse. multis modis
cognitum est. dum de eo testatur pater. dum se ipse profitetur.
dum apostoli predicant. dum demones profitentur. dum judei
negant. et Gentiles in passione cognoscunt. ¶ 1m nomen est. xpc quod
interpretatur unctus. Ipse enim fuit unctus oleo letitie pre participibus
suis. per hoc autem quod dicitur unctus. insinuat quod ipse propheta. pugil. Sa
cerdos et Rex. Iste enim iiii personae olim consueuerant iungi. Fuit propheta
in doctrine eruditione. pugil in dyaboli debellatione. Sacerdos
in patris reconciliatione. Rex in premiorum distributione.
et ab hoc secundo nomine denominamur. quia a xpo dicimur xpiani. ¶ 3m nomen
est ihc. quod interpretatur saluator. hoc nomen est multe uirtutis. Unde
petrus Rauen. Hoc est nomen quod dedit cecis uisum. surdis au
ditum. claudis gressum. sermonem mutis. uitam mortuis. totamque
diaboli potestatem de obsessis corporibus uirtus huius nominis effu
gauit. hoc nomen impositum est ei ab eterno. ab angelo. et a pater
putatiuo. i. a Joseph. Unde dicit glossa super illud. uocabis nomen eius ihesum.
dicit non impones quod ab eterno uel ab angelo impositum est. Unde
tangit glossa hanc triplicem denominationem predictam. Cum enim
dicit non impones. tangit denominatio facta a Joseph. cum dicit
quod ab angelo uel ab eterno impositum est. tanguntur alie due.
¶ 3o est effusio sanguinis pretiosi. hodie enim sanguinem pro
nobis effundere incepit. qui ipsum postmodum pluries effundere
uoluit. Quinquies enim uicibus sanguinem suum pro nobis effundere
uoluit. ¶ Primo in circumcisione. et hec effusio fuit nostre redemp

ionis initium. ¶ 2o. in oratione. et hic ostendit nostre redemp
tionis desiderium. ¶ 3o. in flagellatione. et hec fuit nostre
redemptionis meritum. quia liuore eius sanati sumus. ¶ 4o. in
crucifixione. et hec fuit nostre redemptionis pretium. ¶ 5o. in
lateris apertione. et hec fuit nostre redemptionis sacramentum.
Inde enim exiuit sanguis et aqua. que significat nos per aquam
baptismi debere mundari. qui quidem baptismus habet efficaciam.
a sanguine christi. ¶ Quartum et ultimum est signaculum circumci
sionis. quod quidem hodie christus accipere dignatus est. ¶ Nota
quod dominus multis de causis uoluit circumcidi. ¶ Prima ratione sui
ut scilicet ueram carnem humanamque se assumpsisse ostenderet.
Sciebat enim non defuturos qui dicerent ipsum non corpus uerum sed fan
tasticum assumpsisse et ideo ut errorem eorum confutaret. uoluit
circumcidi et sanguinem ibi emittere. Corpus enim fantasticum
sanguinem non emittit. ¶ 2a ratione nostri ut nos spiritualiter debere
circumcidi monstraret. ¶ Duplex enim est circumcisio secundum Bernardum que
debet fieri a nobis. scilicet exterior in carne. et interior in mente. Cir
cumcisio exterior consistit in tribus. scilicet in habitu ne sit notabilis. in
actione ne sit reprehensibilis. et in sermone ne sit contemptibilis.
Interior autem similiter consistit in tribus. scilicet in cogitatione ut sit sancta.
in affectione ut sit pura. in intentione ut sit recta. ¶ 3a
ratione nostri ut nos saluaret. Quemadmodum enim fit cauterium
in uno membro. ut totum corpus sanet. sic christus uoluit por
tare cauterium circumcisionis. ut sic totum corpus misticum
saluaret. Coll. 2o. Circumcisi estis circumcisione non manu
facta in expoliatione carnis sed circumcisione christi. ¶ 3a ratione
Iudeorum ut inexcusabiles essent. si enim christus circumcisus
non esset potuissent se excusare Iudei et dicere. Ideo te non
recipimus. quia dissimilis es patribus. ¶ 4a ratione demonum ne scilicet

incarnationem suam cognosceret. et hac de causa voluit ut virgo
desponsaretur. j.a corinth. ij. Si enim cognouissent / nunquam dominum
glorie crucifixissent. ¶ iiij. ut nos ad amorem suum accenderet.
cum ipse et in infantia sanguinem suum pro nobis fuderit. ¶ v.
ut nobis humilitatem doceret que est subdere se minori.
voluit circumcidi auctor et dominus legis. ipse subdere legi. unde
dicebat non veni soluere legem. sed ad [ad] implere.

2

Cum natus esset Ihesus In epiphania
in Bethleem iudee. domini nostri ihesu xpi :-
in diebus herodis regis. Ecce magi ab oriente
venerunt iherusalem dicentes. Ubi est qui natus est
rex iudeorum. etc. mathei ij. Tres isti magi
qui proponuntur nobis hodie imitandi fuerunt reges et philosophi
caldeorum qui viderunt novi syderis ab oriente venerunt.
ortum solem iustitie inquirentes. ¶ Commendantur autem
a beda in hystoria Evangelica. in quibus imitari debet eos
devotio xpiana. ¶ Et primo commendantur a magnitudine
sapientie. quia xpm natum in sidere cognouerunt. quem iudei a le
ge et prophetis docti cognoscere contempserunt. unde ysaie j. Co
gnouit bos possessorem suum. et asinus presepe domini sui.
israel autem me non cognouit et populus meus non intellexit. ¶ Secundo
commendantur ab inquisitionis feruore. quia viso signo celesti
non moram contraxerunt. nec tepide iter agressi sunt. ymo
festine surgentes spatio .xiij. dierum a finibus persarum et cal
deorum in iudeam applicuerunt. Jeronimus dicit eos fuisse vec
tos dromedariis que sunt animalia minora. sed velociora

cameli. Augustinus tamen asserit quod miraculo factum est. ut iter unius
anni. xiij. diebus perficerent. Similiter et nos per studium bonorum
operum. festinanter debemus ire ad xpm. Unde eccli. v.o Ne
tardes conuerti ad dominum. et ne differas de die in diem. sicut
coruus qui semper clamat. cras. cras. Dicitur quod isti magi ducti
sunt per stellam ad dominum. ¶ Sed nota quod iiij sunt stelle
que ducunt peccatores ad xpm. Et prima est beata virgo de qua
dicitur Nu. xxiiij. Orietur stella ex Jacob. Unde et maria
stella maris interpretatur. quia sicut stella ducit nauigantes
ad portum. sic et ipsa se deuote rogantes ad xpm. ¶ 2a
est ipse xpc qui dicit de se ipso. apoc ultimo. Ego radix
et genus dauid. stella splendida matutina. Est ergo stella duces.
quia eius humanitas ducit ad diuinitatem. Unde ait Jo. xiiij.
Ego sum uia. ueritas. et uita. ¶ 3a est exemplo sanctorum qui
noctem mundi huius illuminant. Unde ecc. xliij. Species celi
gloria stellarum. ¶ 4a est sacra scriptura de qua ps. cxviij.
mandatum lucerna est. et lex lux. ¶ 4a stella est diuina
gratia que interius illuminat et preuenit. designatur per stellam
que magos uocauit. precessit et duxit ad xpm. Crisostomus
dicit quod hec stella habebat signum pueri crucem ferentis
in dextro humero. ¶ Tertio magi comendant a pru-
dentia responsionis qua Regem et totam Jerosolimam
turbauerunt dicentes. Ubi est qui natus est Rex Judeorum.
quasi dicat. Quem nos Regem recenter natum. non herodem
iam dudum in solio collocatum. Super quo loco dicit

expositor. No[n] interogant. s[ed] insultant. negligentes annu-
nciaces suos dno no[n] arasse. Similiter et nos debem[us] inte-
rogare et discutere consciam n[ost]ram querentes ubi sit qui natus
e[st] Rex judeorum. ij. Corinth. ultio. Vos metipsos tempta-
te si estis in fide. ipi vos probate. Quatuor aut[em] sunt
signa p[er] que scire possum[us] utrum in nob[is] sit xpc. Primo est si
amaritudinem de p[ecca]tis habem[us]. q[uia] puer invenit cu[m]
maria matre sua. maria naq[ue] amarum mare interp[re]tat[ur].
pro. xiiij. Cor qd novit amaritudinem a[n]i[m]e sue i[n] gau-
dio ei[us] no[n] miscebit[ur] extraneus. i. ap[ro]pria aliena. Secundum est si
paupertatem diligim[us]. q[uia] xpc involut[us] est pannis. B.
paup[er] natus est. paup[er] vixit. et paup[er] obijt. Tercium est si
delicata contempnim[us]. q[uia] xpc in presepio reclinat[ur] ubi
cibus est iumentorum. 4o. Comendant[ur] magi a depre-
henssione calliditatis. q[uia] herodis astutia cognoscentes
ad eum redire sicut ipe postulaverat renuerunt. pro. po.
frustra iacitur rete an[te] oculos pennatorum. Similiter et nos
debem[us] astutia diaboli precavere. ut illudam[us] ei no[n] re-
deundo ad ipm p[er] recidivationem. ex quo incepim[us] que-
xo. p[er] bonam operationem. Unde Gen. xviij. Salva a[n]i[m]am
figa. tuam / et noli respicere post tergum tuum. Cum quibus-
dam naq[ue] ludit diabolus. sicut cum mure cattus.
qui ad tps murem dimittit. et fugientem iterum capit.
et interficit. sic et dyabolus p[er]mittit quosdam ad tpe a se
recedere. et in postmodum eos capit et interficit. Sed a minis

illuditur ei. sicut contingit de miluo qui aliquando capit auem quam uult secum ludere sicut consueuit cum mure. sed illa euadit. necesse de cetero capi sinit. hoc modo sapiens illudit dyabolo. ad eum non reddeundo.

¶ Quinto commendantur a spirituali congratulatione. qua in audito prophete oraculo. in uiso stelle signo. in inuento Rege puero fuerunt. Unde dicitur. Videntes stellam magi. gauisi sunt gaudio magno ualde. Similiter et nos gaudere debemus in spiritualibus bonis. ¶ Et primo in infusione gratie qua liberamur a potestate diaboli. et efficimur filii dei. ¶ 2º in puritate conscientie. ¶ 3º de promissione glorie. ¶ Sexto commendantur a devota ~~oratione~~ adoratione. quia intrantes domum. scilicet diuersorium in quo natus est xpc. inuenerunt puerum cum maria matre eius. Et procidentes. Non illis sordet stabulum. non pannis offenduntur. non scandalizantur lactentis infantia. procidunt. uenerantur ut Regem. adorant ut deum. quod perfecto qui illos adduxit. et ipsos instruxit. et qui per stellam foris amonuit. ipse in occulto cordis edocuit. Similiter et nos debemus intrare domum conscientie. Unde debemus procidere per considerationem infirmitatis nostre. sicut abraham qui dicebat. Gen. xviii. Loquar ad dominum meum cum sim puluis et cinis. puluis est homo. quia flatu temptationis de suo loco excutitur. et quocumque deicitur. et deiectus uirtute propria non leuatur. Cinis est quia ex se nullum boni operis germen producit. ¶ Debemus et adorare sicut precipitur in lege. Deutron. vi. Dominum deum tuum adorabis et illi soli seruies. In quibus uerbis exprimitur trinitas personarum. Dominum ecce pater. deum ecce filius. tuum ecce spiritus sanctus. Duplex est tamen adoratio una que debetur soli creatori. et grece dicitur Latria. alia que debetur creature. et dicitur dulia. Que tamen duplex est. Una que dicitur simplex dulia. qua adorantur homines.

alia que dicitur yperdulia quasi superior dulya qua adoratur caro xpi et crux ipsius. Carnem xpi adoramus confitendo quod ipsa sit causa nostre redemptionis. quia in ipsa et per ipsam redemit nos xpc exponendo eam passioni. Item confitendo quod ipsa sit iustificatrix animarum nostrarum. quia confert et auget gratiam si digne recipiatur in sacramento altaris. Crucem quoque xpi similiter adoramus confitendo quod ipsa sit instrumentum nostre redemptionis in qua redemptor noster operatus est salutem in medio terre. Unde dicebat beatus Andreas. Salve crux que in corpore xpi dedicata es. etc. Et quia crux illa vivificatrix qua immolatus est agnus ubique haberi non potest. instituuntur alie cruces in ecclesiis. ut qui viderint eas rememorentur veri sacrificii quod factum fuit in illa. Sic et tabernaculum moysi reputabat ymaginem mundi superioris scilicet Celi angelorum. iuxta quod dominus ait. Exo. xxv. Inspice et fac secundum exemplar quod tibi in monte monstratum est. Sed redarguunt nos Iudei in hoc quod ymagines sanctorum depingimus et eas adorare videmur. maxime cum prohibeatur in lege Exo. xx°. Non facies omnem similitudinem que est in celo desuper et que in terra deorsum etc. Quibus possumus respondere quod sicut ait Damascenus. tribus de causis sanctorum ymagines fiunt. Prima est propter eorum memoriam. cum enim post incarnationem xpi facta sint multa. digna memoria. expediebat ymagines fieri. in rememorationem sanctorum per quibus xpc illa magna faciebat. Secunda est propter imitationem. quia sanctorum certamina erigunt nos ad fortitudinem et imitationem virtutis eorum et ad gloriam dei. Tertia est propter rudium simplicitatem qui nesciunt legere. propter quod exo

gitauerunt patres uelluti quosdam triumphos. ymagines sanctorum
depingere. ad notitiam laycorum. Nec adoramus ymagines
in quantum sunt materia et opera manuum hominum. sed eos quorum
sunt ymagines in ipsis ymaginibus adoramus. Lex autem prohibuit
ymagines fieri ad adorandum. sicut Gentiles ydola ado
rabant credentes eis numen inesse. unde subdit in Exodo.
non adorabis ea neque coles. ¶ Septimo et ultimo commendat
magi in munerum oblatione quia apertis thesauris suis obtulerunt
ei munera. aurum. thus. et mirram. aurum Regi. thus deo.
mirram passibili et mortali. sicut predictum est. ys. lx. Omnes
de Sabba venient. quia per istos iij. Reges. inde venientes.
significatur totum genus humanum. de tribus Noe filiis
propagatum. Sequitur aurum et thus deferentes. non nominat
mirram quia mortalitas eius satis erat manifesta. sed
divinitas que per thus significatur et aurum quo significatur eius potestas
cista erat latentia. unde exprimit ea propheta ut confundantur
Judei qui purum hominem suspicantur. Similiter et nos de
bemus offerre munera nascenti Regi. quia indevotus
est vacuus adorator. unde exo. xxiij. Non apparebis in con
spectu meo vacuus. ¶ Et primo debemus offerre aurum in
studio sapientie celestis vacantes considerantes quod bonus sit
deus et erga homines quam benignus. pro. viij. Melior est sapientia
cunctis opibus et omne desiderabile ei non valet comparari.
unde sapientie. vij. preposui eam illa regnis et sedibus. et
divitias nichil esse duxi in comparatione illius. ¶ Secundo thus.

i studio devote orois. vnde ps. Dirigatur dne oro mea sicut incen-
i ospectu tuo. Thus redolet. fumigat et ardet in igne. sic et oro
redolere debet p continuationem. Luc. xviij. Oportet semp orare
et nunq deficere. debet fumigare p humilitatem. Ecc. xxxv.
Oratio humiliantis se nubes penetrat. Ardere debet p devo-
tionem. j. Corinth. xiiij. psallam spu psallam et mente. Tertio
mirram in dolore cordis. et in labore corporis. mirra nanq est gu-
amara. et talis est dolor spualis. Sicut enim stomac inmode-
rato usu dulcium corrupt potion purgatur amara. sic corpo-
mens que peccatorum dilectatione computruit. nunq melius cu-
rari potest quam amaritudine cordis. maxime si sepe detur eis
vinum mirratum dnice passionis. De quo ps. Potasti nos
vino compunctionis. quod quanto amarius est ex recordatione passio-
tanto est sallubrius peccatori. Si igitur non sufficit aurum sapie. ut thus
orois offere. offer mirram continentie ut scias corpus tuum custo-
dire in sanctificatione et honore. Est autem mirra incipientium.
thus proficientium. aurum perfectorum. Sed digniora ab euuangelista
in ordine prefferuntur :- Et

Dnica i post Epiphaniam

Remansit puer Jhesus in Jerlm. et non cognoverunt parentes eius etc. Luc. ij. dnica prima post epiphaniam:- In hoc enim
circa Jhm. iiij. notantur. s. mansio. amissio.
requisitio. et inventio. Mansio notatur
cum dicitur remansit puer in Jrlm. Ascenderat enim
duodecennis ad festum pasce. quod preceptum erat in lege.
Exodi. xxiij. ut omnis masculus de israhel in tribus so-

lempnitatibz . s . pasca . pentecoste . et Scenophegia se dno in Jrlm presentaret . et offerret hostias determinatas in lege tamen illi qui remoti erant interueniente necessitatis articulo . de duabz sollepnitatibz poterant excusari . Sz de sollepnitate pasce non nisi . sola infirmitas excusaret et ideo parentes dni ad festum pasce spaliter ascendisse comemorantur . ¶ In hys tribus festis . triplex status fidelium comemoratur / dessignatur . ¶ In pascha quando offerebantur / grana / manibz confricata . notatur status prime in quo penitens per ingentem contritionem . et carnis macerationem deponit ueterem peccati consuetudinem . Coll . 3° . Expoliantes uos ueterem hominem cum actibz suis . hoc festum est purgatio fermentorum . j . corinth . v° . modicum fermentum . totam massam corrupit . et modicum ueneni totum corpus interficit . sic et unum mortale quantumcunqz sit modicum totam congeriem bonorum operum destruit . et animam interficit . ¶ Nota quod antequam filij Jsrl facerent phase . semper pharao eos oppressit . sz eo cellebrato . sumersus est in mari rubro . Sic et dyablus opprimit peccatorem . non cessat exigere tributum peccatorum donec faciat phase peccatorum prime . Tunc enim / in amaritudine peccatorum submergitur dyabolus . non audiens inquietare ipm . ¶ In pentecoste quando offerebant panes nouarum frugum . notatur status perfectionis sive iustitie . in quo justus offert deo nouitate uite . Ro . vj° . Jn nouitate uite ambulem .

In hoc festo lex data est ueteri populo. In hoc etiam spiritus sanctus super apostolos
uenit. ¶ In senophegia que interpretatur fixio tabernaculorum notatur
status glorie in quo corpora nostra inmobilia erunt et inmutabilia.
ps. Non commouebitur in eternum qui habitat in Ierusalem. Dominus
autem ascendens ad festum pasce uoluit ibi manere nobis
innuens ut cum ad deum per penitentiam transiuimus ab eo non rece
damus dicentes cum Iacob. Gen. xxxii. Non dimittam
te nisi benedixeris mihi. ¶ In hoc quod erat duodecim annorum non quidem po
ssumus festum celebrare domino nisi per affectum gemine dilectionis
et perfectionis operis. nam duodenarius ex duobus et x perficitur.
¶ Amissio notatur cum dicit. Et non cognouerunt parentes
eius. scilicet beata uirgo maria que uere mater eius erat et ioseph qui
2ª qo. erat pater eius putatiuus. ¶ Sed quo potuit obliuioni
deo relinqui qui tanta parentum prudentia nutriebatur.
Ad hoc dicendum est quod causa amissionis non fuit obliuio. sed quia
seorsum uiri et seorsum femine incedebant quando ascende
bant ad festa. seu redibant ad propria. iuxta illud Zach. xii.
Familie et familie seorsum. et mulieres eorum seorsum.
Que laudabilis consuetudo semper deberet in ecclesiis
et in processionibus obseruari. ut uiri essent a mulieribus
separati. Spiritualiter nota quod quidam amittunt Ihesum per
ignorantiam credendorum quibus ipse dominus ait. Math. xxiii.
Ecce relinquetur uobis domus uestra deserta. ¶ Quidam
per ignorantiam faciendorum ut simplices layci. De quibus
Io. x. Querebant eum apprehendere et exiuit de manibus eorum

primi fuit. Cecus ideo non possunt Ihesum videre. ¶ Alii paralitici. Non
eum nequeunt tenere. ¶ Et quidam amittunt eum per negligentiam.
ut prelati ocio dediti. Qui dicere possunt illud Mathei ultimo.
Nobis dormientibus .i. circa faciendum torpentibus. discipuli furati sunt
eum. Discipuli sunt boni subditi circa salutem suam solliciti. qualis
erat Samuel sub Hely sacerdote qui adeptus est graciam sacerdotii
quam ille per negligentiam correctionis amisit. ¶ Alii quidam
amittunt eum per scientiam .i. scienter ut litterati et omnes qui contra conscientiam peccant.
Osee .7º. Ve eis qui recesserunt a me. ¶ Et quidam amittunt
eum per errorem. ut phylosophi et heretici. unde ipse ait Mathei 24º. Si dixerint
vobis ecce in deserto est .i. in doctrina phylosophorum. quam fideles dese-
ruerunt. nolite exire. ecce in penetralibus .i. in doctrina hereticorum.
qui falsa dogmata sua confingunt. nolite credere. ¶ Sequitur. Et req-
sitione. existimantes illum esse in comitatu .i. inter eos qui sibi
comitabantur. venerunt iter diei. hoc factum est eadem die qua
recesserunt de Ierusalem. et requirebant eum inter cognatos et notos.
.i. vicinos. hoc factum est sequenti die. postilla. In comitatu suspi-
cabantur esse Ihesum. qui in multiplicatione comitum et equorum
et gregum. credunt esse salutem. De quibus ps. Hii in curribus
et hii in equis. n. a. i. n. d. i. n. o. s. i. c. n. a. s. r. e. s. Et Osee 5º.
In gregibus suis et in armentis vadent ad querendum dominum
et non invenient. ablatus est enim ab eis. Inter cognatos et notos
querunt Ihesum. qui circa indigentes avari. circa propinquos suos
sunt prodigi. et tamen per hoc credunt salvari. ps. Dispersit .i. divisit sparsit.

paupibz. no aut diuitibus. // ¶ Sequit̃ de inuentione.
Et no inuenientes. reuersi sunt in Jrlm tertia die. Et for̃
e post triduum inuenert eum. Triduum significat cor̃
tionem cogitationis. locutionis et operis. post qd inuenit
ihc. Ys. qo ys. jo. auferte malu cogitationuz uraz ab oculis
meis / ecce cortio cogitationis. quiescite agere puerse.
discite benfacere. ecce correctio opis. Querite iuditiuz
subuenite oppsso / iudicate pupillo. defendite uidua / ecce
cortio locutionis. q maxie est in consulando. aduocando.
et bn iudicando. p(ro) misabilibz. uenite et arguite me sino
terminauero uos dicit dns. ¶ Et no op pastores. i.
plati et doctores. inueniunt eum in psepio sacre scpte.
de qo Job. vj. Nuqd congiet Job ~~a~~ bos cum an presepe o
plenum fuerit. Magi. i. Religiosi et contemplati q prudent
nouert incantare mundum carne et dyablm. inueniut
eum in domo s. ppe consciae. Sapie. 8. Jntrans in domum
meam conquiescam cum illa. ¶ Parentes ei(us). i. penitentes.
inueniunt eum in templo p studium orationis i medio
doctorz p auditum pdicationis. Ys. jo. ys. xlvj. Dom(us)
mea domus orationis uocabitur. ¶ Ys. vj. Eccli vj. Jn
medio populorz prudentium sta. et sapie illorz excorde
coniungere. ut omem narationem dei possis audire. Tu
aut dne nri miserere.

Dnica .ij. post Epiphiaz

Nuptie facte sunt in Cana Dnica ija post Epiphiaz.
Galilee etc. Jo. ij. Dies enim Epiphie tribus
miraculis decoratur. nam eadem die .xiij. a
natiuitate. magi adorauerunt dnm. ea die e
transactis .xxx. annis. baptizatus est a Johe. eadem die uno
ano reuoluto mutauit aqua in vinum. Verum quia .iij. cellebe
rima miracula no potant congrue sub una cellebritate concludi.
statuit ecclia. ut in die Epiphie cellebraret aduentus
magorum. In octaua baptus ipius. In hac uo dnica que est
prima post octam mutatio aque in vinum agitur. In
serie aut ptis. Euuly. iiij. declarant. s. quiuiij nuptialis
cellebritas. ibi. Nuptie facte sunt. Loci congruitas ibi in cana
galilee. s. quodam uico illius puintie. Conuiuantium nobi
litas. ibi et erat mat ihu ibi. miracli nouitas ibi. et de
ficiente vino. Has nuptias quidam dicut fuisse Johis
Euuliste et io uocata est maria quia materta eius erat et dns
consobrinus eius. et dicut qd dns eo uolente nubere ex hijs
nuptijs uocauit eum. Alij dicut qd no est pbabile quia
facte sunt post uocationem bti Johis. et aliorum aplorum. tn
uerisimile est qd sponssus uel sponssa fuissent Conssan
guinei bte virgis. et ideo ipa et filius eius cum discipulis
uocati fuerunt. Venit aut ad nuptias dns ut coniugij sacrm
sua ptia consecraret. et miraculorum suorum initio consecraret.
honoraret. Spualit aut tales nuptie cottidie fiunt inter
xpm et fidelem aiam pp qua assumendam de solio maiesta
tis uoluit in exilium transmigrare. ut Rex regu sotiaret

inclusus potentissimus infirme. ditissimus pauperculus et pulcherrimus sordi
de. ymmo quod mirabilius est. omnium dominus efficitur servus. Unde phil
.ij. Exinanivit se metipsum formam servi accipiens. ¶ In hys nup
tijs sunt .iij. bona. ~~scilicet matrimonij fides proles et sacramentum~~ matrimonij scilicet
fides. id est fidelitas ne sponsa. id est xpo dimissa. adulteretur dyabolo. admi
tatur. Item proles scilicet bonorum operum. quia sicut dicitur .i. Thimo .ij. Sal
uabitur mulier per filiorum generationem. Item est sacramentum. id est insepa
rabilitas. ut numquam separetur a xpo. Cant. .iij. Tenui eum nec
dimittam. ¶ 2 notatur loci congruitas cum dicitur in Cana gal. Cana
interpretatur zelus. id est amor. Galilea transmigratio. Et .iij. est transmi
gratio. scilicet de vicijs ad virtutem. de virtute ad virtutem. et demum
ad Celum. prima est penitentium. 2a iustorum .3a. beatorum. In prima
transmigratione initiatur matrimonium. Unde dominus Jere. .iij.
Reuertere ad me et ego suscipiam te. In secunda ratificatur. Unde
ysaie .liiij. misericordia mea non recedet a te. et fedus pa
cis mee non mouebitur. In .iij. consumatur. Unde ys. .Lxij. Gau
debit sponsus super sponsam et gaudebit super te deus tuus.
¶ 3. nota. Conuiuantium nobilitas. id est quod erat mater ihesu. Conuiue harum
nuptiarum sunt maria. id est amaritudo compunctionis et ihesus. id est spes salutis.
et discipuli eius. id est disciplina bone conuersationis. ¶ Sex ydrie sunt
.vj. opera sat satisfactionis quibus purificatur penitens a sordibus
cordis. ¶ prima est carnis maceratio. De qua dicitur Johel .ij. Co
uertimini ad me in toto corde vestro. in ieiunio. fletu. et planctu.
Unde cottidie in hympno ad primam canimus. mundi per abstinentiam
ipsi canamus gloriam. ¶ Secunda est peregrinationis assumptio. Ba
ruch .4o. Delicati mei ambulauerunt vias asperas. ¶ Tertia
est elemosinarum largitio. De qua Dan. .iiij. Peccata tua elemosinis redime. ¶
¶ 4a est iniuriarum remissio de qua dicitur Eccli. .xxviij. Relinque proximo

tio/ nocenti te et tunc deprecanti tibi peccata solventur. ¶ 3a est fre(quens) confessio. De qua Jacobi ultimo. Qui converti fecerit peccatorem ab errore vie sue salvabit animam suam. ¶ 3a est orationis continuatio. De qua Jacobi ultimo. Multum valet deprecatio iusti assidua. hee ydrie capiunt metretas binas, cum exercitando in eis dolemus pro peccato omissionis et transgressionis. Ternas capiunt cum dolemus quia peccavimus in deum. in nos ipsos et in proximum. De quibus ps. Peccavimus cum patribus nostris. iniuste egimus. iniquitatem fecimus. ¶ 4o et ultimo notatur miraculi novitas. ibi. Et deficiente vino. ¶ Aqua in vinum convertitur. cum de dolore presentis miserie transsimus in gaudium iocunditatis eterne. ¶ Nota quadruplicem aque mutationem. nam in Egipto aqua mutatur in sanguinem. In marath de amaritudine convertitur in dulcedinem. In Jerico de sterilitate in fecunditatem. In nuptiis istis mutatur aqua in vinum. Egipty namque id est tenebrosi sunt carnales et seculares quibus aqua tribulationis convertitur in sanguinem peccati mortalis. quia in miseriis non subsistunt. sed murmurant, et blasphemant. et ideo iniquitat non purificat eos. De quibus dicitur Apoc. xvio Blasphemaverunt deum celi in doloribus suis et non egerunt penitentiam de operibus suis. ¶ Jericontini id est adorantes sunt activi qui adorare incipiunt delitias paradisi. quibus aque tribulationis de morbo sterilitatis convertuntur in sanitatem fecunditatis. per appositionem salis id est sapientie celestis quia non impediuntur tribulationibus ab operibus bonis unde ps. Tribulatio et angustie invenerunt me. mandata meditatio mea.

Israhelite sunt contemplati quibus amaritudo tribulationis convertitur in dulcedinem consolationis per immissionem ligni i. dominice passionis memoriam. In nuptiis autem patris celestis aqua mutatur in vinum eterne suavitatis. Un. Apoc. vii. Absterget deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum etc. Et Ysaie xxxv° dicitur Gaudium et letitiam obtinebunt et fugiet dolor et gemitus. Ad quod gaudium nos perducat etc.

Sermo super Evangelium huius dominice pro defunctis fratribus in morte presbiteri Bonosii.

Tu servasti bonum vinum usque adhuc. Johis ii.

Verba ista dixit architriclinus sponso dixit n. Omnis homo primo bonum vinum ponit et cum inebriati fuerint tunc id quod deterius est. Mistice homo carnalis mundus et dyabolus semper propinat primo vinum bonum i. carnales voluptates et cum inebriati fuerint tunc id quod deterius est i. penas infernales. Temporalia n. bona sunt tamquam vinum dulce quod homines ita inebriat ut nesciat quo vadat, quid dicat et quid agat. Tales ergo ita inebriati ibunt ad infernum et bibent illud quod deterius est. Quod quidem psalmista manifestat dicens. Pluet super peccatores laqueos ignis, sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. Item de peccatore tali dicit Job. Cum saturatus fuerit arctabitur, estuabit et omnis dolor irruet in eum. Cum fuerit peccator voluptatibus presentis seculi saturatus, arctabitur in brevi paucis in morte confusus.

postea inter duos postes in sepulcro colocatus. estuabit
aia in penis. tunde post universalem refectionem.
ois dolor irruet in eum qui in aia et corpore. recipiet
cruciatum. et ecce id quod dictus est. Seruasti tu autem
bonum usque adhuc. Tu s. deus seruasti bon. i. bona
eternalia. usque adhuc. i. post finem huius vite. ps. Inebria
buntur ab ubertate domus tue. in principio enim vult nobis
tribuere aqua. i. tristitiam tribulaciones et penas et postea vinum
dulcissimum. unde ipse dixit filijs zebedei. potestis bibere
calicem quem ego bibiturus sum. qui dicat vos penitus sedere
ad dexteram meam in regno meo. s. potestis. b. c. q. e. b. s.
i. multis pati sicut me oportet. antequam ascendam in celum. at illi
dixerunt possumus. ita et nos oportet facere. ps. De torrente in
via bibit. propterea exaltabit caput. possunt et verba predicta
ad commendationem huius sacerdotis [illegible]. Tu seruasti bonum
usque huc. i. toto tempore vite tue et usque ad finem in quibus
verbis iiij^a ostenduntur s. dignitas sacerdotalis cum dicit. Tu.
quod est pronomen demonstrativum. Solent enim res care et bone de
monstrari. solet et hoc dici familiaribus et amicis et ita sunt
boni sacerdotes. Jo. xv^o. vos autem dixi amicos quia omnia
quecumque novi a patre meo / nota feci vobis. || 2° no operatio
personalis ibi. seruasti bonum. s. bene faciendo officium tuum
et alia mee opera. ps. Non in sacrificijs tuis arguam te holo
causta autem tua in conspectu meo sunt semper. ¶ 3° notatur
in eo perseverantia finalis cum dicit usque adhuc. [illegible]
perseveraverit usque in finem hic salvus erit. ~ · f ·

Explicit liber Raymdus patriarche

Capu- nunc dulces nectaria labra libabar

In festo sancti Martini confess. Ad alia audibus q.

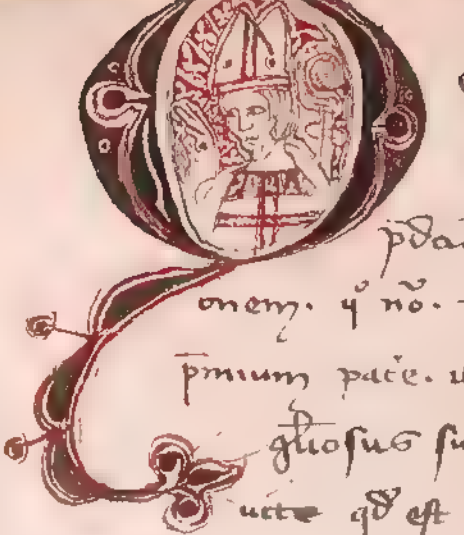

Quia in pauca fuisti fidelis supra multa te constituam intra in gaudium domini tui. Mt. xxv. In verbis propositis ad honorem dei et beate virginis et huius sancti commendationem. que nobis iam proposui continentur vie. cum dicitur in pauca f. f. etc. Primum pacis. ibi. Intra i. g. d. t. Ad primum dico quod iste confessor gloriosus sup pauca fuit fidelis. Ista pauca fuerunt tempus presentis vite quod est parvum et breve respectu eternitatis in quo iste sanctus inventus est fidelis. quia illud totum expendebat in devotis orationibus. Unde convenit illud quod dicitur ij. Machab. xv. hic est qui multum orat pro populo et universa s. c. i. Et in divinis laudibus. ps. Benedicam dominum in o. t. semper l. e. in o. m. In salutaribus predicationibus et proximorum utilitate. Coll. q. Dum tempus habemus operemur bonum a. o. m. a. a. d. f. Item ista pauca fuerunt honor dignitatis ecclesiastice que est modicus respectu eterne glorie. Et in isto honore iste sanctus extitit fidelis deo. corde. ore. et opere. Corde ipsum deum ardenter diligendo. Luc. xvij. Quis ergo eum plus diligit. i. diligere tenetur. Gl. sy. ex. g. i. c. p. d. Greg. Dum enim augentur dona. rationes et crescunt donorum etc. ore. ipsum deum glorificando. Thob. xiij. Confitere deo in bonis tuis. i. pro bonis tibi collatis. opere. se ipsum humiliando. eccli. iij. Quanto maior es. humilia te in omnibus. Greg. Tanto ergo ad serviendum deo promptior quisque debet esse ex munere. q. s. o. e. q. i. r. ratione. Item possessio temporalis substantie. que est modica respectu felicitatis eterne. et pauca. sup hac temporalem substantiam fuit iste sanctus constitutus. sicut dicitur ps. Constituit eum dominum domus sue et p. o. p. s. Et sup ista bona pauca fidelis inventus est. dispensando ea fideliter.

et quibus debuit. quia pauperibus. de familia xpi constituens ei pastores.
Luc. xiiij. Cum facis prandium noli vocare divites. sed pauperes
debiles claudos etc. ps. Dispersit dedit pauperibus. Quando debuit
quia in etate sanitatis et divitiis. sicut dicitur eccli. xi°. Mane semina
semen tuum. et vespere non cesset manus tua. multi enim sunt qui faciunt helemosinas
suas solum in vespere mortis. Quantum debuit. quia multum dedit
secundum consilium Thob. 4°. Quantum fuit habundanter tribue etc. prov.
xxxj°. Manum suam aperuit inopi in aperto quidem manus / in-
tellectus largitas dantis. Qualia debuit quia de melioribus.
dabat pauperibus. sicut Jacob docuit filios suos. Gen. xl. Sumite
in quid de optimis terre frugibus etc. Ergo qui talis fidelitatis
fuit confessor xpi gloriosus. constitutus est in celesti patria supra multa
bona. merito autem fidelitatis possidet multum pacem qua adquirere
securitatem cum civibus paradisi. ps. Mansueti autem hereditabunt
terram. Sed heu hodie multi sunt infideles de quibus dicitur deutr.
xxxij. Generatio enim perversa est et infideles filii. peccatores qui sic
infideles possunt iudicari. quia tempus sibi concessum convertunt ad terrena
et non ad bona opera nec ad penitentiam faciendam. honore a deo collatum
trahunt ad nocumentum proximi. temporales divitias non pauperibus.
sed in operibus nephariis consumunt. ideo merito perpetue gehenne ignis
cruciabuntur. ideo dicitur in fine ewangelii. Inutilem servum eicite
in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium.

Gratia dei erat in illo. Luc. ij. Gratia
hec est qua remittuntur mala et conferuntur bona
quia primus parens per peccatum amisit decorem virtutum que ac
ceperat et celestis regni beatitudinem qua accepturus erat et ob
hoc quadruplici gratia indigebat humana natura scilicet que remitteret
culpa et pena. que conferret virtutum decorem et permitteret etiam
felicitatem. Prima gratia scilicet remissio culpe apparuit in incarnatione
in hoc quod diuina natura vniuit sibi humanam. Secunda gratia scilicet
remissio pene apparuit in passione in qua filius dei soluit penam
crucis pro nobis debitoribus mortis. ps. Que non rapui tunc ex
soluebam. Eccli. xxix. Gratiam fideiussoris tui non obliuis
caris. Tertia gratia ~~apparuit~~ scilicet in virtutum collatione in resurrectione
apparuit quando in discipulos insufflauit et dixit. accipite spiritum
sanctum. Quarta gratia scilicet preparatio glorie apparuit in ascensione unde
Jo. xiiij. Vado parare vobis locum. et ex quo locus paratus
est aduentum nostrum desiderat et expectat. Iste uero bonus homo
cuius corpus hic iacet gratiam multiplicem adeo habuit quod ut fidelis
christianus deuote in mundo se habuit et pauperibus gratiosus fuit
omni anno ut staret in gratia dei se diligenter per confessionem
a peccatis purgabat, nec non in fine confessus deuote christi corpus
suscepit et extremam unctionem habuit unde potest dicere cum apostolo
gratia dei sum id quod sum et gratia eius in me uacua non fuit.

Dnica .j.a post Epiphan.

In hys que patris mei sunt, oportet me esse. Luc. 2o.
Bonus filius debz hr curam patrnarz rerz ut meat
hre ei hereditatem. Patris nri multa sunt in quibus
nos uult esse. 1o mandata in quibz nos uult esse p
impletionem. ps. quo dilexi legem tuam, tota die meditatio
mea est. 2o iudicium infernale per timorem, idem a iudiciis p timorem filium timore.
tuis timui. 3o beneficia collata p recordationem
et regratiationem. Job. 1o. Sit nomen dni benedictum.
Quidam sapiens. memores acceptis nos debet
esse boni. 4o. Gloria eterna p affectionem. Gg. ibi
fixa sint corda ubi uera sint gaudia. Sed multi sunt
qui nolunt esse in hys que patris sunt. sed que dyaboli et huius
generis inimici. ut puta superbia. gula. auaritia et alia
que hominem ad gehenam ignis ducunt. oportet ergo i. necesse
est nos esse in hys que patris nri sunt, si nolumus
quod ipse in nobis et nos maneat, in ait Jo. xvo. Qui manet
in me et ego in eo et sequitur hic fert fructum multum
s. me ipsum qui e benedictus fructus uentris gloriose uirginis
quem fructum gustabit unaquaque aia in paradisi patria cuius
dulcedinem ondit propheta dum dicit Gustate et uidete quam
suauis est dns. suauis est iustis sed actibus et amarus
peccatoribz. ergo simus in hys que sunt sua ut maneat in nobis.

// Dnica. iiij.a p⁹ Ephiaz.

Tu suasti bonum usq; huc. etc. hut smone hes supi⁹ iiij. hec dnicale :—

// Dnica. iij.a post Epiphiaz.

Vade et sicut credidisti fiat tibi Mathi. Verba
hec que dns dixit. Centurioni qui credidit ut solo ūbo
curaret filiu suu. n̄ miz q2 ut dicat pphā uerbo dni celi
firmati sut. possut predicta ūba dici unicuiq; q hec mdo
i uera pnia executi uade supple in Regnu meu et sicut credi
disti fiat t. credidisti naq; q essem Saluator tuus. ut oīs
q uiuit et credit in me nō morietur in eternu. // Vn in pdas
ūbis duo notant. s. clemtia saluatoris in absoluendo q2 uade [spes salutis clemtia saluatoris]
solent. y. licentiari absoluti incarcerati et debitis astricti. et sic nos
sumus ligati pctis. i. incarcati ergastulo carnis et debitis dīo
astricti nimis q p⁹ ps. funes pctoz circumplexi sut me.
et de sio. Educ q custodia aīaz meaz. et q iij dr̄ in Eualio oblat⁹
e ei unus qui debebat ei. x. milia taleta. et dns e tante
clemtie q sola clemt gtritione cordis p qua uenim⁹ ad con
fessionem et satisfactoem nos licentiat et dicit uade suple secur⁹
sicut mlieri dephense in adultio dix ubi sut q te accusabat
s. demones q pctoz aput deum accusant q cessat post gfessio
nem accusare uade et apli⁹ noli peccare uade g° et ostende te
sacerdoti p gfessionem qua sicum gtritione hueris sicut credi disti
fiet tibi credidisti hr̄ indulgentiaz et hebis in q° ad h̄m nō spes
salutis ad qua etc.

Dominica 3a post pascha. sermo in missa nova

C[onversi] estis nunc ad pastorem. p[rim]a petri 4a. In hijs verbis duo possunt notari. primo est primacia populi i[d est] conversio. 2o auctoritas pbri i[d est] ad pastorem. Converti debet populus dei primo ad deum per contricionem. 2o ad sacerdotem per confessionem. quia sacerdos est vicarius eius. conmanentes n[on] nos propha dicens. Nisi conversi fueritis gladium suum vibravit etc. Debemus ergo converti ad sacerdotem. Sicut oves ad suum pastorem. In secundo notatur dignitas pbri in hoc quod est pastor populi dei. Sacerdos appellatur pastor tribus de causis. primo quia super oves dei debet vigilare et eas custodire. luce 2o. Pastores erant vigilantes super gregem suum. Gen 31o. dixit patriarcha Jacob qui oves et capras custodiebat. Die noctuque estu urebar et gelu. fugiebatque somnus ab oculis meis. in estate in die quando est intensus calor propter solis ardorem. in hyeme quando est magnum gelu in nocte. propter nivem. pastoribus namque dormientibus Lupi furantur oves. sic et pbris negligentibus.

¶ 2o pastor dei sacerdos debet ovibus dei pabula ministrare. s[cilicet] sanctas predicationes et bona monita. in quorum persona dicit Ezechiel xxxiiij. In pascuis uberrimis pascam eos. s[cilicet] sacre scripture. in montibus excelsis. s[cilicet] in contemplatione glorie erunt pascua eorum.

¶ 3o quia eas a bestiarum insidijs i[d est] demonibus debet eas protegere Ezechiel 34o. Liberabo gregem meum de ore eorum. non erit ultra eis in escam. Sic karissimi fratres vos estis nunc conversi loca conversi et congregati ad istum novum pastorem qui vobis hodie dabit cibum et pabulum spirituale sacrum misse et ideo tenemini eum honorare quia qui honorat nuntium honorat mittentem. s[cilicet] xpm. Spero quod ipse bonus populi dei pascet et reget tanquam pastor bonus oves.

It recepi staria frumenti. ccc xiii minus pecia

It de morbo cadiucho. ter dictis oronibus sup infirmum sicut scriptum est et
gemge scribat. In noie patris et filii et spc sci amen + + + Exorcizo te victor dyaboli
potestatis inventor malicie etc.

Et in fine oronis per dnm nrm q natus est ex maria virgine et qui venturus est iudicare
vivos et mortuos et sclm per ignem amen amen + fiat + Ecce crucem dni nri yhu xpi
fugite omnes partes adverse vincit eum leo de tribu iuda radix david hema
nuel + galla + gallas + mentem scam spontaneam onorem deo patri et patrie nre
liberacionem per xpm dnm nrm amen + galla + gylla + et verbum caro fcm est
et abitabit in nobis et istum famulum dei N. nunc et semp amen + Gaspar fert
mirram + thus Balthasar + melchior mirram + In noie patris et filii et spc sci amen
+ kieleyson + cpeleyson + kieleyson + hely + hely + lamazabathany + + + + +

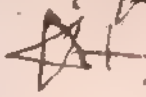 + + +

Incipit tabula sermonum qui continentur in isto quaterno :—

Dominica prima de adventu. Emitte manum tuam — k. j.
Dominica ij. Tunc videbunt — k. — iij.
Dominica iij. Cum audisset — k. — vj.
Dominica iiij de adventu. Ego vox — k. — viij.
Sermo de sancto Stephano. Cum esset Stephanus k. — viiij.
Legenda eius. Temporibus cesaris — k. — x.
Dominica in lxx. Quid hic statis — k. — xij.
Sermo sancti Blasij. Certamen forte k. — xiij.
Sermo de sancta Agatha. Incorruptio k. — xiiij.
Dominica in lx. Exijt qui seminat
Dominica in quinquagesima. Ecce ascendimus k. — xvj.
In capite ieiunij. Convertimini k. — xvij.
Dominica j. in xla. Ductus est — k. — xviij.
In festo sancti Mathie. Fiant dies k. — xx. xxj.
Dominica secunda in xla. Miserere — k.
Allegoria super evangelium. Mulier ista. k. — xxiij.
Sabbato ante dominicam tertiam xle. Fili k. — xxiiij.
Miraculum de beata virgine. Legitur k. — xxv.
Dominica iij in xla. Erat Ihesus eiciens.
Alia expositio dicte dominice. Sic dicit. k. — xxvij.
Dominica iiij. Cum sublevasset — k. — xxviij.
Dominica de passione. Tulerunt lapides k. — xxviiij.
In ramis palmarum visus — k. — xxxj.
In resurrectione domini. Hec dies — k. — xxxiij.
In octava pasce. Cum esset sero — k. — xxxvj.
Dominica secunda post pascha. Ego sum pastor. k. — xxxviij.

Dnica iiij. modicu̅ — k. xxxviij.
Dnica iiij. cu̅ uenit — k. xlj.
Dnica v. petite — k. xliij.
Dnica j. i octa. Assenssionis. xlv.
Sermo de trinitate oaltitudo — xlviij
Dnica ij. pt̄ pentecost. — lj.
Dnica iij. — liij.
Dnica iiij. Cu̅ turbe — lv.
De eade sup epl'a — lvij.
Dnica v. nisi hu̅ndauit — lx.
Dnica vj. cu̅ turba — lxij.
Dnica vij. attendite — lxiiij.
Dnica viij. ois arbor — lxv.
Dnica viiij. ho qda — lxviij.
Dnica x. cu̅ appinquaret lxviij.
Dnica xj. duo hoies — lxxj.
Dnica xij. Exiens ihs — lxxiiij.
Dnica xiij. Bti ocli lxxvij.
Dnica xiiij. Cu̅ ingrederet — lxxviij.
Dnica xv. querite — lxxxij.
Dnica xvj. Ibat ihs — lxxxv.
Dnica xvij. Cu̅ intraret — lxxxvij.
Dnica xviij. diliges — xc.
Dnica xviiij. ascendes — lxxxxj.
Dnica xx. simile — lxxxxiij.
Dnica xxj. Erat qda regl'. lxxxxvij.
Dnica xxij. Silete — C. j.
Dnica xxiij. abeuntes — C. v.
Dnica xxiiij. loquente. C. viij.
Dnica xxv. Cu̅ sbleuasset. C. xij.
Expliciunt dnicalia.

In conuersione sa̅ pauli. conuersus — C. xvj.
In cathedra sa̅ petri — C. xvij.
In natiuitate sce marie — C. xviij.
In exaltatione sce crucis. C. xx.
In eodem festo — C. xxj.
In festo sa̅ mathi — C. xxij.
In festo sa̅ michael' — C. xxiiij.
In festo sa̅ luce — C. xxv.
In festo sa̅ Thome apli — C. xxvj.
In festo sa̅ Stephi — C. xxvij.
In festo sa̅ Johis euan. — C. xxviij.
In festo scor Innocentu — C. xxviiij.
In dedicatione eccie et altaris — C. xxxj.
Pro pluuia postulanda — C. xxxiij.
Pro serenitate — C. xxxiiij.
Pro pace — C. xxxv.
In missa noua — C. xxxvj.
In morte sacerdotis — C. xxxvij.
De eodem — C. xxxviij.
Pro subitanea morte — C. xl.
Pro defunctis — C. xlj.
In purificatione dne — C. xlij.
In eius annuntiatione — C. xliij.
In festo sa̅ marci euan — C. xlvj.
In festo sa̅ Georgij mr — C. xlvij.
In festo scor aplor philipi et Jacobi
In inuentione sce crucis — C. xlviij.
In assensione dni — C. l.

De spũ sc̃o — c. lv.
De corpe xpi — c. lviii.
Miracla de eodem — c. lxii.
Aliud miracl' de cor' x'. — c. lxiii.
S̃cor' martir Viti 7 modesti — c. lxiii.
S̃ci Johis bapte — c. lxii.
De miraclis eidem. — c. lxv
Aplor' pet' 7 pauli — c. lxx.
S̃cor' ep̃' hmacor' 7 fortun̄. c. lxxi
Beate margarete — c. lxxii.
S̃ce m̃ magdalene — c. lxxii.
S̃ci Jacobi apli — c. lxxi
S̃ci laurentii — c. lxxiiii.
In assũptioe dñe — c. lxxvi.
S̃ci barthli — c. lxxvii.
In decoloe sci Johis. — c. lxxviii.
Omniũ scõr — c. lxxx.
Eor legnda — c. lxxxi.
In comemoratoe om̃ fidelium defunctor' — c. lxxxi.
Aplor' Simois 7 Jude — c. lxxxii.
S̃ci martini — c. lxxxii
S̃ce katherine v̄
S̃ci Andree apli — c. lxxxiiii
S̃ci nicolai — c. lxxxiiii
S̃ce lucie — c. lxxxv
In natitate dni — c. lxxxvi
Eius legnda — c. xc.
In circũcisione — c. lxxxxii.
In epiphia — c. lxxxxii.
Dnica p' post epiphiã c. lxxxxvi.
Dnica ii. — c. lxxxxviii.
Sermo p defunctis — cc.
S̃ce ursule 7 sodalium — cc. vi.
Sermo p defunctis — cc. viii.
Pro defunctis — cc. viii.
Pro pueris defunctis — cc. x.
Pro defunctis qbuslib' — cc. x.
Pro defunctis — cc. xi.
S̃a hyeolia 9f — cc. xxxviii.
Pro defunctis — cc. xxxviiii.
Pro defunctis — cc. 7 xl.
Itẽ pro defunctis — cc. 7 xli.

Explicit tabula libri

Faymūd9
patha
Ben es ocha.
toite queste oche.
Martin9
amic9 vini

Dñs signa

fr. [illegible] ipriore i pisolio. [illegible] p. [illegible] medi[illegible]

fr. [illegible] f. p. [illegible]

fr. [illegible] f. p. f. 7

fr. nicholaus f. p. f. 7 sigil. s. p.

fr. [illegible] f. p. f. 7

fr. [illegible] placentini f. p. [illegible]

fr. [illegible] f. p. f.

fr. nicholaus [illegible] f. p. f. 7 7

fr. [illegible] f. p. f. [illegible]

fr. vincentius f. p. f.

fr. [illegible] f. p. [illegible] p. 7 sigillis [illegible] f. p. f.

fr. [illegible] f. p. f. [illegible] minus [illegible] 7 7 7

fr. stephanus [illegible] f. p. f.

fr. [illegible] f. p. f.

fr. [illegible] mater [illegible] f. p. f. 7

fr. dominicus [illegible]

fr. [illegible] f. p. f. 7

fr. [illegible] f. p. f.

fr. [illegible] f. p. f. 7

fr. philippus [illegible] f. p. f. 7

fr. [illegible] f. p. f. 7

fr. [illegible] f. p. f.

fr. [illegible]annus f. p. f. 7

fr. bernardus f. p. f. 7 [illegible]

[illegible]

fr. dominicus [illegible] f. p. f. 7

fr. [illegible] f. p. f. 7

fr. dominicus [illegible] mater [illegible] f. p. f.

domino [illegible]

ana

anna dedit partem tristis
helchane phenenee
nūq̄ ebrieis digere qd

Restauro
effettuato a cura ed a spese della
Soprintendenza Bibliografica
per il Veneto Orientale e la Venezia Giulia
VENEZIA